Büyük Güç Rekabeti Çağında Anti-Emperyalizm

ABD, Çin, Rusya, AB ve Japonya Arasında Hızlanan Rekabetin Arkasındaki Faktörler

Sol Analizin Eleştirisi ve Marksist Perspektifin Ana Hatları

Michael Probsting

Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim tarafından yayınlanmıştır

Büyük Güç Rekabeti Çağında Anti-Emperyalizm

ABD, Çin, Rusya, AB ve Japonya Arasında Hızlanan Rekabetin Arkasındaki Faktörler

Sol Analizin Eleştirisi ve Marksist Perspektifin Ana Hatları

Michael Probsting

Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim

Anti-Imperialism in the Age of Great Power Rivalry

ABD, Çin, Rusya, AB ve Japonya Arasında Hızlanan Rekabetin Arkasındaki Faktörler

Sol Analizin Eleştirisi ve Marksist Perspektifin Ana Hatları

Michael Probsting

Bu kitap, hayatlarını işçi sınıfının kurtuluş mücadelesine ve bu kurtuluş mücadelesinin onsuz kazanamayacağı devrimci dünya partisinin inşasına adayan herkese adanmıştır.

Yayınlayan

Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim (RCIT)

Web: www.thecommunists.net

E-posta: rcit@thecommunists.net

Telefon ile ulaşabilirsiniz: +43 (0)650 406 83 14

Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilimi'nin Nijerya, Zambiya, Kenya, Pakistan, Sri Lanka, Yemen, İsrail / İşgal Altındaki Filistin, Brezilya, Meksika, İngiltere, Almanya ve Avusturya'da şubeleri ve aktivistleri bulunmaktadır. Ayrıca RCIT'nin Kenya, Nijerya, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Rusya ve Türkiye'deki örgütlerle kardeşlik ilişkileri bulunmaktadır.

© Revolutionary Communist International Tendency (RCIT)

ve Michael Probsting

Tüm hakları saklıdır

Birinci Baskı 2019

ISBN 978-3-200-06168-2

Impressum: Revolutionar-Kommunistische Organisation zur Befreiung (RKOB)

Tablolar Listesi ____ *1*

Şekiller Listesi ____ *3*

"Büyük Güç Rekabeti Çağında Anti-Emperyalizm" Kitabının İspanyolca Çevirisi için Önsöz ____ *5*

"Büyük Güç Rekabeti Çağında Anti-Emperyalizm" Kitabının Korece Çevirisinin Önsözü ____ *8*

Giriş ____ *11*

Bölüm 1: 21 'inci Yüzyılda Emperyalizmin Özellikleri ____ *15*

I. Kapitalizmin Tarihi Krizi ____ *16*

II. Kapitalistlerin İşçi Sınıfına Karşı Küresel Saldırısı ____ *26*

III. Kapitalizm ve Göçün Artan Önemi ____ *34*

IV. Emperyalist Büyük Güç İçin Marksist Kriterler ____ *42*

Bir Emperyalistin ve bir Yarı-Sömürge Devletin Temel Özellikleri ____ **42**

Bir Devlet Halinden Başka Bir Devlete Geçiş Mümkün müdür? ____ **51**

"Alt-Emperyalizm" – Yararlı Bir Kategori mi? ____ **52**

V. Çin ve Rusya'nın Yeni Büyük Güçler Olarak Ortaya Çıkışı ____ *56*

Üretim ve Ticaret ____ **56**

Tekeller ve Milyarderler ____ **59**

Sermaye İhracatı ve Askeri Harcamalar ____ **63**

VI. Emperyalistler Arası Rekabetin Hızlanması ve Küresel Ticaret Savaşı ____ *69*

Yeni Bir Soğuk Savaşın Başlangıcında ____ **70**

Tianxia – Çin'in İdeolojik Mücadelesi ____ **73**

Korumacılık ve Militarizm ____ **77**

Güneyin Kontrolü İçin Emperyalist Tahrik ____ **80**

İç-Emperyalist Çelişkilerin Ana Ekseni Olarak ABD ve Çin Arasındaki Rekabet ____ **82**

VII. Emperyalist Büyük Güçler: Bazı Tarihsel Karşılaştırmalar ____ *89*

Ara: Eşitsiz ve Birleşik Gelişme Yasası ____ **91**

1939 Öncesi Büyük Güçlerin Eşitsizliğine İlişkin Bazı Tarihsel Örnekler ____ **96**

Birinci Dünya Savaşı Öncesi Dönemde Küreselleşme ve Büyük Güç Rekabeti ____ **101**

“Şişman” ve “Zayıf” İnekler 103

Bölüm 2: Günümüz Dünyasında Büyük Güçler Rekabetinin Modern Revizyonist Teorileri *105*

VIII. Revizyonist Badana: Pekin'in “Sosyalizminin” Stalinist ve Bolivarcı Hayranları *106*

Çin Kapitalist Mucizenin Eşsiz Bir Örneği mi? 113

Rus Stalinistler: Emperyalizmi Kendi Ülkelerinde Anlayamama 117

Ultra-Stalinist CPGB-ML: “Anti-Emperyalist” Rusya ve Çin? 122

IX. Revizyonist Badana: Rusya ve Çin ne Kapitalist ne de Büyük Güçler (PO/CRFI) *124*

Kapitalizm Rusya ve Çin'de hala restore edilmedi mi? 124

Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Stalinofil İnkarı 130

Rusya ve Çin'in Sermaye İhracatı: Efsane ve Gerçek 140

Çin'in Yabancı Yatırımlarının Karakteri Üzerine 143

Çin ve Rusya'da Devlete Ait Şirketler: Kapitalist Değil mi? 147

Göçün Rolü 149

X. Revizyonist Badana: Çin ve Rusya, Büyük Güçlerden Çok Yarı Sömürgeler (LIT/UIT/FT) *153*

LIT: Çin, Brezilya, Hindistan veya Meksika ile Karşılaştırılabilir mi? 154

UIT: Çin, Emperyalizmin Süper Sömürüsü mü? 157

FT: Rusya ve Çin Büyük Savaş Olmadan Emperyalist olamaz mı? 160

XI. Revizyonist Badana: “Emperyalizm” Kategorisinin Hiçbir Anlamı Olmadığında (CWI/IMT/IST) *167*

CWI: Rusya'nın veya Çin'in Emperyalist Karakterini “Unutmak” mı? 167

IMT: Rusya ve Çin'in Büyük Güçler Olarak Tamamen Resmi Olarak Tanınması 169

SWP: Teorik Kayıtsızlık 171

Bölüm 3: Tüm Büyük Güçlere Karşı Devrimci Yenilgicilik Programı *174*

XII. Üçüncü Dünya Savaşı Kaçınılmaz mı? (Michael Roberts Üzerine Kritik Notlar) *175*

Nüfus Artışı ve Uzun Yükselişler 176

Uzun Yükselişler İçin Koşullar Nelerdir? 179

Kautskyciliğin Bir Unsuru ____ 181

XIII. Uluslararası Bir Sınıf Olarak Proletarya ____ 186

Enternasyonalizm ve Ulusal Kurtuluş ____ 188

Aristokratizm ve İşçi Aristokrasisi Üzerine ____ 191

XIV. Emperyalist Savaşa Karşı Mücadelenin Enternasyonalist Karakteri ve Stalinist "Tek Ülkede Sosyalizm" Teorisinin Sosyal-Yurtsever Doğası ____ 194

XV. "Savaş, Siyasetin Başka Yollarla Devam Etmesidir" Özdeyişinin Anlamı ____ 203

XVI. Birleşik Bir Strateji Olarak Devrimci Yenilgilik ____ 208

Anti-Emperyalizmin Nesnel Temeli Olarak Emperyalizmin Çelişkili Doğası ____ 211

Birleşik Strateji Üzerine Marksist Klasikler ____ 216

XVII. Savaş ve Devrim Arasındaki İlişki ____ 219

"Küçük" ve "Büyük" Emperyalist Savaşlar ____ 219

Üçüncü Dünya Savaşı ve Devrim - Kendi İçinde Bir Çelişki mi? ____ 223

XVIII. Emperyalist Devletler Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik: Marksist Klasikler ____ 225

Emperyalizm Öncesi Dönemde Marx ve Engels ____ 226

Bolşevikler ve Rus-Japon Savaşı 1904/05 ____ 227

1914-17 Birinci Dünya Savaşı'nda Lenin'in Defaitist Programının Tam Olarak Geliştirilmesi ____ 230

Rusya'da Savaşa Karşı Bolşevik Ajitasyon ____ 233

Troçki Emperyalist Savaşa Karşı Devrimci Mücadeleyi Sürdürüyor ____ 234

XIX. Emperyalist Devletler Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik: Programatik Bileşenler (1) ____ 238

İşçi Sınıfının Bağımsızlığı İçin - Hiçbir Büyük Güce Destek Yok! ____ 238

Şovenizme Karşı Mücadele ____ 239

Koşullardaki Değişiklikler ve Sonuçları ____ 244

Batılı Emperyalist Ülkelerdeki Ahlaki Kriz ____ 248

XX. Emperyalist Devletler Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik: Programatik Bileşenler (2) ____ 251

Bir Büyük Gücün Diğerine Karşı Yaptırımları Meselesi 251

Küresel Ticaret Savaşı ve Enternasyonalist Taktikler 254

Sırasıyla Büyük Güçler ve Vekilleri Arasındaki Savaşlar 260

"Daha Az" (Emperyalist) Kötünün Yanında mı? 261

Pasifizmin Sefaleti 263

Silahsızlanma Sloganı 266

Uluslararası Tahkim Mahkemeleri ve Birleşmiş Milletler 268

XXI. Emperyalist Devletler ve Ezilen Halklar Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik 270

Emperyalist Savaşlar ve Yarı Sömürge Ülkelerin İşgalleri 272

Yarı Sömürge Ülkelere Yönelik Emperyalist Askeri Olmayan Saldırılar 275

Ulusal Azınlıklara Baskı 276

Kitlesel Mücadele Taktikleri 277

Karmaşık Savaş Senaryoları Üzerine 281

XXII. Devrimci Yenilgicilik ve Göçmenlerin Tam Eşitliği için Mücadele 283

Bölüm 4: Emperyalizme Karşı Mücadelede Solun Başarısızlığı 289

XXIII. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Batı Yanlısı Sosyal-Emperyalistler 290

Genel Tanıtıcı Açıklamalar 290

Avrupa Sol Partisi (PEL) 294

İslamofobi: 21. Yüzyılın Yeni Antisemitizmi 296

Japon Komünist Partisi 300

JCP: Japon Emperyalizmi için Alternatif Strateji Danışmanı 302

XXIV. Büyük Güç Rekabetiyle Yüzleşen Sol: Doğu Yanlısı Sosyal-Emperyalistler (Stalinistler) 307

Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı Etrafındaki Stalinist İttifak 308

Suriye'de Stalinizm ve Karşıdevrim 311

Rus Sosyal-Emperyalizmi: KPRF, RKRP ve OKP 314

"*Yunanistan'ın Egemenlik Haklarını Savunmak*": Burjuva Sosyal-Şovenizminin Bir Örneği Olarak Stalinist KKE 321

Stalinistler Kosovalı Arnavutlara Karşı Sırp Şovenizmini Destekliyor _____ 328

Ultra-Stalinist CPGB-ML: Rus ve Çin Emperyalizminin Sadık Amigoları _____ 331

Mazaret: "Pasifist" ve "Savaşçı" Sosyal-Emperyalistler Üzerine Bazı Gözlemler _____ 333

XXV. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Doğu Yanlısı Sosyal-Emperyalistler (Stalinist Olmayanlar) _____ 336

XXVI. Tersine Çevrilmiş Sosyal-Emperyalizm ve Rusya ile Çin'in "Anti-Emperyalist" İtirazları Üzerine _____ 349

XXVII. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Rusya ve Çin'in Emperyalist Karakterini Sonuç Çıkarmadan İnkâr Edenler _____ 359

XXVIII. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Eklektik Sosyal-Pasifistler _____ 364

XXIX: Büyük Güç Rekabeti Çağında Devrimci Dünya Partisini İnşa Etmek _____ 379

Ek: Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgicilik Üzerine Tezler _____ 390

Bibliyografya _____ 402

Yazar Hakkında _____ 443

Tablolar Listesi

Tablo 1. Küresel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Küresel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın gelişimi, 1960-2010 (mutlak sayılar ve ortalama yıllık büyüme olarak) 17

Tablo 2. Sanayi Büyüme Oranları Sanayi Büyüme Oranları, Seçilmiş Ülkeler ve Bölgeler, 1870-2014 18

Tablo 3. Dünya çıktı büyümesi: Yıllık yüzde değişim 2001-2017 (2005 sabit dolarına göre Gayri Safi Yurtiçi Hasıla) 19

Tablo 4. Bölgelere Göre Bölgelere Göre İmalat Payı, 1985 ve 2015 (% olarak) 20

Tablo 5. Dünya Mal İhracatının Bölgelere ve Seçilmiş Ekonomilere Göre Payı, 1953-2017 (Yüzde) 58

Tablo 6. Dünya Mal İthalatının Bölgelere ve Seçilmiş Ekonomilere Göre Payı, 1953-2017 (Yüzde) 58

Tablo 7. Dünyanın En Büyük 2000 Şirketinin Ulusal Kompozisyonu, 2003 ve 2017 (Forbes Global 2000 Listesi) 59

Tablo 8. Dünyanın En Büyük 5000 Şirketinin Bölgesel Kompozisyonu 2000 ve 2016 60

Tablo 9. Ülkelere Göre Ülkelere Göre Zenginler ve Süper Zenginler, 2018 62

Tablo 10. Ülkelere Göre Ülkelere Göre 2017 Yılı Doğrudan Yabancı Yatırım Çıkışları (Milyon ABD Doları ve Küresel Doğrudan Yabancı Yatırım Çıkışlarının Payı Olarak) 63

Tablo 11. Ülkelere Göre 2017 Yılında Dışarıya Yapılan Doğrudan Yabancı Yatırım Stoku (Milyon ABD Doları ve Küresel Dışarıya Yapılan Doğrudan Yabancı Yatırım Stokunun Payı Olarak) 64

Tablo 12. Dünya Nükleer Güçleri, 2018 66

Tablo 13 Dünyanın En Büyük 10 Silah İhracatçısı, 2016 66

Tablo 14. Ekonomi Ekonomi: 1985-2018 Yılları Arasında ABD'nin Düşüşü ve Çin'in Yükselişi 84

Tablo 15. Çin'in Artan Küresel Ağırlığı, 2000 ile 2015 karşılaştırması 85

Tablo 16. 1913'te Nüfus ve Gayri Safi Yurtiçi Hasıla 96

Tablo 17. 1913'te kişi başına göreli GSYİH (sütun A) ve göreli sanayileşme düzeyleri (sütun B) 97

Tablo 18. Büyük Güçlerin Büyük Güçlerin Sanayi Üretimi, Ticaret ve Sermaye İhracatındaki Payı, 1913 99

Tablo 19. Amerika Birleşik Devletleri'nin Amerika Birleşik Devletleri'nin Yabancı Yatırım Pozisyonu, 1914 (milyar ABD doları cinsinden) 99

Tablo 20. Almanya ve Birleşik Krallık Almanya ve Birleşik Krallık: Toplam Net Sermaye Oluşumunun Yüzdesi Olarak Yabancı Yatırım (cari fiyatlarla) 100

Tablo 21. 1914'te Net Dış Varlıklar 1914'te Net Dış Varlıklar (GSYİH'nin %'si) 101

Tablo 22. 1938'de Yurtdışına Yatırılan Sermayenin Brüt Nominal Değeri (cari kurlarla milyonlarca ABD Doları olarak) 101

Tablo 23. İngiltere ve Almanya'nın İngiltere ve Almanya'nın Başlıca Ticaret Ortakları, 1890-

1913 (Ortalama % Pay) 102

Tablo 24 Avrupa'da ortalama tarife düzeyi 1914 (% olarak) 103

Tablo 25. Çin'in Doğrudan Yabancı Yatırımları Çin'in Doğrudan Yabancı Yatırımları (Milyon ABD Doları), 2000-2017 143

Tablo 26. On Yıllara Göre Dünya Toplam Nüfusu, 1950-2050 (tarihsel ve öngörülen) 177

Tablo 27. Geniş Mesleklere (Becerilere) Göre Geniş Mesleklere (Beceri) Göre İstihdam Payı, Dünya ve Bölgeler, 2013 192

Şekiller Listesi

Şekil 1. Kişi Başına Reel Gayri Safi Küresel Hasıla Büyüme Oranı, 1961-2015 17

Şekil 2. Küresel Üretim ve Dünya Ticareti Küresel Üretim ve Dünya Ticareti, seçilmiş ülke grupları ve dönemler, 1870-2016 19

Şekil 3. Toplam çalışma saati Toplam çalışma saati sayısının gelişimi (1993-2014) 21

Şekil 4. Dünya Ticareti ve Doğrudan Yabancı Yatırım Dünya Ticareti ve Doğrudan Yabancı Yatırımlardaki Değişimler, 1980-2015 23

Şekil 5. Dünya Kâr Oranı Dünya Kâr Oranı ve Merkez ve Çevre Ülkelerdeki Ortalama Oran (1869-2010) 24

Şekil 6. Küresel İşgücü Payı Azalan Küresel İşgücü Payı 26

Şekil 7. Seçilmiş G20 Ülkelerinde Düzeltilmiş ve Düzeltilmemiş İşgücü Payları, 1991-2011 27

Şekil 8. Düzeltilmiş İşgücü Gelir Payının Gelişimi (Yüzde) 28

Şekil 9. En Büyük Ekonomilerde En Büyük Ekonomilerde Azalan İşgücü Payları 29

Şekil 10. Gelişmekte Olan Gelişmekte Olan Ekonomiler için Azalan İşgücü Payı 29

Şekil 11. Beceri Düzeyine Göre İşgücü Payı Gelişimi ve İşgücü Kompozisyonu (Yüzde) 30

Şekil 12. Çalışanların Eğitimine Göre Tanımlanan Beceri Grubuna Göre Ücret Payı, 1995-2009 (Brezilya, Çin, Hindistan, Endonezya, Meksika, Güney Kore, Türkiye) 31

Şekil 13. Dünya Genelinde Dünya Genelinde En Yüksek %1'lik Gelir Payları, 1980-2016 32

Şekil 14. 2013 Yılında 2013'te Yabancı Doğumlu ve Yabancı Vatandaş Nüfus (Toplam Nüfusun Yüzdesi) 36

Şekil 15. Küresel Sanayi Üretimi Küresel Sanayi Üretimi, ABD, Batı Avrupa ve Çin 1970-2015 (Cari Fiyatlarla) 57

Şekil 16. ABD ve Çin'in ABD ve Çin'in Dünya Ticaretindeki Payı, 2001-2016 57

Şekil 17. Araştırma ve Geliştirme Araştırma ve Geliştirme Harcamalarına Göre İlk On Ülke, 2000-2015 65

Şekil 18. Korumacı Önlemler Küresel Ticarete Hakim Olmakta ve Çarpıtmaktadır 78

Şekil 19. Dünya Ticaretinin Dünya GSYİH'sinin Yüzdesi Olarak Dünya Ticareti, 1960-2016 78

Şekil 20. Başlıca Silahların Transferindeki Eğilim, 1950-2017 80

Şekil 21. Dünya askeri harcamaları, 1988-2017 80

Şekil 22. Gelişmekte Olan Piyasalar: Bir Yatırımcı Sınıfı Olarak Yabancı Yatırımcılar, 2004-12. 81

Şekil 23. Çin'de Gelir Payı Çin'de Gelir Payı, 1978-2015 111

Şekil 24. Çin ve Doğu Asya'daki komşularında kişi başına düşen GSYİH 1960-2011 115

Şekil 25. Çin ve Doğu Asya'nın Çin ve Doğu Asya'nın Uzun Vadeli Ekonomik Büyümesi, 1870-2020 116

Şekil 26. Güney Kore'de Kişi Başına Reel GSYİH Güney Kore'de Kişi Başına Reel GSYİH, 1960-2011 117

Şekil 27. Rusya'nın Rusya'nın Katkıda Bulunanlara Göre GSYİH'si (Milyar ABD Doları ve Pay Olarak) 127

Şekil 28. Rusya'da Gelir Payı Rusya'da Gelir Payı, 1905-2015 129

Şekil 29. Amerika Birleşik Devletleri'nin Amerika Birleşik Devletleri'nin yurtdışındaki doğrudan yatırımlardan elde ettiği gelir, seçilmiş ülkeler, 2000 1. Çeyrek - 2018 1. Çeyrek (Milyar dolar) 147

Şekil 30. Küresel Mal İhracatı Küresel Mal İhracatındaki Pay, 1948-2017 (Yüzde Olarak) 164

Şekil 31. Dünya ve başlıca bölgeler için yıllık ortalama nüfus değişim oranı, 1970-2050 177

Şekil 32. 15-64 Yaş Arası Nüfusun Bölgelere Göre Yüzdesi, 1970-2030 178

Şekil 33. Küresel DYY akışları Küresel DYY akışlarının GSYİH'ye oranı, 1880-2000 (% olarak) 196

Şekil 34. Dünya İhracatının Dünya GSYİH'sının Payı Olarak Dünya İhracatı, 1820-2013 197

"Büyük Güç Rekabeti Çağında Anti-Emperyalizm" Kitabının İspanyolca Çevirisi için Önsöz

Michael Pröbsting, 13 Mart 2021

Büyük Güçlerin rekabeti hakkındaki kitabımızın İspanyolca çevirisini sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu çeviri, bu kapsamlı kitabın iki yıl önce İngilizce olarak yayınlanmasının ardından Portekizce ve Korece'den sonra çevrildiği üçüncü dil oldu.

Bu kitabın yayınlanması, Büyük Güçler arasındaki rekabetin mevcut dünya koşullarındaki başlıca önemi nedeniyle kesinlikle çok zamanlıdır. Emperyalist Büyük Güçler (ABD, Çin, AB, Rusya ve Japonya) arasındaki karşıt çıkarların ve çatışmaların kilit rolünü anlamadan dünyadaki siyasi gelişmelerin dinamiğini kavramak mümkün değildir.

Ancak bu kitabın çevirisini böylesine memnuniyet verici kılan bir başka neden daha var. Latin Amerika'daki işçi ve halk hareketlerine her zaman küçük burjuva ve burjuva popülizminin çeşitli tonları ve Stalinizm hakim olmuştur. Chavez'in yükselişinden bu yana *Bolivarcılık* olarak bilinen akım özellikle etkili hale geldi. Latin Amerika yüzyılı aşkın bir süredir ABD emperyalizminin tahakkümünden muzdarip olduğu için, Washington açıkça bir numaralı düşman olmuştur.

Çin yeni bir Büyük Güç olarak yükseldiğinde, birçok solcu (sadece Latin Amerika'da değil, küresel olarak!) onu uzun zamandır mutlak hegemona karşı hoş bir karşı ağırlık olarak gördü. Bu durum Pekin'deki Stalinist-kapitalist rejime olumlu bakılmasına ve Çin'in emperyalist karakterinin açıkça inkar edilmesine yol açtı.

Böyle bir gelişme, milliyetçiliğin ve ulusal merkezciliğin yoksulluğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. Küresel gelişmelere uluslararası değil ulusal ya da bölgesel bir bakış açısıyla bakmak, yalnızca tek taraflı ve yanlış bir analizle sonuçlanabilir. Bu nedenle Troçki, *Sürekli Devrim* teorisine ilişkin yazılarında, her bir sınıf mücadelesine yalnızca ulusal değil, aynı zamanda ve öncelikle uluslararası bir bakış açısıyla yaklaşılması gerektiğini vurgulamıştır. Aynı nedenle Troçki, en başından itibaren devrimci inşa sürecinin gerekli uluslararası karakteri üzerinde ısrar etmiştir.

RCIT, sosyalistlerin tüm siyasi olaylarda yalnızca bir (ya da birkaç) ülkenin değil, *uluslararası* işçi sınıfının çıkarlarını savunması gerektiğini her zaman bu gelenek içinde açıklamıştır. Böyle bir yaklaşım, Pekin'deki egemen sınıfın

Çin'deki işçilerin ve yoksul köylülerin sosyal haklarını ortadan kaldıran, kapitalist üretim ilişkilerinin kurulmasını ilerleten ve Müslüman Uygurlar gibi ulusal azınlıkları ezen gerici bir düşman olduğunu daha en başından fark etmemizi sağladı. Çalışmalarımızda açıkladığımız gibi, kendi halkını sömüren ve ezen bir Büyük Güç rejimi asla proleterlerin kurtuluş mücadelesinin müttefiki olamaz!

Çin emperyalizmi önce Asya ve Afrika'da yayılırken, son birkaç yılda Latin Amerika'da da büyük bir yabancı yatırımcı haline geldi. Yine de birçok solcu bu yükselişi görmezden gelmekte ve Doğu'daki yeni Büyük Güç'ün emperyalist karakterini inkar etmeye devam etmektedir!

1930'larla ilginç bir paralellik var çünkü o dönemde Latin Amerika'daki çeşitli burjuva milliyetçi akımlar (örneğin Peru'daki APRA) Başkan Roosevelt yönetimindeki ABD'ye çok olumlu bakıyorlardı. Washington'u eski Avrupalı sömürgeci güçlere karşı potansiyel bir müttefik olarak görüyorlar ve dolayısıyla ABD'nin emperyalist karakterini reddediyorlardı. Troçki ve destekçileri APRA kadrolarıyla tartıştılar ve onları tutarlı bir anti-emperyalist pozisyon almanın, yani (ABD dahil) tüm Büyük Güçlere karşı çıkmanın gerekliliği konusunda ikna etmeye çalıştılar.[1]

Ne yazık ki Latin Amerika Troçkizminin çoğu gücü Stalinistlerin Çin'in emperyalist karakterini inkarını paylaşmaktadır. Arjantin PO'su (her iki fraksiyon) Çin'de kapitalist restorasyonun hala tamamlanmadığını bile hayal ediyor! PTS/FT, PSTU/LIT ve UIT gibi diğerleri ise Çin'in kapitalist karakterini kabul etmekle birlikte Çin emperyalizminin tezlerini kategorik olarak reddetmektedir. Onların argümanlarını bu kitapta ele aldık ve iki yıl önce yayınlanmasından bu yana, Latin Amerikalı Troçkistlerin Çin üzerine daha yeni çalışmalarını tartışan bazı ek makaleler yazdık.[2]

Mevcut küresel gelişmeler, Büyük Güç rekabetinin doğru bir şekilde değerlendirilmesini her zamankinden daha acil hale getirmektedir. *Üçüncü Buhran*, yani kapitalist dünya ekonomisinin 1929'dan bu yana yaşadığı en kötü ekonomik çöküş, *şovenizme* ve *devlet bonapartizmine* doğru küresel bir anti-

---

[1] Bkz. örneğin Leon Troçki: Ignorance Is Not a Revolutionary Instrument [Cehalet Devrimci Bir Araç Değildir] (1939), in: Writings of Leon Trotsky, 1938-39, s. 182-190; ayrıca bakınız Leon Latin American Problems: A Transcript [Trotsky: Latin Amerika Sorunları: Bir Transkript] (1938), içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, Ek (1934-40), s. 782-794

[2] Bkz. örneğin Michael Pröbsting: Bazı Marksistlerin Çin'in Kapitalist Olduğundan Hala Şüphe Etmesi Nasıl Mümkün Olabilir? (PTS/FT'nin Bir Eleştirisi). Çin'in Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kapitalist karakteri ve bunun siyasi sonuçları üzerine bir analiz, 18 Eylül 2020, https://www.thecommunists.net/theory/pts-ft-and-chinese-imperialism-2/; aynı yazar tarafından: Ağaçlar İçin Odunu Görememek. Eklektik ampirizm ve PTS/FT'nin Çin'in emperyalist karakterini tanımadaki başarısızlığı, 13 Ağustos 2020, https://www.thecommunists.net/theory/pts-ft-and-chinese-imperialism/.

demokratik dönüş ve *COVID-19* salgını ile karakterize edilen bir dönemdeyiz, tüm dünyadaki egemen sınıflar rakipleri pahasına kendilerini güçlendirmeye kararlılar. Böyle bir arka planda, emperyalist Büyük Güçler arasındaki - özellikle de en güçlü iki ülke olan ABD ve Çin arasındaki - rekabetin hızlanması kaçınılmazdır.

Böyle bir dönemde sosyalistler - hem Latin Amerika'da hem de dünya genelinde - *hiçbir* emperyalist burjuvaziye destek vermemelidir. ABD, Çin ya da başka herhangi bir büyük gücün emperyalist tahakkümüne karşı mücadele etmelidirler. Emperyalist devletler arasındaki herhangi bir siyasi, ekonomik ya da askeri çatışmada sosyalistler tüm bu gerici düşmanlara karşı devrimci bozguncu bir pozisyon almalıdır. Latin Amerika ancak *tüm* emperyalist güçlere karşı mücadele ederek özgürleşebilir, onlardan biriyle *ittifak yaparak değil*!

Son olarak, bu vesileyle, bu kapsamlı kitabın çevirisi gibi yorucu bir işi üstlenen yoldaş Rubén Jaramilllo'ya derin minnettarlığımı ifade etmek isterim. Kendisi her zaman olduğu gibi bu projeye de azim, sabır ve yüksek derecede profesyonellikle yaklaşmıştır!

"Büyük Güç Rekabeti Çağında Anti-Emperyalizm" Kitabının Korece Çevirisinin Önsözü

Michael Pröbsting, 30 Nisan 2020

Büyük Güçler arasındaki rekabet hakkındaki kitabımızın Korece çevirisinin yayınlandığını görmekten büyük memnuniyet duyuyorum. Bu, kitabın bir yıldan biraz daha uzun bir süre önce İngilizce olarak yayınlanmasının ardından -Portekizce'den sonra- çevrildiği ikinci dil oldu.

Büyük Güç rekabeti meselesinin Kore Yarımadası'ndaki sosyalistler için neden son derece acil bir konu olduğunu açıklamak için fazla söze gerek yok. Kelimenin tam anlamıyla dünyanın beş büyük gücünden dördünün - Japonya, Çin, Rusya ve ABD'nin (Güney Kore'nin yanı sıra diğer Doğu Asya ülkelerindeki güçlü askeri varlığı nedeniyle) ortasında yer almaktadır. Dolayısıyla, bu emperyalist güçler arasındaki rekabetin hızlanmasının Kore halkı için doğrudan sonuçları olması kaçınılmazdır.

Küresel üçlü krizin son olayları, emperyalist güçler arasındaki karşıtlıkları şüphesiz daha da hızlandıracaktır. *Üçüncü Bunalım*, yani kapitalist dünya ekonomisinin 1929'dan bu yana yaşadığı en kötü ekonomik çöküş, *şovenizme* ve *devlet bonapartizmine* doğru küresel bir anti-demokratik dönüş ve *COVID-19* salgınıyla karşı karşıya kalan dünyanın dört bir yanındaki egemen sınıflar, rakipleri pahasına kendilerini güçlendirmeye kararlılar.[1] COVID-19 krizi bağlamında Washington ve Pekin arasında tırmanan şovenist suçlama alışverişi ("Çin*Virüsü*" ırkçı hakareti, virüsün yaratılmasından ABD ve Çin ordusunun sorumlu olduğuna dair spekülasyonlar, mali tazminat talepleri vb), emperyalist Büyük Güçler -özellikle de en güçlü iki ülke olan ABD ve Çin- arasındaki rekabetin önümüzdeki dönemde dünya siyasetinin en önemli özelliklerinden biri olacağını göstermektedir.

---

[1] Bu konuda Michael Pröbsting'in yeni kitabına bakınız: COVID-19 Küresel Karşı Devrimi: Nedir ve Nasıl Mücadele Edilir? Devrimci mücadele için Marksist bir analiz ve strateji, Nisan 2020, https://www.thecommunists.net/theory/the-covid-19-global-counterrevolution/; ayrıca RCIT Manifestosu'na bakınız: COVID-19: Büyük Bir Küresel Karşıdevrimci Saldırı İçin Kılıf. Egemen sınıflar şovenist devlet-bonapartist rejimlerin inşasını meşrulaştırmak için savaş benzeri bir atmosferi kışkırtırken, dünya durumunda bir dönüm noktasındayız, 21 Mart 2020, https://www.thecommunists.net/worldwide/global/covid-19-a-cover-for-a-major-global-counterrevolutionary-offensive/. RCIT, COVID-19 kriziyle ilgili olarak web sitemizdeki özel bir alt sayfada toplanan birkaç düzine belge yayınlamıştır: https://www.thecommunists.net/worldwide/global/collection-of-articles-on-the-2019-corona-virus/

Ancak, bu kitapta bahsedilen ancak fazla detaylandırılmayan bir başka neden daha var. Güney Kore'nin kendisi de 2000'li yıllarda emperyalist bir devlet haline gelmiştir. RCIT'in Koreli yoldaşlarının da vurguladığı gibi -ki bu satırların yazarı da bu konuda bir broşüre katkıda bulunmuştur[2], kapitalist sınıf geleneksel yarı-sömürge konumunu aşacak kadar güçlenebilmiş ve tekelci bir burjuvazi haline gelmiştir. Dolayısıyla, Güney Koreli şirketler dünya pazarında önemli oyuncular haline gelmiş ve yoksul ulusların emperyalist süper sömürüsüne katılmışlardır.

Güney Kore'nin emperyalist devletler ligindeki yükselişinin siyasi bir ifadesi, Japonya ile 2019 yazında başlayan ticaret savaşı olmuştur.[3]

Bu gelişmeler, "*Büyük Güçler Rekabeti Çağında Anti-Emperyalizm*"de ortaya konan temel programatik sonuçların sadece beş Büyük Güç için değil, Güney Kore gibi daha küçük*emperyalist*devletler için de son derece geçerli olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar özetle şöyledir: Güney Koreli devrimciler kendi emperyalist burjuvazilerine (ya da Çin gibi diğerlerine) herhangi bir destek vermemelidir. Diğer emperyalist devletlerle herhangi bir siyasi, ekonomik ya da askeri çatışmada sosyalistler, Alman komünist Karl Liebknecht tarafından geliştirilen eski düsturla hareket etmelidir: "*asıl düşman evdedir*". Dolayısıyla, diğer emperyalist ülkelerde geçerli olan Marksist ilkeler Güney Kore için de geçerlidir: Yerli tekelci burjuvaziye verilecek her türlü taviz, Kore milliyetçiliğine her türlü uyum, sosyal-şovenizm için her şeyden önemlidir.

Ayrıca bu kitabın analizini Koreli Marksistler için önemli kılan bir başka konu daha var. Yarımada 1950-53'teki yıkıcı savaştan bu yana iki devlete bölünmüş olduğundan, sosyalistlerin sırasıyla ABD ve Seul'deki egemen sınıf ile Kuzey

---

[2] Michael Pröbsting: Emperyalist Bir Güç Olarak Güney Kore. Güney Kore tekelci sermayesinin doğası ve işçi öncüsünün programatik görevleri üzerine, Aralık 2019, https://www.thecommunists.net/theory/study-on-south-korea-as-an-imperialist-power/; Kore dilinde: 제국주의 열강으로서의 남한. 한국 독점자본의 성격과 그에 따른 노동자 전위의 강령적 임무, 미하엘 프뢰브스팅, 혁명적 공산주의인터내셔널 동맹 (RCIT) 국제서기, 2019년 12월, https://www.thecommunists.net/home/%ED%95%9C%EA%B5%AD%EC%96%B4 /south-korea-as-an-imperialist-power/

[3] Bu konuda bkz. örneğin Kahrolsun Japonya ve Güney Kore arasındaki Emperyalist Ticaret Savaşı! Kahrolsun tüm şovenist boykot kampanyaları! Ticaret Savaşı yerine Sınıf Savaşı! Güney Kore Devrimci Komünistleri ve Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilimi (RCIT) Ortak Açıklaması, 19 Temmuz 2019, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/trade-war-between-japan-and-south-korea/^; Kore dilinde: 한-일 제국주의 무역전쟁 분쇄! 모든 배외주의-민족주의 보이콧 캠페인 반대! 무역전쟁이 아니라 계급전쟁으로 나아가자! 남한 혁명적 공산주의자 - 혁명적 공산주의인터내셔널 동맹 (RCIT) 공동성명, 2019년 7월 19일, https://www.thecommunists.net/home/%ED%95%9C%EA%B5%AD%EC%96%B4/trade-war-between-japan-and-south-korea/

Kore arasında uzun süredir devam eden çatışma konusunda net bir tavır almaları gerekiyor. Güney'in aksine Kuzey Kore emperyalist bir devlet değildir. Stalinist rejimin kapitalizmin restorasyonunu gerçekleştirmesinden bu yana Kuzey Kore yoksul bir yarı sömürge haline gelmiştir. Bu nedenle Marksistler Kuzey Kore'yi ABD'nin ve diğer emperyalist güçlerin saldırganlığına karşı savunmakla görevlidir. Bu nedenle, devrimciler Kuzey Kore'ye yönelik yaptırımlara karşı çıkmakta ve bir savaş durumunda düşmanlarının askeri olarak yenilgiye uğratılması çağrısında bulunmaktadır. Doğal olarak böyle bir savunma Pyongyang'daki bürokratik, devlet-kapitalist diktatörlüğe karşı kararlı bir muhalefetle el ele gitmelidir. Bu tür taktikler, Kore'nin devrimci birleşmesi ve Güney Kore burjuvazisinin yanı sıra Kuzey Kore Stalinist-kapitalist egemen sınıfının devrilmesi için mücadele stratejisinin bir parçasıdır.

Bu kısa önsözü, bu kitabın analiz ve sonuçlarının Güney Kore'deki sosyalist aktivistler arasında verimli bir tartışmayı teşvik edeceği umudumuzu ifade ederek bitiriyoruz. Stalinist "*Ulusal Kurtuluş*" akımının geleneksel güçlü etkisi nedeniyle, solun geniş kesimlerinin Güney Kore'nin emperyalist bir devlet haline geldiği fikrine karşı çıktıklarının farkındayız. Onlar daha ziyade bu devleti ABD ve Japonya tarafından ezilen ve sömürülen bir yarı-sömürge (ya da yeni-sömürge) olarak görmeye devam etmektedir. Ancak böylesi yanlış bir pozisyonun tehlikeli sonucu -Japonya ile son ticaret savaşının da gösterdiği gibi- bu tür solcuların Kore tekelci burjuvazisini desteklemesidir. Defalarca vurguladığımız gibi, böyle bir yaklaşım pratikte sosyal-emperyalizmle eşdeğerdir. Koreli sosyalistler böylesine haince bir tutumdan vazgeçmeli ve sağlam, enternasyonalist ve anti-emperyalist bir duruş sergilemelidir!

Son olarak, bu vesileyle, sadece mükemmel bir çevirmen değil, aynı zamanda emperyalizm konusunda iki eser yayınlamış olan Marksist bir teorisyen olan Hong Su-Cheon yoldaşa derin şükranlarımı ifade etmek isterim.[4]

---

[4]홍수천: 한반도 전쟁 위기와 미-중 제국주의 패권 쟁투 (Hong Su-Cheon: Kore Yarımadasındaki Savaş Krizi ve ABD ile Çin Emperyalizmi Arasındaki Rekabet, Kore dilinde makale, Bahar 2019), https://www.thecommunists.net/home/%ED%95%9C%EA%B5%AD%EC%96%B4/crisis-on-korean-peninsula-us-and-chinese-imperialism/; 홍수천: 현 시기 격화하고 있는 제국주의 패권쟁투와 사회주의자의 임무 (Hong Su-Cheon: Mevcut Dönemde Büyük Güç Rekabetinin Hızlanması ve Kore'deki Sosyalistlerin Görevi, Kore dilinde makale, Mart 2019), https://www.thecommunists.net/home/%ED%95%9C%EA%B5%AD%EC%96%B4/struggle-for-imperialist-hegemony-socialism/

Giriş

Zamanımızın en büyük sorunlarından biri, emperyalist Büyük Güçler - ABD, Çin, AB, Rusya ve Japonya arasındaki hızlanan rekabettir. Dolayısıyla, diplomatik kavgalar, yaptırımlar, ticaret savaşları, askeri gerilimler ve nihayetinde bu Büyük Güçler arasındaki büyük savaşlar, önümüzdeki tarihi dönemin öne çıkan özellikleridir. ABD ve Çin arasındaki yaklaşmakta olan Küresel Ticaret Savaşı, Güney Çin Denizi'ndeki gerilimler, Batı ile Rusya arasındaki yaptırımlar - tüm bunlar, Büyük Güç rekabeti meselesinin en yüksek güncelliğini gösteriyor.

Bu gelişmeler, Büyük Güçlerin ezilen halklara karşı artan saldırganlığıyla yakından ilişkilidir - 2001'den bu yana “Terörle Savaş” incir yaprağı altında kitlesel olarak hızlanan bir olgudur.

Bu nedenlerle, emperyalist dünya sisteminin doğasını anlamanın hayati önemini her zaman vurguladık. Modern çağın Marksist teorisine dair böyle bir kavrayış olmaksızın, Büyük Güçlerin emperyalist karakterini tanımak imkansızdır. Eski emperyalist dünya düzeninin uzun vadeli efendilerine (hegemon olarak ABD ve müttefik güçler olarak AB ve Japonya) meydan okuyan yeni emperyalist güçlerin – Çin ve Rusya – ortaya çıkışı göz önüne alındığında, bu özellikle acil bir meseledir.

Sonuç olarak, dünya kapitalizminin temel çelişkilerinin teorik olarak doğru bir şekilde anlaşılması, sosyalistlerin açık bir anti-emperyalist duruş sergilemelerinin ön koşuludur - bugün Marksistler için, özellikle de emperyalist canavarın kalbinde faaliyet gösterenler için en önemli görevlerden biridir.

Emperyalist ülkelerdeki böyle bir Marksist anti-emperyalist mücadele programı, Defeatism veya daha doğrusu Devrimci Yenilgi olarak bilinir hale geldi. Bu program, basit bir formülle özetlemek gerekirse, her bir emperyalist Büyük Güç için her türlü desteği reddetmek, bunlardan herhangi birine karşı tüm kurtuluş mücadelelerini desteklemek ve tüm ülkelerdeki emperyalist egemen sınıfı yenmek için sınıf mücadelesini ilerletmek için tüm zorluk ve krizlerden yararlanmak. Örgütümüz, Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim (RCIT), yakın zamanda bu konuda önemli bir belge yayınladı

("Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgi Üzerine Tezler"). Bu programlı belge burada bir ek olarak yeniden yayınlanmıştır.[7]

Elinizdeki kitap temel olarak dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Büyük Güçler arasındaki rekabete odaklanarak, konumuzla ilgili olan emperyalizmin çeşitli özelliklerini ele alıyoruz. Bu nedenle, emperyalizmin tüm yönlerinin kapsamlı bir analizi değil, birkaçına odaklanıyor. Kendimize böyle bir prosedüre izin veriyoruz çünkü RCIT'in diğer kitap ve broşürlerinde günümüz emperyalizminin sayısız meselelerini zaten ele almış bulunuyoruz.[8] İkinci bölümde, bir dizi sol parti ve örgüt tarafından detaylandırıldığı şekliyle Büyük Güç rekabetinin analizini tartışıyoruz. Onların pozisyonunu eleştirirken, argümanlarımızı savunuyor ve geliştiriyoruz. Bu süreçte bir dizi tarihi ve gerçek gerçekleri sunuyoruz. Ayrıca bu sol örgütlerin argümanlarını, Lenin ve Troçki tarafından detaylandırıldığı şekliyle Marksist emperyalizm teorisiyle karşılaştırıyoruz.

Üçüncü bölüm, yenilgicilik programının temel bileşenlerini – Büyük Güçler arasındaki ve ayrıca emperyalist devletler ve yarı-sömürge ülkeler, sırasıyla ulusal azınlıklar ve göçmenler arasındaki çatışmalar konusunda – detaylandırıyor. Marksist klasiklerin bu konuda neler söylediğini ve bunun bugün için neden geçerli olduğunu açıklıyoruz. Ayrıca, Lenin ve Troçki'nin zamanlarından bu yana hangi siyasi ve sosyal değişikliklerin meydana geldiğini ve bunların yenilgicilik programı üzerindeki sonuçlarının neler olduğunu da analiz ediyoruz.

Bu çalışmanın dördüncü bölümünde, bir dizi sol örgütün anti-emperyalist mücadele konusundaki yaklaşımını tartışıyoruz. Yine onların pozisyonlarını Marksist açıdan bir eleştiriye sunuyor ve argümanlarımızı sayısız örnekle detaylandırıyoruz. Bir dizi gücün, anti-emperyalist bir duruş sergilediklerini iddia ederken, aslında şu ya da bu Büyük Güç'ün yanında yer aldığını gösteriyoruz. Başka bir deyişle, onlar anti-emperyalist değil, daha çok açık ya da gizli sosyal-emperyalisttirler.

Emperyalist savaşa ve saldırganlığa karşı mücadelede Marksistlerin görevlerinin bir özetiyle kitabı sonlandırıyoruz.

---

[7] Ayrıca web sitemize bakın: https://www.thecommunists.net/theory/theses-on-revolutionary-defeatism-in-imperialist-states/

[8] Bu konularda RCIT literatürüne yapılan atıflar için bu broşürdeki ilgili bölümlere bakın.

Son olarak bir “uyarı”: Bu kitap “tarafsız” bir bakış açısıyla yazılmamıştır. Büyük Güçler arasında hızlanan rekabete ve mazlum halklara karşı emperyalist saldırganlığa kayıtsız değildir. Tüm Büyük Güçlere karşı ve işçilerin ve ezilenlerin tüm kurtuluş mücadelelerini desteklemek için bir tavır alır! Bu nedenle, bize göre böyle bir anti-emperyalist tavır almakta başarısız olan sol örgütlere karşı polemik yapıyor. Dolayısıyla bu eser, ticari bir başarı elde etmek amacıyla değil, anti-emperyalist aktivistler için bir rehber olması amacıyla yazılmıştır. Piyasada zaten sayısız en çok satanlar var. İhtiyaç duyulan şey, gerçek Marksist edebiyattır! Lenin, “devrimci teori olmadan devrimci hareket olamaz” demeyi severdi.[9] Bu içsel gerçek önemini kaybetmedi.

Bu çalışmada tartışılan konuların anlaşılmasının her zaman kolay olmadığının tamamen farkındayız. Bu, oldukça yakın zamanda ortaya çıkan fenomenleri tartıştığımız için özellikle doğrudur (örneğin, Çin ve Rusya'nın emperyalist Büyük Güçler olarak ortaya çıkması gibi). Birçok sosyalist, yalnızca ABD, Batı Avrupa ve Japonya'nın emperyalist devletler olduğu fikri gibi eski formüle bağlı kalmayı tercih edebilir. Bununla birlikte, son on yılda dünya politikasındaki önemli değişiklikleri kaçırdığı için bu tür “muhafazakarlığı” son derece tehlikeli buluyoruz. Troçki'nin teorik analizin nesnel gelişmelere ayak uydurabilmesinin önemine ilişkin gözlemi tamamen geçerliliğini koruyor.

> “Doğru bir teorik yönelimin muazzam pratik önemi, en çarpıcı şekilde, hızlı siyasi değişimlerin, durumdaki ani değişikliklerin akut bir toplumsal çatışma döneminde ortaya çıkıyor. Böyle dönemlerde siyasi anlayışlar ve genellemeler hızla tükenir ve ya tam olarak değiştirilmesini (ki bu daha kolaydır) ya da bunların somutlaştırılmasını, kesinleştirilmesini veya kısmen düzeltilmesini (ki bu daha zordur) gerektirir. Alışılagelmiş kalıpları altüst eden ve iki kat sürekli teorik dikkat gerektiren her türlü geçiş, ara durum ve kombinasyon bir zorunluluk olarak ortaya çıkar. Kısacası, barışçıl ve "organik" dönemde (savaştan önce) insan hâlâ birkaç hazır soyutlamadan elde edilen gelirle geçinebiliyorsa, zamanımızda her yeni olay, diyalektiğin en önemli yasasını zorla eve getiriyor: Hakikat, her zaman somuttur.”[10]

---

[9] V. I. Lenin: Ne Yapmalı? (1902), içinde: LCW Cilt. 5, s. 369. Marx, Engels, Lenin, Troçki ve diğer Marksist klasiklerin birçok eseri, Marksizm ile ilgilenen herkes için çok değerli bir kaynak olan Marksist İnternet Arşivi'nin www.marxists.org web sitesinde yayınlanmaktadır.

[10] Leon Troçki: Bonapartizm ve Faşizm (Temmuz 1934), içinde: Troçki Yazıları 1934-35, s. 35

Bu kitabın, Büyük Güçler arasında hızlanan rekabetle ilgili karmaşık teorik ve taktik sorunları netleştirmeye yardımcı olacağını umuyoruz. Aktivistlerin ve bu meseleleri anlamakla ilgilenen herkesin, zamanımızın en önemli sorularından birini daha kapsamlı bir şekilde kavramasına ve bundan gerekli sonuçları çıkarmasına yardımcı olursa, amacını gerçekleştirmiş olacaktır.

Son olarak, bu kitap, yazarın RCIT'deki bazı yoldaşlarıyla yaptığı toplu tartışmalardan yararlandı. Özellikle, yıllardır birlikte fikir ve argüman geliştirme ayrıcalığına sahip olduğum ve teorimizin programatik çerçevesini geliştirmede merkezi bir rol oynayan Nina Gunić yoldaşa teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca, bu kitabın hazırlanmasında yalnızca bir dizi anlayışlı yorumla değil, aynı zamanda Rusça kaynaklardan birçok alıntının çevirisini sağlayarak yardımcı olan yoldaş Petr Sedov'a şükranlarımı sunmak istiyorum.

Bölüm 1: 21 'inci Yüzyılda Emperyalizmin Özellikleri

I. Kapitalizmin Tarihi Krizi

“Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgi Üzerine Tezler”imizde belirttiğimiz gibi, devletler ve sınıflar arasındaki çelişkilerin küresel ölçekte hızlanması ancak daha geniş bir tarihsel bağlama, dünyaya hakim olan kapitalist sistemin çöküşüne bakıldığında anlaşılabilir. Bu düşüş, tüm kapitalist ülkelerin egemen sınıfını, birbirlerine olduğu kadar işçi sınıfına ve ezilen halka yönelik saldırılarını hızlandırmaya zorlamaktadır. Bu nedenle, tüm emperyalist devletlerin egemen sınıflarının çaba gösterdiği, kapitalizmin böyle bir tarihsel kriz döneminde görüyoruz:

1. İşçi sınıfının sömürülmesinin yoğunlaştırılması;
2. Bu ülkelerde göçmenlere yönelik baskı ve aşırı sömürünün yoğunlaştırılması;
3. Yarı-sömürge ülkelerin baskı ve aşırı sömürüsünün yoğunlaştırılması;
4. “Terörle Savaş” ikiyüzlü ifadesi altında (özellikle Ortadoğu ve Afrika'da) yarı-sömürge dünyada askeri müdahalelerini ve saldırgan savaşlarını yoğunlaştırmaları;
5. Rakiplere karşı yaptırımların ve ticaret savaşlarının kullanımının artırılması;
6. Rakiplere karşı silahlanma ve militarist propagandanın hızlandırılması (ABD ve Japonya'ya karşı Çin, ABD ve AB'ye karşı Rusya vb.).

İlerleyen bölümlerde bu analizi birkaç olgu ve rakamla açıklayacağız. Büyük Güçler arasındaki rekabetin son zamanlarda hızlanmasının arka planına kısa bir genel bakışla başlayalım. Dünyanın durumu, üretici güçler ile kapitalist üretim ilişkileri arasındaki çelişkilerin derin bir hızlanmasıyla karakterize edilir. Sonuç olarak, 1970'lerden bu yana durgunluğa doğru bir eğilim deneyimledik - 2008'de yeni tarihi dönemin başlangıcından bu yana tamamen çürümeye dönüşen bir eğilim.

Kapitalizmin bu tür çürümesi, dramatik iklim krizine ve bunun sonucunda ortaya çıkan çevresel felaketlere, artan yoksulluğa ve dünya üretiminin büyüme oranlarındaki düşüşe yansır. Bunu başka bir yerde ayrıntılı olarak ele aldığımız için, resmi burjuva kurumlarından birkaç rakam ve tablo sunmakla yetiniyoruz.[11]

---

[11] Bunun için bkz. Michael Pröbsting: “Felaket” Teorisinin Felaket Başarısızlığı. Marksist Kapitalist Çöküş Teorisi ve Partido Obrero (Arjantin) ve onun “Dördüncü Enternasyonalin

Şekil 1. Kişi Başına Reel Brüt Küresel Hasıla Büyüme Hızı, 1961-2015[12]

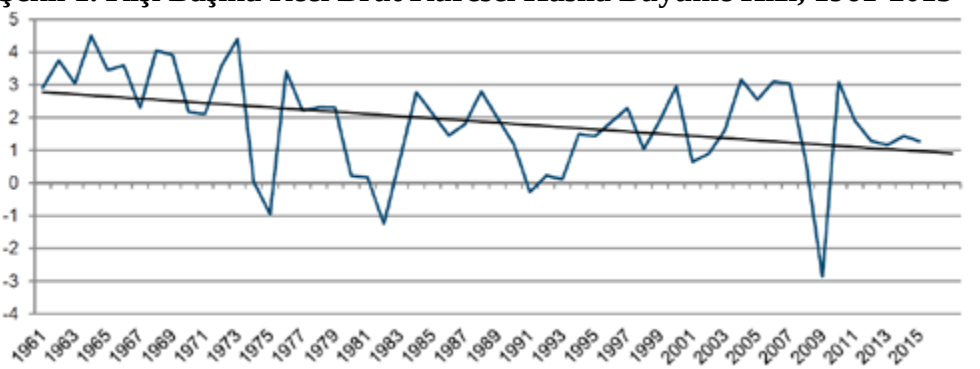

Tablo 1. Küresel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla gelişimi, 1960–2010 (mutlak sayılar ve ortalama yıllık büyüme ile)[13]

Mutlak rakamlarla küresel GSYİH	***Yıllık ortalama büyüme oranı (5 yıl)***	***Ortalama yıllık büyüme oranı (10 yıl)***
1960: 7279		
1965: 9420	1960–1965: +5.88%	
1970: 12153	1965–1970: +5.80%	1960–1970: +5.84%
1975: 14598	1970–1975: +4.02%	
1980: 17652	1975–1980: +4.18%	1970–1980: +4.09%

Yeniden İnşası için Koordinasyon Komitesi" tarafından Yanlış Yorumlanması Üzerine, RCIT Broşürü, Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/theory/the-catastrophic-failure-of-the-theory-of-catastrophism/; RCIT: İlerleyen Karşı Devrim ve Sınıf Çelişkilerinin Hızlandırılması Yeni Bir Siyasi Aşamanın Açılışını İşaretler. Dünya Durumu Üzerine Tezler, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri (Ocak 2016), Bölüm II ve III, şurada: Devrimci Komünizm No. 46, http://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives- 2016/; Michael Pröbsting: World Perspectives 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Gebe Bir Dünya. Dünya Durumu Üzerine Tezler, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri, RCIT Kitapları, Viyana 2018, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/; Michael Pröbsting: Güneyin Büyük Soygunu. Tekelci Sermaye Tarafından Yarı-Sömürge Dünyanın Süper Sömürüsünde Süreklilik ve Değişiklikler. Marksist Emperyalizm Teorisi için Sonuçlar, RCIT Books, Viyana 2013, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/; Michael Pröbsting: Imperialism, Globalization and the Decline of Capitalism (2008), içinde: Richard Brenner, Michael Pröbsting, Keith Spencer: The Credit Crunch - A Marxist Analysis, London 2008, https://www.thecommunists.net/theory/imperialism-and-globalization/.

[12] Leon Podkaminer: Ticaret Küresel Ekonomik Büyümeyi Sürdürüyor mu, Viyana Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü 2016, Çalışma Belgesi 131, s. 3

[13] Deepak Nayyar: Dünya Ekonomisinde Güney: Dünü, Bugünü ve Geleceği, UNDP İnsani Gelişme Raporu Ofisi, Ara sıra Belge 2013/01, s. 6

1985: 20275	1980–1985: +2.97%	
1990: 24284	1985–1990: +3.95%	1980–1990: +3.46%
1995: 27247	1990–1995: +2.44%	
2000: 32213	1995–2000: +3.64%	1990–2000: +3.04%
2005: 36926	2000–2005: +2.93%	
2010: 41365	2005–2010: +2.40%	2000–2010: +2.66%

Açıklama: GSYİH rakamları milyarlar olarak sabit 2000 ABD doları cinsindendir. Büyüme rakamları, beş on yıllık döngünün (hesaplamalarımız) ilgili ortalamalarıdır.

Tablo 2. Sanayi Büyüme Oranları, Seçilmiş Ülkeler ve Bölgeler, 1870–2014 (Yüzde)[14]

Gruplar	*1870-1890*	*1890-1913*	*1913-1920*	*1920-1938*	*1938-1950*	*1950-1973*	*1973-1990*	*1990-2007*	*2007-2014*
Almanya, İngiltere, ABD	3.1	3.4	1.4	1.9	0.9	5.2	1.1	2.1	0.2
Almanya, Japonya, ABD						7.9	2.4	2.2	0.3
Avrupa çevresi	4.7	5.0	-6.5	4.7	3.6	8.9	3.3	2.8	0.0
Asya	1.5	4.2	5.2	4.2	-1.7	8.5	5.8	4.2	4.1
Latin Amerika ve Karayipler	6.4	4.4	3.4	2.8	5.3	5.7	2.7	2.2	1.0
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	1.7	1.7	-5.8	4.9	6.0	6.2	6.1	4.5	3.2
Sahra Altı Afrika			13.4	4.6	8.6	5.5	3.5	3.9	4.1

[14] UNCTAD: Trade and Development Report 2016, New York and Geneva, 2016, p. 32

Tablo 3. Dünya çıktı büyümesi: 2001-2017 yıllık yüzde değişimi (Sabit 2005 dolar ile Gayri Safi Yurtiçi Hasıla)[15]

2001-08	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
3.2	1.5	-2.1	4.1	2.8	2.2	2.3	2.6	2.6	2.2	2.6

Şekil 2. Küresel Çıktı ve Dünya Ticareti, seçilen ülke grupları ve dönemleri, 1870-2016[16]

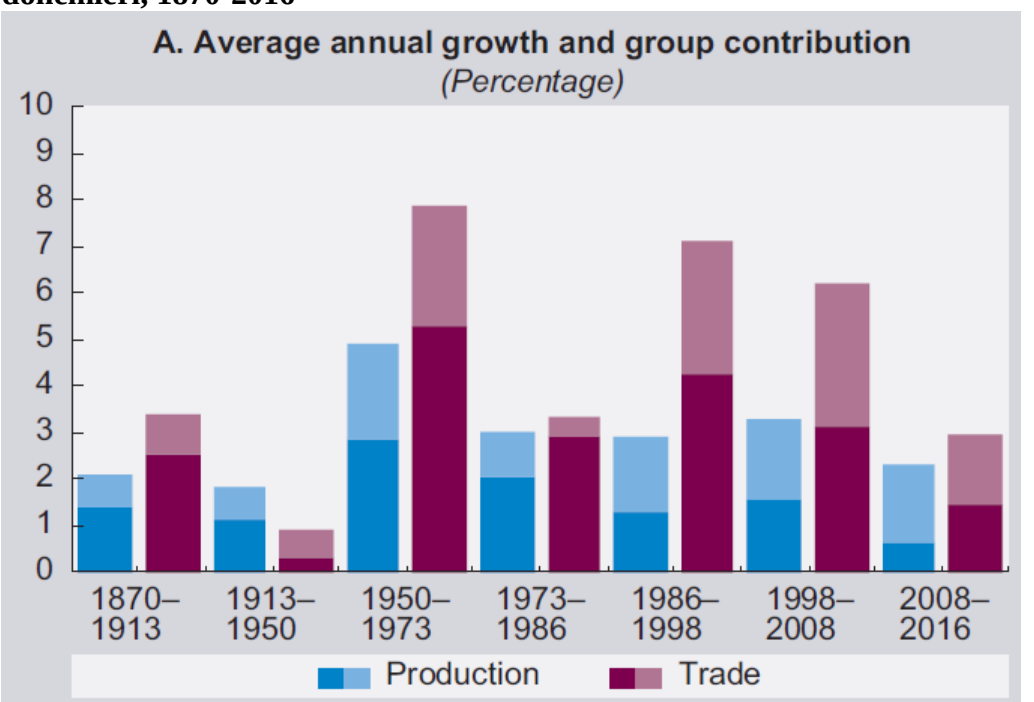

Açıklama: Daha koyu alanlar, gelişmiş ülkelerin karşılık gelen dünya kümelerine katkısını temsil eder. Veriler, 1870 ile 1973 arasında sabit 1990 doları ve 1973 ile 2016 arasında sabit 2010 doları kullanılarak hesaplanan gerçek yıllık bileşik büyüme oranlarını temsil eder.

"Güneyin Büyük Soygunu" kitabımızda da gösterdiğimiz gibi, bu düşüşün kalbi eski emperyalist devletler – Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Japonya – kapitalist değer üretiminin büyük ölçüde Çin'e ve Batı Avrupa'ya kaymasına neden oldu. yarı sömürge dünya.

Bu kayma, kapitalist değerin çoğunu yaratan sektör olan dünya endüstriyel üretimindeki çarpıcı değişikliklerle gösterilir. Tarihsel olarak, eski emperyalist

[15] UNCTAD: Trade and Development Report 2017, New York and Geneva, 2017, p. 2
[16] UNCTAD: Trade and Development Report 2018, New York and Geneva, 2018, p. 37

ülkeler (burjuva iktisatçılar tarafından genellikle “gelişmiş ülkeler” olarak adlandırılır) kapitalist değer üretiminin merkezi olmuştur.

Sovyet iktisatçısı SL Wygodski'nin bir araştırmasına göre, 1938'de emperyalist ülkeler dünya imalatında %91,7'lik bir paya sahipken (yarı)sömürge ülkeler ise %8,3'lük bir paya sahipti.[17] 1985 yılına gelindiğinde, sözde “gelişmiş ülkeler” hala dünya imalatının %80,8'ini oluşturuyordu. O dönemde “gelişmekte olan ülkeler” ise dünya sanayi ürününün %19.2'sinin kaynağı olmaya devam ediyordu. 2015 yılına gelindiğinde, “gelişmiş ülkeler” artık sadece %56,3'lük bir paya sahipken, “gelişmekte olan ülkeler”in payı %43,7'ye yükseldi (yani iki katından fazla). (Bkz. Tablo 4) Bir yana, “gelişmekte olan ülkeler” kategorisinin farklı türdeki devletleri, yani yarı-sömürge ülkeleri, Çin ve eski SSCB'yi karıştırdığını belirtiyoruz.

Tablo 4. Bölgelere Göre İmalat Payı, 1985 ve 2015 (% olarak)[18]

	1985	*2015*
Dünya	100%	100%
Gelişmiş Ülkeler	80.8%	56.3%
Gelişmekte olan ülkeler	19.2%	43.7%

Ancak yukarıda bahsi geçen kitapta açıkladığımız gibi, bu rakamlar hala yaşanan gerçek değişimi büyük ölçüde hafife alıyor. Gerçekte, Güney'deki gerçek değer yaratımı, resmi rakamların önerdiğinden çok daha büyüktür ve tersine, Kuzey'deki gerçek değer yaratımı çok daha küçüktür. (Temelde, Güney'de yaratılan değerin önemli bir kısmı, Kuzey'de yaratıldığı şekliyle resmi rakamlarda görünmektedir.)

Kapitalist değer üretiminin eski emperyalist metropollerden bu çarpıcı şekilde kaymasının bir başka göstergesi, toplam çalışılan saat sayısına yansıyan ekonomi genelinde istihdam edilen toplam emek miktarının evrimidir. Şekil 3'te gördüğümüz gibi, 1993 ile 2014 yılları arasında küresel olarak çalışılan toplam saat sayısı yaklaşık %37 arttı. Bununla birlikte, çalışılan toplam saat artış hızı, "düşük ve düşük-orta gelirli" olarak adlandırılan ülkelerde (yani daha yoksul, yarı-sömürge ülkeler) çok daha yüksek olmuştur. Bu ülkelerde çalışılan saat sayısı %65 arttı. Buna karşılık, “yüksek gelirli” ülkelerde (yani

[17] S.L. Wygodski: Der gegenwärtige Kapitalismus (1969), Berlin 1972, p. 387

[18] İstatistikler, iki farklı UNIDO raporundan derlenmiştir: UNIDO: Sınai Kalkınma Raporu 2002/2003. Yenilikçilik ve Öğrenme Yoluyla Rekabet Etmek, s. 149 (1985 yılı için); UNIDO: Sınai Kalkınma Raporu 2018. İmalat Talebi: Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Sınai Kalkınmayı Sürdürmek, s. 200 (2015 yılı için)

Batılı emperyalist ülkelerde) çalışılan toplam saat aynı dönemde sadece yaklaşık %20 arttı. “Üst-orta gelirli” ülkelerde ise yaklaşık %27 arttı.

Şekil 3. Toplam çalışma saatlerinin (1993 - 2014) evrimi[19]

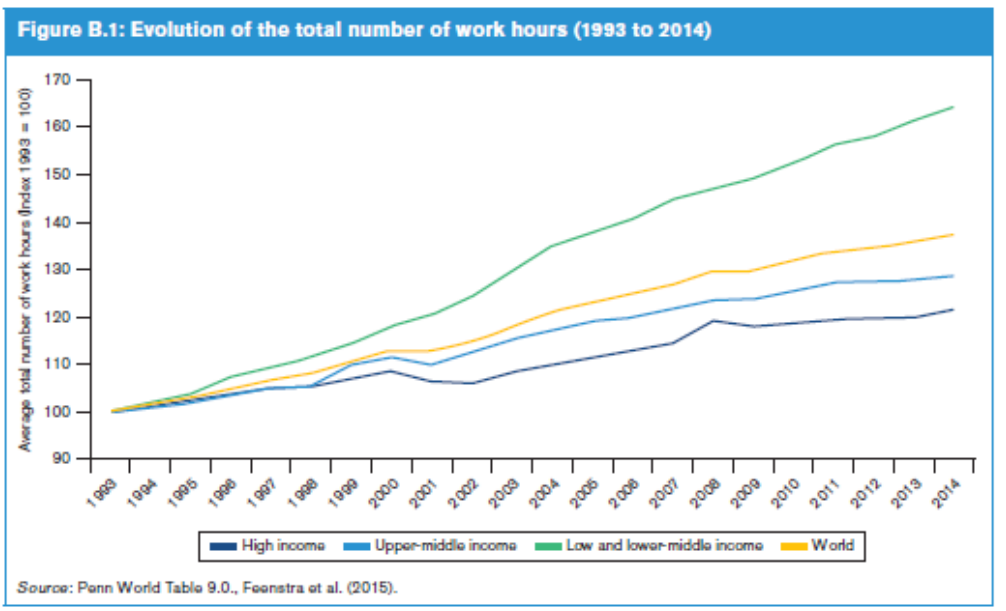

Bir yan işaret olarak, birkaç burjuva düşünce kuruluşunun “Batı'nın düşüşüne” ve “yükselen piyasaların” durdurulamaz yükselişine karşı uyarıda bulunduğunu not ediyoruz. Örneğin, İngiltere merkezli önde gelen bir düşünce kuruluşu olan PricewaterhouseCoopers, 2050 yılına kadar en önemli on ekonominin sırasıyla Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan, Endonezya, Japonya, Brezilya, Almanya, Meksika, Birleşik Krallık ve Rusya (piyasa döviz kurlarıyla ölçülen GSYİH) olacağını tahmin ediyor.[20] Bu tür tahminlere

[19] WTO: World Trade Report 2017. Trade, technology and jobs, p. 22

[20] PricewaterhouseCoopers: Uzun Görünüm. 2050 yılına kadar küresel ekonomik düzen nasıl değişecek? Şubat 2017, s. 68. Bu noktada aşağıdakilere dikkat etmek faydalı olabilir. Dikkatli okuyucu, resmi istatistiklerde ABD, Çin ve diğer ülkelerin ekonomik gücünün çeşitli yönlerini karşılaştıran rakamların farklılık gösterdiğini gözlemleyecektir. Bazen bir istatistikte, örneğin ABD bir numara ve Çin iki numara ve başka bir istatistikte, biri aynı konuda, diğeri yuvarlak olacak kadar farklılık gösterirler. Bunun nedeni genellikle farklı standartların kullanılmasıdır. Ekonomistler bazen ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıklarını ayarlayan satın alma gücü paritesinde gayri safi yurtiçi hasıla rakamlarını verirler, bazen de gayri safi yurtiçi hasıla rakamlarını piyasa döviz kurlarında verirler. Her iki metodolojinin de avantajları vardır. SAGP'deki GSYİH, ortalama yaşam standartları veya çıktı veya girdi hacimlerinin daha iyi bir göstergesidir, çünkü farklı gelişmişlik seviyelerindeki ülkeler arasındaki fiyat farklılıklarını düzeltir. Bununla birlikte, MER'lerdeki GSYİH, tüm ekonomileri aynı standartla karşılaştırdığı için, uluslararası karşılaştırmada ekonomilerin göreli boyutunun daha iyi bir ölçüsüdür. Az gelişmiş ülkelerde fiyat seviyeleri önemli ölçüde daha düşük olduğundan, GSYİH'ye PPP'lere bakmak, piyasa döviz kurlarını kullanmaya kıyasla gelişmiş ekonomilerle gelir farkını daraltır.

ihtiyatla yaklaşmak gerekirken, bunlar eski emperyalist güçlerin düşüşünü ve Batı'nın tam bir özgüven krizini yansıtıyor.[21]

Kapitalizmin çöküşünün bir başka göstergesi de, geçmiş çalışmalarda tartıştığımız gibi, ekonomik küreselleşmenin durgunluğu ve artan korumacılık eğilimidir. Bu gelişme Marksistler için sürpriz değil. Geçmişte Küreselleşmenin sonunu ve bireysel Büyük Güçler veya Büyük Güç ittifakları etrafında bölgesel blokların oluşmasını öngörmüştük.

"Bu kitapta küreselleşme sürecini özetledik ve "Küreselleşme = Uluslararasılaşma + Tekelleşme" formülünü sunduk. Muazzam miktarda birikmiş sermayenin, üretici güçlerin gelişmesinin vb. bir dünya pazarını gerektirdiğini açıkladık. 1920'lerde ve 1930'larda ABD egemen sınıfı arasında böyle bir eğilim olduğu için, göreli izolasyona geri dönüş bugün mümkün değil.

Ancak, kârlar ve ekstra kârlar için iyileştirilmiş koşullar yaratan aynı küreselleşme sürecinin aynı zamanda muazzam çelişkiler ve krizler yarattığını da belirtmiştik. Ayrıca, kapitalizm ulusal devletlere dayanır ve var olduğu sürece de dayanacaktır. Onlar olmadan kapitalist egemen sınıflar ne kendi iç sömürü temellerini örgütleyebilirler ne de dünya pazarında destek için şiddet uygulayarak soygun yapabilirler.

Ancak Büyük Güçler arasında artan rekabet bu küreselleşmeyi baltalamaktadır. Tekellerin mümkün olduğu kadar büyük bir pazara ihtiyacı var. Ancak aynı zamanda mutlak hakimiyete, kendileri için sınırsız erişime, ancak rakipleri için mümkün olan maksimum kısıtlamaya ihtiyaçları var. Sonuç olarak korumacılık ve bölgeselleşme biçimlerine doğru bir eğilim olacaktır. Her Büyük Güç, çevresinde bölgesel bir blok oluşturmaya çalışacak ve diğer Güçlerin erişimini kısıtlamaya çalışacaktır. Tanım olarak, bu çok sayıda çatışmaya ve nihayetinde savaşlara yol açmalıdır."[22]

Böyle bir eğilim, 1914-1945 arasındaki iki Dünya Savaşı arasındaki tarihsel dönemde gözlemleyebileceğimiz gibi tarihsel paralellikler olmadan gerçekleşmez. Şimdi yine böyle bir gelişmenin başlangıcını görüyoruz. Bu, dünya ticaretinin üretime ilişkin durgunluğunda olduğu kadar sınır ötesi yatırımların durgunluğunda da yansımaktadır. (Bkz. Şekil 4)

Kanaatimizce farklı ülkeleri piyasa döviz kurları üzerinden GSYİH'yı kullanarak karşılaştırmak tercih edilir. Her neyse, PPP veya MER kullanıp kullanmadığına bakılmaksızın, son on yıllardaki ekonomik gelişmenin dinamiği aynıdır: eski emperyalist güç geriliyor ve Çin ve diğer ülkeler yükseliyor.

[21] Bunun için bkz. Michael Pröbsting: Güneyin Büyük Soygunu, s. 382-394

[22] Michael Pröbsting: The Great Robbery of the South, bölüm 14ii), s. 389-390, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/

Şekil 4. Dünya Ticaretindeki Değişiklikler ve Doğrudan Yabancı Yatırım, 1980-2015[23]

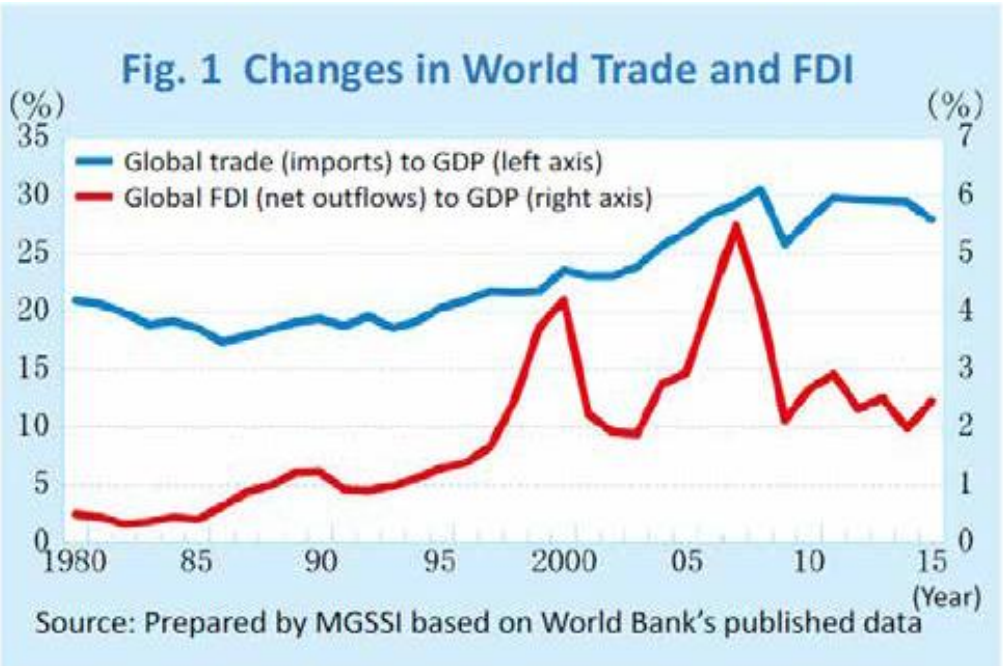

Ayrıca, Rusya ve Çin'de de ulusal para birimlerinde ödemeleri artırma yönünde temel bir eğilim var. Aynı şekilde, bu eyaletlerde altın üretiminde önemli bir artış var. Aslında Rusya, Stalin'in 2.100 metrik tonluk tarihi rekorunu geçerek, dünyanın en büyük beşinci altın rezervine sahip devleti haline geldi. Devlet şirketi Gazprom şimdi altın eşdeğeri ile ilgili bir ödeme sistemini tartışıyor. Bugün Rusya Merkez Bankası, dünya altın ve döviz rezervlerinin %17'sinden fazlasını elinde tutuyor.[24] Bu tür politikalar ABD bankacılık sistemine daha az bağımlı hale gelmektedir.

Son olarak, kapitalizmin tarihsel krizinin arkasındaki itici güç olan temel eğilime dikkat çekmek istiyoruz: kâr oranının uzun vadeli düşüşü. Yaygın olarak bilindiği gibi, Marx, bu temel yasayı Capital 3. Cilt'te işlemiştir. Temel olarak, uzun vadede, artı değerin payının, üretime yatırılan tüm sermayeye (makinelere, hammaddelere, vb. ve ayrıca işçilere ödenen ücretlere) göre daha küçük olduğu anlamına gelir. Bu nedenle, sermayenin genişletilmiş düzeyde yeniden üretimi için potansiyel olarak kullanılabilecek artı değer giderek azalır. Bu, kapitalistlerin üretimin genişlemesine yatırım yapmaları giderek

[23] Tomohiro Omura: Gelişmekte Olan Ekonomilerin Olgunluğu ve Küresel Ekonomideki Yeni Gelişmeler, Mitsui Küresel Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Aylık Raporu, Nisan 2017, s. 4

[24] Rusya'nın altın rezervleri ilk kez 2.000 tonu aştı, 02 Kasım 2018, http://www.pravdareport.com/news/russia/ economics/02-11-2018/141931-russian_gold-0/

daha az karlı hale geldikçe, kaçınılmaz olarak aksamalara ve krizlere ve tarihsel bir düşüş eğilimine yol açar.[25]

Doğal olarak, aşırı sermaye birikimi, aşırı meta üretimi ve kâr oranının düşme eğilimi doğrusal bir süreç değildir, ancak temposu ve dinamikleri çeşitli karşı perdeleme eğilimlerinden etkilenir - en önemlisi - sınıflar arasındaki güçler, yani politik sınıf mücadelesi.[26]

Bununla birlikte, bu tür faktörler, bir süre için kâr oranındaki düşüşü yavaşlatabilir (örneğin, neoliberal saldırının, emperyalist küreselleşmenin ilerlemesinin ve Stalinist işçi devletlerinin çöküşünün bir sonucu olarak 1990'larda olduğu gibi) veya geçici olarak durdurabilirken, uzun vadede düşüşü durduramazlar, hatta tersine çeviremezler. (Bkz. Şekil 5)

Şekil 5. Çekirdek ve Çevre Ülkelerde Dünya Kar Oranı ve Ortalama Oran (1869-2010)[27]

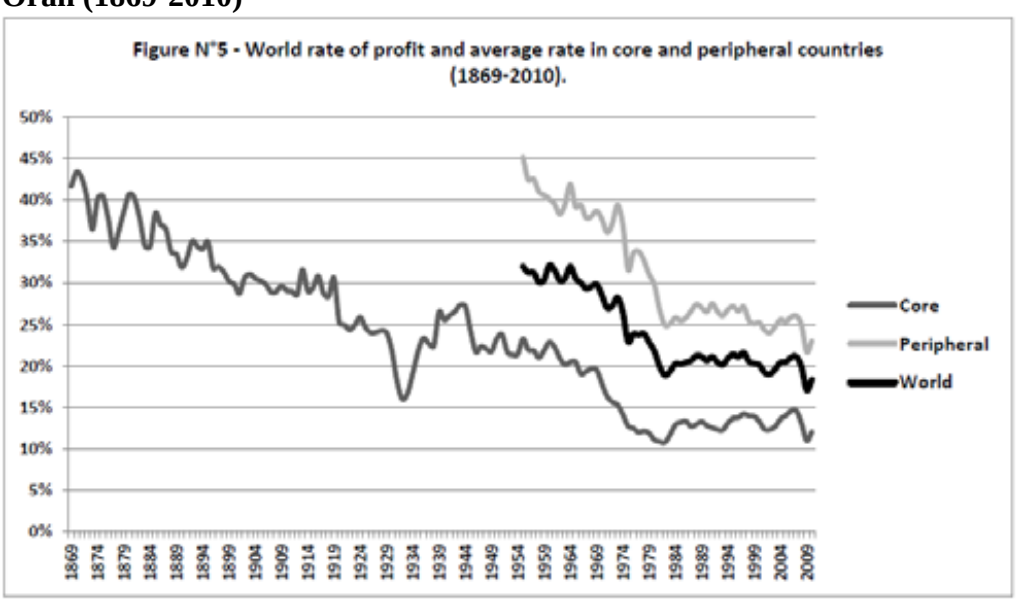

[25] Marx bunu kapitalizmin en önemli yasası olarak değerlendirdi: "Bu, her bakımdan modern ekonomi politiğin en önemli yasasıdır ve en zor ilişkileri anlamak için en temel yasadır. Tarihsel açıdan en önemli yasadır. Basitliğine rağmen, daha önce hiç kavranmamış ve hatta daha az buçuk bilinçli olarak ifade edilmemiş bir yasadır." (Karl Marx: Grundrisse der Kritik der politischen Ökonomie; in: MECW Cilt 29, s. 133).

[26] Bunun için bakınız, örneğin, Richard Brenner, Michael Pröbsting, Keith Spencer: The Credit Crunch - A Marxist Analysis, London 2008

[27] Esteban Ezequiel Maito: Sermayenin tarihsel geçiciliği. XIX yüzyıldan bu yana kâr oranındaki düşüş eğilimi, 2014, s. 13

II. Kapitalistlerin İşçi Sınıfına Karşı Küresel Saldırısı

Kâr oranındaki bu düşme eğilimini durdurmak için kapitalistler, işçi sınıfına yönelik saldırılarını hızlandırıyorlar. Bu, eski emperyalist ülkeler için, yeni Büyük Güçler Çin ve Rusya için olduğu kadar yarı-sömürge ülkeler için de geçerlidir. Bu, diğerlerinin yanı sıra, çoğu ülkede - Kuzey'de olduğu kadar Güney'de de - işgücünün gelir payının azalmasına yansır.[28]

Bu konuda iyi araştırmalar yapmış iki ekonomist olan Loukas Karabarbounis ve Brent Neiman, küresel emek payının 1975'te kabaca %64'ten 2012'de yaklaşık %59'a düştüğü sonucuna varmışlardır. (Bkz. Şekil 6)

Şekil 6. Düşen Küresel İşgücü Payı[29]

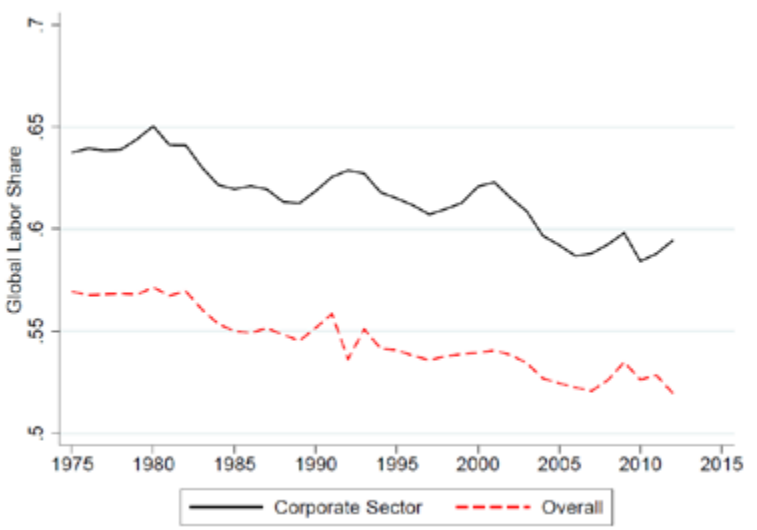

Aynı tabloyu diğer G20 ülkelerinin yanı sıra tüm Büyük Güçler için işgücü paylarını veren bir başka şekilde de görüyoruz. (Bkz. Şekil 7) Bu istatistiğe göre, düzeltilmiş işgücü payları 1991-2011 arasında yaklaşık %63'ten %58'e düşmüştür.

[28] Dünya işçi sınıfının bileşimine ve son on yıllardaki değişikliklere ilişkin genel değerlendirmemiz için, diğerlerinin yanı sıra, Michael Pröbsting'e atıfta bulunuyoruz: Marksizm ve Bugün Birleşik Cephe Taktiği. İçinde bulunduğumuz Dönemde Yarı Sömürge ve Emperyalist Ülkelerde Kurtuluş Hareketinde Proleter Hegemonya Mücadelesi, RCIT Books, Viyana 2016, Bölüm III, https://www.thecommunists.net/theory/book-united-front/

[29] Loukas Karabarbounis ve Brent Neiman: Emek Payının Küresel Düşüşü, NBER Çalışma Raporu 19136, Haziran 2013, s. 35

Şekil 7. Seçilmiş G20 Ülkelerinde Düzeltilmiş ve Düzeltilmemiş İşgücü Payları, 1991-2011[30]

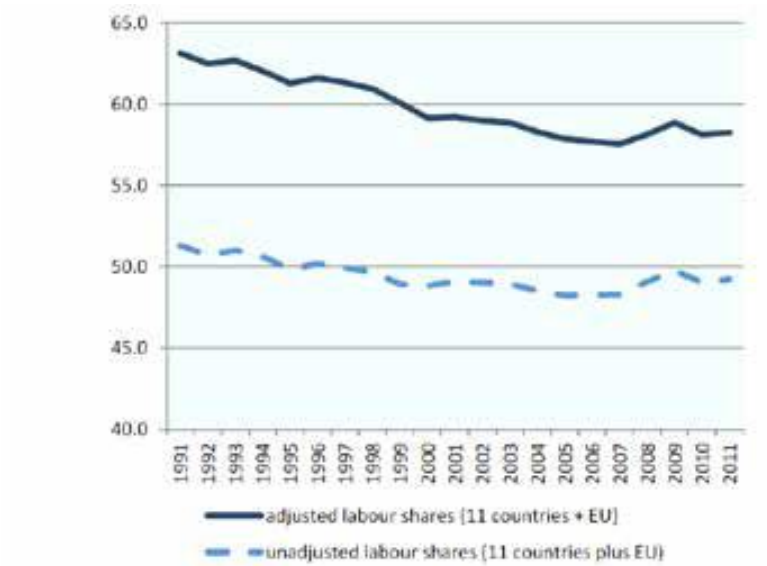

Emek dostu bir kurum olarak tanınmayan Uluslararası Para Fonu (IMF) bile bu gerçeği kabul etmek zorundadır. Büyük bir çalışmada, IMF şunları buldu:

"1991 ile 2014 yılları arasında 35 gelişmiş ekonomiden oluşan bir örneklemde, emek payı, 2014 gelişmiş ekonomi GSYİH'sının yüzde 78'ini oluşturan 19'da azaldı ve geri kalanında yükseldi veya nispeten sabit kaldı. İşgücü paylarının ülkeler arası genel dağılımı, yükselen piyasalarda ve gelişmekte olan ekonomilerde gelişmiş ekonomilere göre önemli ölçüde daha fazladır. 54 yükselen piyasa ve gelişmekte olan ekonomiden oluşan bir örneklemde (ortalama olarak, örnekleme döneminde işgücü payındaki düşüş 1990'ların başında yoğunlaşmıştır), 2014 yükselen piyasa GSYİH'sının yaklaşık yüzde 70'ini oluşturan 32 ekonomide işgücü payı azaldı"[31]

Şekil 8'de, eski emperyalist ülkeler ("İleri Ekonomiler") ve diğer ülkeler için 1980-2014 yılları arasında düzeltilmiş emek payının gelişimine ilişkin IMF rakamlarını görüyoruz.

---

[30] G20 Ekonomilerinde İşgücü Payı, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası Grubu katkılarıyla Uluslararası Çalışma Örgütü ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Raporu, G20 İstihdam Çalışma Grubu için hazırlanan Rapor, Antalya, Türkiye, 26 -27 Şubat 2015, s. 5

[31] IMF: Dünya Ekonomik Görünümü: İvme Kazanıyor mu? Washington, Nisan 2017, s. 126

Şekil 8. Düzeltilmiş İşgücünün Gelirdeki Gelişimi (Yüzde)[32]

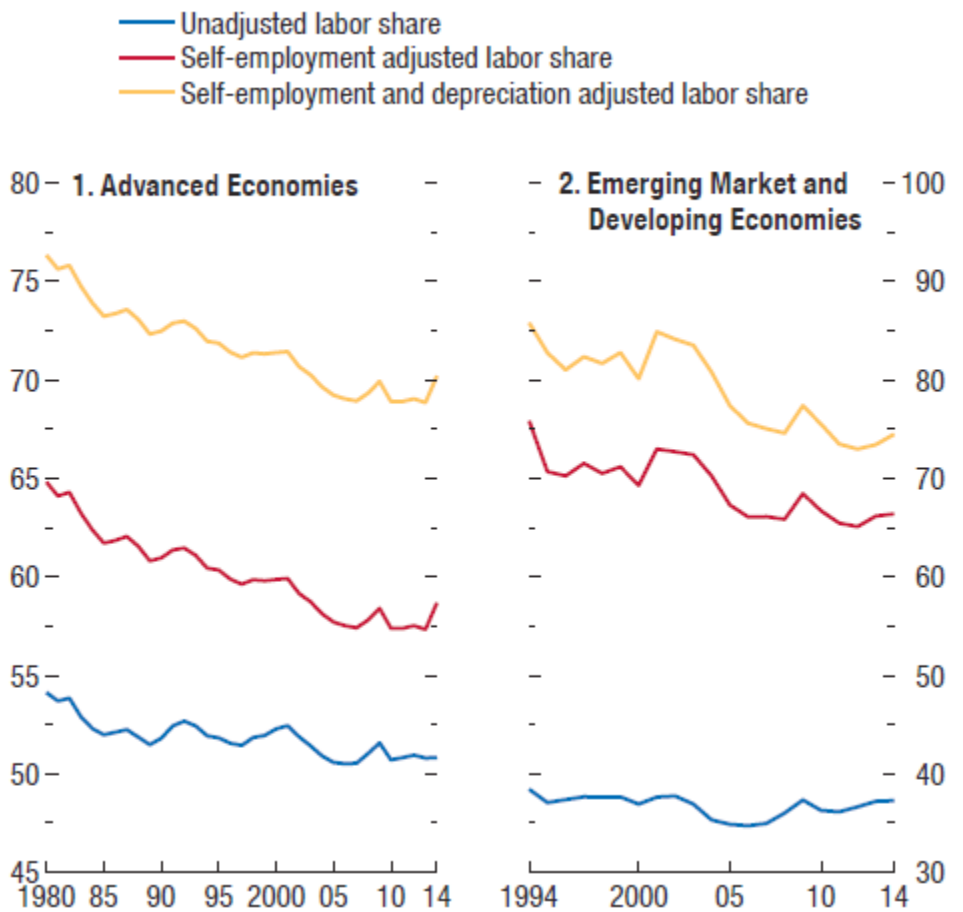

Şekil 9 ve 10'da, ABD, Japonya, Almanya, Çin, Hindistan, Meksika ve Kolombiya gibi bir dizi önemli ülke için emek payının gelişiminin bir dökümünü görüyoruz. Yine, son ülke hariç, dinamik aynı azalan.[33]

[32] IMF: Dünya Ekonomik Görünümü: İvme Kazanıyor mu? Washington, Nisan 2017, s. 133

[33] Bir yan not olarak, Çin'deki ücret payındaki büyük düşüşe dikkat çekiyoruz. Bu, Çin'in "komünist" kapitalizminin Stalinist ve yarı-Stalinist övgü yazarları tarafından yayılan mite ağır bir darbedir. Çin'in modelini "sosyalizm" ya da en azından "deforme olmuş işçi devleti" olarak savunurken, gerçek şu ki, işçinin payı azalırken, artan bir gelir payı kapitalistlerin ceplerine giriyor. (Bunun için ayrıca Şekil 9, 10, 12 ve 23'e bakınız.)

Şekil 9. En Büyük Ekonomilerde Düşen İşgücü Payları[34]

Şekil 10. Gelişmekte Olan Ekonomiler İçin Azalan İşgücü Payı[35]

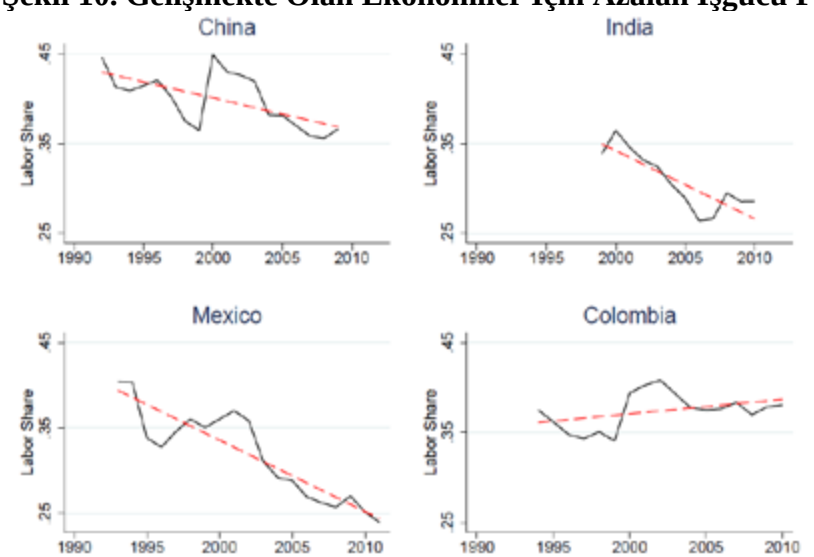

IMF çalışmasının yazarlarının başka bir araştırma makalesinde detaylandırdığı gibi, bu kapitalist saldırıların yükünü, işçi sınıfının kitlesi -düşük ve orta vasıflı emek- üstlendi. Yalnızca, genellikle ayrıcalıklı işçi aristokrasisinin bir parçası olan üst tabaka, gelir paylarını artırabildi. (Bkz. Şekil 11)

---

[34] Loukas Karabarbounis ve Brent Neiman: Emek Payının Küresel Düşüşü (Ve Takip Eden Düşünceler), Chicago Üniversitesi, Mart 2014, s. 11

[35] Loukas Karabarbounis ve Brent Neiman: The Global Decline of the Labor Share, Quarterly Journal of Economics (2014), Sunan Sergio Feijoo, 29 Mart 2017, s. 6

“Küresel emek payındaki düşüş, düşük ve orta vasıflı emek tarafından karşılandı. 1995-2009 döneminde, toplam işgücü gelir payları yüzde 7'den fazla azalırken, küresel yüksek vasıflı işgücü payı yüzde 5'ten fazla arttı.”[36]

Şekil 11. Beceri Düzeyine Göre İşgücü Payı Gelişimleri ve İşgücü Kompozisyonu (Yüzde) [37]

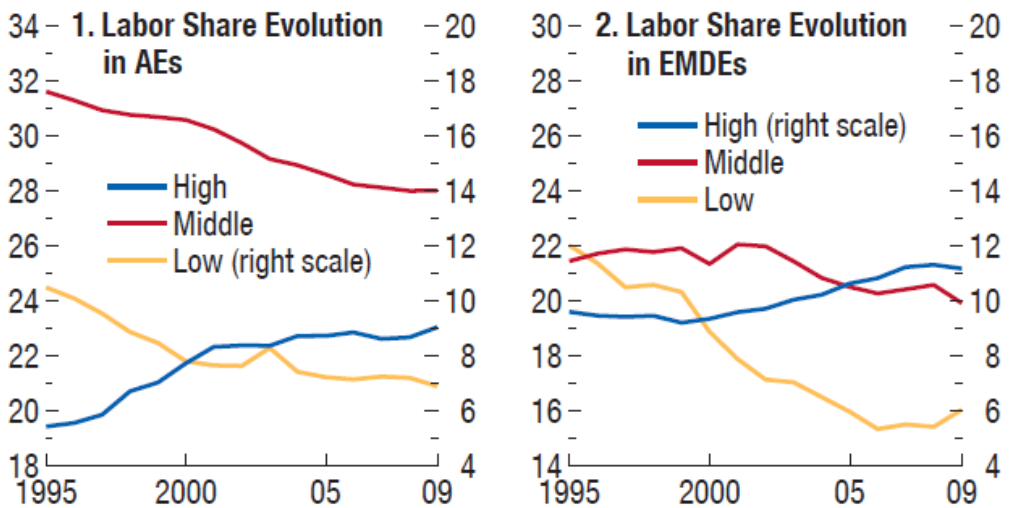

Şekil 12, 1995-2009 yıllarında Çin'de ve diğer yedi önemli gelişmiş yarı-sömürge ülkede gelir üzerindeki ücret payının gelişimini göstermektedir. Gördüğümüz gibi, Brezilya hariç tüm ülkelerde emek payı azaldı. Bu ülkelerde işçi sınıfının alt ve orta tabakalarının gelirden aldığı pay azalmakta, üst tabakaların payı ise artmaktadır.

[36] Mai Chi Dao, Mitali Das, Zsoka Koczan, Weicheng Lian: Emek Neden Küresel Gelirden Daha Küçük Bir Pay Alıyor? Teori ve Ampirik Kanıt. IMF Çalışma Belgesi, Temmuz 2017, s. 14-15

[37] MF: Dünya Ekonomik Görünümü: İvme Kazanıyor mu? Washington, Nisan 2017, s. 128

Şekil 12. Workers' Education tarafından tanımlanan Beceri grubuna göre Ücret Payı, 1995- 2009 (Brezilya, Çin, Hindistan, Endonezya, Meksika, Güney Kore, Türkiye)[38]

[38] Alexander Guschanski ve Özlem Onaran: Yükselen ekonomilerde ücret payı neden düşüyor? Endüstri düzeyinde kanıt, Greenwich Üniversitesi, 2017, s. 18

İşçi ücretlerindeki bu düşüşün tersine gelişmesi, kapitalistlerin kârlarındaki muazzam artış olmuştur. 1980 ve 2016 yılları arasında dünyanın bölgelerindeki ilk %1'lik gelir paylarının evrimini gösteren, yakın zamanda yayınlanan ve oldukça bilgilendirici 2018 Dünya Eşitsizlik Raporu'ndan bir rakamı yeniden üretmekle yetiniyoruz. (Bkz. Şekil 13)

Şekil 13. Dünya Genelinde En Yüksek %1'lik Gelir Payları, 1980–2016 [39]

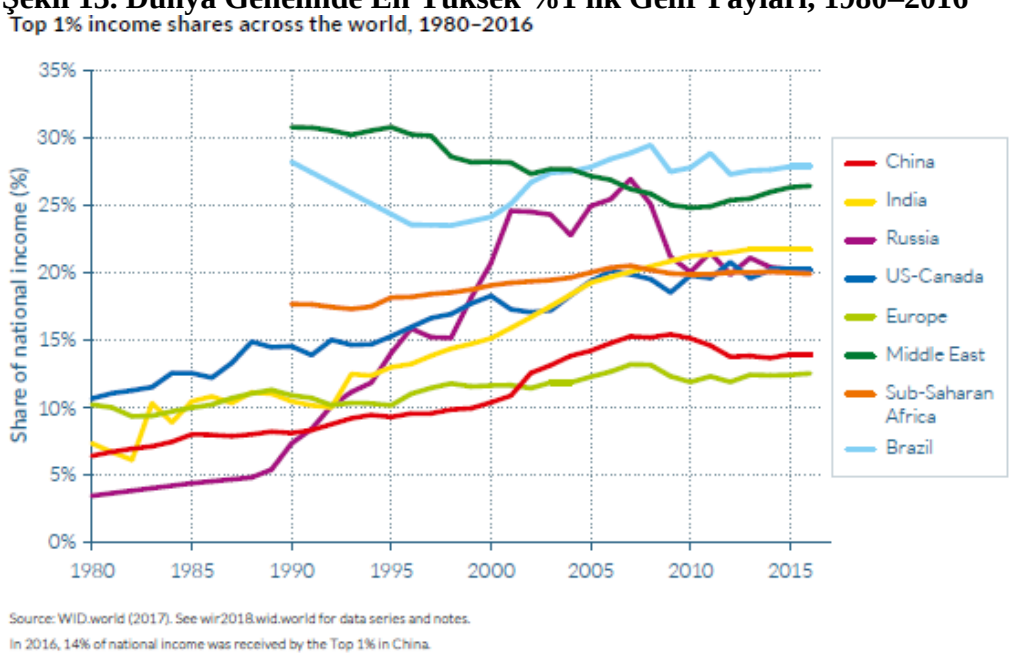

Çeşitli nedenlerle işçi sınıfına yönelik saldırıların küresel karakterini daha ayrıntılı olarak ele aldık. İlk olarak, üretim tarzının gerilemesi ile karşı karşıya kalan kapitalist sınıfın, ücret payını sistematik olarak azaltarak artı değeri artırmaya çalıştığı şeklindeki Marksist yasanın geçerliliğini göstermek istiyoruz. İkinci olarak, emekçi halkın yaşam standardının bozulmasının derin karakteri, emperyalist burjuvazinin, nefretlerini gerçek suçludan ve sınıf kardeşlerine ve sınıf kız kardeşlerine karşı başka yöne saptırmak için şovenizm ve şovenizm yoluyla işçi sınıfını karıştırma ve manipüle etme arzusunu artırmaktadır.

Üçüncüsü, bu işçi sınıfının emperyalist devlete sadakatinin maddi temelini nesnel olarak baltaladığı için, emperyalist ülkelerdeki proletarya kitlesine (düşük ve orta vasıflı çoğunluk) yönelik şiddetli saldırılara dikkat etmek önemlidir ve, dolayısıyla "onların" burjuvazisine. Bu da, devrimci yenilgicilik,

[39] Facundo Alvaredo, Lucas Chancel, Thomas Piketty, Emmanuel Saez, Gabriel Zucman: World Inequality Report 2018, s. 44

yani emperyalist efendilere karşı sınıf mücadelesi için verimli bir zeminin ön koşullarını yaratır.

Son olarak, proletaryanın üst katmanları ile alt ve orta katmanlar arasındaki emek gelirindeki farklı eğilimleri tanımak çok önemlidir. Öncekilerin gelir payının görece olumlu gelişimi, işçi sınıfının bu ayrıcalıklı kesimi arasındaki aristokratik ve emperyalizm yanlısı, yani sosyal-emperyalist eğilimler için nesnel, maddi bir temel oluşturur.

III. Kapitalizm ve Göçün Artan Önemi

Emperyalist ülkelerde önemi giderek artan işçi sınıfının önemli bir kesimi göçmenlerdir. Diğer yayınlarda kapsamlı bir şekilde detaylandırdığımız gibi, işçi sınıfının bu katmanı ulusal olarak eziliyor ve ekonomik olarak aşırı sömürülüyor. , yani kapitalistler göçmenlerin emeğinden fazladan kar elde ederler.[40]

Güney'den emperyalist Kuzey'e göç, yarı-sömürge ülkelerdeki artan yoksulluk ve artan sayıdaki savaşların yanı sıra çevre felaketleri nedeniyle son on yılda hızlandı. Ayrıca kapitalistler, göçmenleri ucuz emek olarak sömürmek için daha yoksul ülkelerden emperyalist metropollere ithal etme sürecini giderek daha fazla teşvik ediyor. Bunun arka planında bir yanda kapitalistlerin ücret maliyetlerini (ve eğitim maliyetlerini) düşürme isteği yatmaktadır. Öte yandan, emperyalist devletler, genç işgücünde sürekli bir azalma ile karşı karşıyadır.[41]

Hollandalı bir iş yöneticisi, Wall Street Journal'a verdiği bir röportajda, “Avrupa Birliği, 2050 yılına kadar 32 milyon eksik kalacak. Bu, 50 milyona kadar çıkabilir, çünkü nüfusun önemli bir kısmı hala kaliteli bir eğitime sahip değil. Ne istersen yapabilirsin, ama üretkenlikte bir artış yardımcı olmaz, emeklilik yaşını yükseltmek yardımcı olmaz, göçmenlik üzerinde çalışmak zorunda kalacaksın. Başka seçenek yok."[42]

ABD'deki durum çok daha iyi değil. Amerika Birleşik Devletleri Sayım Bürosu verilerine göre, her 100 çalışma çağındaki Amerikalı için şu anda 65

---

[40] Bunun için bkz. Michael Pröbsting: Göç ve Süper-sömürü: Marksist Teori ve Göçün Bugünkü Kapitalist Çürüme Döneminde Rolü, içinde: Critique: Journal of Socialist Theory (Cilt 43, Sayı 3-4, 2015), s. 329-346; Michael Pröbsting: Güneyin Büyük Soygunu, Bölüm 9, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/; Michael Pröbsting: Marxismus, Migration und Revolutionäre Integration (2010); içinde: Der Weg des Revolutionären Kommunismus, Nr. 7, http://www.thecommunists.net/publications/werk-7. Bu çalışmanın İngilizce dilindeki bir özeti: Michael Pröbsting: Marksizm, Göç ve Devrimci Entegrasyon, içinde: Devrimci Komünizm, No. 1 (İngilizce RCIT Dergisi), http://www.thecommunists.net/oppressed/revolutionary-integration/

[41] Bunun için bkz. McKinsey Global Institute: Küresel büyüme: Yaşlanan bir dünyada üretkenlik günü kurtarabilir mi? Ocak 2015, s. 34; Lukasz Rachel ve Thomas D Smith: Küresel reel faiz oranının seküler itici güçleri, Bank of England, Staff Working Paper No. 571, Aralık 2015

[42] Andre Sterk ve Robin van Daalen: Göç, İşçi Kıtlığının Anahtarını elinde tutuyor, Wall Street Journal, 28 Haziran 2011, https://www.wsj.com/articles/SB10001424052702304314404576411362925170744

yaşında veya daha büyük olan 21 kişi var. Ancak bu oran 2030 yılına kadar 35'e çıkacak.[43]

Benzer şekilde, Boston Consulting Group, Çin'in 2020 yılındaki fazlasının (yaklaşık 55.2 milyon ila 75.3 milyon işçi) keskin bir şekilde tersine dönebileceğini ve 2030 yılına kadar 24,5 milyon kişiye kadar bir kıtlığa dönüşebileceğini tahmin ediyor.[44] BM'nin Dünya Nüfus Beklentileri, Çin'in nüfusunun 1.409 milyondan (2017) 1.020 milyona (2100) düşmesi bekleniyor.[45]

Rusya da işgücü sıkıntısı perspektifiyle karşı karşıya. Putin'in maliye bakanlığı, 2035 yılına kadar çalışan nüfusta %4'lük bir düşüş öngörüyor. BM, ülke nüfusunun 2017'de 144 milyon olan nüfusunun 2030'da 140,5 milyona, 2050'de 132,7 milyona (2050) ve 2100'de 124 milyona düşeceğini tahmin ediyor.[46] Rusya Devlet Başkanlığı Ulusal Ekonomi ve Kamu Yönetimi Akademisi'ndeki (RANEPA) Sosyal Analiz ve Tahmin Enstitüsü, 2025 yılına kadar iş gücünün yılda yaklaşık 0,8-0,9 milyon kişi azaldığını öngörüyor. Rusya'nın 1999'dan bu yana artan işgücü, bir yıl önce 1 milyon azalarak Temmuz 2017'de 76,3 milyon kişi oldu.[47]

Bu gelişmelerin bir sonucu olarak, son birkaç on yılda Güney'den milyonlarca insan, Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Okyanusya'nın nispeten zengin bölgelerine ulaşmayı başardı. (Ayrıca bkz. Şekil 14) ABD'de göçmenlerin genel nüfus içindeki payı 1960'da %5,2'den 2000'de %12,3'e ve 2010'da %14'ün ve 2017'de %16'nın üzerine çıkmıştır. Batı Avrupa'da göçmenlerin nüfus içindeki payı yaklaşık 1960'da %4,6'dan 2010'da yaklaşık %10'a ve 2017'de %14,4'e yükseldi.[48]

---

[43] Arthur S. Guarino: Yaşlanan Küresel Nüfusun Ekonomik Etkileri, 02.08.2018, https://www.focus- economics.com/blog/ economic-implications-of-an-aging-global-population

[44] Boston Consulting Group: The Global Workforce Crisis: 10 Trilyon Dolar Risk Altında, BCG Raporu, Haziran 2014, s. 4

[45] Dünya Nüfus Beklentileri, 2017 Revizyonu. Temel Bulgular ve İleri Tablolar, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, Nüfus Bölümü, New York, 2017, s. 24

[46] Dünya Nüfus Beklentileri, 2017 Revizyonu, s. 26

[47] Denis Pinchuk, Maria Kiselyova: 'Mucize yok': işgücü sıkıntısı Rusya'nın GSYİH'sini vuracak, Reuters, 3 Ekim 2017 https://www.reuters.com/article/us-russia-labour-demography/no-miracles-labor -kıtlık-vuracak-russias-gdp-idUSKCN1C80CY

[48] Bkz. Rainer Münz/Heinz Fassmann: Avrupa'daki Göçmenler ve Ekonomik Konumları: Avrupa İş Gücü Araştırmasından ve Diğer Kaynaklardan Kanıtlar (2004), s. 5-6; Carlos Vargas-Silva: Küresel Uluslararası Göçmen Stoku: Uluslararası Karşılaştırmada Birleşik Krallık (2011), www.migrationobservatory.ox.ac.uk, s. 5; Birleşmiş Milletler: Uluslararası

Birleşmiş Milletler, en son göç raporunda şunları tahmin ediyor: “2000 ile 2015 yılları arasında, pozitif net göç, Kuzey Amerika'da nüfus artışının yüzde 42'sine ve Okyanusya'da yüzde 31'ine katkıda bulundu. Avrupa'da, pozitif net göçün yokluğunda 2000-2015 döneminde nüfusun büyüklüğü azalacaktı.”[49]

Yükselen bir emperyalist güç olan Rusya da özellikle Orta Asya cumhuriyetlerinden yoğun bir göç süreci yaşıyor. Resmi istatistiklere göre şu anda Rusya'da yaklaşık 11,6 milyon yasal göçmen ikamet ediyor. Ayrıca 5-8 milyon göçmen daha çalışmak için ülkeye yasadışı yollardan girmiştir. Göçmenlerin Rusya nüfusu içindeki payına ilişkin resmi rakam %8,1'dir. Ancak, Rusya'daki göçmenlerin daha büyük bir payını hesaplayan tahminler var.[50]

Şekil 14. 2013 Yılı Yurtdışı doğumlu ve Yabancı Uyruklu Nüfus (Toplam Nüfusun Yüzdesi)[51]

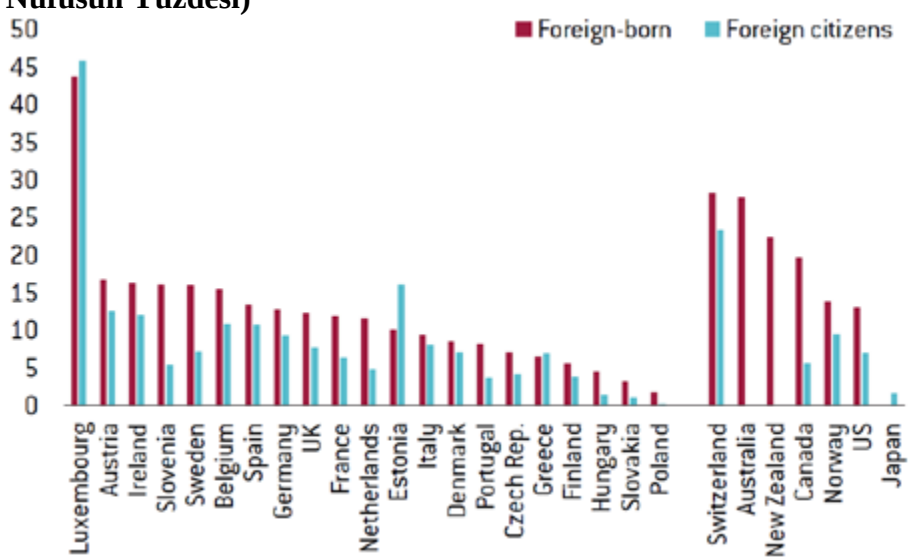

Göç Raporu 2017, Öne Çıkanlar, New York, 2017, s. 29-30. Göçmenlerin önemli rol oynadığı üçüncü bölge ise Ortadoğu'daki petrol üreten devletlerdir. Bu özel vakayı başka bir yerde ele aldık. Bakınız, örneğin, Michael Pröbsting: Die halbe Revolution. Lehren und Perspektiven des arabischen Aufstandes, içinde: Der Weg des Revolutionären Kommunismus, Nr. 8 (2011), s. 14, http://www.thecommunists.net/publications/werk-8

[49] Uluslararası Göç Raporu 2017 (Öne Çıkanlar), Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, New York 2017, s. 18

[50] Birleşmiş Milletler: Uluslararası Göç Raporu 2017, Öne Çıkanlar, New York, 2017, s. 29; Irina Sinitsina: Rusya ve Orta Asya Ülkeleri Arasındaki Ekonomik İşbirliği: Trendler ve Görünüm, 2012, s. 38-39

[51] Uuriintuya Batsaikhan, Zsolt Darvas ve Inês Gonçalves Raposo: İnsanlar hareket halinde: Avrupa Birliği'nde göç ve hareketlilik, Bruegel Blueprint Series Volume XXVIII, Bruegel, Brüksel 2018, s.86

Göçmenlerin rolü, emperyalist ülkelerin metropol alanlarında yoğunlaştıkları için bu rakamların gösterdiğinden daha da önemlidir. 2000'lerin ilk yıllarında, New York'ta yerleşik işçilerin yarısı siyahtı, Latin kökenliydi ya da başka bir ulusal azınlığa mensuptu. 2000 yılında Londra'nın iç ve dış bölgelerinde yaşayanların sırasıyla %29 ve %22'si etnik azınlıklardandı.[52] Avusturya'da göçmenler resmi olarak toplam nüfusun %19,4'ünü oluştururken, başkent Viyana'da bu pay %38,5 ile daha yüksek. (İkinci ve üçüncü kuşak göçmenler de dahil edilirse bu pay daha da yüksektir.) Bu göçmenlerin yaklaşık 2/3'ü ya Balkanlardan, Doğu Avrupa'dan ya da Türkiye'den gelmektedir.

Sağcı popülistlerin yaydığı mitin aksine, yoksulluk ve işsizliğin nedeni göç değildir. Aslında, diğer çalışmalarda da gösterdiğimiz gibi, göçmenler aşırı sömürülüyor ve yeni ülkelerinin ulusal zenginliğine aldıklarından daha fazla katkıda bulunuyorlar. Sadece birkaç örnek vermek gerekirse: Avusturya'da göçmenler 2007'de sosyal hizmetler için 1,6 milyar € ödedi, ancak yalnızca 0,4 milyar € sosyal yardım aldı. Böylece, Avusturya devleti sadece o yıl 1.2 milyar € tahsis etti ve bunu başka amaçlar için kullandı.[53] 2007 yılına ait bu örnek, diğer çalışmaların gösterdiği gibi istisna değil, kuraldır.[54]

Kapitalistlerin göçmenlerin emeğinden nasıl kâr elde ettiğinin bir başka örneği de Britanya'da görülebilir. Dönemin göç bakanı Liam Byrne'e göre, "İngiliz ekonomisi" 2006 yılında yaklaşık 6 milyar sterlin kazandı. İngiltere'nin o zamanki maliye bakanına göre, göçmenlerin emeği, 2001-2006 yıllarında İngiltere'deki ekonomik büyümenin %15-20'sinden sorumluydu.[55] Yukarıda alıntılanan göç üzerine yaptığımız çalışmalarda, kapitalist süper sömürünün bu biçiminin daha birçok örneğini verdik.[56]

Yakın zamanda yayınlanan bir çalışma da aynı sonuçlara ulaştı. Resolution Foundation'na göre, etnik kökene dayalı ücret farkı “etkilenenlerin yaşam standartlarına büyük bir darbe” anlamına geliyordu.

---

[52] Peter Dicken: Global Shift'e bakın. Dünya Ekonomisinin Değişen Konturlarını Haritalamak (Altıncı Baskı), Guilford Press, New York 2011, s. 496

[53] Bakınız Hans Gmundner: Straches Handlangerdienste, KPÖ, 10 Kasım 2007, http://www.kpoe.at/index.php?id=23&tx_ttnews[tt_news]=105&tx_ttnews[backPid]=2&cHash=7fe484e968

[54] Bkz. Gudrun Biffl: Yabancıların Avusturya'ya göçü. Sosyal transferlerin maliyet-fayda değerlendirmeleri ve soruları (1997), WIFO, s. 8.

[55] Lordlar Kamarası (İngiltere): Rapor - İngiltere'de Göçün Ekonomik Etkisi (2008), s. 22

[56] Ayrıca bkz. Martin Kahanec ve Martin Guzi: Göçmenler Büyük Durgunluk Sırasında AB İşgücü Piyasalarının Uyum Sağlamasına Nasıl Yardımcı Oldu, IZA – Çalışma Ekonomisi Enstitüsü, Tartışma Belgesi No. 10443, Aralık 2016

Siyahi ve etnik azınlık çalışanları, aynı işi yapan beyaz meslektaşlarına kıyasla ücretlerinde yılda 3,2 milyar sterlin kaybediyor. Ortalama nitelikler ve iş türlerindeki farklılıkları hesaba kattıktan sonra, Resolution Foundation tarafından yapılan analiz, siyah erkek mezunların maaşı için farkın %17'ye veya saatte 3,90 sterline yükseldiğini buldu. Pakistanlı ve Bangladeşli erkek mezunların saatte ortalama 2.67 sterlin (%12) daha az kazandığını, kadın mezunlar arasında ise siyah kadınların saatte 1,62 sterlin (%9) ile en büyük ücret cezasıyla karşı karşıya kaldığını tespit etti.[57]

Aynı fenomen Rusya'da da gözlemlenebilir. Örneğin, göçmenler çalışma ruhsatı almak için birkaç bin ruble ücret ödemek zorunda kalıyor. Moskova'da bu tür ödemeler, bütçeye petrol şirketlerinden alınan vergilerden daha fazla gelir getiriyor![58]

Özetle, emperyalist devletlerde artan göçmen sayısı göz önüne alındığında, bu ülkelerde göçmenlere karşı yoğunlaşan ırkçılık ve ulusal baskı ve göçmenlerin ucuz işgücü olarak süregelen aşırı sömürüsü karşısında, göçün hem kapitalizm hem de uluslararası işçi sınıfının kurtuluş mücadelesi için artan önemini şüphesiz belirtebiliriz.

Emperyalist ülkelerdeki göçmenlerin rolünü, 1918 öncesi emperyalist ülkelerdeki ezilen ulusların rolüyle bir dereceye kadar karşılaştırabiliriz. Rusya ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, çoğunluğu ezilen uluslara ait bir nüfusa sahipti. ABD nüfusunun büyük kesimleri ya siyahtı ya da göçmenlerdi. Herkesin bildiği gibi, ulusal sorun Rus ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun çöküşünde kilit rol oynadı. (ABD, hala yükselen bir emperyalist güç olduğu için bu konuyu daha iyi yönetebilirdi.)

Açıkçası, günümüzün göçmenleri ile o zamanki eyaletlerdeki ulusal azınlıklar arasında önemli farklılıklar var. Göçmenler Batılı emperyalist ülkelerde nüfusun çoğunluğunu oluşturmazlar. Ancak, 1918'den önce çoğu Batı ülkesindeki göçmenlerden ve ulusal azınlıklardan kesinlikle daha önemliler. Ayrıca, çoğu ulusal azınlık, kapitalist gelişmelerinde egemen ulustan daha "geri" idi.[59] Bu nedenle, bu ezilen ulusların proletaryasının payı devlet

---

[57] Kathleen Henehan: Siyahi ve etnik azınlık çalışanlarına 3,2 milyar sterlinlik ödeme cezası, 27 Aralık 2018, https://www.resolutionfoundation.org/media/blog/the-3-2bn-pay-penalty-facing-black-and-ethnic-minority-workers/

[58] Доходы Москвы от мигрантов превысили налоги с нефтяных компаний, 6.8.206, https://lenta.ru/news/2016/08/06/migrants_pay/

[59] Elbette Çarlık Rusyası'nda yaşayan Polonyalılar veya Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nda yaşayan Çekler gibi bazı istisnalar vardı. Bu insanlar kapitalist olarak

ortalamasından daha azken, köylülüğün ve kent küçük-burjuvazinin payı ortalamanın üzerindeydi. Çoğu, emek sürecinde aktif olarak istihdam edilen işçi sınıfının bir parçası olduğu için, bugün göçmenler için bu tamamen farklıdır. Yani aslında eski emperyalist ülkelerdeki göçmenler, bileşimleri bakımından yerli nüfustan bile daha proleterdir.

50 yıl önce yayınlanan bir kitapta Ernest Mandel, Avrupa işçi sınıfının enternasyonalist bir bilinç geliştirmesinin nesnel zorluklarını tartıştı. Avrupalı işçilerin diğer ülkelerdeki işçilerle temas kurmasının maddi ve kültürel zorluklara dikkat çekti, çünkü o zamanlar işçilerin yurtdışında tatil yapmak veya yabancı dil öğrenmek için yeterli paraları yoktu. Ayrıca, işçi hareketinin reformist bürokrasisine, herhangi bir enternasyonalist yönelimi engellediği ve hatta ona karşı doğrudan savaştığı için saldırdı.[60]

Ancak, o zamandan beri önemli değişiklikler oldu. Nakliye maliyetleri azaltılarak, Avrupalı işçiler için yurtdışına seyahat etmek çok daha kolay hale geldi. Okulda İngilizce öğrenmek zorunlu hale geldikçe kültürel seviye de gelişti. Ayrıca, Avrupa'daki işçi sınıfı, bileşiminde çok daha çok uluslu hale geldi. İşçilerin büyüyen bir kısmı – göçmenler – doğal olarak yerli işçilerden daha ilerici veya enternasyonalist oldukları için değil, sadece anavatanlarıyla çok sayıda bağları olduğu için ulusal sınırları aşan bir bilince sahiptir. Bu nedenle, doğal olarak (bazı) uluslararası konularla daha fazla ilgilenirler. Avrupa'daki Arap göçmenlerin 2011'den bu yana Arap Devrimi ile yoğun ilgisi ve özdeşleşmesi ya da Müslüman göçmenlerin Filistin'deki kurtuluş mücadelesiyle güçlü dayanışması bu gerçeğin canlı örnekleridir.[61]

---

egemen ulustan daha gelişmişti ve bu nedenle önemli (ve militan) bir proletaryaya sahipti. Bunun için bkz. Georg W. Strobel: Rosa Luxemburg, Lenin ve SPD'nin partisi. Rus Sosyal Demokrasisinde Polonya 'Avrupa' Enternasyonalizmi; Franz Steiner Verlag, Wiesbaden 1974; Georg W. Strobel: Polonya'da 1878-1918 komünizm tarihi üzerine kaynaklar, Verlag Wissenschaft und Politik., Köln 1968; Raimund Löw: Küçük Enternasyonal'in çöküşü: eski Avusturya'nın işçi hareketinde milliyet çatışmaları (1889-1914), Europaverlag, Viyana 1984

[60] Ernest Mandel: Die EWG und die Konkurrenz Europa – ABD, Europäische Verlagsanstalt, Frankfurt a.M. 1968, s. 90-91. Bu kitap, bildiğimiz kadarıyla, hiçbir zaman İngilizce dilinde yayınlanmamıştır. Savaş sonrası Dördüncü Enternasyonal'in hem erken devrimci aşamasında hem de merkezci yozlaşma döneminde merkezi bir lider olan Mandel hakkındaki siyasi değerlendirmemiz için, okuyucuları Michael Pröbsting kitapçığımıza havale ediyoruz: Catastrophism", in: Revolutionary Communism, New Series No.7, Haziran 2018, s.29, https://www.thecommunists.net/theory/the-catastrohic-failure-of-the-theory-of-catastrophism/

[61] Avrupa'daki RCIT Bölümlerinin aktivistleri, hem Arap dünyasındaki kurtuluş mücadeleleriyle dayanışma içinde hem de ırkçılık ve İslamofobiye karşı faaliyetlerde bu göçmenlerle uzun yıllar süren yakın işbirliği sayesinde bu gelişmelere dair pek çok pratik deneyim kazanabilirler. Şuna bakın: Michael Pröbsting: Marksizm ve Bugün Birleşik Cephe

Göçmenler arasındaki kendiliğinden enternasyonalist bilince bir başka örnek, ABD'ye yürüyen Orta Amerika göçmen kervanlarının ünlü sloganlarıdır: "¡No somos criminales! ¡Somos trabajadores internacionales!" ("Suçlu değiliz! Biz uluslararası çalışanlarız!")

Göçmenler yerli, egemen ulusun bir parçası değil, daha çok ulusal olarak ezilen azınlıklar oldukları için, onların büyük çoğunluğunun yeni emperyalist "anavatanları" ile yerel, ulusal olarak egemen nüfusun sahip olduğundan önemli ölçüde daha düşük bir kimliği vardır.

Bu, emperyalist bir ülke ile söz konusu emperyalist devlette yaşayan göçmenlerin asıl anavatanı arasındaki her futbol maçında sembolik olarak kanıtlanmıştır. Bu gibi durumlarda göçmenler, emperyalist ev sahibi ülkenin değil, her zaman orijinal anavatanlarının (bkz: Almanya veya Avusturya ile Türkiye veya eski bir Yugoslav ülkesi arasında oynanan futbol maçları; Fransa ile Cezayir arasında; ABD ile Meksika arasında oynanan maçlar) yanında yer alacaklardır. Çoğu durumda, "misafir takımın" göçmen taraftarları, "ev sahibi takımın" hayranlarından bile daha fazla. Doğru, göçmenler arasında bazı sosyal tırmanıcılar ve Quisling benzeri "süper vatanseverler" var, ancak göçmenlerin büyük çoğunluğu yeni emperyalist ev sahibi ülkeden ziyade orijinal, yarı-sömürge ana vatanlarıyla özdeşleşmeye devam ediyor.

Bunun, eski emperyalist ülkelerin siyasi iklimi ve sosyal istikrarı için önemli sonuçları vardır, çünkü egemen sınıf, nüfuslarının ulus devletlerine koşulsuz bağlılığına geçmişte olduğundan daha az güvenebilir. Böyle bir gelişmenin, egemen sınıfın halkını bir "dış tehdide" karşı şovenist "ulusal savunma" bayrağını toplamaya çağıracağı durumlar için önemli sonuçları vardır. Troçki'nin 1930'larda ABD'deki siyah azınlığın emperyalist savaşa karşı mücadelede potansiyel olarak önemli rolü hakkındaki gözlemi, onları vahşice bastıran bir ülkedeki sınırlı yurtseverlikleri göz önüne alındığında, bugün göçmenler durumunda gerçek bir anlam kazanıyor.[62]

Ayrıca, göçmenler Güney'den geldikleri ve şu anda Kuzey Amerika, Batı Avrupa veya Rusya'da yaşadıkları için önemli bir rol oynayabilir. Dünyanın

---

Taktiği. İçinde bulunduğumuz Dönemde Yarı Sömürge ve Emperyalist Ülkelerde Kurtuluş Hareketinde Proleter Hegemonya Mücadelesi, RCIT Books, Viyana 2016, s. 116-119, https://www.thecommunists.net/theory/book-united-front /; Ayrıca web sitemizde çok sayıda rapora bakın.

[62] Zenci sorunu yeni bir önem kazanıyor. Zenciler yaklaşan savaşta pek vatansever olmayacaklar." (Leon Troçki: Cesur Bir Yeniden Yönlendirme İçin (1939), içinde: Lev Troçki'nin Yazıları, 1938-39, s. 349)

iki bölgesi arasında bir tür aktarım kuşağı oluşturabilirler: Kendi ülkelerinden kuzeye militan mücadele ruhunu getirebilir ve Kuzeyden Güneye çeşitli beceri ve deneyimleri aktarabilirler.

Böyle bir çok uluslulaştırmanın, yerli Batı Avrupalı işçilerin bilinci üzerinde de derin etkileri vardır. Doğru, bazı sektörler daha şovenist oluyor. Bu genellikle, işçi bürokrasisinin onlarca yıllık ihanetinin ve bunun sonucunda sağ kanat popülist partilerin yükselişinin bir sonucu olarak siyasi bilinçlerindeki bir yönelim bozukluğu ve gerilemeden kaynaklanır. Böyle bir gelişme, Batı Avrupalı işçilerin daha yoksul ülkelerden gelen "yabancılara" yönelik yüzyıllardır dünyaya egemen olan ülkelerde yaşıyor olmalarının ve reformizmin işçilere böylesi bir "aristokratik bilincin" üstesinden gelmelerine yardım etmedeki başarısızlığının bir sonucu belirli bir "aristokrat içgüdüsü" tarafından da kolaylaştırılmaktadır.

Ayrıca işçi sınıfı, küçük burjuvazinin ve orta tabakanın etkisine karşı bağışık değildir (ve olamaz). Ayrıca, metropol alanlardaki (genellikle daha çok uluslu bir bileşime sahip olan) ve kırsal kesimdeki (genellikle daha düşük göçmen payına sahip olan) işçilerin bilinçlerinin gelişimindeki belirli farklılıkları hesaba katmak gerekir.

Öte yandan, mültecilerle dayanışma içinde olan, 2015 yılında birçoğu geldiğinde onlara yardım eden, İslamofobiyi reddeden ve mültecilerin ülkelerine girme haklarını destekleyen önemli bir Avrupa yerli işçi sınıfı da var. Doğru, bazen bu sektör daha büyüktür ve "kamuoyuna" hakimdir (örneğin 2015 sonbaharında ve 2016 ilkbaharında) ve diğer zamanlarda hakim olan gerici ırkçılardır. Ancak bu onların var olmadığı anlamına gelmez. Burjuva "kamuoyu" için daha az görünürler. Her halükarda, bu sektör göçmenlerle birlikte Avrupa'da işçi sınıfı direnişinin ve devrimci partilerin inşasında birincil rol oynayacaktır.

IV. Emperyalist Büyük Güç İçin Marksist Kriterler

Sonraki bölümde, emperyalist ve yarı-sömürge devletlerin ayrı ayrı tanımları için Lenin tarafından geliştirilen Marksist emperyalizm teorisinin sonuçlarına ilişkin teorik anlayışımızı özetleyeceğiz.[1]

Bir Emperyalistin ve bir Yarı-Sömürge Devletin Temel Özellikleri

Lenin, emperyalizmin temel özelliğini ekonomiye egemen olan tekellerin oluşumu olarak tanımladı. Bununla ilgili olarak, bankacılık ve sanayi sermayesinin finansal sermayeye kaynaşmasına, meta ihracatının yanı sıra sermaye ihracatındaki artışa ve etki alanları, özellikle de sömürgeler için mücadeleye dikkat çekti.

Emperyalizm ve Sosyalizmdeki Bölünme'de - emperyalizm üzerine en kapsamlı teorik denemesi - Lenin, emperyalizmin şu tanımını yaptı:

> "Mümkün olduğunca kesin ve tam bir emperyalizm tanımıyla başlamalıyız. Emperyalizm, kapitalizmin belirli bir tarihsel aşamasıdır. Özel karakteri üç yönlüdür: emperyalizm tekelci kapitalizmdir; asalak veya çürüyen kapitalizm; can çekişen kapitalizm. Serbest rekabetin yerini tekelin alması, emperyalizmin özü, temel ekonomik özelliğidir. Tekel, kendisini beş temel biçimde gösterir: (1) karteller, sendikalar ve tröstler—üretimin yoğunlaşması, kapitalistlerin bu tekelci birliklerine yol açan bir dereceye ulaşmıştır; (2) büyük bankaların tekelci konumu—üç, dört veya beş dev banka Amerika, Fransa, Almanya'nın tüm ekonomik yaşamını manipüle ediyor; (3) tröstler ve mali oligarşinin hammadde kaynaklarına el koyması (finans sermayesi, banka sermayesiyle birleştirilmiş tekel sanayi sermayesidir); (4)

[1] Lenin'in emperyalizm teorisini başka yayınlarda kapsamlı bir şekilde ele aldık. Örneğin bakınız: Michael Pröbsting: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi. Lenin'in Emperyalizm Teorisi Işığında Günümüzün Emperyalistler Arası Rekabetin Anlaşılması ve Yanlış Anlaşılması Üzerine. Rusya'nın Emperyalist Karakterini İnkar Eden Eleştirmenlerimize Başka Bir Yanıt, şurada: Revolutionary Communism No. 25, Ağustos 2014, http://www.thecommunists.net/theory/imperialism-theory-and-russia/; Michael Pröbsting: Güneyin Büyük Soygunu. Tekelci Sermaye Tarafından Yarı-Sömürge Dünyanın Süper Sömürüsünde Süreklilik ve Değişiklikler Marksist Emperyalizm Teorisi için Sonuçlar, 2013, http://www.great-robbery-of-the-south.net/; Michael Pröbsting: Emperyalizm ve Kapitalizmin Düşüşü (2008), içinde: Richard Brenner, Michael Pröbsting, Keith Spencer: Kredi Sıkıntısı – Bir Marksist Analiz (2008), http://www.thecommunists.net/theory/imperialism-and-globalization/

> dünyanın uluslararası karteller tarafından (ekonomik) paylaşımı başlamıştır. Savaş onu yeniden bölene kadar, tüm dünya pazarını yöneten ve onu kendi aralarında "dostça" bölen yüzden fazla uluslararası kartel var. Sermaye ihracı, tekelci olmayan kapitalizm altında meta ihracından farklı olarak, oldukça karakteristik bir olgudur ve dünyanın ekonomik ve bölgesel-politik paylaşımıyla yakından bağlantılıdır; (5) dünyanın (kolonilerin) bölgesel paylaşımı tamamlandı.“[2]

Devletlerin sınıf karakterini tanımlamanın yaygın bir kusuru, onları ayrı ayrı analiz etmeye çalışmaktır. Kişi şu ya da bu servet rakamını, şu ya da bu sayıda şirketi alır ve onlardan verili bir devletin varsayılan sınıf karakterini türetir. Ancak böyle bir yaklaşım, felsefi Weltanschauung'umuzun dayandığı yöntemle temelden çeliştiği için Marksistler için uygun değildir. Bu konuya materyalist diyalektik açısından yaklaşmadan doğru bir anlayışa varmak mümkün değildir. Marksizmin metodolojik temeli olan bu yöntem, bizi her şeyi, her fenomeni ayrı ayrı değil, başkalarıyla ilişki içinde analiz etmeye zorlar.

1920'lerde Stalinist baskıdan önce SSCB'nin önde gelen Marksist filozofu Abram Deborin bu konuyu çok iyi formüle etmişti. “Dünyada hiçbir şey kendi başına yoktur, ancak her şey bütünlüğün geri kalanıyla ilişkili olarak vardır.”[3]

Böyle bir görüş, Lenin'in 1915'te Diyalektik Sorunu Üzerine felsefi makalesinde çok veciz bir şekilde formüle ettiği şeylere ve onların gelişimine ilişkin diyalektik görüşe dayanır. Bu makalede Lenin, genel olarak gelişmenin (veya evrimin) karşıtların birliğine, mücadele ve etkileşimle karakterize edilen bir birliğe, başka bir deyişle sürekli hareket halindeki çelişki ilişkilerine dayandığını anlamanın temel olduğunu vurguladı.

> İki temel (…) gelişme (…) kavramı şunlardır: azalma ve artış, tekrarlama olarak gelişme ve karşıtların birliği olarak gelişme (bir birliğin birbirini dışlayan karşıtlara bölünmesi ve karşılıklı ilişkileri). İlk hareket anlayışında, öz-hareket, onun itici gücü, kaynağı, güdüsü gölgede kalır (ya da bu kaynak dışsal hale getirilir - Tanrı, özne, vb.).

---

[2] V. I. Lenin: Emperyalizm ve Sosyalizmde Bölünme (1916); içinde: CW Cilt. 23, pp. 105-106 [Orijinaldeki vurgular]

[3] Abram Deborin: ***Lenin als revolutionärer Dialektiker*** [***Devrimci bir diyalektikçi olarak Lenin***] (1925); içinde: Nikolai Bucharin/Abram Deborin: ***Kontroversen über dialektischen und mechanistischen Materialismus*** [***Diyalektik ve Mekanistik Materyalizm Üzerine Tartışmalar***], Frankfurt a.M. 1974, s. 136 [çevirimiz]

> İkinci anlayışta esas dikkat, tam olarak "öz"ün kaynağının bilgisine - hareket- yönlendirilir. İlk gebe kalma cansız, soluk ve kurudur. İkincisi yaşamaktır. Yalnızca ikincisi, var olan her şeyin "kendi kendine hareketinin" anahtarını sağlar; "sıçrayışların", "süreklilikteki kopuşun", "zıtlığa dönüşüm"ün, eskinin yıkılmasının ve yeninin ortaya çıkışının anahtarını yalnızca o sağlar. Karşıtların birliği (tesadüf, özdeşlik, eşit eylem) koşullu, geçici, geçici, görelidir. Birbirini dışlayan karşıtların mücadelesi, tıpkı gelişme ve hareketin mutlak olması gibi mutlaktır."[4]

Durumlar da dahil olmak üzere şeylere, onları başkalarıyla ilişkili olarak analiz ederek yaklaşmak, doğru bir anlayışa ulaşmanın temel temelidir. Bu nedenle, belirli bir devlet yalnızca ayrı bir birim olarak değil, her şeyden önce diğer devletler ve milletlerle olan ilişkisi içinde görülmelidir. Benzer şekilde, bu arada, sınıflar yalnızca birbirleriyle ilişkili olarak anlaşılabilir. Bu apaçıktır çünkü devletler, tanım gereği, tecrit halinde var olamazlar, ancak başka devletler de var oldukları için var olabilirler. Yine sınıflar konusunda aynı şey: İşçi sınıfı olmadan burjuvazi olmaz. Kırsal işçiler ve köylüler olmadan büyük toprak sahipleri yoktur. Aynı şekilde sömürgeleri ve yarı-sömürgeleri olmayan emperyalist devletler de yoktur. Tek bir Büyük Güç yoktur, birbiriyle rekabet halinde olan birkaç Büyük Güç vardır.[5]

Bir yana, Alman merkezci teorisyen Karl Kautsky'nin 1914'te, kapitalizmin ekonomik yasalarının burjuvaziyi emperyalizm aşamasını aşmaya ve "ultra-emperyalizm" denilen bir aşamaya girmeye zorlayacağı bir teori geliştirdiğini belirtelim. Bu çağ, işçi sınıfının yanı sıra sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin artan bir sömürüsü ile karakterize edilecektir. Aynı zamanda, emperyalist güçler rekabetlerini giderek daha fazla aşacak ve tek bir emperyalist güven veya ittifakta birleşeceklerdi. Ancak bu ultra-emperyalizm teorisi 20. yüzyıl tarihi tarafından tamamen çürütülmüştür. Bununla birlikte, bugün modern emperyalizmin Büyük Güçler arasındaki rekabetle değil, küresel bir "İmparatorluğun" (örn. Negri, Panitch, Gindin, vb.) varlığıyla karakterize edileceğini öne sürerek bu teorinin yeniden düzenlenmesini savunan bir dizi

---

[4] V.I. Lenin: Diyalektik Sorunu Üzerine (1915); içinde: LCW 38, s.358 [Orijinaldeki vurgular]

[5] Bu arada bu, işçi devletleri için de geçerlidir (deforme olmuş olanlar dahil). Bu tür ülkeler, bir devlet biçiminde, karşıt sınıflar arasındaki uluslararası denge durumunu temsil eder. Bu ilişki, yönetici kastın bürokratik mekanizması tarafından karmaşıklaştırılsa da, Stalinist devletler için de geçerliydi. Bu konuda Stalinist devletlere ilişkin analizimize bakın: Michael Pröbsting: Küba Devrimi Tükendi mi? Devrimden Kapitalizmin Restorasyonuna Giden Yol (Bölüm II), Ağustos 2013, RCIT Kitapları, https://www.thecommunists.net/theory/cuba-s-revolution-sold-out/

revizyonist teorisyen var. Gerçekte, Çin ve Rusya'nın emperyalist karakterini reddeden ve yalnızca ABD tarafından yönetilen az çok birleşik bir emperyalist bloğun var olduğunu iddia eden Marksistler, Kautsky'nin ultra-emperyalizm teorisine çok yaklaşıyorlar![6]

Bu bağlamda devletlerin ve sınıfların karşılaştırılabilirliği, Marksist anlayışta devletlerin, Lenin'in 1917'de ünlü Devlet ve Devrim adlı kitabında belirttiği gibi, "yönetici sınıfa hizmet eden silahlı adamların özel organları" olduğu gerçeği göz önüne alındığında özellikle geçerlidir.[7] Tekellerin ve Büyük Güçlerin oluşumu, giderek tüm dünyanın rakip emperyalist devletler arasında farklı etki alanlarına bölünmesine ve çoğu ülkenin bu birkaç büyük gücün boyunduruğuna girmesine yol açtı. Bundan, Lenin'in (ve Troçki'nin) emperyalizm analizinin temel bir özelliği çıkar: emperyalist uluslar ile kapitalist açıdan az gelişmiş ülkelerde yaşayan insanların büyük çoğunluğu arasındaki bağlantının bir baskı ilişkisi olarak nitelendirilmesi. Aslında Lenin ve onu takip eden Troçki de, dünya uluslarının bu ezen ve ezilen uluslar olarak bölünmesinin emperyalist çağın en önemli özelliklerinden biri olduğu sonucuna vardı:

> "Emperyalizm, dünya uluslarının bir avuç Büyük Güç tarafından giderek artan bir şekilde ezilmesi anlamına gelir (…) Bu nedenle, sosyal-demokrat programın odak noktası, emperyalizmin özünü oluşturan ulusların ezen ve ezilen olarak bölünmesi olmalıdır ve sosyal-şovenistler ve Kautsky tarafından aldatıcı bir şekilde kaçınılır. Bu bölünme, burjuva pasifizmi veya kapitalizm altında bağımsız

---

[6] Bu argümanları Michael Pröbsting: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi'nde ele aldık. Lenin'in Emperyalizm Teorisi Işığında Günümüzün Emperyalistler Arası Rekabetin Anlaşılması ve Yanlış Anlaşılması Üzerine. Rusya'nın Emperyalist Karakterini İnkar Eden Eleştirmenlerimize Bir Başka Cevap, içinde: Revolutionary Communism No. 25, Ağustos 2014, http://www.thecommunists.net/theory/imperialism-theory-and-russia/

[7] "Bir devlet doğar, özel bir güç yaratılır, özel silahlı adamlar kurulur ve her devrim, devlet aygıtını yıkarak bize çıplak sınıf mücadelesini gösterir, egemen sınıfın kendisine hizmet eden silahlı adamlardan oluşan özel birlikleri yeniden kurmaya nasıl çabaladığını ve ezilen sınıfın, sömürenler yerine sömürülenlere hizmet edebilecek bu türden yeni bir örgüt yaratmaya nasıl çabaladığını açıkça gösteriyor." (V. I. Lenin: ***Devlet ve Devrim***. Marksist Devlet Teorisi ve Devrimde Proletaryanın Görevleri (1917), içinde: LCW Cilt 25, s. 395). Böyle bir anlayış, Marx ve Engels'in devlet teorisine dayanıyordu. Örneğin, ikincisinin, Devletin tarihsel kökenini analiz ettiği Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni adlı kitabına bakın: "Bu kamu gücü her devlette mevcuttur; sadece silahlı adamlardan değil, aynı zamanda maddi uzantılardan, hapishanelerden ve her türden zorlayıcı kurumdan oluşur…" (Friedrich Engels: ***Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni***. Araştırmaların Işığında, Lewis H. Morgan) (1884), içinde: MECW Cilt 26, s. 270)

> uluslar arasındaki barışçıl rekabetin dar görüşlü ütopyası açısından önemli değildir, ancak en çok emperyalizme karşı devrimci mücadele açısından önemlidir."[8]

Bundan Lenin, ezilen ve ezen uluslar arasındaki ayrımın Marksist programın merkezi bir özelliğini oluşturması gerektiği sonucuna vardı: "Bu küçük-burjuva, oportünist ütopyaya karşı bir denge olarak Sosyal-Demokrasinin programı (o zamanlar Marksistler kendilerini böyle adlandırıyorlardı, Ed.), ulusların ezen ve ezilen olarak bölünmesini emperyalizmde temel, önemli ve kaçınılmaz olarak kabul etmelidir."[9]

Emperyalist ve yarı-sömürge devletler arasındaki ilişkinin ekonomik temeli, Lenin'in bu ezilen ulusların emperyalist tekeller tarafından aşırı sömürüsü dediği şeydir. Bu süper-sömürü nedeniyle, tekelci sermaye -ortalama kâr oranına ek olarak- fazladan bir kâr elde edebilir. Bu ekstra kârlar, tekelci sermayenin zengin ülkelerdeki işçilerden halihazırda elde ettiği kârlara yapılan önemli eklemelerdir. Bu arada, bunlar, işçi sınıfının üst, aristokrat kesimlerine ve özellikle emperyalist ülkelerdeki emek bürokrasisine rüşvet vermek için temel bir kaynaktır - tekelci sermayenin egemenliğini güçlendirmeye yardımcı olan özellikler.

The Great Robbery of the South [Güneyin Büyük Soygunu] adlı kitabımızda, tekelci sermayenin sömürge ve yarı-sömürge ülkelerden ekstra kârlar elde ettiği dört farklı süper sömürü biçimini temel olarak detaylandırdık:[10]

i) Üretken yatırım olarak sermaye ihracı

ii) Para sermaye olarak sermaye ihracı (krediler, döviz rezervleri, spekülasyon vb.)

iii) Eşitsiz mübadele yoluyla değer aktarımı

---

[8] V. I. Lenin: Devrimci Proletarya ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1915); içinde: LCW 21, s. 409

[9] V. I. Lenin: Sosyalist Devrim ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1916); içinde: LCW 22, s. 147

[10] The Great Robbery of the South (yukarıya bakınız) kitabımızdaki kapsamlı analizin yanı sıra okuyuculara göçmenlerin aşırı sömürüsü hakkındaki kitapçığımıza da atıfta bulunuyoruz (Almanca dilinde): Michael Pröbsting: Marxismus, Migration und Revolutionäre Integration (2010); içinde: Revolutionärer Kommunismus, Nr. 7, http://www.thecommunists.net/publications/werk-7. Bu çalışmanın İngilizce dilindeki bir özeti: Michael Pröbsting: Marksism, Migration and Revolutionary Entegrasyon, şurada: Revolutionary Communism, No. 1 (İngilizce Journal of the RCIT), http://www.thecommunists.net/ oppressed/revolutionary-integration/

iv) Göç yoluyla değer aktarımı (işçi sınıfının ulusal olarak ezilen bir katmanı olan göçmenlerin aşırı sömürüsüne dayalı)

Devletler arasındaki ilişki her zaman ekonomik, politik ve askeri özelliklerinin bütünü içinde görülmelidir - "bu şeyin diğerleriyle olan çok yönlü ilişkilerinin bütünü" (Lenin).[11] Emperyalist bir devlet, genellikle, şu ya da bu şekilde ezdiği ve aşırı sömürdüğü diğer devletler ve uluslarla bir ilişkiye girer - yani, ürettiği kapitalist değerinden bir pay alır. Bununla birlikte, buna bütünlüğü içinde bakılmalıdır, yani, eğer bir devlet yabancı yatırımdan belirli kârlar elde ediyorsa, ancak diğer ülkelerin yabancı yatırımlarına, kredilerine vb. çok daha fazlasını (borç servisi, kâr geri dönüşü vb.) ödemek zorundaysa, bu durum devlet genellikle emperyalist olarak kabul edilemez. Benzer şekilde, farklı baskı ve aşırı sömürü biçimleri, çeşitli kombinasyonlarda veya yalnızca bir biçimde ortaya çıkabilir, başka bir biçimde değil. Daha küçük emperyalist devletler genellikle silahlı kuvvetler tarafından yarı-sömürgelere saldırmaz veya onları tehdit etmez. Bu, Japonya gibi bir Büyük Güç için bile doğru olabilir. Bununla birlikte, ikincisi, sermaye ihracı yoluyla birçok ezilen insanı süper-sömürür, ancak göç yoluyla çok küçük bir dereceye kadar. Göçmenlerin bu tür aşırı sömürüsü, diğer yandan Japonya'dan çok daha az sermaye ihraç eden Rusya'da göze çarpmaktadır.

Doğal olarak ülkeleri emperyalist ya da yarı-sömürge devletler kategorisine ayırmak yeterli değildir. Elbette birçok farklı tonu var. Bu zaten Büyük Güçler arasındaki farklılıklarla başlıyor. En güçlüsü ABD gibi Büyük Güçler var, ama aynı zamanda ekonomik olarak güçlü, ancak son yıllarda askeri olarak çok daha zayıf olan diğerleri (Japonya veya Almanya gibi) var. Yukarıda belirtildiği gibi, bir devletin küresel devletler hiyerarşisindeki ekonomik, siyasi ve askeri konumunun bütününü dikkate almak gerekir. Dolayısıyla, belirli bir devleti ekonomik olarak daha zayıf olsa da eğer yine de nispeten güçlü bir siyasi ve askeri konuma sahipse emperyalist olarak kabul edebiliriz (1917'den önceki Rusya gibi ve yine 2000'lerin başından beri). Böyle güçlü bir siyasi ve askeri konum, diğer ülkeleri ve ulusları baskı altına almak ve onlardan kapitalist değer elde etmek için kullanılabilir.

Büyük Güçler arasındaki bu eşitsizliğin modern kapitalizmin tüm tarihi boyunca her zaman öne çıkan bir özellik olduğunu geçmiş çalışmalarımızda

---

[11] V. I. Lenin: Conspectus of Hegel's Science of Logic [***Hegel'in Mantık Biliminin Taslağı***] (1914); içinde: Toplu Eserler Vol. 38, s. 220

çok ayrıntılı olarak ele aldık.[12] Aşağıdaki Bölüm VII'de bu tür eşitsizliği göstermek için birkaç örnek vereceğiz. Bu noktada, Lenin ve Troçki'nin Marksist emperyalizm teorisini detaylandırdığı bir dönemde, farklı emperyalist devletler arasındaki endüstriyel gelişme, ekonomik üretkenlik, sermaye ihracı, krediler vb. konularındaki büyük farklılıklara atıfta bulunmakla yetiniyoruz.

Genel olarak, tarihsel gelişmelerdeki eşitsizliğin, eski, "olgun" emperyalist güçlerin (Britanya veya Fransa gibi) yükselen güçler (ABD veya Almanya gibi) ve daha geri güçler. (Rusya, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, İtalya veya Japonya gibi) birlikte var olduğu (ve rekabet ettiği) durumuyla sonuçlandığını söyleyebiliriz. Lenin'in kendisi de defalarca bu tür eşitsizliğe dikkat çekti. Örneğin Emperyalizm Üzerine Defterlerinde Büyük Güçler arasında bir "hiyerarşizasyon" önerdi. Notlarından birinde, üç emperyalist devlet kategorisi arasında ayrım yaptı:

"İ. Üç ana (tamamen bağımsız) ülke: Büyük Britanya, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri

II. İkincil (birinci sınıf, ancak tam bağımsız değil): Fransa, Rusya, Japonya

III. İtalya, Avusturya-Macaristan"[13]

Ayrıca, Büyük Güçler ile daha küçük emperyalist devletler (Avustralya, Belçika, İsviçre, Hollanda, Avusturya, İskandinav ülkeleri vb.) arasında ayrım yapmalıyız. Açıktır ki, Büyük Güçlerin eşiti değiller, aksine onlara tabidirler. Bu daha küçük emperyalist devletler, küresel emperyalist düzene katılmak için siyasi ve askeri olarak bir veya birkaç Büyük Güç'e bağımlıdır. Dolayısıyla AB, OECD, IMF, Dünya Bankası, DTÖ, NATO ve çeşitli "ortaklıklar" gibi Büyük Güçlerle ekonomik, siyasi ve askeri ittifaklara girerek ayrıcalıklı konumlarını garanti altına alıyorlar. Bununla birlikte, bu daha küçük emperyalist devletler, Büyük Güçler tarafından aşırı sömürülmezler, daha ziyade yarı-sömürgelerden önemli miktarda değer elde ederek yarı-sömürge dünyanın süper sömürüsüne katılırlar.

Marksist klasikler, farklı emperyalist güçler arasında güç, siyasi rejim vb. açısından önemli farklılıklar olabileceğini her zaman kabul etmişlerdir. Lenin ve Zinoviev, ünlü broşürlerinde Sosyalizm ve Savaş'ta, emperyalist çağda, daha güçlü ve daha zayıf, daha ileri ve daha geri emperyalist güçler görmenin

---

[12] Böyle bir tarihsel incelemeyi çeşitli vesilelerle, en önemlisi Michael Pröbsting: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç olarak Yükselişi'nde detaylandırdık.
[13] V.I.Lenin: Emperyalizm Sorunu Üzerine, içinde: LCW 39, s. 202

tipik olduğunu açıkladılar. Ancak bu eşitsizlikler, Bolşevik partinin iki liderini, tüm bu büyük güçlerin emperyalist olduğu sonucuna varmaktan vazgeçmeye götürmedi.

> "İngiliz sermayesinin başlıca yatırım alanları, Asya'yı bir yana, Amerika'da da (örneğin Kanada'da) çok büyük olan İngiliz kolonileridir. Bu durumda, muazzam sermaye ihracı, emperyalizm için öneminden daha sonra bahsedeceğim, geniş sömürgelerle en yakından bağlantılıdır. Fransa örneğinde durum farklıdır. Fransız sermaye ihracatı esas olarak Avrupa'ya, esas olarak Rusya'ya (en az on bin milyon frank) yatırılır. Bu esas olarak kredi sermayesi, devlet kredileridir ve sanayi teşebbüslerine yatırılan sermaye değildir. İngiliz sömürge emperyalizminin aksine, Fransız emperyalizmi tefecilik emperyalizmi olarak adlandırılabilir. Almanya örneğinde, üçüncü bir tipimiz var; koloniler önemsizdir ve yurtdışına yatırılan Alman sermayesi en eşit şekilde Avrupa ve Amerika arasında bölünmüştür."[14]

Özetlemek gerekirse, Büyük Güçler arasındaki eşitsiz gelişimi anlamayı da içeren dünya kapitalizminin eşitsizliğini tanımadan emperyalizmi anlamak imkansızdır. Troçki'nin eşitsizliği "tarihsel sürecin en genel yasası" olarak görmesi boşuna değildir.[15]

Finans sermayesini, sanayi ve bankacılık sermayesi arasındaki kaynaşma olarak görmek de önemlidir. Finans kapitali burjuva anlamda yalnızca "banka sermayesi" olarak anlamak, çeşitli merkezciler arasında yaygın bir eklektik hatadır.[16] Böyle bir hatanın bir sonucu olarak, bu tür insanlar yalnızca en güçlü

---

[14] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916), içinde: LCW Cilt. 22, s. 243. Aynı kitapta Lenin, emperyalist devletleri sadece mevcut durumları açısından değil, aynı zamanda gelişim yönleri açısından da değerlendirdiğini açıklamıştır. Başka bir deyişle, Çin ve Rusya'yı emperyalist güçler olarak tanımayı reddeden Doğu yanlısı sosyal-emperyalistlerin aksine, kendi döneminde Rusya veya Japonya gibi yükselen büyük güçlerin karakterini ve dinamiğini kabul etti: "Bunun nedeni, Kapitalizmde etki alanlarının, çıkarların, sömürgelerin vb. bölünmesi için tek makul temel, katılanların gücünün, genel ekonomik, mali, askeri güçlerinin vb. hesaplanmasıdır. Ve bölünmedeki bu katılımcıların gücü eşit derecede değişmez, çünkü farklı teşebbüslerin, tröstlerin, sanayi dallarının veya ülkelerin gelişmesi bile kapitalizm altında imkansızdır. Yarım yüzyıl önce Almanya, kapitalist gücü o zamanki Britanya'nınkiyle karşılaştırıldığında, sefil, önemsiz bir ülkeydi; Japonya, Rusya ile aynı şekilde. On ya da yirmi yıl içinde emperyalist güçlerin göreli gücünün değişmeden kalması "tasavvur edilebilir" mi? Söz konusu olamaz." (V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); içinde: LCW Cilt 22, s. 295)

[15] Leon Troçki: Rus Devrimi Tarihi (1930), Haymarket Books, Chicago 2008, s. 5

[16] Bu konuyu Michael Pröbsting: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi'nde daha ayrıntılı olarak ele aldık.

bankacılık veya finansal sisteme (ABD gibi) sahip olan devletleri emperyalist olarak nitelendiriyorlar. Ayrıca, Marksist anlamda finans kapital, yüksek derecede tekelleşme ile karakterize edilir. Sonuç olarak, yükselen kapitalizm dönemine kıyasla önemli değişiklikler gözlemleyebiliriz. Hilferding, Lenin ve Buharin, korumacılık ve hatta basit ticaret gibi politikaların, kapitalizmin tekelci aşamasında karakterlerini değiştirdiğini kaydetti. Burada devlet giderek daha önemli bir rol oynamaktadır. Araçlarından biri, kalıcı tarifeler, sübvansiyonlar, emperyalist devletlerin kredi politikaları vb. yoluyla tekellerin konumunu güvence altına almaya yardımcı olan korumacılıktır. Diğer örnekler, kredi desteği yoluyla devlet mali diplomasisi, gümrük birliklerinin oluşturulması veya serbest ticaret anlaşmaları vb.

Sonuç olarak, Marksistler emperyalist bir devleti nasıl tanımlayacaklardır? Geçmiş çalışmalarımızda geliştirdiğimiz ve bize hala en kesin görünen formül şudur: Emperyalist bir devlet, tekelleri ve devlet aygıtının dünya düzeninde her şeyden önce diğer devletlere ve milletlere hükmettikleri bir konuma sahip olan kapitalist bir devlettir. Sonuç olarak, aşırı sömürü ve baskıya dayalı böyle bir ilişkiden ekstra kârlar ve diğer ekonomik, politik ve/veya askeri avantajlar elde ederler.[17] Aynı şekilde, farklı yarı-koloni türleri arasında da ayrım yapmak gerekir. Açıkçası bugün Peru ile Arjantin veya Brezilya, Kongo ile Mısır, Pakistan ile Türkiye, Nepal ile Tayland, Kazakistan ile Polonya arasında büyük farklılıklar var. Bazı ülkeler diğerlerinden daha sanayileşmiştir, bazıları belirli bir siyasi serbestlik elde etmiş, bazıları ise ulaşamamıştır. Dolayısıyla, bir yanda Arjantin, Brezilya, Mısır, Türkiye, Yunanistan, İran, Polonya ya da Tayland gibi gelişmiş ya da sanayileşmiş yarı-sömürgeler ile Bolivya, Peru, -Sahra Afrika ülkeleri (Güney Afrika hariç), Pakistan, Afganistan, Endonezya vb. gibi daha yoksul ya da yarı sanayileşmiş yarı-sömürgeler arasında ayrım yapabiliriz.

Yine de, Troçki'nin daha önce işaret ettiği gibi, bu farklı yarı-sömürge türlerinin aralarındaki farklardan çok daha fazla ortak noktası olduğunu akılda tutmak önemlidir:

> "İnsanlığın çok büyük bir bölümünü kucaklayan sömürge ve yarı-sömürge – ve dolayısıyla geri – ülkeler, göçebelikten ve hatta

[17] Böyle bir emperyalist devlet tanımının, Lenin'in 1916'da emperyalizm üzerine yazılarından birinde verdiği kısa tanıma uygun olduğunu düşünüyoruz: "… emperyalist Büyük Güçler (yani, çok sayıda ulusu ezen ve onları mali sermayeye bağımlı hale getiren güçler, vb.)…" (V. I. Lenin: ***Marksizm ve Emperyalist Ekonomizmin Bir Karikatürü*** (1916); içinde: LCW Cilt 23, s. 34)

> yamyamlıktan en modern endüstriyel kültüre kadar uzanan tarihsel bir merdiveni temsil eden geri kalmışlık dereceleri bakımından birbirlerinden olağanüstü farklılık gösterirler. Şu veya bu derecede aşırı uçların bileşimi, tüm geri ülkeleri karakterize eder. Bununla birlikte, geri kalmışlığın hiyerarşisi, eğer böyle bir ifade kullanılabilirse, her sömürge ülkesinin yaşamındaki barbarlık ve kültür öğelerinin özgül ağırlığı tarafından belirlenir. Ekvator Afrika Cezayir'in çok gerisinde, Paraguay Meksika'nın, Habeşistan Hindistan veya Çin'in gerisinde kalıyor. Emperyalist metropole olan ortak ekonomik bağımlılıklarıyla, siyasi bağımlılıkları bazı durumlarda açık sömürge köleliği (Hindistan, Ekvator Afrikası) karakterini taşırken, diğerlerinde Devlet bağımsızlığı kurgusu (Çin, Latin Amerika) tarafından gizlenmiştir."[18]

Yarı koloni tanımımızı özetlemek için aşağıdaki formülü öneriyoruz: Yarı-sömürge bir ülke, ekonomisi ve devlet aygıtının dünya düzeninde her şeyden önce diğer devletlerin ve ulusların egemenliğinde olduğu bir konuma sahip olan kapitalist bir devlettir. Sonuç olarak, aşırı sömürü ve baskıya dayalı ilişkileriyle emperyalist tekellere ve devletlere ekstra kârlar yaratır ve başka ekonomik, siyasi ve/veya askeri avantajlar sağlarlar.

Bir Devlet Halinden Başka Bir Devlete Geçiş Mümkün müdür?

Bir Devlet Halinden Başka Bir Devlete Geçiş Mümkün müdür? Ülkelerin analizi ve farklı türlere bölünmesi dogmatik, mekanik bir şekilde değil, daha çok Marksist, yani diyalektik bir şekilde anlaşılmalıdır. Lenin, tanımların soyut dogmalar olmadığına, esnek kategoriler olarak anlaşılması gerektiğine işaret etmişti: "…genel olarak tüm tanımların koşullu ve göreli değerini unutmadan, tam gelişimi içinde bir olgunun tüm dizilimlerini asla kucaklayamaz…".[19]

Bu nedenle, emperyalist ve yarı-sömürge devletler olmak üzere iki kategoriyi ayıran bir Çin Seddi hayal etmek yanlış olur. Başka vesilelerle tartıştığımız gibi, istisnai koşullar altında bağımlı bir devletin emperyalist bir ülke haline gelebildiği ve bunun tersinin de olduğu birkaç örnek olmuştur. Bunun temel nedeni, farklı uluslardaki üretici güçlerin farklı gelişme tempolarını ve bunların etkileşimini açıklayan ve yine istikrarsızlığa, çatışmalara, savaşlara ve mevcut siyasi ve sosyal ilişkilerin dönüşümlerine yol açan eşitsiz ve birleşik

---

[18] Leon Troçki: Çin Devrimi (Harold R. Isaacs'a Giriş, Çin Devriminin Trajedisi, Londra 1938); http://www.marxists.org/archive/trotsky/1938/xx/china.htm

[19] V. I. Lenin: Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması; içinde: LCW 22, s. 266

gelişme yasasıdır. Bu nedenle, bu tür gelişmelerin eski güçlerin düşüşü kadar yeni kapitalist güçlerin ortaya çıkmasına ve büyümesine yol açması yalnızca mantıklıdır.[20]

Lenin'in kendisi, geri, yarı-sömürge ülkelerin sınıf karakterlerini dönüştürebilecekleri olasılığına açıkça işaret etmiştir:

> "Kapitalizm, sömürgelerde ve denizaşırı ülkelerde en büyük hızla büyüyor. İkincisi arasında yeni emperyalist güçler ortaya çıkıyor (örneğin Japonya)."[21]

Gerçekten de, başka yerlerde de belirttiğimiz gibi, bu tür dönüşümlerin çeşitli tarihsel örnekleri olmuştur. Habsburg İmparatorluğu'nda bir sömürge olan, ancak 1918'de imparatorluğun çöküşünden sonra küçük bir emperyalist güç haline gelen Çekoslovakya örneği var. Benzer şekilde, 2000'lerin ilk on yılının başlarında ve sonlarında Rusya ve Çin'in yaptığı gibi, Güney Kore ve İsrail 1990'larda emperyalist devletler haline geldiler.[22] Öte yandan Portekiz, 1974'te sömürgelerini kaybetmesinin ardından son kırk yılda emperyalist statüsünü kaybetti.

"Alt-Emperyalizm" – Yararlı Bir Kategori mi?

Bir dizi ilerici teorisyen, sömürge ve yarı-sömürge ülkelere ek olarak üçüncü, ek bir ülke kategorisi olarak "geçiş" veya "alt-emperyalist" bir devlet

---

[20] Yeni emperyalist güçlerin ortaya çıkması konusunu kapsamlı bir şekilde ele aldık. Yükselen bir emperyalist güç olarak Çin hakkında yukarıda bahsedilen RCIT literatürüne bakınız. Yükselen bir emperyalist güç olarak Rusya hakkında bkz. Michael Pröbsting: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi. Lenin'in Emperyalizm Teorisi Işığında Günümüzün Emperyalistler Arası Rekabetin Anlaşılması ve Yanlış Anlaşılması Üzerine. Rusya'nın Emperyalist Karakterini İnkar Eden Eleştirmenlerimize Başka Bir Yanıt, şurada: Revolutionary Communism No. 25, Ağustos 2014, http://www.thecommunists.net/theory/imperialism-theory-and-russia/; Michael Pröbsting: Büyük Emperyalist Bir Güç Olarak Rusya. Rus Tekel Sermayesi ve İmparatorluğunun Oluşumu – Eleştirmenlerimize Bir Cevap, 18 Mart 2014, içinde: Devrimci Komünizm No. 21, http://www.thecommunists.net/theory/emperialist-russia/

[21] V. I. Lenin: Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); içinde: LCW Cilt. 22, s. 274

[22] Güney Kore'nin küçük bir emperyalist güce dönüşmesini Michael Pröbsting'de analiz ettik: Südkorea ve Tayvan'da kapitalistische Aufholprozeß; içinde: Revolutionärer Marksismus Nr. 20 (1996). Bu makalenin kısaltılmış bir versiyonu "Güney Kore ve Tayvan'da Kapitalist Gelişme" olarak yayınlandı: Trotskyist International No. 21 (1997), http://www.thecommunists.net/theory/capitalism-in-south-korea-taiwan/ . Küçük bir emperyalist güç olarak İsrail hakkında bkz. Michael Pröbsting: Siyonist Baskının Bazı Sorunları ve Filistin'de Sürekli Devrim", içinde: Devrimci Komünizm Nr. 10 (Haziran 2013), s. 29, http://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/permanent-revolution-in-palestine

anlayışını desteklemektedir.[23] The Great Robbery of the South'ta alt-emperyalizm teorisine yönelik eleştirimizi detaylandırdık ve burada sadece bazı sonuçları kısaca özetleyeceğiz.[24]

Doğal olarak devletler emperyalist bir ülkeden yarı-sömürge bir ülkeye dönüşüm sürecinden geçiyorlarsa ya da tam tersi bir "geçiş" içindedirler ve bu anlamda geçici bir dönüşüm sürecini anlatmakta fayda var. Ancak alt-emperyalizm teorisinin savunucuları bunu geçiş sürecini tanımlayan bir kategori olarak değil, ayrı, bağımsız bir kategori olarak görüyorlar. Ve burada temel sorun yatıyor.

Kapitalizm, ekonomik ve politik genişleme ve bir dünya pazarının oluşumu yoluyla dünyadaki tüm ulusları birleştirir. Bu süreç, kapitalist üretim tarzının başlangıcından itibaren gerçekleşmiş ve emperyalizm çağında muazzam bir hız kazanmıştır. Bu koşullar altında hiçbir ulus, egemen emperyalist güçlerle daha da yakın ekonomik ve siyasi bağlar kurmaktan kaçamaz. Bu tür yakın ilişkiler, sömürü ve aşırı sömürü mekanizmalarını otomatik olarak yaratır, değiştirir ve yeniden üretir. Başka bir deyişle, kapitalizm altında - ve hatta emperyalizm altında - tüm uluslar süper sömürü sürecine çekilir. Ya yeterince güçlüdürler ve ezen ulusların bir parçası olurlar ya da insanlığın çoğunluğunun - ezilen ulusların kampına itilirler. Arada "üçüncü kamp" yok.

Elbette emperyalist devletler arasında olduğu kadar yarı-sömürge ülkeler arasında da üretici güçlerin gelişmesinde önemli farklılıklar vardır. Bu, yalnızca uluslar arasındaki eşit olmayan gelişme dinamiği göz önüne alındığında mantıklıdır. Dolayısıyla, eşitsiz olan daha büyük ve daha küçük

---

[23] Bkz. Ruy Mauro Marini: Brazilian Subimperialism [Brezilya Subemperyalizmi], içinde: Monthly Review Cilt. 23, No. 9 (Şubat 1972), s. 14-24; Mário Costa de Paiva Guimarães Júnior, Tiago Camarinha Lopes: Trotsky's Law of Uneven and Combined Development in Marini's Dialectics of Dependency [Troçki'nin Marini'nin Bağımlılık Diyalektiğinde Eşitsiz ve Birleşik Gelişme Yasası], Fourth Annual Conference in Political Economy, 9-11 Temmuz 2013, Lahey, Hollanda; Tiago Camarinha Lopes: Marx and Marini on Absolute and Relative Surplus Value [Mutlak ve Göreli Artı Değer Üzerine Marx ve Marini], üzerinde: International Critical Thought, Cilt. 3, Sayı 2 (2013); şu anda Patrick Bond ve Ana Garcia, alt-emperyalizm teorisinin en önde gelen destekçileri arasındadır. Bkz. Patrick Bond ve Ana Garcia (Ed.): BRICS – An Anti-Capitalist Critique [BRICS – Bir Anti-Kapitalist Eleştiri], Pluto Press, Londra 2015; Patrick Bond: Towards a Broader Theory of Imperialism [Daha Geniş Bir Emperyalizm Teorisine Doğru], 2018-04-19, http://roape.net/2018/04/18/towards-a-broader-theory-of-emperialism/; Patrick Bond: BRICS and the tendency to sub-imperialism [BRICS ve alt-emperyalizm eğilimi], 2014-04-10, Pambazuka, Sayı 673, http://www.pambazuka.org/en/category/features/91303

[24] Bakınız Michael Pröbsting: Güneyin Büyük Soygunu, s. 220-228. Bkz. http://www.great-robbery-of-the-south.net/great-robbery-of-south-online/download-chapters-1/chapter9/

emperyalist ülkeler olduğu gerçekten doğrudur. Ancak mesele şu ki, küçük olanlar daha büyük emperyalist güçler tarafından sömürülmezler. Örneğin ABD ve Kanada kesinlikle eşit değiller ama sistematik olarak da birbirlerini sömürmüyorlar. Aynısı Almanya ve Avusturya veya Fransa ve Belçika, Lüksemburg veya İsviçre için de geçerlidir. Ancak hepsi emperyalist uluslardır. Niye peki? Çünkü Güney'den sistematik olarak sömüren ve değer aktaran önemli tekel sermayesi geliştirdiler ve çeşitli araçlarla yararlanıp savundukları uluslararası emperyalist bir düzenin parçasılar. Aynı şekilde, belirli bir bölgesel etkiye sahip olan (örneğin Brezilya, Hindistan, Yunanistan) ve hiçbiri olmayan diğer yarı-sömürgeler vardır; bazıları daha güçlü, bazıları daha zayıf. Ancak Marksist olarak değer yasasına ve ülkeler arasında değer aktarımına ve bununla bağlantılı siyasi düzene odaklanmalıyız. Ve burada, sanayileşmiş yarı-sömürgelere de emperyalist tekeller tarafından hükmedildiği ve aşırı sömürüldüğü açıktır. Bu nedenlerle, Marksist analitik aygıtın bir parçası olarak “Alt-Emperyalizm” kategorisinin yararlılığını reddediyoruz.

Son olarak, bir kenara, alt-emperyalizm teorisinin nesnel olarak 1920'lerdeki benzer girişimlerin tekrarı olduğuna dikkat çekiyoruz. Başka bir yerde belirttiğimiz gibi, Japon eski Marksist Takahashi Kamekichi, o sıralarda, kötü şöhretli Japonya teorisini "küçük bir emperyalizm" olarak geliştirdi. Takahashi, Japonya'nın finansal sermaye ve sermaye ihracı alanlarındaki geriliği göz önüne alındığında, Lenin'in terimlerini kullanırsak, Japon kapitalizminin "henüz emperyalizm aşamasına ulaşmadığını" kaydetti. Bundan, Japon sosyalistlerinin asıl düşmanı yerli burjuvazi olarak değil, Batılı güçler olarak görmeleri gerektiği sonucuna vardı.

“Japon kapitalizmine uluslararası düzeyde bakarsanız, [tartıştı], gerçekten de emperyalist olabilir. Ancak büyük burjuva için küçük-burjuva ne ise o olsa olsa emperyalist bir ülkedir. Küçük burjuva terimini alıp küçük emperyalizm kategorisini kurarsak, Japonya küçük emperyalist bir ülkedir. Böylece, nasıl küçük burjuvazinin çıkarları proletaryanın çıkarlarıyla örtüşüyorsa ve büyük burjuvazinin çıkarlarıyla aynı değilse, küçük emperyalist ülkelerin çıkarları da büyük emperyalist ülkelerden çok emperyalizme tabi ülkelerin çıkarlarıyla örtüşür. ”

Takahashi, Japonya'nın da “emperyalizme tabi bir ülke konumunda olduğuna dair önemli kanıtlar olduğunu iddia etmeye devam etti. (…) Sonuç olarak, [Japonya'nın] uluslararası sınıf rolü, Britanya ve Amerika Birleşik Devletleri

gibi emperyalist ülkelerinkiyle örtüşmekten çok, Çin, Hindistan ve emperyalizme tabi olan diğer ülkelerinkiyle çok daha örtüşmektedir.”[25] [25]

Kısacası, Takahashi, Japon egemen sınıfının yayılmacı özlemlerini haklı çıkaran bir sosyal-emperyalist teoriyi nesnel olarak sağladı ve Japon komünistleri bu batık teorisi için ona doğru bir şekilde saldırdı.

Ne yazık ki, bir dizi modern halef büyük olasılıkla farkında olmadan, Rus ve Çin emperyalizmini “küçümseme”, yani haklı çıkarma ve diğer şeylerin yanı sıra, ezilen halkların büyük Doğu güçleriyle ittifakını yayma amacıyla Takahashi'nin teorisinin yolunu izliyorlar.

[25] Tüm alıntılar Germaine A. Hoston: Marksism and the Crisis of Development in Prewar Japan [Marksizm ve Savaş Öncesi Japonya'da Kalkınma Krizi], Princeton University Press, Princeton 1986, s. 80-81'den alınmıştır.

V. Çin ve Rusya'nın Yeni Büyük Güçler Olarak Ortaya Çıkışı

Eski kapitalist güçlerin bu tarihi düşüşü ve bunun sonucunda ortaya çıkan devasa ekonomik değişim, yeni emperyalist güçlerin (Çin ve Rusya) yaratılmasına ve ayrılmaz bir şekilde bağlantılı olarak Büyük Güçler arasındaki rekabetin hızlanmasına yol açtı.

Üretim ve Ticaret

Çin, birçok çalışmada gösterdiğimiz gibi, hegemonik emperyalist güç olarak ABD'nin en önemli rakibi haline geldi.[1] Kapitalist değer üretiminin – küresel sanayi üretiminin – temeline baktığımızda, ABD'nin payının %25,1'den (2000) %17,7'ye (2015) düştüğünü, Batı Avrupa'nın payının da %12,1'den %9,2'ye düştüğünü görüyoruz. Çin'in payı ise %6,5'ten (2000) %23.6'ya (2015) yükseldi. (Bkz. Şekil 15) Aynı şekilde ABD'nin dünya ticaretindeki payı %15,1'den (2001) %11,4'e (2016) düşerken, Çin'in payı bu dönemde %4,0'dan %11,5'e yükseldi. (Bkz. Şekil 16)

[1] RCIT'in yükselen bir emperyalist güç olarak Çin'e ilişkin analizi için web sitemizin özel alt bölümünde bahsedilen literatüre bakın: https://www.thecommunists.net/theory/china-russia-as-emperialist-powers/. Okuyucuları özellikle Michael Pröbsting: Çin-Hindistan Çatışması: Sebepleri ve Sonuçları'na yönlendiriyoruz. Sikkim sınır bölgesinde Çin ile Hindistan arasındaki gerilimlerin arka planı ve doğası nedir? Kurtuluş Hareketi ve Sosyalistler ve Aktivistleri için taktiksel sonuçlar ne olmalıdır? 18 Ağustos 2017, Devrimci Komünizm No. 71, https://www.thecommunists.net/theory/china-india-rivalry/; Michael Pröbsting: Çin Sorunu ve Marksist Emperyalizm Teorisi, Aralık 2014, https://www.thecommunists.net/theory/reply-to-csr-pco-on-china/; Michael Pröbsting: Çin'in emperyalist bir güce dönüşmesi. Bir Büyük Güç olarak Çin'in ekonomik, politik ve askeri yönleri üzerine bir araştırma, şu kaynakta: Devrimci Komünizm No. 4, http://www.thecommunists.net/publications/revcom-number-4.

Şekil 15. Küresel Sanayi Üretimi, ABD, Batı Avrupa ve Çin 1970-2015 (Cari Fiyatlarla)[2]

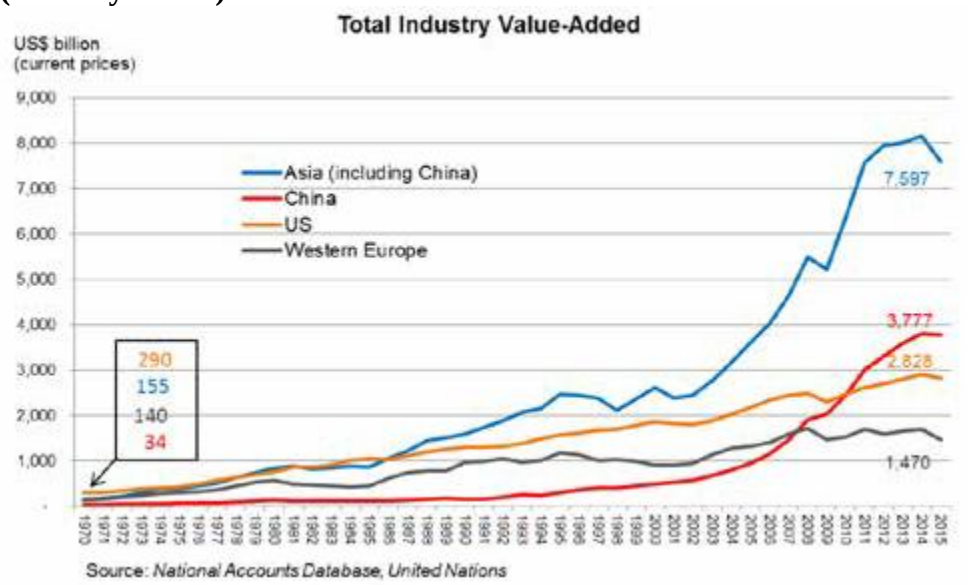

Şekil 16. ABD ve Çin'in Dünya Ticaretindeki Payı, 2001-2016[3]

Dünya Ticaret Örgütü'nün yayınladığı son istatistiklere göre 2017 yılında Çin'in mal ticaretindeki payı %11,5 iken ABD'nin payı %11,1 oldu.[4]

---

[2] Hong Kong Trade Development Council: Changing Global Production Landscape and Asia's Flourishing Supply Chain, 3 October 2017, p.1

[3] Hong Kong Trade Development Council: Changing Global Production Landscape and Asia's Flourishing Supply Chain, 3 October 2017, p.4

[4] WTO: World Trade Statistical Review 2018, p. 23

Tablo 5 ve 6'da, İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden bu yana dünya mal ihracat ve ithalatının uzun vadeli gelişimini gösteren rakamları gösteriyoruz. Diğerlerinin yanı sıra, eski emperyalist güçlerin düşüşünü ve Çin'in yükselişini - özellikle yüzyılın başından beri - yansıtıyorlar. Eski Stalinist devletlerde kapitalizmin restorasyonundan bu yana (verilen rakamlar 1993 içindir), ABD'nin dünya mal ihracatındaki payı 2017'de %12,6'dan %9,0'a düştü. Diğer Batı ülkelerinde de aynı eğilim var (Japonya) : %9,8'den %4,1'e, Almanya: %10,3'ten %8,4'e, Fransa: %6,0'dan %3,1'e, İngiltere: %4,9'dan %2,6'ya). Aynı dönemde Çin'in payı %2,5'ten %13,2'ye, Rusya'nın payı ise %1,7'den %3,0'a yükseldi. Aynı gelişme dünya mal ithalatında da yaşanmıştır.

Tablo 5. Bölgelere ve Seçilmiş Ekonomilere Göre Dünya Meta İhracatının Payı, 1953-2017 (Yüzde)[5]

Ülke	***1953***	***1963***	***1973***	***1983***	***1993***	***2003***	***2017***
ABD	14.6	14.3	12.2	11.2	12.6	9.8	9.0
Almanya	5.3	9.3	11.7	9.2	10.3	10.2	8.4
Fransa	4.8	5.2	6.3	5.2	6.0	5.3	3.1
İngiltere	9.0	7.8	5.1	5.0	4.9	4.1	2.6
Çin	1.2	1.3	1.0	1.2	2.5	5.9	13.2
Japonya	1.5	3.5	6.4	8.0	9.8	6.4	4.1
Hindistan	1.3	1.0	0.5	0.5	0.6	0.8	1.7
CIS (Rusya & eski-SSCB)	-	-	-	-	1.7	2.6	3.0
Güney Afrika	1.6	1.5	1.0	1.0	0.7	0.5	0.5

Tablo 6. Bölgelere ve Seçilmiş Ekonomilere Göre Dünya Meta İthalatının Payı, 1953-2017 (Yüzde)[6]

Ülke	***1953***	***1963***	***1973***	***1983***	***1993***	***2003***	***2017***
ABD	14.6	14.3	12.2	11.2	12.6	9.8	9.0

[5] DTÖ: Dünya Ticaret İstatistikleri İncelemesi 2018, s. 122. ABD ve İngiltere'nin ihraç ettiklerinden çok daha fazla emtia, yani imkanlarının üzerinde canlılık ithal ettikleri gerçeğine de dikkat çekmek isteriz. Onlar kesinlikle en çürük, asalak eski emperyalist güçlerdir. ABD'nin dünyanın en büyük borçlusu haline gelmesine şaşmamalı.

[6] DTÖ: Dünya Ticaret İstatistikleri İncelemesi 2018, s. 123

Almanya	5.3	9.3	11.7	9.2	10.3	10.2	8.4
Fransa	4.8	5.2	6.3	5.2	6.0	5.3	3.1
İngiltere	9.0	7.8	5.1	5.0	4.9	4.1	2.6
Çin	1.2	1.3	1.0	1.2	2.5	5.9	13.2
Japonya	1.5	3.5	6.4	8.0	9.8	6.4	4.1
Hindistan	1.3	1.0	0.5	0.5	0.6	0.8	1.7
CIS (Rusya & eski-SSCB)	-	-	-	-	1.7	2.6	3.0
Güney Afrika	1.6	1.5	1.0	1.0	0.7	0.5	0.5

Tekeller ve Milyarderler

Eski Batılı emperyalist güçlerin böylesine bir gerilemesi ve Çin'in yeni bir meydan okuyucu olarak ortaya çıkışı, yalnızca kapitalist değer üretimi ve ticareti kapsamında gözlemlenemez. Aynı gelişmeyi, önde gelen kapitalist tekellerin ulusal bileşimini incelediğimizde de görüyoruz. 2003 yılının dünyanın en büyük 2000 şirketi listesi olan Forbes Global 2000 listesini 2017 yılı ile karşılaştırdığımızda, ABD'nin en güçlü güç olmaya devam ederken, payının 776 şirketten (%38.8) 565'e düştüğünü görüyoruz. 28.2%). Aynı zamanda, Çin'in payı çarpıcı bir şekilde arttı ve şimdi Büyük Güçler arasında iki numara haline geldi. (Bkz. Tablo 7)

Tablo 7. Dünyanın En Büyük 2000 Şirketi, 2003 ve 2017 Ulusal Kompozisyonu (Forbes Global 2000 Listesi)[7]

	2003		**2017**	
	Sayı	**Pay**	**Sayı**	**Pay**
ABD	**776**	**38.8%**	**565**	**28.2%**
Çin	**13**	**0.6%**	**263**	**13.1%**
Japonya	**331**	**16.5%**	**229**	**11.4%**
İngiltere	**132**	**6.6%**	**91**	**4.5%**
Fransa	**67**	**3.3%**	**59**	**2.9%**

[7] Forbes Global 2000 List (2017), https://www.forbes.com/global2000/list/45/#tab:overall

Kanada	**50**	**2.5%**	**58**	**2.9%**
Almanya	**64**	**3.2%**	**51**	**2.5%**

2000 ve 2016 yılları için dünyanın En Büyük 5000 şirketinin bölgesel bileşimini (piyasa değerine göre) karşılaştırdığımızda da aynı resmi görüyoruz. (Bkz. Tablo 8) Daha fazla sayıda tekel göz önüne alındığında, bu istatistik, emperyalist rakipler arasındaki güç ilişkilerinde meydana gelen dramatik değişimi daha da fazla temsil ediyor. Bu tabloda Çin'in emperyalist bir güç olarak yükselişi bir kez daha teyit edilmektedir. 2000 yılında bu lider şirketler listesindeki payı 402 (%8) idi. 2016 yılında bu pay şimdiden 1.085'e (%21,7) yükseldi. Aynı zamanda Kuzey Amerika'nın payı 1.958'den (%39.2) 1519'a (30.4), Avrupa'nın payı 1346'dan (%26.9) 876'ya (%17.5) ve Japonya'nın payı 659'dan (%13.2) 437'ye (%8.7) düştü.

Tablo 8. 2000 ve 2016 Dünyanın En Büyük 5000 Şirketinin Bölgesel Kompozisyonu[8] [8]

	Kuzey Amerika	***Avrupa***	***Japonya***	***Çin***	***Diğerleri***
2000	1956	1346	659	402	635
2016	1519	876	437	085	1083

UNCTAD tarafından yayınlanan bir başka araştırma da Çin'in en büyük küresel tekeller arasındaki yükselişini doğruluyor. Rapor, Çin'in en büyük 2.000 Transnational Corporations [Ulusötesi Şirket] (TNC) içindeki payının son yirmi yılda o kadar büyük bir hızla büyüdüğünü ve 2015 yılına kadar bu en büyük tekellerin tüm kârlarının %17'sini aldığını bildiriyor. UNCTAD raporu şunları ekliyor: "Ancak, ilginç bir şekilde, Çin'deki finansal TNC'lerin en büyük TNC'lerin karı içindeki payı, 2015'te Amerika Birleşik Devletleri'nin en büyük çok uluslu şirketlerinin karlarını aşarak, hızla yüzde 10'un üzerine çıktı."[9]

Bu rakamlar, şüphesiz Çin'in yükselişinin (ve Batı'nın düşüşünün) üretim ve ticaretle sınırlı olmadığını kanıtlıyor. Daha sonra göreceğimiz gibi, Çin'in emperyalist karakterinin çeşitli revizyonist inkarları, Orta Krallık'ın hâlâ küresel bir tezgah olacağını iddia ediyor. Ancak çeşitli çalışmalarda tartıştığımız ve yukarıdaki rakamların da doğruladığı gibi, bu artık doğru değil - en azından on yıldan beri! Çin, küresel kapitalist değer ürününün yalnızca

[8] Tomohiro Omura: The Maturity of Emerging Economies and New Developments in the Global Economy, Mitsui Global Strategic Studies Institute Monthly Report, April 2017, p. 4
[9] UNCTAD: Trade and Development Report 2018, New York and Geneva, 2018, p. 58

önemli bir bölümünü üretip ticaretini yapmakla kalmıyor, aynı zamanda büyük bir paya da sahip. Bu, Çin şirketlerinin dünyanın en büyük tekelleri arasındaki önemli payına ve aynı zamanda kârlarına (hem sanayi hem de finans sektöründe) yansır. Başka bir deyişle, Çin şirketleri (resmen devlete ait olsalar bile) bir tür "sosyalist" mega girişimler değil, kuşkusuz kapitalist tekellerdir.

Çin'in "sosyalizmi" hakkında çok şey anlatan bir başka örnek de milyarderlerin yükselişi. Diğer çalışmalarda da gösterdiğimiz gibi, Çin dünyadaki en fazla milyardere ev sahipliği yapan veya hangi listeyi aldığına bağlı olarak ikinci en büyük ülke haline geldi. Hurun Küresel Zenginler Listesi'nin 2017 sayısına göre 609 milyarder Çinli ve 552'si ABD vatandaşı. Birlikte dünya çapındaki milyarderlerin yarısını oluşturuyorlar.[10] Hurun Çin merkezli, ABD merkezli, Forbes Milyarder Listesi, ABD'yi hala önde görüyor. Forbes'a göre: "ABD, bir yıl önce 540 olan rekor 565 ile diğer tüm uluslardan daha fazla milyardere sahip olmaya devam ediyor. Çin 319 ile yetişiyor. (Hong Kong 67 tane daha ve Makao 1.) Almanya 114 ile üçüncü sırada ve Hindistan 101 ile ilk kez 100'ü aşan dördüncü sırada yer alıyor."[11] Farklı raporlarda ayrıntılı rakamlar farklılık gösterse de, mevcut tüm araştırmalardaki eğilim aynıdır: Çin'in tekelci kapitalistlerinin ağırlığı artıyor.

Çok benzer bir sonuç, İsviçre Bankası UBS tarafından Britanya'nın PwC'si ile ortaklaşa Ekim 2018'de yayınlanan yıllık Milyarderler Insights raporunun son sayısından çıkıyor.[12] Bu rapora göre dünyada 2.158 milyarder var ve bunların 373'ünün Çin'de evi var. Hong Kong, Makao (ikisi de Çin devletinin bir parçası) ve Tayvan'da yaşayan milyarderleri de eklersek bu rakam 475'e çıkıyor. Bu, küresel süper zenginlerin yaklaşık beşte birinin - yani tekelci kapitalistlerin - Çin'de yaşadığı anlamına geliyor! Bu rakam, ABD'de yaşayan milyarder sayısının (585) çok altında ve Japonya'nın yanı sıra Batı Avrupa'daki tüm emperyalist güçlerin toplam rakamının (414) üzerinde değil. Ayrıca, tüm ülkeler arasında 2017'de servetlerinde en hızlı artışı yaşayanlar Çinli milyarderler oldu (+39%). Diğer ülkelerdeki milyarderler çok daha

---

[10] Hurun Küresel Zenginler Listesi 2017, http://www.hurun.net/EN/HuList/Index?num=8407ACFCBC85; ayrıca bkz. Zhu Wenqian: Pekin bir kez daha dünyanın milyarder başkenti olarak listelendi, China Daily, 2017-03-08, http://www.chinadaily.com.cn/business/2017-03/08/content_28470987.htm; Michael Pröbsting: China's "Socialist" Milyarderler, 16.11.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/asia/china-s-billionaires

[11] Luisa Kroll ve Kerry A. Dolan: Forbes 2017 Milyarderler Listesi: Gezegendeki En Zengin İnsanlarla Tanışın, 20.3.2017, https://www.forbes.com/sites/kerryadolan/2017/03/20/forbes-2017-billionaireslist-meet-the-richest-people-on-theplanet/#2084cc6362ff; ayrıca bkz. ttps://www.forbes.com/billionaires/list/#version:static

[12] UBS/PwC: Yeni vizyonerler ve Çin Yüzyılı. Milyarderler içgörüleri 2018; Yayıncıların sonuçları özetleyen basın bülteni şurada görüntülenebilir: UBS/PwC Milyarderler Raporu 2018: Toplam milyarder serveti yüzde 19 artarak 8,9 trilyon ABD dolarına ulaştı, 26 Ekim 2018, https://www.ubs.com/ global/tr/ubs-news/r-news-display-ndp/en-20181026-billionaires-report-2018.html

düşük büyüme oranlarına sahipti (küresel ortalama büyüme %12 idi). Çin aynı zamanda en fazla yeni milyardere sahip ülke. 2017'de 106 kişi milyarder oldu (2016'dan bir sayı listeden düşmesine rağmen). Bu, her üç günde bir kabaca bir yeni milyarderin başına geliyor.[13]

Çin kapitalist sınıfının son on yılda dünyanın en hızlı büyümesini yaşadığı açıktır. UBS/PwC raporu şu yorumu yaptı: "On iki yıl önce dünyanın en kalabalık ülkesi sadece 16 milyardere ev sahipliği yapıyordu. Bugün, 'Çin Yüzyılı' ilerledikçe, sayıları 373, yani küresel toplamın neredeyse beşte biri."

Çin'in kapitalizminin (Hindistan veya Suudi Arabistan gibi ülkelerin aksine) sadece küçük bir süper zengin azınlığa değil, daha çok küçük ve orta kapitalistlerden oluşan daha geniş bir tabakaya dayandığını kabul etmek önemlidir. Tablo 9'da gösterdiğimiz gibi, Çin tüm milyoner kategorilerinde iki numaradır - yalnızca ABD'nin arkasında ve Japonya, Almanya, Fransa ve İngiltere gibi diğer tüm emperyalist Büyük Güçlerin önünde.

Tablo 9. Ülkelere Göre Zenginler ve Süper Zenginler, 2018[14]

Zenginlik Aralığı (Milyon ABD Doları olarak)

Ülke	1-5m	5–10m	10–50m	50–100m	100–500m	500+m
ABD	14,520,885	1,855,679	902,736	50,144	19,253	1,144
Çin	3,094,768	235,858	132,701	10,113	5,690	708
Japonya	2,627,845	125,377	51,947	2,478	1,027	71
İngiltere	2,247,529	124,244	56,535	3,125	1,422	117
Almanya	1,985,627	127,157	63,678	4,078	2,042	203
Fransa	2,002,967	99,252	42,117	2,087	886	64

Çin'in yükselişini ölçmek için başka bir gösterge, Çinli ekonomistlerin net sosyal servet dediği şeydir. Bu, finansal olmayan varlıklar ile net dış varlıkların toplamıdır. Çin merkezli Ulusal Finans ve Kalkınma Kurumu tarafından yayınlanan yakın zamanda yayınlanan bir raporda, Çin'in net sosyal servetinin 2016 sonunda 437 trilyon yuan'a (63.66 trilyon $) ulaştığı

[13] Bu raporla ilgili makalemize de bakın: Michael Pröbsting Çin: Milyarderler İçin Bir Cennet. Küresel Süper Zenginlerle ilgili en son UBS/PwC Raporu, Çin'in "Sosyalizmi"nin Stalinist Mitine Bir Ezici Darbe Daha Veriyor, 27.10.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/china-is-a- milyarderler için cennet/; ayrıca bkz. Michael Pröbsting: Küresel Süper Zengin Daha Zengin Olun. UBS/PwC Dünyanın Milyarderleri hakkındaki son Raporlarını Yayınlayın, 27.10.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/global/the-global-super-rich-get-even-richer/

[14] Credit Suisse Research Institute: Global Wealth Databook 2018, October 2018, p. 125

hesaplanıyor, bu da ABD toplamının yaklaşık %70'ine eşit ve diğer tüm Büyük Güçlerin önünde.[15]

Sermaye İhracatı ve Askeri Harcamalar

Sonraki iki tablo, Çin ve Rusya'nın (daha az ölçüde) giderek daha büyük yabancı yatırımcılar haline geldiğini gösteriyor. Tablo 10'da, Büyük Güçlerin sermaye ihracı için en son rakamı yeniden veriyoruz. Gördüğümüz gibi Çin, 2017'de Doğrudan Yabancı Yatırım Çıkışlarında Avrupa'nın tüm güçlerinin önünde zaten üç numara olmuştu. Rusya'nın rakamı daha düşük, Almanya'nın DYY'sinin yarısından biraz daha az.

Tablo 10. 2017 Yılında Ülkelere Göre Doğrudan Yabancı Yatırım Çıkışları (Milyon ABD Doları ve Küresel DYY Çıkışlarının Payı Olarak)[16]

Ülke	*2017*	*Küresel DYY Çıkışlarının Payı*
Toplam	1,429,972	100%
ABD	342,269	23.9%
Japonya	160,449	11.2%
İngiltere	99,614	7%
Almanya	82,336	5.6%
Fransa	58,116	4.1%
Çin	124,630	8.7%
Rusya	36,032	2.5%

Birikmiş DYY çıkışlarının stokuna (2017 itibariyle) baktığımızda, özellikle Çin'in hızlı yakalama sürecini görmek ilginçtir. Çin'in yalnızca yaklaşık on yıl önce emperyalist bir güç haline gelmesine rağmen, Dışa DYY stoğu şimdiden diğer tüm Büyük Güçlerin rakamlarına eşittir (ABD hariç (bkz. Tablo 11).

[15] Xie Jun: Çin'in en yüksek ikinci sosyal ağ serveti, dengesizliklere dikkat edilmesi gerekiyor, Global Times, 2018/12/27 http://www.globaltimes.cn/content/1133892.shtml
[16] UNCTAD: World Investment Report 2018, pp. 184-187

Tablo 11. 2017 Yılında Ülkelere Göre Doğrudan Yabancı Yatırım Dışarı Çıkan Stok (Milyon ABD Doları ve Küresel Doğrudan Yabancı Yatırım Stokunun Payı Olarak)[17]

Ülke	***2017***	***Küresel DYY Çıkışlarının Payı***
Toplam	30,837,927	100%
ABD	7,799,045	25.3%
Japonya	1,519,983	4.9%
İngiltere	1,531,683	5%
Almanya	1,607,380	5.2%
Fransa	1,451,663	4.7%
Çin	1,482,020	4.8%
Rusya	382,278	1.2%

Benzer bir gelişmeyi modern teknolojilere yatırım alanında da gözlemleyebiliriz. Şekil 17'nin gösterdiği gibi, ABD, Araştırma ve Geliştirme harcamaları açısından dünyanın önde gelen ülkesi olmaya devam etmektedir. Ancak, Çin hızla yetişiyor. Pekin'in mevcut beş yıllık planı, araştırma ve tasarım harcamalarının 2011-2015'teki %2,1'den GSYİH'nın %2,5'ine çıkarılması çağrısında bulunuyor. Sonuç olarak, son on yılda ikinci sıradaki ülke haline geldi.

[17] ***Küresel DYY Çıkışlarının Payı***

Şekil 17. Araştırma ve Geliştirme Harcamalarına Göre İlk On Ülke, 2000-2015[18]

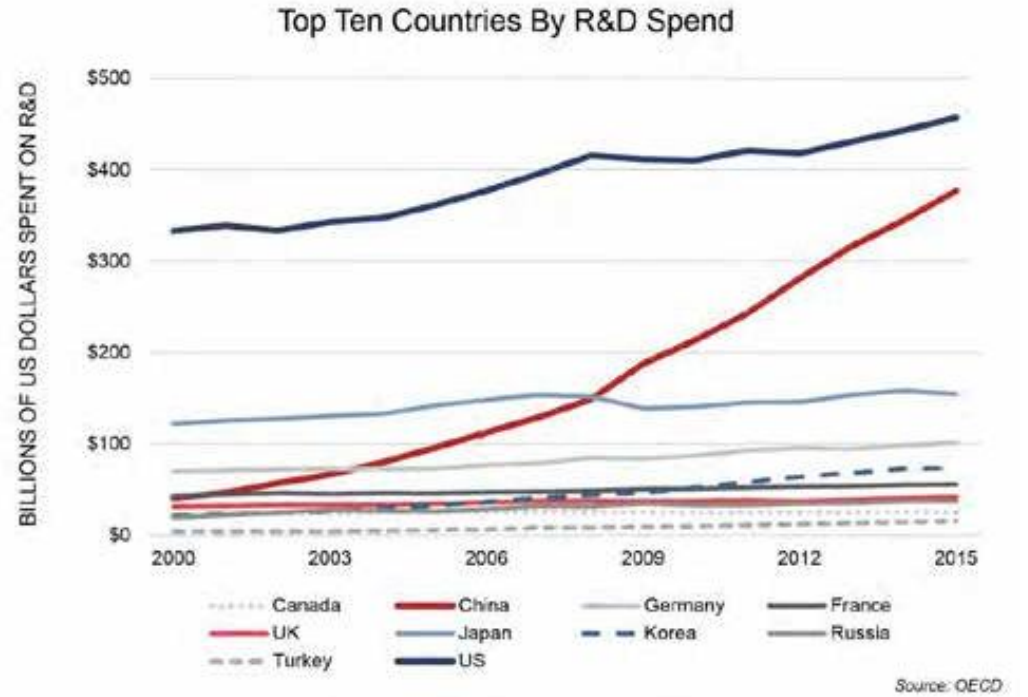

Rusya ekonomik düzeyde daha zayıf olsa da, askeri ve siyasi ağırlığı göz önüne alındığında hala önemli bir rol oynamaktadır. Gazprom veya Rosneft gibi önemli tekellere ek olarak, Rusya'nın devasa bir askeri-sanayi kompleksi var ve onu ABD'nin ardından ve diğer tüm emperyalist devletlerin önünde ikinci en büyük askeri güç haline getiriyor. (Bkz. Tablo 12 ve 13)[19]

---

[18] Pentagon: Amerika Birleşik Devletleri'nin İmalat ve Savunma Sanayi Üssü ile Tedarik Zinciri Dayanıklılığının Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi, Yürütme Emrinin Yerine Getirilmesinde Kurumlar Arası Görev Gücü tarafından Başkan Donald J. Trump'a Rapor 13806, Eylül 2018, s. 39

[19] RCIT'in Rusya'yı emperyalist bir güç olarak incelemesi için web sitemizin özel alt bölümünde bahsedilen literatüre bakın: https://www.thecommunists.net/theory/china-russia-as-emperialist-powers/. Okuyucuları özellikle Michael Pröbsting'e yönlendiriyoruz: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi. On the Reason of Today's Inter-emperyalist Revalry in the Light of the Light of Lenin's Imperialism, Ağustos 2014, http://www.thecommunists.net/theory/emperyalism-theory-and-russia/; Michael Pröbsting: Büyük Emperyalist Bir Güç Olarak Rusya. Rus Tekel Sermayesinin Oluşumu ve İmparatorluğu – Eleştirmenlerimize Cevap, 18 Mart 2014, Devrimci Komünizm Özel Sayısı No. 21 (Mart 2014), https://www.thecommunists.net/theory/emperialist-russia/.

Tablo 12. Dünya Nükleer Kuvvetleri, 2018[20]

Ülke	***Konuşlandırılmış savaş başlıkları***	Diğer Savaş Başlıkları	Toplam Envanter
ABD	1,750	4,700	6,450
Rusya	1,600	5,250	6,850
Fransa	280	20	300
Çin	–	280	280
İngiltere	120	95	215

Tablo 13. Dünyanın En Büyük 10 Silah İhracatçısı, 2016[21]

İhracatçı	***Global Pay (%)***
1 ABD	33
2 Rusya	23
3 Çin	6.2
4 Fransa	6.0
5 Almanya	5.6
6 İngiltere	4.6
7 İspanya	2.8
8 İtalya	2.7
9 Ukrayna	2.6
10 İsrail	2.3

Ayrıca, Rus devletinin sadece nispeten küçük bir dış borcu olduğunu belirtmek önemlidir.[22] Aynı zamanda, Rusya'nın kurumsal borcu çok daha yüksek ve mevcut noktada toplam dış borcu GSYİH'nın %30'u civarında. Ancak emperyalist devletler arasında hızlanan rekabet, Rus şirketlerini borcunu satmaya itiyor ve bu da 2018'de 130 milyar ABD Doları civarında rekor bir ödemeyle sonuçlandı.[23] Bu tür yüksek döviz borcu, Rusya'nın döviz kazanmak için mal ihraç etme eğilimiyle bağlantılıdır. Bununla birlikte, yüksek borç ödemeleri, otomatik olarak Rusya'nın "yarı-sömürge" bir devlet olacağı anlamına gelmez. Fransız ve Alman bankalarının ekonomide önemli bir rol oynadığı Çarlık Rusyası'nda da benzer bir model vardı. Bununla birlikte, Asya ülkelerinde artan yabancı yatırımlarla birleşen askeri aygıtı ve sömürgeci genişlemesi, Rusya'ya emperyalist karakterini verdi.

---

[20] SIPRI Yearbook 2018, Armaments, Disarmament and International Security, p. 236
[21] SIPRI Yearbook 2017 (Summary), p. 15
[22] Bkz. Rusya Toplam Dış Borç, https://trading economics.com/russia/external-debt
[23] Bkz. ING: Rusya net dış borç itfasını 3.Ç, 11.10.2018'de yoğunlaştırıyor, https://think.ing.com/snaps/russia-intensifying-foreign-debt-redemption-in-3q/

Bugün, modern Rusya'nın emperyalist emelleri, eski İmparatorluğun emperyalist hırslarından daha geniş kapsamlıdır. Örneğin Rusya, Venezuela[24] ve Küba[25] gibi Latin Amerika eyaletlerinde hakim bir güç haline geliyor. Ayrıca Ortadoğu'daki varlığını Suriye, Libya, İran ve Mısır'da genişletiyor. Rusya, Afrika'da halihazırda diğer uluslardan daha fazla BM "barış gücü" askeri konuşlandırıyor.[26] Nijerya'da bir miktar Rus mali sermayesi de var.[27] Rus hükümeti, dış siyasi hedeflerine ulaşmak için farklı araçlar kullanıyor: askeri yardım, krediler, yabancı yatırımlar vb.

Rusya'nın emperyalist karakterini anlamak, devlete sadece ekonomik değil, politik-ekonomik açıdan da bakmayı gerektirir. Genellikle ekonomist görüşlü sözde Marksistler, temel ve üst yapı arasındaki ilişkinin doğrusal bir yorumuna sahip olma eğilimindedir ve siyaseti her zaman doğrudan ekonomiyi takip eden bir şey olarak görürler. Engels, "üstyapının göreli bağımsızlığını" ve ekonominin yalnızca "son tahlilde" belirleyici belirleyici olduğunu defalarca vurguladı.[28] [28] Bu nedenle, burjuvazinin siyasi eylemleri bazen ekonomideki değişimlerden ve kazanımlardan önce gerçekleşebilmektedir. Aslında

---

[24] Bkz. Anthony Faiola ve Karen DeYoung: Venezuela'da Rusya, nakit kurtarma karşılığında önemli enerji varlıklarını cebine koyuyor, Washington Post, 24 Aralık 2018, https://www.washingtonpost.com/world/national-security/in-venezuela-russia-pockets-key-energy-assets-in-exchange-for-cash-bailouts/2018/12/20/da458db6-f403-11e8-80d0-f7e1948d55f4_story.html?noredirect=on&utm_term=.4c57edeb1009

[25] Bkz. Rusya Küba'da üretim tesisleri geliştirecek, 21 Haziran 2016, Russia Today, https://www.rt.com/business/347586-russia-cuba-facilities-development/

[26] Bkz. South China Morning Post: Rusya silahlar, yatırımlar ve 'eğitmenler' ile Afrika'daki rolünü nasıl artırıyor, 14 Ağustos 2018, https://www.scmp.com/news/world/africa/article/2159622/how-russia-boosting-its-role-africa-weapons-investment-and

[27] Bkz. Financial Times: Nijerya bankalarının servetleri petrol fiyatına bağlı, 20.11.2018, https://www.ft.com/content/370057c8-c71f-11e8-86e6-19f5b7134d1c

[28] Bakınız örneğin: “Materyalist tarih anlayışına göre, gerçek hayatın üretimi ve yeniden üretimi, son kertede tarihin belirleyici faktörünü oluşturur. Ne Marx ne de ben daha fazlasını koruduk. Şimdi biri gelip bunu tek belirleyici faktörün ekonomik faktör olduğu şeklinde çarpıttığında, önceki önermeyi anlamsız, soyut ve saçma bir ifadeye dönüştürüyor. Ekonomik durum, üst yapının temelidir, ancak çeşitli faktörleri - sınıf mücadelelerinin siyasi biçimleri ve sonuçları - galip sınıflar tarafından zor kazanılan savaşlardan sonra kurulan anayasalar vb. - yasal biçimler ve hatta tüm bunların refleksleri. katılımcıların beynindeki gerçek mücadeleler, siyasi, hukuki, felsefi teoriler, dini kavramlar ve bunların sistematik dogmalara dönüşmesi - tüm bunlar tarihsel mücadelelerin seyri üzerinde bir etki yaratır ve çoğu durumda onların biçimini belirler. Bütün bu etkenler arasında, sonunda, sonsuz sayıda olumsallıklar (yani, birbirleriyle iç bağlantıları çok uzak veya kanıtlanamayacak kadar zayıf olan şeyler ve olaylar varolduğu için) yoluyla, onu göz ardı edebileceğimiz bir karşılıklılık vardır.) ekonomik hareket kendini zorunlu olarak öne sürer. Durum böyle olmasaydı, tarihin herhangi bir verili tarihsel döneme uygulanması, birinci dereceden basit bir denklemin çözümünden daha kolay olurdu. Biz kendi tarihimizi kendimiz yaparız, ama her şeyden önce, çok kesin ön kabuller ve koşullar altında. Bunlar arasında, sonunda belirleyici olan ekonomik olanlar vardır. Ama aynı zamanda politik vb. de var.” (Friedrich Engels: Joseph Bloch'a Mektup (1890); içinde: MECW 49, s. 34-35)

Rusya'da durum böyle. Rus devletinin siyasi faaliyetlerine ve daha sonra Ortadoğu'daki dış politikasına bakarsak, Suriye'ye başarılı müdahalesinin bölgedeki Rus tekelleri için nasıl çok prestijli bir konum yarattığını görebiliriz. Örneğin, Rosatom Mısır ve Türkiye ile bir dizi anlaşma yaptı, askeri-sanayi kompleksi birkaç devletle yeni sözleşmeler aldı ve Suudi Arabistan ve İsrail gibi geleneksel ABD müttefikleriyle bazı yeni ortaklıklar ufukta görünüyor.

VI. Emperyalistler Arası Rekabetin Hızlanması ve Küresel Ticaret Savaşı

Kapitalizmin tarihsel krizi ve Büyük Güçler arasındaki güç ilişkilerindeki büyük değişim göz önüne alındığında, emperyalist devletler arasındaki gerilimlerin hızlanması pek şaşırtıcı değil. Troçki, devrimci bir örgütün siyasi süreci, çelişkileri ve devletler ve sınıflar arasındaki ilişkilerdeki değişiklikleri dikkatli bir şekilde analiz etmesinin, yaklaşan emperyalist savaşlara siyasi olarak hazırlanmak için ne kadar önemli olduğunu her zaman vurguladı.

"Başarının ilk ön koşulu, parti kadrolarının emperyalist savaşın tüm koşullarını ve ona eşlik eden tüm siyasi süreçleri doğru anlama konusunda eğitilmesidir. Bu yakıcı soruda kendisini genel ifadeler ve soyut sloganlarla sınırlayan o partinin vay haline! Kanlı olaylar başının üstüne çökecek ve onu paramparça edecek."[1]

Bu tavsiyenin dikkate alınması, önümüzdeki dönemde Büyük Güçler arasında artan gerilim döneminde özellikle önemlidir. Emperyalist dünya sisteminde meydana gelen süreçlerin yasallığını anlamak gerekir. Olağanüstü şovenist (ve tuhaf) Trump Yönetiminin ortaya çıkışı bu nedenle tarihin kötü bir şakası değil (her ne kadar çoğu zaman böyle görünse de) tarihsel zorunluluğun bir ifadesidir. "Amerika'yı Yeniden Büyük Yap", ABD emperyalizminin hegemonik konumunun tarihsel düşüşünü durdurmak ve tersine çevirmek için umutsuz girişimini nesnel olarak yansıtıyor.[2] Aynı şekilde Trump'ın grotesk kişiliği de ABD'nin böyle bir hedefe ulaşamamasının simgesidir.[3]

Büyük Güç rekabetinin bu muazzam hızlanması, yaklaşmakta olan Küresel Ticaret Savaşı'na, INF Antlaşması'nın ABD Yönetimi tarafından iptal edilmesine[4], Güney Çin Denizi'ndeki gerilimlere[5], ABD'nin İran'a yönelik

---

[1] Leon Troçki: Savaş ve Dördüncü Enternasyonal (1934), içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, 1933-34, s. 324

[2] Bunun için bkz. Michael Pröbsting ve Almedina Gunić: Pentagon Dünya Durumunu Nasıl Görüyor? ABD Ordusu Tarafından Yapılan Yeni Bir Araştırma, Marksistlerin Mevcut Tarihi Döneme İlişkin Analizini Doğruluyor, 25 Temmuz 2017, https://www.thecommunists.net/theory/pentagon-study/

[3] Trump Yönetimi hakkında zaten sayısız literatür var. Analizlerinin tüm yönleriyle aynı fikirde olmasak da, Amerikalı sosyalist John Reimann https://oaklandsocialist.com/ web sitesinde bir dizi anlayışlı makale yayınladı.

[4] Bunun için bkz. RCIT: Trump, INF Antlaşması'ndan çekilmekle tehdit ediyor: Yeni Emperyalist Silahlanma Yarışına Hayır! Büyük Güçler Arasındaki Rekabetin Hızlanması Üçüncü Dünya Savaşı Risklerini Arttırıyor, 25 Ekim 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/global/trump-threatens-to-withdraw-from-inf-treaty/

[5] Bunun için bkz. Michael Klare, Ufukta Çin İle Bir Savaş mı Var? 19 Haziran 2018, http://www.tomdispatch.com/post/176438/tomgram%3A_michael_klare%2C_is_a_war_with_

saldırganlığı[6] ve her iki tarafın önde gelen politikacıları ve ordusu tarafından yapılan çeşitli savaş tehditleri açıklamalarına yansımıştır.

Yeni Bir Soğuk Savaşın Başlangıcında

Yakın geçmişten birkaç örnek verelim. ABD Ordusunun Avrupa'daki eski komutanı emekli Korgeneral Ben Hodges, Varşova Güvenlik Forumu'nda "15 yıl içinde (...) Çin ile savaşta olmamızın çok güçlü bir olasılık olduğu" konusunda uyardı.[7] İngiltere Dışişleri Bakanı Jeremy Hunt, İran'ı ziyaret ederken tek bir küçük olayın Ortadoğu'da Birinci Dünya Savaşı tarzı bir felaketi tetikleyebileceği konusunda uyardı.[8] Eski ABD Hazine Bakanı Henry Paulson kısa süre önce dünyanın en büyük iki ekonomisi arasında inen bir "Demir Perde"nin riskleri konusunda uyardı.[9] Çin medyasına göre, Başkan Xi Jinping, Güney Çin Denizi ve Tayvan'ın geleceği üzerindeki gerilimler artmaya devam ederken, askeri komutanlarına "savaşla mücadele

---

china_on_the_horizon/#more; Jane Perlez: Xi Jinping Gücünü Genişletiyor ve China Braces for a New Cold War, 27 Şubat 2018 NYT, https://www.theguardian.com/world/2018/nov/29/japan-to-get-first-aircraft-carrier-since-second-world-war-amid-china-concerns; James Reinl: Asya'da bir ABD-Çin savaşı kaçınılmaz mı? 2018-10-30 https://www.aljazeera.com/news/2018/10/china-war-asia-inevitable-181029195111603.html Bu gerilimler yalnızca ABD ile Çin arasındaki çatışma nedeniyle değil, aynı zamanda Japon emperyalizminin artan iddialılığı. Bkz. Justin McCurry: Japonya, Çin endişeleri arasında ikinci dünya savaşından bu yana ilk uçak gemisine kavuşacak, 29 Kasım 2018 https://www.reuters.com/article/us-china-usa-military/u-s-to-blame-if-any-south-china-sea-clash-chinese-researcher-idUSKCN1P31CK

[6] Bunun için bkz. Peter Oborne: ABD'nin İran'a yaptırımları nasıl derin bir küresel güç kaymasının habercisi olabilir, 2 Kasım 2018 https://www.middleeasteye.net/columns/how-us-sanctions-iran-could-herald-profound-global-power-shift -538116542; RCIT'in konumu için bkz. Ortadoğu'da Savaş çığırtkanlığı: Kahrolsun tüm Emperyalist Büyük Güçler ve Kapitalist Diktatörlükler! Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim (RCIT), Alkebulan Siyahi Çalışmalar Okulu (Kenya), Pacesetters Hareketi (Nijerya), Pan-Afrikan Bilinci Rönesansı (Nijerya), Marksist Grup 'Sınıf Siyaseti' (Rusya) ve Sınıf Savaşı (Türkiye), 13 Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/joint-statement-warmongering-in-the-middle-east/; Yossi Schwartz: İsrail'in Suriye'deki İran Güçlerine Saldırısı, 14.5.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/israel-s-attack-on-iranian-forces-in-syria /; Michael Pröbsting: Deli Adam yine ateşle oynuyor. Trump'ın ABD'yi İran Nükleer Anlaşmasından Çekme Kararına İlişkin Bir Yorum, 9 Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/trump-pulls-u-s-out-of- iran-nükleer anlaşma/

[7] Associated Press: Emekli ABD'li General 15 Yıl Sonra Çin'le Savaş Muhtemel Dedi, 24 Ekim 2018 https://www.nytimes.com/aponline/2018/10/24/world/europe/ap-eu-poland-us-china.html

[8] İngiltere Dışişleri Bakanı Ortadoğu'da 'Birinci Dünya Savaşı riski' konusunda uyardı, 20 Kasım 2018 https://www.middleeasteye.net/news/britains-hunt-warns-another-first-world-war-middle-east-2121358881

[9] Gordon Watts: Çin-ABD ticaret anlaşması için sonsuz umut fışkırıyor, 9 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/hope-springs-eternal-for-a-china-us-trade-deal/

hazırlıklarına konsantre olmalarını" söyledi.[10] ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, ABD'nin Çin ve Rusya'nın Afrika'daki artan etkisini geri püskürtmeye kararlı olduğunu belirtti.[11]

Saldırgan emperyalistlerin artan etkisinin bir başka örneği, Peter Navarro'nun ABD Yönetimindeki yükselişidir. Şu anki Beyaz Saray ticaret danışmanıdır ve son yıllarda Çin'i ABD'nin ana rakibi olarak tanımlayan birkaç yayının yazarıdır. Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, Orta Krallık'a karşı yüksek tarifelerin güçlü bir savunucusu.[12]

ABD eski savunma bakan yardımcısı Graham Allison da benzer bir dış politikayı savunuyor. Allison, "Thucydides Tuzağı" ifadesini tanıttı. Tarihte çoğu durumda yükselen bir güç ile egemen bir güç arasındaki çatışmanın kan dökülmesiyle sonuçlandığını savunuyor. Sonuç olarak, ABD ve Çin arasında büyük bir çatışma olasılığına ikna oldu.[13]

Resmi Çin medyası, Büyük Güçler arasındaki gelecekteki ilişkiler hakkında benzer makul beklentilere sahip. İktidardaki ÇKP'nin bir tür uluslararası İngilizce merkezi organı olan Global Times, Çin ve ABD'nin kısa vadede bir ticaret savaşını önleyebilse bile iyimser olmak için hiçbir neden olmadığını belirten bir makale yayınladı:

---

[10] Xi, PLA Güney Tiyatrosu Komutanlığını teftiş ediyor, ilerleyen komuta yeteneğini vurguluyor, Xinhua, 2018-10-26 http://www.xinhuanet.com/english/2018-10/26/c_137561097.htm; Jamie Seidel: Başkan Xi, orduya 'savaş için hazırlanmaya konsantre olmalarını' söyledi, 29 Ekim 2018, https://www.news.com.au/technology/innovation/military/president-xi-tells-military-to-concentrate-preparation-for-fighting-a-war/news-story/e3929306705b623290b925cbba1fda9b

[11] Bkz. Steve Holland, Lesley Wroughton: ABD Çin'e karşı, Rusya'nın Afrika'daki etkisi: Bolton, 13 Aralık 2018, https://www.reuters.com/article/us-usa-trump-africa/u-s-to-counter-china-russia-influence-in-africa-bolton-idUSKBN1OC1XV; Michael Cohen, Samer Al-Atrush, Henry Meyer ve Margaret Talev: America's Moment of Truth in Africa: It Losing Out to China, 14. Dezember 2018, https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-12-14/-1-billion-a-month-the-cost-of-trump-s-tariffs-on-technology

[12] Bkz. Çin'in Ekonomik Saldırganlığı Amerika Birleşik Devletleri ve Dünyanın Teknolojilerini ve Fikri Mülkiyetini Nasıl Tehdit Ediyor, Beyaz Saray Ticaret ve Üretim Politikası Ofisi, Haziran 2018; Peter Navarro: Crouching Tiger: What China's Militarism'in Dünya için Anlamı, Prometheus Books, New York 2015; Peter Navarro ve Greg Autry: Çin'den Ölüm: Ejderhayla Yüzleşmek – Batı Dünyası için Küresel Bir Eylem Çağrısı, Pearson Education, New Jersey 2011; Peter Navarro: Yaklaşan Çin Savaşları – Nerede Savaşacakları ve Nasıl Kazanılabilecekleri, Financial Times Press, New Jersey 2006

[13] Bkz. Graham T. Allison: Savaşın Kaderi: Amerika ve Çin Thucydides'in Tuzağından Kurtulabilir mi? Houghton Mifflin Harcourt, New York 2017; Graham Allison: China and Russia: A Strategic Alliance in the Making, 14 Aralık 2018 https://nationalinterest.org/feature/china-and-russia-strategic-alliance-making-38727; Graham Allison: Thucydides Tuzağı: ABD ve Çin Savaşa mı Gidiyor? 24 Eylül 2015 Atlantik, https://www.theatlantic.com/international/archive/2015/09/united-states-china-war-thucydides-trap/406756/

> "Kısa vadede, ticaretin kazan-kazan doğası nedeniyle, ticari anlaşmazlıklarda hala müzakere için yer var. Bununla birlikte, orta vadede ABD, Çin'in imalat sektörünün yükselişine ve yüksek teknoloji alanlarındaki açığın daralmasına karşı agresif hale geldi. Uzun vadede, Thucydides'in Tuzağı konusundaki endişelerin ortasında, ABD'nin Çin'i genel olarak kontrol altına alması tamamen imkansız değil. Bu anlamda Çin, muhtemelen ABD ile farklı seviyelerde daha fazla çatışmayla karşı karşıya kalacak ve uzun süreli bir savaşa hazırlıklı olmak şart."[14]

Geçtiğimiz yıllarda, Büyük Güçler arasında artan gerilime odaklanan ve öngörülebilir gelecekte büyük çatışmalar konusunda uyarıda bulunan bir dizi kitap ve araştırma yayınlandı. Örneğin Avrasya Grubu şunları yazdı: "Üçüncü Dünya Savaşı'nın eşiğinde değiliz. Ancak küresel bir güvenlik sigortacısı olmadığında ve eylemleri istikrarsızlaştırabilecek ulus altı ve devlet dışı aktörlerin çoğalmasıyla dünya daha tehlikeli bir yer. Jeopolitik kazaların olasılığı önemli ölçüde arttı, bu trend devam edecek. Bir noktada, muhtemelen bir yüzleşmeye yol açan bir hatamız olacak."[15]

ABD'de yaşayan Çinli bir uzman olan Minxin Pei şu uyarıda bulundu: "ABD ile Çin arasındaki artan ticaret davası, giderek yeni bir soğuk savaşın açılış kampanyası olarak görülüyor. Bu devler çatışması, tırmanmaya devam ederse, her iki tarafa da pahalıya mal olacak, öyle ki kazanan bile (daha büyük olasılıkla ABD) muhtemelen zaferini Pyrrhic bulacaktır."[16]

Batılı Büyük Güçlerin hegemonyasına meydan okuyanın sadece Çin olmadığını kabul etmek önemlidir. Rusya da küresel olarak siyasi, askeri ve ekonomik nüfuzunu genişletiyor.[17] Ukrayna'ya[18] ve Suriye'ye[19] yapılan askeri

---

[14] Shen Jianguang: Çin, ticaret anlaşmasına varılsa bile ABD ile uzun vadeli rekabete hazırlanmalı, Global Times, 2019/1/9 http://www.globaltimes.cn/content/1135170.shtml

[15] Eurasia Group: Top Risks 2018, p. 6

[16] Minxin Pei: Çin-Amerikan soğuk savaşının tali hasarı. 19 Ekim 2018 http://www.arabnews.com/node/1390641; ayrıca bkz. Minxin Pei: Çin'in Dost Kapitalizmi. Rejimin Bozulmasının Dinamikleri, Harvard University Press, Cambridge 2016

[17] Bunun için bkz. PONARS Eurasia: Kırım'dan Sonra Rus Dış Politikası – Nasıl Anlaşılmalı ve Ele Alınmalı, Politika Perspektifleri, Eylül 2017; Bobo Lo: Rusya ve yeni dünya düzeni, Chatham House, Londra 2015; Rob de Wijk: Güç Politikaları. Çin ve Rusya Dünyayı Nasıl Yeniden Şekillendiriyor, Amsterdam University Press B.V., Amsterdam 2015; Robert Ross: Deniz süper güç yarışı: Çin '15 yıl içinde ABD'yi geçecek'. 28 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/naval-superpower-race-china-to-overtake-us-in-15-years/;
Robert Ross: Asya'da ABD Deniz Kuvvetleri Hakimiyetinin Sonu, 18 Kasım 2018, https://www.lawfareblog.com/end-us-naval-dominance-asia

[18] Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesi hakkında https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/ alt sayfamızda yayınladığımız çeşitli RCIT açıklamalarına bakınız. Özellikle Michael Pröbsting'e dikkat çekiyoruz: Doğu Ukrayna'da Ayaklanma ve Rus Emperyalizmi. Ukrayna İç Savaşı'ndaki Son Gelişmeler ve

müdahaleler, Moskova'nın tüm Orta Doğu'da[20], Afrika'da[21] artan rolü, vb. – tüm bunlar eski emperyalist güçleri alarma geçiriyor. Bu, ABD emperyalizminin geleneksel hinterlandı olan Latin Amerika için bile geçerlidir; "Rusya yeni bir 'El Dorado' keşfediyor". Moskova, yalnızca Venezüella ve Küba gibi ALBA ülkeleriyle değil, Arjantin gibi ülkelerle, hatta sağcı Başkan Mauricio Macri döneminde bile ilişkilerini genişletti.[22] Kerç Boğazı'nda Rus ve Ukrayna Donanması arasındaki çatışmanın ardından Büyük Güçler arasında yaşanan son gerilimler, yalnızca bu eğilimi doğrulamaktadır.[23]

Tianxia – Çin'in İdeolojik Mücadelesi

Doğal olarak, Çin ve Rusya'nın Büyük Güçler olarak yükselişi, yükselen bir ideolojik özgüvenle el ele gider. Pekin kendisini giderek dünya siyasetinde merkezi bir rol oynaması gereken bir güç olarak görüyor. Başkan Xi, 2017 sonbaharında yaptığı bir konuşmada Çin'in küresel lider rolünü vurguladı: "Dünyanın merkezinde yer alma ve insanlığa daha fazla katkıda bulunma zamanımız geldi.".[24] ÇKP'nin amiral gemisi gazetesi People's Daily, önemli bir başyazıda, Çin'in "kendini büyüklüğüne geri döndürmek ve dünyadaki haklı konumuna geri dönmek" için "tarihi bir fırsat" ile karşı karşıya olduğunu

---

Devrimci Taktikler için Sonuçlarının Bir Analizi, 22.Ekim 2014, https://www.thecommunists.net/theory/ukraine-and-russian-emperialism/

[19] Rusya'nın Suriye'deki rolüne ilişkin değerlendirmemiz için web sitemizin özel bir alt bölümünde okunabilecek çok sayıda açıklama ve makaleye bakın: https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/collection-of -suriye-devrimi ile ilgili makaleler/

[20] Bunun için bkz. Yury Barmin: Rusya ve İsrail: Orta Doğu ilişkileri vektörü, Rusya Uluslararası İlişkiler Konseyi, Afro-Orta Doğu Merkezi (AMEC) Brifing No. 13/2018 10 Kasım 2018; Alexey Khlebnikov: 2018: Putin için Orta Doğu'da birçok zorlukla dolu bir yıl. Rusya, bölgesel aktörlerin Suriye, Libya veya İsrail/Filistin konusundaki beklentilerini karşılayamazsa, güvenilir bir ortak olarak imajını mahvedecektir, Middle East Eye, 15 Ocak 2018, http://www.middleeasteye.net/columns/russia -orta doğu-2018-533160191; Maxim A. Suchkov: Rusya ve Çin Ortadoğu'da işbirliği yapabilir mi? 12 Aralık 2018 https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/12/russia-china-cooperative-syria-middle-east.html

[21] Nathan Ghelli: Afrika'daki Rus Yatırımı Gelişimine Katkı Sağlıyor, 18 Haziran 2018 https://www.borgenmagazine.com/russian-investment-in-africa/; Rusya'nın Afrika'daki rolü hakkında bkz. Rusya, silahlar, yatırımlar ve 'eğitmenler' ile Afrika'daki rolünü nasıl artırıyor, 14 Ağustos 2018, https://www.scmp.com/news/world/africa/article/2159622/how-russia-boosting-its-role-africa-weapons-investment-and

[22] Bunun için bkz. Roberto Mansilla Blanco: Latin Amerika'da Rusya: Jeopolitik ve pragmatizm, 28 Kasım 2018 https://theglobalamericans.org/2018/11/russia-in-latin-america-geopolitics-and-pragmatizm/; Rus şirketleri Venezuela'da altın çıkarmak için yeşil ışık yaktı, 26 Aralık 2018 https://www.rt.com/business/447438-venezuela-russia-gold-exploration/

[23] Bunun için bkz. Kerç Boğazı'nda Rusya ile Ukrayna arasında askeri gerilim tırmanıyor. Her İki Taraftaki Gerici Savaş Çığırtkanlığı'na kahretsin! RCIT ve Marksist Grup "Class Politics" (Rusya), Acil Durum Açıklaması, 28 Kasım 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/military-escalation-between-russia-and-ukraine-at-the-kerch-strait/

[24] BBC: Xi Jinping: 'Çin'in sahneye çıkma zamanı', 18 Ekim 2017, http://www.bbc.com/news/world-asia-china-41647872

belirtti. “Dünya hiçbir zaman Çin'e bu kadar odaklanmamıştı ve Çin'e şimdi olduğu kadar çok ihtiyaç duymamıştı” vurgulanıyor. Şöyle diyor: “Tarihi fırsat, yalnızca ekonomik kalkınmayı değil, aynı zamanda bilim, teknoloji ve sanayi devriminin hızlanmasını da ifade eden çok yönlü bir fırsattır.

Çin kültürünün artan etkisi ve Çin bilgeliği ve Çin yaklaşımının artan kabulü (...) Bu fırsatı kavramak için tarihteki herhangi bir zamandan daha emin ve yetkiniz." Ayrıca, başyazı şunu belirtiyor: " küresel yönetişim sistemi köklü değişiklikler geçiriyor ve yeni bir uluslararası düzen şekilleniyor.” Alibaba'nın sahibi Jack Ma, sahibi olduğu Hong Kong'un en büyük günlük gazetesi South China Morning Post, emperyalist yönelimi yansıtan bu manifestoyla ilgili bir haber başlığını "Çin'i yeniden harika yapın" başlığıyla verdi![25]

ABD Dış İlişkiler Konseyi'nde bir burjuva Asya uzmanı olan Elisabeth C. Economy, Çin Devlet Başkanı Xi'nin küresel olarak “Çin modelini” savunduğunu gözlemlemekle kesinlikle yanlış değil: "Xi, kendi siyaset ve dış politika modelini arıyor: benzersiz bir Çin rüyasını gerçekleştireceğine inandığı Çin modeli ve belki de Amerikan ve Avrupa liberal demokrasi modellerinden bıkmış diğer ülkeler için standart bir taşıyıcı haline gelecektir."[26]

Çin'in yönetici sınıfının artan ideolojik özgüveni, eski bir Çin kavramı olan eski Tianxia kavramının (kelimenin tam anlamıyla "hepsi cennetin altında" anlamına gelir) yeniden canlanmasında da yansımaktadır. Bu kavram tarihsel olarak, imparatorun (“Cennetin Oğlu”) merkezde kraliyet alanına, prenslerin alanlarına, pasifleştirme bölgesine, müttefik barbarların alanına ve vahşilik bölgesine dayanıyordu.[27] Alternatif bir yorum, dünyayı Çin etkisinin azalmasıyla üç alana bölmektir: iç vassal alan, dış vassal alan ve geçici vassal

---

[25] Tüm alıntılar Bill Bishop'tan alınmıştır: Çin küresel düzeni yeniden şekillendirmek istiyor, şurada: Axios China, 19 Ocak 2018, https://www.axios.com/chinas-growing-global-aspirations-in-the-xi- jinping-era-1516305566-aa5be206-c156-4313-8229-cfa88af9b75a.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=&stream=top-stories; Nektar Gan: Çin'i yeniden harika yapın: Komünist Parti, dünya düzenini yeniden şekillendirmek için 'tarihi' anı yakalamaya çalışıyor. Yüksek profilli yorum parçası ülkeyi Xi'nin etrafında toplanmaya ve ülkenin küresel özlemlerini gerçekleştirmeye çağırıyor, 18 Ocak 2018, http://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/2128711/make-china-great- yeniden-komünist-parti-ele geçirmek istiyor; Xinhua: CPC gazetesi Çin'in "tarihi fırsatı yakalaması gerektiğini" söylüyor, 15.01.2018, http://www.xinhuanet.com/english/2018-01/15/c_136897189.htm

[26] Elizabeth Economy: Üçüncü Devrim. Xi Jinping ve Yeni Çin Devleti, Dış İlişkiler Konseyi, Oxford University Press, New York 2018, s. 12

[27] Bunun için bkz. Wang Mingming: Hepsi cennetin altında (tianxia). Modern öncesi Çin'de kozmolojik bakış açıları ve politik ontolojiler, içinde: HAU: Etnografik Teori Dergisi 2 (1), s. 337-383; Bart Dessein: İnanç ve Politika: (Yeni) Sivil Din Olarak Konfüçyanizm, içinde: Asya Çalışmaları II (XVIII), 1 (2014), s. 39-64; Huang, Yang: Erken Yunanistan ve Çin'de Barbar Algıları, içinde: CHS Araştırma Bülteni 2, No. 1 (2013). http://nrs.harvard.edu/urn-3:hlnc.essay:HuangY.Perceptions_of_the_Barbarian_in_Early_Greece_and_China.2013

olmayan alan.[28] Tarih boyunca yapılan değişikliklere rağmen, Tianxia kavramı her zaman Han-Çin İmparatorluğu'nun yönetici sınıfının imparatorluğunu meşrulaştıran klasik Konfüçyüsçü bir kavram olmuştur.

Bugün, çeşitli Çinli ve Çinli olmayan Pekin yanlısı ideologlar, Tianxia'yı Batı'nın egemen olduğu emperyalist dünya düzenine barışçıl bir alternatif model olarak sunuyorlar.[29] Örneğin, Moskova ve Pekin propagandasını sol liberal bir renkle birleştiren kilit bir ideolog olan Pepe Escobar,[30] [30], Çin Sosyal Bilimler Akademisi'nde araştırmacı olan Zhao Tingyang'ın yazılarına atıfta bulunarak Çin Tianxia dünya görüşünün üstünlüğünü savunuyor. Tianxia'yı "küreselleşmeye atıfta bulunan dinamik bir oluşum sürecinde

---

[28] Bkz. Zhang Feng: "Haraç sistemini" yeniden düşünmek. Tarihsel Doğu Asya siyasetinin kavramsal ufkunu genişletmek, içinde: Zheng Yongnian (Ed.): Çin ve Uluslararası İlişkiler. Çin görüşü ve Wang Gungwu'nun katkısı, Routledge, New York 2010

[29] Bkz. Ban Wang (Ed.): Çin Dünya Düzeni Vizyonları. Tianxia, Culture and World Politics, Duke University Press, Durham ve London 2017; Kozmopolitizmin Çin Başlangıçları: Tianxia Guan'ın Soykütüksel Bir Eleştirisi; Zheng Yongnian (Ed.): Çin ve Uluslararası İlişkiler. Çin görüşü ve Wang Gungwu'nun katkısı, Routledge, New York 2010; Wang Gungwu ve Zheng Yongnian: China and the New International Order, Routledge, New York 2008; ayrıca bakınız: Salvatore Babones: American Tianxia, Çin parası, Amerikan gücü ve tarihin sonu, Policy Press, Bristol 2017

[30] Bkz. Pepe Escobar: Yeni İpek Yolları Büyük Avrasya'ya Nasıl Birleşiyor, 13 Aralık 2018 http://www.atimes.com/article/how-the-new-silk-roads-are-merging-into-greer-eurasia/ ; Pepe Escobar: Cehennemden G-20'ye Hoş Geldiniz, 14 Ekim 2018 http://www.atimes.com/article/welcome-to-the-g-20-from-hell/; Pepe Escobar: Eagle-meets-Bear ve Suriye halat çekmesi, 5 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/eagle-meets-bear-and-the-syria-tug-of-war /; Pepe Escobar. İşte 30 yıllık ticaret savaşı geliyor; 23 Eylül 2018 http://www.atimes.com/article/here-comes-the-30-year-trade-war/, Pepe Escobar: İran'a yönelik ekonomik savaş, Avrasya entegrasyonuna yönelik bir savaştır, 14 Ağustos 2018 http: //www.atimes.com/article/ekonomik-war-on-iran-is-war-on-eurasia-integration/; Pepe Escobar: BRICS Plus, ABD'nin İran'daki ekonomik savaşıyla nasıl çatışıyor, 28 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/how-brics-plus-clashes-with-the-us-social-war-on -iran/; Pepe Escobar: İşte ABD'nin Rusya ile konuşmasının gerçek nedeni, 21 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/heres-the-real-reason-the-us-must-talk-to-russia/ ; Pepe Escobar: Trump, NATO ve 'Rus saldırganlığı', 13 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/trump-nato-and-russian-aggression/ ; Pepe Escobar: Tarifeler Çin ile '50 yıllık ticaret savaşını başlatıyor'; 6 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/tariffs-kick-off-50-year-trade-war-with-china/; Pepe Escobar: The Pivot to Eurasia, 23 Temmuz 2015, http://www.tomdispatch.com/post/176026/tomgram%3A_pepe_escobar%2C_the_pivot_to_eurasia/; Pepe Escobar: Avrasya Büyük Patlaması. Çin ve Rusya, Washington Çevresinde Nasıl Dolaşıyor, 23.7.2015, http://www.huffingtonpost.com/pepe-escobar/the-eurasian-big-bang_b_7856614.html; Pepe Escobar: BRICS artı Almanya gerçekten neyin peşinde? 27 Şubat 2015 http://rt.com/op-edge/236219-russia-china-germany-trade-axis/; Pepe Escobar: The Jeopolitik Depremler Avrasya Ekonomisini Yeniden Şekillendiriyor, 19 Mayıs 2014, http://www.thenation.com/article/179916/geopolitik-earthquakes-reshaping-eurasias-economy; Pepe Escobar: ; Pepe Escobar: Liquid War Across Eurasia and the Asia-Pacific: Postcard from Pipelineistan, içinde: The Asia-Pacific Journal, Cilt 21-2-09, 23 Mayıs 2009, http://www.japanfocus.org/-Pepe- Escobar/3149/article.html; Pepe Escobar: Kaos İmparatorluğu. The Roving Eye Collection, Cilt.1, Çevik Kitaplar 2014.

evrensel sorunları çözmek için bir dünya görüşü" olarak nitelendiriyor. (…) Tingyang, Tianxia kavramının gerçek politik öznenin dünya olduğu bir dünya sistemine atıfta bulunduğunu gösteriyor. Batılı emperyalist vizyona göre, dünya her zaman bir fetih, tahakküm ve sömürü nesnesiydi ve asla başlı başına bir siyasi özne değildi. Dolayısıyla, bir Lao Tzu çerçevesi altında ulus-devletten daha yüksek ve daha kapsamlı birleştirici bir vizyona ihtiyacımız var: "Dünyayı dünyanın bakış açısından görmek". Çin kültürünün en derin köklerine dalan Tingyang, Tianxia'nın ötesinde hiçbir şey olmadığı fikrini gösteriyor, aslında metafizik bir ilke, çünkü Tian (cennet) küresel olarak var. Yani, Konfüçyüs'ün dediği gibi Tianxia (hepsi Cennetin altında), cennete uygun olmak için aynı olmalıdır. Böylece Tianxia sistemi kapsayıcıdır ve dışlayıcı değildir; düşman ve yabancı fikrini bastırır; hiçbir ülke ya da kültür düşman olarak belirlenmez ve sisteme dahil edilemez."[31]

Bununla birlikte, Çin Krallığı'nın tüm tarihi, Doğu Türkistan, Vietnam, Kore vb.'deki birçok komşu insanın yaşamak zorunda olduğu gibi, yayılmacılık ve Han olmayan insanların boyun eğdirmesi ile karakterize edildiğinden, bu açıkça burjuva ideolojik saçmalıktır. Doğal olarak, bu, Çin'i Batı İmparatorluklarından farklı kılmaz, çünkü ikincisi de her zaman diğer halkları genişletmeye ve boyun eğdirmeye çalışırdı. Bununla birlikte, Marksistler, ister Çin yanlısı ister Batı yanlısı olsun, herhangi bir tarihsel ideolojik mite karşı çıkmak zorundadırlar. Ne Çin İmparatorluğu, ne de tarihteki başka hiçbir İmparatorluk kapsayıcı ya da barışçıl değildi. Bunlar, çalışan halkı sömürerek ve diğer halkları boyun eğdirerek yönetici elitin sınıf çıkarlarına hizmet etmek amacıyla acımasız devlet makineleriydi. Bugün de aynısı geçerli. İster "uygarlığın küresel değerleri", "insan hakları ve demokrasi" ya da Tianxian olarak adlandırılsın, bunların hepsi Büyük Güçlerin emperyalist politikasının gerekçeleri olarak hizmet eden burjuva ideolojik kavramlardır.

Rusya ve Çin'in bakış açısını savunan çok sayıda ideolog var. Doğal olarak, Batı yanlısı ideologların aksine, "jeopolitik ağırlık merkezinin Avrasya'ya taşınmasının Batı'nın alışması gereken bir şey olduğunu" oldukça neşeyle gözlemliyorlar.[32] Bu tür ideologlar, çeşitli Stalinistlerin yanı sıra, daha önce

---

[31] Pepe Escobar: Hepsi Cennetin Altında, Çin'in Vestfalya sistemine meydan okuması. Pekin, yeniden canlanan jeopolitik ve ekonomik gücünü yansıtmak için Batı düzeninin kurallarını değiştiriyor, ancak bazı Amerikalılar bunu yaşam tarzları için bir tehdit olarak görüyor, 10 Ocak 2019 http://www.atimes.com/article/all- cennet altı-çinler-vestfalya-sistemine meydan okuma/; ayrıca bkz. Pepe Escobar: Çinli bilgin, Pekin'in stratejik zihniyeti hakkında fikir veriyor. Güvenlik uzmanı Profesör Zhang Wenmu'nun makalesi, 'Batı Pasifik Çin Denizi'nden ayın uzak tarafına kadar Çin'in jeostratejik görünümüne bir bakış sunuyor, 5 Ocak 2019 http://www.atimes.com/article/chinese-scholar -pekin-stratejik-zihniyet-içgörü-sunuyor/

[32] William Engdahl: Avrasya Yüzyılı ŞİMDİ Durdurulamaz 7 Ekim 2016, http://www.4thmedia.org/2016/10/the-eurasian- Century-is-now-unstoppable/; ayrıca bkz. F. William Engdahl: Kayıp Hegemon. Tanrılar Kimi Yok Eder, mineBooks, Wiesbaden 2016; F. William Engdahl: Hedef: Çin. Washington ve Wall Street, Asya Ejderhasını Kafes Etmeyi Nasıl Planlıyor, Progressive Press, 2014; F. William Engdahl: Avrasya Kara Uzayında

bahsedilen Pepe Escobar gibi yazarlardan yarı faşist LaRouche hareketine ve Rus faşisti Aleksandr Dugin'e yakın William Engdahl'a kadar uzanmaktadır.[33] Sonuncusu, doğası gereği son derece gerici olan, büyük güç şovenizmini ve burjuva rejimlerinin otoriter biçimlerini öven ve aynı zamanda faşizme benzer bir dizi konumu içeren Avrasya hareketinin önde gelen isimlerinden biridir. Merkezi Rusya olan ve ABD'ye karşı Avrupa ile ittifak oluşturacak totaliter bir imparatorluk kurulması çağrısında bulunuyor. Dugin yirmi yıl önce ilan etmişti: "Rusya, Atlantikçiliğe tarihsel bir alternatif arayışının vücut bulmuş halidir. İşte onun küresel misyonu burada yatıyor."[34]

Korumacılık ve Militarizm

Tüm bu gerilimler, dünya siyasetinde meydana gelen temel değişimi yansıtıyor. Yeni bir döneme girdik. Tarihsel bir inceleme yaparak, 1948-1989/91 yıllarında emperyalist devletler (ABD öncülüğünde) ile Stalinist işçi devletleri (SSCB öncülüğünde) arasında Soğuk Savaş döneminin yaşandığını söyleyebiliriz. Bundan sonra, ABD emperyalizminin mutlak egemenliği ile karakterize edilen bir Soğuk Savaşlar Arası Dönemi yaşadık. Ve şu anda emperyalist Büyük Güçler arasında - her şeyden önce ABD ile Çin arasında - yeni bir Soğuk Savaş Dönemine giriyoruz.[35] 2018 yılında başlayan Küresel Ticaret Savaşı, Büyük Güçler arasındaki ilişkilerde yaşanan hızlı bozulmaya güzel bir örnektir. Yakın zamanda yayınlanan belgelerde tartıştığımız gibi, Büyük Güçler arasındaki siyasi ve ekonomik gerilimler, ABD Başkanı Trump'ın açık bir ticaret savaşını tetiklemesi ile son birkaç ayda büyük ölçüde hızlandı.[36] Ancak bu çatışma ani, beklenmedik bir gelişme ya da Trump'ın

---

Dönüşümsel Projeler, 2016-09-10, http://journal-neo.org/2016/09/10/transformational-projects-in-eurasia-land-space-3/

[33] Aleksandr Dugin: Dünya Adasının Son Savaşı – Çağdaş Rusya'nın Jeopolitiği, Arktos, Londra 2015; Aleksandr Dugin: Avrasya Misyonu: Neo-Avrasyacılık'a Giriş, Arktos, Londra 2014; Aleksandr Dugin: Putin vs Putin – Vladimir Putin Sağdan Görünüm, Arktos, Londra 2014; Aleksandr Dugin: Dördüncü Siyaset Teorisi, Arktos, Avrasya Hareketi, Londra 2012.

[34] Aleksandr Dugin 1998'de; Marlene Laruelle'den alıntı: Rus Avrasyacılığı: İmparatorluğun İdeolojisi, Woodrow Wilson Center Press, 2008, s. 119

[35] Rusya uzmanı Stephen F. Cohen, 2009'da ABD ile Rusya arasında yeni bir Soğuk Savaş Dönemi hakkında konuşmuştu. (Bkz. Stephen F. Cohen: Sovyet kaderleri ve kayıp alternatifler: Stalinizmden yeni Soğuk Savaşa; Columbia University Press 2009).

[36] Bunun için bkz. son yayınlanan belgelerimiz: Ortak Açıklama: Küresel Ticaret Savaşı: Batı ve Doğu'da Büyük Güç Jingoizmine Hayır! Ne Emperyalist Küreselleşme, Ne Emperyalist Korumacılık! Emekçi Sınıfın ve Ezilen Halkın Uluslararası Dayanışması ve Ortak Mücadelesi İçin! 4 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/rcit/joint-statement-on-the-looming-global-trade-war/; Yossi Schwartz: Capitalist Trade and the Looming 3. World War, 15 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/theory/capitalist-trade-and-looming-3rd-world-war/; Michael Pröbsting: Küresel Ticaret Savaşı Başladı. Anlamı Nedir ve Sosyalistlerin Tepkisi Ne Olmalıdır?, 13 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/theory/the-global-trade-war-has-begun/; Michael Pröbsting: Sosyalistler Yaklaşan Küresel Ticaret Savaşı Karşısında Nerede Duruyor? Çin Devletinin Sınıf Karakterinin Değerlendirilmesinin Pratik Sonuçlarının Bir Vitrini, 17 Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/theory/where-do-socialists-stand-in-face-of-the- başgösteren-

çılgınlığının bir sonucu değil. Bu daha çok ABD ve diğer Büyük Güçler tarafından son yıllarda artan korumacı önlemlerin bir sonucudur. (Bkz. Şekil 18)

Bu nedenle, her iki taraftaki siyasi ve ticari liderler arasındaki daha parlak beyinler, uzun bir Soğuk Savaş'a şimdiden hazırlanıyor. Çin Halkının Siyasi Danışma Komitesi üyesi ve yaklaşık 150 Çinli iş adamından oluşan Uyum Kulübü'nün başkanı olan önde gelen Çinli milyarder Chen Hongtian, iki Büyük Güç arasında uzun bir Soğuk Savaş dönemi bekliyor. Tekelci kapitalistlere yaptığı bir konuşmada, yaklaşan "siyasi kışın" "beklenenden daha soğuk ve daha uzun" olacağı ve "söyleyebileceğim tek şey, [özel teşebbüsler için] zorlukların insanların beklediğinden çok daha büyük olduğu" konusunda uyardı.[37]

Şekil 19'da gösterdiğimiz gibi, dünya ticaretinde onlarca yıllık muazzam büyümenin ("Küreselleşme") ardından 2008'deki Büyük Durgunluktan bu yana bir durgunluk var. Kısacası, son yıllarda kapitalizmin çürümesi sonucunda Küreselleşme dönemi sona ermiştir.

Şekil 18. Korumacı Önlemler Küresel Ticarete hükmediyor ve çarpıtıyor[38]

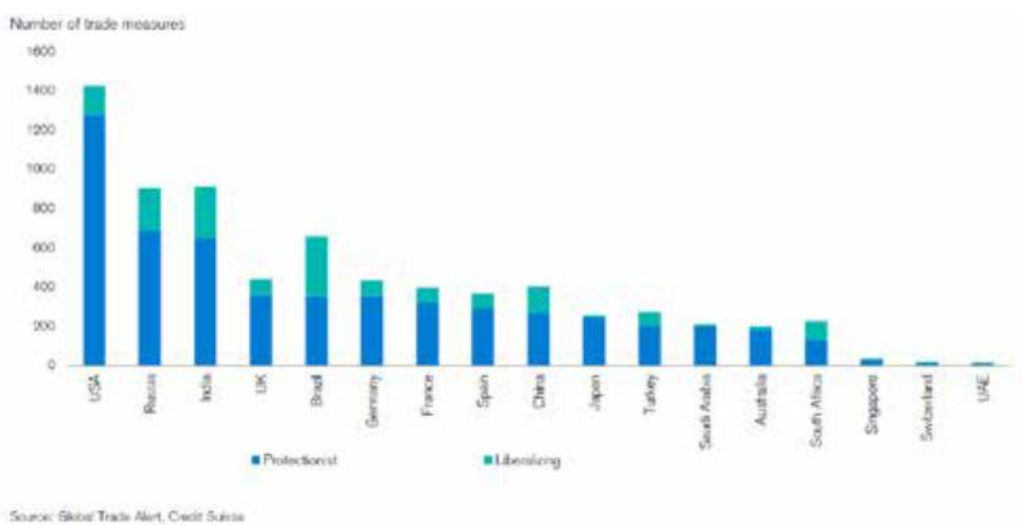

küresel-ticaret-savaş/; Michael Pröbsting: World Perspectives 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Hamile Bir Dünya. Dünya Durumu Üzerine Tezler, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri, RCIT Kitapları, Viyana 2018, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/

[37] South China Morning Post: Çin'in özel ekonomisi 'beklenenden daha soğuk ve daha uzun' bir kışa hazırlanıyor, milyarder iş adamı uyarıyor, 28 Aralık 2018, https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/2179762/chinas-private-economy-set-winter-colder-and-longer-expected

[38] Credit Suisse: Küreselleşmeyi Aşmak, 2017, s. 28

Şekil 19. Dünya GSYİH Yüzdesi Olarak Dünya Ticareti, 1960-2016[39]

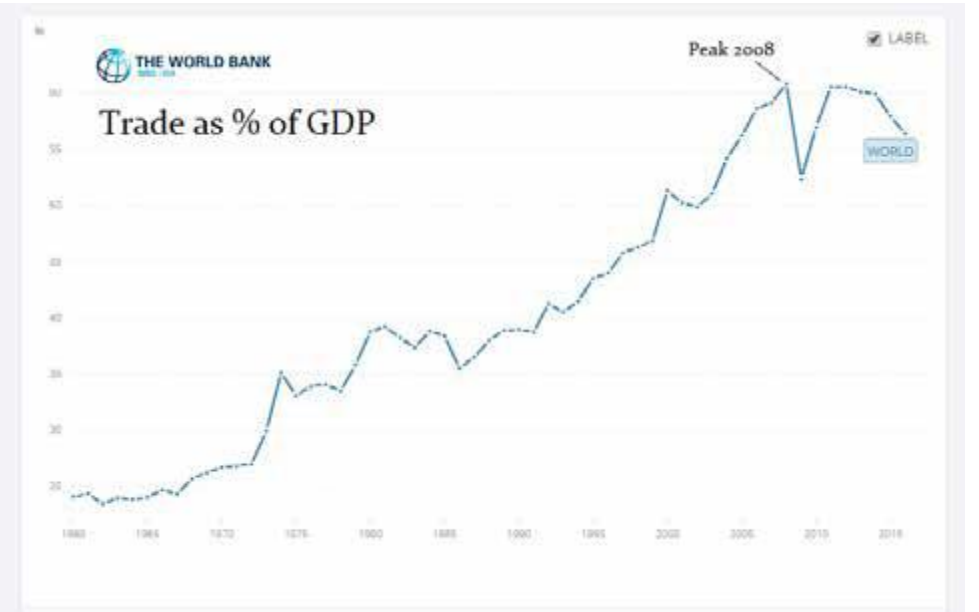

Küresel Ticaret Savaşı, Ortadoğu'daki savaş çığırtkanlığı, ABD'nin İran'a yönelik saldırganlığı, Güney Çin Denizi'ndeki gerilimler, Kuzey Kore'nin nükleer silahlarıyla ilgili çatışmalar, Ukrayna'daki çatışmalar, bütün bunlar, Büyük Güçler arasındaki rekabetin hızlanmasının mantıksal sonuçlarıdır.

Sonuç olarak, küresel silahlanmanın yeniden artması aynı mantıkladır. 1980'lerde Soğuk Savaş'ın doruk noktası düzeyine ulaşamamışken, 2000'li yılların başından itibaren silah üretim ve satışlarındaki artış süreci ortadadır. (Bkz. Şekil 20 ve 21)

SIPRI enstitüsüne göre, küresel askeri harcamalar 2017'de 1.739 milyar dolar, 2016'ya göre reel olarak %1.1 arttı. 2017'de toplam askeri harcamalar, küresel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın %2.2'sini oluşturdu.

[39] Martin Armstrong: Dünya Ticareti – Ticaret Savaşında Gerçekten Zarar Gören, 7 Nisan 2018; bunun için ayrıca bkz. Eastspring Investments: Trade and Tariffs, Lessons from History, 2018, s. 2

Şekil 20. Büyük Silahların Transferindeki Eğilim, 1950–2017[40]

Şekil 21. Dünya askeri harcamaları, 1988–2017[41]

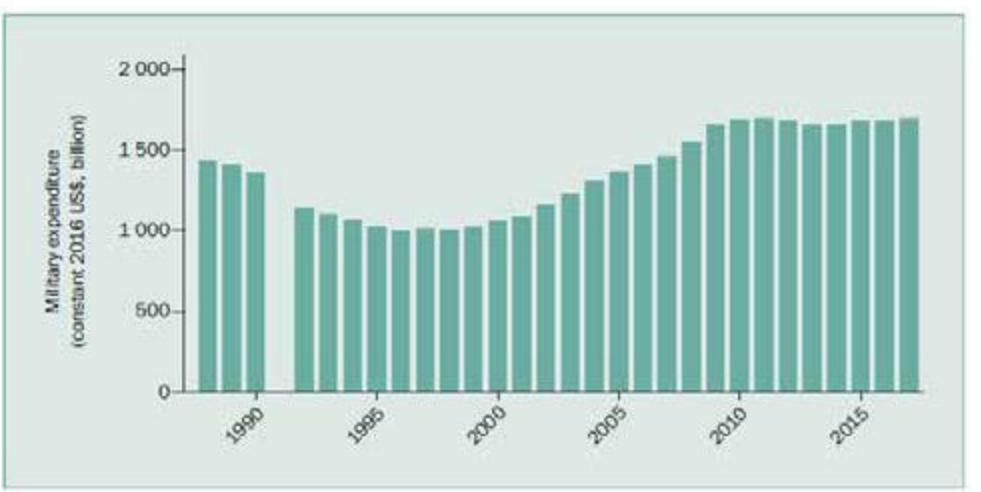

Güneyin Kontrolü İçin Emperyalist Tahrik

Büyük Güçler arasındaki rekabeti – emperyalist egemen sınıfların pastadaki paylarını (yani küresel kapitalist değer ürününü) artırmaya yönelik umutsuz dürtüsü – hızlandıran aynı temel faktör, onların ezilen halkların ve yarı-sömürge dünyanın aşırı sömürüsünü artırma arzularının da arkasındadır. Tüm emperyalizm çağının temel bir özelliği olan bu sürecin önemi geçtiğimiz on yıllarda önemli ölçüde arttı. Güney'in emperyalist aşırı sömürüsünün ayrıntılı bir açıklaması için okuyucuları "Güneyin Büyük Soygunu" kitabımıza ve diğer yayınlara yönlendiriyoruz.

---

[40] SIPRI Yıllığı 2018 (Özet) s. 9
[41] SIPRI Bilgi Notu, Dünya Askeri Harcamalarında Trendler, 2017, Mayıs 2018, s. 1

Bu noktada kendimizi, Gelişmekte Olan Piyasalarda (yani yarı-sömürge ülkeler artı Çin ve Rusya) "yabancı yatırımcıların" (yani çoğunlukla emperyalist sermayenin) rolünü analiz eden bir IMF çalışmasıyla sınırlıyoruz. Rapor, özellikle 2008'deki Büyük Durgunluktan bu yana "yabancı yatırımcıların" rolünün önemli ölçüde arttığı sonucuna varıyor: "Toplam yabancı yatırımcıların 2012 sonunda (yabancı resmi krediler hariç) yaklaşık 1 trilyon ABD Doları tutarında Gelişmekte Olan Piyasalar devlet borcuna sahip olduğunu tahmin ediyoruz."[42] (Ayrıca bkz. Şekil 22)

Şekil 22. Gelişmekte Olan Piyasalar: Yatırımcı Sınıfı Olarak Yabancı Yatırımcılar, 2004-12[43]

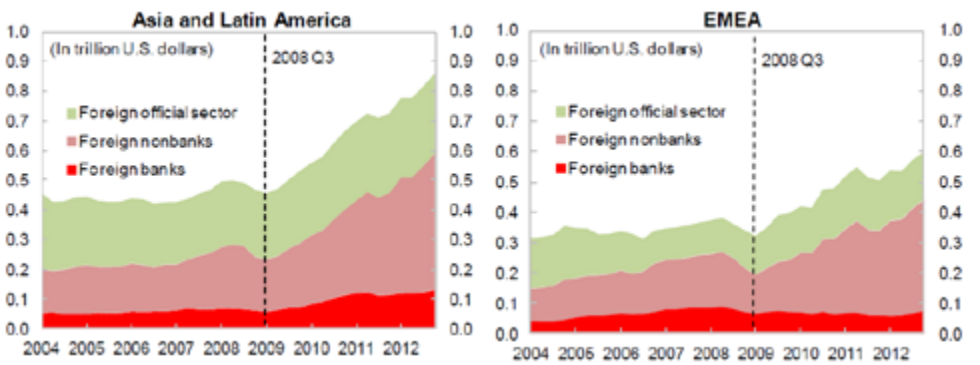

Bu rakamlar, 2008'de yeni tarihi dönemin başlangıcından bu yana Güney ülkelerinde emperyalist sermayenin konumunu güçlendirme sürecini göstermektedir. Birçok kez vurguladığımız gibi, emperyalist tekellerin yarı-sömürge ülkelerden bu tür ekstra kârlar elde etme ve onların ucuz işgücünü ve hammaddelerini kontrol etme yönündeki artan dürtüsü, doğrudan veya dolaylı emperyalist savaşların ve güneye müdahalelerin artmasındaki ana faktördür. ABD'nin 2001'den beri Afganistan'da ve 2003'ten beri Irak'taki işgal savaşları, Rusya'nın Çeçen halkına karşı savaşı veya İsrail'in Gazze'ye karşı son üç savaşı (2009, 2012 ve 2014) dahil olmak üzere Filistin halkını işgali bu gelişmeye örnektir. Diğer örnekler, ABD'nin Somali'ye olduğu kadar Kuzey ve Batı Afrika'ya veya Avrupalı güçlerin Mali ve diğer Orta Afrika devletlerine askeri müdahalesidir. ABD'nin Kuzey Kore ve İran gibi yarı-sömürge devletlere karşı saldırganlığı da aynı kategoriye giriyor.

Buna ek olarak, son yıllarda emperyalist güçlerin yarı-sömürge devletlerin müttefik rejimleriyle işbirliği yaptığı ve çoğunlukla bu ülkelerden askerlerden oluşan askeri güçleri donattığı ve finanse ettiği vakaların sayısının arttığını gördük. Bunun örnekleri, ABD ve AB emperyalizmiyle yakın işbirliği içinde

---

[42] Serkan Arslanalp ve Takahiro Tsuda: Gelişmekte Olan Piyasa Devlet Borçlarına Yönelik Küresel Talebi İzlemek, Uluslararası Para Fonu, Çalışma Belgesi, Mart 2014, s. 19

[43] Serkan Arslanalp ve Takahiro Tsuda: Gelişmekte Olan Piyasa Devlet Borçlarına Yönelik Küresel Talebi İzlemek, Uluslararası Para Fonu, Çalışma Belgesi, Mart 2014, s. 19

Somali'de Eş-Şebab'a karşı savaşan bir işgal gücü olarak hareket eden Etiyopya liderliğindeki AMISOM; Batı Afrika'da yakın zamanda kurulan ve Fransız komutası altında İslamcı "teröristlere" karşı savaşacak olan G5 kuvveti; ya da ABD tarafından eğitilip donatılan çeşitli Irak özel birlikleri, birlikler yarı-sömürge ülkelerden gelebilirken, emperyalist vekiller olarak hareket ederler ve savaşları emperyalist savaşlar olarak nitelendirilmelidir.

Bu tür kuvvetler temelde İngiliz, Fransız ve diğer İmparatorlukların sömürge birliklerine benzemektedir. Örneğin Britanya İmparatorluğu sözde "Hint Ordusu"nu kurdu. Bu ordu, İngiliz komutası altında ve İngiliz çıkarları için yalnızca sömürge Hindistan'ın kendisinde değil, tüm dünyada konuşlandırılan yüz binlerce Hint askerine (İkinci Dünya Savaşı sırasında bile 2,5 milyon) komuta etti.[44]

Özetle, kapitalizmin tarihsel krizinin hem Büyük Güçler arasındaki gerilimleri hem de yarı-sömürge dünyada ezilen halklara karşı emperyalist saldırganlığı hızlandırdığını görüyoruz.

İç-Emperyalist Çelişkilerin Ana Ekseni Olarak ABD ve Çin Arasındaki Rekabet

Son on yıllarda dünya siyasetindeki temel değişikliklere ilişkin bu genel bakışı aşağıdaki gözlemlerle sonlandıralım. Söylediğimiz gibi, temelde beş Büyük Güç vardır: ABD, Çin, Avrupa Birliği, Rusya ve Japonya. (Ayrıca Güney Kore, Avustralya veya İsviçre gibi birkaç küçük emperyalist devlet vardır.)

Tabii ki, Büyük Güçler ve ittifaklarının gelecekteki rekabet ittifakının kesin sıralaması hakkında bir tahmin yapamayız. Bununla birlikte, büyük bir fay hattının "doymuş" ve "aç", yani geçen on yıllarda dünyayı kendi aralarında bölen eski emperyalist güçler ABD, AB ve Japonya ile yeni gelenler arasında olacağını varsaymak için iyi nedenler var. Yükselen ancak yabancı yatırımlarına, pazar paylarına ve askeri üslerine yer bulmak için yerleşik görevlileri geri itmek zorunda olan Çin ve Rusya.[45]

Herhangi bir emperyalist kampın ana kutuplarının bir yanda ABD, diğer yanda Çin olacağı bize daha olası görünüyor. Bunun nedeni, bu iki Büyük Güç'ün,

---

[44] İngiliz Hint Ordusu için bkz. Kaushik Roy (Ed): İki Dünya Savaşında Hint Ordusu, Harp Tarihi 70, Brill Academic Publishers, Leiden 2012; Alan Jeffreys, Patrick Rose (Eds): The Indian Army, 1939-47: Experience and Development, Ashgate Publishing Limited, Furnham 2012; David Omissi: Sepoy ve Raj: Hint Ordusu, 1860–1940, Askeri ve Stratejik Tarih Çalışmaları, Palgrave Macmillan İngiltere, Londra 1994.

[45] Troçki'nin Fransa gibi "doymuş" İtilaf emperyalistleri ile Birinci Dünya Savaşını kaybeden ve intikam peşindeki Almanya gibi "aç" emperyalistleri karşılaştırırken kullandığı bir formülasyondan ilham alıyoruz. "Almanya ile Fransa arasındaki çelişki, hiçbir şekilde demokrasi ile faşizm arasındaki çelişki değil, aç ve tok bir emperyalizm arasındaki çelişkidir." (Leon Troçki: Rusya'yı Kim Savunuyor? Hitler'e Kim Yardım Ediyor? (1935); içinde: Troçki Yazıları 1935-36, s. 61)

"doymuş" ve "aç" olanlar arasında sırasıyla en güçlü güçler olmasıdır. Ayrıca bu Büyük Güçler arasında belirli bir “hiyerarşiye” varmak mümkün ve gereklidir. Yukarıda belirttiğimiz gibi, Lenin, Büyük Güçler arasında da böyle bir “hiyerarşikleştirme” saptamıştır.

Bize göre en güçlü, en önemli iki, dünya siyasetinin ve dünya ekonomisinin gelişmesinde en belirleyici emperyalist güçler ABD ve Çin'dir. Yukarıda da gösterdiğimiz gibi, bu iki devlet kuşkusuz en güçlü iki ekonomik güçtür. Rusya askeri olarak Çin'den (ve ABD hariç diğer tüm emperyalist güçlerden) üstün olsa da, ekonomik olarak o kadar zayıf ki Moskova'yı Pekin ile eşit tutamayız.

Diğer emperyalist güçler şu veya bu alanda ABD'ye, Çin'e yaklaşabilir. Ancak bütünlükleri içinde bu iki baskın Büyük Güçle uyuşmuyorlar. Örneğin Japonya ekonomik olarak güçlüdür. Ancak çeşitli nedenlerle, bunlardan biri İkinci Dünya Savaşı'ndaki yenilgisinin sonuçları, siyasi ve askeri olarak ABD'ye tabidir ve bağımsız bir rol oynamaz. Avrupa'nın ekonomik olarak en güçlü gücü olan Almanya, II. Dünya Savaşı'ndaki yenilgisinin sonuçlarıyla da karşı karşıyadır ve sonuç olarak, küresel meselelerde hala bağımsız bir askeri rol oynayamaz.

Ayrıca Küresel Güç olarak AB konusunda da kesin bir çekince yapmak gerekiyor. Temelde birleşik bir devlet değil, daha çok çeşitli iç çelişkiler oluşturan bir federasyondur. Bu, küresel meselelere siyasi ve askeri olarak müdahale etme kabiliyetini önemli ölçüde sınırlandırmaktadır. Nitekim, AB bir yol ayrımındadır: ya Almanya ve Fransa'nın önderliğinde gerçekçi bir şekilde ileriye doğru büyük bir sıçrama yapmayı ve Doğu ve Batı'daki rakiplerine karşı emperyalist çıkarlarını savunan bir Büyük Güç olarak bağımsız bir tavır alabilecek bir Pan-Avrupa proto-devleti yaratmayı başaracaktır, veya diğer Büyük Güçler için bir arzu nesnesi haline gelir ve kaçınılmaz olarak zayıflar ve çöker. Ancak, başka bir yerde ele aldığımız için bu konuya burada odaklanmayacağız ve ayrıca bu yerdeki temel argümanı değiştirmiyor.[46]

---

[46] RCIT'in Avrupa Birliği hakkındaki yazılarına genel bir bakış için bkz. Michael Pröbsting: Marksizm, Avrupa Birliği ve Brexit. L5I ve Avrupa Birliği: Marksizmden Sağa Dönüş. L5I'nin AB üyeliğine desteğe yönelik pozisyonundaki son değişiklik, kendi geleneğinden, Marksist yöntemden ve gerçeklerden uzaklaşmayı temsil ediyor; Ağustos 2016, şurada: Devrimci Komünist No. 55, http://www.thecommunists.net/theory/eu-and-brexit/; Michael Pröbsting: AB "Burjuva Demokratik İlerleme"sini mi Temsil Ediyor? Bir kez daha AB ve İşçi Sınıfının Taktikleri üzerine – L5I'nin Sağa Dönüşü ve AB Üyeliğine Desteğine İlişkin Eleştirimize Bir Ek, 16.09.2016, https://www.thecommunists.net/theory/eu -brexit-makalesi/; Manfred Meier: Nachbeben des Brexit - Zur Rechtswende von L5I: das „JA“ zum Verbleib in der EU, Ağustos 2016, http://www.thecommunists.net/home/deutsch/gam-brexit/; Michael Pröbsting: İngiliz Solu ve AB-Referandum: Birleşik Krallık ya da AB yanlısı Sosyal-Emperyalizmin Birçok Yüzü. Solun hem İngiliz hem de Avrupa emperyalizmine karşı

Elbette bu Büyük Güçlerin her biri kendi çıkarlarının peşinde koşan bağımsız birer güçtür. Ancak, ABD ve Çin'in hakimiyetindeki iki Büyük Güçten biri ile ittifak halinde çalışırlarsa dünya arenasında hareket edebilirler (ve bunu fiilen yapabilirlerse). İkisinden birinin desteği olmadan önemli bir rol oynayamazlar. Ve onlardan biriyle herhangi bir ittifakta, bu ABD'nin resmidir. Baskın rolü oynayacak olan Çin, ancak ne AB, ne Rusya ne de Japonya olabilir.

Ayrıca, Büyük Güçleri analiz ederken, gelişmenin dinamiğini hesaba katmak çok önemlidir. ABD, AB ve Japonya eski, gerileyen, emperyalist güçler iken Çin ve Rusya yeni, yükselen güçlerdir. Bu dinamiği bir kez daha göstermek için 1985'ten bu yana ABD ve Çin'in ekonomik gelişimini karşılaştırıyoruz. Tablo 14'te ABD'deki dramatik değişiklikleri gösteriyoruz. Çin'in dünya imalat üretimindeki payının yanı sıra küresel ilk 500 şirket arasında.

Tablo 14. Ekonomi: 1985-2018 Arasında ABD Düşüşü ve Çin'in Yükselişi[47]

	Küresel Pay (% olarak)							
	1985		*1998/2001*		*2011*		*2016/18*	
	ABD	*ÇİN*	*ABD*	*ÇİN*	*ABD*	*ÇİN*	*ABD*	*ÇİN*
Üretim İmalat	32.4%	4.3%	25.4%	6.3%	20.5%	16.4%	16.3%	23.5%
İlk 500 Şirket	-	-	43.0%	2.0%	26.0%	14.6%	25.2%	24.0%

Tablo 15 ayrıca yüzyılın başından bu yana Çin'in küresel ağırlığının dramatik değişimini ve artışını göstermektedir. Bu genel tablo, Çin'in emperyalist bir Büyük Güç haline geldiğini bir kez daha doğrulamaktadır.

---

bağımsız, enternasyonalist ve sosyalist bir duruş için mücadele etmedeki başarısızlığının bir analizi, Devrimci Komünizm No. 40, Ağustos 2015 http://www.thecommunists.net/theory/british-left-and-eu-referendum/; ayrıca bkz. (yalnızca Almanca dilinde) Michael Pröbsting: Die Frage der Vereinigung Europas im Lichte der marxistischen Theorie. Zur Frage, EU-Imperialismus und der marxistischen Staatstheorie'nin devletler üstü statüsüne sahiptir. Die Diskussion zur Losung der Vereinigten Sozialistischen Staaten von Europa bei Lenin ve Trotzki ve ihre Anwendung unter den heutigen Bedingungen des Klassenkampfes, içinde: Unter der Fahne der Revolution Nr. 2/3 (2008), http://www.thecommunists.net/theory/marxismus-und-eu/

[47] İmalata ilişkin rakamlar için bkz. UNIDO Sınai Kalkınma Raporu 2002/2003, s. 152 (1985 ve 1998 yılları için), UNIDO Sınai Gelişme Raporu 2013, s. 196 202 (2011 yılı için) ve UNIDO Sınai Gelişme Raporu 2018, s. 205 209 (2016 yılı için). Daha sonra madencilik ve inşaat sektörünü de içerdiğinden, imalat sanayi üretimi ile aynı değildir. İlk 500 şirkete ilişkin rakamlar için bkz. Wikipedia: Fortune Global 500, https://en.wikipedia.org/wiki/Fortune_Global_500 (2001 için), Agence France-Presse: Çinli şirketler Japonya'yı Fortune Global 500 listesinde öne çıkarıyor, Temmuz 9, 2012, http://www.rawstory.com/rs/2012/07/09/chinese-companies-push-out-japan-on-fortune-global-500-list/ (2011 için) ve Fortune: Fortune Global 500 Listesi 2018: Kimin Yaptığına Bakın, http://fortune.com/global500/list/ (2018 için).

Tablo 15. Çin'in Artan Küresel Ağırlığı, 2000 ile 2015 karşılaştırması[48]

	2000	*2015*
Nüfus	20.7%	18.7%
GSYİH	3.7%	15.1%
İhracat	3.9%	13.8%
İthalat	3.4%	10.1%
Rezervler	6.6%	30.1%
İçe DYY %3,0 %7,7	3.0%	7.7%
Dışa DYY %3,0 %7,7	0.1%	8.7%
Yurt İçi Portföy Yatırımı	0.5%	1.5%
Dışa Portföy Yatırımı	0.8%	0.6%

Dünya siyaseti alanında, küresel devletlerarası ilişkilerde en önemli faktör ABD ve Çin arasındaki ilişkidir. Büyük ekonomik ve siyasi krizlere neden olacak, askeri gerilimlere yol açacak ve devletlerin, partilerin ve karşı kamplardaki işçi hareketinin kutuplaşmasına neden olacak şey, bu iki Büyük Güç arasındaki ilişkidir.

Troçki, 1928'deki Komintern kongresinde kabul edilen Stalinist programa karşı polemiğinde, diğerlerinin yanı sıra, bu programın Avrupa ve Amerika arasındaki ilişkinin dünya siyasetindeki can alıcı rolünü vurgulamadığını eleştirdi: Devrimci durumların çoğu, emperyalist savaşın doğrudan sonuçlarında yatmaktadır, savaş sonrası ikinci on yılda, devrimci ayaklanmaların en önemli kaynağı Avrupa ve Amerika arasındaki karşılıklı ilişkiler olacaktır.”[49]

Yaklaşık bir yüzyıl sonra, önümüzdeki yıllarda ve on yıllarda benzer bir rol oynayacak olanın ABD ve Çin arasındaki ilişki olduğunu söyleyebiliriz. Bu konuyu anlamadan dünya siyasetinde doğru bir yönelim bulmak mümkün değil!

Doğal olarak bu dinamik, Çin'in siyasi özgüveni ve cazibesi için oldukça önemli bir faktör. Rusya. Çin Devlet Başkanı Xi'nin yakın zamanda öne çıkan

---

[48] Bunun için bkz. Logan Wright, Daniel Rosen: Kredi ve Güvenilirlik – Çin'in Ekonomik Direncine Yönelik Riskler, Stratejik ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi, Ekim 2018, s. 12

[49] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal (1928), Pathfinder Press, New York 1970, s.10

bir konuşmasında yaptığı “Hiç kimse Çin halkına ne yapılması ya da yapılmaması gerektiğini dikte edecek konumda değil” ifadesi, bu artan özgüveni yansıtıyor.[50]

Aynı zamanda, ABD Başkanı resmi olarak dış politikasında tarihi bir değişiklik olduğunu duyurdu. Tüm ABD birliklerini ve Afganistan'dakilerin yarısını Suriye'den çekme kararını savunan Trump, ABD'nin “dünyanın polisi” olmaya devam edemeyeceğini açıkladı. Ve ekledi: "Dünyanın her yerine yayılmış durumdayız. Çoğu insanın adını bile duymadığı ülkelerdeyiz. Açıkçası, bu çok saçma."[51]

Böyle bir düşüş dinamiği, iç istikrar ve bütünlük için de derin sonuçlara sahiptir. ABD'ye veya Avrupa Birliği'ne bakın. En güçlü emperyalist gücün egemen sınıfı, tekelci burjuvazinin ve nüfusun çoğunluğunun nefret ettiği işlevsiz bir Başkan olarak Trump ile siyasi bir iç savaşta çıkmaza girdi. Artan sayıda yorumcu, ABD'nin çöküşünü Roma İmparatorluğu'nun son dönemiyle ve Dumbass Trump'ı kötü şöhretli İmparator Nero ile karşılaştırıyor.[52] [52] Ve Avrupa Birliği'nin emperyalist hükümetleri, Brexit, göç, ABD'nin İran'a karşı saldırganlığı, küresel ticaret savaşı vb.

Eski emperyalist güçlerin bu gerilemesiyle bağlantılı olarak ABD, Batı Avrupa ve Japonya'daki toplumsal dokunun altını oyuyor. Tarihsel olarak, bu en zengin emperyalist güçler, on yıllar boyunca nispeten istikrarlı bir burjuva demokrasisini karşılayabildiler, çünkü zenginlikleri, egemen sınıfla orta sınıf ve işçi aristokrasisi arasında bir sosyal ittifak kurmalarına izin verdi. Politik olarak, bu "tarihi blok" (Antonio Gramsci'nin bir kategorisini ödünç vermek için) nispeten istikrarlı hükümetlerde (bazen koalisyon hükümetleri olarak) ifade edilmiştir - Cumhuriyetçi ve benzeri. ABD'deki Demokrat Parti, Avrupa'daki önde gelen muhafazakar ve reformist parti vb.

Trump, Macron, İtalya'daki M5-Lega hükümeti vb. ile gördüğümüz gibi tüm bunlar şimdi değişiyor. Kısacası, eski emperyalist güçlerin gerilemesi bu “tarihi bloğun” kalıcı bir parçalanmasına neden oldu ve kırılmaya neden oldu. (radikal sağcı ırkçı hareketlerin veya radikal liberal-demokratik hareketlerin

---

[50] Sebastien Falletti: ABD ticaret savaşı yeni Soğuk Savaş hayaletini yükseltiyor, 25 Aralık 2018 http://www.atimes.com/article/us-trade-war-raises-the-specter-of-new-cold-war/

[51] David Smith: Trump, Irak'taki ABD birliklerine sürpriz ziyarette dış politika değişikliğini selamladı, 27 Aralık 2018 https://www.theguardian.com/us-news/2018/dec/26/trump-iraq-visit-us-troops- kapat

[52] Bkz. Jeet Heer: Amerikan İmparatorluğunun Çöküşüne Tanık Mıyız? Trump'ın başkanlığı genellikle Roma'nın düşüşüyle karşılaştırılır, ancak gerçek çok daha karmaşık, 7 Mart 2018 https://newrepublic.com/article/147319/witnessing-fall-american-empire; David Remnick: Donald Trump'ın Artan Uygunsuzluğu. Batı Kanadı, herkesin paranoyayla dolup taştığı ve herkesin birbirini hor gördüğü Twitter'ın en rutubetli alemlerine benzemeye başladı, 15 Ocak 2018, https://www.newyorker.com/magazine/2018/01/15/the -artan-donald-trump'ın uygunsuzluğu

ortaya çıkmasında ifade edilir) orta sınıfın sektörlerinden uzaktır. Aynı şekilde İngiltere'de Corbyn'in İşçi Partisi gibi reformist partilerde krizler ve hatta bölünmeler, Fransız Sosyalist Partisi'nin çöküşünü ve Jean-Luc Mélenchon'un La France Insoumise'inin yükselişini, İspanya'da Podemos'un yükselişini vb. görüyoruz.

Kısacası, eski emperyalist güçlerin gerilemesi, temel bir toplumsal ve siyasi istikrarsızlığa yol açtı. Bu iç siyasi kriz, bu Büyük Güçleri ekonomik düşüşlerine ek olarak zayıflatıyor.

Eski emperyalist devletlerdeki toplumsal dokudaki bu kopuşun sonuçlarından biri, insanların devletleriyle siyasi ve ideolojik özdeşleşmesinin krizidir. Elbette bu, politik bilinçli bir anti-emperyalist veya yenilgici tutumla karıştırılmamalıdır. Daha ziyade, insanların acil ihtiyaçlarına, tüketimciliğe vb. odaklandığı bir “bilinçaltı sosyal ruh hali”dir. Ancak Kuzey Amerika'da, Batı Avrupa'da veya Japonya'da halk arasında “ulusun” daha güçlü olabilmesi için isteyerek yaralamalar yapacak bir ruh hali yok denecek kadar az; yurtdışındaki askeri maceralar için çok az heves var ve her hükümet yurtdışındaki savaşlarda nedensellikleri en aza indirme konusunda endişeli. Trump, mükemmel bir gerici şovenist ama Afganistan ve Orta Doğu'daki ABD birliklerinin sayısını azaltarak destekçileri arasında puan kazanıyor. Şovenist görkeminin doruk noktası... Meksika sınırına bir duvar inşa etmesi! Bir Büyük Gücün şovenist saldırganlığı değil, çürümekte olan eski bir süper gücün savunmacı şovenizmi! Devlet aygıtından önce 1939/40 yıllarında Fransa'da olduğu gibi Batı ülkelerindeki sosyal atmosferde de (kategorinin Leninist anlamından değil, kelimenin tam anlamıyla anlaşılan) bir yenilgicilik dokunuşu olduğunu söylemek abartı olmaz. Mayıs/Haziran 1940'ta Alman taarruzu ile karşı karşıya kaldığında törensiz bir şekilde çöktü.

Son olarak, Batı'nın düşüşünden ve Çin'in yükselişinden o kadar "büyülenen" burjuva ideologları hakkında bir not, şimdiden dünyanın hegemonu olarak ABD'nin yerini Çin'in almasından söz ediyorlar. ABD'nin egemen olduğu dünya düzeninin, Çin'in egemen olduğu bir dünya düzeniyle düzenli bir şekilde değiştirilmesi fikrini tek taraflı ve izlenimci saçmalık olarak görüyoruz. Evet, genel olarak ABD ve Batı düşüyor ve evet, birkaç yıldan beri tartıştığımız gibi Çin yükseliyor. Bununla birlikte, büyük bir dünya savaşı (ya da teorik olarak, büyük emperyalist güçlerden birinde başarılı bir sosyalist devrim) olmadan böyle bir ikamenin mümkün olacağını hayal etmek tamamen saçmalık, bir tür burjuva pasifizmidir. Batı'nın gerilemesi ve Doğu'nun yükselişi, her şeyden önce, Büyük Güçler arasındaki çelişkilerin hızlanması anlamına gelir. Bu, daha fazla ticaret savaşı, daha fazla vekalet savaşı ve nihayetinde rakipler arasında büyük savaşlar anlamına gelir. Batı, hegemonya için umutsuz bir mücadele vermeden batmayacaktır. Ve Batı'nın böyle bir çatışmayı kazanma olasılığını dışlamak aptallık olur. Ancak işçi sınıfı

kapitalist haydutları zamanında devirmeyi başaramazsa, böyle bir dünya savaşının sonucunun tüm katılımcıların yok edilmesi olması da mümkündür.

VII. Emperyalist Büyük Güçler: Bazı Tarihsel Karşılaştırmalar

Kapitalizm, özü aynı kalsa da, son yüz yılda çeşitli değişiklikler ve değişimler yaşamıştır. Üretici güçler büyüdü ve bunun sonucunda ekonominin uluslararasılaşması, dünya ekonomisinin hakim rolü arttı ("ticaretin, yatırımın, göçün vb. "küreselleşmesi"). Bununla bağlantılı olarak, kapitalist değer üretiminin eski emperyalist ülkelerden yeni emperyalist güçlere (özellikle Çin'e) ve yarı-sömürge Güney'e kayması ve, sonuç olarak, dünya proletaryasının ağırlık merkezinin aynı yöne kaydı. Bunu, eski emperyalist ülkelerdeki işçi hareketinin daha fazla burjuvalaşmasına yönelik bir eğilimin yanı sıra emperyalistler tarafından ezilen halkların artan bir şekilde sömürülmesi izler.[1]

Emperyalist Büyük Güçler arasındaki ilişkilerde de önemli değişiklikler oldu. 1917 yılına kadar dünya, emperyalist Büyük Güçler arasındaki kanlı rekabetle şekillendi. Bu rekabet, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra (emperyalizmin kalbinde büyük savaşlar olmasa da) yirmi yıl boyunca devam etti ve daha da yıkıcı bir başka dünya savaşıyla sonuçlanmadan önce. Ancak durum 1917'den bu yana iki önemli faktör tarafından karmaşıktı: birincisi SSCB'nin dünyanın ilk işçi devleti olarak ortaya çıkması ve ikincisi, ezilen halkların sömürgecilik karşıtı kurtuluş mücadelelerinin yükselmesi. SSCB, Stalinist bürokrasinin yönetimi altında yozlaşırken, önemli bir anti-kapitalist faktör olarak kaldı.

II. Dünya Savaşı, Sovyetler Birliği'nin yanı sıra Çin, Doğu Avrupa, Balkanlar, İtalya, Fransa vb. ülkelerdeki halkların kahramanca direnişine dayanan SSCB'nin zaferiyle sona erdi.[2] Stalinist bürokrasi ve faşizm, birçok devrimci kadroyu yok ettiği için, işçi sınıfı ayaklanmalarını pasifleştirmeyi ve etki alanını genişletmek amacıyla onları kanalize etmeyi de başardı. Bununla birlikte, bu gelişmenin sonucu, 1940'ların sonunda sadece SSCB'nin değil, aynı zamanda Çin'in, Kuzey Kore'nin, Doğu Avrupa'nın ve Balkanların çoğu artık kapitalist değildi.

---

[1] Bunun için bkz. Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu (Bölüm 8 ve 14); Michael Pröbsting: Marksizm ve Bugün Birleşik Cephe Taktiği. İçinde bulunduğumuz Dönemde Yarı Sömürge ve Emperyalist Ülkelerde Kurtuluş Hareketinde Proleter Hegemonya Mücadelesi, RCIT Books, Viyana 2016, s. 43-51, https://www.thecommunists.net/theory/book-united-front/

[2] Bazı sınırlamalara rağmen, Ernest Mandel'in II. Dünya Savaşı hakkındaki kitabı bu konuya mükemmel bir genel bakış olmayı sürdürüyor: Ernest Mandel: İkinci Dünya Savaşının Anlamı, Verso, Londra 1986

İkinci Dünya Savaşı'nın sonucu da emperyalist kamp içinde derin bir yeniden gruplaşmayla sonuçlandı. Alman ve Japon emperyalizminin yenilgisi, İngiltere ve Fransa'nın paramparça statüsü ve ABD'nin muazzam gücü, emperyalist kampta ikincisinin mutlak egemenliğiyle sonuçlandı. Bu eğilim, 1940'ların sonlarında, emperyalist Büyük Güçlerin Washington liderliğindeki ittifakını pekiştiren Soğuk Savaş'ın başlamasıyla pekiştirildi.

Bu gelişme, Büyük Güçler arasındaki rekabeti ortadan kaldırmazken, bu eğilimleri kesinlikle emperyalistlerin post-kapitalist bürokratik işçi devletlerine ve tüm kıtalarda meydana gelen ezilen halkların anti-emperyalist ayaklanmalarına karşı birlikte durma önceliğine tabi kıldı.

1989-91'de Stalinist kampın çöküşü ve kapitalizmin restorasyonu, yarım yüzyıldır egemen emperyalist güç olduğu için ilk başta ABD'nin hegemonyasını genişletti. Emperyalist propagandacılar, gelecek için neşelendiler ve iyimserdiler. Francis Fukuyama'nın “Tarihin Sonu” hakkındaki aptalca beyanını kim unutabilir ki?![3] O dönem, Amerikalı ekonomi tarihçisi David Landes'in 20. yüzyılın başlarındaki dönemle ilgili tanımlamasını hatırlattı.

“Yüzyılın son yıllarında fiyatlar yükselmeye ve onlarla birlikte kâr etmeye başladı. İşler geliştikçe, güven geri döndü - önceki on yılların kasvetini noktalayan kısa patlamaların sivilceli, geçici güveni değil, 1870'lerin başlarındaki Gründerjahre'dan [kuruluş yılları] beri hüküm sürmeyen genel bir coşku. Silahların tıkırtılarına ve kapitalizmin 'son aşamasına' yönelik gözlemci Marksist referanslara rağmen, her şey yeniden doğru görünüyordu. Tüm Batı Avrupa'da bu yıllar, eski güzel günler, Edward dönemi, la belle époque olarak hafızalarda yaşıyor.”[4]

Ancak, ABD emperyalizminin çok önceden başlayan yavaş ekonomik gerilemesi, giderek hızlandı. 2001'de Washington, 11 Eylül saldırısını bahane olarak kullanan büyük bir gerici saldırı olan gerici “Terörle Savaş”ını başlattı. ABD emperyalizminin bu militarist saldırısı, özünde onun düşüşünü engellemeye yönelik bir girişimdi ve şimdiye kadar yaklaşık yarım milyon insanın ölümüne neden oldu![5] Ancak, ABD a) sömürgeci saldırganlığında

---

[3] Francis Fukuyama: Tarihin Sonu ve Son İnsan, Free Press, New York 1992

[4] David S. Landes: Bağlanmamış Prometheus. 1750'den günümüze Batı Avrupa'da teknolojik değişim ve endüstriyel gelişme, Cambridge University Press, Cambridge 1969, s. 231

[5] Neta C. Crawford'a bakın: 11 Eylül Sonrası Savaşların İnsan Maliyeti: Ölümcüllük ve Şeffaflık İhtiyacı, Kasım 2018, Brown Üniversitesi'nde Watson Uluslararası ve Halkla İlişkiler Enstitüsü

kalıcı zaferler elde edemediği ve b) Çin ve Rusya gibi yeni emperyalist Büyük Güçlerin yükselişini durduramadığı için bu girişim temelde başarısız oldu.

Çılgın Trump Yönetimi, hem Washington'un çöküşünün bir simgesi hem de tüm rakiplere karşı agresif dış politika kombinasyonuyla mutlak hegemonyayı yeniden kazanma girişimidir. Bu girişimin çökmeye mahkum olduğu açıktır.

Bu kısa tarihsel genel bakış, Büyük Güçler ve onların iç çelişkileri arasındaki ilişkilerin temel özelliklerini belirlememize yardımcı olacaktır. Tarihsel analojiler ararken, bize öyle geliyor ki, dünya durumunun günümüze en çok benzeyeni, Birinci Dünya Savaşı'ndan önceki tarihsel dönemdir. Bununla birlikte, mevcut dünya durumunu 1914'ten öncekinden farklı kılan iki önemli faktör olduğunu belirtmeliyiz. Birincisi, eski Batılı Büyük Güçler dışındaki ülkelerin ve güçlerin ve dolayısıyla dünyanın bu bölgelerindeki sınıf mücadelelerinin öneminin muazzam kazanımı. İkincisi, pervasız kapitalist şirketlerin yol açtığı iklim felaketinin tehditkar tehlikesi.

Bu değişiklikleri hesaba katarak, dünya kapitalist sisteminin özünün esaslı bir şekilde değişmediğini vurgulamak zorundayız. Kapitalist kâr avı, tekeller ile Büyük Güçler arasındaki rekabet, işçi sınıfının sömürülmesi ve Güney'in aşırı sömürüsü, kapitalist sistemin tarihsel gerilemesi (kâr oranının düşme eğilimi vb.) - modern kapitalizmin tüm bu temel özellikleri hala insanlığın kaderine hükmediyor.

Dolayısıyla, emperyalizme ve savaşlara karşı sınıf mücadelesi programının, 20. yüzyılın Marksist klasikleri tarafından geliştirildiği şekliyle, temel özelliklerinde tamamen geçerliliğini koruduğu bizim için açıktır. Bununla birlikte, Marksistler için zorluk, yalnızca temel ilkelerini korumak değil, aynı zamanda bunları somut çatışma ve mücadele durumlarına somut bir şekilde uygulamaktır.

Ara: Eşitsiz ve Birleşik Gelişme Yasası

Rakip Büyük Güçlerin gelişimine ilişkin genel bakışımız, bu sürecin eşitsiz doğasına ve bu ilişkideki farklı kutuplar arasındaki karşılıklı bağımlılığa zaten işaret etmişti. Bu, genel olarak kapitalizmin tarihsel gelişiminin ve özel olarak Büyük Güçler arasındaki ilişkilerin anlaşılmasının, Lenin ve Troçki tarafından detaylandırıldığı şekliyle eşitsiz ve birleşik gelişme yasasının merkezi önemini

kabul etmeden imkansız olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, bu yasanın özünü kısaca özetleyeceğiz.[6]

Bu yasa - eğer onu çok genel bir şekilde formüle edersek - belirli bir toplumdaki farklı gelişim aşamalarının yanı sıra farklı gelişme tempolarının nasıl birbirleriyle etkileşime girdiğini ve böylece farklı gelişme biçimleri veya türleriyle nasıl sonuçlandığını açıklar.

Doğal olarak aynı süreç farklı toplumlar arasında da gerçekleşmektedir. Troçki, böyle bir anlayışı ilk kez 1905/06'da Rusya'nın toplumsal gelişiminin olası yollarını açıklamaya çalışırken, sürekli devrim stratejisiyle birlikte geliştirdi. Rusya'nın, Batı Avrupa'ya kıyasla muazzam sosyal ve ekonomik geri kalmışlığına ve dolayısıyla proletaryasının küçük boyutuna rağmen, Batı Avrupa'da olduğu gibi uzun bir kapitalist gelişme dönemini deneyimlemeden işçi sınıfı önderliğindeki bir devrime tanık olacağını gösterdi.

> "Tarihin yasalarının, bilgiç bir şematizmle hiçbir ortak yanı yoktur. Tarihsel sürecin en genel yasası olan eşitsizlik, kendisini en keskin ve karmaşık biçimde geri ülkelerin kaderinde gösterir. Dış zorunluluğun kamçısı altında, geri kalmış kültürleri sıçramalar yapmaya zorlanır. Evrensel eşitsizlik yasasından, daha iyi bir isim olmadığı için birleşik gelişme yasası diyebileceğimiz başka bir yasa türetilir, bununla yolculuğun farklı aşamalarının bir araya getirilmesini, ayrı adımların birleştirilmesini, daha çağdaş biçimlerle arkaiklerin bir karışımını kastediyoruz. Bu yasa olmadan, elbette tüm maddi içeriğiyle ele alındığında, Rusya'nın tarihini ve aslında ikinci, üçüncü veya onuncu kültür sınıfındaki herhangi bir ülkenin tarihini anlamak imkansızdır."[7]

Daha sonra ve özellikle 1925-27 Çin Devrimi deneyiminden sonra, Troçki bu anlayışı genelleştirdi ve ondan sürekli devrim stratejisini çıkardı. Ayrıca eşitsiz ve birleşik gelişme yasasının anlamını genelleştirecek ve onda tüm insanlık tarihi için geçerli olan merkezi bir kavram görecekti. Troçki, insan toplumunun kaçınılmaz olarak gerekli aşamaların geri alınamaz bir şekilde birbirini takip etmesi yoluyla geliştiğine dair Stalinist fikri kesinlikle reddetti. Aksine tarih, farklı ülkelerde sıçramalar halinde ve farklı şekillerde gelişir.

---

[6] Bu konudaki görüşümüzün daha kapsamlı bir incelemesi için bkz. Michael Pröbsting: Capitalism Today and the Law of Uneven Development: The Marksist Tradition and its Application in the Present Historic Period, şurada: Eleştiri: Sosyalist Teori Dergisi, Cilt 44, Sayı 4 , (2016), http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03017605.2016.1236483

[7] Leon Troçki: Rus Devrimi Tarihi (1930), Haymarket Books, Chicago 2008, s. 5

Stalin'in bu yasanın yalnızca kapitalist çağ için geçerli olduğu iddiasına yanıt veren Troçki, "insanlığın tüm tarihinin eşitsiz gelişme yasası tarafından yönetildiğini" vurguladı.[8]

Troçki, Komünist Enternasyonal için Stalinist program taslağı eleştirisinde, modern kapitalizmde ani değişimleri de dahil olmak üzere uluslar arasındaki ilişkilerin sürecini anlamak için bu yasanın uygunluğunu açıkladı.

> Kapitalizm, insanlığın çeşitli kesimlerini, her biri derin içsel çelişkileri olan farklı gelişme aşamalarında bulur. Erişilen düzeylerdeki aşırı çeşitlilik ve çeşitli dönemlerde insanlığın farklı kesimlerinin gelişme hızındaki olağanüstü eşitsizlik, kapitalizmin başlangıç noktası olarak hizmet eder. Kapitalizm, kendi araç ve yöntemlerini kullanarak, onu kırarak ve değiştirerek, miras alınan eşitsizlik üzerinde ancak yavaş yavaş hakimiyet kazanır. Kendinden önceki ekonomik sistemlerin aksine, kapitalizm doğası gereği ve sürekli olarak ekonomik genişlemeyi, yeni topraklara nüfuz etmeyi, ekonomik farklılıkların üstesinden gelmeyi, kendi kendine yeterli eyalet ve ulusal ekonomilerin bir finansal karşılıklı ilişkiler sistemine dönüştürülmesini amaçlar. Böylece onların yakınlaşmasını sağlar ve en ileri ve en geri ülkelerin ekonomik ve kültürel düzeylerini eşitler. Bu ana süreç olmaksızın, önce Avrupa'nın Büyük Britanya ile ve daha sonra Amerika'nın Avrupa ile göreli eşitlenmesini düşünmek imkansız olurdu; kolonilerin sanayileşmesi, Hindistan ile Büyük Britanya arasındaki azalan uçurum ve yalnızca Komünist Enternasyonal'in programını değil, aynı zamanda varlığını da temel alan, sayılan süreçlerden kaynaklanan tüm sonuçlar.
>
> Kapitalizm, ülkeleri ekonomik olarak birbirine yakınlaştırarak ve gelişme aşamalarını eşitleyerek, ancak kendi yöntemleriyle işler. yani, sürekli olarak kendi çalışmasını baltalayan anarşist yöntemlerle, bir ülkeyi diğerine ve bir sanayi dalını diğerine karşı kurarak, dünya ekonomisinin bazı kısımlarını geliştirirken diğerlerinin gelişmesini engeller ve geri atar. Sadece her ikisi de kapitalizmin doğasından kaynaklanan bu iki temel eğilimin korelasyonu bize tarihsel sürecin canlı dokusunu açıklar.

---

[8] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal (1928), Pathfinder Press, New York 1970, s.19. Bu arada, daha sonra Troçki, eşitsiz gelişme yasasının doğadaki, insan bilincindeki vb. çelişkili gelişmeleri anlamakla da ilgili olduğunu açıkladı. (Bkz. Philip Pomper (Editör): Trotsky's Notebooks, 1933-1935: Writings on Lenin , Diyalektik ve Evrimcilik, Columbia University Press, New York 1986)

> Emperyalizm, emperyalizmin itici gücü olarak finans kapitalin oluşumunun evrenselliği, nüfuz edilebilirliği, hareketliliği ve baş döndürücü hızı sayesinde bu iki eğilime de güç katmaktadır.
>
> Emperyalizm, tek tek ulusal ve kıtasal birimleri kıyaslanamaz bir şekilde daha hızlı ve daha derinden tek bir bütün halinde birleştirir, onları birbirine en yakın ve en hayati bağımlılık haline getirir ve ekonomik yöntemlerini, toplumsal biçimlerini ve gelişme düzeylerini daha özdeş kılar. Aynı zamanda, bu "hedefe" o kadar düşmanca yöntemlerle, kaplan sıçramalarıyla, geri kalmış ülkelere ve bölgelere o kadar baskınlarla ulaşır ki, gerçekleştirdiği dünya ekonomisinin birleşmesi ve düzleşmesi, onun tarafından daha şiddetli bir şekilde bozulur ve önceki çağlardan daha sarsıcı olur.”[9]

Eşitsiz ve birleşik gelişme yasasını genel olarak tartışmanın yeri burası değil. Bunun yerine, bu çalışmanın odak noktası olan Büyük Güçler arasındaki rekabetle olan ilişkisini tartışmakla yetineceğiz. Gördüğümüz gibi, Lenin ve Troçki, bu yasayı yalnızca sözde geri (yarı)sömürge ülkeler veya emperyalist ve (yarı)sömürge devletler arasındaki ilişki için geçerli olarak görmediler, ama aynı zamanda Büyük Güçlerin kendi aralarındaki ilişkiler için de. Troçki ve Lenin'in aşağıdaki iki alıntısı bunu çok açık bir şekilde göstermektedir.

> "... tarihsel geri kalmışlığın ayrıcalığı - ve böyle bir ayrıcalık vardır - bir dizi ara aşamayı atlayarak, belirli herhangi bir tarihte önceden hazır olanın benimsenmesine izin verir veya daha doğrusu zorlar. Vahşiler, geçmişte bu iki silah arasında uzanan yoldan gitmeden, tüfek için oklarını ve yaylarını bir anda atarlar. Amerika'daki Avrupalı sömürgeciler, tarihi baştan başlamadılar. Almanya ve Birleşik Devletler'in şimdi ekonomik olarak İngiltere'yi geride bırakmış olmaları, kapitalist gelişmelerinin tam da geri kalmışlığıyla mümkün olmuştur... Tarihsel olarak geri kalmış ulusların gelişimi, zorunlu olarak, tarihsel süreçte farklı aşamaların kendine özgü bir bileşimine yol açar.”[10]
>
> “1915'te Sovyet Avrupa Birleşik Devletleri sloganını savunurken, eşitsiz gelişme yasasının kendi içinde bu slogana karşı bir argüman olmadığını, çünkü farklı ülkelerin ve kıtaların tarihsel gelişiminin

---

[9] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal (1928), Pathfinder Press, New York 1970, s.19-20

[10] Leon Troçki: Rus Devrimi Tarihi (1930), Haymarket Books, Chicago 2008, s. 4

> eşitsizliğinin kendi içinde eşitsiz olduğunu belirttik. Avrupa ülkeleri birbirlerine göre eşit olmayan bir şekilde gelişiyor. Bununla birlikte, bu ülkelerden hiçbirinin, en azından incelenmekte olan tarihsel çağda, Amerika'nın Avrupa'nın önünde koştuğu gibi, diğer ülkelere göre o kadar ileri gitmek kaderinde olmadığı mutlak bir tarihsel kesinlikle ileri sürülebilir. Amerika için bir eşitsizlik ölçeği var, Avrupa için başka bir eşitsizlik var. Coğrafi ve tarihsel olarak koşullar, Avrupa ülkeleri arasında o kadar sıkı bir organik bağ belirlemiştir ki, kendilerini bu bağdan koparmalarının hiçbir yolu yoktur. Avrupa'nın modern burjuva hükümetleri, tek bir arabaya zincirlenmiş katiller gibidir."[11]

Aynı şekilde Lenin, sadece Rusya'da değil, aynı zamanda küresel ölçekte de eşitsiz gelişme gözlemledi. Rusya'da, modern kapitalist işletmeler, geri kalmış yarı feodal tarımsal sömürü biçimlerinin yanında mevcuttu. Küresel ölçekte, Lenin, en gelişmiş kapitalist ülke olan İngiltere'nin durgunlaştığını, geç kapitalist gelişmeye sahip diğer ülkelerin (örneğin Amerika ve Japonya) çarpıcı biçimde yükseldiğini görebiliyordu. Aynı şekilde, Avrupa emperyalist ülkelerinden ekonomik olarak geri sömürgelere yapılan sermaye ihracatı, farklı üretim tarzlarının birleşmelerini yarattı ve böylece sonraki ülkelerde ekonomik büyümeyi hızlandırdı. Lenin, "eşitsiz ekonomik ve politik gelişme, kapitalizmin mutlak bir yasasıdır" sonucuna vardı.[12]

Lenin, Büyük Güçler arasındaki ilişkilerde eşitsiz gelişme yasasının önemini vurguladı. Büyük Güçler arasında neden istikrarlı bir ilişkinin imkansız olduğunu ve neden aralarında kopmalar ve nihayetinde savaşlar olması gerektiğini anlamaya yardımcı olan şeyin tam olarak bu yasa olduğunu açıkladı.

> "Olumsuz bir cevabın imkansız olması dışında, sorunun sadece açıkça sunulması gerekir. Bunun nedeni, kapitalizmde etki alanlarının, çıkarların, sömürgelerin vb. bölünmesinin tek makul temeli, katılanların gücünün, genel ekonomik, mali, askeri güçlerinin vb. hesaplanmasıdır. Ve bölünmedeki bu katılımcıların gücü eşit derecede değişmez, çünkü farklı teşebbüslerin, tröstlerin, sanayi dallarının veya ülkelerin bile gelişmesi kapitalizm altında imkansızdır. Yarım yüzyıl önce Almanya, kapitalist gücü o zamanki Britanya'nınkiyle

[11] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal (1928), Pathfinder Press, New York 1970, s.14-15
[12] V.I. Lenin: Avrupa Birleşik Devletleri Sloganı Üzerine (1915), içinde: LCW 21, s. 342

> karşılaştırıldığında, sefil, önemsiz bir ülkeydi; Japonya, Rusya ile aynı şekilde. On ya da yirmi yıl içinde emperyalist güçlerin göreli gücünün değişmeden kalması "tasavvur edilebilir" mi? Bu söz konusu olamaz."[13]

Ve gerçekten de, emperyalist çağın erken dönemlerinde kapitalizmin gelişimine bakarsak, aşağıda göstereceğimiz gibi, Büyük Güçler arasında böylesi eşitsiz bir gelişmenin tam olarak doğrulandığını göreceğiz.

Lenin ve Troçki zamanındaki Büyük Güçler arasındaki bu eşitsizliğin tanınması önemlidir, çünkü bugün Çin ve Rusya'nın emperyalist doğasının çeşitli inkarcıları, Marksist klasiklerin yalnızca en güçlü ve en gelişmiş kapitalist ulusları "emperyalist" olarak gördüğünü iddia etmektedir. Bu iddiayı yukarıda IV. bölümde zaten çürütmüştük. Ancak emperyalist Büyük Güçlerin emperyalizmin erken dönemlerindeki eşitsiz karakterini aşağıda daha ayrıntılı olarak gösterelim.

1939 Öncesi Büyük Güçlerin Eşitsizliğine İlişkin Bazı Tarihsel Örnekler

Yukarıda belirttiğimiz gibi, 20. yüzyılın başlarındaki emperyalist Büyük Güçler, genel olarak konuşursak, eski, "olgun" emperyalist güçler (İngiltere veya Fransa gibi), daha yeni, yükselen güçler (ABD veya Almanya gibi) ve bunun yanı sıra, daha geri güçler (Rusya, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, İtalya veya Japonya gibi) ayırt edilebilir. Çeşitli çalışmalarda detaylandırdığımız gibi, bu Büyük Güçler arasında sınai gelişme, ekonomik üretkenlik, sermaye ihracı, krediler vb. gibi birçok açıdan eşitsizlik mevcuttu - mevcut emperyalist güçler arasındaki farklılıklardan farklı değil.[14]

En bariz olanı, gelişmiş emperyalist güçler ile daha geri olanlar arasındaki devasa farktı. Bu noktada sadece iki örnek vermek yeterli olacaktır. Tablo 16'da bir yanda İngiltere ya da ABD gibi ülkeler ile diğer yanda Rusya, Japonya ya da İspanya gibi geri emperyalist güçler arasındaki emek üretkenliğindeki büyük farklılıkları görüyoruz.

---

[13] V.I. Lenin: Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916), içinde: LCW 22, s. 295

[14] Web sitemizin özel alt bölümünde listelenen bu çeşitli eserler için bakınız: https://www.thecommunists.net/theory/china-russia-as-imperialist-powers/; Okuyucuları özellikle Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi adlı broşürümüze yönlendiriyoruz.

Tablo 16. 1913 Yılı Nüfus ve Gayri Safi Yurtiçi Hasıla[15]

	Nüfus (Milyon olarak)	**GSYİH** Milyon Dolar Olarak	**GSYİH** $ Kişi Başına
ABD	97.6	517.4	5,301
İngiltere	45.6	224.6	4,921
İspanya	20.3	45.7	2,255
Rusya	156.2	232.3	1,488
Japonya	51.7	71.6	1,387
Çin	437.1	241.3	552

Tablo 17'de, I. Dünya Savaşı arifesinde çeşitli emperyalist güçler için kişi başına düşen GSYİH rakamlarını ve göreli sanayileşme seviyelerini görüyoruz. Bugün gördüğümüze benzer şekilde, 1913'te Batılı emperyalist güçler ile Doğulu rakipleri arasında büyük üretkenlik farklılıkları vardı. İngiltere'nin kişi başına düşen sanayi üretimi (100 değeriyle karşılaştırmanın temeli olarak hizmet ediyor), örneğin Avusturya'nın üç katından, İtalya'nın dört katından ve Rusya'nın altı katından daha büyüktü.

Tablo 17. 1913'te kişi başına göreli GSYİH (A sütunu) ve göreli sanayileşme seviyeleri (B sütunu)[16]

Ülke	A	B
İngiltere	100	100
Fransa	81	51
Almanya	77	74
Avusturya	62	29
Italya	52	23
İspanya	48	19
Rusya	29	17

[15] Angus Maddison: Dünya Ekonomisi: Bin Yıllık Bir Perspektif, Cilt. 1, 2001, s. 183-185 ve 213-215. Rakamlar 1990 uluslararası ABD Doları cinsinden hesaplanmıştır.
[16] François Crouzet: Avrupa Ekonomisinin Tarihi, 1000–2000, University Press of Virginia, 2001, s. 148

Gösterdiğimiz gibi, ekonomik gelişmedeki bu eşitsizlik, Lenin'in Rusya, Avusturya-Macaristan, İtalya veya Japonya gibi "geri" Büyük Güçleri emperyalist olarak nitelendirmesine engel olmadı. Örneğin, çok daha zayıf ekonomik gelişme aşamasına rağmen Japonya gibi bir ülkenin emperyalist karakterine yaptığı göndermeye bakın.

> "Kapitalizm, sömürgelerde ve denizaşırı ülkelerde en büyük hızla büyüyor. İkincisi arasında yeni emperyalist güçler ortaya çıkıyor (örneğin Japonya)."[17]

Ancak tarihsel verilere daha yakından bakıldığında, sadece gelişmiş ve geri Büyük Güçler arasında değil, aynı zamanda Batılı emperyalist devletlerin kendi aralarında da eşitsizliğin var olduğu görülecektir. Bu, ilk olarak, sömürge mülkleri açısından açıkça böyleydi. İngiltere ve Fransa kontrolleri altında geniş küresel imparatorluklara sahipken, Almanya ve ABD'nin neredeyse hiç kolonisi yoktu.

Sermaye ihracatının rolüne baktığımızda Batılı Büyük Güçler arasında benzer eşitsizliği görüyoruz. Tablo 18'in gösterdiği gibi, sermaye ihracatı Britanya için meta üretimi ve ticaretinden çok daha önemli bir rol oynadı. İngiltere o zamanlar baskın emperyalist güç olduğundan (tarihsel olarak 20. yüzyılın ikinci yarısında ABD'ye benzer bir rol oynadı) bu şaşırtıcı değil. Londra tek başına dünyadaki yabancı yatırımın neredeyse yarısını kontrol ediyordu. Sermaye ihracatındaki payı, dünya sanayi üretimi ve ticaretindeki payının yaklaşık 2,5 katıydı. Fransa'da da durum pek farklı değildi. Ancak Almanya örneğinde, sermaye ihracının meta ticaretinden daha büyük bir rol oynamadığı bir emperyalist güç görüyoruz. Ve Amerika Birleşik Devletleri örneğinde, meta üretimi ve ticaretinin sermaye ihracından önemli ölçüde daha büyük bir rol oynadığı bir tablo görüyoruz.

---

[17] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); içinde: LCW Cilt. 22, s. 274

Tablo 18. Sanayi Üretimi, Ticaret ve Sermaye İhracatında Büyük Güçlerin Payı, 1913[18]

	Endüstriyel üretim	Dünya Ticareti	Yurtdışı Yatırım
İngitere	14%	15%	41%
ABD	36%	11%	8%
Almanya	16%	13%	13%
Fransa	6%	8%	20%

Bir dereceye kadar ABD, 20. yüzyılın başında, Çin'in son on yılda olduğu gibi benzer bir konumdaydı. Yeni gelen bir ülkeydi ve sermaye ihracatı yerleşik emperyalist güçlerin gerisinde kaldı. Bu, başka bir göstergeden de anlaşılmaktadır. Tablo 18'in gösterdiği gibi, ABD sermaye ihracatına önemli bir katkıda bulunmadı - küresel stoklardaki payı İngiltere'nin 1/5'i bile değildi. Aynı zamanda, Amerika Birleşik Devletleri 1913/14 itibariyle, küresel yabancı yatırımın %15,8'ine denk gelen 7,1 Milyar $ ithal ettiğinde açık ara en büyük yabancı yatırım alıcısıydı.[19] [19] Tablo 19'da, 1914'e kadar ABD emperyalizminin yabancı kaynaklardan, ABD vatandaşlarının yurtdışında yaptığı yatırımın iki katından fazlasını aldığını görüyoruz.

Tablo 19. Amerika Birleşik Devletleri'nin Yabancı Yatırım Pozisyonu, 1914 (milyar ABD doları olarak)[20]

Toplam	Devlet kredisi	Özel Yatırımlar (Portföy yatırımları ve Doğrudan yatırımlar)	Toplam	Devlet borçlanmaları	Özel yükümlülükler (Portföy yatırımları ve Doğrudan yatırımlar)
3.5	**0**	**3.5**	**7.1**	**0.1**	**7.0**

Giovanni Arrighi ve Beverly J. Silver, 1870 ve 1913 yılları arasında İngiltere'nin ABD'ye yaptığı yabancı yatırımın ve uzun vadeli borç vermenin 3 milyar dolar olduğunu bildirdi. “Ancak aynı dönemde ABD, çoğunlukla İngiltere'ye 5,8 milyar dolar tutarında net faiz ve temettü ödemesi yaptı. Sonuç, ABD dış borcunun 1843'te 200 milyon dolardan 1914'te 3.700 milyon dolara yükselmesiydi. Buna karşılık İngiltere, Birinci Dünya Savaşı'nın

[18] Sanayi üretimi ve dünya ticareti rakamlarını içeren sütun Jürgen Kuczynski'den alınmıştır: Studien zur Geschichte der Weltwirtschaft, Berlin 1952, s. 35 ve s. 43. Denizaşırı yatırım ticareti rakamlarını içeren sütun Paul Bairoch ve Richard Kozul-Wright'tan alınmıştır: Küreselleşme Mitleri: Dünya Ekonomisinde Entegrasyon, Sanayileşme ve Büyüme Üzerine Bazı Tarihsel Yansımalar, UNCTAD Tartışma Belgeleri No. 113, 1996, s. 12. (Alman olmayan okuyucular için, merhum Jürgen Kuczynski'nin, kapitalizmin tarihi ve işçi sınıfı hakkında sayısız kitap yazan, Stalinist gelenek içinde ünlü bir Alman ekonomi tarihçisi olduğunu ekliyoruz. O, Eric Hobsbawn'ın bir tür Alman versiyonuydu. .)

[19] Dirk Willem te Velde: Doğrudan Yabancı Yatırım ve Kalkınma. Tarihsel bir bakış açısı, 30 Ocak 2006, “2006 için Dünya Ekonomik ve Sosyal Araştırması” için Arka Plan makalesi, Overseas Development Institute, s. 6.

[20] Mira Wilkins: Amerika Birleşik Devletleri'nde Yabancı Yatırımın Tarihi, 1914–1945, Harvard University Press, Cambridge 2004, s. 64

başlangıcında, varlıklarının neredeyse yarısına denizaşırı ülkelerde sahipti ve ulusal gelirinin yaklaşık yüzde 10'unu yabancı yatırım faizi şeklinde aldı.[21]

Başka bir deyişle, Birleşik Devletler Birinci Dünya Savaşı arifesinde net sermaye ihracatçısı değil, net sermaye ithalatçısıydı. İngiltere'ye net temettüler ve faizler ödedi. Sermaye ihracı açısından, ABD ve İngiltere arasındaki karşıtlık bundan daha büyük olamazdı. Ancak, hem ABD hem de İngiltere emperyalist Büyük Güçlerdi. Bu, emperyalist güçler arasındaki eşitsiz gelişmenin bir örneğidir. Bununla birlikte, Lenin yalnızca İngiltere'yi değil, Almanya ve ABD'yi de emperyalist olarak nitelendirdi.

Başka bir çarpıcı istatistik, David Landes tarafından kapitalizm üzerine ünlü çalışması The Unbound Prometheus'ta sağlanmıştır. Aşağıdaki Tablo 20, İngiltere ve Almanya gibi önde gelen emperyalist güçler için sermaye ihracatının farklı alaka düzeyini göstermektedir. İngiltere'nin yabancı yatırımı toplam net sermaye oluşumunun yaklaşık %52'sini temsil ederken, Almanya örneğinde bu oran sadece %6'dan azdı. Başka bir deyişle, Alman sermayesi dünya pazarında İngiltere'den çok daha küçük bir rol oynamakla kalmadı, Almanya için sermaye ihracatı da çok daha az önemliydi.

Tablo 20. Almanya ve Birleşik Krallık: Toplam Net Sermaye Oluşumunun Yüzdesi Olarak Yabancı Yatırım (cari fiyatlarla)[22]

Almanya		İngiltere	
1851/5-1861/5	2.2%	1855-64	29.1%
1861/5-1871/5	12.9%	1865-74	40.1%
1871/5-1881/5	14.1%	1875-84	28.9%
1881/5-1891/5	19.9%	1885-94	51.2%
1891/5-1901/5	9.7%	1895-1904	20.7%
1901/5-1911/13	5.7%	1905-14	51.9%

Farklı emperyalist Büyük Güçler arasındaki eşitsiz gelişmeye bir başka örnek de Tablo 21'de görülebilir. Britanya, Almanya ve ABD'nin 1914'teki net dış varlıklarını ekonomik çıktıları ile kıyaslarsak, Bu Büyük Güçler için sermaye ihracatının rolünde büyük farklılıklar görüyoruz. Britanya örneğinde, yabancı yatırım açıkça en önemli rolü oynadı. Bununla birlikte, Almanya örneğinde, üretimin payı olarak sermaye ihracatı, Britanya'nın yalnızca ¼'ü kadardı. Ve ABD'yi alırsak, boşluk daha da büyük. Burada, yukarıdaki diğer tabloların

[21] Giovanni Arrighi ve Beverly J. Silver: Modern Dünya Sisteminde Kaos ve Yönetişim, Minnesota Üniversitesi Yayınları, Minneapolis 1999, s. 132-133

[22] David S. Landes: Bağlanmamış Prometheus. 1750'den günümüze Batı Avrupa'da teknolojik değişim ve endüstriyel gelişme, Cambridge University Press, Cambridge 1969, s. 331

daha önce de belirttiği gibi, ABD'nin aslında net sermaye ihracatı bile değil, net sermaye ithalatçısı olduğunu görüyoruz.

Tablo 21. 1914'te Net Dış Varlıklar (GSYİH'nin yüzdesi)[23]

İngiltere	153%
Almanya	36%
ABD	-9%

Bu eşitsizliğin Lenin'in tüm bu Büyük Güçleri emperyalist olarak nitelendirmesini engellemediğini tekrarlıyoruz. Eşitsizlik, iki Dünya Savaşı arasındaki dönemde emperyalist güçler arasında merkezi bir özellik olarak kaldı. Birinci Dünya Savaşı'nı kaybeden Almanya, artık hiçbir koloniye sahip değildi. Benzer şekilde, II. Dünya Savaşı arifesinde çeşitli emperyalist güçlerin ekonomisinde sermaye ihracatının rolüne baktığımızda büyük farklılıklar görüyoruz. Tablo 22'nin gösterdiği gibi İngiltere, küresel yabancı yatırımın %39,4'lük payıyla hâlâ baskın durumdaydı. Buna karşılık, Fransa'nın payı sadece %8,8 idi. Ve Almanya'nın sermaye ihracat hacmi, 1938'de İngiltere'ninkinin %4'ünden azdı. Benzer şekilde, Japonya'nın yabancı yatırımı ABD'nin sadece %7,1'i kadardı. Sonuç olarak, 1930'larda emperyalist güçler arasında sermaye ihracatında büyük bir eşitsizlik görüyoruz. Ancak bu büyük boşluk, Marksistlerin tüm bu güçlerin emperyalist doğasını inkar etmelerine neden olmadı!

Tablo 22. 1938'de Yurtdışında Yatırılan Sermayenin Brüt Nominal Değeri (cari döviz kurlarıyla milyonlarca ABD Doları olarak)[24]

	Avrupa	Batı Şubeleri	Latin Amerika	Asya	Afrika	Toplam
İngiltere	1.139	6.562	3.888	3.169	1.848	17.335
Fransa	1.035	582	292	906	1.044	3.859
Almanya	274	130	132	140	–	676
Hollanda	1.643	1.016	145	1.998	16	4.818
Diğer*	1.803	1.143	820	101	646	4.579
ABD	2.386	4.454	3.496	997	158	11.491
Japonya	53	48	1	1.128	–	1.230
Toplam	8.331	13.935	8.774	8.439	3.712	43.988

* Diğer 19 Avrupa ülkesini içerir

Birinci Dünya Savaşı Öncesi Dönemde Küreselleşme ve Büyük Güç Rekabeti

Günümüze en çok benzeyen tarihi dönemin Birinci Dünya Savaşı öncesi dönem olduğunu yukarıda belirtmiştik. Açıkçası, I. Dünya Savaşı öncesi

[23] Moritz Schularick: İki "Küreselleşmenin" Hikayesi: Küresel Finansın İki Çağında Zenginden Yoksullara Sermaye Akışı, içinde: International Journal of Finance and Economics 11 (2006), s. 350

[24] Angus Maddison: Dünya Ekonomisi: Bin Yıllık Bir Perspektif, Cilt. 1, 2001, s. 101

dönemi analiz etmek bu çalışmanın kapsamını aşacaktır.[25] Ancak bazı benzerliklere dikkat çekmekte fayda vardır.

Son yıllarda ABD'ye benzer şekilde, Britanya, dünyanın yabancı yatırım stokundaki baskın rolüne yansıdığı üzere, I. Dünya Savaşı'ndan önce açık ara en olgun kapitalist ülkeydi. Dünya Savaşı Sonrası dönemin en iyi Marksist tarihçilerinden biri olan merhum Eric Hobsbawn, aynı zamanda şunları belirtti: dünyanın yurtdışı yatırımları; Sadece İngiltere yüzde 44'e sahipti. 1914'te yalnızca İngiliz buharlı gemi filosu, diğer tüm Avrupa devletlerinin tüm ticaret filolarının toplamından yüzde 12 daha büyüktü."[26]

Bununla birlikte, başta Almanya ve ABD olmak üzere yeni rakipler ortaya çıktığından Britanya'nın gücü zaten düşüşteydi. Bugün Çin, meydan okuyucu olarak benzer bir rol oynuyor.

Bugün küreselleşme (veya UNCTAD'dan[27] bir tabirle "hiperküreselleşme" olarak adlandırılan) olarak adlandırılan yakın ekonomik ilişkilerin, Büyük Güçler arasında açık bir rekabetin patlaması için bir engel olacağı iddia edilebilir. Ancak geçmişte de belirttiğimiz gibi tarih bunun aksini kanıtlamaktadır. Aslında I. Dünya Savaşı'ndaki iki büyük rakip olan İngiltere ve Almanya, 1914'ten önce yakın ekonomik ilişkilere sahipti.[28] Tablo 23'te, 1914'ten önce İngiltere'nin Almanya'nın en önemli ticaret ortağı olduğunu, Almanya'nın ise İngiltere'nin ticareti için neredeyse Fransa kadar önemli olduğunu görüyoruz.

Tablo 23. İngiltere ve Almanya'nın Başlıca Ticaret Ortakları, 1890-1913 (Ortalama % Pay)[29]

İngiltere	**Almanya**
1. ABD: 19.47%	**1. İngiltere: 13.85%**
2. Fransa: 8.99%	**2. ABD: 11.03%**
3. Almanya: 8.90%	**3. Avusturya-Macaristan: 10.15 %**

Ancak, Marksistlerin defalarca işaret ettikleri gibi, bu tür yakın ekonomik ilişkiler, tekelci kapitalistler arasında daha yakın bağlar oluşturmakla kalmaz,

---

[25] Birinci Dünya Savaşı hakkında sayısız literatür var. Bkz. James Joll: Birinci Dünya Savaşı'nın Kökenleri, Longman, New York 1984; Gerd Hardach: Birinci Dünya Savaşı, 1914-1918, Penguin Books, New York 1987; John Godfrey: Kapitalizm Savaşta: Fransa'da Sanayi Politikası ve Bürokrasi, 1914-1918, Berg Publishers, Leamington Spa 1987; Fritz Klein (Ed.): Deutschland im ersten Weltkrieg, Cilt. 1-3, Akademie-Verlag, Berlin 1968.

[26] E. J. Hobsbawm: İmparatorluk Çağı, Vintage Kitaplar, New York 1989, s.51

[27] Bakınız UNCTAD: 2018 Dünya Yatırım Raporu

[28] Bunun için bkz. Helga Nussbaum: Avrupa Ekonomik Alanı. Dolaşma, hizalama, tutarsızlık, içinde: Fritz Klein / Karl Otmar von Aretin (Eds): Europea um 1900, Akademie-Verlag, Berlin 1989, s. 49

[29] Stefano Battilossi: Birinci Küreselleşme sırasında Çokuluslu Bankacılığın Belirleyicileri, 1870-1914, Çalışma Belgeleri 114, Oesterreichische Nationalbank (Avusturya Merkez Bankası), 2006, s. 40

aynı zamanda aralarındaki rekabeti de hızlandırır. Bu, 1914'te aralarında düşmanlıkların patlak vermesiyle sonuçlanan İngiltere ve Almanya arasındaki uzun süredir devam eden rekabetle güçlü bir şekilde gösterildi.

Diğer bir paralellik, Birinci Dünya Savaşı'ndan önceki yıllarda korumacılığın artmasıdır. En güçlü emperyalist güç İngiltere dışında, diğer tüm emperyalist devletler meta ithalatına tarifeler uyguladılar - yine şu anda yaşadığımız Küresel Ticaret Savaşı'nın başlangıcındaki benzer bir gelişme. (Bkz. Tablo 24)

Tablo 24. 1914 Avrupa'da ortalama tarife düzeyi (% olarak)[30]

İngiltere	0	Avusturma-Macaristan	18
Holladan	4	Fransa, İsveç	20
İsviçre, Belççika	9	Rusya	38
Almanya	13	İspanya	41
Danimarka	14	ABD (1913)	30

Emperyalist güçler arasındaki bu eşitsizliğin II. Dünya Savaşı'ndan sonra da devam ettiğini belirterek bitirelim. ABD mutlak hegemonik güç haline gelirken, İngiltere ve Fransa'nın statüsü, sömürge imparatorluklarının kaybına veya 1956'da Nasır'ın Süveyş Kanalı'nı millileştirmesini durdurmaya yönelik başarısız girişimlerine yansıdığı gibi hızlı bir düşüş yaşıyordu. Almanya ve Japonya, mağlup emperyalist güçler olarak ekonomilerini yeniden inşa edebildiler, ancak Washington'a tabi askeri olarak kaldılar.

"Şişman" ve "Zayıf" İnekler

Ayrıca tarihteki daha önceki gelişmelerle paralellikler çizmeye değer başka bir yönü daha var. İkinci Dünya Savaşı, esasen dünya düzenine egemen olan eski, uzun süredir devam eden Büyük Güçler ile bu düzene meydan okuyan ve pastadan emperyalist paylarını almaya kararlı yeni ortaya çıkan Büyük Güçler arasında bir çatışmanın yaşandığı bir savaştı. Eski emperyalist güçler -İngiltere ve Fransa- daha zengindi ve bir tür burjuva demokratik sistemi karşılayabilirdi. Yeni emperyalist güçler -Almanya, İtalya ve Japonya- o kadar zengin değildi. Ekonomik kaynaklarını merkezileştirmek ve siyasi özgürlüğü tamamen bastırmak zorunda kaldılar.

Troçki, 1930'lardaki çalışmalarında bu konuyu birkaç kez yazdı. "Yukarıda bahsedilen devlet sınıflandırmasının tarihsel anlamı vardır, ancak ucuz pasifist karalamalarda belirtilenden hiç değildir. Faşizme veya diğer diktatörlük biçimlerine ilk ulaşanlar, iç çelişkileri en keskinliğe ulaşmış olan ülkelerdi: kendi hammaddeleri olmayan, dünya pazarına yeterli erişimi olmayan ülkeler (Almanya, İtalya, Japonya); son savaşta yenilgiye uğrayan ülkeler (Almanya, Macaristan, Avusturya); son olarak, kapitalist sistemin krizinin kapitalizm öncesi kalıntılarla karmaşıklaştığı ülkeler (Japonya, Polonya, Romanya, Macaristan). Tüm bu tarihsel olarak geri kalmış veya elverişsiz uluslar, doğal olarak gezegenimizin siyasi haritasından en az memnun olanlardır. Bu nedenle

[30] E. J. Hobsbawm: İmparatorluk Çağı, Vintage Kitaplar, New York 1989, s.39

dış politikaları, her şeyden önce elde ettikleri ganimetin korunmasıyla ilgilenen ayrıcalıklı ülkelerinkinden daha saldırgan bir karaktere sahiptir. Faşist ve yarı faşist ülkeler, çoğunlukla, ikinci ittifakta yer alan devletlerin, statükonun yandaşları ve düşmanları olarak çok koşullu bölünmesi buradan doğar. Ancak bu, kesinlikle bu iki kampın birbiriyle savaşacağı anlamına gelmiyor."[31]

Troçki bir zamanlar eski iktidara "şişman inekler" ve yükselen güçlere "zayıf inekler" demişti, bu da sonuç olarak sosyal-emperyalist partilerle farklı ilişkilere sahipti. "Tıpkı kapitalist dünya, emperyalist demokrasilerin şişman inekleri ile faşist diktatörlüklerin yağsız ve açgözlü inekleri olarak ikiye bölünmüşse, Böylece İkinci Enternasyonal, ulusal emperyalist işletmelerinin hâlâ hissedarı olan "doymuş" bir grup ile faşizm tarafından ulusal otlaklardan sürülen bir grup cılız inek olarak bölündü."[32]

Bugünkü durumla belli bir benzerlik var. Eski Büyük Güçler - ABD, AB ve Japonya - mevcut dünya düzeninin savunucularıdır. Bu "şişman inekler" kendi ülkelerinde belirli bir dereceye kadar burjuva demokratik haklara sahip olabilirler. Ortaya çıkan Büyük Güçler – Çin ve Rusya – o kadar zengin değiller. Eski emperyalist rakiplerinden önemli ölçüde daha düşük emek üretkenliğine sahipler. Bu "zayıf inekler", "şişman" olmanın tek yolu olduğu için mevcut düzene agresif bir şekilde meydan okuyor. Bunu başarmak için, bu devletlerin burjuvazisi, içeride çok az (Rusya) veya hiç (Çin) demokratik hakkı olmayan otoriter rejimler aracılığıyla yönetiyor.

[31] Leon Troçki: Yeni Bir Dünya Savaşının Eşiğinde (1937); içinde: Troçki Yazıları 1936-37, s. 384

[32] Leon Troçki: Aşamalı Felç. Yeni Savaşın Arifesinde İkinci Enternasyonal (1939), içinde: Lev Troçki'nin Yazıları, 1939-40, s. 36

Bölüm 2: Günümüz Dünyasında Büyük Güçler Rekabetinin Modern Revizyonist Teorileri

VIII. Revizyonist Badana: Pekin'in “Sosyalizminin” Stalinist ve Bolivarcı Hayranları

Marksistler her zaman partileri ve insanları genel ideolojik inançlarına göre yargılamanın büyük bir hata olduğunda ısrar ettiler. Böyle bir siyasi inancın kendi başına hiçbir değeri yoktur. Troçki'nin yerinde bir şekilde belirttiği gibi: “Ne sınıflar ne de partiler, kendileri hakkında söylediklerine veya belirli bir anda yükselttikleri sloganlara göre yargılanamaz. Bu, bir siyasi parti içindeki gruplaşmalar için de geçerlidir.”[1]

Değerleri ancak somut siyasi sonuçlarla ve uluslararası sınıf mücadelesindeki somut duruşla karşılaştırılarak değerlendirilebilir. Ancak o zaman Marksistler, belirli bir parti veya kişi hakkında yeterli bir yargıya varabilirler.

Tarih bu temel gerçeği sayısız kez kanıtlamıştır. Başka bir yerde de belirttiğimiz gibi, düşman sınıf güçleri tek ve aynı dinin bayrağı altında defalarca birbirlerine karşı savaşmışlardır: daha yoksul sınıflar (özellikle Kuzey Afrika'da) arasında kök salmış Donatistlere ve Agonistici'lere karşı Roma İmparatoru'na hizmet eden resmi Hıristiyan kilisesi; Ali ibn Muhammed'e karşı yozlaşmış Abbasi Halifeliği ve kölelerin ve yoksulların sosyal devrimci Zanj İsyanı; ya da Almanya'da egemen feodal sınıfa karşı yoksul köylülerin devrimci ayaklanmasına önderlik eden Thomas Münzer'i ve aynı sınıfla, aynı Hıristiyanlık bayrağı altında ve yozlaşmış Katolik Kilisesi'ne karşı mücadelede uzlaşmaya varan Martin Luther'i ele alalım.[2]

Aynı şeyi modern işçi hareketinin tarihinde de görüyoruz. Marksizm adına bir yanda emperyalist savaşa karşı savaşan Lenin, Luxemburg ve Liebknecht önderliğindeki devrimci güçler, öte yanda onu destekleyen Kautsky ve Plekhanov gibi oportünist güçler vardı. Troçki'yi ve Dördüncü Enternasyonal'i, aynı bayrağı kötüye kullanan totaliter ve emperyalizm yanlısı Stalinist bürokrasiye karşı Leninizm adına savaştırdık.

Bugün de durum farklı değil. Suriye halkının halk ayaklanmasına karşı Marksizm bayrağını yükselten ve aynı zamanda gerici Esad diktatörlüğünü

---

[1] Leon Troçki: Sloganların ve Farklılıkların Analizi, içinde: Leon Troçki: Sol Muhalefetin Meydan Okuması 1923-25, New York 1975, s. 390

[2] Bkz. Michael Pröbsting: World Perspectives 2018, s. 107-108, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/

destekleyen güçler var. Diğerleri bir kenara çekilir ve tarafsız bir pozisyon alır. Bir diğer kamp ise Esad'a karşı Suriye Devrimi'ni destekliyor.[3] General Sisi'nin Temmuz 2013'te Mısır'da gerçekleştirdiği askeri darbe bir başka örnektir: Marksizm ideolojisine resmen bağlı olan örgütler darbeyi, diğerleri ise orduya karşı kitlesel protestoları destekledi.[4] Daha birçok örnekle devam edebiliriz.

Bu pek şaşırtıcı değil: Geçmişte olduğu gibi, sayısız oportünist güç, Marksizm, Leninizm veya Troçkizm bayrağını kötüye kullanarak ve genel olarak işçi öncüleri ve devrimci eylemcilerin saflarında kafa karışıklığı yaratarak doğrudan veya dolaylı olarak egemen sınıfa hizmet ediyor. Bu nedenle, devrimciler için gerçek Marksizmi, bayrağımızı çarpıtan revizyonistlerden ayırmaları çok önemlidir. Bu nedenle RCIT, devrimcilerin sosyalistlerle herhangi bir birliğe yalnızca “genel ilkeler” temelinde, ancak uluslararası sınıf mücadelesi için somut bir program üzerinde anlaşma olmaksızın karşı çıkmaları gerektiğini her zaman vurgulamıştır. Tam tersine devrimciler, egemen sınıfa hizmet edenlere ve Marksizm, Leninizm veya Troçkizm adını kötüye kullanarak siyasi öncüler arasında kafa karışıklığı yaratanlara karşı uzlaşmaz bir mücadele yürütmelidir. Çin ve Rusya'nın emperyalist güçler olarak ortaya çıkması ve Büyük Güç rekabeti söz konusu olduğunda da aynı fenomeni görüyoruz. Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini önceki bölümlerde göstermiştik. Bununla birlikte, doğrusu, Çin'i "sosyalist bir devlet" olarak nitelendiren veya en azından Xi'nin Çin'i ve Putin'in Rusya'sını "nesnel

---

[3] RCIT'in Suriye Devrimi'ne ilişkin analizi için, web sitemizin özel bir alt bölümünde okunabilecek Suriye Devrimi hakkında bir dizi kitapçık, açıklama ve makaleye bakın: https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/collection-of-articles-on-the-syrian-revolution/. Özellikle Michael Pröbsting'e atıfta bulunuyoruz: Suriye Devrimi Sonunda mı? Üçüncü Kamp Çekimserliği Haklı mı? Suriye'nin kurtarılmış bölgesindeki halk iktidarının organları, Suriyeli isyancıların farklı sektörlerinin karakteri ve Suriye Devrimi'nden kaçan solcuların başarısızlığı üzerine bir deneme, 5 Nisan 2017, https://www.thecommunists.net/theory/syrian-revolution-not-dead/ ve Michael Pröbsting: World Perspectives 2018: A World Pregnant with Wars and Popular Uprisings'in V. bölümü, Şubat 2018, https://www.thecommunists.net/theory/worldperspectives-2018/chapter-v/. Analizlerinin tüm yönleriyle aynı fikirde olmasak da, Avustralyalı sosyalist Michael Karadjis de https://mkaradjis.wordpress.com/ web sitesinde Suriye Devrimi hakkında bir dizi anlayışlı makale yayınladı.

[4] Mısır darbesi ile ilgili olarak web sitemizin aşağıdaki alt bölümünde yayınlanan RCIT'in çok sayıda açıklama ve makalesine bakın: https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/. Özellikle bu konuda Michael Pröbsting'in kapsamlı bir broşürüne atıfta bulunuyoruz: Mısır'da Darbe ve Solun “Ordu Sosyalizminin” İflası, Ağustos 2013, https://www.thecommunists.net/theory/egypt-and-left-army-socialism/. Ayrıca bkz. Yossi Schwartz: Egypt: The U.S. Support for the Military Coup and the Left's cehalet, 11.7.2013, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/egypt-us-support-for-military-coup/

olarak anti-emperyalist" güçler olarak nitelendiren kendilerini "Marksist-Leninist" olarak adlandıran çok sayıda parti var. Bunu bu ve sonraki üç bölümde birkaç örnekle tartışalım.

Önemli sayıda Stalinist ve Bolivarcı parti Çin'i “sosyalist” ve “ilerici” bir güç olarak övüyor. 1994'ten beri ülkeyi tekelci kapitalistlerin hizmetinde sadakatle yöneten koalisyon hükümetinin bir parçası olan Güney Afrika Komünist Partisi (SACP), uzun zamandan beri Çin kardeş partisiyle yakın ilişkiler içinde. SACP lideri Benedict Anthony Duke Martins'in yakın zamanda “Xi Jinping Düşüncesinin Yeni Bir Çağ için Çin Özelliklerine Sahip Sosyalizm Üzerine Rehberliği” (resmi Çinli ideologların favori tabiri) hakkında söylediği şey:

“Güney Afrika Komünist Partisi (SACP) Siyasi Büro ve Merkez Komitesi üyesi olarak Benedict Anthony Duke Martins, Xi Jinping'in Yeni Bir Çağ için Çin Özelliklerine Sahip Sosyalizm Üzerine Düşüncesi'nin kendi ülkeleri de dahil olmak üzere diğer ülkelerde rehberliğinden ve komünist partiler üzerindeki modelleme etkisinden övgüyle bahsetti. Martins, "Güney Afrika ve Çin arasında karşılıklı faydalar var" dedi. "İki komünist parti arasındaki işbirliği daha yüksek bir seviyeye çıkacaktır." Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) benzersiz liderlik tarzından ders alan Martins, “Güney Afrika” özelliklerine sahip sosyalizmin geliştiğini ve servet dağılımı, cinsiyet eşitliği, altyapı finansmanı ve diğer sosyal kaygıların ulusal durumunu sürekli iyileştireceğini söyledi. “Sömürge sonrası dönemde Güney Afrika, Çinli komünist ortağının mali desteğinden kısmen yararlanan derin bir ulusal büyüme elde edebildi” dedi.[5]

Nepal'deki çeşitli Stalinist-Maoist partiler aynı çizgiyi izliyor. Nepal Birleşik Komünist Partisi (Maoist) başkanı Puspa Kamal Dahal Prachanda, Çin Komünist Partisi liderliğini tebrik eden bir mesajda, "'Yakın komşumuzun dikkate değer bir ekonomik ilerleme kaydettiğini görmekten gurur duyuyoruz. Çin'de ortaya çıkan gelişmelerin dünyaya doğrudan yansımaları olacağından, dünyanın ÇKP kongresini yakından takip ettiği ifade edilen mesajda, kongrenin sonucunun çok uzaklara gideceğine inandıklarını da sözlerine ekledi. -hem Çin'de hem de dünyada etki yaratıyor. Mesajda, Nepal Birleşik Komünist Partisi'nin (Maoist), ÇKP'nin hem yurtiçinde hem de yurtdışında barış, istikrar ve kalkınma için gösterdiği çabalarla dayanışma ifade ettiği

[5] Karşılıklı çıkarlar Güney Afrika-Çin ilişkilerini güçlendiriyor, 2018-29 Mayıs, http://www.szdaily.com/content/2018-05/29/content_21019455.htm

belirtildi. Nepal Komünist Partisi (Birleşik Marksist Leninist) başkanı Jhala Nath Khanal bir mesajda, ÇKP'nin önderliğinde Çin'in büyük ilerleme kaydettiğini ve dünyanın en büyük ikinci ekonomisi haline geldiğini söyledi. Mesajda, Çin'in, Yoldaş Deng Xiaoping tarafından ortaya konan temel ilkelere göre Çin özelliklerine sahip sosyalizmi başarıyla inşa ettiği belirtildi.[6]

Geçtiğimiz yıllarda adada kapitalizmin restorasyonunu uygulayan Küba'nın iktidardaki Komünist Partisi[7], Pekin'deki “akıllı liderlik” için övgü korosuna katılıyor. “Küba, Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) 19. Ulusal Kongresi'ni Pekin'de düzenlediği için Çin'i tebrik etti. Küba Komünist Partisi'nin kıdemli üyelerinden Ulises Guilarte, Çin medyasına “Bunun büyük bir başarı olacağına inanıyoruz” dedi. Guilarte, "Çin, eşitsizlik, dışlama ve emperyal güçlerin müdahalesiyle karakterize edilen uluslararası bir ekonomik düzenin ortasında daha iyi bir dünyanın nasıl kurulacağına dair güven, güvenlik ve hepsinden önemlisi çok umut sunan bir ülkedir" dedi.[8]

Çin'in yöneticilerine yönelik benzer övgü, Venezuela'nın iktidar partisi Bolivarcı PSUV'den de duyulabilir: Venezuelalı analistler, "Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP), ülkeyi çeşitli köklü dönüşümlerden başarıyla geçiren olağanüstü bir liderlik sergilediğini söylüyorlar. Uluslararası ilişkiler uzmanı Jose Antonio Egido, Xinhua ile yakın zamanda yaptığı bir röportajda, ÇKP'nin başarısının ve buna bağlı olarak Çin'in başarısının, partinin temel sosyalist ilkelerini gözden kaçırmadan ileriye dönük plan yapma ve politikalarını uyarlama kapasitesinde yattığını söyledi. Egido, "Çin, 700 milyondan fazla insanı yoksulluktan kurtarmak gibi kalkınmada muazzam başarılar gördü" dedi.

Venezüella Ulusal Meclisi'ndeki iktidardaki Venezuela Birleşik Sosyalist Partisi'nin (PSUV) bir milletvekili olan Earle Herrera, ÇKP'nin yerel ve küresel değişikliklere hızlı bir şekilde yanıt verme yeteneğinin özeleştiri kapasitesinden kaynaklandığına inanıyor. Asya devini bugünkü konumuna getirmek için, ÇKP liderliği politikaları ve yönetimi ustaca yeni koşullara uyarladı. Egido, CPC'nin yeni politikalar icat edebilecek üst düzey idari

---

[6] Dünya partisi liderleri Çin'i TBM kongresi için tebrik ediyor, 2012/11/08, http://dm.china-embassy.org/eng/zt/sbd/t987943.htm

[7] Küba'daki kapitalist restorasyon hakkında örneğin bkz. Michael Pröbsting: Küba Devrimi Tükendi mi? Devrimden Kapitalizmin Restorasyonuna Giden Yol, Ağustos 2013, https://www.thecommunists.net/theory/cuba-s-revolution-sold-out/

[8] Küba, Çin Komünist Parti Kongresi'ni Kutluyor, 18 Ekim 2017 https://www.telesurtv.net/english/news/Cuba-Congratulates-China-on-Communist-Party-Congress-20171018-0029.html

ekipler oluşturabildiğini ve partinin ne zaman ve nerede daha pratik bir yaklaşım izleyeceğini de bildiğini de sözlerine ekledi. Herrera, "partinin öz eleştirisi sayesinde, ÇKP, siyasi ve ekonomik koşullar gerektirdiğinde kendini yenilemeyi biliyor" dedi.[9]

ABD Komünist Partisi, yukarıda alıntılananlardan çok daha az önemli bir güç olabilir, ancak “komünist” giysili emperyalist yöneticilere verdiği destekte kesinlikle daha az hevesli değildir. Partinin başkanı John Bachtell, son derece utanmaz bir övgü yazıyor: “ÇKP, Marksizmi Çin gerçekliğine yaratıcı bir şekilde uygulayan, derinden devrimci bir partidir. Yaklaşımları pragmatik, gerçeklere dayalı, özeleştirel ve kendini düzelticidir. Kapitalist bir ekonomi inşa etmekten çok uzak olan ÇKP, Çin'in gerçekleri bağlamında bir yol çiziyor ve ülkeye, 'Çin özellikleri' olan pek çok sorun, hata ve eksiklik olmadan, olağanüstü zor koşullar altında modern bir sosyalist topluma ulaşma yolunda rehberlik ediyor. ”[10]

Çoğu zaman emperyalizmin siyasi ve ekonomik çelişkilerinin düşünceli analizini yayınlayan ABD merkezli bir dergi olan Monthly Review gibi ilerici akademik dergiler bile Çin emperyalizminin dalkavukları için bir platform sunuyor. Bu şekilde, Hintli bir avukat ve kendi kendini anti-emperyalist ve Marksist ilan eden Ajit Singh'in bir makalesini yayınlıyor:

“Komünist Parti'nin önderliğinde Çin, kendisini her zaman Üçüncü Dünya'nın veya küresel Güney'in bir parçası ve emperyalizmin yarattığı küresel eşitsizliğe karşı daha önce sömürgeleştirilmiş ve ezilen ulusların kolektif mücadelesinin bir parçası olarak tanımladı. (…) Çin mükemmel bir toplum olmasa ve birçok zorlukla yüzleşmeye devam etse de, Çin özelliklerine sahip sosyalizm sistemi, bugün dünyanın karşı karşıya olduğu bir dizi acil soruna ABD kapitalist sisteminden daha iyi yanıt verebildi.”[11]

---

[9] Xinhua: Geçen Hafta: Venezüellalı analistler Çin Komünist Partisi'nin liderliğinin dikkate değer olduğunu söylüyor, 2016-07-11, http://www.xinhuanet.com/english/2016-07/11/c_135504402.htm

[10] John Bachtell: "Çin özellikleri" ile sosyalizmi inşa etmek için yeni bir dönem, 14 Haziran 2018, http://www.cpusa.org/article/a-new-era-for-building-socialism-with-chinese-characteristics/

[11] Ajit Singh: Çin'in yükselişi Amerikan halkını değil, ABD emperyalizmini tehdit ediyor, Monthly Review Online, 09 Nisan 2018, https://mronline.org/2018/04/09/chinas-rise-threatens-u-s-imperialism-not-american-people/; ayrıca bkz. aynı yazar tarafından: A New Era for Socialist China, 24 Ekim 2017, https://www.telesurtv.net/english/opinion/A-New-Era-for-Socialist-China-20171024-0008.html ; Hindistan ve Çin: Kurtuluşta Rakipler mi Potansiyel Ortaklar mı? 2 Kasım 2017, http://www.hamptoninstitution.org/india-and-china.html

Doğal olarak, tüm bu övgüler Çin kapitalizminin gerçekliğiyle değil, bir fantezi dünyası ile ilgilidir. Bu kitapta (ve çok sayıda başka çalışmada) gösterdiğimiz gibi, Çin'in son otuz yıldaki sosyal ve ekonomik gelişimi, dünyadaki diğer kapitalist ülkeler gibi çok benzer özelliklerle karakterize edilmiştir. Resmi sosyalist ideolojinin aksine, kapitalistlerin kârları artarken ücretlerin payı azaldı. Sonuç olarak, nüfusun en zengin %1'lik kesiminin gelir payı 1980 ile 2016 arasında ikiye katlanarak %7'den %14'e çıktı. Burjuvazi ve üst orta sınıfa eşdeğer en zengin %10'un payını alırsak aynı dinamiği görürüz. (Bkz. Şekil 23)

Şekil 23. Çin'de Gelir Payı, 1978-2015[12]

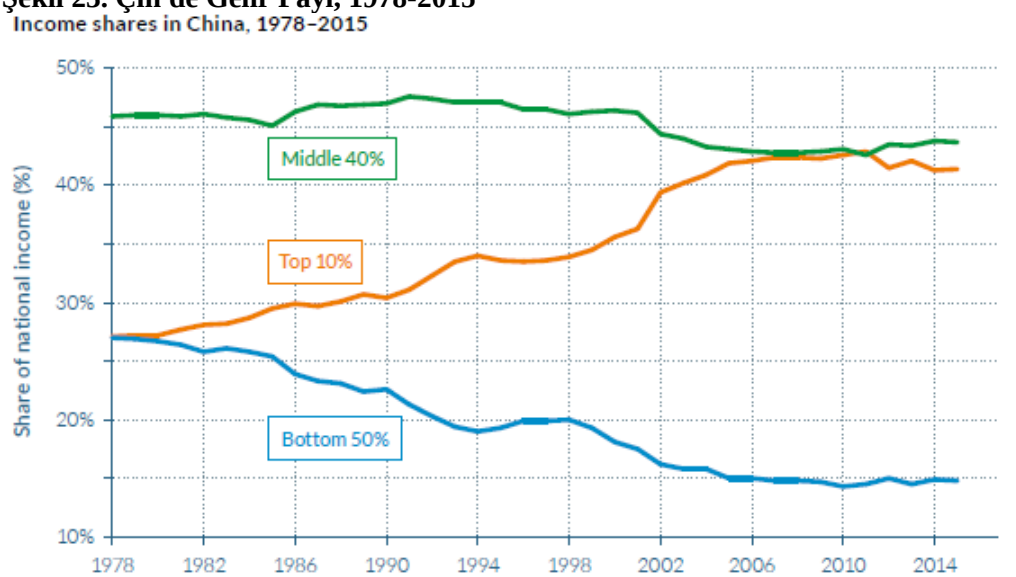

2018 Dünya Eşitsizlik Raporu bu gelişmeleri analiz etti ve karşılaştırdı.

“Ülkenin en çok kazanan %10'unun (en yüksek %10 gelir payı) oluşturduğu toplam milli gelir payının Avrupa'da %37, Çin'de %41, Rusya'da %46, ABD-Kanada'da %47, ve Sahra altı Afrika, Brezilya ve Hindistan'da yaklaşık %55 olduğu sonucuna varıldı. Tahminlerimize göre dünyanın en eşitsiz bölgesi olan Orta Doğu'da, en tepedeki %10, milli gelirin %61'ini alıyor.”[13] Bu şaşırtıcı bir gelişme, özellikle de otuz yıldan daha kısa bir süre önce Çin ve Rusya'da kapitalizmin var olmadığını aklımızda tutarsak! Bugün, bu iki ülkedeki eşitsizlik, temelde Avrupa'nın eski kapitalist devletlerinden daha yüksek ve neredeyse Kuzey Amerika'daki kadar.

---

[12] World Inequality Report 2018, p. 108

[13] Facundo Alvaredo, Lucas Chancel, Thomas Piketty, Emmanuel Saez, Gabriel Zucman: World Inequality Report 2018, s. 9

Tekrar tekrar belirttiğimiz gibi, tekelci kapitalistler de dahil olmak üzere böyle bir kapitalistler sınıfının yaratılması “kazayla” bir süreç değildir, yani ÇKP rejiminin niyetine aykırıdır. Tam tersine, Çin rejimi bu süreci on yıllardır bilinçli olarak besledi. Çin'deki milyarder sayısındaki muazzam artışa ilişkin rakamları aktardığımız yukarıda bahsedilen UBS/PwC raporu, bu gerçeği bir kez daha teyit ediyor. Kapitalist birikim süreci için devlet desteğinin önemini vurgulayan önde gelen Batılı bankacılardan alıntılar yapıyor. UBS Global Wealth Management Ultra Yüksek Net Değer Başkanı Josef Stadler, son rapor hakkında şunları söyledi: “Son on yılda, Çinli milyarderler dünyanın en büyük ve en başarılı şirketlerinden bazılarını yarattılar, yaşam standartlarını yükselttiler. Ama bu sadece başlangıç. Çin'in muazzam nüfusu, teknoloji yeniliği ve verimlilik artışı, hükümet desteğiyle birleştiğinde, bireylere yalnızca iş kurmak için değil, aynı zamanda insanların hayatlarını daha iyi hale getirmek için benzeri görülmemiş fırsatlar sunuyor." Başka bir araştırmacı, PwC Ortağı ve Özel Servet Lideri Dr. Marcel Widrig şunları söyledi: “Raporumuz, Çin'in şu anda girişimcilerin servet yaratmada lider ülke olduğunu ortaya koyuyor. Başka hiçbir yerde büyük bir nüfus, teknoloji inovasyonu ve devlet desteğinin aynı kombinasyonu yoktur.”

Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, Çin'in tekelci kapitalistleri bu görüşü paylaşıyor. Çinli bir milyarder, UBS/PwC raporunun araştırmacılarına şunları söyledi: “Dünyanın başka hiçbir yerinde büyüme için Çin'den daha iyi koşullar bulamazsınız. Servet yaratmanın devam eden ilerlemesi, ekonomiyi özgürleştiren hükümet politikaları tarafından desteklenirken, kentleşme ve iş modelinin bozulması, güçlü yeni girişimciler yetiştirdi.”[14]

Devlet partisi ile Çin'in tekelci kapitalistlerinin kaynaşmasının bir başka kanıtı, milyonerlerin resmi olarak iktidardaki "Komünist" Partiye üye olmalarına izin verilmesidir. Örneğin, ülkenin en büyük kapitalisti, Çinli e-ticaret devi Alibaba Group Holdings Ltd.'nin başkanı Jack Ma, ÇKP'ye üye oldu. [15]

---

[14] South China Morning Post'tan alıntı: Dünyanın süper zenginleri her zamankinden daha zengin olurken Çin her hafta iki milyarder yapıyor, rapora göre, 26 Ekim 2018, https://www.scmp.com/news/world/united-states-canada/article/2170348/china-making-two-billionaires-every-week-worlds

[15] Komünist Çin Neden Bu Kadar Milyardere Ev Sahipliği Yapıyor, 29 Kasım 2018, http://fortune.com/2018/11/29/communist-china-billionaires-jack-ma/

İktidar partisinin gençlik örgütü olan Komünist Gençlik Birliği'nin de "Partimizi takip edin, işinize başlayın" sloganının reklamını yapması da karakteristiktir.[16]

Çin anayasası bile, “sosyalist” veya “deforme olmuş işçi devleti”nin Stalinist propagandacılarının absürt bir sanal gerçeklikte yaşadıklarını açıkça ortaya koyuyor:

“Madde 11: Yasanın öngördüğü sınırlar içinde faaliyet gösteren ekonominin bireysel ve özel sektörleri gibi ekonominin kamu dışı sektörleri, sosyalist piyasa ekonomisinin önemli bir bileşenini oluşturur. Devlet, ekonominin bireysel ve özel sektörleri gibi ekonominin kamu dışı sektörlerinin yasal hak ve çıkarlarını korur. Devlet, ekonominin kamu dışı sektörlerinin gelişimini teşvik eder, destekler ve yönlendirir ve kanuna uygun olarak, ekonominin kamu dışı sektörleri üzerinde denetim ve kontrol uygular. (...)

Madde 13: Vatandaşların yasal özel mülkiyeti dokunulmazdır. Devlet, yasaya uygun olarak, vatandaşların özel mülkiyet ve mirasına ilişkin haklarını korur. Devlet, kamu yararına ve kanuna uygun olarak, özel mülkiyeti kamulaştırabilir veya kullanımı için talep edebilir ve kamulaştırılan veya el konulan özel mülkiyet için tazminat ödeyebilir.”[17]

Sosyalist piyasa sistemi kavramının tamamı tuhaftır, çünkü sosyalizm küresel olarak planlanmış bir ekonomidir. İşçi devletinin ilk aşamalarında var olacak olan ekonomide kalan daha küçük özel mülkiyet, sosyalist plana tabidir. Tam zamanlı komünizme ulaşana kadar solup gidecek. Çin anayasasının 13. maddesinin "kamu çıkarları" için özel mülkiyete el konulması olasılığından bahsettiği doğrudur. Bununla birlikte, bu tür politikalar, 20. yüzyılda ciddi ekonomik kriz zamanlarında kapitalist ekonomiler için yaygındı.

Çin Kapitalist Mucizenin Eşsiz Bir Örneği mi?

Yukarıda gördüğümüz gibi, Stalinistler Çin'in yönetici sınıfına övgülerini, ülkenin son on yıllardaki hızlı ekonomik büyümesine atıfta bulunarak haklı

---

[16] Josh Horwitz: Çin Komünist Partisi teknolojinin gücünden yararlanıyor, 25 Ekim 2017, https://qz.com/1102948/chinas-communist-party-is-all-in-on-the-power-of- teknoloji-ve-bu-teknoloji-devleri için zor olan/?fbclid=IwAR3F7pagTdowLCempaER6LSBBEUe4wN1P66YARkLh7SXKlA0gWy4GMUv3x4

[17] Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası, http://www.npc.gov.cn/englishnpc/Constitution/2007-11/15/content_1372963.htm

çıkarmayı seviyorlar.[18] Ancak sakladıkları şey, bu büyümenin ilkel kapitalist birikime dayandığı ve içinde tekelci kapitalistlerin de bulunduğu bir kapitalistler sınıfının ortaya çıkmasıdır. Bu, yalnızca yukarıda bahsedilen zengin seçkinlerin yükselişini gösteren rakamlarla kanıtlanmıyor. Çin ekonomisinin olağanüstü büyümesinin, özel kapitalist sektörünün olağanüstü büyümesiyle el ele gittiği gerçeğinin farkına varıldığında da açıktır. Dünya Bankası ve Çin Devlet Konseyi Kalkınma Araştırma Merkezi tarafından 2013 yılında yayınlanan bir araştırmaya göre, ülkenin GSYİH'sinin ve istihdamının yaklaşık %70'i devlet dışı sektörlerde bulunuyor. Devlet sektörünün toplam sanayi kuruluşu sayısı içindeki payı (yıllık satışları 5 milyon RMB'nin üzerinde) 1998'de %39,2'den 2010'da %4,5'e hızla düştü. Aynı dönemde, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin toplam sanayi varlıkları içindeki payı %68,8'den %42,4'e, istihdamdaki payı ise %60,5'ten %19,4'e gerilemiştir.[19] O zamandan beri, bu süreç çok daha ileri gitti.

Arthur Kroeber'in Çin ekonomisi hakkındaki kitabına göre, devlet sektörünün payı son yıllarda düşmeye devam etti. “Kentsel istihdamın KİT payının düşmeye devam ettiğini ve 2013'te yüzde 17 ile tüm zamanların en düşük seviyesinde olduğunu” tahmin ediyor. Ayrıca “sanayi üretimindeki devlet payının (katma değer bazında) yüzde 25 civarında olduğunu” hesaplıyor.[20] Kroeber şu sonuca varıyor: "Çin'in ekonomisi büyük ölçüde bir özel sektör başarı öyküsüdür ve gelecekte hızlı büyümeyi sürdürme yeteneği esas olarak özel şirketlere bağlı olacaktır."[21]

Çin Devlet Başkanı Xi'nin baş ekonomi danışmanı Liu He, ülkenin "özel sektörünün ülke üretiminin yüzde 60'ını, teknolojik yeniliklerin yüzde 70'ini ve yeni işlerin yüzde 90'ını oluşturduğunu" tahmin ediyor.[22]

---

[18] Bkz. John Ross: Çin ve Hindistan Neden Bu Kadar Hızlı Büyüyor? Devlet Yatırımı, 29 Ağustos 2016, http://www.huffingtonpost.com/john_ross-/china-india-growth_b_11655472.html; John Ross: Asya ve Çin ekonomik büyüme modelleri - modern bulguların ekonomik büyüme üzerindeki etkileri, 2009-09-08, http://socialist economicbulletin.blogspot.com/

[19] Dünya Bankası, Devlet Konseyi Kalkınma Araştırma Merkezi, Çin Halk Cumhuriyeti: Çin 2030. Modern, Uyumlu ve Yaratıcı Bir Yüksek Gelir Toplumunun İnşası, Washington 2013, s. 104

[20] Arthur R. Kroeber: Çin Ekonomisi. Herkesin Bilmesi Gerekenler, Oxford University Press, New York 2016, s. 100 ve 101

[21] Age, p. 105

[22] Bloomberg: Çin 40 Yılda Küresel Bir Ekonomi Kurdu. Artık Yeni Bir Planı Var, 16 Aralık 2018, https://www.bloomberg.com/news/features/2018-12-15/president-xi-jinping-s-next-moves-dictate-china-s-economic-future?srnd=premium-europe

Ayrıca, bu Çin yanlısı badanacılar, hızlı ekonomik büyüme dönemlerinin kendi içinde belirli bir ülkenin sosyalist karakterini göstermediğini “unutuyor” (veya başkalarının unutmasını istiyorlar). Çin'in 1980'lerden bu yana hızlı bir ekonomik büyüme dönemi yaşadığı doğrudur. Bir araştırmaya göre, Çin'in yıllık kişi başına düşen GSYİH'si, 1980'de 1.300 dolardan 2010'da 7.700 dolara, neredeyse %500'lük bir artışa yükseldi.[23]

Bu kesinlikle etkileyici bir rakam. Ancak diğer kapitalist devletler, genellikle gerici, otoriter rejimlere sahip ülkeler çok benzer deneyimler yaşadılar. Aklımızda sözde Asya Ejderhaları, yani Güney Kore ve Tayvan gibi ülkeler var. Bu ülkeler on yıllardır Çin'dekine benzer büyüme oranları gördüler. (Bkz. Şekil 24 ve 25)[24]

Şekil 24. Çin ve Doğu Asya komşularında 1960-2011 kişi başına düşen GSYİH[25]

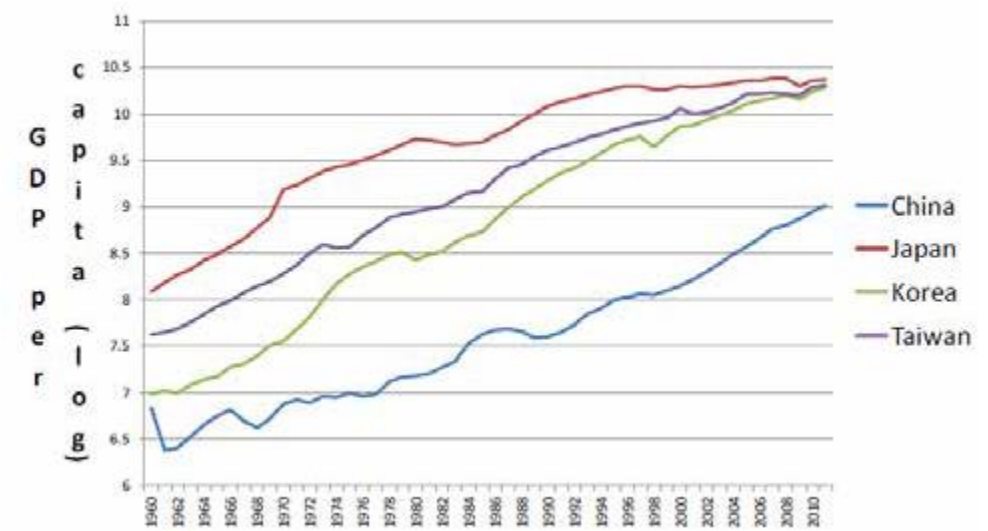

[23] Jingyi Jiang ve Kei-Mu Yi: Çin Ne Kadar Zengin Olacak? Güney Kore ve Japonya'nın deneyimlerine dayanan basit bir hesaplama, Federal Rezerv Bankası Minneapolis, şurada: Bölge, Haziran 2015, s. 8. Ayrıca bkz. Brian Wang: Japonya, Güney Kore ve Tayvan'a kıyasla Çin gelişimi, 31 Mart 2014 https://www.nextbigfuture.com/2014/03/china-development-compared-to-japan.html

[24] Güney Kore ve Tayvan'ın kapitalist modernleşme sürecinin kendine özgü özelliğini özel bir çalışmada analiz ettik: Michael Pröbsting: Südkoreaund Tayvan'da kapitalistische Aufholprozeß; içinde: Revolutionärer Marksismus Nr. 20 (1996), https://www.thecommunists.net/theory/kapitalismus-in-suedkorea-taiwan/. Bu makalenin kısaltılmış bir versiyonu "Güney Kore ve Tayvan'da Kapitalist Gelişme" olarak şurada yayınlandı: Troçkist Enternasyonal No. 21 (1997), https://www.thecommunists.net/theory/capitalism-in-south-korea-taiwan/

[25] David Dollar: China's Rebalancing: Lessons from East Asian Economic History, The Brookings Institution, Working Paper Series, Ekim 2013, s. 5

Şekil 25. Çin ve Doğu Asya'nın Uzun Vadeli Ekonomik Büyümesi, 1870-2020[26]

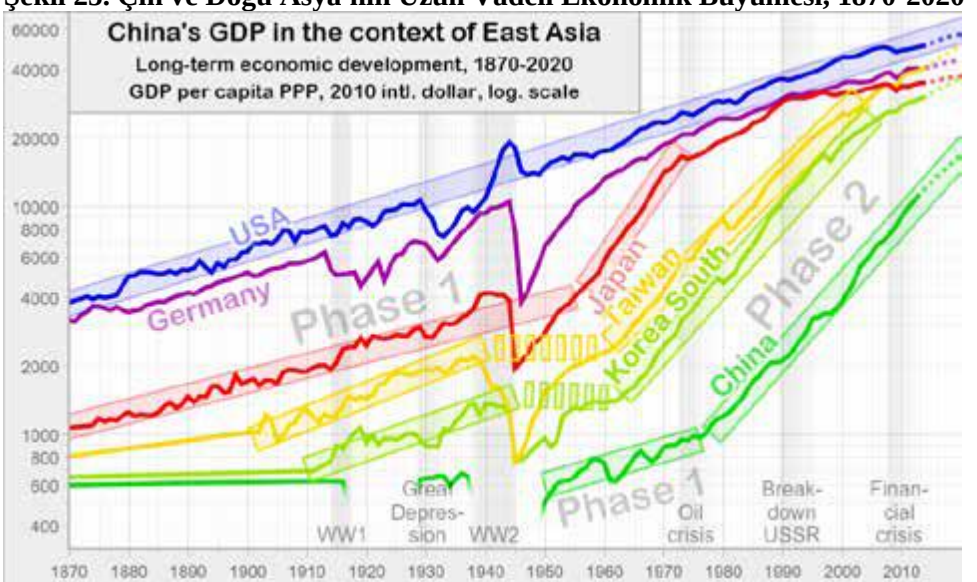

Ve tekrar Güney Kore'ye ayrıntılı olarak bakarsak, 1950'de kişi başına düşen GSYİH'nın 850 dolar civarında olduğunu görürüz.[27] 1960'da zaten 1.537 ABD Dolarına yükselmişti. 1990 yılına gelindiğinde, Güney Kore'nin kişi başına düşen GSYİH'sı zaten 11.985'teydi - başka bir deyişle, önceki otuz yılda neredeyse sekiz kat arttı. (Bkz. Şekil 26) Diğer kaynaklar daha yüksek bir büyüme oranı bile iddia ediyor.[28]

---

[26] Otto Kolbl: Chinese development, http://www.rainbowbuilders.org/china-entwicklung/

[27] Paulina Restrepo-Echavarria ve Maria A. Arias: Kaplanlar, Kaplan Yavruları ve Ekonomik Büyüme, 25 Mayıs 2017 https://www.stlouisfed.org/on-the-economy/2017/may/tigers-tiger-cubs-economic-growth

[28] Profesör Kwan S. Kim, Güney Kore'nin gerçek GSMH'sinin 1962-1979 döneminde ortalama yıllık oranlarda büyüdüğünü tahmin ediyor. Kişi başına reel olarak, büyüme 1962'de 87 dolardan 1980'de 18 kat artarak 1.481 dolara çıktı. (Profesör Kwan S. Kim: The Korean Miracle (1962-1980) Revisited: Myths and Realities in Strategy and Development, Kellogg Notre Dame Üniversitesi Enstitüsü, Çalışma Belgesi #166, Kasım 1991, s. 5)

Şekil 26. Güney Kore'de Kişi Başına Gerçek GSYİH, 1960-2011[29]

Dolayısıyla, Pekin'in egemen sınıfının bayrak taşıyıcısı Stalinist, Çin'in “sosyalizmine” verdiği desteği, Çin'in etkileyici ekonomik büyümesine atıfta bulunarak haklı çıkardığında, sonuç olarak, Tayvan ve Güney Kore'deki kapitalist askeri diktatörlükleri veya Japonya'daki emperyalist egemen sınıfı da övmek zorunda kalacaklardı! Özetle, Çin kapitalizminin bir tür sosyalist cennet olarak Stalinist tarafından badanalanması, modern tarihin en tuhaf tahriflerinden biridir. Çin (ve Rus) emperyalizminin hizmetinde olan bir dezenformasyon silahından başka bir şey değildir.

Rus Stalinistler: Emperyalizmi Kendi Ülkelerinde Anlayamama

Rusya'daki bazı Stalinist partilerin “kendi” Büyük Güçlerinin sınıfsal karakteri hakkındaki konumlarına kısaca değinelim. En büyük Stalinist parti, Gennady Zyuganov liderliğindeki Rusya Federasyonu Komünist Partisi'dir (KPRF). Rusya'yı her zaman “anavatan” olarak gören ve yabancı emperyalistlerin tehdidi altında gördüğü burjuva-popülist partidir. Açıkçası, Rusya'yı asla emperyalist bir Büyük Güç olarak görmeyecekler. Tam tersine, açıkça ifade edilen amaç, SSCB'yi yeniden yaratmak ve yurtdışında yaşayan tüm Rus

[29] ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu, Kore Cumhuriyeti'nde (Güney Kore) Kişi Başına Gerçek GSYİH, FRED, St. Louis Federal Rezerv Bankası'ndan alınmıştır; https://fred.stlouisfed.org/series/KORRGDPC, 17 Eylül 2018. Hesaplamada Mevsimsellikten Arındırılmamış 2011 ABD Doları baz alınmıştır.

azınlıklarını tek bir Büyük Rus İmparatorluğu'nda birleştirmek (aşağıda daha fazlası).

Viktor Tyulkin liderliğindeki Rus Komünist İşçi Partisi – Komünistlerin Devrimci Partisi (RKRP-RPK) daha farklı bir konuma sahip. Bu parti, Rusya'nın emperyalist karakterini kabul ediyor, aslında, Rusya tekelci kapitalizminin bazı ayrıntılı ve iyi bilgilendirilmiş analizini geliştirdi (bu, birçok Batılı sözde Troçkistin analizinin çok üzerindedir!). Hatta bazen Çin'den emperyalist bir devlet olarak söz eder. Viktor Tyulkin bir belgede şöyle diyor: “Putin'in dış politikası, Rus başkentinin çıkarlarıyla bağlantılı. Rus emperyalizmi hala genç. Bununla birlikte, iyi kurulmuş ve iyi bir iştahı var. Dünya arenasında ABD ve AB gibi çok daha büyük ve deneyimli rakiplerle rekabet ediyor. (...) Rusya ve Çin emperyalist ülkeler olarak bir tür birlik oluşturuyorlar (BRICS dahil)…”[30]

Aşağıda göreceğimiz gibi, RKRP ile ilgili sorun şu ki, eski iyi Stalinistler olarak, yalnızca bundan, Batılı Büyük Güçlerin “daha büyük kötülüğe” karşı Rus ve Çin emperyalizminin – “daha az kötü” ile taraf olunması gerektiği sonucunu çıkarıyorlar! 1930'lardaki Stalinistlerin şemasını aşağı yukarı tekrarlıyorlar: O zamanlar Moskova ve onun uluslararası uşakları, nadiren de olsa İngiltere, Fransa ve ABD'yi emperyalist olarak adlandırmaya hazırdı. Ancak Stalinizm onları “gerçekten kötü” emperyalistlere (Nazi-Almanya ve müttefikleri) karşı mücadelede potansiyel müttefikler olan “iyi” emperyalistler (“demokratik”, “anti-faşist” vb.) olarak değerlendirdi.

Bu ideolojik çöpün, İngiliz, Fransız ve ABD sosyal demokratlarının Almanya, Avusturya ve Türkiye'nin “gerici monarşilerine” karşı neden kendi burjuvazilerinin yanında “zorunlu” olduklarını haklı çıkarmak için kullanılan uluslararası revizyonizmin cephaneliğinden çalındığını söylemeye gerek yok. Ve Alman sosyal demokratları, aynı ulusal-reformist mantığı kullanarak, "kültürel üstün anavatanlarını" "Tatar Ruslarına" karşı savunmak zorunda olduklarını savundular.

Moskova'nın dış politika çıkarları değiştiğinde, tüm ikiyüzlü ideolojinin tepetaklak olduğunu belirtmekte fayda var. 1939 ve 1941 yılları arasında,

---

[30] Viktor Tyulkin: Rus emperyalizmi üzerine bazı sözler, 09.10.2017, https://rkrp-rpk.ru/2017/10/09/%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE %D0%BB%D1%8C%D0%BA%D0%BE-%D1%%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D1% %81D1%%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BC-%D0%B8%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%80 %D0%B8%D0%B0%D0%BB/ (çevirimiz)

Hitler-Stalin Paktı döneminde, Stalinist ateş, “zenginlik düşkünü” Batı emperyalizmine odaklanırken, “barışsever” Nazi-Almanya'ya çok daha temkinli davranıldı. Aslında, Moskova bir dizi Alman ve Avusturyalı komünisti Gestapo'ya devretti (aralarında Avusturya Komünist Partisi'nin kurucusu Franz Koritschoner veya Alman komünist Margarete Buber-Neumann[31]). Aynı şekilde Fransa, Danimarka vb.'deki çeşitli Stalinist partiler Alman işgalcilere yaklaştı ve işbirliği olanakları aradı.[32] O dönemde Stalinizm, Britanya ve Fransa'yı Asya ve Afrika'daki halkları ezen “acımasız sömürgeci efendiler” olarak suçladı.

Elbette, Naziler Haziran 1941'de SSCB'yi işgal ettiğinde – Stalin ve Molotov'u tamamen şaşırtacak şekilde – her şey yeniden değişti.[33] İngiltere ve Fransa artık baskıcı emperyalist değil, demokratik antifaşist müttefikler olarak görülüyordu. Siyasi ikiyüzlülük, ideolojik kafa karışıklığı ve ilkesiz manevra kesinlikle Stalinizmin ana işiydi!

Doğal olarak, bir emperyalist kamptan diğerine karşı böyle bir taraf tutmak, Marksizmin ilkelerine tamamen aykırıdır! Bir kampı diğerinden “daha az agresif” veya “daha ilerici” olarak kamufle etmenin hiçbir gerekçesi olamaz (ve bu nitelikleri birkaç yılda bir değiştirmek için daha da az gerekçe)! Troçki, Lenin'in yaklaşımını izleyerek, Marksistlerin yaklaşımı için belirleyici olanın belirli bir devletin sınıf karakteri ve hedefleri olduğunda ısrar etti.

“Emperyalizm, kendine özgü amaçlarını -sömürgeleri, pazarları, hammadde kaynaklarını, etki alanlarını ele geçirmek- “saldırganlara karşı barışı korumak”, “vatan savunması”, “demokrasi savunması” vb. fikirlerle kamufle ediyor. Bu fikirler baştan sona yanlıştır. Onları desteklemek değil, tam tersine

---

[31] Bkz. Margarete Buber-Neumann: Als Gefangene bei Stalin ve Hitler, Seewald Verlag, Stuttgart 1985

[32] Hitler-Stalin Paktı dönemindeki Stalinist politika hakkında çok sayıda kitap yayınlandı. Raymond James Sontag ve James Stuart Beddie (Ed.): Nazi-Sovyet İlişkileri, 1939-1941'de bir dizi belge yayınlandı. Alman Dışişleri Bakanlığı Arşivlerinden Belgeler, 1948. Bu dönemdeki Stalinist partilerin birçok belgesi ancak 1989'dan sonra kamuya açık hale geldi. Birçoğu Almanca kitap: Bernhard H. Bayerlein'de toplandı. Der Verräter, Stalin, bist Du! Vom Ende der linken Solidarität 1939-1941. Komintern und kommunistische Parteien im Zweiten Weltkrieg, Aufbau Verlag, Berlin 2009; bir diğer belge ise: J.W.Brügel: Stalin ve Hitler. Europaverlag, Wien 1973. Ayrıca bakınız: Bisovsky, Gerhard, Hans Schafranek ve Robert Streibel (Ed.): Der Hitler-Stalin-Pakt, Verlag: Picus Verlag;, 1990.

[33] O sırada SSCB'nin dışişleri bakanı olan Molotov'un, 22 Haziran 1941'de Moskova'ya Berlin'in savaş ilan ettiğini resmen bildirdiği Alman büyükelçisine tepkisi karakteristiktir. Derinden incindi ve öfkeyle cevap verdi: “Bunu hak etmedik!” (Kaynak: Bernhard H. Bayerlein. Der Verräter, Stalin, bist Du! s. 365) Evet, gerçekten de Stalinistler, Nazilerin Moskova müttefiklerine bu kadar nankör davranmasını nasıl bekleyebilirdi?!

halkın önünde maskelerini düşürmek her sosyalistin görevidir. Mart 1915'te Lenin şöyle yazıyordu: "İlk askeri darbeyi hangi grubun yaptığı veya ilk savaş ilan ettiği sorunu, sosyalistlerin taktiklerini belirlemede hiçbir önemi yoktur. Anavatan savunması, düşman işgalinin geri püskürtülmesi, savunma savaşı yapılması vb. ile ilgili sözler her iki tarafta da halkın tamamen aldatmacasıdır.” “Onlarca yıldır,” diye açıkladı Lenin, “üç haydut (İngiltere, Rusya ve Fransa'nın burjuvazisi ve hükümetleri) Almanya'yı yağmalamak için kendilerini silahlandırdılar. İki haydutun (Almanya ve Avusturya-Macaristan), üç haydut sipariş ettikleri yeni bıçakları almayı başaramadan önce bir saldırı başlatması şaşırtıcı mı?” Savaşın nesnel tarihsel anlamı, proletarya için kesin bir öneme sahiptir: Hangi sınıf yürütüyor? ve ne uğruna? Bu belirleyicidir ve düşmanın halka her zaman başarılı bir saldırgan olarak gösterilmesini sağlayan diplomasi hileleri değil.”[34]

Bir diğer Stalinist parti ise 2014 yılında kurulan ve liderliğini Vladimir Lakeev ve Darya Mitina'nın yaptığı Birleşik Komünist Parti'dir (OKP). Bu parti Rusya'yı emperyalist bir devlet olarak nitelendirmeyi reddediyor. OKP liderleri bize, sosyalizm olmadan Rusya'nın “çevre” ve “sömürge” bir ülke olmaya mahkum olduğunu söylüyor. Bu nedenle, OKP bir belgede “uluslararası yaptırımlarla zayıflamış çevre Rus kapitalizmi (...)” hakkında ayrıntılı bilgi veriyor (...) Çağdaş uluslararası ilişkilerin Marksist bir analizi şunu gösteriyor: Rusya bir kez daha emperyalizm zincirindeki “zayıf halka” olabilir. (...) Tarihin bize bıraktığı seçim basittir: ya sosyalizm ya da sanayisizleşme, çözülme ve sömürgeleştirme uçurumuna daha da düşmek.”[35]

Stalinist olmasa da, Rusya'da ve uluslararası alanda önde gelen bir sol entelektüel olan Boris Kagarlitsky'den bahsetmeye değer. Ulusötesi Enstitüsü Küresel Kriz projesinin koordinatörü ve Moskova'daki Küreselleşme ve Sosyal Hareketler Enstitüsü'nün (IGSO) Direktörüdür. Ayrıca Rabkor adlı çevrimiçi derginin (Workers Correspondence) editörüdür. Kagarlitsky, Alman LINKE'nin resmi düşünce kuruluşu Rosa Luxemburg Stiftung ile de uzun süredir yakın ilişkilere sahiptir.

---

[34] Leon Troçki: Emperyalizm Üzerine Lenin (1939), içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, Cilt. 1938-39, Pathfinder Press, New York 1974, s. 165-166

[35] Заявление Президиума ЦК ОКП: Мы отвергаем территориальные уступки, осуществленные против волит, 21. 2016 http://ucp.su/category/news/683-my-otvergaem-territorialnye-ustupki-osushestvlenny/ (CC OKP Başkanlığı'nın Açıklaması: Emekçi halkın iradesi dışında verilen toprak tavizlerini reddediyoruz, 21 Aralık 2016) (bizim tercümemiz)

Kagarlitsky bir partiyi temsil etmese de, teorik görüşleri Rus solunda oldukça etkili ve aynı zamanda bazı Batılı solcular arasında da saygı görüyor. Temelde Kagarlitsky ve ona yakın güçler, dünyayı Batılı Büyük Güçler merkezli olarak gören sözde “Dünya-Sistem Teorisi” analizinin analizini paylaşırlar. Böyle bir teori, Rus emperyalizmini aklama amacına rahatlıkla uyuyor. Dolayısıyla Kagarlitsky, Rusya'yı emperyalist bir devlet olarak değil, Meksika veya Hindistan gibi diğer daha büyük yarı-sömürge ülkelerle karşılaştırılabilir bir “çevresel kapitalist devlet” olarak tanır. Periphery İmparatorluğu adlı kitabında şöyle yazdı:

“Yirmi birinci yüzyılın eşiğindeki Rus toplumu, tüm Sovyet sonrası özelliklerine rağmen, periferik kapitalizmin tüm karakteristik özelliklerini üstlenmiş ve bu sistemin mantığına itaat ediyordu.”[36] “... Rus kapitalizminin gelişimi, belirgin bir çevresel karaktere sahipti.”[37] “Rus devletinin çevresel konumu, tıpkı Meksika'dan Hindistan'a, çevredeki diğer ülkelerde olduğu gibi, ulusal bir öz-iddia ihtiyacı yarattı.”[38]

Rusya tarihini kapsayan bu kitapta Kagarlitsky'nin Rusya'yı 1917'den önce bile emperyalist bir devlet olarak nitelendirmeyi reddettiğini de belirtelim. Kısacası, tarihsel revizyonizmin ve Rusya'nın emperyalist sınıf karakterinin günümüzdeki badanasının bir başka vitrini var elimizde.

Aynı konum, Alexander Buzgalin ve Ruslan Dzarasov gibi diğer eklektik dünya sistemi düşünürleri tarafından da paylaşılıyor.[39] Dzarasov, The Conundrum of Russian Capitalism adlı kitabında Rusya'nın emperyalist karakterini açıkça reddediyor. Aksine, şöyle diyor: “Rus kapitalizmi, dünya kapitalizminin çevresine (daha doğrusu yarı-çevresine) aittir.”[40]. Dzarasov'un, diğer revizyonistler (örneğin, Roger Annis, PO/CRFI) gibi, 1917'den önce Çarlık Rusya'sının emperyalist karakterini de reddetmesi şaşırtıcı değildir:

---

[36] Boris Kagarlitsky: Çevre İmparatorluğu. Rusya ve Dünya Sistemi, Pluto Press, Londra 2008, s. 305
[37] Age., p. 307
[38] Age., p. 319
[39] Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, Kanadalı eski Troçkist Roger Annis gibi Batılı Rus yanlısı sosyal-emperyalistler, Ruslan Dzarasov gibi düşünürlere atıfta bulunma konusunda olumlular. Bkz. Renfrey Clarke ve Roger Annis: "Rus emperyalizmi" efsanesi: Lenin'in analizlerini savunmak için, Links International Journal of Socialist Renewal, 29 Şubat 2016, http://links.org.au/node/4629. Roger Annis'in Michael Pröbsting: Lenin's Theory of Emperyalism and the Rise of Russia as a Great Power'daki argümanlarını ele aldık.
[40] Ruslan Dzarasov: Rus Kapitalizminin Muamması. Dünya Sisteminde Sovyet Sonrası Ekonomi, Pluto Press, Londra 2014, s. 150. Bu ifade kitabında birkaç kez tekrarlanmıştır (örneğin s. 13, 14 ve 156).

“Çarlık Rusyası, batı sermayesini kendi sanayileşmesi için büyük bir itici güç olarak gören bir çevre toplumunun tipik özelliklerini sergiledi.”[41]

Ultra-Stalinist CPGB-ML: “Anti-Emperyalist” Rusya ve Çin?

Modern Stalinizmin bir başka, özellikle kaba örneği, Büyük Britanya Komünist Partisi (Marksist-Leninist) olarak adlandırılır. Bu grup, Stalin ve Mao'ya tapınmayı Kaddafi, Esad ve Kuzey Kore rejiminin eleştirel olmayan değerlendirmeleriyle birleştiriyor.

Bu nedenle, CPGB(ML)'nin Rusya ve Çin'in “ilerici ve anti-emperyalist” rolüne de saygı duyması şaşırtıcı değildir. Rusya'nın emperyalizmin müdahalesini durduran ulusal, yurtsever bir burjuvazi tarafından yönetildiğini iddia ediyor: “Rus ulusal burjuvazisi, ülke ekonomisinin en önemli kaldıraçlarının kontrolünü geri aldı ve ulusal çıkarları için kontrolü elinde tutmaya kararlı. Açıkça, emperyalist yağma ve aşırı sömürü için yalnızca bir kolaylaştırıcı olmak istemiyor.”[42]

CPGB-ML bile Çin'de kapitalizmin ilerleyişini inkar edemese de, Orta Krallık'ın hâlâ (sosyalist) bir “halk hükümeti” tarafından yönetildiğini iddia ediyor: “Yıllarca süren piyasa sosyalizmi, devlet sektörünü zayıflatmış ve Çin ekonomisine meta üretiminin anarşisini yeniden sokmuş olsa da, ülke hâlâ, devlet sektöründen geriye kalanların kaldıraçları üzerinde kontrol uygulayabilen bir halk hükümeti tarafından yönetiliyor. Çin halkının çıkarları, kriz içindeki emperyalist devletlerin herhangi birinin yönetebileceğinden çok daha uzun vadeli planlama yapmasını sağlıyor.”[43]

Bu nedenle, bu ultra-Stalinistler, Putin ve Xi rejiminin küresel rolünü oldukça ilerici olarak görüyorlar. CPGB-ML, son kongresinde kabul edilen bir kararda, yeni Doğu emperyalist güçlerini övüyor:

“Kongre ayrıca, bugün dünyada hem Rusya hem de Çin'in oynadığı rolün ilerici, anti-emperyalist bir rol olduğunu not ediyor - Çin'in gelişmekte olan ülkelerdeki teknolojik transferi ve altyapı inşasının, örneğin Rusya'nın Suriye halkına askeri yardımının gösterdiği gibi emperyalist destekli bir cihatçı işgale karşı mücadelelerinde veya her iki ülkenin emperyalist kontrol mekanizmalarını devre dışı bırakan ticaret blokları (Brics veya SCC gibi)

---

[41] Aynı eser, s. 42, ayrıca bkz. s. 45
[42] Joti Brar: The Drive to War Against Russia and China, CPGB(ML), Shakun Printers, Shahdara 2017, p. 9
[43] Age., s. 13

oluşturmadaki rolleri ile. Bu kongre, yukarıda belirtilenler gibi açıkça anti-emperyalist eylemler olmaksızın bile, Rusya ve Çin'in, yalnızca kendi ulusal bağımsızlıklarını koruyarak ve halklarını, pazarlarını ve doğal kaynaklarını emperyalist kontrole teslim etmeyi reddederek emperyalizmin düşmanlığını kazandıklarına inanmaktadır. Kongre ayrıca, ne Rusya'nın ne de Çin'in saldırgan veya yayılmacı niyetleri olmadığına ve tüm askeri gelişmelerinin, emperyalist bir saldırıyı önlemeye veya başlatıldığında kendilerini savunmaya hazırlamaya yardımcı olmayı amaçladığına inanıyor.”[44]

Kuşkusuz bu, emperyalist güçlerin utanmaz “anti-emperyalist” rengine mükemmel bir örnektir!

Son olarak, Stalinistler gibi benzer sonuçlara ulaşan bazı sahte-Marksist grupların da bulunduğunu, arada bir belirtelim. Bunun örnekleri, ABD'deki WWP ve PSL'nin yanı sıra bazı “Troçkistler” (ya da daha doğrusu Troçkizmin karikatürleri diyelim). Spartakist ICL, IBT veya Jan Norden'in IG/LFI'si gibi bu tür Stalinofil mezhepler, Çin'in hala olduğunu iddia ediyor - kapitalist restorasyonun üzerinden çeyrek yüzyıldan fazla zaman geçti! – “deforme olmuş bir işçi devleti”! Ayrıca Rusya'nın emperyalist bir devlet olmadığını öne sürüyorlar. Dünya Sosyalist Web Sitesi (WSWS), Çin ve Rusya'yı emperyalist güçler olarak nitelendirmemize yönelik karalayıcı bir saldırıya adanmış RCIT'e karşı bir polemik bile yayınladı.[45] Fransa'nın Bourbonları gibi bu insanlar da hiçbir şey öğrenmediler ve hiçbir şeyi unutmadılar!

---

[44] CPGB(ML): Rusya ve Çin ile 3. Dünya Savaşı yolculuğuna dikkat edin, CPGB(ML) 8. Kongresinin Parti açıklaması, 21 Kasım 2018 https://www.cpgb-ml.org/2018/11/21/news/beware-the-drive-to-ww3-with-russia-and-china/

[45] Bakınız Johannes Stern: Rusya ve Çin'in “emperyalist” olarak adlandırılmasının arkasında: Teorik şarlatanlıkta bir vaka incelemesi, WSWS, 14 Nisan 2016, http://www.wsws.org/en/articles/2016/04/14/prob -a14.html (WSWS bize yapılan bu saldırıyı birkaç dilde yayınladı; bkz. ör. https://www.wsws.org/de/articles/2016/04/15/proe-a15.html; http://www. wsws.org/fr/articles/2016/avr2016/ruch-a30.shtml) RCIT iki yanıt yayınladı: Michael Pröbsting: WSWS'nin Gönülsüz Kendini Teşhisi. David North'un WSWS'sinin RCIT'e Uzun Süreli Saldırısına Kısa Bir Yanıt, 18.4.2016, http://www.thecommunists.net/theory/reply-to-wsws-short/; Johannes Wiener: Dünya Sosyalist Hareketi'nin Kendi Kendini Bildiren “Liderliğine” Yanıt olarak. DEUK/WSWS'nin RCIT'e Karşı Son Polemikine Bir Yanıt, 30 Nisan 2016, https://www.thecommunists.net/theory/reply-to-wsws-long/.

IX. Revizyonist Badana: Rusya ve Çin ne Kapitalist ne de Büyük Güçler (PO/CRFI)

Rus ve Çin emperyalizminin "Troçkist" tarafından badanalanmasına özel bir örnek, Arjantin Partido Obrero'nun (PO, İşçi Partisi) baskın bileşeni olduğu Dördüncü Enternasyonal'in Yeniden Kuruluşu için Koordinasyon Komitesi'nden (CRFI) kaynaklanmaktadır. Bu akımın konumlarını ele almakta fayda var, çünkü onlar teorilerinden Rusya ve Çin'in emperyalist olmadığı sonucunu çıkarmada diğer birçok sahte Troçkistten daha tutarlılar.

Kapitalizm Rusya ve Çin'de hala restore edilmedi mi?

PO/CRFI, Rusya ve Çin'de kapitalizmin bugüne kadar restore edilmediğini iddia ediyor. CRFI'nin kuruluş belgesinde, yani 2004 yılında, yazarlar Doğu Avrupa ve Asya'daki eski Stalinist devletlerde "kapitalizmin restorasyonunun (…) başlangıç aşamasında olduğunu" belirtmişlerdir.[1] Yani, 1989'da Berlin Duvarı'nın ve Stalinist bürokratik yönetimin çöküşünden 15 yıl sonra, kapitalizmin restorasyonu ve bir kapitalist sınıfın yaratılması hâlâ "başlangıç aşamasında mı"?! Ne kadar saçma ve tuhaf bir saçmalık! Doğu Avrupa, Rusya, Çin vb. 1989-92'den beri kapitalizmin restorasyonunu ilerleten hükümetlerin egemenliğinde değil miydi?! Bu ekonomiler yakında kapitalist değer yasası tarafından yönetilmeyecekler miydi?! Bu ekonomiler, 2004'ten çok önce, özel bir kapitalist sektörün egemenliğinde değil miydi?! Görünüşe göre PO/CRFI liderleri başka bir dünyada yaşıyorlardı![2]

Daha da kötüsü, PO/CRFI bugüne kadar bu tür kısır dogmatizmi destekliyor! Çin hakkında yakın zamanda yayınlanan bir makalede, PO liderliği etkili bir şekilde - 2017 yılında! - Çin'in kapitalist bir devlet haline geldiğini hala inkar ediyor.[3] Önde gelen bir PO teorisyeni olan Pablo Heller, hala "kapitalizme geçiş sürecinden" bahsediyor. ("Çin'de kapitalizme geçiş daha şiddetli bir döneme giriyor.") Sanki bu geçiş yıllar önce gerçekleşmemiş gibi!

---

[1] IV International'ın Yeniden Kuruluşu Kongresi için programatik tez taslağı, 2004, http://www.progettocomunista.it/04BairesTesiProgrammaticheing.htm

[2] Kapitalizmin restorasyonunu çeşitli yerlerde analiz ettik. Bkz. Michael Pröbsting: Küba Devrimi Tükendi mi? Devrimden Kapitalizmin Restorasyonuna Giden Yol, Ağustos 2013, RCIT Kitapları, https://www.thecommunists.net/theory/cuba-s-revolution-sold-out/; ayrıca yukarıda adı geçen Michael Pröbsting: World Perspectives 2018: A World Pregnant with Wars and Popular Uprisings; Çin'deki kapitalist restorasyonla ilgili olarak Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu'na atıfta bulunuyoruz (Bölüm X).

[3] Pablo Heller: Çin: El otro bonapartismo, 9 Mart 2017, Prensa Obrera # 1449 http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/1449/internacionales/china-el-otro-bonapartismo

İnanılmaz, son kapsamlı uluslararası açıklamasında, PO liderliği gelecekte Rusya ve Çin'de kapitalizmin "barışçıl bir yolda" kurulamayacağını iddia ediyor: "Toplumsal devrimler yoluyla sermayeye el koyan rejimler adına kapitalizme "barışçıl" bir geçiş mümkün değildir."[4] 1989'da eski işçi devletlerinde kapitalizmi iç savaşlar olmadan restore etmenin imkansız olacağını öngören sözde-ortodoks Troçkistleri gördük. Zaten o zaman da böyle bir doktrinerliği eleştirdik. Bununla birlikte, PO, Stalinizmin çöküşünden ve kapitalizmin restorasyonundan otuz yıl sonra hala bu tür saçmalıkları desteklediği için o zamanki tüm bu doktrinerleri kolayca yener!

Aynı doktriner mantıkla "silahlı" olan PO ve uluslararası iştirakleri, Rusya ve Çin'in hala kapitalist dünya ekonomisine entegre olmadıklarını iddia ediyorlar: "Eski millileştirilmiş ekonomilerin dünya kapitalist ekonomisine entegrasyonu 'barışçıl' yollarla ilerleyemez."[5] Aynı değerlendirme, 2018 sonbaharında yayınlanan bir makalede tekrarlanıyor: " 21. yüzyılda savaşın karakterini belirleyen şey, Rusya ve Çin'in, Avrupa ve Japon emperyalizminin alt müttefikleriyle ittifak halinde ABD emperyalizmi tarafından kuşatılmasıdır, bu ülkelerdeki kapitalist restorasyon sürecini tamamlayarak eski ülkeleri emperyalist dünya sistemine sınırsız bir şekilde entegre etmek için."[6]

Rusya ve Çin'in hala "emperyalist dünya sistemine entegre olmadığı" ciddi olarak iddia edilebilir mi? Doğru, Washington'a boyun eğdirilmiyorlar. Ama emperyalizm tek bir Büyük Güç'e indirgenmediğinden ve Büyük Güçler arasındaki rekabet üzerine kurulu bir sistem olduğundan (Lenin ve Troçki'ye uygun olarak, Kautsky'nin Büyük Güçlerin rekabetlerini yeneceğini varsayan Ultra-Emperyalizm teorisini reddediyoruz), Washington yörüngesinin dışında Büyük Güçler olmasaydı garip olurdu.

Ama Çin ve Rusya kesinlikle emperyalist dünya sistemine entegre olmuş durumda! Yukarıda gösterdiğimiz gibi, Pekin dünyanın en büyük ticaret gücü haline geldi. Kreditörlerin yanı sıra önde gelen yabancı yatırımcılardan biridir.

---

[4] Partido Obrero'nun uluslararası konferans tartışmasına katkısı (Partido Obrero Ulusal Komitesi tarafından kabul edilmiştir), 21.3.2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/online/en/partido-obrero-s-contribution-to-the-international-conference-debate

[5] Partido Obrero, PT (Uruguay), DIP (Türkiye), EEK (Yunanistan): Uluslararası Konferans Deklarasyonu, 13.4.2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/online/internacionales/declaration-of-the-Uluslararası konferans

[6] Levent Dölek: 21. Yüzyılda Savaşın Karakteri: Çin ve Rusya savaşın bir hedefi mi yoksa bir tarafı mı? In: World Revolution / Revolución Mundial Sayı 1 (Sonbahar 2018), s. 58

Bir ülke emperyalist dünya ekonomisine nasıl daha fazla entegre olabilir?! Ve PO liderlerinin Çin'in "Kuşak ve Yol Girişimi"ni (BRI) - 65 diğer ülkeyi etkileyen ve Pekin'in küresel ekonomik ve siyasi etkisini genişletmek için tasarlanmış uluslararası bir yatırım programı - hakkında hiç duymamış olmaları mümkün mü?![7] BRI girişimi, ABD emperyalizminin İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Batı Avrupa'daki emperyalist egemenliğini pekiştirmesi için çok önemli olan sözde Mareşal Planının Çin versiyonudur.[8] PO/CRFI yoldaşlarının Çin'in kapitalist dünya sistemine tam olarak entegre olduğunu anlamaları için daha fazla hangi örneklere ihtiyacı var?!

PO liderleri temelde Rusya için aynı pozisyonu koruyorlar. Bu, birkaç ay önce yayınladığı başka bir makaleden açıkça anlaşılmaktadır. PO önderliği burada şunları iddia ediyor: "Ne Rusya'da ne de Çin'de bir sınıf olarak bir burjuvazi ortaya çıkmadı, çünkü her iki durumda da "kapitalizm öncesi" bürokratik yapısının büyük bir bölümünü elinde tutmaya devam eden Devlet tarafından aracılık ediliyor."[9]

Dolayısıyla, çoğu Stalinistin bile desteklemeye cesaret edemediği korkunç bir saçmalıkla karşı karşıyayız! Rusya'daki devlet mekanizmasının "kapitalizm öncesi" bir bürokratik yapı olduğu varsayılırken, aslında neredeyse otuz yıldan beri hem yurtiçinde hem de yurtdışında oligarkların kapitalist hizmetkarı olarak hareket ediyor![10]

---

[7] RCIT, çeşitli belgelerde Çin'in BRI taklitçisini ele almıştır. Bkz. açıklamamız: Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru, Pakistan'ın Sömürgeleştirilmesi için Çin Emperyalizminin Bir Projesidir! RCIT Uluslararası Sekreterliği ve Devrimci İşçi Örgütü'nün (RCIT Pakistan Bölümü) Ortak Açıklaması, 22.1.2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/pakistan-cpec/; ayrıca broşürümüze bakın Michael Pröbsting: Çin-Hindistan Çatışması: Sebepleri ve Sonuçları. Sikkim sınır bölgesinde Çin ile Hindistan arasındaki gerilimlerin arka planı ve doğası nedir? Kurtuluş Hareketi Sosyalistleri ve Aktivistleri için taktiksel sonuçlar ne olmalıdır? 18 Ağustos 2017, Devrimci Komünizm No. 71, https://www.thecommunists.net/theory/china-india-rivalry/

[8] Benzer bir örnek, 1960'larda Latin Amerika'daki egemenliğini genişletmeye hizmet eden İlerleme İttifakı adlı ABD girişimiydi.

[9] Partido Obrero'nun uluslararası konferans tartışmasına katkısı (Partido Obrero Ulusal Komitesi tarafından kabul edilmiştir), 21.3.2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/online/en/partido-obrero-s-contribution-to-the-international-conference-debate; ayrıca bkz. Pablo Heller: A dónde va China. Entre la guerra comercial ve restauración kapitalista, 26 Nisan 2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/1499/internacionales/a-donde-va-china

[10] RCIT'in Rusya'yı emperyalist bir güç olarak incelemesi için web sitemizin özel alt bölümünde bahsedilen literatüre bakın: https://www.thecommunists.net/theory/china-russia-as-emperialist-powers/. Okuyucuları özellikle Michael Pröbsting'e yönlendiriyoruz: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi. On the Reason of Today's Inter-emperyalist Revalry in the Light of the Light of Lenin's Imperialism, Ağustos 2014,

Rus emperyalizmi üzerine yaptığımız çalışmalarda da gösterdiğimiz gibi, ekonomisine güçlü tekeller hakimdir. Rusya'da "finansal-endüstriyel gruplar" (FIG) olarak da adlandırılan bu tekellerin en büyüğü olan otuz iki, Rusya'nın GSYİH'sının neredeyse %51'ini kontrol ediyor. (Bkz. Şekil 27)

Şekil 27. Katkıda Bulunanlara Göre Rusya'nın GSYİH'sı (Milyar ABD Doları ve Hisse Olarak)[11]

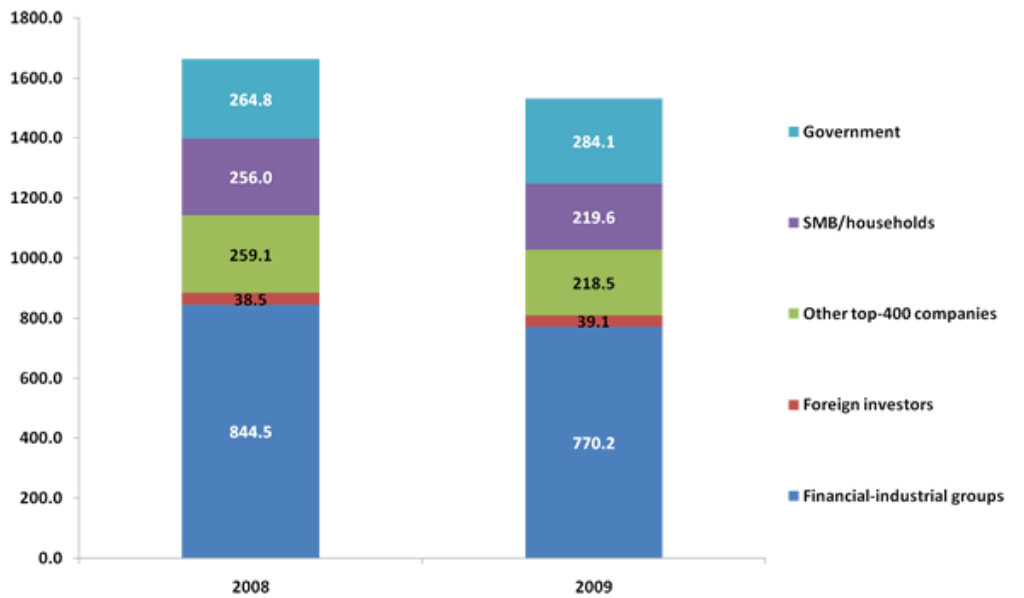

http://www.thecommunists.net/theory/emperyalism-theory-and-russia/; Michael Pröbsting: Büyük Emperyalist Bir Güç Olarak Rusya. Rus Tekel Sermayesinin Oluşumu ve İmparatorluğu – Eleştirmenlerimize Cevap, 18 Mart 2014, Devrimci Komünizm Özel Sayısı No. 21 (Mart 2014), https://www.thecommunists.net/theory/emperialist-russia/.

[11] Rusya'nın Sahibi Kim: 32 En Büyük İş Grubu GSYİH'nın %51'ini Elde Ediyor, Gelişen Pazarlar Mekanı, 12 Temmuz 2010, http://www.emergingmarketsvenue.com/2010/07/12/russian_business_groups/

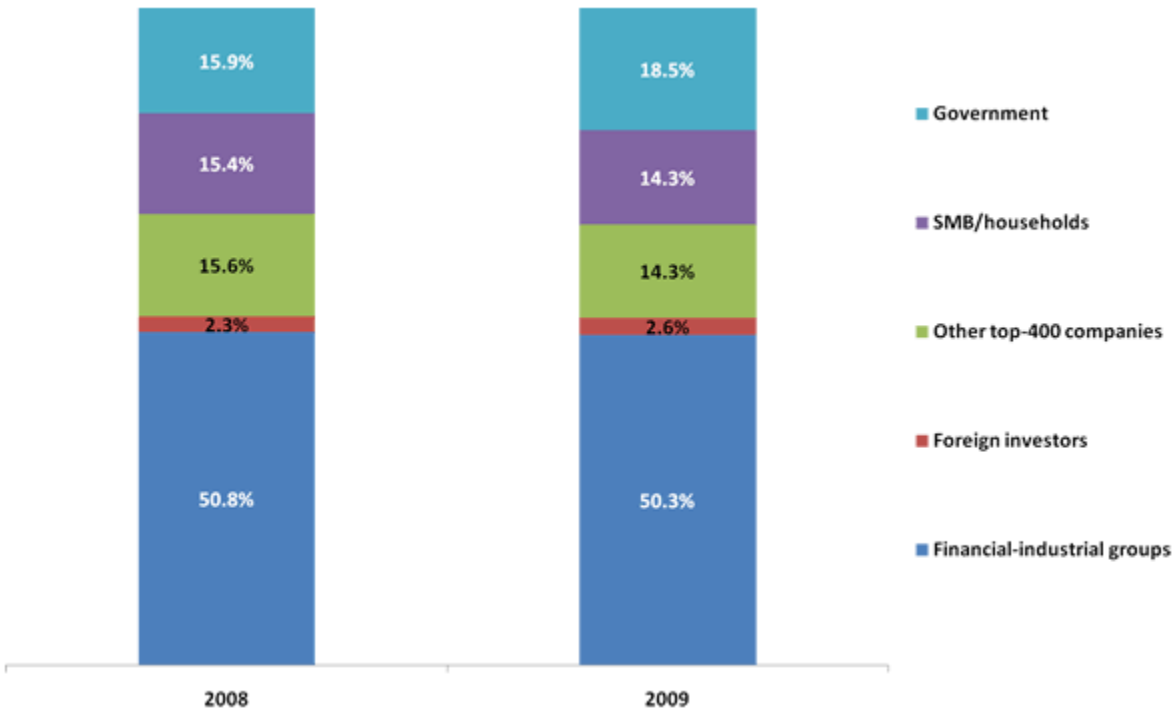

Credit Suisse'in 2013 tarihli bir raporuna göre, 110 milyarderden oluşan küçük bir grup Rusya'daki tüm servetin %35'ine sahip.[12] 2018 Dünya Eşitsizlik Raporu'na tekrar bakarsak, Çin'dekine benzer bir trendi daha şiddetli de olsa gözlemleyebiliriz. Şekil 28'de, Rusya hala post-kapitalistken, en tepedeki %10'un gelir payının nispeten düşük olduğunu görüyoruz. Ancak bu durum 1989'dan itibaren kökten değişti. İlk %10'un gelir payı %22'den %41'e yükseldi (2015)! Aynı dönemde nüfusun alt yarısının payı milli gelirin yaklaşık %30'undan sadece %17'ye düştü!

[12] Credit Suisse: Global Wealth Report 2013, p. 53

Şekil 28. Rusya'da Gelir Payı, 1905-2015[13]

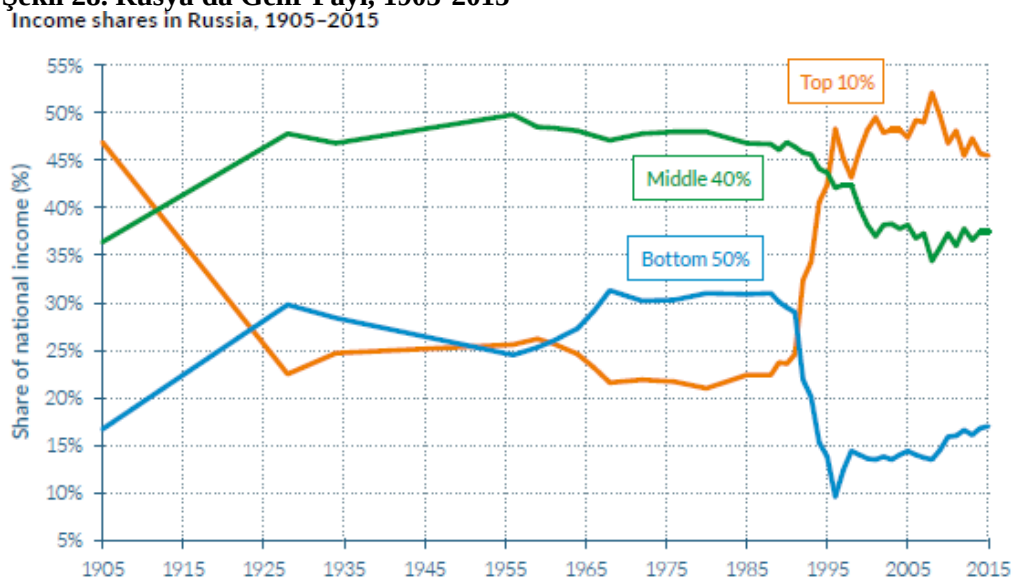

Kapitalist restorasyon döneminde, ulusal gelirin halk kitlelerinden seçkinlere radikal bir şekilde dağıtılması sürecinin, güçlü bir burjuva sınıfının yaratılmasını yansıttığını yalnızca en cahil gözlemci inkar edebilir.

O halde PO'lu yoldaşlara soruyoruz: Rusya'da, Kuzey Amerika'daki en zengin %10 ile aynı milli gelir payına sahip bu %10'luk kesim kimler?! Bunlar kapitalistler ve üst orta sınıf değil mi?! PO gerçekten bunun bir tür bürokrasi olduğuna inanıyor mu?! Hayır, aslında kapitalist restorasyon süreci, kapitalist bir sınıfın yaratılmasıyla sonuçlanmıştır. Bugün tüm bu ülkelere – ABD, Avrupa, Çin ve Rusya – egemen olan burjuvazidir. PO'nun Rusya'da ve Çin'de hiçbir kapitalist sınıfın olmadığı iddiası, küresel kapitalizm gerçeğinden siyasi mesafeliliğini yansıtan tam bir saçmalıktır!

Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, PO/CRFI'nin Rusya ve Çin'in neden emperyalist güçler olmadığına dair argümanları çok daha iyi değil. Teorik temellerine yönelik broşürümüze yanıt olarak, PO/CRFI geçtiğimiz günlerde Doğu'da ortaya çıkan Büyük Güçlerin Marksist analizine karşı polemiğe girdiği bir makale yayınladı.[14] Bu makale, onların konumunu savunmak için ciddi bir çaba oluştururken, üç temel sorunla karşı karşıyadır: a) Argümanlarının Marksist teoriyle çelişmesi, b) Objektif gerçeklerle de çelişmesi ve c) iç tutarlılıktan yoksundurlar.

---

[13] Dünya Eşitsizlik Raporu 2018, s. 120

[14] Yakın zamanda yayınlanan bir broşürde, CRFI'nin kilit teorilerinden biri olan "Felaket Teorisi" ile ilgilendik. Bakınız Michael Pröbsting: "Felaket" Teorisinin Felaket Başarısızlığı. Marksist Kapitalist Çöküş Teorisi ve Partido Obrero (Arjantin) ve onun "Dördüncü Enternasyonalin Yeniden Kuruluşu için Koordinasyon Komitesi" tarafından Yanlış Yorumlanması Üzerine, 27 Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/theory/the-catastrophic-failure-of-the-theory-of-catastrophism/

PO/CRFI'nin temel tezlerinden biri, Rusya ve Çin'in sermaye ihracatı açısından (iddia edilen) geri kalmışlıkları nedeniyle emperyalist bir sınıf karakterine sahip olamayacaklarıdır. PO/CRFI resmi olarak Lenin'in emperyalizm teorisine bağlı – "Rusya ve Çin emperyalist değildir" yandaşlarının tümü gibi – olduğu için, Bolşeviklerin liderinin kendi zamanında Rusya, Japonya, İtalya veya Avusturya-Macaristan gibi ülkeleri neden emperyalist devletler arasında saydığını açıklamakta sorun yaşıyorlar. Yukarıda gösterdiğimiz gibi, bu devletler İngiltere, Fransa veya Almanya'dan çok daha az sermaye ihraç ettiler ve çoğu zaman ihraç ettiklerinden daha fazla sermaye ithal ettiler.

Yukarıda gösterdiğimiz gibi, Lenin ve Troçki'nin zamanındaki emperyalist güçler, hem siyasi üstyapıları hem de ekonomik temellerinin özel konfigürasyonu bakımından farklıydı.[15] Ancak onları birleştiren şey, diğer ulusları doğrudan veya dolaylı olarak ezmeleri ve sömürmeleriydi. Lenin, emperyalist devlet tanımını 1916'da emperyalizm üzerine yazılarından birinde şu şekilde özetledi: "… emperyalist Büyük Güçler (yani, çok sayıda ulusu ezen ve onları mali sermayeye bağımlı hale getiren güçler, vb.) …"[16]

Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Stalinofil İnkarı

Bu nedenle, bugün Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini inkar eden revizyonistlerin, Lenin'in emperyalizm teorisini "yeniden yorumlaması", yani tahrif etmesi gerekiyor. Sözde Lenin'in Rusya gibi devletleri emperyalist olarak görmediğini iddia etmek zorundalar. PO/CRFI, Marksist emperyalizm teorisini revize eden ilk ve muhtemelen son değil. Bakalım davalarını nasıl savunuyorlar:

> "Emperyalizm çağında, büyük güçler savaş eylemini tanımlar ve dünyanın toprak paylaşımını gerçekleştirir. Ancak emperyalizmin analizi, bu büyük güçler arasında ayrım yapılmasını gerektirir. Lenin'e göre, dünyayı bölen altı büyük güç arasında ABD, Almanya ve Japonya genç ve yükselen kapitalist (emperyalist) devletlerdi ve İngiltere ve Fransa eski kapitalist (emperyalist) devletlerdi. Kapitalizm öncesi ilişkilerin egemen olduğu ve modern kapitalist emperyalist güçlerle çevrili bir sosyo-ekonomik yapısıyla Rusya diğerlerinden oldukça farklıydı. Lenin, Rusya'nın I. Dünya Savaşı'ndaki konumunu emperyalist olarak tanımlarken şu önemli farkı vurguladı: "Rusya'da en son tipteki kapitalist emperyalizm, İran, Mançurya ve Moğolistan'a yönelik çarlık politikasında kendisini tamamen ortaya koydu; ama genel olarak, Rusya'da askeri ve feodal emperyalizm hakimdir."

---

[15] Bu argümanı Lenin'in Theory of Emperyalism and the Rise of Russia as a Great Power adlı broşürümüzde ayrıntılı olarak ele aldık (Bölüm II, s. 6-32).

[16] V. I. Lenin: Marksizm ve Emperyalist Ekonomizmin Karikatürü (1916); içinde: LCW Cilt. 23, s. 34

> Rus emperyalizmine hakim olan militarizm ve feodalizm unsurları Osmanlı emperyalizminde de mevcuttu. Ancak Osmanlı İmparatorluğu bir yarı-sömürgeydi ve kapitalizmin en yüksek aşaması olarak tanımlanan emperyalizmin belirgin özelliklerine sahip değildi. Bu nedenle, ne Rusya ne de Osmanlı İmparatorluğu, I. Dünya Savaşı'nın (emperyalist) karakterini belirleyen emperyalist güçler olarak görülemez. Büyük emperyalist güçlere bağımlıydılar ve bu nedenle emperyalistler arası rekabette (en iyi ihtimalle) ikincil bir konum işgal ettiler. Dolayısıyla Rusya ve Osmanlı emperyalizmi, kapitalist emperyalizmden çok Büyük Roma emperyalizmine benziyordu.
>
> Lenin'in emperyalizm teorisinde tekelci kapitalizm, finans-kapital ve sermaye ihracına yapılan vurgular, dünyanın bölünmesi ve yeniden bölünmesi için mücadele eden büyük güçlerin temel temellerini göstermektedir. Büyük ordular, geniş topraklar ve nispeten yüksek nüfus, kapitalizm öncesi imparatorlukların güç kaynaklarıydı. Emperyalizm çağında, sermaye ihracı askeri kampanyaların yerini aldı ve piyasaları işgal eden finans-sermaye işgalci orduların yerini aldı. Uluslararası düzlemde, (hammaddelerin yağmalanması ve ucuz emek gücünün sömürülmesinden elde edilen süper kârlarla finanse edilen ve kapitalist sanayinin sağladığı teknik ve teknolojik yetenekleri kullanan) emperyalist ordular her alanda egemen hale geldi. Kapitalizm öncesi imparatorlukların her şeye kadir geçmişleriyle gurur duyan orduları ya emperyalist işgalciler tarafından (Çin örneğinde görüldüğü gibi) yenildiler ya da emperyalizmin hizmetinde yardımcı güçler haline geldiler (Rusya, Osmanlı, ve Avusturya-Macaristan).“[17]

PO/CRFI'nin sadece üç paragrafta Marksist emperyalist devletler teorisini nasıl alt üst ettiğini görüyoruz. Lenin, Troçki ve Bolşevikler her zaman tutarlı bir şekilde Rusya'nın (veya Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun) emperyalist güçler olduğunu iddia ederken, PO/CRFI yoldaşları şimdi bunların yarı-sömürge (Osmanlı İmparatorluğu gibi) olduğunu iddia ediyor!

Bolşeviklerin Rusya'yı “emperyalist” olarak nitelendirmeleri, Rusya'yı 2000 yıl önceki Roma İmparatorluğu gibi yalnızca “emperyalist”, yani kapitalist bir güç anlamında emperyalist olarak görmediklerini düşündüren tarih dışı bir kategori olarak sunuluyor! Bu, gerçeğin tuhaf bir çarpıtılmasıdır!

Yukarıda, Lenin'in Rusya'yı (Fransa ile aynı kategoride) emperyalist bir güç olarak gördüğünü göstermiştik. Bolşeviklerin Rusya'yı hiçbir zaman (Osmanlı İmparatorluğu gibi) bir yarı-sömürge olarak değil, emperyalist bir Büyük Güç olarak nitelendirdiğini hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde netleştiren düzinelerce başka alıntı bulunabilir. Çeşitli Büyük Güçler (gittikçe daha az

[17] Levent Dölek: 21. Yüzyılda Savaşın Karakteri, s. 52-53

bağımsız güçler, ekonomik olarak gelişmiş ve geri kalmış, vb.) arasındaki farkların kesinlikle farkındaydılar. Ama Rusya'yı diğer emperyalist Büyük Güçlerle aynı geniş kategoride görüyorlardı! Daha pek çoğu yerine, bu alıntıların kısa bir seçimini yeniden üretiyoruz:

> "Rusya'dan gelen savaşın olağanüstü bir emperyalist karaktere sahip olduğunu yalnızca aptallar veya kurnaz kişiler inkar edebilir. 3 Haziran'ın bütün siyasi düzeni, monarşinin Rus sermayesinin uluslararası emellerini karşılamayı başarması koşuluyla, kapitalist burjuvaziyi bürokratik mekanizma ve soylularla bir araya getirme girişimi oldu. (…) Olağanüstü karşı-devrimci karakteri tüm Rus sosyal demokratları için şüphe götürmeyen Rus emperyalizmi, mevcut savaşın hazırlanmasında büyük rol oynamıştır."[18]

> "Bunun anlamı, Rusya'nın tüm emperyalist devletlerin en geri ve ekonomik olarak en zayıfı olduğudur. Tam da bu nedenle, ülkenin yetersiz üretici güçlerine dayanılmaz bir yük yükledikleri için ilk çöken yönetici sınıflar oldu. Düzensiz, dağınık gelişme, böylece en geri emperyalist ülkenin proletaryasını iktidarı ilk ele geçiren olmaya zorladı."[19]

> "Rus burjuvazisi, emperyalist bir baskıcı devletin burjuvazisiydi; Çin burjuvazisi, ezilen bir sömürge ülkenin burjuvazisi."[20]

> "Ama Rus burjuvazisi, Çin burjuvazisine kıyasla, yabancı emperyalizmden ölçülemeyecek ölçüde daha büyük bir bağımsızlığın nimetlerinden yararlandı. Rusya'nın kendisi emperyalist bir ülkeydi."[21]

> "Rusya'da en son türden kapitalist emperyalizm, İran, Mançurya ve Moğolistan'a yönelik çarlık politikasında kendisini tamamen ortaya koydu, ancak genel olarak Rusya'da askeri ve feodal emperyalizm baskındır. Dünyanın hiçbir ülkesinde nüfusun çoğunluğu Rusya'daki kadar ezilmemiştir."[22]

> "Rus emperyalizmi birçok yönden Batı Avrupa emperyalizminden farklıdır. Kapitalist gelişmenin son aşamasının bir emperyalizmi

---

[18] Leon Trotsky: Über den russischen Imperialismus (1916), içinde: Leo Trotzki: Europa im Krieg, Arbeiterpresse Verlag, Essen 1998, s. 203-204 (çevirimiz). Bildiğimiz kadarıyla, bu metin hiçbir zaman İngilizce'ye çevrilmemiştir.

[19] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal, Pathfinder Press, New York 1970, s. 56

[20] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal, s. 174

[21] Leon Troçki: Çin Devrimi (1938), içinde: Dördüncü Enternasyonal [New York], Cilt 6 No.10 (Tam No.59), Ekim 1945, s. 316, http://www.marxists.org/archive/trotsky/1938/xx/china.htm

[22] V.I. Lenin: Sosyalizm ve Savaş. R.S.D.L.P.'nin Tavrı Savaşa Doğru (1915), içinde: LCW 21, s. 306

değildir. Rusya, sermaye ihraç eden ülkelerin bir nesnesi olan sermaye ithal eden bir ülkedir. Rus emperyalizmi feodal, militarist bir emperyalizmdir. (...) Rus emperyalizminden daha kaba, daha barbar ve daha kanlı emperyalizm yoktur."[23]

"Ondokuzuncu yüzyılın son üçte biri, yeni, emperyalist döneme geçişi gördü. Mali sermaye bir değil, çok az olsa da birkaç Büyük Güç'ün tekelinden yararlanır. (Japonya ve Rusya'da, askeri gücün tekeli, geniş topraklar veya azınlık milliyetlerini soymak için özel tesisler, Çin, vb., kısmen modern, güncel finans kapitalin tekelini tamamlar, kısmen onun yerini alır.) "[24]

"Eskiden durum böyleydi, savaştan önce de, emperyalist İngiltere'nin açgözlü Alman, Fransız ve Rus emperyalistleriyle hâlâ rakipleri olduğu zaman, uzatılmış pençelerine açgözlü bir rakipten bir darbe alacağı korkusuyla, henüz Doğu'nun tüm ülkelerine pençelerini kenetlemeye cesaret edemediğinde durum böyleydi..[25]

"…Barış zamanında bile Rusya, çok daha kaba, ortaçağ, ekonomik olarak geri ve askeri olarak bürokratik bir emperyalizmle ulusların baskısı için bir dünya rekoru kırdı."[26]

"Bu ülkelerden birinde askeri-otokratik ve feodal emperyalizm süpürülecek olsaydı, burjuva ve emperyalist Büyük Güçler arasındaki bu savaşın karakteri zerre kadar değişmezdi. Çünkü bu koşullarda salt burjuva emperyalizmi yok olmaz, ancak güçlenir."[27]

"Kapitalizm, üretim araçlarının özel mülkiyeti ve üretimde anarşidir. Böyle bir temelde "adil" bir gelir dağılımını savunmak, saf prudonculuktur, aptal bir darkafalılıktır. "Güçle orantılı" dışında hiçbir ayrım yapılamaz ve güç, ekonomik gelişmenin seyri ile değişir. 1871'den sonra Almanya'nın güçlenme hızı Britanya ve Fransa'nınkinden üç ya da dört kat, Japonya'nın ise Rusya'nınkinden yaklaşık on kat daha hızlıydı. Kapitalist bir devletin gerçek gücünü test etmenin savaştan başka bir yolu yoktur ve olamaz. Savaş, özel

---

[23] Grigori Sinowjew: Die russische Sozialdemokratie und der russische Sozialchauvinismus (1915); içinde: W. I. Lenin/G. Sinowjew: Gegen den Strom. Aufsätze aus den Jahren 1914-1916, Hamburg 1921, s. 174-175 (çevirimiz)

[24] V. I. Lenin: Emperyalizm ve Sosyalizmde Bölünme (1916); içinde: LCW Cilt. 23, s. 116

[25] Komünist Enternasyonal: Doğu Halkları Kongresi tarafından yayınlanan Doğu Halklarına Bir Manifesto, Bakü 1920, içinde: Bakü: Doğu Halkları Kongresi, New Park Yayını 1977, s. 169, çevrimiçi: http://www.marxists.org/subject/arab-world/documents/ppls_of_east.htm

[26] V. I. Lenin: Kendi Kaderini Tayin Hakkı Tartışmasının Özeti (1916); içinde: CW Cilt. 22, s. 359

[27] V. I. Lenin: Enternasyonalist İfadelerin Arkasındaki Sosyal-Şovenist Politika (1915); içinde: CW Cilt. 21, s. 435

> mülkiyetin temelleriyle çelişmez - tam tersine, bu temellerin doğrudan ve kaçınılmaz bir sonucudur. Kapitalizmde tek tek işletmelerin veya tek tek devletlerin düzgün ekonomik büyümesi imkansızdır. Kapitalizmde, dönemsel olarak bozulan dengeyi yeniden kurmanın sanayideki krizlerden ve siyasetteki savaşlardan başka yolu yoktur."[28]

Hepsi aynı şeyi gösteren daha birçok alıntı sağlayabiliriz: Lenin, Troçki ve Bolşevikler, mutlakiyetçi Çar rejiminin önemli rolünün ve Rus devletinin (yarı feodal ve kapitalist unsurları kaynaştıran) özgül, birleşik karakteri üzerindeki sonuçlarının tamamen farkındayken, Rusya'nın emperyalist bir Büyük Güç (yarı-sömürge değil) olarak karakterinde açık bir şekilde ısrar ettiler!

Başka bir örnek verelim: 1917'de Rusya'daki Şubat Devrimi'nden birkaç hafta sonra, otokratik Çar rejiminin devrilip yerini burjuva-liberal halk cephesi hükümetinin aldığı zaman, Troçki ikincisini "liberal emperyalist hükümet" olarak nitelendirdi. Rus emperyalizminin 3 Haziran rejiminin iktidara geldiği 1905-07 yıllarından 1917'ye kadar olan sürekliliğini, değişimini ve geçişini şu şekilde anlatmıştır:

> "3 Haziran rejimiyle uzlaşan kapitalist sınıflar, dikkatlerini dış pazarların gaspına çevirdiler. Rus emperyalizminin yeni bir çağı, düzensiz bir mali ve askeri sistemin ve doymak bilmeyen iştahların eşlik ettiği bir emperyalizm başlıyor. Şimdiki Savaş Bakanı Gutchkov, eskiden Ulusal Savunma Komitesi'nin bir üyesiydi ve ordunun ve donanmanın tamamlanmasına yardım ediyordu. Şimdiki Dışişleri Bakanı Milukov, Avrupa gezilerinde savunduğu bir dünya fetihleri programı hazırladı. Rus emperyalizmi ve onun Oktobrist ve Kadet temsilcileri, mevcut savaşın sorumluluğunun büyük bir bölümünü taşıyor. İstemedikleri ve savaştıkları Devrim'in lütfuyla Gutchkov ve Milukov şimdi iktidardalar. (...) Hanedan emperyalizminden ve soylulardan salt burjuva karakterli bir emperyalizme bu geçiş, Rus proletaryasını savaşla asla uzlaştıramaz."[29]

---

[28] V.I. Lenin: Avrupa Birleşik Devletleri Sloganı Üzerine (1915), içinde: LCW 21, s. 341-342

[29] Kapitalist bir güç olarak Rusya'nın Marksist analizine ve Şubat Devrimi'nin ona getirdiği değişikliklere dair iyi bir içgörü sağladığı için tamamını yeniden bastığımız Troçki'nin makalesinin ana bölümü şöyle: "1905'te, şimdiki militan Dışişleri Bakanı Milukov Dışişleri, Rus-Japon savaşını bir macera olarak nitelendirdi ve derhal durdurulmasını istedi. Bu aynı zamanda liberal ve radikal basının ruhuydu. En güçlü sanayi kuruluşları, benzersiz felaketlere rağmen acil barıştan yanaydı. Neden böyleydi? Çünkü iç reformları bekliyorlardı. Anayasal bir sistemin kurulması, bütçe ve devlet maliyesi üzerinde parlamenter denetim, daha iyi bir okul sistemi ve özellikle köylülerin toprak mülkiyetinde bir artış, umuyorlardı ki, nüfusun refahını artıracak ve bir refah ortamı yaratacaktı. Rus endüstrisi için geniş bir iç pazar. O zaman bile, on iki yıl önce, Rus burjuvazisinin başkalarına ait toprakları gasp etmeye hazır olduğu doğrudur. Ancak köydeki feodal ilişkilerin ortadan kaldırılmasının Mançurya veya Kore'nin ilhakından daha güçlü bir pazar yaratacağını umuyordu.

Gördüğümüz gibi Troçki, yarı-sömürge bir Rusya'dan değil, emperyalist bir Rusya'dan söz ediyor. Mart 1917'deki liberal Geçici Hükümet'i "tamamen burjuva karakterli bir emperyalizmi" temsil eden bir şey olarak nitelendirdi. PO/CRFI yoldaşları, Rusya'nın bir yarı-sömürge olduğu konusundaki görüşleri ile bunu nasıl bağdaştırıyorlar? Rusya'nın Çar hüküm sürdüğü sürece yarı-sömürge olduğunu ve ardından Şubat ve Ekim 1917 arasında birdenbire emperyalist bir devlet haline geleceğini mi öne sürmek istiyorlar? Bunun a) saçma ve b) Bolşeviklerin söylediklerine aykırı olacağını bir yana bırakırsak, PO/CRFI'nin kendi yöntemiyle de çelişecektir. Yoldaşlar, yukarıda

---

Ancak ülkenin demokratikleşmesi ve köylülerin kurtuluşu yavaş bir süreç oldu. Ne Çar, ne soylular ne de bürokrasi, ayrıcalıklarından hiçbirini teslim etmeye istekli değildi. Liberal öğütler onları devlet mekanizmasından ve toprak mülkiyetinden vazgeçirmeye yetmedi. Kitlelerin devrimci bir saldırısı gerekliydi. Burjuvazinin istemediği buydu. Köylülerin tarım isyanları, proletaryanın sürekli büyüyen mücadelesi ve ordudaki ayaklanmaların yayılması, liberal burjuvazinin Çarlık bürokrasisinin ve gerici soyluların kampına geri dönmesine neden oldu. İttifakları 3 Haziran 1907 darbesiyle mühürlendi. Bu darbeden Üçüncü ve Dördüncü Dumalar çıktı.

Köylüler toprak alamadı. İdari sistem özde değil, sadece isim olarak değişti. Amerikan tarzından sonra müreffeh çiftçilerden oluşan bir iç pazarın gelişimi gerçekleşmedi. 3 Haziran rejimiyle uzlaşan kapitalist sınıflar, dikkatlerini dış pazarların gaspına çevirdiler. Rus emperyalizminin yeni bir çağı, düzensiz bir mali ve askeri sistemin ve doymak bilmeyen iştahların eşlik ettiği bir emperyalizm başlıyor. Şimdiki Savaş Bakanı Gutchkov, eskiden Ulusal Savunma Komitesi'nin bir üyesiydi ve ordunun ve donanmanın tamamlanmasına yardım ediyordu. Şimdiki Dışişleri Bakanı Milukov, Avrupa gezilerinde savunduğu bir dünya fetihleri programı hazırladı. Rus emperyalizmi ve onun Oktobrist ve Kadet temsilcileri, mevcut savaşın sorumluluğunun büyük bir bölümünü taşıyor.

İstemedikleri ve savaştıkları Devrim'in lütfuyla Gutchkov ve Milukov şimdi iktidardalar. Savaşın devamı için, zafer için mi? Elbette! Sermayenin çıkarları uğruna ülkeyi savaşa sürükleyen aynı kişilerdir. Çarlığa karşı tüm muhalefetlerinin kaynağı, doyurulmamış emperyalist iştahlarında yatıyordu. II. Nicholas'ın kliği iktidarda olduğu sürece, Rus dış ilişkilerinde hanedanın ve gerici soyluların çıkarları hüküm sürüyordu. Bu nedenle Berlin ve Viyana, Rusya ile ayrı bir barış yapmayı ummuşlardı. Şimdi, salt emperyalist çıkarlar Çarlık çıkarlarının yerini aldı; Geçici Hükümet'in bayrağında saf emperyalizm yazılıdır. Milukov'lar ve Gutchkov'lar halka "Çar'ın hükümeti gitti" diyorlar, "şimdi tüm ulusun ortak çıkarları için kanınızı dökmelisiniz." Emperyalistlerin anladığı bu çıkarlar Polonya'nın yeniden birleşmesi, Galiçya, Konstantinopolis, Ermenistan, İran'ın fethi.

Hanedan emperyalizminden ve soylulardan salt burjuva karakterli bir emperyalizme geçiş, Rus proletaryasını asla savaşla uzlaştıramaz. Dünya katliamına ve emperyalizme karşı uluslararası bir mücadele şimdi her zamankinden daha fazla görevimizdir. Petrograd sokaklarında anti-militarist bir propagandadan bahseden son gönderiler, yoldaşlarımızın cesurca görevlerini yaptıklarını gösteriyor. Miliukov'un Almanya, Avusturya ve Türkiye'yi ezmek için emperyalist övünmeleri, Hohenzollernler ve Habsburglar için en etkili ve en zamanında yardımdır... Milukov artık onların elinde bir korkuluk görevi görecektir. Rusya'nın liberal emperyalist hükümeti henüz kendi ordusunda reform başlatmadı, ancak Hohenzollernlerin yurtsever ruhunu yükseltmelerine ve Alman halkının parçalanmış "ulusal birliğini" onarmalarına şimdiden yardım ediyor." (Leon Trotsky: War or Peace? New York'ta yayınlandı, 30 Mart 1917, içinde: Leon Trotsky: Our Revolution. Essays on Working-Class and International Revolution, 1904-1917, Henry Holt and Company, New York 1918 (Düzenleyen) Moissaye J. Olgin), s. 207-211, çevrimiçi: https://www.marxists.org/archive/trotsky/1918/ourrevo/ch11.htm)

gösterdiğimiz gibi, Rusya'nın Lenin'in emperyalizm teorisinin kriterlerini ("tekelci kapitalizm, finans-kapital ve sermaye ihracına vurgular") karşılamadığı konusunda ısrar ediyor. Şubat/Mart 1917'de bu hiç değişmemişti ve değişmeyecekti de!

Öyleyse PO/CRFI, Troçki'nin 1917 Mart'ında Rusya'yı "tamamen burjuva emperyalizmi" olarak değerlendirmesini nasıl açıklıyor? Her zaman tartıştığımız gibi, Rusya'nın özünde 1917'den önce (Avusturya-Macaristan, Japonya, İtalya vb. gibi) emperyalist bir Büyük Güç olması ve Şubat Devrimi'nin, Çarlık otokrasisinin devrilmesiyle sonuçlanan, Rus kapitalizminin siyasi üst yapısında önemli bir değişikliğe yol açtı, ancak ekonomik temelinde değil mi?![30]

---

[30] 1917'den önceki Rus emperyalizmine genel bir bakış için okuyucuyu şuraya yönlendiriyoruz: D. C. B. Lieven: Russia and the Origins of the First World War, Palgrave Macmillan, Londra 1983; Ian D. Thatcher: Geç İmparatorluk Rusyası, Manchester University Press, Manchester 2005; Alexander Semyonov: Rus Liberalizmi ve İmparatorluk Çeşitliliği Sorunu, içinde: Matthew Fitzpatrick (Ed): Avrupa'da Liberal Emperyalizm, Palgrave Macmillan, New York 2012, s. 67-89; Bertram Wolfe: Savaş Rusya'ya Geliyor, içinde: The Russian Review Vol. 22 (1963), No. 2, sayfa 123-138; Joshua A. Sanborn: Rus Emperyalizmi, 1914–2014: İlhakçı, Maceracı mı, Endişeli mi?, içinde: Devrimci Rusya, Cilt. 27 (2014), No. 2, s.92-108; Stephan Velychenko: Karşılaştırmalı Perspektifte Rus İmparatorluğu Bürokrasisinin ve Ordusunun Büyüklüğü, içinde: Jahrbücher für Geschichte Osteuropas, Vol. 49 (2001), No. 3, s. 346-362; Karin-Irene Eiermann: Wuhan'daki Rus İmtiyazı (1896-1925) - Emperyalizm ve Büyük Güç Rekabeti, içinde: KARŞILAŞTIRMA Cilt. 15 (2005), No. 5/6, s. 39-49;
Alman dili edebiyatı: Dietrich Geyer: Der russische Imperialismus. Studien über den Zusammenhang von innerer und auswärtiger Politik 1860–1914, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1977; Dietrich Geyer (Ed.): Wirtschaft und Gesellschaft im vorrevolutionären Rußland, Kiepenheuer & Witsch, Köln 1975; Fritz Klein (Ed.): Neue Studien zum Imperialismus vor 1914, Akademie-Verlag, Berlin 1980; Jan Kusber: Rusya'da Krieg ve Devrim 1904-1906. Das Militär im Verhältnis zu Wirtschaft, Autokratie und Gesellschaft, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 1997; Andreas Kappeler: Russland als Vielvölkerreich. Entstehung, Geschichte, Zerfall. Beck, München 1992; Horst Gunther Linke: Das zarische Russland und der Erste Weltkrieg. Diplomatie und Kriegsziele 1914-1917, Wilhelm Fink Verlag, München 1982; Georg von Rauch: Russland im Zeitalter des Nationalismus und Imperialismus (1856-1917), Kopernikus Verlag, München 1961; G.W.F. Hallgarten: Das Schicksal des Imperialismus im 20. Jahrhundert. Drei Abhandlungen über Kriegsursachen, Vergangenheit und Gegenwart, Europäische Verlagsanstalt, Frankfurt a.M. 1969; Gustav Schmidt: Der europäische Imperialismus, R. Oldenburg Verlag, München 1985; Ju.A. Petrov: Die Bourgeoisie Rußlands zu Beginn des 20.Jahrhunderts: Versuche einer politischen Konsolidierung, içinde: Berliner Jahrbuch für osteuropäische Geschichte, 1997, s. 49-67; Mark Bassin: Imperialer Raum / Nationaler Raum, içinde: Geschichte und Gesellschaft Vol. 28 (2002), sayfa 378-402; Ulrich Hofmeister: Zwischen Kontinentalimperium ve Kontinentalmacht. Repräsentationen der russischen Herrschaft in Türkistan, 1865–1917, şurada: Martin Aust ve Julia Obertreis (Ed.): Osteuropäische Geschichte und Globalgeschichte, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2014; Dittmar Dahlmann: Zwischen Europa und Asien. Russischer Imperialismus im 19.Jahrhundert, içinde:: Wolfgang Reinhard (Ed): Imperialistische Kontinuität und Nationale Ungeduld im 19. Jahrhundert, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt a.M. 1991, s. 50-66; Manfred Hagen: Der Russische "Bonapartismus" nach

Aslında, PO/CRFI, Rusya'nın 1917'den önce emperyalist bir güç değil, bir "yarı-sömürge" olduğu fikrinin mucidi değil. Bu tez, Lenin ve Troçki zamanında Rus Marksistleri tarafından kesin olarak reddedilirken, 1930'larda Stalinistler arasında ortaya çıktı.

Geçmişte de belirttiğimiz gibi, 1917'den önce Rusya'nın emperyalist bir güç değil, daha çok bir "yarı-sömürge" olduğunu ilan eden 1930'lardaki kötü şöhretli Stalin "teorisi"ydi. Rus tarihçilerine Rusya'nın sınıf karakterinin Marksist analizini yeniden yazmaları talimatını verdi.[31]

> "Rusya'nın emperyalist savaşa İtilaf Devletleri, Fransa ve Büyük Britanya'nın yanında girmesi tesadüfi değildi. 1914'ten önce Rus sanayisinin en önemli dallarının, başta Fransa, Büyük Britanya ve Belçika, yani İtilaf ülkeleri olmak üzere yabancı kapitalistlerin elinde olduğu akılda tutulmalıdır. Rusya'nın en önemli metal işleri Fransız kapitalistlerinin elindeydi. Toplamda, metal endüstrisinin yaklaşık dörtte üçü (yüzde 72) yabancı sermayeye bağlıydı. Aynı şey Donetz Havzası'nın kömür endüstrisi için de geçerliydi. İngiliz ve Fransız sermayesinin sahip olduğu petrol sahaları, ülkenin petrol üretiminin yaklaşık yarısını oluşturuyordu. Rus endüstrisinin kârlarının önemli bir kısmı, başta İngiliz ve Fransız olmak üzere yabancı bankalara aktı. Bütün bu koşullar, çarın Fransa ve İngiltere'den borç olarak aldığı binlerce milyona ek olarak, çarlığı İngiliz ve Fransız emperyalizmine zincirledi ve Rusya'yı bu ülkelerin bir yan sömürgesi, bir yarı-sömürgesi haline getirdi.[32]

Doğal olarak, bu Stalinist görüş, 1920'lerde Sovyetler Birliği'nde cereyan eden Çarlık Rusyası'nın karakteri hakkındaki canlı tartışmaya katılan fiili tüm

---

1906, içinde: Jahrbücher für Geschichte Osteuropas ,Vol. 24 (1976), No. 3, s. 369-393; Gottfried Schramm: Das Zarenreich: ein Beispiel für Imperialismus, içinde: Geschichte und Gesellschaft Vol. 7 (1981), No. 2, sayfa 297-310; Heiko Haumann: Devlet Müdahalesi ve Tekel im Zarenreich - Kapitalismus'ta Beispiel für Organisierten? içinde: Geschichte ve Gesellschaft Vol. 5 (1979), No. 2, sayfa 336-355; Paul Luft: Strategische Interessen und Anleihenpolitik Rußlands im Iran, içinde: Geschichte und Gesellschaft Vol. 1 (1975), No. 3, sayfa 506-538; Bernd Bonwetsch: Das ausländische Kapital in Rußland, içinde: Jahrbücher für Geschichte Osteuropas, Vol. 22 (1974), s. 412-425

[31] Çarlık Rusyası'nın sınıf karakteri konusunda Stalin yönetimi altındaki Sovyet tarihçiliğinin gelişimine genel bir bakış için bkz. George M. Enteen, Tatiana Gorn ve Cheryl Kern: Sovyet Tarihçileri ve Rus Emperyalizminin Çalışması, The Pennsylvania State University Press, 1979, s. 23-28; George M. Enteen: Sovyet Bilgin-Bürokrat: M. N. Pokrovskii ve Marksist Tarihçiler Derneği, Pennsylvania Eyalet Üniversitesi 1978, s. 95-95 ve s. 176-178; James W. Roberts: Lenin'in Sovyet Kullanımında Emperyalizm Teorisi, içinde: Sovyet Çalışmaları Cilt. 29, No. 3 (Temmuz 1977), s. 353-372.

[32] Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevikler) Tarihi: Kısa Ders, C.C. of the C.P.S.U.(B.), International Publishers, New York 1939, s. 162. Aynı kitabın 1945'te Moskova'da Yabancı Diller Yayınevi tarafından yayınlanan bir başka baskısı, aynı sayfada aynı formülasyonu içermektedir.

Marksist tarihçilerin tutumlarıyla çelişiyordu.[33] Unutulmamalıdır ki, M.N. Seçkin bir Rus Marksist tarihçisi ve 1920'lerde Sovyet tarihçiliğinin önde gelen şahsiyeti olan Pokrovsky, çeşitli tarihçiler arasında verimli bir tartışmayı mümkün kıldı ve (Troçki'nin işaret ettiği metodolojik zayıflığından bağımsız olarak) Rusya tarihinin anlaşılmasına önemli katkılarda bulundu.[34]

---

[33] 1920'lerde Sovyetler Birliği'ndeki Marksist tarihçilerin Çarlık Rusyası'nın sınıf karakteri hakkındaki tartışmalarına genel bir bakış için aşağıdaki yayınlara atıfta bulunuyoruz (yukarıda bahsedilen Enteen, Gorn, Kern ve Roberts'ın eserlerine ek olarak): John Barber: Krizde Sovyet Tarihçileri, 1928-32, Macmillan Press, Londra 1981; George M. Enteen: Marksistler ve Marksist Olmayanlar: 1920'lerde Sovyet Tarihyazımı, içinde: Slavic Review, Cilt. 35 (1976), No. 1, sayfa 91-110; Robert F. Byrnes: Sovyet Tarihsel Mesleği Yaratmak, 1917-1934, içinde: Slavic Review, Cilt. 50 (1991), No. 2, s. 297-308; George M. Enteen: Sovyet Tarihçileri kendi Geçmişlerini gözden geçiriyor: Pokrovsky'nin Rehabilitasyonu, içinde: Sovyet Çalışmaları, Cilt. 20 (1969), No. 3, s. 306-320; Samuel H. Baron: Plekhanov, Troçki ve Sovyet Tarihyazımının Gelişimi, içinde: Sovyet Çalışmaları, Cilt. 26 (1974), No. 3, s. 380-395.
Bu konuda Almanca yazılmış çok sayıda eser de bulunmaktadır: W. Astrow/ A. Slepkow/ J. Thomas (Eds): Illustrierte Geschichte der Russischen Revolution 1917 (1928'de yayınlandı, Verlag Neue Kritik tarafından yeniden basıldı, Frankfurt am Main 1970), sayfa 70-72; Karl-Heinz Schlarp: Ursachen und Entstehung des Ersten Weltkrieges im Lichte der sowjetischen Geschichtsschreibung, Alfred Metzner Verlag, Hamburg 1971; K.N. Tarnovskij: Sorun da russischen Imperialismus in der sowjetischen Geschichtsschreibung, içinde: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 27, Berlin 1983, s. 77-95; Vladimir Laverycev: Russland'da Der staatsmonopolistische Kapitalismus. Ergebnisse und Aufgaben der weiteren Forschung, içinde: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 29, Berlin 1985, sayfa 233-243; Erich Donnert: Pokrovskijs Stellung in der sowjetischen Geschichtswissenschaft, in: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 7, Berlin 1963, s. 35-60; Lutz-Dieter Behrendt: M.N. Pokrovskij als Historiker der Großen Sozialistischen Oktoberrevolution, içinde: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 22, Berlin 1978, s. 97-115; Boris Kolonickij: 100 Jahre und kein Ende. Sowjetische Historiker und der Erste Weltkrieg, içinde: Osteuropa Jg. 64 (2014), Bd. 2-4, s. 369-388

[34] Eserlerinden bazıları İngilizce ve Almanca'ya çevrildi: M. N. Pokrovskii: Russia in World History; Seçilmiş Denemeler, Editör Roman Szporluk, University of Michigan Press, Ann Arbor 1970; M. Pokrowski: Geschichte Russlands von seiner Entstehung bis zur neuesten Zeit, C.L.Hirschfeld Verlag, Leipzig 1929; M. Pokrowski: Russische Geschichte, Berlin 1930; M.N. Pokrowski: Historische Aufsätze. Ein Sammelband, Verlag für Literatur und Politik, Wien und Berlin 1928; M.N. Pokrovskij: Aus den Geheim-Archiven des Zaren. Ein Beitrag zur Frage nach den Urhebern des Weltkrieges, August Scherl, Berlin 1919; M.N. Pokrovski: Vorwort des russischen Herausgebers, içinde: Otto Hoetzsch (Ed.): Internationale Beziehungen im Zeitalter des Imperialismus, Reihe 1, 1. Band, Verlag von Reimar Hobbing, Berlin 1931.
Troçki, Rus Devrimi Tarihi'nde Pokrovsky hakkında şunları kaydetti: “Bu iki cilt boyunca birçok kez savaşmak zorunda kaldığımız M.N. Pokrovsky'nin ölüm haberi, çalışmamız bittikten sonra geldi. Halihazırda bitmiş bir akademisyenken liberal kamptan Marksizme gelen Pokrovsky, en son tarihi literatürü değerli eserler ve başlangıçlarla zenginleştirdi. Ama yine de diyalektik materyalizm yöntemine hiçbir zaman tam anlamıyla hakim olamadı. Pokrovsky'nin yalnızca yüksek yeteneklere ve olağanüstü bilgi birikimine sahip değil, aynı zamanda hizmet ettiği davaya derin bir bağlılığa sahip bir adam olduğunu da eklemek basit bir adalet meselesidir. (Leon Troçki: Rus Devrimi Tarihi, Haymarket Books, Chicago 2008, s. 353)

PO/CRFI yoldaşları, eşitsiz ve birleşik gelişme yasasının çelişkili bir gelişmeyle ve Rusya'nın geri, emperyalist bir güç olarak doğasıyla sonuçlandığını anlayamıyorlar. Bolşeviklerin Rus emperyalizminin emperyalizmin hem modern hem de geri mutlakıyetçi (çarlık otokrasisi) özelliklerini neden birleştirdiğini açıklamalarına izin veren bu yasaydı.

Bütün bu soru Çarlık Rusyası ile sınırlı değildir. Yukarıda da söylediğimiz gibi o dönemde Japonya, İtalya veya Avusturya-Macaristan gibi geri kalmış emperyalist güçler de vardı. Lenin ve Troçki, ekonomik geri kalmışlıklarına rağmen bu güçleri emperyalist olarak görüyorlardı. Ekonomik ve politik gelişmelerinin düzensiz karakterinin tamamen farkındaydılar.

Lenin'in Japonya'yı emperyalist bir Büyük Güç olarak değerlendirmesini zaten yukarıda gösterdik. İşte Troçki'nin başka bir alıntısı:

> "Japonya bugün emperyalist zincirin en zayıf halkasıdır. Mali ve askeri üst yapısı, yarı feodal tarımsal barbarlığın temeline dayanmaktadır. Japon ordusundaki periyodik patlamalar, ülkedeki toplumsal çelişkilerin dayanılmaz geriliminin yalnızca bir yansımasıdır. Rejim bir bütün olarak kendisini ancak askeri ele geçirme dinamikleri aracılığıyla ayakta tutar. (…) Ancak Japon saldırganlığı gelenekçilikle iç içedir. Japon emperyalistleri, en modern tipte devasa bir filo yaratırken, faaliyetlerini eski ulusal geleneklere dayandırmayı tercih ediyor. Rahiplerin beyanlarını ve arzularını ilahların ağzına koymaları gibi, Japon emperyalistleri de hüküm süren İmparatorun ulu atalarının iradesi olarak çok modern planlarını ve kombinasyonlarını savuruyorlar. Benzer şekilde Tanaka, bir İmparatorun var olmayan bir vasiyetnamesine atıfta bulunarak yönetici kliklerin emperyalist özlemlerini örtbas etti."[35]

Lenin, 1915'te İtalyan emperyalizmi üzerine bütün bir makaleyi ayırdı. Onun geri karakterinin (İtalyan sermaye ihracı hemen hemen hiç yoktu ve İtalya'ya göçmen gelmiyordu, tersine tam tersi) tamamen farkındaydı, yine de İtalyan devletinin emperyalist karakterinde ısrar etti.

> "İtalyan emperyalizmi, ülkenin yoksulluğu ve İtalyan göçmen kitlelerinin mutlak yoksunluğu nedeniyle "yoksul halk emperyalizmi" (l'imperialismo della povera gente) olarak adlandırıldı."

[35] Leon Troçki: "Tanaka Anıtı" (1940), içinde: Troçki Yazıları 1939/40, s. 170, http://www.marxists.org/archive/trotsky/1940/01/tanaka.htm

Bu nedenle, "İtalya'nın enternasyonalist sosyalistlerinin" "aslında İtalyan burjuvazisinin emperyalist çıkarları için yürütülen bir savaşa karşı çıkmaları" gerektiğini vurguladı.[36]

PO/CRFI yoldaşları tüm bunları nasıl açıklıyor? Yapamazlar, çünkü Lenin ve Troçki'nin yalnızca sermaye ihracı ve finans kapital açısından güçlü olan bu güçleri emperyalist (ve yarı-sömürge değil) olarak değil, aynı zamanda diğer daha geri devletler olarak gördükleri açıktır. PO/CRFI'nin aksine Bolşevikler, bu tür Büyük Güçler ile ezilen ulusların ilişkilerini karakterize eden siyasi, ekonomik ve askeri faktörlerin bütününü hesaba katarak bu konuya diyalektik bir şekilde yaklaştılar.

Özetle, PO/CRFI'nin Lenin ve Troçki'nin Rus emperyalizmi hakkındaki görüşlerini tam tersi yönde değiştirdiğini ve diyalektik yöntemini tamamen çarpıttığını gösterdik. PO/CRFI'nin bugün Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini anlamakta eşit derecede yetersiz olması şaşırtıcı değildir.

Rusya ve Çin'in Sermaye İhracatı: Efsane ve Gerçek

PO/CRFI yazarı, “Rus ve Çin ekonomilerinin karakterini ne tanımlar: Emtia ihracatı mı yoksa sermaye ihracatı mı?” başlıklı bölüm başlığı altında yazıyor: “Emperyalizm, meta ihracatından ziyade sermaye ihracının belirleyici hale geldiği kapitalizmin bir aşamasıdır.”Göreceğimiz gibi, bu, yoldaşların, tek tek ülkeleri karakterize etmek için dünya emperyalist sisteminin bir özelliğinden karikatür bir kritere dönüştürdükleri PO/CRFI argümanındaki kilit bir ifadedir. Ama önce alıntıyla devam edelim:

> “21. yüzyılda sermaye ihracı hem teknik hem de teknolojik olarak kolaylaştı. Emperyalizmin neoliberal saldırıları, zaman içinde sermayenin dolaşımının önündeki engelleri önemli ölçüde ortadan kaldırdı. Bu koşullar altında sermaye ihracı bir avuç emperyalist güçle sınırlı kalmamış, daha çok yaygınlaşmıştır.
>
> Ayrıca, emperyalist dünyanın derinleşen entegrasyonu, emperyalist ekonomiler arasında sermaye ihracında bir artışa yol açmıştır ve ABD ve İngiltere, artık büyük emperyalist güçler olarak sermaye ihracında lider olmanın yanı sıra yüksek düzeyde doğrudan yabancı yatırım almaktadır. ABD ve İngiltere'nin ihraç ettiği ve aldığı yatırım düzeylerinin her birinin aşağı yukarı aynı olması, bu ülkelerin mali-sermayesinin emperyalist karakterini değiştirmez. Aksine, giderek daha fazla bütünleşen dünya kapitalist sisteminin merkezindeler.
>
> Almanya, Fransa ve Hollanda gibi emperyalist ülkeler ile Avrupa Birliği'nin tamamı ve Japonya, doğrudan yabancı yatırım stoku açısından net sermaye ihracatçılarıdır. Rusya ve Çin ise doğrudan

[36] V.I. Lenin: İtalya'da Emperyalizm ve Sosyalizm (1915), içinde: LCW Cilt. 21, s. 358 365

yabancı yatırım stoku açısından net sermaye ithalatçısı konumundadır. Çin'in doğrudan yabancı yatırım stoku GSYİH'sının yüzde 24'üne eşitken, sermaye ihracatı GSYİH'sının sadece yüzde 12'sine ulaşıyor. Bu oran, Rusya için sırasıyla yüzde 30 ve yüzde 26'dır ve bu, eski Sovyet cumhuriyetlerine rakipsiz bir numaralı sermaye ihracatçısı olmasına rağmen, aynı zamanda net bir sermaye ithalatçısı olduğunu göstermektedir.

Hem Çin'in hem de Rusya'nın yakından incelenmesi, ekonomilerinin karakterinin sermaye ihracı ile değil, meta ihracı tarafından tanımlandığını gösteriyor. Rusya'nın durumu çok açık. Rusya'nın bütçe gelirinin yüzde 40'ı petrol, gaz ve türevlerinden geliyor. Ekonomik performansı büyük ölçüde petrol fiyatlarındaki dalgalanmaya bağlıdır. Ancak küresel ölçekte Rusya, 353 milyar dolarlık toplam ihracat geliri ile Birleşik Arap Emirlikleri ile rekabet eden ihracatçı ülkeler liginde son sıralarda yer alıyor. Bu nedenle, Rusya'nın durumunu, konumunun netliği nedeniyle daha fazla tartışmayacağız, oysa Çin'in durumu daha tartışmalı görünüyor ve daha ayrıntılı olarak değerlendirilmeyi hak ediyor.

Çin, emtia ihracatından 2,3 trilyon dolar gelir elde ederek, ihracatçılar liginde ilk sırada yer alıyor. Bu rakama Hong Kong'un 550 milyon dolarlık ihracatını da eklersek Çin'in ihracat geliri ABD (1,5 trilyon) veya Almanya (1,4 trilyon) gibi ülkelerin ihracat gelirlerinin iki katı. Demek istediğimiz, Çin'den sermaye ihracı, ülkenin devasa emtia ihraç eden ekonomik yapısının tamamlayıcısı. Başka bir deyişle, Çin ekonomisi hem mal hem de sermaye ihraç ediyor, ancak Çin örneğinde belirleyici olan emperyalizmin sermaye ihracının ayırt edici özelliği değil, meta ihracıdır."[37]

"Amerikalı, Alman, Fransız ve Japon meslektaşlarının aksine, ne petrol ve gaz tekelleri ile Rusya, ne devlet bankaları, ne de işçi devletinin yağmalanması nedeniyle sürekli büyüyen oligarkları, ne de dev ama olgunlaşmamış mali-sermayesiyle Çin, emperyalist bir gücün temelini oluşturabilir. Ancak böyle bir sonuç, mevcut durumun sonsuza kadar aynı kalacağı anlamına gelmez. Rus mali-sermayesi emperyalist bir karaktere sahip olmaktan uzak olsa da, Çin mali-sermayesinin gelişimi yakın bir inceleme gerektirmektedir. Bununla birlikte, Çin ekonomisini meta ihracının değil sermaye ihracının baskın hale geldiği yeni bir düzeye yükseltmedikçe emperyalizmden söz edemeyiz."[38]

---

[37] Levent Dölek: The Character of War in 21st Century, pp. 55-56
[38] Levent Dölek: The Character of War in 21st Century, p. 57

Her bir paragraf, ya Marksist yöntemin, basit mantığın ya da çıplak rakamların ihlalini temsil eder. Ana hataları nokta nokta ele alalım. Daha önce de belirttiği gibi, PO/CRFI'nin yöntemi, eşitsiz ve birleşik gelişme yasasını karakterize eden diyalektikten tamamen yoksun olmasından muzdariptir. Genel hakikatten -emperyalizm çağında sermaye ihracının meta ihracından daha önemli hale geldiği- yoldaşlar, yanlış bir şekilde, güçlerin ancak sermaye ihracı, meta ihracından önemli ölçüde daha büyükse emperyalist olarak nitelendirilebilecekleri sonucuna varıyorlar. Ancak bu hiçbir zaman Lenin ve Troçki'nin yöntemi değildi ve doğru olarak.

Sermaye ihracının meta ihracına kıyasla daha büyük bir rolü, genellikle gelişmiş, uzun süreli emperyalist güçler için geçerlidir, ancak geri kalmış güçler veya yeni gelenler için geçerli değildir. Örneğin önemli yarı-feodal özelliklere sahip geri kalmış bir Büyük Güç olan Japonya, 1914'te küresel doğrudan yabancı yatırım stokunun yalnızca %0,1'lik bir payına sahipti.[39] Bununla birlikte, Lenin ve Troçki o zaman onu emperyalist bir devlet olarak görüyorlardı.

Aynı şekilde, yukarıda da gösterdiğimiz gibi, genel olarak Büyük Güçler ve hatta Batılı emperyalist devletler arasında her zaman eşitsiz bir gelişme olmuştur. İngiltere, 1914'te tüm küresel doğrudan yabancı yatırımların %41'i ile baskın sermaye ihracatçısıydı! O zamanlar kesinlikle emperyalist bir güç olan Almanya'da, sermaye ihracı, meta ticaretinden daha büyük bir rol oynamadı. Ve Amerika Birleşik Devletleri örneğinde, meta üretimi ve ticaretinin sermaye ihracından önemli ölçüde daha büyük bir rol oynadığı bir tablo görüyoruz.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, ABD bir dereceye kadar 20. yüzyılın başında Çin'in son on yılda olduğu gibi benzer bir konumdaydı. Yeni gelen bir ülkeydi ve sermaye ihracatı yerleşik emperyalist güçlerin gerisinde kaldı. 1914'e kadar ABD emperyalizmi, yabancı kaynaklardan ABD vatandaşlarının yurtdışında yaptığı yatırımın iki katından fazlasını aldı. PO/CRFI mantığında, ABD 1914'te emperyalist bir güç olarak nitelendirilemezdi.

Aslında, hem ABD hem de İngiltere emperyalist Büyük Güçlerdi. Bu emperyalist güçler arasındaki eşitsiz gelişmenin bir örneğidir. Ancak Lenin, PO/CRFI'nin kısır ve tek yanlı yöntemini benimsemiş olsaydı, ABD'yi asla emperyalist olarak nitelendiremezdi. PO/CRFI'nin böyle bir konumda olduğunu varsaymıyoruz, ancak bu onların Lenin'in emperyalizm teorisine ilişkin çarpık yorumlarının kaçınılmaz sonucudur.

Ayrıca, PO/CRFI'nin yaklaşımı, bir ülkenin dünya meta ticaretinde önemli bir rolünün, basitçe, onun kapitalist değer üretiminin önemli bir anavatanı olduğu

[39] UNCTAD: World Investment Report 1994, p. 131

gerçeğini yansıtabileceği temel gerçeğini göz ardı eder. Bu da genellikle kapitalist ekonomik gücün bir göstergesidir.

Daha ileri gidelim. Bazı durumlarda, PO/CRFI yazarı yanlış rakamlar kullanır. Örneğin, Çin'in ithal ettiğinden çok daha az sermaye ihraç ettiği doğru değildir. Kapitalist restorasyonun erken döneminde durum gerçekten böyleyken, artık durum böyle değil. Bu alandaki en güvenilir kaynak olan yıllık UNCTAD Dünya Yatırım Raporu'ndan alınan rakamlar, Çin'in sermaye ihracatındaki hızlı toparlanma sürecini çok net bir şekilde ortaya koyuyor. Tablo 25'te, Çin'in yabancı yatırımının son on yılda o kadar arttığını görebiliyoruz ki, dışarıdaki doğrudan yabancı yatırım stoku, bugün içerideki doğrudan yabancı yatırım stokuna eşit.

Tablo 25. Çin'in Doğrudan Yabancı Yatırımı (Milyon ABD Doları), 2000-2017[40]

İçeriye doğrudan yabancı yatırım stoku			*Dışarıya doğrudan yabancı yatırım stoku*		
2000	*2010*	*2017*	*2000*	*2010*	*2017*
193,348	587,817	1,490,933	27,768	317,211	1,482,020

Almanya, sermaye ihracı meta ihracından daha önemli değilse, bir ülkenin emperyalist olamayacağına ilişkin PO/CRFI argümanının saçma karakterini gösteren bir başka örnektir. Yukarıda da gösterdiğimiz gibi, Almanya'nın dünya mal ihracatındaki payı %8,4 (2017) iken, küresel DYY çıkışlarındaki ve stoklardaki payı önemli ölçüde daha azdır (aynı yılda sırasıyla %5,6 ve %5,2). Diyalektik olmayan PO/CRFI yöntemini izleyerek Almanya'yı emperyalist bir Büyük Güç olarak nitelendiremezdik.

En eski emperyalist Büyük Güçlerin bile PO/CRFI kriterleriyle çeliştiğini belirtmekte fayda var. Dünyanın en eski emperyalist devleti olan İngiltere, yalnızca Çin ile aynı büyüklükte bir DYY stoğuna sahip değil. Ayrıca ihraç ettiğinden biraz daha fazla sermaye ithal ediyor! En son UNCTAD rakamlarına göre, İngiltere'nin İçe Yönelik DYY stoku 1.563.867 Milyon Dolar ve Dış DYY stoku 1.531.683 $'dır. Amerika Birleşik Devletleri'nde İç ve Dış DYY stokları arasında aynı oran mevcuttur: sırasıyla 7.807.032 $ ve 7.799.045 $. Gördüğümüz gibi, tüm PO/CRFI teorisi saçma sapan argümanlara, Marksist teorinin çarpıtılmasına ve yanlış rakamlara dayanıyor!

Çin'in Yabancı Yatırımlarının Karakteri Üzerine

PO/CRFI yazarının başarısız teorilerini kurtarmak için bir sonraki girişimine geçelim. “Çin'in doğrudan sermaye ihracatının %40'ı madencilik, petrol ve enerji sektörlerine odaklanırken, sadece %4'ü imalat sanayine gidiyor. Çin, hammadde ve enerjinin en büyük müşterilerinden biridir ve bu talep, Çin sınırları içinde ihracata yönelik üretimden, yani emtia ihracatının itici gücünden kaynaklanmaktadır. Çin'in yurt dışındaki doğrudan yatırımlarında belirleyici değişken, Çin

[40] UNCTAD: World Investment Report 2018, p. 189

> sermayesinin ihraç edildiği ülkenin milli geliridir. Çin'in yabancı yatırımları ucuz işgücünü değil, büyük pazarları hedefliyor. Büyük pazarlar, Çin malları için daha fazla talep anlamına geliyor, bu da Çin sermayesinin ihracatının, onun meta ihracatının bir uzantısı olduğunu ve Çin ekonomisinin bu özelliğinin emperyalizmin bir göstergesi olarak tanımlanamayacağını gösteriyor."[41]

Yine, bir karışıklık diğerini takip eder. Yazar, Çin'in sermaye ihracatının madencilik, petrol ve enerji sektörlerine odaklandığını belirtiyor ve bunun Çin'in emperyalist olmayan karakterinin bir göstergesi olacağını öne sürüyor. (Bu arada, yukarıda aktardığımız alıntıda Rusya için de benzer bir açıklama yapıyor.) Bu mantığı takip etmek, diplomatik olarak söylemek zor. PO/CRFI yazarının petrol, gaz ve tüm enerji sektörünün kapitalist dünya ekonomisinin çok önemli bir parçası olduğunun farkında olmaması mümkün mü?

Bu sadece yarı-sömürge ülkeler için değil, emperyalist ülkeler için de geçerlidir. Yakın zamanda yayınlanan bir araştırmaya göre, enerji (ve dolayısıyla herhangi bir fiyat dalgalanması) Fransa'daki toplam üretim maliyetlerinin %60'ından fazlasını etkiliyor.[42] Fortune Global 500 2018 listesindeki ilk 10 şirket arasında altısı enerji sektöründe (ve diğer ikisi enerji fiyatlarından güçlü şekilde etkilenen otomobil sektöründe) faaliyet gösteriyordu. Dünya kapitalizminin tüm tarihi, enerji sektörünün önemli rolüyle işaretlenmiştir (ABD tarihinde petrol baronlarının rolünü hatırlamak yeterlidir)!

Yazar, Rusya'nın bütçesinin dünya pazarındaki petrol ve gaz fiyatlarındaki değişikliklerden etkilendiğini belirtiyor. Doğru. Sadece Rusya'nın değil, tüm dünya ekonomisinin petrol ve gaz fiyatlarındaki dalgalanmalardan etkilendiğini, bu sektörün dünya ekonomisindeki merkezi rolünden dolayı söz etmiyor. Geçtiğimiz on yıllarda petrol fiyatlarındaki artışlar nedeniyle tetiklenen (veya en azından hızlanan) küresel durgunluklar yaşandı.

Dahası, PO/CRFI yoldaşları, Lenin'in hammadde arayışını emperyalizmin beş temel özelliğinden biri olarak adlandırdığını unuttular mı?! Yukarıda alıntıladığımız gibi, emperyalizm üzerine yazdığı önemli makalesinde şunları yazmıştı: "Mümkün olduğunca kesin ve tam bir emperyalizm tanımıyla başlamalıyız. Emperyalizm, kapitalizmin belirli bir tarihsel aşamasıdır. Özel karakteri üç yönlüdür: emperyalizm tekelci kapitalizmdir; asalak veya çürüyen kapitalizm; can çekişen kapitalizm. Serbest rekabetin yerini tekelin alması, emperyalizmin özü, temel ekonomik özelliğidir. Tekel, beş temel biçimde

---

[41] Levent Dölek: The Character of War in 21st Century, p. 56

[42] Henri Safa: The Impact of Energy on Global Economy, in: International Journal of Energy Economics and Policy, Vol. 7(2017), Sayı 2, s. 294.

kendini gösterir: (…) (3) tröstler ve mali oligarşi tarafından hammadde kaynaklarına el konulması…“[43]

Kısacası, PO/CRFI yazarının neden Çin'in enerji sektöründeki güçlü sermaye ihracatını emperyalist karakterini çürütmek için bir gösterge olarak yorumladığını anlayamıyoruz!

Devam edelim. Yazar iddia ediyor. "Çin'in yabancı yatırımları ucuz işgücünü değil, büyük pazarları hedefliyor." Gerçekten?! Geçmişteki çalışmalarda Çin'in birçok yarı-sömürge ülkede lider bir yatırımcı haline geldiğini gösterdik. 2010 yılında Çin, Latin Amerika'da ABD ve Hollanda'nın ardından üçüncü en büyük yatırımcı oldu.[44] McKinsey tarafından yapılan bir araştırmaya göre Çinli şirketler Afrika'da zaten baskın bir rol oynuyor. Afrika'da yaklaşık 10.000 Çinli şirket (%90'ı özel kapitalist firmalardır) faaliyet göstermektedir. Kıtanın toplam endüstriyel üretiminin yaklaşık %12'sini ve Afrika'nın uluslararası sözleşmeli inşaat pazarının yaklaşık yarısını kontrol ediyorlar. Afrika'da Çin, “yeşil alan yatırımı”nda da liderdir (yani, ana şirket kendi ülkesinin dışında yeni tesisler inşa ederek yeni bir girişime başladığında); 2015-16'da Çin 38,4 milyar ABD doları yatırım yaptı (Afrika'daki toplam yeşil alan yatırımının %24'ü).[45] Ayrıca Çin, birçok Asya ülkesinde önde gelen bir yabancı yatırımcıdır.

Elbette, Çin şirketlerinin “büyük pazarlara” erişimle ilgilendiğini inkar etmiyoruz. PO/CRFI liderlerinin bizi kapitalizmin Çin'de hala restore edilmediğine ikna etmek istemelerine rağmen, bu bize kapitalistler için oldukça yaygın bir arzu gibi görünüyor! Bildiğimiz kadarıyla, “büyük pazarlara” erişimle ilgilenen birçok Batılı emperyalist şirket de var.

Aslında hammadde aramak, yeni pazarlar aramak vb. her zaman emperyalist tekellerin bir özelliği olmuştur. Lenin, emperyalizm hakkındaki kitabında bunu zaten yazmıştı: “Ekonomik özünde emperyalizmin tekelci kapitalizm olduğunu gördük. (...) İncelediğimiz çağın karakteristiği olan dört temel tekel türünü veya tekelci kapitalizmin başlıca tezahürlerini özellikle not etmeliyiz. (...) Dördüncüsü, tekel, sömürge politikasından doğmuştur. Mali sermaye, sömürge politikasının sayısız “eski” güdülerine, hammadde kaynakları,

---

[43] V. I. Lenin: Emperyalizm ve Sosyalizmde Bölünme (1916); içinde: CW Cilt. 23, s. 105-106 [Orijinaldeki vurgular]

[44] Miguel Perez Ludeña: Latin Amerika deneyimine uyum sağlamak; in: DOĞU ASYA FORUMU ÇEYREKLİK, Cilt 4 Sayı 2 Nisan–Haziran 2012, s. 13

[45] Irene Yuan Sun, Kartik Jayaram, Omid Kassiri: Aslanların ve ejderhaların dansı. Afrika ve Çin nasıl etkileşime giriyor ve ortaklık nasıl gelişecek? McKinsey & Company, Haziran 2017, s. 10 ve s. 29-30

sermaye ihracı, etki alanları, yani kârlı anlaşmalar, tavizler, tekel kârları vb. alanlar için mücadeleyi ekledi. , genel olarak ekonomik bölge."[46]

Her neyse, PO/CRFI yazarı, Çinli kapitalistlerin bu ülkelerdeki ucuz işgücünü sömürmediğini ciddi olarak ileri sürmek istiyor mu?! Bütün bu işletmelerde kim çalışıyor? Doğru, bazı Çinli şirketler kendi işgücünü getiriyor ama yabancı yatırımlarının çoğu için bu pek mümkün değil!

PO/CRFI yazarının Çin'in sermaye ihracatının rolünü görelileştirmeye yönelik bir başka girişimi, sözde "gidiş-dönüş"e yaptığı göndermedir – yani, anakara Çin'den Hong Kong'a ve ardından "yabancı yatırım" olarak sınıflandırılması için anakara Çin'e para transferi (yani, vergi ayrıcalıklarından kazanç vb.).

> "Çin'in sermaye ihracatına ilişkin verilerle ilgili ciddi bir yanlış anlama kaynağı da var. 1997 yılında eski bir İngiliz sömürgesi olan Hong Kong, Çin'e devredildiğinde, Çin ve İngiltere, Hong Kong'un serbest piyasa ve liberal yapısının dokunulmazlık kazandığı 'tek ülke, iki sistem' olarak bilinen bir anlaşma yaptılar. Bu nedenle Çin'in Hong Kong'daki yatırımları, Çin'in sermaye ihracatının bir parçası olarak hesaplanmaktadır. Ayrıca Hong Kong'un Çin'deki yabancı yatırımları yabancı sermaye statüsündedir. Çin, yabancı yatırımı çekmek için birçok teşvik sunuyor. Bu nedenle Hong Kong'da iş kuran Çin sermayesi Çin'e döner ("gidiş-dönüş") ve yabancı yatırım için sağlanan teşviklerden yararlanır. Hong Kong'un Çin sermayesinin ihracatındaki payı yüzde 70'e ulaşıyor ve gidiş-dönüş sonucunda Çin'e yeniden yatırılan sermayenin, Çin sermayesinin ihracatının yüzde 40'ına ulaşacağı tahmin ediliyor."[47]

Bu fenomeni geçmiş çalışmalarımızda zaten ele almıştık (ve Rusya'da da benzer bir duruma işaret etmiştik). Burada yine yazar konu üzerinde düşünmemiştir. Birincisi, Çin'in sermaye ihracına ilişkin "abartılı" rakamların bir sonucu (çünkü bunlar aslında Hong Kong üzerinden Çin'e yeniden yatırılmaktadır), sadece sermaye ihracı rakamlarının abartılması değil, sonuç olarak Çin'in sermaye ithalatı da abartılıyor. Bu, Çin'deki yabancı emperyalist sermayenin rolünün (PO/CRFI'ninkiler dahil) çeşitli revizyonistlerin sıklıkla iddia ettiği kadar büyük olmadığı anlamına gelir.

Ancak bundan bağımsız olarak, işin içinde daha temel bir konu var. Genellikle Batı medyasının iddia ettiği, yurtdışına vergi cennetlerine para gönderip onu "yabancı sermaye" olarak yeniden yatırmanın Çin'e (ve Rusya'ya) özgü olacağı yaygın bir efsanedir. Aslına bakarsanız bu doğru değil. Bu, Batılı

---

[46] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); içinde: LCW Cilt. 22, s. 298-299

[47] Levent Dölek: The Character of War in 21st Century, p. 56

emperyalist ülkeler de dahil olmak üzere neredeyse tüm kapitalist ülkelerde standart bir uygulamadır.

Geçmişteki çalışmalarda da işaret ettiğimiz gibi, Batılı emperyalistlerin sözde doğrudan yabancı yatırımlarının önemli bir kısmını offshore ülkelere para transferi de oluşturmaktadır. Bir araştırmaya göre, "küresel DYY stokunun en az %30'u vergi cennetleri aracılığıyla sağlanıyor."[48] Thomas Piketty'nin ("Yirmi Birinci Yüzyılda Sermaye") bir öğrencisi olan Gabriel Zucman, 2008 itibariyle yaklaşık 5,9 trilyon dolarlık finansal varlığın (yani sanat eserleri ve gayrimenkul hariç) vergide tutulduğunu hesaplayan bir çalışma yayınladı. küresel zenginlerin sığınakları.[49] Vergi Adalet Ağı, rakamı 2010 itibariyle 21 ila 32 trilyon dolar olarak daha yüksek bir seviyeye koyuyor.[50] Şekil 29'da, ABD şirketlerinin, denizaşırı finans merkezlerindeki doğrudan yabancı yatırımlardan resmi olarak elde ettikleri büyük ölçüde artan kâr hacmini görüyoruz. PO/CRFI'nin Çin'in emperyalist bir güç olduğuna yönelik argümanlarının kum üzerine inşa edildiğini bir kez daha görüyoruz.

Şekil 29. Amerika Birleşik Devletleri'nin yurtdışındaki doğrudan yatırım geliri, seçilen ülkeler, 2000'in ilk çeyreği ile 2018'in ilk çeyreği (Milyar dolar)[51]

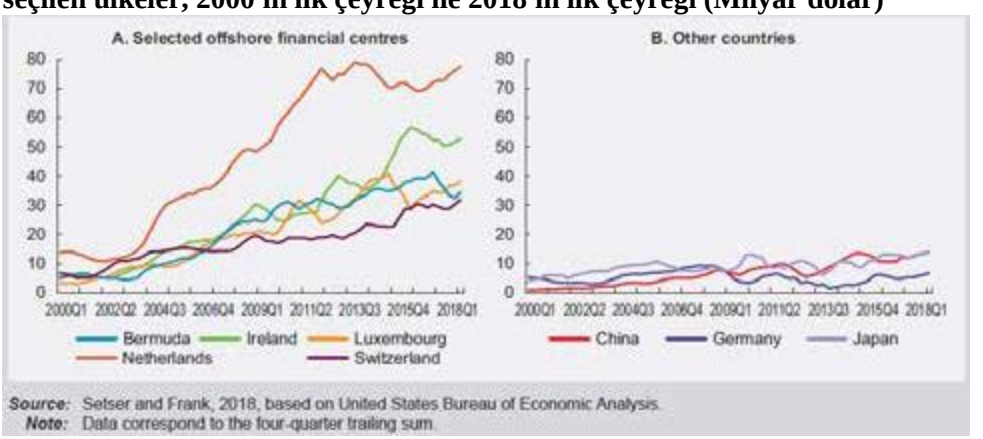

Çin ve Rusya'da Devlete Ait Şirketler: Kapitalist Değil mi?

PO/CRFI'nin bir sonraki argümanıyla ilgilenelim. Yoldaşlar, "emperyalizm çağının özelliği olan finans-sermayenin Rusya'da ve Çin'de var olduğunu" kabul etmek zorunda kalıyorlar. Ancak, Çin ve Rusya'nın emperyalist devletler olduğu tezini sözde baltalayan önemli bir görelileştirme yapıyorlar: "Ancak, bu şirketlerin neredeyse tamamı ya devlete ait şirketler ya da devletin ana hissedarı olduğu anonim şirketlerdir."

---

[48] Daniel Haberly ve Dariusz Wójcik: Vergi cennetleri ve offshore DYY üretimi: Ampirik bir analiz (2013), s. 1. The Economist de aynı şeyi bildirdi. (The Economist: Fırtınadan Kurtulanlar, Off Shore Finance Özel Raporu, 16 Şubat 2013, s. 2)

[49] Zucman, Gabriel: Ulusların Kayıp Zenginliği: Avrupa ve ABD Net Borçlu mu yoksa Net Alacaklı mı? içinde: The Quarterly Journal of Economics (2013), s. 1344

[50] James S. Henry: Offshore Fiyatı Yeniden Ziyaret Edildi. Vergi Adalet Ağı 2012, s. 5

[51] UNCTAD: Trade and Development Report 2018, New York and Geneva, 2018, p. 39

> "Üç petrol ve doğal gaz devi Gasprom, Lukoil ve Rosneft ile halka açık iki ulusal banka, Sberbank ve VTB Bank, dünyanın en büyük 500 şirketi arasında yer alan Rus şirketleridir. Çin ise ilk 500 listesinde 20'ye yakın şirketle lider ülkelerden biri olarak listeye giriyor. Dolayısıyla banka sermayesinin artan önemine hem Çin'de hem de Rusya'da artan borsa faaliyetini de eklersek, emperyalizm çağının özelliği olan finans-sermayenin Rusya'da ve Çin'de var olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Ancak bu şirketlerin tamamına yakını ya devlete ait şirketler ya da devletin ana hissedarı olduğu anonim şirketlerdir. Listeye giren tek özel Çinli şirket, aslında Richard Elman adlı büyük bir kömür tüccarı tarafından kurulmuş bir İngiliz şirketi olan Hong Kong merkezli Noble Group'tur. Bu şirketlerin dünyanın ilk 500'ü arasında yer almasının nedeni Çin ve Rusya'nın gelişmiş kapitalizmi değil, Rusya'nın doğal kaynaklardaki liderliği ve Çin'in dünyanın en büyük nüfusuna sahip olması nedeniyle devasa pazarıdır"[52]

Bu arada, ne yazık ki yoldaşların bu açıklamada ima edilen ironiyi anlamadıklarını not ediyoruz: PO/CRFI, mali sermayenin varlığını kabul etmesine rağmen, bu ülkelerde kapitalizmin hala restore edilmediğinde ısrar ediyor! Ama istemeden kendi kendine alay etme kesinlikle yoldaşların en büyük talihsizliği değil! Aslında PO/CRFI'nin iddiası, Lenin'in "tekelci devlet kapitalizmi" tezinden habersiz olduğunu ortaya koyuyor. Lenin, emperyalizm teorisinde, gerileme çağında ileri kapitalizmin giderek artan bir şekilde devletin merkezi bir rolü ile karakterize edildiğini belirtti. Bu, devlet (veya kısmen devlet) şirketlerinin artan rolü, ekonomiye dolaylı devlet müdahalesi vb. ile sonuçlanır.

> "Devlet sorunu şimdi hem teoride hem de pratik siyasette özel bir önem kazanıyor. Emperyalist savaş, tekelci kapitalizmin tekelci devlet kapitalizmine dönüşme sürecini son derece hızlandırdı ve yoğunlaştırdı."[53]

> "Rusya'da kapitalizmin aynı zamanda tekelci kapitalizm haline geldiği, Produgol, Prodamet, Şeker Karteli vb. örneklerle yeterince kanıtlanmıştır. Bu Şeker Karteli, tekelci kapitalizmin devlet-tekelci kapitalizme dönüşme biçiminde bir nesne-derstir. Ve devlet nedir? Egemen sınıfın bir örgütüdür…"[54]

---

[52] Levent Dölek: 21. Yüzyılda Savaşın Karakteri, s. 57

[53] V. I. Lenin: Devlet ve Devrim. Marksist Devlet Teorisi ve Devrimde Proletaryanın Görevleri (1917); içinde: LCW Cilt. 25, s.387

[54] V. I. Lenin: Yaklaşan Felaket ve Nasıl Mücadele Edileceği (1917); içinde: LCW Cilt. 25, s.361

Devlete ait şirketlerin kârlı çalışamayacağını iddia etmek, neo-liberalizmin yaygın bir efsanesidir.
Geçmişteki çalışmalarda da gösterdiğimiz gibi, Çin'in devlete ait işletmeleri, büyük bir yeniden yapılanma, kitlesel işten çıkarmalar, sosyal yardımların kaldırılması gibi işlemlerden geçti ve sonuç olarak, çoğu yıllar boyunca kâr elde etti. Çin'in resmi istatistiklerine göre, devlete ait işletmeler, "ülkenin GSYİH büyümesi yavaşlamış olsa bile, 2018'de en iyi kârlılık performanslarını yayınladılar, çünkü ilk reformlar sonuç verdi ve dünyanın en büyük ikinci ekonomisine sağlam destek sağladı.
2018'de, ülkenin yaklaşık 100 merkezi olarak yönetilen KİT'inin toplam gelirleri yıllık yüzde 10,1 artarak 29,1 trilyon yuan'a (4,29 trilyon dolar) ulaştı. (...) SASAC sözcüsü Peng Huagang'a göre, kâr artışı yüzde 16,7 artışla 1,7 trilyon yuan'a ulaşarak daha da iyiydi.[55]

Ve Batılı kapitalistler, yıllık Global Fortune 500 listesine çok sayıda devlet veya yarı devlete ait şirketi dahil ettiklerinde, bunu zımnen kabul etmek zorunda kalıyorlar. Okurlarımıza, en büyük 2.000 Ulusötesi Şirket arasında Çin şirketlerinin (çoğu devlete ait olan) bu en büyük tekellerin tüm kârlarının %17'sini aldığını bildiren yukarıda alıntılanan UNCTAD araştırmasını hatırlatıyoruz! Yani, açıkçası, Çin'in devlete ait şirketleri oldukça kârlı çalışıyor!

Göçün Rolü

Şimdi PO/CRFI'nin Rusya ve Çin'in neden sözde emperyalist güçler olmadığı konusundaki son argümanını ele alalım. Yazar, Çin'in emperyalist bir ülke olmadığını çünkü bu tür göçmen işçilerin ucuz emek olarak aşırı sömürüleceği Çin'e göç olmadığını iddia ediyor.

> "Ayrıca, Çin'in sınırlarının ötesinde ucuz işgücü aramadığı sürece emperyalist ülkeler ligine yükselmesi mümkün değildir. ama ücretleri dünyanın en düşükleri arasında sunmaya devam ediyor ve sermayenin aktığı ve kendi nüfusunun da içinden çıktığı bir ülke olmaya devam ediyor. Bununla bağlantılı olarak Lenin'in emperyalizmin göstergelerine göç olgusunu da eklediğini belirtelim: "Tarif ettiğim gerçeklerle bağlantılı emperyalizmin özelliklerinden biri, emperyalist ülkelerden göçün azalması ve bu ülkelere daha düşük ücretlerin ödendiği daha geri ülkelerden göçün artmasıdır." Günümüz dünyasında Amerikalı, Alman, Danimarkalı, Hollandalı, Kanadalı, İngiliz, Fransız

[55] Chu Daye ve Zhang Dan: Sonuçlar aşağı yönlü baskının ortasında ekonomiyi destekliyor, Global Times 2019/1/17 http://www.globaltimes.cn/content/1136176.shtml; ayrıca bkz. SCMP: Çin'in devlete ait şirketleri, özel sektör bocalarken bile rekor kârların keyfini çıkarıyor, 18 Ocak 2019, https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/2182552/chinas-state-owned-companies-enjoy-record-profits-even-private

> göçmen işçi diye bir şey yoksa, bunun nedeni bu ülkelerin emperyalist güçler olmasıdır. Ve ters ilişki de doğru kabul edilmelidir."[56]

İlk cümle, gösterdiğimiz gibi tamamen saçmadır. Evet, sermaye Çin'e akıyor (aynı zamanda birçok Kuzey Amerika ve Avrupa emperyalist ülkesine akıyor). Ancak Çin şirketlerinin yabancı yatırımı olarak Çin'den de çok fazla sermaye akıyor. Bu nedenle Afrika, Asya ve Latin Amerika'nın önde gelen yabancı yatırımcılar arasında yer alıyorlar. PO/CRFI efsanesinin aksine, bu şirketler yerel, ucuz işgücünü sömürüyor. Yazar, Çinlilerin Çin'den diğer ülkelere önemli bir göçü olduğunu öne sürüyor gibi görünüyor. Bu, metnin (muhtemelen Türkçe yazılmış) tercümesinde bir hata olabilir. Eğer bir çeviri hatası değilse, basit bir saçmalıktır. Çin'den diğer ülkelere önemli bir göç yok.

Doğru olan tek şey, Çin'e gerçekten çok az göç olduğudur. Ancak bu konuyu ele almadan önce, yazarın Rusya örneğini gizlice dışarıda bıraktığına dikkat çekmek istiyoruz. PO/CRFI aynı zamanda Rusya'nın emperyalist karakterini de inkar ettiği için durum büyük ihtimalle böyledir. Bununla birlikte, geçmişteki çalışmalarda gösterdiğimiz gibi, Rus emperyalizmi göçmenlerin aşırı sömürüsünden büyük kazanç sağlıyor. Resmi istatistiklere göre şu anda Rusya'da yaklaşık 11,6 milyon yasal göçmen ikamet ediyor. Ayrıca 5-8 milyon göçmen daha çalışmak için ülkeye yasadışı yollardan girmiştir. Göçmenlerin Rusya'nın nüfusundaki payına ilişkin resmi rakam, çeşitli Avrupa ülkelerindeki seviyelere yakın olan %8,1'dir. Ancak, bu bir küçümseme gibi görünüyor. Bu göçmenlerin çoğu Orta Asya ve Kafkaslardan gelmektedir. Ayrıca bu rakama Rusya içindeki mazlum milletlerden gelen göçmenler dahil değildir.[57]

Genel olarak yazar, göçün emperyalist ülkelerde önemli bir rol oynadığını söylemekte haklıdır. Aslında bu, emperyalizmin özellikle şu anki çöküşünün tarihsel döneminde merkezi bir özelliğidir.[58] Ancak istisnaların da olduğunu ve

---

[56] Levent Dölek: The Character of War in 21st Century, pp. 57-58

[57] Rusya'daki göç hakkında daha fazla bilgi için bkz. Michael Pröbsting: Rusya Büyük Emperyalist Güç Olarak. Rus Tekel Sermayesinin Oluşumu ve İmparatorluğu – Eleştirmenlerimize Cevap, 18 Mart 2014, Devrimci Komünizm Özel Sayısı No. 21 (Mart 2014), https://www.thecommunists.net/theory/emperialist-russia/ (Bkz. "Göç ve Süper Sömürü")

[58] RCIT'in göç analizi için bkz. Michael Pröbsting: Aptallar için Vatansever "Anti-Kapitalizm". Yine CWG/LCC'nin ABD'de "İşçilerin" Göçmenlik Kontrolü ve Korumacılığına Desteği, 30.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-lcc-us-protectionism/; Michael Pröbsting ve Andrew Walton: "İşçilerin" Göçmenlik Kontrolü Sloganı: Sosyal-Şovenizme Bir İmtiyaz, 27.3.2017, https://www.thecommunists.net/theory/workers-immigration-control/; Michael Pröbsting ve Andrew Walton: Savunmasızın Sosyal-Şovenist Savunması. CWG/LCC'nin "İşçilerin" Göçmenlik Kontrolü Desteğine Başka Bir Yanıt, 14.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-immigration-control/ RCIT: Marksism, Migration and Revolutionary Integration, https:// /www.thecommunists.net/oppressed/revolutionary-integration/; Michael Pröbsting: The Great Robbery of the South, bölüm 8.iv) ve 14ii), https://www.thecommunists.net/theory/great-

her emperyalist ülkenin önemli bir göç yaşamadığını akılda tutmakta fayda var. Örneğin, dünyanın en güçlü emperyalist güçlerinden biri olan Japonya'nın durumu budur. Japonya, nüfusu arasında yalnızca küçük bir göçmen payına sahiptir (2007'de %1,7).[59]

Çin örneğinin, geçmiş çalışmalarda da belirttiğimiz gibi kendine has özellikleri vardır. Stalinist-kapitalist egemen sınıf, ülke nüfusunun büyük çoğunluğunu etkin bir şekilde kullanıyor - Çin'in 1,4 milyar nüfusu, toplam dünya nüfusunun %18,5'ine eşittir! Ayrıca, 1958'de Stalinist bürokrasi tarafından kurulan eski hane kayıt sistemini kullanır. Bu sisteme göre (Çin'de hukou olarak adlandırılır) "sakinlerin, yetkililerin onayı olmadan hane kayıtlarının idari sınırları dışında çalışmasına veya yaşamasına izin verilmiyordu. Kayıt yerinden ayrıldıktan sonra tüm hak ve menfaatlerini de geride bırakmış olurlardı. Gözetim amacıyla, geçiş halindeki geçici sakinler de dahil olmak üzere herkesin ikamet ettikleri yerin ve geçici ikametgahlarının polisine kaydolması gerekiyordu. 1970'lere gelindiğinde sistem o kadar katılaştı ki, 'köylüler sadece şehirlere girdikleri için tutuklanabiliyordu'.[60]

Kırsal yoksulluk ve şehirlerdeki iş fırsatları göz önüne alındığında, milyonlarca ve milyonlarca kırsal, çoğu genç köylü, iş bulmak için şehirlere taşındı. Şehirlere taşınan bu eski köylülere veya köylü gençlere Çin'de göçmen denir. Bu kategori, genellikle başka bir ülkeye taşınan kişiler için kullanıldığından yanıltıcıdır. Aslında onlar kırsaldan kente göçmen işçilerdir. Ancak bu kişilerin göçmen olarak adlandırılması tesadüf değildir, çünkü onlarla uluslararası olarak göçmen olarak adlandırılan kişiler arasında önemli bir benzerlik vardır: genellikle yasa dışı ve haklarından yoksun yaşadıkları bölgelere taşınırlar ve sosyal güvenlik talep ederler. Dolayısıyla bu eski kırsal insanlar, genellikle yasa dışı oldukları ve – hukou sistemi nedeniyle – barınma,

---

robbery-of-the-south/; Michael Pröbsting: The British Left and the EU-Referandum: The Many Faces of UK pro- or pro-EU Social-Emperyalism, Ağustos 2015, Chapter II.2, https://www.thecommunists.net/theory/british-left -and-eu-referendum/part-5-1/, RCIT-Program, bölüm V: https://www.thecommunists.net/rcit-manifesto/fight-against-oppression-of-dailys/, RCIT-Manifesto bölümü IV: https://www.thecommunists.net/rcit-program-2016/chapter-iv/; ve çeşitli güncel beyanlar ve makaleler burada: https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/articles-on-refugees/. Ayrıca bkz. Michael Pröbsting: Migration and Super-exploitation: Marksist Theory and the Role of Migration in the current Period of Capitalist Decay, içinde: Critique: Journal of Socialist Theory (Cilt 43, Sayı 3-4, 2015), s. 346. Ayrıca Almanca dilinde göç ve Marksist program hakkında ayrıntılı bir çalışma yayınladık. Bakınız Michael Pröbsting: Marxismus, Migration und Revolutionäre Integration (2010); içinde: Der Weg des Revolutionären Kommunismus, Nr. 7, s. 38-41, http://www.thecommunists.net/publications/werk-7

[59] Gabriele Vogt: Japonya'da Bevölkerungsentwicklung: Fokus Migration, Berlin-Instituts für Bevölkerung und Entwicklung, 2008, s. 3

[60] Çin İşçi Bülteni: Çin'deki göçmen işçiler, 6 Haziran 2008, http://www.clb.org.hk/en/node/100259

istihdam, eğitim, tıbbi hizmetler ve sosyal güvenliğe erişimlerinin olmadığı şehirlere taşınırlar.

Çok kötü koşullarda yaşayan bu göçmenler, kısa sürede süper sömürü yoluyla kapitalist ilkel birikim süreci için büyük bir itici güç haline geldi. Çin'deki göçmen işçi sayısı yaklaşık 30 milyondan (1989), 62 milyona (1993), 131,8 milyona (2006) yükseldi ve 2010 yılı sonunda sayıları tahminen 242 milyona yükseldi. Başkent Pekin'de toplam nüfusun yaklaşık %40'ı göçmen işçilerken, Shenzhen'de toplam 14 milyonluk nüfusun yaklaşık 12 milyonu göçmendir. Bu göçmen işçiler genellikle ağır, düşük ücretli işlere itilirler. Çin İşçi Bülteni'ne göre, 2008 yılında sanayideki tüm işçilerin %58'ini ve hizmet sektöründeki %52'sini göçmenler oluşturuyordu. Göçmen işçilerin imalat sanayi ve inşaat sektörlerindeki oranı sırasıyla %68 ve %80'e ulaştı.[61]

Başka bir araştırmaya göre, kırsaldan kente göçmen işçiler aynı zamanda tüm tarım dışı çalışanların yaklaşık üçte ikisini oluşturan işgücünün en büyük oranı haline geldi. Bir dizi büyük sektörde baskın hale geldiler: inşaatta %90, madencilik ve madencilikte %80, tekstilde %60 ve kentsel hizmet ticaretinde %50.

Kısacası, Çin emperyalizminin önemli göçmenlere ihtiyacı yok çünkü zaten ucuz işgücünden oluşan geniş insan kaynaklarını aşırı derecede sömürebilecek bir konumda. Aslında, bu aşırı sömürücü iç göçmenler sistemi, Çin kapitalizminin yükselişiyle sonuçlanan hızlı sermaye birikimi sürecinin kaynaklarından biridir. PO/CRFI yoldaşları, bu nedenle, Çin'in göç eksikliğinden, bunun Çin'in emperyalizmini yansıtmayacağı sonucuna varmak konusunda tamamen yanlıştır.

Özetle, PO/CRFI analizi Çin ve Rusya'daki kapitalizmin doğasını kavramakta ve sonuç olarak onun yükselen emperyalist güçler olarak karakterini anlamakta başarısız olmaktadır. Bundan, bu örgütün, mevcut tarihi dönemde Büyük Güç rekabetinin doğasını anlamadaki başarısızlığı izler.[62] [62]

---

[61] Çin İşçi Bülteni: Çin'deki göçmen işçiler, 6 Haziran 2008, http://www.clb.org.hk/en/node/100259

[62] Başından beri CRFI'nin parçası olan bir örgütün, İtalyan Partito Comunista dei Lavoratori'nin (Komünist İşçi Partisi) Çin ve Rusya konusunda çok farklı sonuçlara vardığına dikkat çekiyoruz. PCL'nin tarihi liderlerinden biri olan Marco Ferrando, 2018'de PO/CRFI'den bürokratik olarak ihraç edildikten sonra, yakın zamanda eski yoldaşlarının tutumlarını eleştiren bir makale yayınladı. Bu makalede PCL, Rusya ve Çin'i emperyalist güçler olarak nitelendiriyor ve bu pozisyonu RCIT'in son yedi yılda geliştirdiği çok benzer argümanlarla destekliyor. (Bkz. Marco Ferrando: Unflicto sulla Questione cinese, 9 Aralık 2018, http://www.pclavoratori.it/files/index.php?obj=NEWS&oid=6082)

X. Revizyonist Badana: Çin ve Rusya, Büyük Güçlerden Çok Yarı Sömürgeler (LIT/UIT/FT)

Troçkizm ideolojisine bağlı bir dizi örgüt, Rusya ve Çin'de kapitalist restorasyonun tamamlanmadığına dair gerici saçmalığı reddediyor. Çin ve Rusya'daki egemen sınıfların bu tür Stalinist badanasını haklı olarak reddediyorlar. Yine de, Çin ve Rusya'yı emperyalist güçler olarak nitelendirmemizi paylaşmıyorlar. Kanaatimizce bu, Büyük Güç rekabetinde bu devletlere destek vermenin kapısını objektif olarak açma tehlikesini içermektedir.

Örneğin, her ikisi de esas olarak Latin Amerika'da bulunan, Nahuel Moreno'nun merkezci geleneğinde yer alan iki, daha büyük Troçkist örgütü ele alalım: "Uluslararası İşçiler Birliği - Dördüncü Enternasyonal" (LIT-CI) ve "Uluslararası İşçi Birliği - Dördüncü Uluslararası" (UIT-CI).[1]

Suriye Devrimi ve Büyük Güç rekabeti üzerine yakın zamanda yayınladığımız broşürümüzde de gözlemlediğimiz gibi, hem Rusya'nın hem de ABD'nin Suriye'ye askeri müdahalelerine haklı olarak karşı çıkıyorlar. Ancak bu konudaki açıklamalarında sadece Batılı güçleri "emperyalist" olarak nitelendirmişler, Rusya için bunu yapmaktan kaçınmışlardır.[2]

---

[1] RCIT'in Morenoizm tanımlaması için bkz. Michael Pröbsting: UIT-CI ile temel farklılıklarımızın özeti, Ekim 2015, https://www.thecommunists.net/theory/critique-of-uit-ci/; LRCI: Barbar Troçkizm: Morenoizm Tarihi (1992), Bölüm 1 ve 2, https://www.thecommunists.net/theory/morenoism-part-1/ ve https://www.thecommunists.net/theory/morenoism -Bölüm 2/

[2] Bkz. "2014'ten beri binlerce sivili öldüren bir koalisyonun lideri (Trump, Ed.), Suriyeli mevkidaşının "barbarlığı" yüzünden birdenbire dehşete düştü. "Yaşananlar barbarca ve kabul edilemez. Yanıtı inceliyoruz. Şu ana kadar hiçbir şey atılmadı" dedi. Ardından, önümüzdeki "24 ila 48 saat" içinde "önemli kararlar" açıkladı. Bazı analistler tarafından "yakında" olarak nitelendirilen, mevcut saldırıdan daha büyük ölçekte somut bir askeri saldırı tehdidi var. IWL-FI'dan, emperyalizmin Suriye'ye yönelik her türlü askeri müdahalesini reddediyoruz. Esad rejiminin zulmünün ve vahşetinin çözümü bu değil. Suriye örneğinde [müdahale] her zaman diktatörü değil, devrimci süreci yenmeye çalışacaktır. Washington füzelerini bir politikaya hizmet etmek için kullanıyor: gelecekteki bir siyasi "geçiş"te ülkeyi kontrol etmek için daha iyi koşullar. Suriye halkının yaşamlarını veya özlemlerini umursamıyor. (...) Suriye halkı, Esad diktatörlüğüne karşı şimdiden çok fazla kan kaybetti.
Esad rejimini devirme varsayımı altında bile muzaffer bir emperyalist askeri müdahale, halk için yeni bir diktatörlükten başka bir şey olmayacaktır. Bu, insanlık tarihinin en büyük soykırımı olan emperyalizmin diktatörlüğü olurdu." (Daniel Sugasti: Trump'ın Suriye'ye yönelik daha fazla saldırı tehdidini reddediyoruz! LIT-CI, 10 Nisan 2018 https://litci.org/en/we-repudiate-trumps-threats-on-more-attacks-to-syria/)

Bunlar tesadüfi gözden kaçmalar değil, teorik analizlerinin mantıklı bir sonucuydu. Hem LIT hem de UIT liderleri teorik makalelerinde Çin ve Rusya'yı emperyalist güçler olarak değil, Brezilya, Meksika ve Hindistan gibi büyük yarı-sömürge ülkeler olarak gördüklerini defalarca belirttiler.

LIT: Çin, Brezilya, Hindistan veya Meksika ile Karşılaştırılabilir mi?

Önce LIT yoldaşlarının argümanlarına bakalım.

> "Bu örnek, Çin ekonomisinin çokuluslu şirketler tarafından dünyayı süper sömürmek için kullanıldığını ve Çin'i dünya emperyalizminin yarı-sömürgesine dönüştürürken, önümüzdeki yıllarda patlayacak muazzam çelişkilere yol açan bir boyun eğme koşulu olduğunu kanıtlıyor. . (…) Ve sonra bir efsane ortaya çıktı: Çin, yeni bölgesel güçler tarafından takip edilecek yeni küresel süper güç olacak: Brezilya, Rusya, Hindistan, Meksika, Güney Afrika, vb. Bu ülkelerin emperyalizmle ayrıcalıklı bir ilişkisi olduğu doğrudur; ancak bu ilişki onların ulusötesine tabi olmalarını gerektirir: onlar yeniden kolonizasyon sürecinin bir parçasıdır."[3]

"Aşırı gerici Donald Trump'ın talimatıyla ABD, İngiltere ve Fransa, Suriye'de başkent Şam ve Humus yakınlarındaki yerlere füzelerle suç saldırısı düzenledi. (...) Sosyalist akımımız, IWU-FI, Beşar Esad diktatörlüğünü ve onun Suriye halkına, gerici Putin tarafından desteklenen ordusuna ve İran'ın Ayetullah rejimine karşı soykırım eylemlerini reddetmek için yıllarını harcadı. (...) IWU-FI, NATO ve müttefikleri, petrol Arap monarşileri ve Siyonist İsrail Devleti ile birlikte ABD'nin sürekli emperyalist müdahalesini rapor ediyor. (...) Şimdi Trump'ın emriyle bombalamayı reddediyoruz. Emperyalizmin "adalet" bu şekilde sağlanıyormuş gibi davranma hakkını kabul etmiyoruz. Yank emperyalizmi, dünyanın her yerindeki istilalar ve saldırılarla tarihin en büyük katilidir. (...) Yaptıkları, dünya polisi olduklarını göstermek ve aslında Rusya ve İran ile birlikte Esad'ı desteklediklerini gizlemek için bir sis perdesidir. Mart 2011'den bu yana yüzbinlerce Suriyelinin sokaklara çıkmasıyla iktidarını riske atan diktatör Beşar Esad'ı desteklemek için "terörizmi yenmek" savıyla Rusya ile askeri harekat konusunda yıllardır müzakereler ve anlaşmalar yapıyorlar. . Dünyanın dört bir yanından dünya halklarını ve siyasileri, sendikaları, öğrencileri ve sol örgütleri emperyalist bombalamaya karşı olduklarını ifade etmeye çağırıyoruz. Ayrıca Esad rejimini ve Putin'i reddetmeye ve Suriye halkıyla dayanışmayı ifade etmeye çağırıyoruz." (IWU-FI: Suriye'ye yönelik emperyalist bombardımanı reddediyoruz! Trump'ın öldürücü füzelerine hayır! 14 Nisan 2018, http://uit-ci.org/index.php/news-a-documents/1985-we-repudiate-the-imperialist-shelling-on-syria-no-to-trumps-killer-missiles)

[3] Nazareno Godeiro: Lenin'in emperyalizm teorisinin geçerliliği, LIT-CI, International Courier, 09 Ekim 2014, http://www.litci.org/en/index.php?option=com_content&view=article&id=2568:the-validity-of-lenins-imperialism-theory&catid=729:international-courier&Itemid=39. Daha yakın tarihli bir başka makalede, LIT liderleri, Çin'in egemen sınıfının (Batı) emperyalist güçlerin hizmetkarı olduğuna dair şemalarını tekrarlıyorlar: "Böylece, eşi benzeri görülmemiş bir

Aşağıdaki alıntıların gösterdiği gibi, Çin'i ABD emperyalizminin bir tür yan kuruluşu olarak görüyorlar.

> "Böylece eşi benzeri görülmemiş bir tarihsel bileşim ortaya çıkıyor: Devrime öncülük eden ve Bürokratikleştirilmiş İşçi Devletini inşa eden Stalinist aygıt, kapitalizmi restore etti ve bunu yaptıktan sonra iktidarda kaldı. Ama artık bir İşçi Devletinin ekonomik ve sosyal temelini savunmuyorlar, emperyalist kapitalizmin hizmetindeler. (...) Çin ve ABD ekonomilerinin "tandem mekanizmasına" atıfta bulunduk. Ancak eşit ve eşdeğer "lokomotifler" değildirler. Biri ana ve baskındı (ABD), diğeri ikincil ve bağımlıydı (Çin). Çin, egemen bir güç olarak değil, emperyalist sermayenin egemen olduğu bir birikim modelinde tabi bir ülke olarak "dünyanın fabrikası" haline geldi. Bu açıdan bakıldığında, modelin küresel mekanizması Brezilya gibi güçlü yarı-sömürge ülkelere benzemektedir. (...) İncelediğimiz birikim modeli dinamiği nedeniyle kapitalisttir. Aynı zamanda bağımlı bir kapitalizmdir çünkü emperyalist sermaye sürecin her iki ucunu da (yatırımlar ve ihracatı) kontrol eder."[4]

> "Çin Emperyalist Bir Ülke mi? Tanımladığımız gerçek, birçok analistin Çin'i "XXI. Yüzyılın yükselen gücü" olarak görmesine neden oluyor. Pek çok Marksist perspektifinden, yeni bir emperyalist ya da alt-emperyalist bir ülkedir (emperyalist ama daha güçlü bir emperyalizme bağımlıdır). Bu ikinci karakterizasyon aşağıdaki akıl yürütmeye dayanmaktadır: Lenin'in (konuyla ilgili ünlü kitabında) emperyalizmin temel özelliğini mali sermaye ihracı olarak tanımladığı düşünülürse, bunu yapan şirketlere sahip olan (ve dolayısıyla başkalarından artı değer elde eden) ülkeler emperyalist bir karakter kazanıyor. Bu mantık sadece Çin'de değil, Brezilya gibi diğer ülkelerde de uygulanıyor.
>
> Ülkenin tüm karakterini ve "uluslararası hiyerarşi" içindeki yerini mekanik olarak tanımlamak için tek bir unsura (sermaye ihraç eden şirketlerin varlığına) odaklandığı için bu tanımlamanın yanlış olduğuna

---

tarihsel kombinasyon meydana geliyor: Devrime öncülük eden ve Bürokratikleştirilmiş düzeni inşa eden Stalinist aygıt. İşçi Devleti, kapitalizmi restore etti ve bundan sonra da iktidarda kaldı. Ama artık İşçi Devletinin ekonomik ve toplumsal temelini savunmuyorlar, emperyalist kapitalizmin hizmetindeler." (Alejandro Iturbe: Çin'de Kapitalist Restorasyon, 7 Eylül 2017 https://litci.org/en/capitalist-restoration-in-china-special/)

[4] Alejandro Iturbe (LIT-CI): Çin'in ekonomik krizinin gündeme getirdiği kesinlikler ve sorular – Bölüm 1, 30 Mart 2016 https://litci.org/en/certainties-and-questions-raised-by-chinas-social-crisis- Bölüm 1/

> inanıyoruz. Ama daha derinden gözlemlersek, kapitalist gelişmenin şu anki aşamasında, kimsenin emperyalist olarak nitelendiremeyeceği ülkelerde böyle şirketler olduğunu göreceğiz. (Aşağıda, LIT yoldaşları Peru, Şili, Arjantin ve Brezilya'daki şirket örneklerine atıfta bulunuyor; Ed.) Bu şirketler çok uluslu şirketler gibi hareket ederler (emperyalist şirketlere benzer şekilde). Yurtdışındaki yatırımlarından artı değer elde ediyorlar. Çoğu durumda, doğal kaynakları yağmalıyorlar ve kârlarının çoğunu merkez ofislerine gönderiyorlar. Ancak bu gerçek, menşe ülkenin tüm bağlamında anlaşılmalıdır. Yurt dışında elde edilen bu artı değerin ülke ekonomisinin ana ekseni mi yoksa tam tersine daha genel bir süreçte çelişkili (ve ayrıcalıklı) bir unsuru mu temsil ettiğini analiz etmeliyiz. Bir ülkenin artı değerin çoğunu ana ülkelere çevirdiği bir süreç (emperyalist şirketlerin kârlarının ülkelerine geri gönderilmesi, dış borç ödemesi, doğal kaynakların yağmalanması vb. yoluyla). Bizim için bu açıkça Peru, Şili, Arjantin ve ayrıca Brezilya'nın durumu.
>
> Çin'in durumu daha karmaşık, çünkü Devlet ve burjuvazi önemli miktarda sermayeye sahip ve yurtdışında büyük yatırımlar yapıyor, bu da daha önce bahsettiğimiz göreli bir özerkliğe sahip olmalarını sağlıyor. Ancak Çin ekonomik modeli, yurtdışında elde edilen artı değer etrafında çalışmaz. Tam tersine, ülkede elde edilen artı değerin çoğunu emperyalist mali sermayeye çevirirler. Çin yatırımlarını incelersek, çoğunun para rezervlerini desteklemek veya ithal ettikleri emtia ve gıdaların tedarikini ve nakliyesini garanti etmek için kullanıldığını göreceğiz. İkinci olarak, ülkedeki çelik, inşaat ve mekanik ürünlerin aşırı üretimine çare arıyorlar. Bunlar, bir bütün olarak birikim modeline tabi ve onun hizmetinde olan yan kuruluşlardır. Başka bir deyişle, nihayetinde emperyalizmin artı değerini sağlıyorlar.”[5]

LIT, ABD ile Çin arasındaki Küresel Ticaret Savaşı başladığında bile bu konumunu koruyor.

> “ABD-Çin ekonomilerinin 'tandem modundan' bahsettik. Ancak her iki rol de eşit veya eşdeğer değildir. Biri ana ve kontrol eden (ABD) ve diğeri bir yan kuruluş, hakim olunan (Çin). Çin, emperyalist sermayeler

[5] Alejandro Iturbe (LIT-CI): Çin'in ekonomik krizinin gündeme getirdiği kesinlikler ve sorular – 2. Bölüm, 22 Mart 2016 https://litci.org/en/certainties-and-questions-raised-by-chinas-social-crisis- Bölüm 2/

> tarafından kontrol edilen bir birikim modelinde egemen bir güç olarak değil, tabi bir ülke olarak "dünya fabrikası" haline geldi. Bu açıdan Çin'in küresel ekonomik modeli, Brezilya gibi en güçlü yarı-sömürge ülkelerinkine benziyor."[6]

Özetle, LIT, Çin'in ABD (ve diğer) emperyalist güçler tarafından süper sömürülen yarı-sömürge bir ülke olduğunu hayal ediyor.

UIT: Çin, Emperyalizmin Süper Sömürüsü mü?

Diğer büyük Morenocu eğilimin yoldaşları, UIT-CI, temelde aynı metodolojik yaklaşımı paylaşıyor. UIT, aşağıdaki alıntının da gösterdiği gibi, hem Çin'i hem de Rusya'yı emperyalist bir güç olarak değil, bir yarı-sömürge olarak nitelendiriyor.

> "Çin'in kapitalist bir ülke olarak tanımlanmasının kendine has özellikleri vardır, çünkü bu ülke, kapitalizmin restore edildiği ve hâlâ Stalinist bir parti olan ÇKP tarafından yönetilmektedir. Emperyalist bir ülke değildir, çünkü emperyalist dünyanın büyük çokuluslu şirketleri (ABD ve Avrupa) tarafından kendisine hakim olan ve bu ülkelere ihracata tamamen bağımlı olan bir ülkedir. Çin, emperyalizm açısından büyük bir yarı-sömürgedir, örneğin Brezilya, Hindistan ve Rusya gibi, farklılıkları önemseyen".[7]

Ve LIT'deki yoldaşları gibi, UIT de Küresel Ticaret Savaşı Çin'in dünyadaki en büyük emperyalist güce gerçekten meydan okuyabildiğini gösterdiğinde bile bu konumunu koruyor!

> "Çin ve küresel pazara girişi (...). Kırk yıl sonra, Çin ekonomisi dünya pazarının %1,8'ini temsil ederken, %18,2'ye çıktı ama büyük çokuluslu şirketlerle işbirliği yapmanın ve kendilerini emperyalist planlara tabi tutmanın bedeli, bu tarihi kazanımların kaybı ve tek parti kapitalist diktatörlüğünün bir rejimi altında yorucu iş günleri ve sefil maaşlarla acımasız bir toplumsal eşitsizliğe, mega yozlaşmaya ve aşırı sömürüye geri dönüş için ödendi. 2014'te Dongguan'da, Çin Halk Cumhuriyeti tarihindeki en büyük grev gibi, son yıllarda birbirini takip eden işçi

---

[6] Alejandro Iturbe: Trump'ın Çin'e karşı ticari yaptırımları, 29 Mart 2018 https://litci.org/en/trumps-trade-sanctions-against-china/

[7] Küresel Politika Tezleri, IWU-FI Dördüncü Kongresinde tartışıldı ve oylandı, Bölüm "VI. Çin: Yeni bir hegemonik güce doğru?", http://uit-ci.org/index.php/mundo/2018-04-05-19-24-25/1912-vi-china-towards-a-new-hegemonic-power

> grevleri, Çin diktatörlüğünün sömürü modelini ve onun sahte "Çin özelliklerine sahip sosyalizmi" sorguluyor.[8]

Yukarıda gösterdiğimiz gibi (diğer birçok çalışmada olduğu gibi), Çin ve Rusya'nın ABD emperyalizminin insafına tabi ve aşırı sömürülmüş ülkeler olarak Morenocu değerlendirmesi, gerçekliğin bir karikatürüdür. Çin, dünyanın hegemonik gücü olarak ABD'nin en önemli rakibi haline geldi. Diğer tüm emperyalist güçleri (Japonya veya Batı Avrupa devletleri gibi) çoktan geride bıraktı. Yabancı sermaye geçmişte önemli bir rol oynamış olsa da, bu önemli ölçüde azalmıştır. Çin'in sabit sermaye oluşumunda doğrudan yabancı yatırımın payı 1994'te yaklaşık %17 iken, 2014'te sadece %2,5 olmuştur.[9]

Rusya, ekonomik olarak Çin'den daha zayıf olsa da, Orta Doğu'daki Batı egemenliğine meydan okuyabildiğini de kanıtladı. Öyleyse, LIT ve UIT'nin önde gelen yoldaşlarına soruyoruz: ABD emperyalizminin sözde yarı-sömürgeleri olan Rusya ve Çin'in Washington'un üstünlüğüne meydan okumayı başardığını nasıl açıklıyorsunuz?! Putin'in Suriye'yi kontrolü altına almayı ve Moskova'nın etkisini ABD pahasına genişletmeyi başardığını nasıl açıklıyorlar?! Çin'in Afrika, Asya ve Latin Amerika'daki en büyük yabancı yatırımcı olmasa da en büyük yabancı yatırımcılardan biri haline geldiğini ve siyasi ağırlığının sürekli olarak ABD Yönetiminin güçlü tahrişine yol açmasını nasıl açıklıyorlar?!

Ne yazık ki, son bir yirmi yılda dünya kapitalizmindeki tüm bu temel değişiklikler, LIT ve UIT liderleri tarafından tamamen farkedilmeden gitmiş gibi görünüyor! Troçki bir keresinde şöyle demişti: “Gerçek bir devrimci örgütü karakterize eden şey, her şeyden önce, onun politik çizgisini her yeni olayda sınadığı ciddiyettir.”[10] LIT ve UIT yoldaşlarının bu tavsiyeyi dikkate almaları çok faydalı olacaktır!

Brezilya veya Hindistan gibi yarı-sömürgelerin Rusya veya Çin ile herhangi bir denklemi tamamen saçmadır. Diğer çalışmalarda da gösterdiğimiz gibi,

---

[8] Mariana Morena: ABD ve Çin arasındaki çapraz yaptırımlar: "Küresel bir ticaret savaşına" doğru mu? http://www.uit-ci.org/index.php/noticias-y-documentos/crisis-capitalista-mundial/2071-2018-07-13-01-07-42

[9] Arthur R. Kroeber: Çin Ekonomisi. Herkesin Bilmesi Gerekenler, Oxford University Press, New York 2016, s. 53

[10] Dördüncü Enternasyonal: Emperyalist Savaş ve Proleter Dünya Devrimi; Mayıs 1940'ta Dördüncü Enternasyonal'in Acil Durum Konferansı tarafından kabul edilen Manifesto; içinde: Dördüncü Enternasyonal'in Belgeleri. Biçimlendirici Yıllar (1933-40), New York 1973, s. 343

Rusya ekonomisine yerli tekeller hakimdir.[11] Petrol, gaz, bankacılık ve metal gibi kilit sektörler, genellikle devletle yakından bağlantılı birkaç büyük şirket tarafından kontrol ediliyor. 2004 yılına ait bir hesaplamaya göre, en büyük 22 Rus tekeli işgücünün %42'sini istihdam etmekte ve satışların %39'unu oluştururken, kapitalist devlet (bölgesel ve federal bir arada) işgücünün başka bir %21'ini istihdam etmekte ve satışların ek %36'sını oluşturmaktadır. Öte yandan, yabancı şirketler Rus işçilerinin yalnızca %3'ünü istihdam etmekte ve ülkede üretilen mal ve hizmetlerin yalnızca %8'ini satmaktadır.[12]

Çin, ayrıntılı olarak gösterdiğimiz gibi, dünyadaki en büyük ikinci çok uluslu şirkete ev sahipliği yapmaktadır (sadece ABD'nin arkasında). Aynı zamanda Çin borsasında yabancı sermayenin payı sadece %5 civarında, Çin tahvil piyasasında ise %2 civarındadır.[13] Çin ekonomisine ilişkin büyük bir araştırmanın yazarı olan Arthur Kroeber, "[devlete ait işletmelerin] GSYİH'nın yaklaşık yüzde 35'ini oluşturduğu (...), yerli özel firmaların GSYİH'nın yaklaşık yüzde 60'ını oluşturduğu ve yabancı yatırımcılar tarafından kontrol edilen firmalar kalan yüzde 5'i oluşturuyor."[14] Kısacası, Çin'e yabancı sermaye hakim değil, diğer ülkelere hakim.

Rusya ve Çin'in aksine Brezilya'ya her zaman yerli değil, yabancı tekeller hakim olmuştur. Bunu Güney'in Büyük Soygunu kitabımızda daha ayrıntılı olarak anlattık. 1960'larda Brezilya'da yapılan bir araştırma, en büyük 50 özel girişimin 31'inin emperyalist sermaye tarafından kontrol edildiğini gösteriyor. 276 büyük şirketin yarısından fazlası yabancı sahipler tarafından kontrol edildi.[15]

Bu çalışmaların yapıldığı zamandan beri, resim değişmedi.

---

[11] Bakınız Michael Pröbsting: Büyük Emperyalist Bir Güç Olarak Rusya. Rus Tekel Sermayesinin Oluşumu ve İmparatorluğu – Eleştirmenlerimize Cevap, 18 Mart 2014, Devrimci Komünizm Özel Sayısı No. 21 (Mart 2014), https://www.thecommunists.net/theory/imperialist-russia/; Michael Pröbsting: Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi. On the Reason of Today's Inter-emperyalist Revalry in the Light of the Light of Lenin's Imperialism, Ağustos 2014, http://www.thecommunists.net/theory/emperyalism-theory-and-russia/

[12] Sergei Guriev ve Andrei Rachinsky: Oligarklar: Rus kapitalizminin geçmişi mi geleceği mi? Temmuz 2004, s. 11

[13] Wang Yanfei: Üst düzey ekonomistler, Çin'in yabancı sermaye üzerindeki kısıtlamaları azaltması gerektiğini söylüyor, China Daily, 2017-09-25, http://www.chinadaily.com.cn/business/2017-09/25/content_32448925.htm

[14] Arthur R. Kroeber: Çin Ekonomisi. Herkesin Bilmesi Gerekenler, Oxford University Press, New York 2016, s. 101

[15] Bakınız Celso Furtado: Latin Amerika'nın Ekonomik Gelişimi. Tarihsel Arka Plan ve Çağdaş Sorunlar, New York 1984, s. 204-206

Bugün, emperyalist şirketler Brezilya'nın dış ticaretinin neredeyse yarısını ve en büyük 500 özel Brezilya şirketinin yarısından fazlasını kontrol ediyor:

> "Yüksek DYY girişleri, Brezilya ekonomisindeki yabancı payında artış anlamına geliyor. (…) Yabancı şirketler de ülke dış ticaretindeki paylarını artırarak ihracatın %41,3'üne, ithalatın ise %49,3'üne ulaştı. Sadece büyük şirketleri düşündüğümüzde yabancı sermayenin rolü daha da güçlüdür. Brezilya'nın en büyük 500 özel şirketi arasında, 1989'da satışların %41,2'sini yabancı kontrolü altındaki şirketler oluşturuyordu. Bu pay 1997'de %49,9'a, 2003'te ise %51.7'ye yükseldi."[16]

FT: Rusya ve Çin Büyük Savaş Olmadan Emperyalist olamaz mı?

Ana gücü Arjantin'deki Sosyalist İşçi Partisi (PTS) olan Troçkist Fraksiyon - Dördüncü Enternasyonal (FT), Rusya ve Çin'in emperyalist olarak nitelendirilmesini de reddediyor. Diğer merkezcilerin açıklamaları gibi, FT'nin Suriye'deki son olaylara ilişkin deklarasyonu da "emperyalist" terimini yalnızca ABD ve Batılı güçlerin eylemleri söz konusu olduğunda kullanıyor, Putin'in saldırganlık savaşından söz ettiklerinde değil.[17] Yine, FT'nin daha ayrıntılı belgelerinden görülebileceği gibi, bu bir tesadüf değildir.

Bu, Fransa'daki FT'nin lideri Philippe Alcoy'un yaptığı açıklamadan açıkça görülüyor. Bu yoldaş Nisan 2018'de şunları yazdı:

> "2007-2008 uluslararası ekonomik kriziyle birlikte bu durum değişmeye başladı. ABD önderliğindeki Irak ve Afganistan işgalinin başarısızlığı, bugün ABD'ye meydan okuyacak yeni bir emperyalist güç olmasa bile, kuzey Amerikalı emperyalistin dünya hegemonyasında göreli ama gerçek bir düşüşe işaret ediyordu.
>
> Batılı güçlerin Rusya'ya karşı bu yeni saldırısını bu bağlamda anlamalıyız. Rusya ABD hegemonyasına meydan okuyor değil (bundan gerçekten çok uzak). "Yeni bir Soğuk Savaş"ta değiliz. Neticede çatışma Rusya ile "Batı" arasında bile değildir. ABD'nin herhangi bir uluslararası gücün veya uluslararası ittifakın ana

---

[16] Celio Hiratuka: Brezilya'da Doğrudan Yabancı Yatırım ve Ulusötesi Şirketler: Son Eğilimler ve Ekonomik Kalkınma Üzerindeki Etkiler, Nisan 2008, s. 5-6

[17] Suriye'yi Bombalamayı Durdurun! Bu bombalamadan veya başka herhangi bir emperyalist askeri müdahaleden iyi bir şey çıkmaz, 14 Nisan 2018 http://www.leftvoice.org/Stop-Bombing-Syria

> emperyalist güç olarak hegemonyasına meydan okumasını engellemek için yaptığı bir hamledir. (...)
>
> Rusya gerçekten emperyalist bir güç değil, bazı uluslararası meseleleri etkileyebilecek bölgesel bir güçtür. Askeri gücü ve uluslararası örgütlerdeki konumu (esas olarak Sovyet döneminden miras) "dünya süper gücü yanılsamasını" yaratıyor. Ancak Soğuk Savaş'ın sona ermesinden bu yana, Rus ekonomisi neredeyse tamamen gaz ve petrolün (bu teknoloji büyük ölçüde emperyalist ülkelerden ithal edilen) üretim ve ihracatına bağımlı hale geldi; ana etki alanı eski Sovyet alanıdır; bugün Suriye'de oynadığı merkezi rol, büyük ölçüde 2014'te Ukrayna'da aldığı büyük darbenin sonucudur. Üstelik Rusya, Batı saldırısıyla birlikte bir "parya devlet" haline geliyor."[18]

Bu açıklama tamamen saçmadır ve FT'nin mevcut tarihi dönemin temel dinamiklerini anlamadaki başarısızlığını yansıtmaktadır. Aslında emperyalist Büyük Güçler arasındaki hızlanan rekabet ve özellikle ABD hegemonyasının Rusya ve Çin tarafından meydan okunması dünya durumunun temel özellikleri olsa da, FT bu gerçeği basitçe reddediyor. "Bugün ABD'ye meydan okuyacak yeni bir emperyalist güç yok" diyor.

Peki, sözde ABD'ye bir meydan okuma yoksa, yoldaşlara soruyoruz, ABD ile Çin arasında yaklaşmakta olan bir Küresel Ticaret Savaşı olduğunu nasıl açıklıyorlar?! Bu bir meydan okuma değilse, meydan okuma nedir?! Ve FT'li yoldaşlar, Rusya'nın ABD'yi Suriye'deki müzakerelerde – Ortadoğu'daki siyasi dinamiğin kilit bir alanı olan – etkili bir şekilde geride bıraktığı gerçeğini inkar etmek istiyor mu? (FT'nin Rusya'nın Suriye'deki rolüne ilişkin, bunun "çoğunlukla 2014'te Ukrayna'da aldığı büyük darbenin sonucu" olduğu açıklaması mantıksız. Rusya, Ukrayna'daki olaylarla zayıflamışsa, bunun sonucunda neden Suriye'ye hakim olabilsin ki?!) Aynı şekilde, İran ve Türkiye gibi Ortadoğu'daki diğer kilit güçlerde de etkili bir rol oynamaktadır. Doğu Avrupa ve Orta Asya'da Rusya da ABD'ye meydan okuyabiliyor.

Benzer şekilde Çin ile. FT, Çin'in belirli "emperyalist özelliklere" sahip olduğunu kabul ederken, ne Rusya'nın ne de Çin'in "bağımsız bir kapitalist

---

[18] Philippe Alcoy (Fransa'da FT), içinde: Rossen Djagalov: Sorduk: Jeopolitik ve Sol (Bölüm I: Rusya ve Batı), LeftEast 19 Nisan 2018, http://www.criticatac.ro/lefteast/we-asked-rusia-and-the-west/

sınıf" yaratmadığını iddia ediyor.[19] Bu nedenle, Çin örneğinde, "yönetici sınıf"tan değil, "yönetici bürokrasi"den bahsediyor. Yakın zamanda

[19] FT yoldaşları ayrıca Hong Kong'da yaşayan sosyalist bir Çinli akademisyen olan Au Loong Yu ile bir röportaj yayınladılar. Röportajı herhangi bir yorum yapmadan yayınladıklarından, onun pozisyonlarını Çin'in kapitalizmine ilişkin analizleriyle geniş bir uyum içinde gördüklerini varsayabiliriz. Ve gerçekten de, Au Loong Yu, Çin'in emperyalist bir devlet olmadığı yönündeki FT pozisyonunu paylaşıyor. Bir yana, Mandelistlerin, metnin Çin'in emperyalist bir Büyük Güç olarak nitelendirilmesini daha çok teyit edeceğini öne süren bir başlıkla tamamen aynı röportajı yayınladığını not ediyoruz! (Bkz. http://internationalviewpoint.org/spip.php?article5758) Her neyse, işte FT yoldaşları tarafından yayınlanan röportajdan ilgili alıntı:

"Soru: China's Rise: Strength and Fragility kitabınızda, Çin ulusötesi şirketlerinin 2007'ye kadar olan etkileyici büyümesini anlatıyorsunuz. O zamandan bu yana 10 yıl içinde, Latin Amerika'da, Afrika'da ve başka yerlerde Çin yabancı yatırımının hızı, daha da arttı. Çin'den yeni bir emperyalizm olarak bahsedebilir miyiz? Eğer öyleyse, belirli özellikleri var mı? Tek Kuşak Tek Yol girişimi bu projeye nasıl uyuyor?

Cevap: (...) Çin'in bürokratik kapitalizmi, önce ekonomik, ardından giderek artan bir şekilde siyasi ve askeri anlamda da küresel yayılmacı bir mantığı zorunlu olarak beraberinde taşımaktadır. Tekel derecesi ve mali sermaye ile sanayi sermayesi arasındaki kaynaşmanın (bürokratik kapitalizm ve ayrıca dış yatırımın derecesi ile mümkün kılındığı) ölçülürse, o zaman kesinlikle Çin, modern emperyalizmin güçlü unsurlarını, yani bir tür emperyalizmi zaten taşıyor: askeri gücün ve artı sermayenin desteğiyle, daha zayıf ülkelere hükmetmeye çalışır, ancak daha önce olduğu gibi onlar üzerinde doğrudan siyasi hakimiyet aramaz.

Bu aynı zamanda dış politikanın Deng Xiaoping'in tao guang yang hui'sinden ("yeteneğini göstermek değil, düşük bir profil tutmak" anlamına gelir) yerine Xi Jinping'in ABD ve Japonya ile ilgili olarak fen olarak bilinen daha iddialı duruşuna geçişini açıklıyor. fa you wei ("başarı için çabalamak" anlamına gelir).

Ancak Çin'in şu anda geçmekte olduğu gerçek aşamayı belirlemek önemlidir. Böylesine uzun bir tarihe sahip karmaşık ve çılgınca hızla değişen bir ülkeye isim etiketleri koymak ve sonra onu diğer tüm emperyalist ülkelerle aynı seviyeye getirmekle yetiniyorsak, o zaman büyük bir hata yapılabilir. Göz önünde bulundurmamız gereken iki faktör var. Birincisi, parti devletinin üzerinde hâlâ ağırlığı olan sömürge mirasıdır.

Çin'in emperyalist olduğunu söylersek, o zaman eskiden yarı-sömürge olan ilk emperyalist ülkedir ve bir yüzyıl boyunca birçok büyük güç tarafından defalarca işgal edilmiş bir ülkedir. Bu, zorunlu olarak Çinlileri ulusal öz savunmaya karşı özellikle duyarlı hale getiriyor. Bu meşru kaygıyı partinin saldırgan yayılmacılığından ayırmak gerekir.

Bu sömürge mirasının bir başka yönü de Tayvan ve Hong Kong meselesidir. Amerika Birleşik Devletleri Tayvan'ı koruyucusu olarak görüyor. Çin Komünist Partisinin (ÇKP) Tayvan konusundaki tutumunu desteklemiyorum, çünkü Tayvan'ın ÇKP'nin reddettiği kendi kaderini tayin hakkına inanıyoruz. (...)

Karşılaştırıldığında, diğer tüm emperyalist ülkeler sömürge mirasından muaftırlar, aksine emperyalist geçmişlerinden yararlanırlar (hem keskin hem de yumuşak güçlerine katkıda bulunurlar). Çin'in yükselişi, çıkarlarına karşı hareket eden sömürge mirasının yükünü taşıyor. Bu asimetri, ABD-Çin rekabeti ile uğraşırken farklı taktik seçimlerimizi tanımlar. Çin'in genişlemesi giderek daha fazla emperyalist bir hal alıyor, ancak Çin'in derinden çelişkili olduğu, bir genişleme mantığına sahip olduğu, ancak kendisinin bağımlı birikimi tarafından kontrol edildiği gerçeğini de hesaba katmamız gerekiyor - hem Batı pazarına hem de teknolojisine bağlı, bu nedenle Çin küresel değer zincirinde düşük katma değerli bir durumu kabul edin. Elbette Çin, küresel değer zincirinin yönetimi konusunda emperyalist ülkelerle bir suç ortağıdır, ancak yine de ona kıyasla küçük bir oyuncudur. Tayvan sorunuyla başa çıkmak için yeterince akıllıca bir taktik geliştirmek istiyorsak, bu asimetrinin de dikkate alınması

düzenlenen uluslararası konferansta kabul edilen merkezi siyasi belgeden alınan aşağıdaki alıntı, FT'nin Rusya ve Çin'in ABD'ye meydan okumak için çok zayıf ve geri olduğunu iddia ettiğini gösteriyor. Çin'in "barışçıl bir yolda", yani ABD emperyalizmine karşı önceden büyük ve muzaffer bir savaş olmaksızın emperyalist bir güç olabileceğini açıkça reddediyorlar.

> "Geçmiş yıllarda Çin'in emperyalist özellikleri derinleşti. (…) Kısacası Çin, önümüzdeki yıllarda en önemli emperyalist güç olmaya devam edecek olan ABD'nin küresel egemenliğine bugün meydan okuyamaz. Çin'in kişi başına düşen GSYİH'sı çok düşük (...), askeri alandaki farklılıklar hala çok büyük ve aynı şey teknolojik sektör için de geçerli. Ayrıca, kapitalist restorasyonun özellikleri veriliyken, ne Çin'de ne de Rusya'da bağımsız bir kapitalist sınıf kendini pekiştiremezdi. Bu nedenle, devletin rolü hâlâ baskındır. (....) Çifte bir meydan okuma var: Çin, emperyalist dünya ekonomisinin kendisine dayattığı sınırlamalardan kurtulmak istiyor ve aynı zamanda ABD Çin'i kırmaya çalışıyor. (...) Bu, Çin'in emperyalist kalkınmasına yönelik "barışçıl bir yol" olasılığının olmadığını gösteriyor."[20]

Kişi başına düşen GSYİH'lerine baktığımızda, ABD ve diğer Batılı güçlerle karşılaştırıldığında, Çin ve Rusya kuşkusuz "geri"dir. Ancak, bu kitapta olduğu gibi birçok çalışmada da gösterdiğimiz gibi, emperyalist devletler arasındaki bu tür farklılıklar çoğu zaman olmuştur ve bu tür "geri kalmış" Büyük Güçlerin emperyalist doğasıyla çelişmemektedir. FT'li yoldaşlara, Büyük Güçler arasındaki bu eşitsizliğin emperyalizm çağında her zaman var olduğunu hatırlatıyoruz.

ABD emperyalizminin prensipte Rusya ve Çin de dahil olmak üzere rakiplerinden hala üstün olduğu doğrudur. Ama gerçek, Lenin'in söylemekten hoşlandığı gibi her zaman somuttur. Evet, ABD en büyük ekonomik ve askeri güçtür. Ancak aynı zamanda dünyanın eski mutlak hegemonu olarak küresel

---

gerekiyor." (Strength and Contradictions of the Chinese Economy: An Röportaj Au Loong Yu, 13 Eylül 2018, http://www.leftvoice.org/Strength-and-Contradictions-of-the-Chinese-Economy-An-Interview-With -Au-Loong-Yu)

[20] Bu belgenin İngilizce çevirisini bulamadığımız için, bu alıntıyı kendimiz İspanyolca'dan ve Almanca'dan tercüme ettik. (11. FT Konferansı: Ekonomik gerilimler ve siyasi istikrarsızlık. 11. FT Konferansında tartışılan uluslararası durum üzerine bildiri, 22.3.2018, 2018, http://www.laizquierdadiario.com/Economic-tensions-and-instability-politica;FT: 2018'de Dünya (Bölüm 1): Coğrafi Şoklar ve Siyasi İstikrarsızlık, https://www.klassegegenklasse.org/the-world-in-2018-Part-1-Geographical-Shocks-and-politik istikrarsızlık/)

sorumlulukların da yükü altındadır. Rusya ve Çin'in aksine, ABD'nin yönetici sınıfı keskin bir şekilde bölünmüş durumda.

Bir karşılaştırma yapacak olursak: ABD, yaralanmış büyük bir canavar gibidir. Rusya ve Çin, rakiplerinin aksine zinde ve hızlı olan daha küçük kaplanlar gibidir. Bu koşullar altında ABD'nin üstünlüğü daha göreli ve sınırlı hale gelmektedir.

Çin'in (veya Rusya'nın) "barışçıl bir yolda" emperyalist güçler olamayacağı tezi yeni değil. Zaten başka bir Latin Amerikalı grup tarafından RCIT'e karşı gündeme getirildi. Bu yoldaşlara zaten cevap verdiğimiz için, böyle bir pozisyonu temelde yanlış buluyoruz. Elbette uzun vadede emperyalist güçler arasında barış içinde bir arada yaşama hiçbir zaman olmadı ve olamaz. Bu, her zaman işaret ettiğimiz gibi Marksist teorinin bir direğidir.

Fakat FT'li yoldaşlar, bir devletin emperyalist bir güç olabilmesi için önce bir savaş olması gerektiğinde neden ısrar ediyor? Lenin veya Troçki nerede böyle bir şey söyledi? ABD, Japonya ve AB son on yılda dünya savaşı olmadan geriledi. (Bakınız örneğin Batılı Büyük Güçler ABD, Almanya ve Japonya'nın son on yılda düşüşünü gösteren Şekil 30.) Aynı dönemde yeni büyük güçler ortaya çıkabilir ve çıkmıştır.

Şekil 30. Küresel Mal İhracatındaki Payı, 1948–2017 (Yüzde olarak)[21]

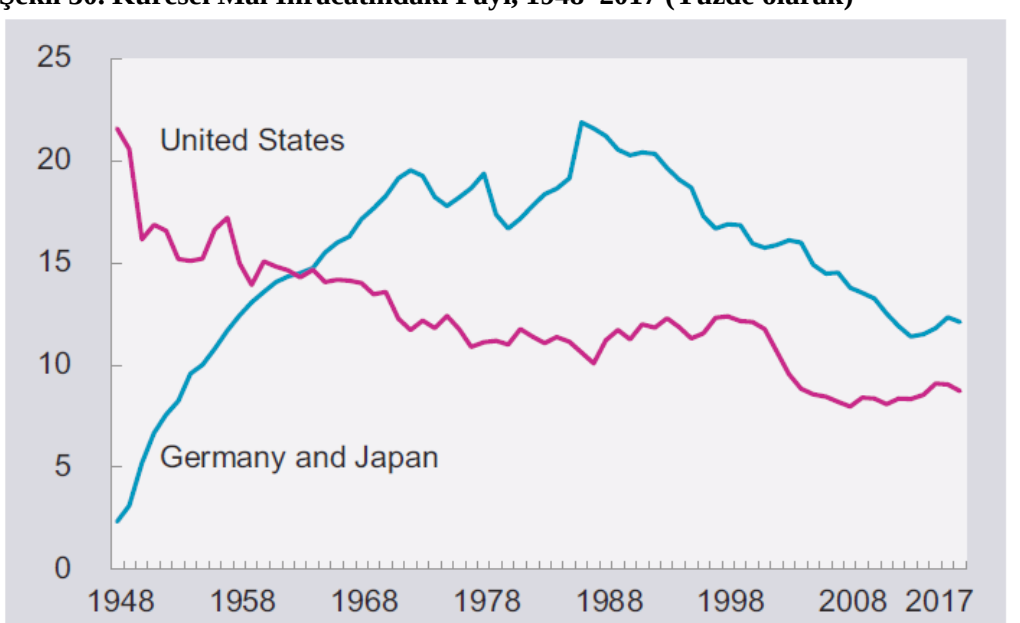

[21] UNCTAD: Trade and Development Report 2018, New York and Geneva, 2018, p. 37

Ayrıca yoldaşlara, yeni emperyalist güçlerin ortaya çıkma olasılığına Lenin'in kendisinin açıkça işaret ettiğini hatırlatmak isteriz: "Kapitalizm, sömürgelerde ve denizaşırı ülkelerde en büyük hızla büyüyor. İkincisi arasında yeni emperyalist güçler ortaya çıkıyor (örneğin Japonya)."[22]

FT'li yoldaşların ABD ve Çin arasındaki rekabeti iki emperyalist Büyük Güç arasındaki rekabet olarak anlamadaki başarısızlığı, yakın zamanda yayınlanan bir başka makalede de ortaya çıkıyor. "21. Yüzyıl Ekonomik Milliyetçiliği" başlıklı bu makale, ticaret konularında iki güç arasında artan gerilimleri ele alıyor. Ancak, makalenin uzunluğuna rağmen, yazar "emperyalist" veya "emperyalizm" kelimesini bir kez bile anmaz![23]

Aynı başarısızlığı FT'nin Küresel Ticaret Savaşı analizinde de görüyoruz. Yakın zamanda yayınlanan bir makalede, gerilimleri Büyük Güçler arasında emperyalistler arası bir çatışma olarak anlamakta başarısızlar. Sonuç olarak, Avrupa Birliği'nin yanı sıra ABD'yi de "emperyalist" olarak adlandırırken, Çin'i bu şekilde nitelendirmekten kaçınmaktadırlar.[24]

Gerçekliğin gelişiminin, merkezciliğin boş, tahta şemalarından çok daha ileri olduğu açıktır. Rusya ve Çin'in emperyalist doğasını inkar ederken, gerçek, Doğu'nun yeni Büyük Güçleri tarafından Batı emperyalizmine meydan okumasıyla işaretleniyor. Merkezciler, Lenin'in deyişiyle, eski formüllerin tutsaklarıdır.[25]

---

[22] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); içinde: LCW Cilt. 22, s. 274

[23] Juan Cruz Ferre: 21st Century Economic Nationalism, 26 Mart 2018 http://www.leftvoice.org/21st-Century-Economic-Nationalism

[24] Simon Zamora Martin: ABD'nin Çin'e karşı ticaret savaşında yeni tırmanma seviyesi, 19 Eylül 2018, https://www.klassegegenklasse.org/neue-eskalationsstufen-im-handelskrieg-der-usa- gegen-china/

[25] Bir yan not olarak, sosyal-tarihsel gelişmeleri tanımayı reddetmekle sonuçlanan bu tür kısır dogmatizmin özellikle aşırı bir örneğine dikkat çekiyoruz: "Fracción Leninista Trotskista Internacional - Colectivo por la Refundación de la IV Internacional". Bu, merkezi Arjantin'de bulunan Morenoizm geleneğinde küçük bir uluslararası gruplaşmadır. Bu yoldaşlar, uluslararası sınıf mücadelesinin önemli güncel meselelerinde (Suriye Devrimi gibi) doğru bir taraf tutarken, sefiller dünya durumunun ana özelliklerini anlamakta başarısız oluyorlar. Sadece Çin ve Rusya'nın emperyalist karakterini inkar etmiyorlar. Bunların yarı-sömürge olduğunu söyleyerek bu saçmalığı uç noktalara taşıyorlar. FLTI, Rusya ve Çin'in yükselişini Batı emperyalizmi için on yıllardan beri en ciddi kapitalist meydan okuma olarak kabul etmek yerine, gerçeği yeniden şekillendiriyor ve Putin ile Xi'yi "ABD emperyalizminin tetikçileri" olarak nitelendiriyor (Bkz. (FLTI: ABD, Putin, İran Ayetullahları ile Viyana Zirvesi, soykırımcı Esad, Siyonizm, Katar, Türkiye ÖSO'nun burjuva generallerini, Suudi Arabistan'ın IŞİD şeflerini eline alıyor. Arabistan, Kürt burjuvazisi… Obama'nın komutasında Mağrip ve Ortadoğu'daki devrimlerin tüm cellatları buluşuyor, 4.11.2015, https://www.flti-

ci.org/ingles/medio_oriente/noviembre2015/ proclama_viena03nov2015.html) Çin'in FLTI analizinin bir eleştirisi için bakınız, örneğin, Güney'in Büyük Soygunu kitabımızın 10. FLTI, Ekim r 2015, https://www.thecommunists.net/theory/critique-of-flti/

XI. Revizyonist Badana: “Emperyalizm” Kategorisinin Hiçbir Anlamı Olmadığında (CWI/IMT/IST)

Şimdi, baskın kesimi Britanya'daki Sosyalist Parti olan Enternasyonal İşçi Komitesi'ne (CWI) geçelim. Bu örgüt kesinlikle tüm tarihleri boyunca genel olarak teori ve özel olarak Marksist teori ile mücadele eden gruplardan biridir. 1990'larda ve 2000'lerde Çin'de kapitalizmin nihayet restore edilip edilmediğini veya hala deforme olmuş bir işçi devleti olup olmadığını tartışıyordu. Bu sorun şimdiye kadar çözülmüş gibi görünse de, CWI'nin Rusya ve Çin'in emperyalist olup olmadığı konusunda net bir çizgisi yok.

Bir yanda, şu ya da bu ulusal şube, ara sıra bu iki Büyük Gücü emperyalist ilan eden makaleler yayınlıyor. CWI'nin Rusya şubesi, birkaç kez “kendi” devletini “emperyalist” olarak nitelendirdi. Aynı şekilde, Hong Kong'daki yoldaşları da yakın zamanda Çin ve Kuşak ve Yol Girişimi hakkında doğru bir değerlendirme içeren bir makale yayınladılar: “Ancak gerçekte BRI, ekonomik etki ve kontrol alanlarını güvence altına almak için başta ABD olmak üzere eski rakipleriyle rekabet eden yeni bir küresel emperyalist güç olarak Çin'in patlayıcı bir şekilde ortaya çıkışının bir ifadesidir.”[1]

Ancak, CWI bu tür teorik konularda daha çok federalist bir yaklaşıma sahiptir. Yani Rus ya da Çinli yoldaşlar isterlerse bu tür tanımlamaları yayınlamakta özgürler, ancak bunun bir bütün olarak CWI için hiçbir anlamı yok. Bireysel yoldaşlar veya kesimler tarafından Rusya veya Çin'in emperyalist bir güç olarak nitelendirilmesi, CWI'nin uluslararası teorik ve programatik belgelerinde hiçbir şekilde yansıtılmaz ve dünya ilişkileri analizlerini etkilemez.

CWI: Rusya'nın veya Çin'in Emperyalist Karakterini “Unutmak” mı?

CWI'nin son yıllardaki dünya durumuna ilişkin en kapsamlı analitik belgelerine baktığımızda bu açıkça ortaya çıkıyor. CWI Dünya Kongresi veya

---

[1] Vincent Kolo: "Kuşak ve Yol": Çin özellikleri taşıyan emperyalizm. Devasa Kuşak ve Yol altyapı planı – Çin diktatörlüğünün ekonomik ve jeopolitik stratejisinin öncüsü, 19 Şubat 2018 http://chinaworker.info/en/2018/02/19/16985/. Aynı tutum, “en büyük iki emperyalist güç olan ABD ve Çin” hakkında açık ve doğru bir şekilde konuşan Hong Kong'daki CWI'den bir başka yoldaş tarafından da dile getiriliyor. (Pasha: Çin: Derinleşen kriz ve kitle direnişi, Sosyalist Eylem (CWI in Hong). Kong), 14 Ağustos 2018 http://www.socialistworld.net/index.php/international/asia/china/9905-china-deepening-crisis-and-mass-resistance)

onun en yüksek liderlik organı (Uluslararası Yürütme Komitesi veya Uluslararası Sekreterlik) tarafından tartışılan ve kabul edilen Dünya Perspektifi belgelerinden bahsediyoruz.[2] CWI'nin 2011'den beri yayınladığı ve toplam uzunluğu yaklaşık 68.000 kelime olan beş Dünya Perspektifi belgesinde Çin, tek bir kez “emperyalist” olarak nitelendirilmiyor. Ve bu beş belgeden sadece biri iki kez Rusya'nın “emperyalist çıkarlarından” bahsediyor. (Aşağıda bununla ilgili daha fazla bilgi var) Aynı zamanda, CWI bu belgelerde ABD ve Avrupa emperyalizmi hakkında kapsamlı bir şekilde konuşuyor.

Dünya kapitalizmine egemen olan Büyük Güçlerin sınıf karakterini anlamadaki bu başarısızlık, CWI'nin dünya durumunun parlama noktaları analizine de yansıyor. Nisan 2018'de Rusya ve ABD neredeyse Suriye konusunda çatıştığında, ilgili CWI makalesi defalarca ABD ve Batı emperyalizmine ismen saldırdı, ancak Rusya'nın da emperyalist bir güç olduğundan bir kez olsun bahsetmedi![3]

Dünya durumuna hakim olan Büyük Gücün sınıf karakterini kavramadaki bu temel başarısızlığa, “emperyalist çıkarlar” kategorisinin yüzeysel ve kafa karıştırıcı bir kullanımı eşlik ediyor. Yukarıda bahsedildiği gibi, CWI zaman zaman Rusya'nın “emperyalist çıkarlarından” bahsediyor. Ancak bu, onların Marksist teorinin merkezi kategorilerine kayıtsızlıklarını yansıtır. Bu kategorileri, açıkça emperyalist güçler değil, daha çok yarı-sömürgeler olan ülkeler için de kullanırlar. Örneğin CWI, Aralık 2014'te kabul edilen Dünya

---

[2] Bakınız: CWI: World Perspectives, 08 Aralık 2017, CWI International Executive Committee, http://www.socialistworld.net/index.php/theory-analysis/9544-cwi-world-perspectives; CWI: CWI World Congress 2016 World Perspectives, http://www.socialistworld.net/index.php/other-topics/activities/7517-11th-CWI-World-Congress--World-Perspectives; CWI: Dünya Perspektifleri: Tarihte çalkantılı bir dönem, CWI Uluslararası Sekreterliği, 27 Kasım 2014 http://www.socialistworld.net/index.php/other-topics/activities/6995-World-Perspectives--A-turbulent -tarih-dönem; CWI: Dünya perspektifleri, CWI 2013 Uluslararası Yürütme Komitesi (IEC) için Tez, 22/11/2013, http://www.socialistworld.net/doc/6565; CWI: World Perspectives - New Period of Stability and Revolutions, CWI Avrupa Bürosunun Tezi, 6 Mayıs 2011, http://www.socialistalternative.org/news/article11.php?id=1590. CWI Okulu 2018'deki Dünya Perspektifleri tartışması hakkında yakın zamanda yayınlanan bir makale, Çin'i emperyalist olarak nitelendiren Hong Konglu bir yoldaşın katkısı hakkında bilgi veriyor. Ancak bunun CWI'nin dünya durumuna ilişkin analizini etkileyeceğine dair hiçbir belirti yok. (Kevin Parslow, Sosyalist Parti (İngiltere ve Galler'de CWI): CWI Okulu 2018: 2007/8 krizinden 10 yıl sonra, kapitalizm hiçbir şeyi çözmedi, 08 Ağustos 2018 http://www.socialistworld.net/index.php/192- cwi/9901-cwi-school-2018-world-perspectives)

[3] Serge Jordan: Suriye'nin bombalanmasına hayır! Savaşa karşı bir kitle hareketi oluşturun, CWI 12 Nisan 2018 http://www.socialistworld.net/index.php/international/middle-east/151-syria/9750-no-to-the-bombing-of-syria- savaşa karşı-kitle-hareket-inşa

Perspektifleri belgesinde Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın “bölgesel emperyalist nedenlerinden” bahsediyor.[4]

Bu tür bir kafa karışıklığı tesadüfi değildir, ancak CWI'nin tarihi boyunca Lenin'in emperyalizm teorisini anlama konusundaki temel başarısızlığını yansıtır. The Great Robbery of the South adlı kitabımızda gösterdiğimiz gibi, CWI, genellikle sosyal-emperyalist güçlere oportünist uyumunu haklı çıkarmak için, emperyalizm kategorisini kafa karıştırıcı bir şekilde tekrar tekrar uyguladı. Bu nedenle, örneğin CWI, Arjantin'in, 1982'deki Malvinas savaşı sırasında İngiliz emperyalizmine teslimiyetini haklı çıkarmak için liderlerine uygun şekilde yardımcı olan bir tür emperyalist devlet olacağını öne sürdü. Aynı şekilde, 1990/91'de Batılı emperyalist güçler bu Arap ülkesine saldırmak için güçlerini topladıklarında Irak'ı emperyalist ilan etme fikriyle flört ettiler.[5] CWI'nin sosyal-emperyalizme uyumunun bir başka örneği, Siyonist yerleşimci devlet İsrail'in var olma hakkına verdikleri destektir.[6] Son olarak, bize göre, yukarıda bahsedilen Çin ile ilgili makale, Hindistan'ı “rakip bir Asya emperyalist gücü” olarak nitelendirmekle yanlıştır.[7]

IMT: Rusya ve Çin'in Büyük Güçler Olarak Tamamen Resmi Olarak Tanınması

Durum Uluslararası Marksist Eğilim (IMT) ile benzer. Bu organizasyonun merkezi analitik ve programatik belgelerini alırsak, CWI ile aynı resmi elde ederiz. IMT, 2014'ten bu yana, toplam uzunluğu yaklaşık 78.000 kelime olan üç uzun World Perspective belgesi (artı bir güncelleme) yayınladı.[8] [8] Eski

---

[4] CWI: Dünya Perspektifleri. Tarihte çalkantılı bir dönem, 15/12/2014 http://www.socialistworld.net/doc/7008

[5] Bakınız Michael Pröbsting: Güneyin Büyük Soygunu, Bölüm 9, s. 211-215

[6] Bunun için bkz. Yossi Schwarz: İşgal Altındaki Filistin / İsrail: İki Devletli Çözümün Çıkmaz Noktası. Filistin Kurtuluş Mücadelesi ve CWI'nin Siyonizme Merkezci Uyumu, 12.11.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/palestine-and-cwi/; Michael Pröbsting: CWI'nin “Sosyalist” Siyonizmi ve Filistin Kurtuluş Mücadelesi. RCIT'ten Bir Yanıt, 15.9.2014, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/cwi-and-israel/; ayrıca bkz. Michael Pröbsting: The Great Robbery of the South, Bölüm 9, s. 349-365

[7] Vincent Kolo: "Kuşak ve Yol": Çin özellikleri taşıyan emperyalizm. Devasa Kuşak ve Yol altyapı planı – Çin diktatörlüğünün ekonomik ve jeopolitik stratejisinin öncüsü, 19 Şubat 2018 http://chinaworker.info/en/2018/02/19/16985/

[8] IMT: Dünya perspektifleri: 2018 – kapitalist kriz yılı, 05 Nisan 2018 https://www.marxist.com/world-perspectives-2018-a-year-of-capitalist-crisis.htm; IMT: World Perspectives 2016 – Bir güncelleme, 06 Aralık 2016, https://www.marxist.com/world-perspectives-2016-an-update.htm; IMT: Kriz ve Sınıf Mücadelesi: Dünya Perspektifleri 2016, 26 Mart 2016 https://www.marxist.com/crisis-and-class-struggle-world-perspectives-2016-

yoldaşları gibi, IMT de durmadan ABD ve Avrupa emperyalizmi hakkında konuşuyor (CWI gibi onlar da Avrupa merkezli olmalarının bir sonucu olarak Japonya'yı “unutmaya” eğilimliler). Ama yine de, bu uzun belgelerde Çin'i veya Rusya'yı emperyalist olarak nitelendirdikleri bir kez bile yok! Bu, Rusya ve Çin'in Büyük Güçler olarak resmen tanınmasının, IMT'nin dünya durumuna ve küresel çelişkilerin dinamiğine ilişkin analizi için hiçbir sonucu olmadığını gösteriyor. Onlar, ihtar edildiğinde annelerine okul için öğrenme sözü veren ama bunu asla yapmayan çocuklar gibidirler. Sonuçları olmayan boş bir vaat (Marksist analizi uygulamak için).

IMT'nin dünya kapitalizmine egemen olan Büyük Güçlerin sınıf karakterini anlamadaki başarısızlığı, dünya durumunun parlama noktalarına ilişkin analizine yansır. Ukrayna'daki iç savaş tırmandığında, IMT Rus yanlısı tarafı destekledi. Ukrayna'daki çatışmaya ilişkin bir makale, defalarca ABD ve Avrupa emperyalizmini kınamakta, ancak yalnızca bir kez “Rus emperyalist hırslarından” söz etmektedir.[9] Bu, Rusya'nın emperyalist bir güç olmak istediğini gösteriyor (yani henüz öyle bir güç değil).

Çin ile ilgili olarak IMT yayınları kafa karıştırıyor. Açıkça “Çin Emperyalizmi”nden bahseden şu ya da bu makale var.[10] Çin hakkındaki diğer çeşitli makaleler ya onu “emperyalist” olarak nitelendirmiyor[11] ya da “gelişmekte olan Çin emperyalist emellerinden” bahsediyor.[12] Yaklaşan Küresel Ticaret Savaşı hakkında yakın zamanda yayınlanan birkaç makalede, IMT bunun emperyalistler arası bir rekabeti yansıttığını öne sürüyor.[13] Bir

---

part-one.htm; IMT: Perspectives for World Revolution 2014, 29 Ocak 2014, http://www.marxist.com/world-perspectives-2014.htm;

[9] Francesco Merli: Rusya'nın Kırım'ı ilhakı – Dünya ilişkileri için ne gibi sonuçlar doğurur? 21 Mart 2014 https://www.marxist.com/russian-annexation-of-crimea-what-consequences-for-world-relations.htm

[10] Adam Pal: Pakistan: Çin'in sürekli büyüyen gücü, 02 Mart 2017, http://www.marxist.com/pakistan-the-ever-growing-power-of-china.htm

[11] Daniel Morley: 2016'da Çin ve Dünya Ekonomisi: "Her Şeyi Sat", 12 Ocak 2016 http://www.marxist.com/china-world-economy-2016-sell-everything.htm

[12] Zhan Dou Zhe ve Dan Morley: Çin nereye gidiyor: planlı ekonomiye mi yoksa kapitalizmi güçlendirmeye mi? 30 Kasım 2017 https://www.marxist.com/where-is-china-coming-back-to-the-planned-economy-or-strengthening-capitalism.htm

[13] Bkz. Niklas Albin Svensson'dan birkaç makale: Trump-Çin ticaret savaşındaki gerçek riskler, 08 Ekim 2018 https://www.marxist.com/the-real-stakes-in-the-trade-war-between-trump-china -trade-war.htm; Çin: burjuvanın geride kalabileceği bir ticaret savaşı, 21 Haziran 2018 https://www.marxist.com/china-a-trade-war-the-bourgeois-can-get-behind.htm; Trump’ın küreselleşmeye karşı savaşı, 04 Haziran 2018 https://www.marxist.com/trump-s-war-on-globalisation.htm; Dünya ticareti: Trump gözünü Çin'e dikiyor, 29 Mart 2018 https://www.marxist.com/world-trade-trump-sets-his-eyes-on-china.htm. ayrıca bkz. Rob Sewell: “Ticaret savaşları iyidir” – Trump kırılgan dünya ekonomisini tehdit ediyor, 12 Mart

makale Çin'den “yükselen, kapitalist bir güç” olarak bahsediyor.[14] Özetle, emperyalistler arası rekabetin bu kadar açık ifadeleriyle karşı karşıya kalan IMT için, Çin'in yaklaşık on yıldan beri emperyalist bir Büyük Güç haline geldiği gibi basit gerçeği dile getirmenin ne kadar zor olduğu büyüleyicidir!

SWP: Teorik Kayıtsızlık

Sözde Uluslararası Sosyalist Eğilim'in (IST) ana gücü olan Sosyalist İşçi Partisi'ne (SWP) geldiğimizde de benzer bir tablo görüyoruz. Bu bölümde bahsedilen diğer merkezci örgütlerden temel fark, SWP/IST'nin, Lenin ve Troçki tarafından geliştirilen ve savunulan Marksist emperyalizm teorisini açıkça reddetmesinde daha açık, daha cesur olmasıdır.[15] Ancak sonuç çok benzer. SWP/IST, teorik dergilerinde son dönemde Çin hakkında bir dizi makale yayınlamış olsa da (Socialist Review dergisinin Çin'e adanmış tüm özel sayısı dahil), bunlardan hiçbiri Çin'i emperyalist olarak nitelendirmiyor.[16] Aynı şey, SWP'nin yaklaşmakta olan Küresel Ticaret Savaşı hakkındaki makaleleri için de geçerlidir.[17] Benzer şekilde, Çin hakkında birkaç yıl önce

---

2018 https://www.marxist.com/trade-wars-are-good-trump-threatens-fragile-world-economy.htm

[14] Joe Attard (IMT): ABD-Çin ticaret anlaşmazlığı: Trump'ın pervasızlığı istikrarsızlığı derinleştiriyor, 17 Mayıs 2018 https://www.marxist.com/us-china-trade-dispute-trump-s-reckless-deepens-instability.htm

[15] SWP'nin emperyalizm teorisi alanındaki spesifik revizyonizm biçimini, The Great Robbery of the South, s. 216-236 kitabımızın 9. bölümünde ele aldık.

[16] Adrian Budd: Hükümdarlar hoşnutsuzluğa hazırlanıyor, Socialist Review, Sayı: Ekim 2018 http://socialistreview.org.uk/439/rulers-make-ready-discontent; Simon Gilbert: Çin'e Odaklanma: İşçiler ve ulusal sorun, Sosyalist İnceleme, Sayı: Eylül 2018 http://socialistreview.org.uk/438/focus-china-workers-and-national-question; Simon Gilbert: Çin: Oluşmakta olan bir işçi hareketi, Socialist Review, Sayı: Nisan 2018, http://socialistreview.org.uk/434/china-labour-movement-making; Adrian Budd: Çin: Devlet kapitalizminde yeni suşlar, Socialist Review, Sayı: Mayıs 2018, http://socialistreview.org.uk/435/china-new-strains-state-capitalism; Lawrence Wong: Çin ve milliyetçilik, Mektuplar, Sosyalist İnceleme, Sayı: Ekim 2018 http://socialistreview.org.uk/439/china-and-nationalism; Sally Kincaid: Kadınlar ve Çin: Ne değişti? Socialist Review, Sayı: Haziran 2018, http://socialistreview.org.uk/436/women-and-china-what-has-changed

[17] Charlie Kimber: Trump, işaretleme desteğini artırmak için ticaret savaşlarını hızlandırıyor, 18 Eylül 2018, Sosyalist İşçi Sayı No. 2622, https://socialistworker.co.uk/art/47220/Trump+ramps+up+trade+wars+to+artırma+işaretleme+destek; Alex Callinicos (SWP): Küresel ticaret savaşı çözülmedi, 31 Temmuz 2018, Sosyalist İşçi, Sayı 2615, https://socialistworker.co.uk/art/46986/The+global+trade+war+hasnt+been+resolved; Alex Callinicos: Darkening umutları, International Socialist Journal, Sayı: 159 (2018), http://isj.org.uk/darkening-prospects/; Alex Callinicos (SWP): Trump'ın ticaret savaşı egemen sınıf için kaos anlamına geliyor, 6 Mart 2018, Sosyalist İşçi, Sayı 2594 https://socialistworker.co.uk/art/46224/Trumps+trade+war+means+chaos+for+the+ruling+class

yayınlanan daha uzun bir teorik makale, Büyük Gücü “emperyalist” olarak nitelendirmekte başarısız oluyor.[18]

Bir makalede olduğu gibi tek bir istisna var, SWP açıkça konuşmayı başarıyor: “Fakat en azından şu an için iki “dev gemi”, ABD ve Çin arasındaki artan emperyalistler arası rekabet, ekonomik yollarla yürütülüyor.”[19] Ancak bir tuz tanesi çorbayı iyileştirebilirken, bir kaşık çorba, bir kap tuzu lezzete dönüştürmez.

Özetle, SWP örneğinde, diğer merkezci örgütlerle aynı temel sorunu görüyoruz. Bununla birlikte, Marksistlerin doğru yönelimi bulması için ön koşul olan dünya siyasetindeki temel değişiklikleri tamamen fark etmekte başarısız oluyorlar.

Aşağıda göreceğimiz gibi, Marksist emperyalizm teorisi üzerindeki bu tür bir kafa karışıklığı tesadüfi değildir. Sadece teorik cehaletinin bir sonucu da değildir. Bu tür bir teorik kafa karışıklığı, emperyalist güçler veya onların yerel vekilleri tarafından saldırıya uğrayan ezilen halkların yanında yer almama konusunda büyük bir oportünist pratiği haklı çıkarmaya da hizmet eder.

Bu bölümü, emperyalistler arası rekabetin doğru bir analizi ile ortaya çıkan taktik platformun önemli ilişkisine dikkat çekerek bitiriyoruz. Bu ilişkiyi 6 PUAN belgemizde özetledik:

“Mevcut kapitalist kriz döneminin itici dinamiğini anlamak ve doğru bir pozisyon almak, yalnızca ABD, AB ve Japonya'nın değil, aynı zamanda yeni yükselen güçler, Rusya ve Çin'in de emperyalist karakterini kabul ederse mümkündür. Bu konuda tek doğru, anti-emperyalist programa, proletarya enternasyonalizmi ve devrimci yenilgiciluğa, yani işçi sınıfının tüm emperyalist güçlerden bağımsız ve onlara karşı tutarlı mücadelesi perspektifine ulaşmak ancak böyle bir temelde mümkündür. Bu, devrimcilerin, emperyalistler arası çatışmalarda, 'Asıl düşman evde!' sloganı altında herhangi bir Büyük Güç'e destek vermeyi reddettiği anlamına gelir (…) Bu Büyük Güçlerin gerici ve emperyalist karakterini tanımayanlar, kaçınılmaz olarak başarısız olacaklardır. Tutarlı bir anti-emperyalist, yani Marksist, çizgi ve

[18] Jane Hardy ve Adrian Budd: Çin'in kapitalizmi ve krizi, International Socialist Journal, Sayı: 133, 9 Ocak 2012, http://isj.org.uk/chinas-capitalism-and-the-crisis/

[19] Alex Callinicos (SWP): Trump ciddileşiyor, International Socialist Journal, Sayı: 158 (2018), http://isj.org.uk/trump-gets-serious/

bilinçli ya da bilinçsiz olarak bir ya da diğer emperyalist kampı 'daha az kötü' olarak desteklemekle sonuçlanacaktır”.[20]

Ne yazık ki, son bölümlerde ele aldığımız merkezci örgütlerin liderlikleri böyle bir Marksist çizgiden çok uzak!

[20] RCIT: Devrimci Birlik Platformu için Altı Nokta Bugün, Şubat 2018, https://www.thecommunists.net/rcit/6-points-for-a-platform-of-revolutionary-unity-today/

Bölüm 3: Tüm Büyük Güçlere Karşı Devrimci Yenilgicilik Programı

XII. Üçüncü Dünya Savaşı Kaçınılmaz mı? (Michael Roberts Üzerine Kritik Notlar)

RCIT, 2008'de yeni dönemin başlamasından bu yana Büyük Güçler arasındaki rekabetin hızlanmasının kaçınılmaz olarak yeni bir Dünya Savaşı ile sonuçlanacağına işaret etti. Böyle bir kıyamet senaryosundan kurtulmanın tek yolu, "Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgi Üzerine Tezler"de belirttiğimiz gibi, işçi sınıfının emperyalist savaş çığırtkanlarına karşı onların devrilmesiyle sonuçlanan devrimci sınıf mücadelesidir.

Birçok sosyalist böyle bir bakış açısını reddeder. Michael Roberts tarafından öne sürülen bazı argümanları ele alalım. Roberts, kapitalist dünya ekonomisinin iyi tasarlanmış analizlerini düzenli olarak üreten Marksist bir ekonomisttir. Yakın zamanda yayınlanan bir makalesinde, mevcut uzun bunalımın olası sonu ve yeni bir uzun yükseliş aşamasına geçiş hakkındaki düşüncelerini detaylandırıyor. Önce makalesinin ilgili paragraflarını aktaracağız, ardından içeriğini eleştirel bir şekilde tartışacağız. "Önümüzdeki emperyalizmin yeni bir aşaması mı?" başlıklı bir bölümde. Roberts yazıyor:

> "Dünya ekonomisi Uzun Buhran içinde. Ancak dünya kapitalizmi bu bunalımlı durumda kalmayacak. Sonunda, muhtemelen yeterli değeri (üretim araçlarının değeri, hayali sermaye ve istihdam) yok edecek başka bir çöküşün ardından, ayakta kalan sermayelerin karlılığı, yatırım ve büyümede yeni bir yükseliş dalgası başlatmak için yeniden yükselecektir. Bu, elbette, sınıf mücadelesinin, herhangi bir büyük emperyalist ekonomide emek güçlerinin sermayeye karşı zafer kazanmasına yol açmadığını varsayar.
>
> Böylece yeni bir küreselleşme dalgası mümkündür. Dünyada sömürülecek daha çok insan var ve değerin ve artı değerin genişlemesi için yeni bir döngü sağlayabilecek her zaman yeni teknolojik yenilikler var. Özellikle Afrika'da, henüz kullanılmayan büyük emek rezervleri var. Dünya ekonomileri için en son BM tahminleri, dünyanın gelişmiş ekonomilerinin birçoğunda ve Çin'de nüfus küçülürken, Afrika'nın önümüzdeki doksan yıl içinde nüfus artışına hakim olmasının beklendiğini gösteriyor. Afrika'nın nüfusunun sadece 90 yılda dört kattan fazla artması beklenirken, Asya büyümeye devam edecek, ancak bundan yaklaşık 50 yıl sonra zirveye ulaşacak ve sonra azalmaya başlayacak.
>
> Kapitalizm Asya, Güney Amerika ve Orta Doğu'nun emek güçlerine giren bu yüz milyonları sömürerek daha ileri bir adım atabilir mi? Olgun kapitalist

> ekonomilerdeki endüstriyel işgücü 150 milyonun altına düşerken; Sözde yükselen ekonomilerde endüstriyel işgücü, 1980'lerin başında emperyalist ülkelerdeki endüstriyel işgücünü geride bırakarak şimdi 500 milyon seviyesinde bulunuyor. Ayrıca, yeni değerler için sömürülebilecek başka bir 2,3 milyar insanın işsiz, eksik istihdam edilmiş veya faal olmayan yetişkinlerinden oluşan büyük bir yedek emek ordusu var."[1]

Lenin, siyasette kötü gaflar yapan ünlü bir Rus yazar ve işçi sınıfı mücadelesinin sosyalist destekçisi Maxim Gorki hakkında, onun hakkında çok sert yargılanmaması gerektiğini söylemeyi severdi. O büyük bir sanatçı, dedi Lenin ve böyle insanların sınıf mücadelesinin labirentinde yollarını bulmaları beklenmemeli. Michael Roberts, büyük ekonomistler hakkında benzer bir yargıya varıyor. Dünya ekonomisi üzerine yazıları genellikle mükemmeldir ve ekonomik analizlerimizde onlara defalarca atıfta bulunduk. Ancak siyaset alanında, Ted Grant'in merkezci CWI/IMT geleneğinin bu eski destekçisi, bu siyaset öğretmenlerinin eksikliklerini gideremedi.

Örneğin, hala Çin'i kapitalist olmayan bir "deforme olmuş işçi devleti" olarak görüyor.[2] Ne yazık ki, yeni bir uzun patlamayla ilgili teorisi çok daha iyi değil. Yeni bir uzun patlama olasılığını tahmin etmek için temel argümanları, temelde i) sonunda başka bir çöküşün, karlı yatırımlar için ön koşulları yaratmak için yeterli kapitalist değeri yok edeceğidir ve ii) Afrika'da ve yarı-sömürge dünyanın diğer bölgelerinde, kapitalist sömürü sürecine entegre edilebilecek büyük işgücü sektörlerinin hâlâ var olduğu.

Elbette, büyük çöküşlerin büyük miktarlarda kapitalist değeri yok edebileceği doğrudur ve bu da, kapitalist yükseliş döneminin bir ön koşuludur. Ayrıca Afrika ve Asya'da artan genç nüfusun kapitalist pazara entegre edilebileceği de doğru.

Nüfus Artışı ve Uzun Yükselişler

Ancak, bu tezde bir takım kusurlar vardır. Önce Afrika'daki genç nüfusun argümanını ele alalım. Nitekim, dünya nüfusunun büyüme oranları geçtiğimiz

---

[1] Michael Roberts: Emperyalizm, küreselleşme ve sermayenin karlılığı, içinde: Rupture Dergisi, Sayı 1, https://rupturemagazine.org/2018/01/25/emperyalism-globalization-and-the-profitability-of-capital/

[2] Bu efsaneyi burada ele aldık: Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu, bölüm 10, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/; Michael Pröbsting: Dünya Perspektifleri 2018, s. 59 (Dipnot 99), https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/.

on yıllarda şu anda olduğundan daha yüksekti ve önümüzdeki on yıllarda daha da düşük olacağı tahmin ediliyor. (Bkz. Tablo 26 ve Şekil 31)

Tablo 26. On Yıla Göre Toplam Dünya Nüfusu, 1950-2050 (tarihsel ve tahmini)[3]

	Toplam dünya nüfusu (yıl ortası rakamları)	On yıllık büyüme oranı (%)
1950	2,556,000,053	18.9%
1960	3,039,451,023	22.0%
1970	3,706,618,163	20.2%
1980	4,453,831,714	18.5%
1990	5,278,639,789	15.2%
2000	6,082,966,429	12.6%
2010*	6,848,932,929	10.7%
2020*	7,584,821,144	8.7%
2030*	8,246,619,341	7.3%
2040*	8,850,045,889	5.6%
2050*	9,346,399,468	—

Şekil 31. Dünya ve büyük alanlar için ortalama yıllık nüfus değişimi oranı, 1970-2050[4]

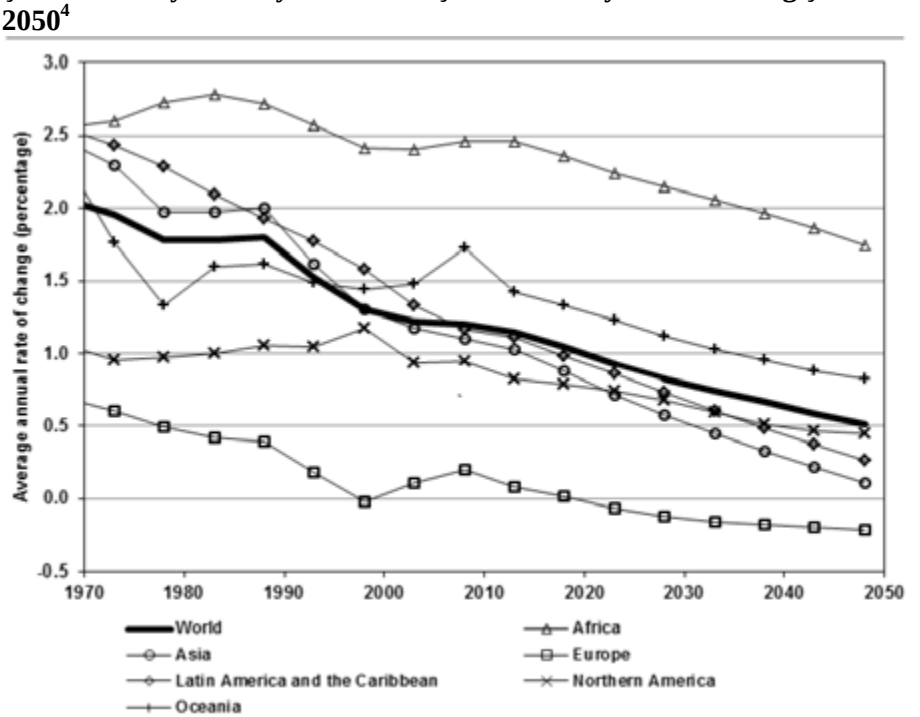

[3] https://www.infoplease.com/world/population-statistics/total-population-world-decade-1950-2050

[4] 2014 Yılında Dünya Nüfus Durumu. Kısa Bir Rapor, Birleşmiş Milletler, Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, New York, 2014, s. 4

Şekil 32'de, 1970'den 2015'e kadar dünyanın her yerinde çalışma çağındaki nüfusun arttığını, ancak önümüzdeki on yıllarda (Afrika hariç) dünyanın her yerinde azalacağının tahmin edildiğini görebiliriz.

Şekil 32. Bölgeye Göre 15-64 Yaş Nüfus Yüzdesi, 1970-2030[5]

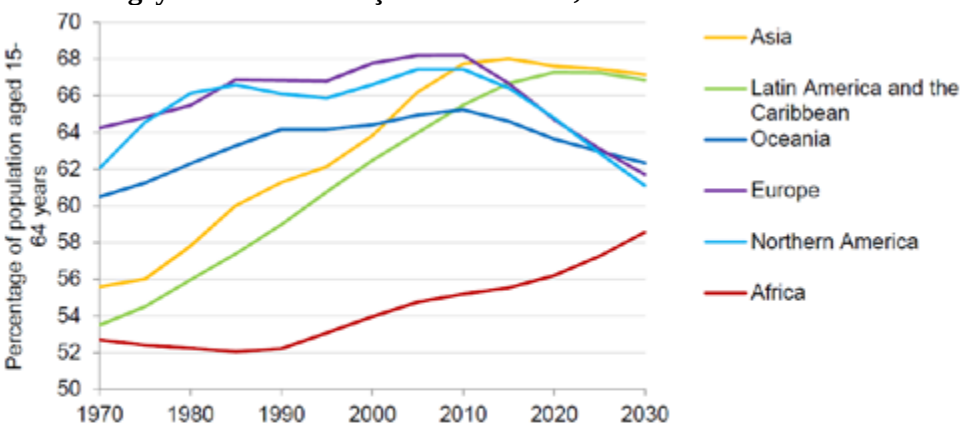

Data source: United Nations (2015). *World Population Prospects: The 2015 Revision.*

Özetle, "devasa emek rezervleri" geçmişte, gelecekte artacakları tahmin edilenden çok daha fazla büyümüştür. Ve çalışan nüfusun (gelecek için tahmin edilenden daha yüksek bir büyüme oranına rağmen) kapitalist dünya ekonomisinin büyüme oranları, Bölüm 1'de gösterdiğimiz gibi, geçtiğimiz on yıllarda düşüyordu. Kısacası, gelecekte daha düşük nüfus artış oranlarının kapitalizmin uzun bir yükselişinin temeli olabileceğini varsaymak mantıktan yoksundur.

Şunu ekleyelim ki, 1989-91'de Stalinizmin çöküşünden sonra, Rusya'da, Çin'de ve dünyanın başka yerlerinde yozlaşmış işçi devletlerinin ortadan kaybolmasıyla kapitalist dünya pazarına yüz milyonlarca ek işgücü eklendiğinde, kapitalizmin gerileyen dinamiği tersine bile dönmedi. Bu arada, o zamanlar çeşitli revizyonistlerin bu olayın uzun bir patlama dönemi açacağını varsaydıklarını not ediyoruz - her zaman şiddetle karşı çıktığımız bir şey.[6]

---

[5] Nüfus 2030. Sürdürülebilir kalkınma planlaması için demografik zorluklar ve fırsatlar, Birleşmiş Milletler, Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, New York, 2015, s. 24

[6] Bkz. Richard Brenner'ın kitabı, Michael Pröbsting, Keith Spencer: The Credit Crunch - A Marksist Analysis, London 2008.

Uzun Yükselişler İçin Koşullar Nelerdir?

Michael Roberts'ın ikinci argümanı da hatalı. Doğru, bir çöküş kapitalist değeri yok eder. Ancak emperyalizm çağında kapitalizmin tarihi, başlı başına bir çöküşün veya genel olarak kapitalist değerin yok edilmesinin, uzun bir kapitalist yükseliş dönemi için koşulları yaratmak için yeterli olmadığını göstermiştir. Özetleyelim: ekonomik ve askeri felaketler 1914-18, 1929-33, 1937 ve 1939-45'te kapitalist değerde büyük yıkımlara yol açtı ve ardından 1974/75, 1980-82, 1990-91, 2000-1 ve Büyük Durgunluk 2008-09'da şiddetli durgunluklar yaşadık. Bu, yalnızca tek bir durumda (İkinci Dünya Savaşı) uzun bir kapitalist yükseliş döneminin yolunu açtı. Dolayısıyla, bu tür çöküşlerin başka bir kapitalist patlama için yeterli bir önkoşul olmadığı açıktır.

Bu bizi uzun bir kapitalist yükseliş döneminin nedenleri sorununa götürür. Michael Roberts, konulara eklektik bir ekonomist bakış açısıyla yaklaşma hatasına düşüyor (belki de bir ekonomist için alışılmadık bir durum değil). Ekonominin şu ya da bu faktörünü analiz ederek tarihsel gelişimi anlamayı hayal eder. Bununla birlikte, Marksistlerin "politik ekonomi" hakkında konuşmaları boşuna değildir. Kapitalizm yalnızca bir üretim tarzı olarak var olmaz, aynı zamanda sosyo-ekonomik bir oluşumdur. Sınıf çelişkilerini düzenleyen bir devlet olmadan ekonomi, ulus devletler olmadan da dünya ekonomisi var olamaz.

Emperyalizm çağındaki kapitalizm, Marksistlerin tekrar tekrar açıkladığı gibi, tarihsel düşüş eğilimi ile karakterize edilir.[7] Buna karşılık, mekanik uzun dalgalar teorisinin destekçileri, bir kapitalist yükseliş dönemini bir kapitalist yükseliş döneminin takip etmesi için bir kapitalist yükseliş döneminin takip etmesi gerektiğine dair bir tür tarih-ötesi yasa olduğuna inanırlar. Görünüşe göre Michael Roberts da bu yanlış anlayışa bağlı.[8]

Başka bir yerde açıkladığımız gibi, Marksistler 1950'ler ve 1960'lardaki "Uzun Patlama" dönemini tanırlar. Ancak bu dönemin, olağanüstü tarihi koşulların

---

[7] Analizimiz diğerleri arasında özetlenmiştir: Michael Pröbsting: The Catastrophic Failure of the Theory of "Catastrophism", https://www.thecommunists.net/theory/the-catastrohic-failure-of-the-theory-of -felaket/; Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu, bölüm 3, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/; Michael Pröbsting: Emperyalizm, Küreselleşme ve Kapitalizmin Düşüşü, içinde Richard Brenner, Michael Pröbsting, Keith Spencer: Kredi Sıkıntısı - Bir Marksist Analiz, Londra 2008, https://www.thecommunists.net/theory/emperyalism-and-globalization /

[8] Uzun dalgalar teorisine yönelik eleştirimiz için bkz. Michael Pröbsting: "Felaket" Teorisinin Felaket Başarısızlığı, s. 22-24; Richard Brenner: Küreselleşme ve Yeni Uzun Dalga Miti, içinde: Kredi Sıkıntısı - Bir Marksist Analiz, http://www.fifthinternational.org/content/globalization-andmyth-new-longwave

bir sonucu olarak emperyalist çağda bir istisna olduğunu görmek gerekir. Birincisi, dünya savaşı büyük sermaye yıkımlarına neden oldu. İkincisi, faşizm işçi sınıfı için tarihi yenilgilerle sonuçlandı. Buna, 1945-48'de devrimci işçi sınıfı mücadelelerine ihanet eden ve bununla kapitalizmin istikrara kavuşmasına yardımcı olan Stalinist bürokrasinin yıkıcı rolünü ekleyin. Ayrıca Stalinizm, aşağı yukarı 1989-91'e kadar süren gerici bir dünya düzeni – "Yalta anlaşması" – kurma konusunda emperyalist güçlerle anlaştı.

Son olarak ve özellikle önemli olan II. Dünya Savaşı, mutlak hegemon olarak ABD ile birlikte emperyalist güçler arasında tartışmasız bir hiyerarşinin ortaya çıkmasıyla sonuçlandı. Hegemonik bir emperyalist gücün ortaya çıkmasıyla sonuçlanmayan Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra durum böyle değildi. Dolayısıyla, İkinci Dünya Savaşı ile sonuçlanan çalkantılı 1920'ler ve 1930'lar. Almanya ve Japonya'nın yenilgilerinden ve ABD'nin tartışmasız egemenliğinden kaynaklanan emperyalistler arası ilişkilerin yeniden düzenlenmesiydi; bu, tüm bir tarihsel dönem boyunca – fiilen 2000'lerin sonlarına kadar – emperyalist Büyük Güçler arasındaki rekabetin yalnızca ikincil bir rol oynadığı anlamına geliyordu.

Öyleyse, teorik olarak, yeni bir uzun kapitalist patlama döneminin önkoşulları ne olabilir? Bir süre önce yayınlanan bir makalede aşağıdaki argümanları detaylandırmıştık:

> "Bunun ön koşulu:
>
> * egemen sınıfın işçi sınıfına tarihi yenilgiler yaşattığını ve bununla meta emeğin fiyatını niteliksel olarak daha düşük bir düzeye indirdiğini,
>
> * çok büyük bir gereksiz sermaye kütlesinin yok edilmesi (savaşlar veya benzeri felaketler yoluyla) ve
>
> * emperyalist bir gücün tartışmasız hegemonyası altında yeni bir kapitalist dünya düzeninin kurulduğunu (19. yüzyılda bu İngiltere'ydi, 1945'ten sonra ABD'ydi) (…)
>
> Gelecekte 1950'ler ve 1960'lardakine benzer bir uzun patlama yaşayabilir miyiz? Marksist bir bakış açısından, böyle bir olasılığı dışlamak yanlış olur. Ancak böyle bir olasılığı, bu yükselişe yol açan olayların basit bir tekrarı olarak tasavvur etmek de aynı derecede yanlış olur. 21. yüzyılın tekelci kapitalizmi, 50'ler ve 60'larınkiyle aynı değil.

> Üretici güçler o zamandan beri muazzam bir şekilde gelişti ve onlarla birlikte yıkıcı güçler de gelişti. Bugün bir dünya savaşı, insanlık için 2. Dünya Savaşı'ndan (insanlığın bir kısmının yok edilmesi ve uygarlığın yok edilmesi dahil) ölçülemeyecek derecede daha kötü sonuçlara sahip olacaktır. Küreselleşen dünya ekonomisinin ince bağlantısı, herhangi bir ciddi bölgesel rahatsızlığın – ister ekonomik, ister politik veya askeri olsun – tüm gezegeni yutacağı anlamına gelir. Bu nedenle, emperyalist çelişkilerin geçici olarak azalması ve yeni bir uzun süreli yükseliş olasılığı bile 20. yüzyılın ortalarından çok daha azdır. "Ya sosyalizm ya barbarlık" alternatifi ise 21. yüzyılda hiç olmadığı kadar keskin bir şekilde ortaya çıkıyor. Emperyalizm yaşlılığında ne kadar çürürse, çelişkileri de o kadar patlayıcı hale gelir. Düşüşünden ve başka bir canlanma döneminden geçici bir kaçışın önkoşulları, sermayenin eşi görülmemiş büyük bir yıkımı, işçi sınıfı için büyük tarihi yenilgiler ve önde gelen bir emperyalist gücün mutlak bir hegemon olarak dünya durumunu istikrara kavuşturabilmesi için Büyük Güçler arasında bir savaş olacaktır. Başka bir deyişle, kapitalizm, insanlığın bekasını sorgulayacak kadar barbar yöntemler gerektirecektir."[9]

Elbette, kapitalizmin daha uzun bir yaşam süresine ilişkin herhangi bir teorik olasılığı dışlamak yanlış olur. Büyük Güçler arasında bir nükleer savaşın bir tarafın yok olmasına ve diğer tarafın nispeten zarar görmemiş durumuna yol açacağı bir senaryoyu dışlamak yanlış olur. Ya da gezegenin bir bölümünün çevresel bir felaket ya da pandemi tarafından yok edildiğini ve diğerinin olmadığını. Teorik olarak, milyonlarca insanın yanı sıra sanayi ve altyapının yaygın bir şekilde yok edilmesiyle sonuçlanan bu tür yıkıcı olaylar, teorik olarak yeni bir kapitalist yükselişin koşullarını yaratabilir. Ancak, kesinlikle korkunç bir toplumsal gerilemeyi temsil edecek böyle bir senaryo üzerinde sosyalistlerin spekülasyon yapmak, hatta bir mücadele perspektifi inşa etmek için hiçbir sebeplerinin olmadığını çok fazla açıklamaya gerek yok.

Kautskyciliğin Bir Unsuru

Son olarak, savaşlarda kaçınılmaz olan kapitalizmin iç dinamikleri konusundaki ısrarımızın hem tarihin derslerine hem de Marksizmin klasik öğretilerine uygun olduğunu vurgulayalım. Sınıflı toplumların tarihinde, Büyük Güçlerin ve İmparatorlukların iktidarı barışçıl bir şekilde bir rakibe

---

[9] Yazarın 2007'de yazdığı, Michael Pröbsting: The Great Robbery of the South, pp. 376-377, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/'da alıntılanan bir makalesinden

devretmemeleri her zaman böyle olmuştur. Her zaman ellerinden geldiğince güçlerini korumaya çalıştılar ve rakipleri de aynı gaddarlıkla onları devirmeye çalıştılar. Roma İmparatorluğu ile Kartaca arasındaki, Çin Üç Krallığı (Wei, Shu ve Wu) arasındaki, Çin ile Japonya arasındaki, İngiltere ile Fransa arasındaki veya 20. yüzyılın iki Dünya Savaşında yer alan modern Büyük Güçler arasındaki rekabeti bir düşünün.

Aslında, kapitalist tekeller ile emperyalist Büyük Güçler arasındaki çelişkilerin bazı ekonomik çöküşlerle hafifletilemeyeceğini kabul etmek Marksistlerin klasik bir tutumudur. Hayır, bu düşmanlıklar kaçınılmaz olarak dünya savaşlarıyla sonuçlanmalıdır. Bu her zaman Lenin'in temel bir varsayımı olmuştur.

> "Savaş, Hıristiyan rahiplerin (vatanseverlik, insanlık ve barış vaaz etmede oportünistlerin arkasında hiçbir şey olmayan) düşündüğü gibi tesadüfen gerçekleşmez, "günah" değildir, ancak kapitalizmin kaçınılmaz bir aşamasıdır, barış kadar meşru bir kapitalist yaşam biçimidir."[10]

> "…dünya çapındaki modern tekelci kapitalizmi adeta özetler. Ve bu özet, üretim araçlarında özel mülkiyet var olduğu sürece, böyle bir ekonomik sistemde emperyalist savaşların kesinlikle kaçınılmaz olduğunu kanıtlıyor."[11]

> "Kapitalizmde, özellikle emperyalist aşamasında, savaşlar kaçınılmazdır."[12]

Aslında, eğer işçi sınıfı bu gezegende kapitalizmi devirmezse ve emperyalizmi yok etmezse, Büyük Güçler arasındaki rekabetin tırmanmasının kaçınılmaz olarak yeni bir Dünya Savaşı ile sonuçlanmayacağını hayal etmek küçük-burjuva bir yanılsama olur. Böyle bir pasifist mit, merkezciliğin kurucu babası Karl Kautsky tarafından uzun zaman önce ortaya atılmıştı. Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasından sadece birkaç hafta sonra(!), şiddet içeren emperyalist kapitalizmi barışçıl bir "Ultraemperyalizme" dönüştürmenin mümkün olacağını ilan etti.

> "Marx'ın kapitalizm hakkında söylediği şey emperyalizme de uygulanabilir: tekel rekabeti ve rekabet tekelini yaratır. Dev firmaların, dev bankaların ve multi-milyonerlerin çılgın rekabeti, küçükleri yutan büyük finans gruplarını kartel kavramını düşünmeye zorladı. Aynı şekilde, büyük emperyalist güçler

---

[10] V. I. Lenin: Sosyalist Enternasyonalin Konumu ve Görevleri (1914); içinde: CW Cilt. 21, s. 39-40

[11] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); içinde: CW Cilt. 22, s. 190

[12] V. I. Lenin: R.S.D.L.P. Yurtdışı Gruplar (1915); CW 21, s. 162

> arasındaki Dünya Savaşı'nın sonucu, silahlanma yarışından vazgeçen en güçlülerin federasyonu olabilir. Bu nedenle, salt ekonomik bakış açısından, kapitalizmin başka bir aşamadan, kartelleşmenin dış politikaya çevrilmesinden hâlâ geçebilmesi imkansız değildir: tabii ki emperyalizme karşı olduğu kadar enerjik bir şekilde mücadele etmemiz gereken bir ultra-emperyalizm aşaması, ama tehlikeleri silahlanma yarışında ve dünya barışına yönelik tehditte değil, başka bir yönde yatıyor."[13]

Lenin bunun işçi sınıfını pasifleştirmeyi ve silahsızlandırmayı ve kapitalist sınıfa karşı devrimci mücadele perspektifini karıştırmayı amaçlayan gerici bir rüya olduğuna defalarca işaret etti. Yoldaşı Nikolai Buharin'in emperyalizm üzerine bir kitabının önsözünde, Kautsky'nin fikri hakkında şu yorumu yaptı:

> "Özellikle Kautsky'de, Marksizm'den açıkça kopuşu, siyaseti reddetme veya ihmal etme ya da emperyalist çağda çok sayıda ve çeşitli olan siyasi çatışmalar, kargaşalar ve dönüşümler üzerinde bir "sıçrayış" biçimini almadı; emperyalizmin bir özürü biçimini değil, bir "barışçıl" kapitalizm rüyası biçimini almıştır. Kautsky, "Barışçıl" kapitalizmin yerini barışçıl olmayan, saldırgan, sarsıcı emperyalizme bıraktığını kabul etmek zorunda kalıyor, çünkü bu, 1909'da bir Marksist olarak en son bazı bütünleşik sonuçlar ürettiği makalede kabul ettiği bir şeydi. Ancak emperyalizmden "barışçıl" kapitalizme doğrudan bir geri çekilme hayaliyle kaba, basit bir şekilde oynamak imkansızsa, Neden özünde küçük-burjuva olan bu hayaller, "barışçıl" "ultra-emperyalizm" üzerine masum spekülasyonlar şeklini almasına izin vermiyor? Ulusal (oldukça ulusal olarak yalıtılmış) emperyalizmlerin uluslararası entegrasyonuna, küçük burjuvaların özellikle nahoş, rahatsız edici ve endişe verici bulduğu savaşlar, siyasi ayaklanmalar vb. , bu durumda, şimdi ve burada olan emperyalizmin son derece çelişkili ve felaketli çağından neden bir kaçış olmasın, görece barışçıl, görece çatışmasız ve görece felaketsiz bir "ultra-emperyalizm"in masum hayalleri aracılığıyla mı? Neden Avrupa için şafak söken emperyalizm çağının yarattığı ve ortaya çıkardığı akut sorunlardan, bu çağın yakında geçip gitme olasılığını hayal ederek ve onu görece "barışçıl" bir "ultra-emperyalizm çağı" takip ederek kaçmaya çalışmayalım? " herhangi bir "ani" taktik gerektirmeyecek mi? Kautsky tam olarak, "kapitalizmin böyle [ultra-emperyalist] yeni bir aşamasının her halükarda hayal edilebilir olduğunu", ancak "bunun mümkün olup olmadığına karar vermek için henüz yeterli önkoşul bulunmadığını" söylüyor (Die Neue Zeit, 7 Nisan 1915). , s. 144). Burada bulunan

[13] Karl Kautsky: Der Imperialismus, içinde: Die Neue Zeit 32-II., 1914, 21, s. 921, İngilizce: Karl Kautsky: Selected Political Writings (Patrick Goode tarafından düzenlenmiş ve çevrilmiştir), The Macmillan Press, Hong Kong 1983, s. 88, http://www.marxists.org/archive/kautsky/1914/09/ultra-imp.htm

> emperyalizmi görmezden gelmek ve varabilecek ya da varamayacak bir "ultra-emperyalizm" alanına kaçmak yönündeki bu dürtüde Marksizm'in bir zerresi yok. Bu formülasyonda, Marksizm, mucidinin kendisinin garanti etmediği "kapitalizmin yeni aşaması" olarak kabul edilir, şimdiki aşamada (ki zaten buradadır) çelişkileri köreltmeye yönelik küçük-burjuva ve son derece gerici arzu, Marksizmin yerini almaktadır."[14]

Tarihsel olarak 3. Dünya Savaşı öncesi bir döneme girdiğimizi söylersek yanılmış olmayız. Herhangi bir yanlış anlaşılmayı önlemek için, böyle bir III. Dünya Savaşı'nın çok yakın olduğunu varsaymıyoruz. Şu anda Küresel Ticaret Savaşında gördüğümüz şey, böylesine yıkıcı bir savaşın hazırlıklarının daha uzun bir tarihsel döneminin başlangıcı, başlangıcıdır. RCIT'in önde gelen yoldaşlarından Yossi Schwartz, bir makalesinde, egemen sınıfın, işçi sınıfını böyle bir Dünya Savaşı için seferber etmeden önce ciddi tarihi yenilgiler alması gerektiğine işaret etti.

> "Böyle bir dizi moral bozucu yenilgi olmasaydı, İkinci Dünya Savaşı asla var olmazdı. Bugün, uluslararası işçi sınıfı henüz yenilmemiştir. Dünya ekonomisinin büyüyen krizlerinin sonucu ya sosyalist devrimlere ya da üçüncü dünya savaşının yolunu açacak yenilgilere yol açacaktır."[15]

Bunun sonucu, bu tür tehlikeler karşısında donakalmak değil, işçi sınıfı öncüsünü ayık bir perspektif ve emperyalist savaş çığırtkanlarına karşı mücadele için devrimci bir program üzerinde örgütlemektir.

"Son olarak, emperyalist Büyük Güçler, devrimci uluslararası işçi sınıfı tarafından ezilmezlerse, rekabetleri 3. Dünya Savaşı'na yol açacaktır. İşçi sınıfı, bu kesintisiz sefalet, savaşlar ve felaketler zincirini ancak bir dünya sosyalist devrimi yoluyla sona erdirebilir. Rosa Luxemburg'un insanlığın "Ya Sosyalizm ya Barbarlık" alternatifiyle karşı karşıya olduğuna dair ifadesi her zamankinden daha alakalı. 21. yüzyılın başlarındaki koşullarda, Luxemburg'un ifadesinin somutlaştırılması şu anlama geliyor: "İklim Tahribatı ve Üçüncü Dünya Savaşı yoluyla Sosyalizm veya Yaygın Ölüm!"[16]

---

[14] V.I.Lenin: N. Bukharin'in Broşürünün Önsözü, Emperyalizm ve Dünya Ekonomisi (1915), içinde: LCW Cilt. 22, s. 105-106

[15] Yossi Schwartz: Capitalist Trade and the Looming 3. World War, 15 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/theory/capitalist-trade-and-looming-3rd-world-war/

[16] RCIT: World Perspectives 2016: İlerleyen Karşı Devrim ve Sınıf Çelişkilerinin Hızlandırılması Yeni Bir Siyasi Aşamanın Açılışını İşaretliyor. Dünya Durumu Üzerine Tezler, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri (Ocak 2016), Bölüm II, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2016/; ayrıca bkz. RCIT: Bugünün

Devrimci Birlik Platformu için Altı Nokta, Şubat 2018, https://www.thecommunists.net/rcit/6-points-for-a-platform-of-revolutionary-unity-today/

XIII. Uluslararası Bir Sınıf Olarak Proletarya

Devrimci Yenilginin programı, emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfının asla "anavatanını" savunmaması gerektiği anlamına gelir. Bu, işçi sınıfının emperyalist devlete karşı keskin muhalefetini yansıtıyor. Bir yanda proletarya ve ezilenler, öte yanda emperyalist efendileri arasında hiçbir ortak çıkar olmadığı gerçeğini temsil eder.

Temelde bu, Marksist programın ve sınıf mücadelesinin genel yöntemlerinin anti-şovenist ve anti-militarist mücadele alanına uygulanmasından başka bir şey değildir. İşçi sınıfının doğası gereği uluslararası bir sınıf olduğu aksiyomuna dayanır. Bu, Karl Marx ve Friedrich Engels tarafından 1847'deki Komünist Manifesto'da zaten en ünlü şekilde formüle edilmiştir:

> "İşçilerin yoktur. Sahip olmadıklarını onlardan alamayız. Proletarya her şeyden önce siyasal üstünlüğü elde etmesi, ulusun lider sınıfı olması, ulusu oluşturması gerektiğine göre, şimdiye kadar, sözcüğün burjuva anlamında olmasa da, kendisi ulusaldır."[1]

Bu açıklama birçok protestonun yanı sıra kafa karışıklığına da neden oldu. Sağcı şovenistler bu sözleri, sosyalistleri "vatansız adamlar" (Almanya'da dedikleri gibi "vaterlandslose Gesellen") olarak karalamak için kullandılar. Oportünist sosyal demokratlar ve Stalinistler bu gerici önyargıyı içselleştirdiler ve burjuva "kamuoyuna" Marksistlerden farklı olduklarını, yani emperyalist anavatanlarının sadık savunucuları olduklarını kanıtlamak için çok çalışıyorlar.

Diğer eleştiriler, genellikle şovenistlerden ve sosyal demokratlardan daha iyi niyetli, ancak daha fazla beyin sahibi olmayan ilerici insanlar, bilimsel sosyalizmin kurucularının sözlerini başka bir çarpık şekilde yorumluyor. Komünist Manifesto'dan sosyalistlerin ulusal sorunla ilgilenmediklerini ve sonuç olarak halkları ulusal baskıya karşı savunmayı reddettiklerini çıkarırlar.

Gerçekle böyle bir yanlış yorumlamadan daha fazla çelişen hiçbir şeyin olamayacağını anlamak için yalnızca az miktarda tarihsel bilgiye ihtiyacı var. Marx ve Engels'in Manifesto'yu yazıp Avrupa kıtasına yayarken, aynı zamanda Polonya halkının ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemek için söz ve eylemlerde yürüdüklerini belirtmek yeterlidir.

---

[1] Karl Marx ve Frederick Engels: Komünist Parti Manifestosu (1847), şurada: MECW Cilt. 6, s. 502-503

Aslında Polonya'nın bağımsızlığının nedeni, Sovyetler Birliği'ndeki Marx-Engels Enstitüsü'nün ünlü kurucusu David Riazanov'un (1931'de Stalinistler tarafından zulmüne kadar) belirttiği gibi, 1864'te Birinci Enternasyonal'in kurulmasına yol açan en önemli faktörlerden biriydi.[2]

Aynı şekilde Marx ve Engels, Almanya'nın ulusal birliğini desteklediler, Almanya'nın Çarlık Rusya'sına karşı devrimci bir savaş çağrısında bulundular ve Habsburg İmparatorluğu'na karşı İtalyan halkının yanında yer aldılar. Daha sonra mazlumların ulusal kurtuluş mücadelelerine koşulsuz desteklerini sürdürdüler. İrlanda halkı veya İngiliz işgaline karşı savaşan Hintliler.[3]

İlk bakışta bu bir çelişki gibi görünüyor ... ama ancak bu konuya biçimci ve mekanik bir bakış açısıyla yaklaşılırsa. Enternasyonalizm ve ulusal sorun konusundaki Marksist yöntemi daha ayrıntılı olarak açıklayalım.

Marx ve Engels "işçilerin vatanı yoktur" derken, işçi sınıfının geldikleri ülkeye "doğal" bir bağlılığı olmadığını kastetmişlerdi. Şu ya da bu yabancı ülkenin işçileri onlara kendi ülkelerindeki yoldaşlar kadar yakındır.

Sınıf bilinçli bir işçinin emperyalist devletle ilişkisi, çalıştığı şirketle ilişkisine benzer. İşçi başka bir şirketin işçisiyle (piyasada iki şirket rakip olsun ya da olmasın) kendi şirketinin işçisiyle aynı dayanışmaya sahip olacaktır. Tüm işçi dayanışması ve sendikalar fikri, işçilerin sınıf doğasına ilişkin bu temel kavrayış üzerine inşa edilmiştir.

Aynı şey sınır, pasaport ve ten rengi söz konusu olduğunda işçi dayanışması için de geçerlidir. Sınıf bilinçli işçi, başka bir ülkede yaşayan, başka bir ülkeden gelen veya kendi ülkesinde yaşayan, aynı ülkede doğmuş veya aynı ten rengine sahip işçi gibi farklı ten rengine sahip işçiye aynı bağlılığı hisseder.

Kimliğimizi oluşturan pasaport ya da ten rengi değil, kapitalistler ve onların devlet makineleri tarafından temelde aynı sömürü ve baskı koşullarıyla karşı

---

[2] Bakınız David Riazanov: Uluslararası İşçiler Birliği'nin ortaya çıkışı (Birinci Enternasyonal'in tarihi üzerine), şurada: Marx-Engels-Archiv. Moskova'daki Marx-Engels Enstitüsü Dergisi, Cilt 1, pp.165-173, Marx-Engels-Archiv Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main 1925 (Politladen yeniden baskı, Erlangen 1971)

[3] Ulusal soruna Marx ve Engels'in yaklaşımı için bkz. Roman Rosdolsky: Engels ve "Tarihsel Olmayan" Halklar: 1848 Devriminde Ulusal Sorun, Critique Books, Glasgow 1986; Michel Löwy: Marksistler ve Ulusal Sorun, içinde: New Left Review 96, Mart-Nisan 1976, s. 81-100; Neil A. Martin: Marksizm, Milliyetçilik ve Rusya, içinde: Journal of the History of Ideas, Cilt. 29, No. 2 (Nisan-Haziran 1968), s. 231-252

karşıya kalan bir sınıf olarak varlığımızdır. Pasaport veya ten rengine dayalı sınıflar arasındaki kimlik, yönetici sınıfın, medyalarının ve siyasi vaizlerinin manipülasyonunun bir sonucudur. Proletaryanın ve ezilenlerin gerçek kimliği, pasaport veya ten rengi ne olursa olsun, yalnızca sınıf kimliğidir.

Enternasyonalizm ve Ulusal Kurtuluş

O halde Marx ve Engels neden çeşitli ulusal mücadeleleri destekledilerve bugün biz neden destekliyoruz? Bunun nedeni, her türlü sömürü ve baskının ortadan kaldırılması için mücadele etmemizdir. Ulusal baskı, şu ya da bu ülkenin yönetici sınıfına hizmet eden bir baskı biçimidir. Bu nedenle devrimciler, bu tür ulusal baskıları kırma mücadelesini desteklemelidir.

Ancak sınıf bilincine sahip işçiler, ulusal baskıya karşı böyle bir muhalefete enternasyonalist bir bakış açısıyla yaklaşıyorlar. Bu, aynı ülkede ya da başka bir ülkede yaşasalar, aynı kıtada ya da başka bir yerde yaşasalar ya da aynı ten rengine sahip olsalar da, tüm ezilen insanların ulusal eşitlik mücadelesini destekledikleri anlamına gelir. Ulusal baskıya karşı savaşıyoruz çünkü bildiğimiz gibi, mazlumlarla aynı pasaportu veya ten rengini paylaştığımız için değil, ancak herhangi bir baskının yokluğunun insanlık için özgürlük ve zenginliğe giden yolu açabileceğini biliyoruz.

Marx ve Engels'in Komünist Manifesto'da kastettikleri budur ve işçi sınıfının özünde uluslararası bir sınıf olduğunu söylediğimizde kastettiğimiz de budur.

Bu temel proleter enternasyonalist anlayıştan mantıksal olarak Devrimci Yenilginin taktiklerini izler. A şirketindeki sınıf bilinçli işçi, ekonomik rekabette rakip B şirketine üstün gelmesi için patronunu aktif olarak destekleyemez. A şirketinin sınıf bilincine sahip işçisi, B şirketinde çalışan meslektaşlarıyla, birbirlerine karşı oynanmayı bırakabilmeleri ve her iki patrona karşı birlikte savaşabilmeleri için temas kurmaya çalışacaktır.

Aynı şekilde, sınıf bilincine sahip işçi, göçmen bir işçinin işgücüne katılmasına karşı çıkan meslektaşlarının herhangi bir şovenist pozisyonuna karşı savaşacaktır. Ve böylece ilerici erkek işçiler, bir kadın işçi çalıştırmaya karşı herhangi bir muhalefeti reddedecek veya yaşlı işçiler, genç bir işçi çalıştırmaya karşı herhangi bir muhalefeti reddedeceklerdir. Her türlü gerici şovenizme ve geri loncacılığa karşı bu tür bir muhalefet, Birinci Enternasyonal'in kurulduğu günden bu yana, Marx ve Engels'in zamanlarında ve bugün de işçi hareketinin temel bir ilkesi olmuştur.

Kapitalist devletin proletaryanın savunmadığı ama yok edilmesi gereken tamamen yabancı bir beden olduğu ve yerini işçilere ve yoksul köylü konseylerine ve milislere dayanan yeni bir komün tipi devletle değiştirmek devrimci işçi hareketi için de bir aksiyom olmuştur. Ya da Lenin'in sözleriyle söylemek gerekirse:

> “Emperyalizm -banka sermayesi çağı, devasa kapitalist tekeller çağı, tekelci kapitalizmin tekelci devlet kapitalizmine dönüştüğü dönem-, hem monarşik hem de en özgür, cumhuriyetçi ülkelerde proletaryaya karşı baskıcı önlemlerin yoğunlaşmasıyla bağlantılı olarak “devlet makinesinin” olağanüstü bir şekilde güçlendiğini ve bürokratik ve askeri aygıtında eşi görülmemiş bir büyüme olduğunu açıkça göstermiştir..”[4]

Marksistlerin, reformistlerin ve merkezcilerin devletin reforme edilebileceği ve kapitalizmin şiddet olmaksızın dönüştürülebileceğine dair hayallerini her zaman reddetmelerinin nedeni budur: “Burjuva devletinin proleter devlet tarafından aşılması, şiddetli bir devrim olmaksızın imkansızdır.”[5]

---

[4] V. I. Lenin: Devlet ve Devrim. Marksist Devlet Teorisi ve Proletaryanın Devrimdeki Görevleri; içinde: CW Cilt. 25, s.326

[5] V. I. Lenin: Devlet ve Devrim. Devlet Üzerine Marksist Öğreti ve Devrimde Proletaryanın Görevleri (1917), içinde: LCW Cilt. 25, s. 405. Ayrıca bakınız: „Burjuva devlet aygıtının zorla yıkılması ve onun yerine Engels'in sözleriyle "artık kelimenin tam anlamıyla bir devlet olmayan yeni bir makinenin konulması olmaksızın proleter devrim olanaksızdır. (V. I. Lenin: Proleter Devrimi ve Dönek Kautsky, içinde: LCW Cilt 25, s. 237). Geçen yüzyılda Kautsky ve bugün Peter Taffee'nin CWI ya da Alan Woods IMT'si gibi sosyalizme barışçıl dönüşüm olasılığına inanan şimdiki zaman, Marx ve Engels'in analizine dayanıyor.
"Sistematik ve hiyerarşik bir işbölümü planına göre şekillendirilmiş her yerde hazır ordu, polis, bürokrasi, din adamları ve yargı organları ile merkezileştirilmiş Devlet iktidarı, doğmakta olan orta sınıf toplumuna hizmet eden mutlak monarşi günlerinden kaynaklanır. feodalizme karşı mücadelelerinde güçlü bir silah olarak (...) ama politik karakteri, toplumun ekonomik değişimleriyle eş zamanlı olarak değişti.Modern sanayinin ilerlemesinin sermaye arasındaki sınıf karşıtlığını geliştirdiği, genişlettiği ve yoğunlaştırdığı aynı hızda. ve emek, devlet gücü giderek daha fazla sermayenin emek üzerindeki ulusal gücünün, toplumsal köleleştirme için örgütlenmiş bir kamu gücünün karakterini üstlendi: sınıf despotizminin bir motoru.” (Karl Marx: The Civil War in France, şurada: MECW Cilt 22, sayfa 328-329
Muazzam bürokratik ve askeri örgütlenmesi, geniş ve yapay devlet mekanizması, yarım milyonluk bir ordunun yanı sıra yarım milyonluk bir dizi yetkilisi olan bu yürütme gücü, Fransız toplumunu kuşatan bu korkunç asalak yapı. bir ağ gibi tüm gözeneklerini tıkadı, mutlak monarşi günlerinde, hızlandırmasına yardımcı olduğu feodal sistemin çürümesiyle ortaya çıktı. Toprak sahiplerinin ve kasabaların senyörlük ayrıcalıkları, devlet iktidarının pek çok niteliğine, feodal ileri gelenler ücretli memurlara ve çatışan ortaçağ genel güçlerinin rengarenk deseni, çalışmaları tıpkı eski çağlarda olduğu gibi bölünmüş ve merkezileştirilmiş bir devlet otoritesinin düzenlenmiş planına dönüştü. bir fabrika. Ulusun sivil birliğini yaratmak için tüm ayrı yerel, bölgesel, kentsel ve taşralı güçleri kırma göreviyle ilk Fransız Devrimi, mutlak monarşinin başlattığı şeyi geliştirmek zorundaydı: merkezileşme, ama aynı zamanda hükümet gücünün kapsamı, nitelikleri ve ajanları. Napolyon bu devlet

Aynı fikir, Bolşevik Parti'nin önde gelen teorisyenlerinden Nikolai Buharin tarafından da dile getirilmiştir:

> “Devletin gelişiminin genel kalıbı bu nedenle şöyledir: Başlangıçta devlet, yönetici sınıfın tek örgütüdür. Ardından, özellikle finans kapitalizmi çağında sayıları katlanarak artan diğer örgütler ortaya çıkmaya başlar. Devlet, egemen sınıfın yegane örgütünden, örgütlerinden birine dönüştürülür, farkı, tüm bu tür örgütlerin en genel karakterine sahip olmasıdır. Son olarak, devletin bu örgütleri yuttuğu ve bir kez daha içsel, teknik bir işbölümüyle egemen sınıfın tek evrensel örgütü haline geldiği üçüncü aşama gelir. Bir zamanlar bağımsız olan örgütsel gruplaşmalar, görünen ve iç düşmana ezici bir güçle saldıran devasa bir devlet mekanizmasının bölümleri haline gelir. Böylece, çağdaş emperyalist soyguncu devletin bitmiş tipi ortaya çıkıyor, inatçı, tırmıklayan pençeleriyle toplumun canlı bedenini kucaklayan demir örgüt. Bu, Thomas Hobbes'un fantezisinin bir çocuk oyuncağı gibi göründüğü Yeni Leviathan."[6]

Özetle, Devrimci Yenilgi Üzerine Tezler'de belirttiğimiz gibi, belirli bir işletmenin işçilerinin patronlarıyla ortak çıkarları olmadığı gibi, işçi sınıfının da belirli bir kapitalist devletin egemen sınıfıyla ortak çıkarları yoktur. İşçiler “kendi” şirketlerinin sahiplerini zayıflatmak, yenmek ve nihayet mülksüzleştirmek istedikleri gibi, belirli bir emperyalist ülkenin işçileri de egemen sınıfı zayıflatmak, yenmek ve sonunda devirmek isterler. Bu nedenlerle işçiler, çıkarlarını ilerletmek ve mücadele güçlerini güçlendirmek için sınıf düşmanlarının dahil olduğu her çatışmayı kullanacaklardır.

İşçi sınıfı, ancak emperyalist burjuvaziyi devirip mülksüzleştirdikten ve sosyalist bir devlet ve ekonomi yarattıktan sonra, anavatanını veya işletmelerini yürekten savunacaktır. Ülkelerine yönelik herhangi bir yurtseverlik ancak bu koşullar altında haklı ve ilericidir.

---

mekanizmasını mükemmelleştirdi. Meşruiyetçi monarşi ve Temmuz monarşisi, daha büyük bir işbölümünden başka bir şey eklemedi, burjuva toplumu içindeki işbölümü ile aynı ölçüde büyüyen, yeni çıkar grupları ve dolayısıyla devlet yönetimi için yeni malzeme yarattı. Her ortak çıkar hemen toplumdan koparıldı, daha yüksek, genel bir çıkar olarak karşısına konuldu, toplum üyelerinin kendi faaliyetlerinden koparıldı ve bir köprü, bir okul binası ve bir köyün ortak mülkiyeti olsun, hükümet faaliyetinin bir nesnesi haline getirildi. toplum veya demiryolları, ulusal zenginlik ve Fransa'nın ulusal üniversitesi. Son olarak, devrime karşı mücadelesinde, parlamenter cumhuriyet, baskıcı önlemlerle birlikte, hükümet gücünün kaynaklarını ve merkezileşmesini güçlendirmek zorunda kaldı. Tüm devrimler bu makineyi kırmak yerine mükemmelleştirdi. Egemenlik için mücadele eden partiler, bu devasa devlet binasına sahip olmayı galip gelenin başlıca ganimeti olarak görüyorlardı.” (Karl Marx: Louis Bonaparte'ın On Sekiz Brumaire'i (1852), içinde: MECW Cilt 11, s. 185-186)

[6] Nikolai Bukharin: Emperyalist Devlet Teorisine Doğru (1915), içinde: Robert V. Daniel: Komünizmin Belgesel Tarihi, Cilt. 1, Eski Rus Kütüphanesi, Eski Kitaplar, New York 1960, s. 85, https://www.marxists.org/archive/bukharin/works/1915/state.htm

Aynı şey, emperyalist güçlerin ya da yabancı işgaline ya da gerici bir diktatörlüğe karşı savaşan ezilenlerin saldırısına uğrayan yarı-sömürge ülkelerin işçi sınıfı için de geçerlidir. Bu gibi durumlarda anavatanın savunması da meşrudur.

Aristokratizm ve İşçi Aristokrasisi Üzerine

Bu bölümü, bazı sosyalist kesimler tarafından teorimize karşı öne sürülen bir argümanı kısaca tartışarak bitireceğiz. Tekelci kapitalistlerin emperyalist ülkelerdeki tüm işçi sınıfına rüşvet vermesi nedeniyle emperyalist ve yarı-sömürge ülkeler arasında işçi sınıfının uluslararası birliğinin mümkün olmadığı eleştirisi var.

Emperyalist ülkelerdeki proletaryanın üst tabakasının gerçekten de burjuvazi tarafından rüşvet aldığı, RCIT'in çeşitli belgelerde savunduğu ve detaylandırdığı klasik Marksist tutumdur.[7] Ancak emperyalist ülkelerdeki işçi kitlelerine rüşvet verildiğini düşünmenin yanlış ve yüzeysel bir abartı olacağını düşünüyoruz. Doğru, belli bir dereceye kadar emperyalist ülkelerdeki işçi kitleleri, yarı-sömürge dünyanın süper sömürüsünden – örneğin giysi, televizyon veya cep telefonu gibi ucuz tüketim mallarının ithalatından – kazanç sağlıyor. Bu, kapitalizmin tarihinde bir ilk değildi. Örneğin, sömürgeci bir güç olarak dünya çapındaki hegemonik rolünün bir sonucu olarak, İngiliz kapitalizmi 19. yüzyılın son çeyreğinde fiyat deflasyonu yaşadı. Bolşeviklerin destekçisi ve İngiliz Sosyalist Partisi'nin sol kanadının lideri olan Britanya'da yaşayan Rus-Yahudi bir yayıncı olan Theodore Rothstein, Britanya'daki işçi hareketinin tarihi üzerine yazdığı kitabında işçi sınıfında ve dolayısıyla emek bürokrasisinde reformizmi ve sınıf işbirlikçiliği siyasetini güçlendirmede fiyat deflasyonunun önemli rolünü ayrıntılarıyla anlattı.[8]

Ancak bu, kapitalist küreselleşmenin emperyalist ülkelerdeki işçi yığınları için dezavantajlarına karşı nitelenmelidir. Üretimin taşeronlaştırılması, uluslararası ticaret ve göç nedeniyle ücretlerin düşmesi vb. – tüm bunlar emperyalist ülkelerdeki proletaryanın alt ve orta tabakalarının aleyhinedir.

---

[7] Bunun için bkz. Michael Pröbsting: Marksizm ve Bugün Birleşik Cephe Taktiği. Mevcut Dönemde Yarı Sömürge ve Emperyalist Ülkelerde Kurtuluş Hareketinde Proleter Hegemonya Mücadelesi, RCIT Books, Viyana 2016, https://www.thecommunists.net/theory/book-united-front/, Bölüm III

[8] Bakınız Theodore Rothstein: İngiltere'deki İşçi Hareketi Tarihine Katkılar, Viyana 1929, "Sendikacılık Dönemi" Bölümü

Yukarıda gösterdiğimiz gibi, Kuzey Amerika, Batı Avrupa ve Japonya'daki işçi sınıfının kitlesi - düşük ve orta vasıflı emek - son on yılda büyük ölçüde gelir kaybetti ve yalnızca üst tabaka, genellikle ayrıcalıklı işçi aristokrasisinin bir parçası , gelir paylarını artırmayı başarmıştır. Ama proletaryanın çoğunluğunu oluşturan bu düşük ve orta vasıflı emektir - eski emperyalist ülkelerde bile.

Tablo 27'de eski emperyalist ülkelerdeki işgücünün %60,7'sinin düşük ve orta vasıflı sektörlere ait olduğunu görüyoruz. (Küresel işgücünün alt ve orta tabakalarının payı %82 ile daha da büyüktür.) Tüm işgücünün işçi sınıfının bir parçası olmadığını göz önünde bulundurursak (aralarında bir işçinin de bulunduğu maaşlı ara tabakayı hesaba katın. orantısız yüksek pay yüksek vasıflıdır), eski emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfının belirleyici çoğunluğunun, önemli bir kesiminin rüşvet verilen işçi aristokrasisinin bir parçası olduğu üst tabakaya ait olmadığını görebiliriz.

Tablo 27: Geniş Meslek (Beceri), Dünya ve Bölgelere Göre İstihdam Payı, 2013[9]

Dünya Bölgesi	***Düşük Becerili***	***Orta Becerili***	***Yüksek Becerili***
Dünya Toplamı	16.0%	66.0%	18.0%
Gelişmiş Ekonomiler	9.8%	50.9%	39.3%
Merkez ve Güney Doğu Avupa	14.1%	52.4%	33.5%
Doğu Asya	8.2%	79.7%	12.1%
Güney Doğu Asya ve Pasifik	22.0%	65.6%	12.4%
Güney Asya	27.7%	58.5%	13.8%
Latin Amerika ve Karayipler	19.0%	61.3%	19.8%
Orta Doğu ve Kuzey Afrika	12.0%	65.7%	22.4%
Sahra Altı Afrika	16.2%	79.2%	4.6%

Bize göre, işçi aristokrasisinin kapitalizmi sürdürmekte bazı kısa vadeli (ama temel değil, tarihsel) çıkarları olsa da, eski emperyalist ülkelerdeki işçi kitleleri için durumun böyle olmadığı söylenebilir. Kapitalist sistemi savunmakla hiçbir çıkarları yoktur. Onların çıkarları, yarı-sömürge ve yükselen emperyalist ülkelerde yaşayan dünya proletaryasının büyük çoğunluğuna katılmak ve dünya çapında sosyalizmi inşa etmek için sürekli devrim için birlikte mücadele etmektir.

Uluslararası proletaryanın büyük çoğunluğunun eski emperyalist ülkelerin dışında yaşadığı ve emperyalistlerin pasifleştirme mekanizmasından (reformizmin sınıf işbirlikçi ideolojilerinin ağırlığı) daha az etkilenmesi gerçeği göz önüne alındığında, Kargaşalı bir dünyada "zengin adalar", medya

[9] Uluslararası Çalışma Ofisi: Dünya İstihdamı ve Sosyal Görünüm – Trendler 2015, s. 72-89, Destekleyici Veriler

dünyasını manipüle eden ve bütünleştiren sofistike teknikler vb.), uluslararası sınıf mücadelesinin ve dünya işçi sınıfının odağının eski kapitalist ülkelerin dışında olduğu açıktır. Başka bir deyişle, odak Güney'e ve Çin gibi güçlü bir proletaryaya sahip yeni kapitalist ülkelere kaydı.

Güneyden geldikleri ve şu anda Kuzey Amerika, Batı Avrupa veya Rusya'da yaşadıkları için göçmenlerin özel ve önemli rolü de bundan kaynaklanmaktadır. Dünyanın iki kısmı arasında aktarma kayışı rolü oynayabilirler: kendi ülkelerinden kuzeye militan savaş ruhunu getirebilir ve Kuzeyden Güneye çeşitli beceri ve deneyimleri aktarabilirler.

XIV. Emperyalist Savaşa Karşı Mücadelenin Enternasyonalist Karakteri ve Stalinist “Tek Ülkede Sosyalizm” Teorisinin Sosyal-Yurtsever Doğası

Proletaryayı uluslararası bir sınıf olarak görmeyi ve dolayısıyla sınıf mücadelesini doğası gereği enternasyonal olarak görmeyi zorunlu kılan ek faktörleri de belirtmek gerekir. Marksistler her zaman, genel olarak kapitalizmin ve özel olarak tekelci kapitalizmin (yani emperyalizm çağında kapitalizmin) ancak politik ve ekonomik bir dünya sistemi olarak anlaşılması halinde kavranabileceği konusunda ısrar ettiler. Her ülkedeki siyasi ve ekonomik ilişkiler, Marksist bir bakış açısından asla yalnızca iç faktörlerden türetilemez. Emperyalizm, birbirine dizilmiş bir dizi ulusal devlet ve ekonomi oluşturmaz. Daha çok, dünya ekonomisi ve dünya politikasının belirleyici itici güçler olduğu doğrudur. Ulusal faktörler için bir eritme potası görevi görerek, ulusal devletlere dayatılan ve yukarıdan kaldırılan bağımsız bir bütünlük oluştururlar. Dünya kapitalizminin birleşik ve eşitsiz gelişimi, bir ülkenin verili yerel özellikleriyle uyuşur ve o devletin siyasi ve ekonomik ilişkilerinin özgül ulusal dinamiğiyle kaynaşır.[1]

Marx, Kapital için "temel çalışması" olan Grundrisse'de buna zaten işaret etmişti:

> “Dünya pazarında bireyin diğerleriyle bağlantısı, ama aynı zamanda bu bağlantının bireylerden bağımsızlığı da öyle bir noktaya geldi ki, oluşumu zaten aşılmasının koşullarını içeriyor.”[2]

Daha sonra Troçki, bu temel fikirleri sistematik olarak detaylandırdı ve sürekli devrim teorisini geliştirdi. İşe ülke ekonomisinden değil, bir bütün olarak dünya ile başlanması gerektiğini vurguladı. Troçki, dünya pazarının önemini doğru bir şekilde vurguladı. Aynı şey siyaset alanında da geçerlidir.

> “Marksizm, hareket noktasını ulusal parçaların toplamı olarak değil, uluslararası işbölümü ve dünya pazarı tarafından yaratılan ve çağımızda

---

[1] Bu konuyu Michael Pröbsting'in bir makalesinde daha ayrıntılı olarak ele aldık: Bugün Kapitalizm ve Eşitsiz Gelişme Yasası: Marksist Gelenek ve Bugünkü Tarihi Dönemdeki Uygulaması, içinde: Eleştiri: Sosyalist Teori Dergisi, Cilt. 44, Sayı 4, 2016, http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03017605.2016.1236483

[2] Karl Marx: Grundrisse [Ekonomi Politiğin Eleştirisinin Ana Hatları (1857-58'in Kaba Taslağı)]; içinde: MECW 28, s. 98

> ulusal pazarlara egemen olan güçlü ve bağımsız bir gerçeklik olarak dünya ekonomisinden alır."[3]

Son on yıllarda dünya ekonomisindeki gelişmelere bakarsak, dünya pazarının giderek artan baskın rolüne ilişkin Marksist öngörünün tam olarak doğrulandığını görebiliriz. Küreselleşme, dünya mallarının ihracat ve ithalatının - küresel üretime göre - muazzam büyümesine yol açmıştır. Benzer şekilde, sermaye ihracatı, toplam küresel sermaye birikimiyle ilişkili olarak önemli ölçüde artmıştır.

Başka bir yerde belirttiğimiz gibi, "tekeller, kendi iç pazarlarında düşen kâr oranları ve o kadar yüksek bir sermaye birikimi kitlesi tarafından daha fazla uluslararasılaşmaya yönlendiriliyor ki, tek başına ulusal pazarlar onlar için çok küçük. Bunun nedeni, rekabetin gerektirdiği her zamankinden daha büyük üretim tesislerine yapılan büyük yatırımların, kârları gerçekleştirmek için giderek daha büyük bir pazar gerektirmesidir. Bu aynı zamanda onları üretimin bazı kısımlarını ihracat pazarlarına ve gezegendeki en ucuz işgücüne dış kaynak sağlamaya itiyor. Modern teknoloji ve ucuz nakliye maliyetleri bu süreçte yardımcı olur. Dünya çapında pazarların zorla açılması bununla el ele gider. Bu gelişmenin sonucu, son 25 yılda hem emperyalist devletlerde hem de yarı-sömürge dünyada sermaye ihracının çok daha önemli hale gelmesidir."[4]

Bunu iki şekille gösterelim. Şekil 33'te gösterdiğimiz gibi, sermaye ihracı (Doğrudan Yabancı Yatırım ile ifade edilir) ve dünya pazarının küresel entegrasyonu, bu fenomen aracılığıyla, kapitalizm tarihinde daha önce görülmemiş bir düzeye yükselmiştir.

---

[3] Leon Troçki: Sürekli Devrim (1929), Pathfinder Press, New York 1969, s. 146

[4] Bakınız Michael Pröbsting: Emperyalizm ve Kapitalizmin Düşüşü (2008), içinde: Richard Brenner, Michael Pröbsting, Keith Spencer: The Credit Crunch - A Marksist Analysis (2008), http://www.thecommunists.net/theory/emperialism-and-globalization/

Şekil 33. GSYİH'ye küresel doğrudan yabancı yatırım akışları (% olarak), 1880-2000[5]

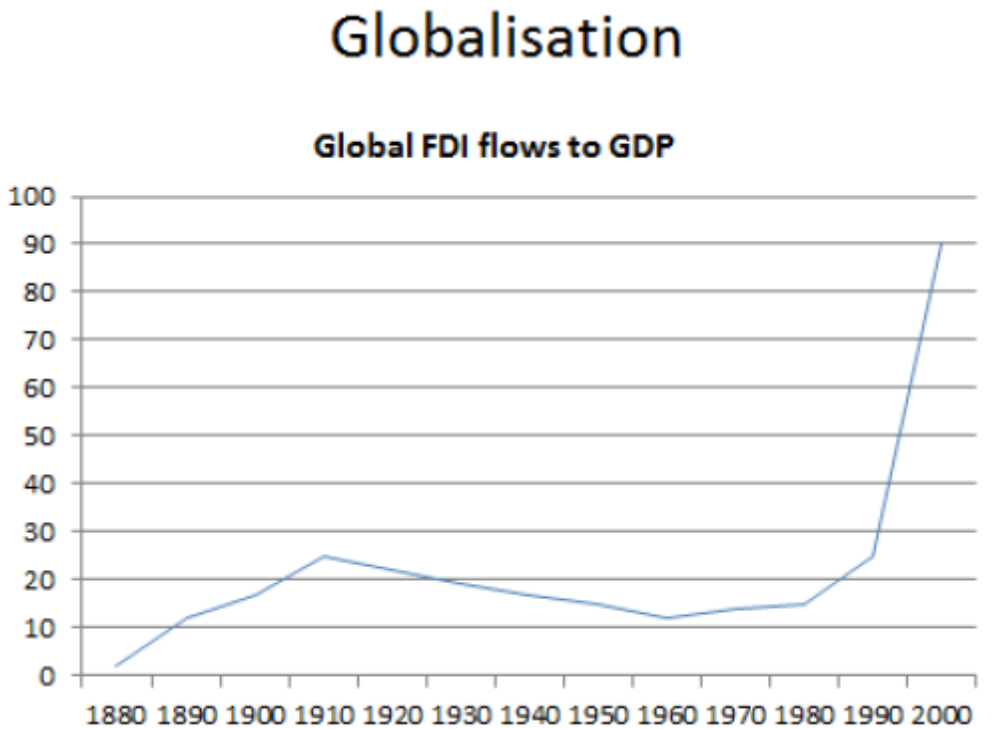

Aynı şekilde, 1820'den bugüne kadar tüm kapitalizm tarihi boyunca -dünya üretimine göre bakıldığında- küresel ticaretin ne ölçüde arttığını Şekil 34'te gösteriyoruz.

[5] Michael Roberts: Dünya kâr oranı. Küreselleşme ve dünya ekonomisi (2012), s. 2, http://thenextrecession.files.wordpress.com/2012/07/roberts_michael-a_world_rate_of_profit.pdf

Şekil 34. Dünya GSYİH'sinin Payı Olarak Dünya İhracatı, 1820–2013[6]

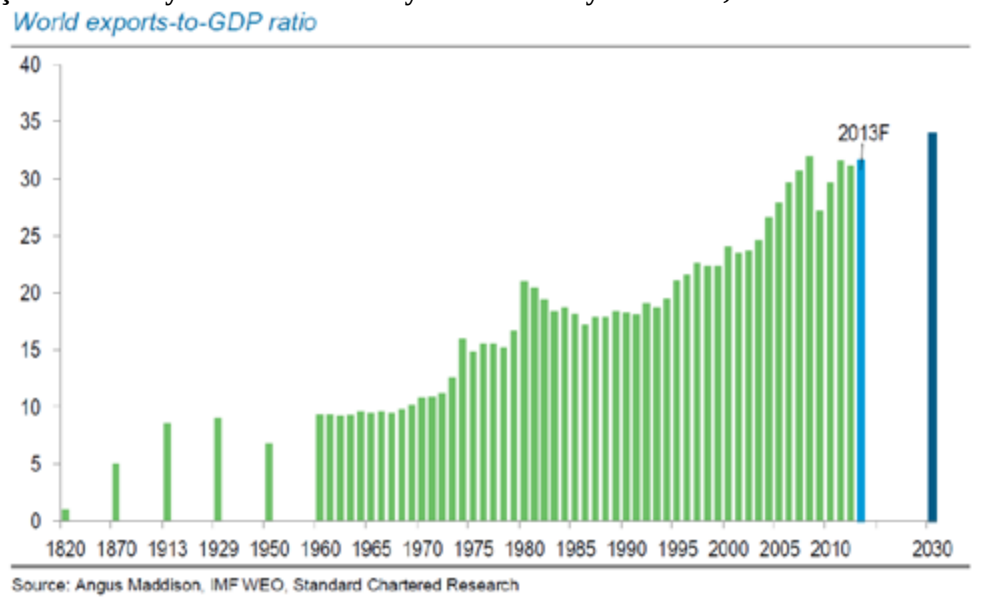

Böyle bir kapitalizm dünya görüşünden, Marksistlerin kendilerini proletaryaya ilişkin bir dünya görüşüne ve dolayısıyla sınıf mücadelesine ilişkin bir dünya görüşüne dayandırdıkları sonucu çıkar. Bunun, genel olarak işçi sınıfının siyaseti ve özel olarak da savaş karşıtı ve anti-emperyalist taktikleri üzerinde derin sonuçları vardır.

Böyle bir görüş, Stalinistler tarafından geliştirilen ve Lenin ve Bolşevikler tarafından geliştirilen ve daha sonra Troçki'nin Dördüncü Enternasyonal'i tarafından savunulan enternasyonalist stratejiye karşı çıktıkları reformist “tek ülkede sosyalizm” teorisiyle tam bir çelişki içindedir. Bu Stalinist teori, sosyalizmin, yani nüfus için kapitalizmin sağlayabileceğinden daha yüksek bir yaşam standardına sahip müreffeh bir toplumun, diğer ülkelerdeki işçi sınıfının zaferi olmadan tek bir ülkede inşa edilebileceğini ilan etti. Bundan, Sovyetler Birliği'nin dış politikasının ve dolayısıyla Komünist Enternasyonal'in siyasetinin artık devrimi uluslararasılaştırma amacına hizmet etmesi değil, daha çok Stalin'in SSCB'sinde “sosyalizm”in inşasına yardım etmesi gerektiği sonucu çıktı.

Troçki, sürekli devrim hakkındaki kitabında iki teori arasındaki karşıtlığı şu sözlerle özetledi:

---

[6] Süper döngü yaşıyor: EM büyümesi anahtardır, Standard Chartered Bank, Özel Rapor, 06 Kasım 2013, s. 13

> “Tam olarak burada, birbirini dışlayan iki bakış açısıyla karşı karşıyayız: uluslararası devrimci sürekli devrim teorisi ve tek ülkede ulusal reformist sosyalizm teorisi. Yalnızca geri kalmış Çin değil, genel olarak dünyadaki hiçbir ülke kendi ulusal sınırları içinde sosyalizmi inşa edemez: "ulusal sınırların ötesine geçen son derece gelişmiş üretici güçler buna direnir, tıpkı ulusallaştırma için yeterince gelişmemiş güçler gibi. Örneğin Britanya'daki proletarya diktatörlüğü, karakter olarak farklı zorluklar ve çelişkilerle karşılaşacak, bu doğru, ama belki de Çin'deki proletarya diktatörlüğünün karşısına çıkacak olanlardan daha hafif olmayacak. Bu çelişkilerin üstesinden gelmek her iki durumda da ancak uluslararası devrim yoluyla mümkündür. Bu bakış açısı, Çin'in sosyalist dönüşüm için "olgunluğu" ya da "olgunluğu" sorununa yer bırakmaz. Burada tartışılmaz olan, Çin'in geri kalmışlığının proletarya diktatörlüğünün görevlerini son derece zorlaştırdığıdır. Ama tekrar ediyoruz: Tarih düzene göre yapılmaz ve Çin proletaryasının başka seçeneği yoktur."[7]

Bu, emperyalist saldırganlığa ve savaşa karşı devrimci mücadele için ne anlama geliyor?

İşçi sınıfının ulusal olarak izole edilmiş kalıcı zaferlerinin olasılığına inanan Stalinistler, ancak işçi sınıfı emperyalist burjuvazinin sosyalist ülkeye müdahale etmesini ve saldırmasını durdurmayı başarırsa, tek bir ülkede sosyalizmi inşa etmenin mümkün olduğu sonucuna varıyor. Lenin ve diğer birçok Marksist tarafından kapitalizmde savaşın kaçınılmaz olduğu ve emperyalistlerin bir işçi devleti ile asla ve asla barış içinde bir arada yaşayamayacakları temel gerçeğini görmezden geldiler. Bu nedenle emperyalistler, 1989-91'de Batı ile SSCB arasındaki İkinci Dünya Savaşı'nı, Kore Savaşı'nı, Vietnam Savaşı'nı ve Soğuk Savaş'ı kışkırttılar.

Yanlış teorilerinin taktik bir sonucu olarak, Stalinistler “dünya burjuvazisinin tarafsızlaştırılması”, yani işçi devletine saldırmaktan vazgeçmesi için ona baskı yapılması olasılığını ilan ettiler. Bu teori teorik olarak saçmaydı ve tarihsel olarak yanlışlandı.

> “Proletaryanın henüz iktidarı ele geçiremediği, ancak burjuvazinin gücünü bir savaş için kullanmasını engelleyebildiği bir durum, en yüksek ifadesiyle istikrarsız sınıf dengesinin bir koşuludur. Bir denge, tam olarak uzun süre dayanamadığında kararsız olarak adlandırılır. Bir tarafa veya diğerine doğru devrilmelidir. Ya proletarya iktidara gelir ya da burjuvazi, bir dizi ezici darbeyle, her şeyden önce savaş ve barış sorununda, eylem özgürlüğünü

[7] Leon Troçki: Sürekli Devrim (1929), Pathfinder Press, New York 1969, s. 255

> yeniden kazanmaya yetecek kadar devrimci baskıyı zayıflatır. Proletaryanın burjuva bayatlığı üzerindeki baskısını ancak bir reformist, sürekli artan bir faktör ve müdahaleye karşı bir garanti olarak tasavvur edebilir. Dünya burjuvazisinin (Stalin) tarafsızlaştırılması göz önüne alındığında, tek ülkede sosyalizmin inşası teorisi tam da bu anlayıştan doğdu. Alacakaranlıkta baykuş nasıl uçarsa, burjuvazinin proletaryanın baskısı ile nötralize edilmesine ilişkin Stalinist teori de ancak bu teoriyi doğuran koşullar ortadan kalkmaya başladığında ortaya çıktı."[8]

Burjuvaziyi pasifist yapma olasılığına ilişkin bu tür pasifist saçmalıklar, emperyalizme açık bir teslimiyetle kaçınılmaz olarak sonuçlanmak zorundaydı. Troçki, daha 1928'de, Stalinist milliyetçi sapmanın, sosyal-yurtsever bir çöküşle ve bürokrasinin bir emperyalizm kampıyla (diğerine karşı) işbirliğiyle sonuçlanması gerektiğini önceden görmüştü.

> "Proletaryayı burjuva devlet karşısında yenilgicilik konumuna getirmek, ancak programdaki bu merkezi soruna ilişkin uluslararası bir yönelim ve henüz maskelenen ama Lenin'in Enternasyonal programında kendisine teorik bir yuva kurmaya çalışan sosyal-yurtsever kaçakçılığın acımasız bir reddi yoluyla aracılığıyla mümkündür."[9]

Artık hiçbir işçi devleti olmadığı için, bu düşüncelerin bugün için geçerliliği küçümsenebilir. Ancak, öncelikle, Stalinistlerin ve yarı-Stalinistlerin önemli bir kesimi, yukarıda gösterdiğimiz gibi, Çin'i hala "sosyalist bir devlet" veya "deforme olmuş bir işçi devleti" olarak görmektedir. Diğer revizyonistler o kadar ileri gitmezler, ancak yine de Çin ve Rusya'yı eski emperyalist devletlerden siyasi olarak niteliksel olarak üstün bir şey olarak görürler ve bu nedenle ortaya çıkan Büyük Güçlere desteği savunurlar. Ayrıca reformistlerin, diyelim ki "liberal", "daha demokratik" bir Avrupa Birliği'ni "yarı-faşist", aşırı gerici bir ABD'ye karşı savunacakları bir senaryo hayal etmek de kolay. Sosyal-yurtseverlik pek çok farklı yol bilir ama hepsi emperyalist anavatanın savunma kampında son bulur. Veya Troçki'nin formülüyle ifade edecek olursak: "Sosyal vatanseverlik, sosyal emperyalizmin yalnızca bir maskesidir."[10]

---

[8] Leon Troçki: Sürekli Devrim (1929), Pathfinder Press, New York 1969, s.267-268

[9] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal. Komünist Enternasyonal Taslak Programı: Temellerin Eleştirisi (1928), Pathfinder Press, New York 1970, s. 73

[10] Leon Troçki: Aşamalı Felç. Yeni Savaşın Arifesinde İkinci Enternasyonal (1939), içinde: Lev Troçki'nin Yazıları, 1939-40, s. 37

Teorik kökü, işçi sınıfının uluslararası doğasını ve devrimci yenilgicilik programında cisimleşen sınıf mücadelesinin enternasyonalist özünü tasfiye eden talihsiz revizyonist "tek ülkede sosyalizm" teorisidir.

> "Tek ülkede sosyalizmi gerçekleştirme olasılığı teorisi, muzaffer proletaryanın yurtseverliği ile burjuva ülkelerinin proletaryasının yenilgiciluğu arasındaki içsel bağı yok eder. Gelişmiş kapitalist ülkelerin proletaryası hâlâ iktidar yolunda ilerliyor."[11]

Feci Stalinist "tek ülkede sosyalizm" teorisi, yalnızca emperyalist savaşa karşı devrimci mücadele sorunuyla ilgili değildir. Aynı zamanda program ve parti inşası konularında da büyük bir etkiye sahiptir. "Tek ülkede sosyalizm", kendi ülkesinde sınıf mücadelesini öncelemek, diğer ülkelerdeki sınıf mücadelesini öncelemeyi hafife almak demektir. Sonuç olarak, aynı zamanda kendi ülkesinde parti inşasına öncelik vermek ve başka ülkelerde de aynısını yavaştan almak anlamına gelir. Ayrıca, genellikle kendi ülkelerindeki ulusal azınlıklara ve göçmenlere yönelik cahil ve hatta sosyal-şoven bir tavırla da el ele gider. Kısacası, "tek ülkede sosyalizm" teorik, programatik ve örgütsel alanda ulusal merkezlilik ve ulusal reformizm ile sonuçlanmaktadır.

Nitekim, devrimci gibi davranmak isteyen, ancak uluslararası çalışmaya karşı ulusal çalışmaya güçlü bir öncelik verdikleri için bilinçsizce "tek ülkede sosyalizm" fikirlerine bulaşan çok sayıda örgüt görüyoruz. Sonuç olarak, uluslararası sınıf mücadelesi ve Devrimci Dünya Partisi'nin inşası sorunlarıyla uygun şekilde ilgilenmeyi reddediyorlar.

Troçki, 1928'de Stalinist programı eleştirisinde, uluslararası bir programın yalnızca bir dünya partisi için değil, hatta herhangi bir ulusal örgüt için de önemli olduğunu, çünkü ulusal siyasetin uluslararası bağlam olmadan anlaşılamayacağını açıklamıştı:

> "Emperyalizm çağı, yani finans kapitalin hegemonyası altındaki dünya ekonomisi ve dünya siyaseti çağı olan çağımızda, hiçbir komünist parti, programını, yalnızca veya esas olarak kendi ülke içindeki gelişmelerin koşullarından ve eğilimlerinden yola çıkarak oluşturamaz. Bu aynı zamanda tamamen devlet gücünü SSCB sınırları içinde kullanan taraf için de geçerlidir. 4 Ağustos 1914'te, tüm zamanların ulusal programları için ölüm çanı çaldı. Proletaryanın devrimci partisi, kendisini ancak mevcut çağın, kapitalizmin en yüksek gelişme ve çöküş çağının karakterine uygun bir

[11] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal. Komünist Enternasyonal Taslak Programı: Temellerin Eleştirisi (1928), Pathfinder Press, New York 1970, s. 72

> uluslararası programa dayandırabilir. Uluslararası bir komünist program, hiçbir durumda ulusal programların toplamı veya ortak özelliklerinin bir karışımı değildir. Uluslararası program, doğrudan doğruya, dünya ekonomisinin ve dünya siyasi sisteminin tüm bağlantıları ve çelişkileriyle, yani ayrı parçalarının karşılıklı olarak birbirine düşmanca bağımlılığıyla bir bütün olarak ele alındığında koşullarının ve eğilimlerinin bir analizinden yola çıkmalıdır. Mevcut çağda, geçmişte olduğundan çok daha büyük ölçüde, proletaryanın ulusal yönelimi, yalnızca bir dünya yöneliminden kaynaklanmalıdır ve olabilir, bunun tersi değil. Komünist enternasyonalizm ile nasyonal sosyalizmin tüm çeşitleri arasındaki temel ve birincil fark burada yatmaktadır."[12]

Aynı nedenle, devrimci bir örgüt tek başına ulusal zeminde inşa edilemez. Uluslararası bir organizasyon olarak eş zamanlı olarak inşa edilmelidir. Troçki, uluslararası bir örgütün inşasını "erken" olarak gören devrimcilere şu yanıtı verdi:

> "Internasyonalizm anlayışınız bana hatalı görünüyor. Son tahlilde, Enternasyonal'i ulusal kesimlerin bir toplamı veya ulusal kesimlerin karşılıklı etkisinin bir ürünü olarak alıyorsunuz. Bu, en azından, tek yanlı, diyalektik olmayan ve dolayısıyla yanlış bir Enternasyonal anlayışıdır. Dünya çapında Komünist Sol sadece beş kişiden oluşsaydı, yine de bir veya daha fazla ulusal örgütün inşasıyla eşzamanlı olarak uluslararası bir örgüt kurmak zorunda kalacaklardı.
>
> Ulusal bir örgütü temel, uluslararası örgütü çatı olarak görmek yanlıştır. Buradaki karşılıklı ilişki tamamen farklı bir türdendir. Marx ve Engels, 1847'de uluslararası bir belge ve uluslararası bir örgütün kurulmasıyla komünist hareketi başlattılar. Aynı şey Birinci Enternasyonal'in yaratılmasında da tekrarlandı. Üçüncü Enternasyonal'e hazırlanırken Zimmerwald Solu da aynı yolu izledi. Bugün bu yol, Marx'ın günlerindekinden çok daha buyurgan bir şekilde dikte edilmektedir. Emperyalizm çağında, şu ya da bu ülkede devrimci bir proleter eğilimin ortaya çıkması elbette mümkündür, ancak yalıtılmış bir ülkede gelişip serpilip gelişemez; kuruluşunun hemen ertesi günü uluslararası bağlar, uluslararası bir platform, uluslararası bir örgüt aramalı veya yaratmalıdır. Çünkü ulusal politikanın doğruluğunun garantisi ancak bu yolda bulunabilir. Uzun yıllar boyunca ulusal olarak içine kapanık kalan bir eğilim, kendisini geri dönülmez bir şekilde yozlaşmaya mahkûm ediyor.

---

[12] Leon Troçki: Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal (1928), Pathfinder Press, New York 1970, s.4

> Uluslararası Muhalefet ile farklılıklarınızın niteliğine ilişkin soruyu, uluslararası ilkeli bir belgenin eksik olduğu gerekçesiyle yanıtlamayı reddediyorsunuz. Soruna böyle bir yaklaşımı tamamen biçimsel, cansız, politik ve devrimci değil olarak görüyorum. Bir platform veya program, belirli sayıda ortak fikir ve yöntem temelinde ortak faaliyetlerden elde edilen kapsamlı deneyimlerin bir sonucu olarak ortaya çıkan bir şeydir. 1925 platformunuz, bir fraksiyon olarak varlığınızın ilk gününde ortaya çıkmadı. Rus Muhalefeti, mücadelesinin beşinci yılında bir platform oluşturdu; ve bu platform sizinkinden iki buçuk yıl sonra ortaya çıkmış olsa da, birçok açıdan modası geçmiş durumda."[13]

Özetle, kapitalizm ve emperyalizm vardır ve ancak bir dünya sistemi olarak var olabilir. Ona karşı mücadele, uluslararası sınıf mücadelesinin yolunu tutmalı ve sosyalist bir dünya ekonomisinin ve dünya çapında bir işçi ve köylü cumhuriyetleri federasyonunun yaratılmasını hedeflemelidir. Böyle bir mücadele bir dünya partisi, yani ulusal-izole gruplar değil, uluslararası bir örgüt gerektirir.

[13] Leon Troçki: Prometeo Yayın Kurulu'na (1930); içinde: Yazılar 1930, s. 285-286

XV. “Savaş, Siyasetin Başka Yollarla Devam Etmesidir” Özdeyişinin Anlamı

Çatışmalara ve savaşlara Marksist yaklaşım, bunların genel olarak siyasetin ayrı bir meselesi değil, daha ziyade siyasetin belirli bir yönü olduğu anlayışına dayanır. Friedrich Engels ve V.I. Lenin, herhangi bir askeri çatışmanın özünü şu ünlü sözlerle özetleyen Prusyalı askeri teorisyen Carl von Clausewitz'in büyük hayranlarıydı: "Savaş, politikanın başka araçlarla sürdürülmesinden başka bir şey değildir."[1]

Clausewitz Savaş Üzerine adlı kitabında bu noktayı vurgulamış ve detaylandırmıştır: “Savaş bir politika aracıdır; mutlaka kendi karakterini taşımalıdır, ölçeğiyle ölçülmelidir: bu nedenle, büyük özellikleri içinde savaşın yürütülmesi, kalemin yerine kılıcı alan ama bu nedenle kendi yasalarına göre düşünmekten vazgeçmeyen politikanın kendisidir.”[2]

Gerçekten de, savaşlar herhangi bir sınıf tarafından kendi içinde bir amaç olarak değil, belirli siyasi ve ekonomik amaçlar için, yani çıkarlarını dayatmak için yürütülür. Bu, hem burjuvazinin politikası için hem de proletaryanın ve diğer ezilen sınıfların politikası için geçerlidir. Bir emperyalist devlet, stratejik toprakları veya sömürgeleri üzerinde kontrol sahibi olmak için bir rakibe saldırabilir (örneğin Almanya, Fransa, İngiltere, Rusya, vb. arasındaki Birinci Dünya Savaşı), bir Büyük Güç, ekonomik kaynaklarını soymak (örneğin, ABD'nin Irak'ı işgali 2003) veya bölgedeki emperyalist egemenliğin altını oyan bir isyanı durdurmak için (örneğin, 1990'ların ortasında ve 2000'lerin başında Rusya'nın Çeçenya'ya karşı iki savaşı) bir yarı-sömürgeye saldırabilir. Ya da yabancı işgalcileri kovmak için (örneğin, 2001'den beri ABD güçlerine karşı Afgan direnişi veya Etiyopya liderliğindeki Afrika Birliği birliklerine karşı Somali mücadelesi) veya gerici bir diktatörlüğü devirmek için ezilen sınıfların bir savaşı olabilir (örn. Batista'ya karşı Küba 1953-59, Libya'da 2011'de Kaddafi'ye karşı veya 2011'den beri Suriye'de Esad'a karşı).

Lenin'in sözleriyle ifade etmek gerekirse: "Plehanov tarafından burjuvaziyi memnun etmek için utanmadan çarpıtılan diyalektiğin ana tezi, savaşlara ilişkin olarak, “savaş basitçe siyasetin başka [yani şiddet içeren] araçlarla

---

[1] Carl von Clausewitz: Savaşta (1832), Hamburg 1963, s. 22; İngilizce: Carl von Clausewitz: Savaşta, http://www.gutenberg.org/files/1946/1946-h/1946-h.htm

[2] Carl von Clausewitz: Savaşta (1832), Hamburg 1963, s. 221; İngilizce: Carl von Clausewitz: Savaşta, http://www.clausewitz.com/readings/OnWar1873/Bk8ch06.html#B

sürdürülmesidir”. Savaş tarihinin en büyük yazarlarından biri olan ve düşüncesi Hegel tarafından teşvik edilen Clausewitz'in formülü budur. Ve herhangi bir savaşı, ilgili güçlerin - ve bu ülkelerdeki çeşitli sınıfların - politikalarının belirli bir süre içinde devamı olarak gören her zaman Marx ve Engels'in bakış açısı olmuştur.”[3]

Savaş siyasetin bir parçasıdır; ikincisi, birincisi olmadan var olamaz. ABD-Amerikalı Troçkistlerin 1936'da yayınladıkları bir broşür, bu temel fikri pek çok yerinde formüle etti:

> “Savaşın giydiği ahlaki, dini, ırksal ve ideolojik kılıkların, modern savaşın gerçek kaynakları olan temel çatışmaları gizlemesine izin verilmemelidir. Genel sonuç kaçınılmazdır: Modern savaş ne tesadüfi ne insan doğasının kötülüğünden ne de Tanrı tarafından kararlaştırılmıştır. Savaş, emperyalist-kapitalizmin özünde, ücretli emek kadar kapitalizmin bir parçasıdır. Savaşsız kapitalizmden bahsetmek, akciğerleri olmayan bir insandan bahsetmeye benzer. Birinin kaderi, ayrılmaz bir şekilde diğerinin kaderine bağlıdır.”[4]

Buradan Marksistlerin savaş konularına, sınıflar arası mücadelelerin diğer özelliklerinden farklı bir yöntemle yaklaşmadıkları sonucu çıkar. Bu nedenle, işçi sınıfı politikası, savaş zamanlarında olduğu kadar barış zamanlarında da tüm emperyalist güçlerin egemen sınıfından (sırasıyla farklı hiziplerinden) bağımsızlığını savunmaya yöneliktir. Ve kapitalistleri zayıflatmak ve nihayetinde savaş zamanlarında olduğu kadar barış zamanlarında da onları devirmek için savaşıyor.

Lenin, savaşlarda olduğu kadar barış zamanlarında da sınıf mücadelesinin temelde aynı ilkelerine işaret etti: “Savaş, politikanın başka araçlarla devamıdır. Bütün savaşlar, onları doğuran siyasi sistemlerden ayrılamaz. Belirli bir devletin, o devlet içinde belirli bir sınıfın savaştan uzun bir süre önce izlediği politika, kaçınılmaz olarak aynı sınıf tarafından savaş sırasında da sürdürülür, yalnızca eylem biçimi değiştirilir.”[5]

Bu fikir Troçki tarafından Dördüncü Enternasyonal'in kuruluş programında tekrarlandı: “Emperyalist savaş, burjuvazinin yağmacı siyasetinin devamı ve keskinleşmesidir. Proletaryanın savaşa karşı mücadelesi, onun sınıf

---

[3] V.I.Lenin: İkinci Enternasyonalin Çöküşü (1915), içinde: LCW Cilt. 21, s.219 (Orijinaldeki vurgu)

[4] John West (James Burnham): Savaş ve İşçiler (1936), İşçi Partisi Broşürü, https://www.marxists.org/history/etol/writers/burnham/1936/war/index.htm

[5] V. I. Lenin: Savaş ve Devrim (1917), içinde: LCW 24, s. 400

mücadelesinin devamı ve keskinleşmesidir. Savaşın başlaması, durumu ve kısmen sınıflar arasındaki mücadele araçlarını değiştirir, ama amacı ve temel rotayı değiştirmez.”[6]

Bu hem iç hem de dış politika meseleleri için geçerlidir. Troçki, Savaş ve Dördüncü Enternasyonal üzerine tezlerinde, hem egemen sınıfın hem de proletaryanın iç ve dış politikaları arasındaki yakın ve ayrılmaz ilişki üzerinde ısrar etti. Proletaryanın öncüsü, herhangi bir emperyalist burjuvaziden ve onların her bir fraksiyonundan – hem yurtiçinde hem de yurtdışındakilerden – bir sınıf bağımsızlığı politikasını savunur: “Her sınıfın dış politikası, kendi iç politikasının devamı ve geliştirilmesidir.”[7]

Başka bir deyişle, tüm devrimci yenilgicilik yönteminin savaş için "özel taktikleri" yoktur daha çok, her emperyalist burjuvaziden (ve bunun her fraksiyonunun) işçi sınıfının bağımsızlığını geliştirmeye yönelik taktiklerin devamını dikte eder ve bu taktikler, ister savaş ister barış zamanlarında olsun, sınıf mücadelesinin tüm aşamaları için geçerlidir.

Bu nedenle Marksistler, sadece emperyalist ülkeler arasındaki çatışmalarda değil, aynı "devrimci yenilgicilik" yöntemini uygularlar. Aynı şekilde RCIT de böyle bir yöntemi, örneğin emperyalist devletlerin devletler arası ittifaklara üyeliği gibi konularda (örneğin Avrupa Birliği'ne üyelik sorunu) uygulamaktadır.[8]

---

[6] Leon Troçki: Kapitalizmin Ölüm Acısı ve Dördüncü Enternasyonal'in Görevleri. Geçiş Programı (1938); içinde: Dördüncü Enternasyonal Belgeleri, New York 1973, s. 199

[7] Leon Troçki: Savaş ve Dördüncü Enternasyonal (1934), içinde: Troçki Yazıları 1933-34, s. 313

[8] Bunun için bkz. Michael Pröbsting: Marksizm, Avrupa Birliği ve Brexit. L5I ve Avrupa Birliği: Marksizmden Sağa Dönüş. L5I'nin AB üyeliğine verilen desteğe yönelik pozisyonundaki son değişiklik, kendi geleneğinden, Marksist yöntemden ve gerçeklerden uzaklaşmayı temsil ediyor; Ağustos 2016, şurada: Devrimci Komünist No. 55, http://www.thecommunists.net/theory/eu-and-brexit/; Michael Pröbsting: AB "Burjuva Demokratik İlerleme"sini mi Temsil Ediyor? Bir kez daha AB ve İşçi Sınıfının Taktikleri üzerine – L5I'nin Sağa Dönüşü ve AB Üyeliğine Desteğine İlişkin Eleştirimize Bir Ek, 16.09.2016, https://www.thecommunists.net/theory/eu -brexit-makalesi/; RCIT: BREXIT Oylamasından Sonra – Britanya'da işçiler ve ezilenler için fırtınalı zamanlar, 24.6.2016, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/brexit-vote-results/; KIRMIZI* KURTULUŞ (İşçi Partisinde Sosyalistler Bülteni): Birleşik Krallık: Cameron'ın Tuzağına Hayır: Birleşik Krallık'ın AB üyeliğine ne EVET ne de HAYIR! Referandumda Çekimser Kalmak İçin! Momentum'u bir “Üçüncü Kamp” yaratmaya ve sosyalist ve enternasyonalist bir kampanya başlatmaya çağırıyoruz! İngiliz, Göçmen ve Avrupalı İşçilerin Uluslararası Birliği için! 25 Şubat 2016, https://redlibration.wordpress.com/2016/05/02/100/; RCIT ve RCIT İngiltere: Cameron'ın Tuzağı Boykot: Ne Brüksel, ne Downing Street! İngiltere'nin AB-Referandumunda Çekimser Kaldı! İşçilerin ve Ezilenlerin Uluslararası Birliği ve Mücadelesi

Bir diğer benzer konu, sadece açık-burjuva adayların yarıştığı seçimler durumudur (örneğin, ABD'de Cumhuriyetçi ve Demokrat Parti adayları arasındaki başkanlık seçimlerinde). Bu gibi durumlarda, devrimciler bu adaylardan hiçbirini destekleyemezler ve bu nedenle çekimser kalma çağrısında bulunurlar.[9]

Bu bağlamda, politik taktikler ile askeri taktiklerin yakınlığı nedeniyle, Lenin'in devrimcilerin Clausewitz'in yazılarını incelemesi gerektiğine dair gözlemine dikkat çekmekte fayda var. Lenin'in yaşamının son döneminde yayınlanan bir makalede, Sovyet tarihçisi V.I. Sorin, Bolşevik liderine Clausewitz'in önemi hakkında şu görüşleri atfetti: "Lenin, 'Almanya'da siyasi ve askeri taktiklere Grenzgebiet (bir sınır bölgesi) denir ve parti işçileri, Alman askeri teorisyenlerinin en büyüğü olan Clausewitz'in eserlerini faydalı bir şekilde inceleyebilirler' dedi."[10]

İçin! Hem İngiliz hem de Avrupa Emperyalizmine karşı savaşın! Avrupa Birleşik Sosyalist Devletlerine ilet, 2 Ağustos 2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/eu-referendum-in-uk/; Michael Pröbsting: İngiliz Solu ve AB-Referandum: Birleşik Krallık ya da AB yanlısı Sosyal-Emperyalizmin Birçok Yüzü. Solun hem İngiliz hem de Avrupa emperyalizmine karşı bağımsız, enternasyonalist ve sosyalist bir duruş için mücadele etmedeki başarısızlığının bir analizi, Devrimci Komünizm No. 40, Ağustos 2015 http://www.thecommunists.net/theory/british-left-and-eu-referendum/

[9] Bunun için bkz. Yossi Schwarz: Yaklaşan ABD Seçimlerinde Veya Başka Bir Zamanda Demokrat Partiye Neden Oy Verilmemeli, 2.3.2016, https://www.thecommunists.net/worldwide/north-america/no-vote-sanders/; Yossi Schwartz: Bir Kez Daha: ABD Solunun Oportünizmi Maruz Kaldı. ABD 2016 Seçim Kampanyasının Analizi, 14 Ağustos 2016, https://www.thecommunists.net/worldwide/north-america/left-and-us-election/; Michael Pröbsting: Trump'ın Zaferinin Anlamı, Sonuçları ve Dersleri. ABD Başkanlık Seçimi Sonuçlarından Çıkarılan Dersler ve Yurtiçi ve Uluslararası Sınıf Mücadelesine Yönelik Perspektifler Üzerine, 24.Kasım 2016, https://www.thecommunists.net/theory/meaning-of-trump/

[10] V.I.Sorin: Marksizm, Taktikler ve Lenin (Pravda, No. 1, 1923), A.S. Bubnov: Lenin'in "Clausewitz Üzerine Not Defteri"ne (1931) Önsöz, Donald E. Davis ve Walter S.G. Kohn: Lenin üzerine Clausewitz, şurada: Sovyet Silahlı Kuvvetleri İnceleme Yıllık, Cilt. I, Academic International Press, 1977, Gulf Breeze, Florida, s. 193. Yukarıda bahsedilen Not Defterine ek olarak, Lenin'in Clausewitz ve genel olarak askeri sorun hakkındaki düşünceleri için ayrıca bkz: Jacob W. Kipp: Lenin ve Clausewitz: The Militarization of Marksism, 1914-1921, içinde: Military Affairs Vol. 49, 1985, sayfa 184-191; James Ryan: 'Devrim Savaştır': V. I. Lenin'in Şiddet Üzerine Düşüncesinin Gelişimi, 1899–1907, içinde: Slavonic and East European Review, Cilt. 89, No. 2 (Nisan 2011), s. 248-273; İsrail Getzler: Lenin'in Devrimi İç Savaş Olarak Anlayışı, içinde: The Slavonic and East European Review, Cilt. 74, No. 3 (Temmuz, 1996), s. 464-472.

Bu fırsatı, Stalinizmin düzmece karakteri için çok karakteristik olan aşağıdaki küçük anekdot hakkında okuyucuları bilgilendirmek için kullanma girişiminde bulunuyoruz. Bu satırların yazarı, Lenin'in Clausewitz Üzerine Not Defteri'nin hem Almanca hem de İngilizce yayınına sahip olduğundan, her iki baskının önsözlerini karşılaştırabilirdi. Kelimesi kelimesine aynılar. Ancak orijinali A.S. Bubnov'un 1931'de Almanca versiyonu “Otto Braun” adı altında

Özetle, Marksistler savaş zamanlarında egemen sınıfa yaklaşımlarını değiştirmezler, bu nedenle işçi sınıfı, savaş zamanlarında olduğu kadar barış zamanlarında da emperyalist hükümetine temelde eşit olarak karşı çıkmalıdır. Devrimci yenilgicilik siyaseti her zaman aynı programatik köke sahiptir: yani işçi sınıfının burjuvazinin tüm kesimlerinden ve tüm emperyalist güçlerden siyasi bağımsızlığı için mücadele.

---

yayınlandı. Bunun nedeni basitçe Bubnov'un bu arada Stalinistler tarafından zulme uğraması ve bu nedenle Alman Stalinistinin sadece önsözünü alıp kendi adı altında yayınlamasıdır! (Almanca baskısı: W.I.Lenin: Clausewitz' Werk 'Vom Kriege'. Auszüge und Randglossen, Verlag des Ministeriums für Nationale Landesverteidgung, Berlin 1957)

Stalinistlerin orijinal yazarları birçok kez böyle bir baskı altına alma politikası uyguladıklarını biliyoruz. Örneğin, Marx ve Engels'in Toplu Eserleri'nin "babası" büyük tarihçi David Rjazanov'du. Ancak Stalinistler tarafından zulme uğrayıp daha sonra öldürüldüğü için adı ünlü ciltlerde hiç geçmedi! (Rjazanov'un Marx ve Engels'in Toplu Eserleri üzerine çalışması hakkında bkz. örn. -Engels Enstitüsü: Daha Fazla Araştırmaya Yönelik Notlar, içinde: Sovyet Düşüncesinde Çalışmalar 30 (1985), s. 39-54; Colum Leckey: David Riazanov ve Rus Marksizmi, içinde: Rus Tarihi/Histoire Russe, Cilt 22, N° 2 (1995); David Borisovič Rjazanov und die erste MEGA. Beiträge zur Marx-Engels-Forschung. Neue Folge. Sonderband 1. Argüman, Hamburg 1996)

XVI. Birleşik Bir Strateji Olarak Devrimci Yenilgilik

Devrimci Yenilgicilik *Üzerine Tezlerimizde* şu fikri ifade etmiştik:

> "*Devrimci Yenilgiciliğin iki temel yönü - (i) Büyük Güçler arasındaki çatışmalarda herhangi bir kampın yanında yer almayı reddetmek ve (ii) emperyalistleri yenmek için ezilen halkların mücadelesine aktif destek vermek - birbiriyle ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır. Büyük Güçler arasındaki gerilimler, büyük ölçüde, her bir egemen sınıfın rakipleri pahasına Güney'deki etki alanını genişletme arzusuna dayanmaktadır. Ezilen halkların ezilmesi ve aşırı sömürülmesi, Büyük Güçlerin küresel egemenlik dürtüsü tarafından belirlenmektedir*."

Bu yaklaşımı anti-emperyalist mücadelenin en önemli (ve çoğu zaman göz ardı edilen ya da yanlış anlaşılan) yönlerinden biri olarak gördüğümüz için burada daha ayrıntılı olarak ele almak istiyoruz.

Öncelikle, emperyalizme, militarizme ve savaşa karşı mücadelenin, kapitalizmin diğer özelliklerine karşı mücadeleden farklı yasalara tabi olacak ayrı bir mücadele olmadığını tekrar vurgulamalıyız. Hayır, militarizm ve savaş aynı sistemin parçalarıdır ve bu nedenle emperyalizme ve savaşa karşı mücadele, sınıf mücadelesinin diğer tüm alanlarında olduğu gibi aynı bağımsız sınıf mücadelesi yöntemleriyle yürütülmelidir. Leon Troçki liderliğindeki Dördüncü Enternasyonal, 1936'daki bir kongrede kabul edilen bir kararda bunu çok açık bir şekilde ortaya koymuştur:

> *"Savaşa karşı mücadele", sınıf mücadelesinin kendisinden, proletaryanın emperyalist kapitalizme karşı, yani kaçınılmaz olarak emperyalist savaşa ve baskıya yol açan ve bu ikiz bela olmadan düşünülemeyecek olan toplumsal düzene karşı verdiği uzlaşmaz mücadeleden ayrı ve ayrı bir şey olarak yürütülemez. Sınıf mücadelesinden ayrı ya da onun "üstünde" "özel yöntemler" aracılığıyla "savaşa karşı" mücadele yürütmeye yönelik her türlü girişim en iyi ihtimalle zalim bir yanılsamadır ve kural olarak emperyalist savaş çığırtkanlarının işini kolaylaştıran kötü niyetli bir aldatmacadır."*[1]

İlerleyen bölümlerde ayrıntılı olarak açıklayacağımız üzere, Marksistler temelde iki farklı savaş türü arasında ayrım yaparlar: *baskı* savaşları ve *kurtuluş* savaşları. Baskı savaşları, egemen sınıfın gerici çıkarlarını başkalarının zararına dayatmak için - ya kapitalist rakiplerine karşı ya da işçi sınıfına ve ezilen insanlara karşı - yürüttüğü savaşlardır. Sosyalistler hiçbir koşul altında bu tür baskı savaşlarını destekleyemezler.

---

[1] Leon Troçki: Londra Bürosunun Savaş Karşıtı Kongresi Üzerine Karar (1936), in: Documents of the Fourth International, New York 1973, s. 98

Sosyalistlerin desteğine layık olan tek savaş kurtuluş savaşlarıdır. Bu tür savaşlar işçi sınıfının ve ezilen halkların çıkarlarını savunmak için verilen savaşlardır. Bu tür savaşlar *iç* savaş biçimini alabilir - örneğin 1936-39 İspanya İç Savaşı, Hindistan'ın Keşmir halkına karşı savaşı, Rusya'nın Çeçen halkına karşı savaşı ya da 2011'den bu yana Suriye İç Savaşı. *Devletler arasındaki savaş* lar şeklinde de olabilirler - örneğin Sovyetler Birliği'ne ya da yarı-sömürge ülkelere (Afganistan, Irak vs.) karşı emperyalist savaşlar. Sosyalistler bu tür savaşlarda proletaryayı ve ezilen halkları desteklemek ve gerici kampın yenilgiye uğratılması için çalışmakla yükümlüdür.

Troçki, 1932'de savaş karşıtı bir kongre için yaptığı açıklamada, savaşlar konusundaki Marksist tutumu eşzamanlı olarak özetlemiştir:

> "*Kapitalist haydutlar, Japonya Şanghay'a, Fransa Suriye'ye ya da Fas'a karşı yürürken bile her zaman "savunma" savaşı yürüt*ürler. *Devrimci proletarya yalnızca baskı savaş ları ile kurtuluş savaşları arasında ayrım yapar. Bir savaşın karakterini diplomatik tahrifatlar değil, savaşı yürüten sınıf ve bu savaşta izlediği nesnel amaçlar belirler. Emperyalist devletlerin savaşları, bahaneler ve siyasi retorik bir yana, baskıcı, gerici ve halk düşmanı bir karaktere sahiptir. Sadece proletaryanın ve ezilen ulusların savaşları kurtuluş savaşı olarak nitelendirilebilir (...)*"[2]

Marksistler işçi sınıfı ve ezilen halk kampını savunma programına "*savunmacılık*", gerici kampı yenilgiye uğratma programına ise "*yenilgicilik*" adını verirler. Troçki, bir savaşın gerçek karakterini anlamanın ve doğru programatik sonuçlar çıkarmanın herhangi bir devrimci örgüt için en önemli görevlerden biri olduğunu vurgulamıştır:

> *"Devrim sorununun yanısıra savaş sorunu da devrimci bir partinin mihenk taşıdır. Burada hiçbir tür ikircikliğe izin verilemez. İlkesel karar önceden bellidir: savunmacılık ve yenilgicilik, ateş ve su kadar bağdaşmazdır. Her şeyden önce bunu söylemek gerekir. Bu gerçek parti üyelerine öğretilmelidir."*[3]

En genel tanımıyla Marksist yenilgicilik programı, devrimcilerin savaş dönemlerinde emperyalist egemen sınıfa karşı işçilerin ve ezilenlerin sınıf mücadelesini sürdürmesi ve sınıf düşmanına her türlü desteği reddetmesi anlamına gelir. Devrimciler savaş koşullarını sınıf düşmanını zayıflatmak ve nihayetinde yenilgiye uğratmak için kullanmak isterler. Stalinist revizyonistlere karşı mücadele eden Sol Muhalefet, 1927 yılında resmi bir belgede yenilgiciliğun özünü şu şekilde formüle etmiştir

---

[2] Leon Troçki: Amsterdam'daki Savaş Karşıtı Kongreye Bildiri (1932), in: Yazılar 1932, s. 153 (vurgular orijinalindedir)

[3] Leon Troçki: Yenilgicilik ve Savunmacılık (1937), içinde: Troçki Yazıları 1937-38, s. 86

> *"Yenilgicilik terimiyle ne kastedilmektedir? Partinin tüm geçmiş tarihinde yenilgicilik, bir dış düşmanla savaşta kendi hükümetinin yenilgisini istemek ve iç devrimci mücadele yöntemleriyle böyle bir yenilgiye katkıda bulunmak olarak anlaşılmıştır. Bu elbette proletaryanın kapitalist devlete karşı tutumuna atıfta bulunuyordu."*[4]

Troçki'nin kendisi de aynı yıl aşağı yukarı aynı tanımı yapmıştır: "*Yenilgicilik nedir? Düşman sınıfın elindeki 'kendi' devletinin yenilgisine katkıda bulunmayı amaçlayan bir politikadır*."[5]

Dördüncü Enternasyonal'in liderlerinden olan ve 1938'de Stalinist GPU tarafından öldürülen Rudolf Klement, Troçki tarafından övülen bir makalesinde devrimci yenilgiciliğin ilkelerini özetlemiştir:

> "*Savaş yalnızca siyasetin başka araçlarla sürdürülmesidir. Bu nedenle proletarya savaş zamanında sınıf mücadelesini, diğer şeylerin yanı sıra burjuvazinin kendisine sunduğu yeni araçlarla sürdürmelidir. Emperyalist ülkelerde "kendi" burjuvazisinin zayıflamasını, savaşın yol açtığı askeri yenilgiyle bağlantılı olarak toplumsal devrimini hazırlamak ve gerçekleştirmek ve iktidarı ele geçirmek için acımasızca kullanabilir ve kullanmalıdır. Devrimci yenilgicilik olarak bilinen bu taktik, çağımızda proleter dünya devriminin ve dolayısıyla tarihsel ilerlemenin en güçlü kaldıraçlarından biridir*."[6]

Emperyalist düşmana karşı savaşan devrimciler, ekonomik durgunluklardan siyasi krizlere ve askeri çatışmalara kadar her krizi, işçi sınıfının ve ezilen kitlelerin mücadele gücünü ve bilincini güçlendirmek, egemen sınıfı zayıflatmak ve nihayetinde devirmek için kullanmak isterler. Bu nedenle Marksistler emperyalist savaşlara her zaman emperyalist egemenlere karşı devrimci bir savaşa nasıl dönüştürülebileceği perspektifinden bakarlar.

---

[4] L. Troçki, G. Zinovyev, Yevdokimov: Tüm Rusya Metal İşçileri Sendikası Kararı (1927); içinde: Leon Troçki: The Challenge of the Left Opposition (1926-27), s. 249-250 (Vurgular orijinalindedir)

[5] Leon Troçki: 'Yenilgicilik' ve Clemenceau (1927); içinde: Leon Troçki: Sol Muhalefetin Meydan Okuması (1926-279), s. 252

[6] Rudolf Klement: Principles and Tactics in War (1938); in The New International (Theoretical journal of the Socialist Workers Party, US-American section of the Fourth International), May 1938, Vol. 4, No. 5, pp. 144-145, https://www.marxists.org/history/etol/revhist/backiss/vol1/no1/printact.html. RCIT bu metni şurada yeniden yayınlamıştır: Revolutionary Communism No. 4 (2012), s. 44-46.

Anti-Emperyalizmin Nesnel Temeli Olarak Emperyalizmin Çelişkili Doğası

Ancak, devrimci yenilgicilik programının özgül yönlerini ele almadan önce, en temel yönlerinden birini açıklığa kavuşturmamız gerekmektedir. Devrimci yenilgicilik *birleşik* bir *stratejidir*. Bu, *tüm Büyük Güçlere karşı anti-emperyalist mücadeleyi, işçilerin ve ezilen halkların* sırasıyla tüm *Büyük Güç* lere ve onların vekillerine *karşı yürüttükleri tüm kurtuluş mücadelelerine verilen destekle birleştirdiği* anlamına gelir. Yenilgicilik programı ya böyle bir birleşik stratejidir ya da hiç yenilgici değildir!

Bu nedenle Troçki, her bir çatışmanın karakterini mümkün olduğunca somut olarak analiz etmeyi ve aynı zamanda aralarındaki ilişkileri tanımayı vurgulamıştır:

> "İşçilere*emperyalist, sömürgeci, işçi devletlerinin sınıf karakterini, aralarındaki karşılıklı ilişkileri ve her birindeki iç çelişkileri doğru bir şekilde anlamayı öğretmek, işçilerin durumdan doğru pratik sonuçlar çıkarmasını sağlar*."[7]

Böyle bir birleşik strateji, Marksist emperyalizm teorisinden çıkarılabilecek tek olası sonuçtur. Yukarıda gösterdiğimiz gibi, Lenin, Troçki ve[20]. yüzyılın diğer önde gelen Marksistleri, emperyalizmin, az sayıda tekel ve Büyük Güç'ün dünyaya hakim olmak ve ekonomik kaynaklarını sömürmek için birbirleriyle rekabet ettiği bir sistem olduğu konusunda her zaman net olmuşlardır. Dolayısıyla emperyalizm, tanımı gereği, Güney'in bağımlı, tabi ülkelerinin ve halklarının bu tekeller ve Büyük Güçler tarafından ezilmesi ve sömürülmesi anlamına gelir. Lenin'in emperyalizm tanımını bir kez daha tekrarlayalım:

> *"Emperyalizminmümkün olduğunca kesin ve tam bir tanımıyla başlamak zorundayız. Emperyalizm, kapitalizmin özgül bir tarihsel aşamasıdır. Özgül karakteri üç yönlüdür: emperyalizm tekelci kapitalizmdir; asalak ya da çürüyen kapitalizmdir; can çekişen kapitalizmdir. Serbest rekabetin yerini tekelin alması, emperyalizmin özünü oluşturan temel ekonomik özelliktir. Tekel kendini beş temel biçimde gösterir: (1) karteller, sendikalar ve tröstler-üretimin yoğunlaşması, kapitalistlerin bu tekelci birliklerine yol açacak düzeye ulaşmıştır; (2) büyük bankaların tekelci konumu-üç, dört ya da beş dev banka Amerika, Fransa ve Almanya'nın tüm ekonomik yaşamını*

[7] Dördüncü Enternasyonal'in Emperyalist Savaş Manifestosu: Emperyalist Savaş ve Proleter Dünya Devrimi. Dördüncü Enternasyonal Acil Durum Konferansı tarafından kabul edilmiştir, 19-26 Mayıs 1940, in: Documents of the Fourth International. The Formative Years (1933-40), New York 1973, s. 327, http://www.marxists.org/history/etol/document/fi/1938-1949/emergconf/fi-emerg02.htm

> *yönlendirmektedir; (3) hammadde kaynaklarının tröstler ve mali oligarşi tarafından ele geçirilmesi (mali sermaye, banka sermayesiyle birleşmiş tekelci sanayi sermayesidir); (4) dünyanın uluslararası karteller tarafından (ekonomik) bölünmesi başlamıştır. Tüm dünya pazarına hükmeden ve onu kendi aralarında "dostane" bir şekilde paylaşan bu türden yüzden fazla uluslararası kartel vardır - savaş onu yenidenpaylaştırana kadar. Tekelci olmayan kapitalizmde meta ihracatından farklı olarak sermaye ihracı son derece karakteristik bir olgudur ve dünyanın ekonomik ve bölgesel-politik bölünmesiyle yakından bağlantılıdır; (5) dünyanın bölgesel bölünmesi (sömürgeler) tamamlanmıştır."* [8]

Buradan, emperyalist baskının ve sömürge ve yarı-sömürge halkların aşırı sömürülmesinin mevcut dünya sisteminin temel özellikleri olduğu sonucu çıkmaktadır:

> "*Emperyalizm, dünya uluslarının bir avuç Büyük Güç tarafından giderek artan bir şekilde ezilmesi anlamına gelir (...) Bu nedenle Sosyal Demokrat programın odak noktası, emperyalizmin özünü oluşturan ve sosyal-şovenistler ve Kautsky tarafından aldatıcı bir şekilde geçiştirilen ulusların ezen ve ezilen olarak bölünmesi olmalıdır. Bu bölünme burjuva pasifizmi ya da kapitalizm altında bağımsız uluslar arasında barışçıl rekabet ütopyası açısından önemli değildir, ama emperyalizme karşı devrimci mücadele açısından*çok önemlidir."[9]

Başka bir deyişle, emperyalist tekeller ve Büyük Güçler ancak a) birbirlerine karşı rekabet içinde ve b) ezilen ulusları ezerek ve sömürerek var olurlar ve var olabilirler. Her iki yön de birbiriyle ilişkilidir çünkü tekellerin ve Büyük Güçlerin daha fazla kâr ve güç elde etme çabaları ancak rakipleri pahasına küresel nüfuzlarını ve pazar paylarını genişleterek ve ezilen halklardan daha fazla zenginlik kopararak tatmin edilebilir.

Emperyalizmin bu çelişkili doğası, anti-emperyalizm programının nesnel temelini oluşturur ve devrimci mücadele için derin sonuçlar doğurur. Her iki yön de organik ve nesnel olarak birbiriyle bağlantılı olduğundan, Büyük Güçlere karşı her anlamlı strateji her *ikisini* de hesaba katmalı ve bunları *tek, birleşik* bir stratejiye *entegre* etmelidir.

Bu nedenle Lenin daha Birinci Dünya Savaşı'nın ortasında, Büyük Güçler savaş alanlarında birbirlerinden milyonlarca insanı katlederken, ezilen ulusların kurtuluş mücadelelerinin hayati önemini vurgulamıştır. Bunu, o dönemde bu tür ulusal ayaklanmaların neredeyse hiç olmamasına rağmen

---

[8] V. I. Lenin: Emperyalizm ve Sosyalizmdeki Bölünme (1916); in: CW Cilt 23, s. 105-106 [Vurgular orijinalindedir]

[9] V. I. Lenin: Devrimci Proletarya ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1915); in: CW 21, s. 409

yaptı. Ancak Lenin, Büyük Güç rekabeti ile sömürge ve yarı-sömürge halklara yönelik emperyalist baskı arasındaki yakın bağlantıyı tam olarak anlamıştı. Bu bağlantıyı birçok kez vurgulamıştır:

> "*Teorik olarak, her savaşın politikanın başka araçlarla devamından başka bir şey olmadığını unutmak kesinlikle yanlış olur. Mevcut emperyalist savaş, iki Büyük Güç grubunun emperyalist politikalarının devamıdır ve bu politikalar emperyalist dönemin ilişkilerinin toplamı tarafından yaratılmış ve beslenmiştir. Ancak bu çağ aynı zamanda zorunlu olarak ulusal baskıya karşı mücadele ve burjuvaziye karşı proleter mücadele politikalarını ve sonuç olarak da birincisi devrimci ulusal isyan ve savaşların; ikincisi burjuvaziye karşı proleter savaş ve isyanların; üçüncüsü de her iki tür devrimci savaşın bir bileşiminin vb. olasılığını ve kaçınılmazlığını*doğurmalı ve teşvik etmelidir."[10]

> "*Marksistler, kapitalizmin bütünüyle çöküşüne ve sosyalist toplumun doğuşuna kaçınılmaz olarak şiddetin eşlik etmesi gerektiğini asla unutmamışlardır. Bu şiddet, dünya tarihinin bir dönemini, çeşitli savaşların, emperyalist savaşların, bu ikisinin birbirine karıştığı ülkelerdeki iç savaşların, emperyalistler tarafından ezilen milliyetleri özgürleştiren ulusal savaşların ve muazzam devlet-kapitalist ve askeri tröstler ve sendikalar çağında kaçınılmaz olarak çeşitli ittifaklara girecek olan emperyalist güçlerin çeşitli kombinasyonlarının bütün bir çağını oluştur*acaktır."[11]

Buradan Marksistlerin, Büyük Güçlere karşı mücadeleyi ezilen halkların kurtuluş mücadelesiyle birleştirmek üzere işçi sınıfının ve ezilenlerin öncülerini kazanmak için aktif olarak çaba göstermeleri gerektiği sonucu çıkmaktadır.

> "*Emperyalist güçlere karşı ulusal savaşlar sadece mümkün ve olası değildir; kaçınılmaz, ilerici ve devrimcidirler,ancak elbette başarılı olmaları için ya ezilen ülkelerdeki çok sayıda insanın (Hindistan ve Çin örneğimizde yüz milyonlar) ortak çabasını ya da uluslararası koşulların özellikle elverişli bir konjonktürünü (örn, emperyalist güçlerin yorgunluktan, savaştan, düşmanlıklarından vs. felç olarak müdahale edememesi) ya da büyük güçlerden birinde proletaryanın burjuvaziye karşı eşzamanlı ayaklanmasını (bu sonuncu olasılık proletaryanın zaferi için en arzu edilir ve elverişli olasılık olarak ilk*sırada yer almaktadır) gerektirir."[12]

Yenilgicilik stratejisinin nesnel olarak birleşik karakteri de her zaman aşağıdaki olguya yansımaktadır. Büyük Güç rekabeti ile ezilen halkların Büyük Güçlere karşı mücadelesi arasındaki nesnel bağlantı göz önüne

---

[10] V. I. Lenin: Proleter Devrimin Askeri Programı (1916) ; in: LCW Cilt 23, s. 80

[11] V.I.Lenin: Programın Gözden Geçirilmesi ve Partinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Rapor, 8 Mart (1918), in: LCW Cilt 27, s.130

[12] V.I.Lenin: The Junius Pamphlet (1916), in: LCW Cilt 22, s.312 [vurgular orijinalindedir]

alındığında, genellikle birincisinin ikincisini etkilediği ve bunun tersinin de geçerli olduğu görülür. Bu konuyu başka çalışmalarımızda kapsamlı bir şekilde ele aldık.[13] Burada, Büyük Güçlerin devam etmekte olan bir özgürlük mücadelesine bu tür müdahalelerinin, bu mücadelenin karakterini değiştirecek kadar baskın hale geldiği ve şu ya da bu Büyük Gücün çıkarları için bir vekalet mücadelesine dönüştüğü durumlar olabileceğini söylemek yeterlidir. Ancak, Büyük Güç müdahalesinin halihazırda böyle bir dönüşüme yol açtığını varsaymak aptallık olur. Marksistler somut durumun somut bir analizini yapmak zorundadır.

Tarih, bu tür emperyalistler arası savaşlar ve kurtuluş savaşları kombinasyonlarının yaşandığı sayısız vakaya tanıklık etmiştir. Yukarıda bahsettiğimiz analizimizde bir dizi örnek üzerinde durduk. Burada kendimizi birkaç örnekle sınırlandırıyoruz. Dünya Savaşı'nda devrimciler bu küresel savaşın üç farklı savaş türünü içerdiğini dikkate almak zorundaydılar: a) emperyalist Büyük Güçler arasındaki savaş (Almanya-İtalya-Japonya vs. ABD-İngiltere-Fransa), emperyalist bir Büyük Güç ile yozlaşmış bir İşçi Devleti arasındaki savaş (Almanya vs. SSCB) ve Büyük Güçler ile ezilen halklar arasındaki savaşlar (Almanya vs. (Almanya ile işgal altındaki Avrupa ülkelerindeki ezilen halklar; Japonya ile işgal altındaki Güneydoğu Asya ülkelerindeki ezilen halklar, Britanya ile Hint halkı vb. arasındaki savaşlar) Doğal olarak her Büyük Güç, SSCB'yi veya ezilen halkları silah vb. ile destekleyerek düşmanını zayıflatmaya çalıştı. Troçkist Dördüncü Enternasyonal, farklı savaş türlerinin karakterleri arasında ayrım yapan bir taktik uyguladı. İki emperyalist kamp arasındaki savaşta her iki tarafta da devrimci yenilgicilik pozisyonu aldılar, ancak ilgili Büyük Güce karşı SSCB'yi ve ezilen halkları desteklediler.

Suriye'de gördüğümüz gibi bu tür karmaşık durumlar bugün de mevcuttur. Devrimciler, Esad tiranlığına ve onun Rus emperyalist efendilerine karşı isyancıların devam eden kurtuluş mücadelesini desteklemektedir. Türkiye yanlısı isyancılar (hain Astana/Soçi sürecini destekleyen) ile Astana karşıtı isyancılar arasındaki çatışmalarda Türkiye yanlısı isyancıların yanında yer almaktadırlar. DAEŞ/IŞİD'e karşı mücadelelerinde isyancıları destekliyorlar. Ancak IŞİD'e karşı Kürt YPG/SDG'nin yardımıyla ABD'nin emperyalist saldırısına karşı çıkıyorlar. Rusya yanlısı Esad birlikleri ile ABD yanlısı

[13] Bkz. örneğin Michael Pröbsting: Kurtuluş Mücadeleleri ve Emperyalist Müdahale. Batı'da mezhepçi "anti-emperyalizmin" başarısızlığı: Marksist bakış açısından bazı genel değerlendirmeler ve 2011'de Libya'daki demokratik devrim örneği, Sonbahar 2012, https://www.thecommunists.net/theory/liberation-struggle-and-imperialism/

YPG/SDG birlikleri arasındaki çatışmalarda devrimciler, her ikisi de emperyalist vekiller olduğu için taraf tutmazlar.[14]

Bir başka örnek de Kaddafi diktatörlüğüne karşı halk devrimi sırasında Libya'da gerçekleşen Batılı emperyalist hava saldırılarıdır. Devrimcilerin kararlılıkla karşı çıktığı bu hava saldırıları, kurtuluş mücadelesinde baskın bir unsur haline gelmedi, yani Kaddafi'ye karşı kurtuluş mücadelesi ilerici karakterini korudu ve emperyalistler için bir vekalet savaşına dönüşmedi (Stalinistlerin ve çeşitli sözde Troçkistlerin aptalca iddialarının aksine). Kaddafi'nin devrilmesinin ardından yaşananlar da bunu doğrulamıştır. Kaddafi'ye karşı yürütülen iç savaş (Stalinistlerin ve yarı-Stalinistlerin iddia ettiği gibi) NATO ajanlarının bir vekalet savaşı olsaydı, 2011 sonbaharında Kaddafi'nin devrilmesinden sonra NATO kontrolü ele geçirirdi. Ancak tam tersi oldu: diktatörlüğün yıkılmasının üzerinden yedi yıldan fazla bir süre geçmesine rağmen emperyalistler Libya'yı hala kontrol altına alamadılar. Hatta büyükelçiliklerini boşaltmak zorunda kaldılar ve bir ABD büyükelçisi suikasta kurban gitti.[15]

Hem kurtuluş mücadeleleri hem de emperyalist müdahale boyutunun bir arada bulunduğu savaşların böylesine karmaşık ve çelişkili doğası Marksist klasikler için yabancı değildi. Aslında Lenin ve Troçki farklı savaş türlerinin bu tür kombinasyonlarının tamamen farkındaydılar ve devrimci bir yanıtın ana hatlarını çizmişlerdi.

---

[14] RCIT, Suriye Devrimi ile ilgili bir dizi kitapçık, bildiri ve makale yayınlamıştır ve bunlar bu web sitesindeki özel bir alt bölümden okunabilir: https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/collection-of-articles-on-the-syrian-revolution/. Özellikle Michael Pröbsting'e atıfta bulunuyoruz: Suriye Devrimi Sona mı Eriyor? Üçüncü Kamp Çekimserliği Haklı mı? Suriye'nin kurtarılmış bölgesindeki halk iktidarının organları, Suriyeli isyancıların farklı kesimlerinin karakteri ve Suriye Devrimini terk eden solcuların başarısızlığı üzerine bir deneme, 5 Nisan 2017, https://www.thecommunists.net/theory/syrian-revolution-not-dead/; Michael Pröbsting: Dünya Perspektifleri 2018: A World Pregnant with Wars and Popular Uprisings, Şubat 2018, Bölüm V, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/chapter-v/; Yossi Schwartz: Rakka: ABD Emperyalist Saldırısını Bozguna Uğratın! ABD/SDG/YPG'nin IŞİD'e karşı savaşı üzerine bir değerlendirme, Nisan 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/us-offensive-in-raqqa/

[15] Bu konuda bakınız RCIT: ABD'nin Libya'yı Bombalamasını Durdurun! 23.2.2016, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/us-bombing-libya/; RCIT: Avrupa / Kuzey Afrika: Roma'nın Kapılarına Fırtına! Mülteciler için Sınırları Açın! Mültecilere Karşı Emperyalist AB Savaşını Durdurun! Libya'ya Karşı Emperyalist Saldırı Hazırlıklarına Hayır! 22.5.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/eu-war-against-refugees/; RCIT: Revolution and Counterrevolution in the Arab World: Devrimciler İçin Bir Asit Testi, http://www.thecommunists.net/theory/theses-arab-revolution/; RCIT: General Sisi, Hollande, Obama: Libya'dan Elinizi Çekin! General Haftars'ın Emperyalist Uşaklarını Yenin! Kahrolsun Daaş Katiller Çetesi! İşçi ve Halk Hükümeti için! 26.2.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/hands-off-libya/

Birleşik Strateji Üzerine Marksist Klasikler

Troçki, bu tür çatışmaların çelişkili ve diyalektik doğasını göz ardı eden mekanik şemalara karşı uyarıda bulunmuştur.

> "*Yüz vakadan doksanında işçiler, burjuvazinin artı işareti koyduğu yere gerçekten eksi* işareti koyarlar. *Ancak on durumda, burjuvazi ile aynı işareti koymak zorunda kalırlar, ancak burjuvaziye duydukları güvensizliği ifade eden kendi mühürlerini basarlar. Proletaryanın politikası, burjuvazinin politikasından otomatik olarak türetilmez, sadece karşıt işareti taşır - bu her sekteri usta bir stratejist yapardı; hayır, devrimci parti, proletaryanın çıkarlarına en uygun kararlara vararak, her seferinde hem iç hem de dış durumdan bağımsız olarak kendini yönlendirmelidir. Bu kural savaş dönemi için olduğu kadar barış dönemi için de geçerlidir*."[16]

Lenin, emperyalizm çağında Büyük Güçlerin her zaman ulusal ve demokratik çatışmalara müdahale etmeye ve bunları kullanmaya çalışacağını açıklamıştır. Ancak bu gerçek, Marksistlerin bu tür çatışmalarda otomatik olarak devrimci-savunmacı bir pozisyon yerine yenilgici bir pozisyon benimsemelerine yol açmamalıdır. Aksine, Marksistler tarafından alınan pozisyon, hangi faktörün baskın hale geldiğine bağlı olmalıdır - ulusal, demokratik kurtuluş mücadelesi veya emperyalist fetih savaşı.

> "*Öte yandan, ezilen ulusların sosyalistleri, özellikle ezilen ulusun işçileri ile ezen ulusun işçilerinin örgütsel birlik de dahil olmak üzere tam ve koşulsuz birliğini savunmalı ve uygulamalıdır. Bu olmadan, burjuvazinin her türlü entrikası, ihaneti ve hilesi karşısında proletaryanın bağımsız politikasını ve diğer ülkelerin proletaryasıyla sınıf dayanışmasını savunmak mümkün değildir. Ezilen ulusların burjuvazisi, işçileri aldatmak için ısrarla ulusal kurtuluş sloganlarını kullanır; iç politikalarında bu sloganları egemen ulusun burjuvazisiyle gerici anlaşmalar yapmak için kullanırlar (örneğin, Avusturya ve Rusya'daki Polonyalılar, Yahudilerin ve Ukraynalıların ezilmesi için gericilerle uzlaşırlar); Dış politikalarında, yağmacı planlarını uygulamak için rakip emperyalist güçlerden biriyle anlaşmaya çalışırlar (küçük Balkan devletlerinin politikası vb.). Bir emperyalist güce karşı verilen ulusal kurtuluş mücadelesinin, belirli koşullar altında, bir başka "büyük" güç tarafından aynı derecede emperyalist olan kendi amaçları için kullanılabileceği gerçeği, Sosyal-Demokratların ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını tanımayı reddetmelerine yol açmayacağı gibi, burjuvaların cumhuriyetçi sloganları siyasi aldatma ve mali yağma amacıyla kullandıkları*

[16] Leon Troçki: Düşünmeyi Öğrenin: Bazı Ultra-Solculara Dostça Bir Öneri (1938); içinde: Troçki Yazıları 1937-38, s. 332-333. (Vurgular Orijinalde) RCIT bu metni *Revolutionary Communism* No. 5'te (2012) yeniden yayınlamıştır.

> *sayısız örnek de (örneğin Romantik ülkelerde olduğu gibi) Sosyal-Demokratların cumhuriyetçiliklerini reddetmelerine yol açmayacaktır."*[17]

Daha sonra, yaklaşan İkinci Dünya Savaşı'nın karmaşık senaryosuyla karşılaştığında Rudolf Klement Marksist yaklaşımı detaylandırdı:

> "*Sınıf mücadelesi ve savaş uluslararası olgulardır ve uluslararası düzeyde kararlaştırılır. Ancak her mücadele iki kampa (bloğa karşı blok) izin verdiğinden ve emperyalist kavgalar sınıf savaşıyla (dünya emperyalizmi-dünya proletaryası) iç içe geçtiğinden, çok çeşitli ve karmaşık durumlar ortaya çıkar. Yarı-sömürge ülkelerin burjuvazisi ya da "kendi" faşizmi tarafından tehdit edilen liberal burjuvazi, "dost" emperyalizmlere yardım çağrısında bulunur; örneğin Sovyetler Birliği, bir grupla diğerine karşı ittifaklar kurarak emperyalizmler arasındaki antagonizmalardan yararlanmaya çalışır, vb. Tüm ülkelerin proletaryası, tek enternasyonal dayanışmacı -ve en azından bu nedenle tek ilerici- sınıf, böylece savaş zamanında, özellikle de yeni dünya savaşında, kendi burjuvazisine karşı devrimci yenilgicilikle ilerici savaşları desteklemeyi birleştirmek gibi karmaşık bir durumla karşı*karşıya kalır."

Klement, "*özellikle emperyalist ülkelerdeki proletaryanın, bu çelişkili görünen durumda, bu birleşik görevlerin ve bunları yerine getirme yöntemlerinin özellikle açık bir şekilde anlaşılmasına ihtiyacı* olduğunu" savunarak diyalektik bir yaklaşımı savunmaktadır. Ve makalesinin sonunda şunu vurgulamaya devam eder: "*Böylece, farklı savaş durumlarının, çeşitli emperyalist ülkelerin devrimci proletaryasından, eğer kendisine ve hedefine sadık kalmak istiyorsa, şematik ruhlara devrimci yenilgiciluğun temel ilkesinden "sapmalar" olarak görünebilecek, ancak gerçekte yalnızca devrimci yenilgiciluğun belirli ilerici kampların savunulmasıyla birleşmesinden kaynaklanan farklı mücadele biçimlerini nasıl gerektirdiğini görüyoruz*."[18]

Marksist klasiklerin geliştirdiği ve bugün artan çelişkiler ve rekabetle karakterize olan bir dünya durumunda ortaya çıkan farklı savaş türlerine uyguladığımız bu somut, diyalektik yöntemdir.

Ve neredeyse tüm reformistlerin ve merkezcilerin anlamakta başarısız olduğu şey, çatışmaların tam da bu diyalektik, çelişkili doğasıdır. En iyi durumda, yenilgici programın sadece bir ya da başka bir yönünü ele alırlar, stratejinin

---

[17] V. I. Lenin: Sosyalist Devrim ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1916); in: CW 22, s. 148

[18] Rudolf Klement: Principles and Tactics in War (1938); in The New International (Theoretical journal of the Socialist Workers Party, US-American section of the Fourth International), May 1938, Vol. 4, No. 5, pp. 144-145, https://www.marxists.org/history/etol/revhist/backiss/vol1/no1/printact.html. RCIT bu metni şurada yeniden yayınlamıştır: Revolutionary Communism No. 4 (2012), s. 44-46.

bütününü değil. Daha da kötüsü, birleşik bir strateji olarak devrimci yenilgiciluğun bu karmaşık unsurlarından tek birini bile anlamıyorlar.

Bu tür bir başarısızlığın sonucu, *Tezler* 'de belirttiğimiz ve aşağıda daha ayrıntılı olarak açıkladığımız gibi, ezilen halkların kurtuluş mücadelelerine tam destek *vermeden* Büyük Güçlere karşı bir muhalefetin en iyi ihtimalle "*platonik anti-emperyalizm*" ya da en kötü ihtimalle "*maskeli sosyal-emperyalizm*" olmasıdır. *Tüm* Büyük Güçlere karşı kararlı bir muhalefet olmaksızın şu ya da bu kurtuluş mücadelesine destek vermek, diğerine karşı bir emperyalist kampın yanında yer alma ve dolayısıyla bir kurtuluş gücünü şu ya da bu Büyük Gücün vekiline dönüştürme riskini beraberinde getirir.

Kısacası, özgürlükçülük yanlısı olmayan "anti-emperyalizm" anti-emperyalizm değil, açık ya da gizli sosyal-emperyalizmdir!

XVII. Savaş ve Devrim Arasındaki İlişki

Yukarıda emperyalizm ve savaşın kapitalizmin organik bir parçası olduğu için bu olgulara karşı mücadelenin kapitalizmin diğer tüm özelliklerine karşı mücadele ile aynı yasalara tabi olduğunu söylemiştik. Ancak bu durum, bu mücadelede somutlaşan özgül unsurların göz ardı edilmesine yol açmamalıdır. Bunların en önemlilerinden biri savaş ve devrim ilişkisidir.

Savaş, bir toplumun tüm güçlerinin en uç gerilimini temsil eder. Egemen sınıfın muhalif eğilimleri bastırmasına yardımcı olur ama aynı zamanda yüzeyin altında çelişkileri hızlandırır ve gelecekteki felaketleri hazırlar. Savaşın öncülleri - Büyük Güçler arasındaki gerilimler, ticaret savaşları, jingoizm, göçmen karşıtı şovenizm vb. - aynı dramatik sonuçlara sahip olmasalar da bu yönde atılmış adımlardır.

Tarih, savaş - daha doğrusu gerici bir hükümetin gerici bir savaşta yenilmesi - ve devrim arasında böyle bir ilişki olduğunu birçok kez göstermiştir. Bunun nedeni oldukça açıktır. Savaşlar tanımı gereği bir toplumun tüm güçlerinin gerilimini temsil eder. Bir kurtuluş savaşı genellikle kitleleri harekete geçirmeyi başararak gönüllü olarak destek vermelerini sağlarken, bir baskı savaşında durum farklıdır. Bu tür savaşlarda egemen sınıf, çeşitli derecelerde, muhalif güçlere karşı şovenist yalanlar, savaş histerisi, askeri zorlama ve baskının bir kombinasyonunu kullanmak zorunda kalır.

"Küçük" ve "Büyük" Emperyalist Savaşlar

Açıktır ki "küçük" ve "büyük" baskı savaşları arasında bir fark vardır. "Küçük" savaşlar derken genellikle ABD'nin Irak ya da Afganistan'a saldırısı ya da Rusya'nın Suriye'ye müdahalesi gibi sömürgeci savaşları kastediyoruz. Bunlar ezilen halklar için küçük savaşlar değildir - tam tersine, bu savaşlar on binlerce ya da yüz binlerce işçi ve köylünün katledilmesiyle sonuçlanır. Ancak emperyalistler açısından küçüktürler çünkü kitlesel askere alma ya da tüm ekonominin askeri amaçlar için seferber edilmesini gerektirmezler. Kısacası, emperyalist ülkelerdeki toplumun günlük yaşamı üzerinde çok daha az etkiye sahiptirler.

Bu durum, temelde Büyük Güçler arasındaki savaşları kastettiğimiz "büyük" savaşlar söz konusu olduğunda tamamen farklıdır. Bu tür büyük savaşlar egemen sınıfı tüm toplumsal güçleri kapsamlı bir gerilime zorlar. Dahası, bu tür savaşların sivil halk için de ciddi sonuçları vardır - gıda kıtlığı, ilaç eksikliği ve hava bombardımanı gibi. Birinci ve hatta İkinci Dünya Savaşı bunun sayısız örneğini sunmaktadır. Büyük Güçler arasında gelecekte

yaşanacak herhangi bir Dünya Savaşı, neredeyse kaçınılmaz olarak nükleer silahların kullanılmasını gerektireceğinden, daha da "topyekün" bir nitelik taşıyacaktır.

Elbette "küçük" ve "büyük" emperyalist savaşlar arasında çok şematik bir ayrım yapmamak gerekir. Örneğin sürekli bir sömürge savaşı, tüm toplumsal güçlerin kapsamlı bir şekilde gerilmesini gerektirmeyebilir. Ancak uzun sürmesi, kayıpların birikmesi, maliyetlerin artması vs. önemli siyasi sonuçlar doğuracaktır - özellikle de emperyalistler için bir yenilgiyle sonuçlanırsa. Örneğin Fransa'nın Cezayir'deki savaşını, ABD'nin Vietnam'daki savaşını ya da Yeltsin'in Çeçenistan'daki savaşını ele alalım.

Buradan çıkan sonuç, egemen sınıfın gerici savaşlarda yenilgiye uğramasının güçlü etkileri olduğudur. Maddi gücünün yanı sıra siyasi ve ahlaki prestiji de ciddi biçimde sarsılır. Aynı zamanda kitleler öfkelenir ve "militarize" olur, yani silah kullanmaya daha fazla alışır. Bu durum, emperyalistlerin böylesi gerici bir savaşı ne kadar "büyük" (yukarıda tanımlanan terimlerle) olursa o kadar fazladır. Bu nedenle bu tür savaşlar ezilen kitlelerin devrimci ayaklanmalarına gebedir ve bu nedenle Lenin,*Rus*otokrasisinin 1904/05'te Japonya karşısında aldığı yenilginin ışığında, "*Rus işçisinin gönülsüz bir katılımcısı olduğu tarihi savaşın büyük devrimci rolü*"nden söz etmiştir.[1]

Tarih, egemen sınıfın kaybettiği savaşlar ile devrimci gelişmeler arasındaki ilişkiye dair çok sayıda örnek sunmaktadır. Birkaç tarihsel örnek vermek gerekirse, Yüz Yıl Savaşları sırasında egemen sınıfın İngilizlere karşı bir dizi yenilgiye uğramasının ardından Kuzey Fransa'da yaşanan büyük köylü ayaklanması *Jacquerie*[2]; uzun ve yorucu Rus-Türk savaşının sonunda 1774/75'te Yemelyan Pugachev önderliğindeki Rus köylülerinin kahramanca ayaklanması[3]; Hor görülen Qing hanedanının Batılı Büyük Güçlere karşı iki

---

[1] V. I. Lenin: Port Arthur'un Düşüşü (1905), içinde: LCW Cilt 8, s. 53

[2] Bu konuda örneğin bkz. I. M. Shukow (Ed.): Weltgeschichte, VEB Deutscher *Verlag* der Wissenschaften, Berlin 1963, Cilt 3, s. 730-758. *Weltgeschichte* 'nin 10 cildi (toplam 8.500 sayfa) Stalin'in ölümünden sonra yayınlanan ünlü *Sovyet Tarih Ansiklopedisi* 'nin Almanca çevirisidir. Bildiğimiz kadarıyla bu ansiklopedi İngilizceye çevrilmemiştir (B *üyük Sovyet An*siklopedisi'nin aksine). E.M. Zhukov yönetimindeki geniş bir Sovyet tarihçi topluluğu tarafından yazılan bu on cilt, ayrıntılı bilgileri materyalist bir yaklaşımla birleştirdiği için gerçek bir tarihsel bilgi hazinesidir. Bununla birlikte, Stalinizmin kaçınılmaz teorik sınırlamalarından, özellikle de tarihteki *tüm* toplumların tek ve aynı sosyal-ekonomik oluşum aşamalarından geçtiği mekanik tarih anlayışından muzdarip olduğu için bu ansiklopediye eleştirel bir gözle bakmak gerekir: ilkel komünizm, köleci toplum, feodalizm, kapitalizm ve komünizm. Böyle bir görüQ, örneğin Marx'ın defalarca atıfta bulunduğu sözde *Asyatik Üretim Tar* zı'nı dıQlar. (Bkz. örneğin 1859'da yayınlanan *A Contribution to the Critique of Political Economy* 'ye yazdığı *Önsöz*, in: Marx Engels Collected Works, Cilt 29, International Publishers, New York 1987, s. 263.)

[3] Bu konuda bkz. örneğin Paul Avrich: Russian Rebels, 1600-1800, Schocken Books, New York 1972; Dorothea Peters: Politische und gesellschaftliche Vorstellungen in der

Afyon Savaşında aldığı aşağılayıcı yenilgiler, önce 1841-49'da 110 yerel köylü ayaklanmasına ve nihayet insanlık tarihinin en uzun ve en kanlı iç savaşlarından biri olan dinci sosyal devrimci *Taiping* halk hareketinin güçlü ayaklanmasına yol açtı (1850-64)[4]; 1870-71'de *Paris Komünü* 'ne yol açan Fransa-Prusya Savaşı[5], 1905-07'de ilk Rus Devrimi'ne yol açan 1904/05 Rus-Japon Savaşı[6], 1917 Rus Ekim Devrimi'nin yanı sıra 1918/19'da bir dizi başka işçi ayaklanmasıyla sonuçlanan I. Dünya Savaşı ve son olarak çeşitli ülkelerde iç savaşlara ve devrimci gelişmelere neden olan II. Çin, Kore, Yunanistan).

Marx ve Engels bir savaşın devrime dönüşme potansiyelini çoktan fark etmişlerdi:

Aufstandsbewegung unter Pugačev (1773-1775). Wiesbaden, Berlin 1973; Marc Raeff: Pugachev's Rebellion, in: Robert Forster (Ed.): Preconditions of Revolution in Early Modern Europe, Johns Hopkins University Press, Baltimore 1970; Alice Plate: Der Pugačev-Aufstand: Kosakenherrlichkeit oder sozialer Protest, in: Heinz-Dietrich Löwe: Volksaufstände in Rußland. Von der Zeit der Wirren bis zur "Grünen Revolution" gegen die Sowjetherrschaft, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2006; Leo Yaresh: The "Peasant Wars" in Soviet Historiography, in: American Slavic and East European Review, Cilt 16, No. 3 (Ekim 1957), s. 241-259; Philip Longworth: Peasant leadership and the Pugachev revolt, in: The Journal of Peasant Studies, 2:2 (1975), s. 183-205; B. H. Sumner: New Material on the Revolt of Pugachev, in: The Slavonic and East European Review, Cilt 7, No. 19 (Haziran 1928), s. 113-127; B. H. Sumner: Pugaçev İsyanı Üzerine Yeni Materyaller: II, in: The Slavonic and East European Review, Cilt 7, No. 20 (Ocak 1929), s. 338-348; Alexander Pushkin: Geschichte des Pugatschew'schen Aufruhrs, Stuttgart 1840

[4] *Taiping Devrimi*, madencilerin, yoksul köylülerin ve etnik azınlıkların yozlaşmış Qing hanedanına karşı "*Göksel Barış Krallığı*" yaratmayı amaçlayan ve kendisini İsa Mesih'in küçük kardeşi olarak gören Hong Xiuquan liderliğindeki Tanrıya Tapanlar Topluluğu olarak bilinen binyılcı bir tarikat tarafından organize edilen sosyal devrimci bir hareketti. Bu konuda bkz. örneğin Franz Michael ve Chung-li Chang: Taiping İsyanı. History and Documents Vol.1, University of Washington Press, London 1966; Stephen R. Platt: Göksel Krallıkta Sonbahar: China, the West, and the epic story of the Taiping Civil War, Alfred A. Knopf, New York 2012; I. M. Shukow (Ed.): Weltgeschichte, Cilt 6, s. 440-455

[5] Paris Komünü üzerine çok çeşitli literatür olduğu açıktır. Bu konudaki sosyalist klasiklerden sadece birkaçını saymak gerekirse: von P. L. Lavrov: Die Pariser Kommune vom 18. März 1871, Verlag Klaus Wagenbach, Berlin 1971; Jean Villain: Die großen 72 Tage. Ein Report von Jean Villain über die Pariser Kommunarden, Verlag Volk und Welt, Berlin 1981; Prosper Lissagaray: Geschichte der Kommune von 1871, Rütten & Loening, Berlin 1956. Ayrıca bakınız Donny Gluckstein: The Paris Commune: A Revolution in Democracy, Bookmarks Publication, Londra 2006; I. M. Shukow (Ed.): Weltgeschichte, Cilt 6, s. 628-643 ve Cilt 7, s. 15-39.

[6] Yine, 1904/05 Rus-Japon Savaşı ve bunu izleyen 1905-07 Rus Devrimi üzerine çeşitli literatür mevcuttur. Birçoğunun yerine Leon Troçki'nin Die Russische Revolution 1905, Vereinigung Internationaler Verlagsanstalten, Berlin 1923 (Leo Trotzki: Ausgewählte Werke, Cilt 1, Verlag Neuer Kurs, Berlin 1972'de yeniden yayınlandı); M. Pokrowski: Russische Geschichte, Berlin 1930; M. Pokrowski: Geschichte Russlands von seiner Entstehung bis zur neuesten Zeit, C.L.Hirschfeld Verlag, Leipzig 1929, s. 314-496; Abraham Ascher: The Revolution of 1905. Cilt 1 ve 2, Stanford Üniversitesi Yayınları, Stanford 1992.

> "*Ancak Avrupa'da, belirli anlarda beş sözde "Büyük" Güç'ün tamamı üzerinde üstünlüğünü ilan eden ve her birini titreten altıncı bir güç olduğunu unutmamalıyız. Bu güç Devrim'dir. Uzun süredir sessiz ve köşesine çekilmiş olan bu güç, şimdi ticari kriz ve gıda kıtlığı nedeniyle yeniden harekete geçmeye çağırılıyor. Manchester'dan Roma'ya, Paris'ten Varşova ve Peşte'ye kadar her yerde, başını kaldırmış ve uykusundan uyanıyor. Proleter sınıfı ele geçiren ajitasyon ve huzursuzlukta her yerde görülebilen, hayata dönüşünün belirtileri çoktur. Sadece bir işarete ihtiyaç vardır ve bu altıncı ve en büyük Avrupa gücü, parlayan zırhı ve elinde kılıcıyla, Olimposlu Minerva gibi öne çıkacaktır. Yaklaşan Avrupa savaşı bu işareti verecek ve ardından güç dengesine ilişkin tüm hesaplar, 1792'den 1800'e kadar olduğu gibi, her zaman canlı ve genç olan, eski Avrupa Güçlerinin ve onların Generallerinin planlarını şaşırtacak yeni bir unsurun eklenmesiyle*altüst olacaktır."[7]

Yönetici sınıfın sağduyulu temsilcilerinin bile savaş ve devrim arasındaki ilişkinin farkında olduğunu belirtmek gerekir. Örneğin Alman Şansölyesi Bismarck, imparatoru I. Wilhelm'in Kasım 1887'de Rusya Kralı III: "Günümüzde,*diğer tüm tarihsel dönemlerden daha fazla, savaştan kaçınmak büyük monarşilerin çıkarınadır, çünkü günümüzde uluslar askeri yenilgilerden kendi hükümetlerini sorumlu tutma eğilimindedir. (...) Sonuç olarak, bir sonraki olası savaş, hükümetler arasındaki bir savaştan ziyade kızıl bayrak ile düzen ve koruma unsurları arasındaki bir savaş niteliği taşıyacaktır*."[8]

Daha sonra Lenin ve diğer Marksistler 1904/05 Rus-Japon Savaşı ve özellikle I. Dünya Savaşı deneyimlerini işleyerek emperyalist savaşların tarihin temposunu büyük ölçüde hızlandırabileceğini anladılar: "*1914-1918 savaşı sosyalist devrimin devasa bir 'hızlandırıcısı' (Lenin) oldu*."[9]

Bu temelde, emperyalist savaşın iç savaşa dönüşmesi sloganını geliştirdiler - gönüllülük esasına dayalı radikal bir slogan olarak değil, *nesnel* olarak gerici bir savaşın hakim düzenin çöküşüne ve ezilen kitlelerin silahlı ayaklanmalarına yol açma potansiyeline dayanan bir slogan olarak.

Lenin'in savaşların yıkıcı sonuçlarından şikayet eden ve barışçıl bir devrim uman reformist ve merkezci ideologları küçümsemesinin nedeni budur. Lenin, o dönemin önde gelen Alman merkezci teorisyeni Karl Kautsky'ye karşı bir polemikte böyle yazmıştır:

---

[7] Friedrich Engels: The European War (1854), in: MECW 12, s. 557-558

[8] Alıntı yapılan yer: Heinz Wolter: Die Alternativkonzeption der Sozialdemokratie zum außenpolitischen Kurs Bismarcks nach 1871, in: Ernst Engelberg (Ed.): Diplomatie und Kriegspolitik vor und nach der Reichsgründung, Akademie-Verlag, Berlin 1971, s. 255 (bizim çevirimiz)

[9] Muhalefetin Platformu (1927), içinde: Leon Troçki: The Challenge of the Left Opposition (1926-27), s. 382

> *"Bunlar bu "son derece bilgili" adamın "en sevdiği iki nokta"! "Şiddet kültü" ve sanayinin çöküşü - sınıf mücadelesinin gerçek koşullarını analiz etmek yerine onu her zamanki, asırlık, tipik cahil sızlanmasına ve mızmızlanmasına iten şey budur. "Devrimin proleter sınıf mücadelesinin ürünü olarak gelmesini bekliyorduk..." diye yazıyor, "ama devrim, Rusya ve Almanya'daki hakim sistemin savaşta çökmesinin bir sonucu olarak geldi. . . . " Başka bir deyişle, bu uzman barışçıl bir devrim "bekliyordu"! Bu mükemmel! Ancak Herr Kautsky sinirlerine o kadar hakim olamamış ki, Marksist olduğu dönemde yazdıklarını, yani savaşın büyük olasılıkla devrim için bir fırsat yaratacağını unutmuş. Bugün "teorisyenimiz", savaşın bir sonucu olarak devrim biçiminde kaçınılmaz olarak hangi değişikliklerin meydana gelmesi gerektiğini sakince ve korkusuzca araştırmak yerine, "beklentilerinin" çöküşünden yakınıyor!"*[10]

Bu, her savaşın halk kitlelerinin devrimci ayaklanmasıyla sonuçlanacağı anlamına gelmez. Ancak tarihsel deneyim, tüm ekonominin kaynaklarını harekete geçiren, toplumun tüm sınıflarını etkileyen ve tüm siyasi yaşamı ve dolayısıyla kitlelerin bilincini etkileyen büyük savaşların, bu tür olayların büyük bir toplumsal ve siyasi istikrarsızlığa neden olduğunu ve dolayısıyla devrimci kırılmalara yol açabileceğini göstermektedir. Şovenizmin, askeri gerilimlerin ve savaşların kapitalist toplumun giderek daha belirleyici bir özelliği haline geldiğine inandığımız için, militarizme doğru böyle bir gelişmenin sonunda keskin sınıf mücadelelerine ve devrimci patlamalara da zemin hazırlayacağını düşünüyoruz.

Üçüncü Dünya Savaşı ve Devrim - Kendi İçinde Bir Çelişki mi?

Son olarak şu konuya da kısaca değinelim. Yukarıda XII. bölümde detaylandırdığımız gibi, eğer işçi sınıfı emperyalistleri zamanında alaşağı etmezse, Büyük Güçler arasında yeni bir Dünya Savaşının az çok kaçınılmaz olduğunu düşünüyoruz. Aynı şekilde, Büyük Güçler ölümcül nükleer silah cephaneliklerini kullanmadan böyle bir dünya savaşını hayal etmek de zordur. Buradan kaderci bir şekilde, savaş ve devrim arasındaki ilişkinin gelecekteki bir Üçüncü Dünya Savaşı senaryosunda var olmayacağı sonucu mu çıkarılmalıdır?

Bize göre bu soru şematik bir şekilde yanıtlanamaz. Evet, doğrudur, tüm Büyük Güçlerin tüm nükleer silahlarını kullanmasıyla topyekün bir Üçüncü Dünya Savaşı gerçekleşirse, insanlık barbarlık aşamasına geri dönecektir. Ancak, öncelikle, böyle bir topyekûn nükleer savaş birdenbire ortaya

---

[10] V. I. Lenin: Bern Enternasyonali Kahramanları (1919); in: LCW 29, s. 397. Bu konuda ayrıca Nikolai Bukharin ve Evgenii Preobrazhensky'ye bakınız: The ABC of Communism (1920), Büyük Britanya Komünist Partisi tarafından yayınlanmıştır, 1922; Nikolai Bukharin: Ökonomik der Transformationsperiode. Mit Randbemerkungen von Lenin, Dietz Verlag, Berlin 1990

çıkmayacaktır. Böylesi bir felaketin öncesinde Büyük Güçler arasında uzun süre devam edecek aşırı küresel gerilimlerin yaşanması çok muhtemeldir. Doğal olarak, emperyalist rakiplerin yönetici elitleri böylesine son derece riskli bir olayı hafife alarak başlatmayacaktır. Doğru, Trump gibi deliler var ama ABD elitinin Trump'ın kendi iradeleri dışında bir nükleer savaş başlatmasına izin vereceğini varsaymamak gerekir.[11]

Hayır, daha uzun süreli ticaret savaşları, daha küçük çaplı askeri çatışmalar, ciddi iç siyasi krizler, belki de darbeler, diplomatik krizler vs. olması çok daha muhtemeldir. Bu tür olayların, işçi sınıfına egemen sınıfı zayıflatmak ya da devirmek için fırsatlar sunacak devrimci ve devrim öncesi krizleri tetiklemesi neredeyse kaçınılmazdır.

Dahası, geleceğe dair öngörüde bulunamayız. Böyle bir Dünya Savaşının insanlığın tamamen yok olmasıyla değil, bir tarafın yenilgisiyle ya da yerel nükleer yıkımla sonuçlanabileceğini göz ardı edemeyiz. Böyle bir durumda, Üçüncü Dünya Savaşı hem milyonlarca insanın yok olmasıyla sonuçlanabilir hem de emperyalist savaş tacirlerine karşı küresel bir isyan dönemi açabilir.

Her halükarda önemli olan nokta, devrimcilerin Üçüncü Dünya Savaşı tehlikesi karşısında taş kesilmemeleridir. Görev, gelecek hakkında spekülasyon yapmak (hatta bu tür tehlikeleri pasifliğe hapsolmak için bir bahane olarak kullanmak) değil, sınıf mücadelesine kararlılıkla müdahale etmek ve uluslararası sosyalist devrimin şansının artması ve Üçüncü Dünya Savaşı tehlikesinin azalması için işçi öncüsünü harekete geçirmektir!

---

[11] Muhtemelen, Başkanlık emirlerinin uygulanmasını önlemek için Trump'ın masasından çalan danışmanlar varsa (ve turuncu adamın bunu fark etmemesi için umursamazlığına güvenebilirlerse), Trump'ın Kırmızı Düğmeye erişemeyeceğinden emin olan Generaller ve Güvenlik Danışmanları da olacaktır. (Belki de bunun yerine ona günlük Coca Cola'sını sipariş etmesi için kırmızı düğmeyi gösterirler!)

XVIII. Emperyalist Devletler Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik: Marksist Klasikler

RCIT, "Emperyalist*Devletlerde Devrimci Yenilgicilik Üzerine Tezler*"inde Marksistlerin emperyalistler arası çatışmalardaki pozisyonunun *uluslararası işçi sınıfı dayanışması* ilkelerine dayandığını açıklamaktadır. Dolayısıyla, hem kendi egemen sınıflarının hem de karşıt emperyalist kampın yanında yer almayı reddetmelidirler. Sloganları şu olmalıdır: *Kahrolsun tüm emperyalist büyük güçler - ister ABD, AB, Japonya, Çin ya da Rusya olsun!*

"Kendi" egemen sınıflarını desteklemek yerine, I. Dünya Savaşı sırasında ünlü Alman devrimci lider Karl Liebknecht tarafından özetlendiği gibi uzlaşmaz sınıf mücadelesini savunuyorlar: "*Asıl düşman evdedir*". Devrimciler, egemen sınıfı zayıflatmak, sınıf mücadelesini ilerletmek ve nihayetinde bu tür çatışmaları egemen sınıfa karşı bir iç savaşa dönüştürmek için emperyalist iktidarın rakibiyle olan her çatışmasını kullanmaya çalışırlar.

Bu ilkeler, savaş koşulları altında, "*emperyalist*savaşın iç savaşa dönüştürülmesi" olarak bilinen stratejiyle, yani savaş koşulları altında proleterlerin iktidar mücadelesinin ilerletilmesiyle sonuçlanır. Aynı ilkeler, emperyalist güçler arasındaki ticaret savaşı koşullarında, *Küresel Ticaret Savaşının yönetici elitlere karşı iç politik sınıf mücadelesine dönüştürülmesini* savunmak anlamına gelir.

Tüm senaryolarda amaç, uluslararası işçi sınıfını *enternasyonalist* bir temelde *birleştirmek* ve *işçilerin "kendi" emperyalist burjuvazileriyle* olduğu kadar işçi hareketi içindeki *sosyal-emperyalist uşaklarla olan her türlü "yurtsever" birliğini kırmaktır*.

Devrimci bozgunculuk programının stratejik hedefleri bunlardır. Bu program her *zaman* devrimci parti siyasetinin ve parti öncesi örgütlenmenin bir parçasıdır. Bunun yalnızca savaşlara karşı mücadeleyle ilgili bir program olacağını ve dolayısıyla yalnızca bir savaş patlak verdiğinde geçerlilik kazanacağını düşünmek affedilemez bir hata olur. Marksist bir örgüt emperyalist saldırganlığa ve savaşlara karşı mücadeleye ancak bu tür çatışmalar başladığında başlarsa, çok geç kalmış olacaktır. Büyük bir savaş gerçekten başladığında, egemen sınıf siyasi ve ideolojik şovenizm mekanizmasını çoktan harekete geçirmiş olacaktır. Ve eğer devrimci bir parti bozguncu mücadeleyi ancak o zaman başlatırsa, üstün bir sınıf düşmanına karşı hiçbir şansı olmayacaktır. Hayır, devrimci bozgunculuk programı şu andan itibaren uygulanmak zorundadır.

Devrimci bozguncu bir yönelim için böyle bir çalışma, tüm yasal araçları (egemen sınıfın izin verdiği demokratik alana göre) ve yasadışı araçları kullanarak kapsamlı bir ajitasyon ve propaganda gerektirir. Bu çalışma işyerlerinde, mahallelerde, okullarda, üniversitelerde, kışlalarda ve mümkünse parlamentoda yürütülmelidir. Amaç, yine koşullara ve güçler ilişkisine göre, kitleleri gösteriler, genel greve varan grevler, ayaklanmalar gibi sınıf mücadelesi eylemleri için bir araya getirmek olmalıdır.

Devrimcilerin bugün sadece küçük bir azınlığı oluşturduğu gerçeği göz önüne alındığında, birleşik cephe taktiğini uygulamaları acildir. Bu, genellikle devrimci olmayan güçler tarafından yönetilen işçi ve halk kitle örgütlerini (sendikalar, partiler, göçmen örgütleri vb.) hükümetin silahlanma planlarına, yurtdışındaki sömürgeci saldırganlığa, korumacı önlemlere ve rakiplere karşı yaptırımlara vb. karşı ortak faaliyetlere çağırmaları gerektiği anlamına gelir. Parlamentoda temsilcileri bulunan bu tür partileri, askeri bütçeye ve bu tür tüm önlemlere karşı oy kullanmaya çağırmalıdırlar. Devrimciler, egemen sınıfın emperyalist politikasına karşı hareket etmede başarısız olduklarında bu tür güçleri -genellikle reformistleri ve küçük burjuva popülistlerini- eleştirmelidir.

Ayrıca, devrimcilerin çatışmaya dahil olan ilgili emperyalist ülkelerdeki sosyalistlerin, sendikaların ve diğer işçi ve halk kitle örgütlerinin sınır ötesi ortak açıklamalarını ve faaliyetlerini savunmaları büyük önem taşımaktadır. Bu tür önlemler somut enternasyonalist işçi sınıfı dayanışmasının güçlü bir işareti olabilir!

Emperyalizm Öncesi Dönemde Marx ve Engels

Devrimci bozgunculuğun özü ve taktikleri hakkında daha fazla ayrıntıya girmeden önce, bu stratejinin tarihsel arka planına kısaca değinelim.

Bilindiği gibi, Marx ve Engels 19. yüzyılda, yani kapitalizmin tekelcilik öncesi döneminde yaşamışlardır. Bu dönemde kapitalizm hızla gelişiyordu ve dolayısıyla sanayileşmiş ülkelerdeki burjuvazi zaman zaman tarihsel olarak ilerici bir rol oynayabiliyordu. Sonuç olarak, Avrupa devletleri arasındaki ya da ABD'de Kuzey ve Güney arasındaki savaşlar genellikle her iki tarafta da gerici bir karaktere sahip değildi. Uluslararası siyasi durumdaki devletlerarası ilişkiler, Marx ve Engels'in de belirttiği gibi, daha ziyade en büyük ve en gerici Büyük Güç olarak Çarlık Rusya'sının sürekli tehdidi ile karakterize ediliyordu.[1] Buna ek olarak, parçalanmış Almanya'nın yanı sıra İtalya'nın

[1] Marx'ın kızı Eleanor Marx Aveling, babasının Çarlık Rusya'sına bakışını "*tüm ilerlemenin en büyük düşmanı, gericiliğin en büyük kalesi*" olarak veciz bir şekilde özetlemiştir. (Karl Marx: Doğu Sorunu. A Reprint of Letters written 1853-1856 dealing with the events of the Crimean War, Edited by Eleanor Marx Aveling and Edward Aveling, Swan Sonnenschein & Co, London 1897, p. ix)

ulusal birleşmesi, Polonya'nın yanı sıra İrlanda'nın ulusal kurtuluşu gibi tarihsel olarak ilerici demokratik görevler de belirmekteydi.

Marx ve Engels'in 1848'de Çarlık Rusya'sına karşı Almanya'nın devrimci savaşı için coşkuyla çağrıda bulundukları tarihsel arka plan böyleydi.

> "*Yalnızca Rusya'ya karşı bir savaş devrimci Almanya'nın savaşı olabilirdi; geçmiş günahlarından arınabileceği, cesaretini toplayabileceği, kendi otokratlarını yenebileceği, uzun ve tembel köleliğin zincirlerinden sıyrılan bir halk gibi kendi oğullarını feda ederek uygarlığı yayabileceği ve dışarıdakilere özgürlük getirerek kendi sınırları içinde kendini özgür* kılabileceği bir savaş. *Kamuoyunun ışığı en son olayları keskin hatlarıyla ortaya koydukça, gerçekler Almanya'nın yeni çağını onurlandırdığı ulusal savaşlar hakkındaki görüşümüzü daha da doğrulamaktadır*."[2]

Aynı şekilde bilimsel sosyalizmin kurucuları da daha sonra Rusya ile askeri çatışmalarda İngiltere veya Osmanlı İmparatorluğu gibi diğer güçlerin yanında yer aldılar.[3]

Bolşevikler ve Rus-Japon Savaşı 1904/05

Ancak bu durum, tekelcilik öncesi kapitalizmden tekelci kapitalizme geçişle, yani 20. yüzyılın başında emperyalist çağın başlamasıyla değişti. Lenin'in I. Dünya Savaşı sırasındaki yazılarında açıkladığı gibi, burjuvazi gelişmiş ülkelerin hiçbirinde tarihsel olarak ilerici bir rol oynayamazdı. Dolayısıyla, ileri kapitalist ülkelerdeki vatan savunması ilerici niteliğini yitirmişti:

> "*Ulusal devletlerin prangaya dönüştüğünü vs. söylerken ne demek* istiyoruz? *İleri kapitalist ülkeleri, özellikle de mevcut savaşa katılarak onu emperyalist bir savaş haline getiren başlıca faktör olan Almanya, Fransa ve İngiltere'yi kastediyoruz. Şimdiye kadar insanlığın minibüsünde yer alan bu ülkelerde, özellikle 1789-1871'de, ulusal devletlerin oluşum süreci tamamlanmıştır. Bu*

---

[2] Karl Marx, Friedrich Engels: Alman Dış Politikası ve Prag'daki Son Olaylar (içinde: Neue Rheinische Zeitung 12 Temmuz 1848), in: MECW Cilt 7, s. 212

[3] Bu konuda, Marx'ın bu konudaki yazılarının yukarıda bahsedilen iki derlemesine ek olarak bkz: Die Geschichte der Geheimdiplomatie des 18. Jahrhunderts. Jahrhunderts. Über den asiatischen Ursprung der russischen Despotie, Berlin, Olle & Wolter, Berlin 1977; David B. Rjazanov, Karl Marx über den Ursprung der Vorherrschaft Rußlands in Europa. Kritische Untersuchungen, içinde: Karl Marx, Die Geschichte der Geheimdiplomatie des 18. Jahrhunderts; M. Pokrowski: Geschichte Russlands von seiner Entstehung bis zur neuesten Zeit, C.L.Hirschfeld Verlag, Leipzig 1929; M. Pokrowski: Russische Geschichte, Berlin 1930; Paolo Dalvit: Die Außenpolitik im Klassenkampf. Die Position von Marx und Engels zum Krimkrieg; Hanno Strauß: Von Engels' "Panslawismus" zu Marx' "Geheimdiplomatie". Eine Herleitung politischer Ambitionen; her iki makale de şu kitapta yayınlanmıştır: Marx und Russland. Beiträge zur Marx-Engels-Forschung Neue Folge 2012, Argument, Hamburg 2014, ss. 9-20 resp. 83-104

> *ülkelerde ulusal hareket geri dönülemez bir geçmişe aittir ve onu yeniden canlandırmaya çalışmak saçma bir gerici ütopya olacaktır. Fransızların, İngilizlerin, Almanların ulusal hareketi çoktan tamamlanmıştır. Bu ülkelerde tarihin bir sonraki adımı farklıdır: özgürleşmiş uluslar ezen uluslara, emperyalist tecavüz uluslarına, "kapitalizmin çöküşünün arifesini"*yaşayan uluslara dönüşmüştür."[4]

Başka bir deyişle, artık işçi sınıfı ve ezilen halklar yalnızca Çarlık Rusya'sıyla değil, "*en büyük düşmanları ve gericiliğin en büyük kalesi*" olarak tüm emperyalist Büyük Güçlerle karşı karşıyaydı.

Lenin ve Bolşevikler devrimci bozgunculuk programını I. Dünya Savaşı'nın başında tam olarak detaylandırdılar. Ancak bu stratejinin temel unsurlarını 1904-05 yıllarında Rusya ile Japonya arasındaki savaş sırasında zaten geliştirmişlerdi.[5] Bilindiği gibi bu savaş Rusya için bir yenilgiyle sonuçlanmış ve 1905-07'deki ilk Rus Devrimini tetiklemişti.

Lenin, daha Ocak 1905'te devrimci ayaklanma başlamadan önce, savaş ve devrim arasındaki bağlantıyı vurgulamıştır: "*Rus işçisinin gönülsüz bir katılımcısı olduğu tarihi savaşın büyük devrimci rolünü kabul e*tmeliyiz."[6]

> "*Askeri felaket kaçınılmazdır ve bununla birlikte hoşnutsuzluk, huzursuzluk ve öfke de kaçınılmaz olarak on kat artacaktır. O an için en yüksek enerjiyle hazırlanmalıyız. O anda, şimdi burada, şimdi orada, giderek artan bir sıklıkta tekrarlanan patlamalardan biri muazzam bir halk hareketine dönüşecektir. Oanda proletarya ayağa kalkacak ve tüm halkın özgürlüğünü kazanmak ve işçi sınıfına, Avrupa'nın tüm deneyimiyle zenginleşmiş bir mücadele olan sosyalizm için açık ve geniş bir mücadele yürütme olanağını güvence altına almak için ayaklanmanın başında yerini alacaktır*."[7]

Sonuç olarak Bolşevikler yenilgici bir pozisyonu, yani "kendi" gerici hükümetlerinin yenilgisini savundular.

> "*Rusya'nın özgürlük davası ve Rus (ve dünya) proletaryasının sosyalizm için mücadelesi, çok büyük ölçüde otokrasinin askeri yenilgilerine bağlıdır. Bu*

---

[4] V. I. Lenin: Marksizm ve Emperyalist Ekonomizmin Bir Karikatürü; in: LCW Cilt 23, s.38

[5] 1904-05 Rus-Japon Savaşı hakkında bkz. örneğin John W. Steinberg, Bruce W. Menning, David Schimmelpenninck, Van Der Oye, David Wolff, Shinji Yokote (der.): Küresel Perspektifte Rus-Japon Savaşı. World War Zero, Cilt I ve II, Brill, Leiden 2005 ve 2007; J. N. Westwood: Rusya Japonya'ya Karşı, 1904-1905: A New Look At the Russo-Japanese War, State University of New York, 1986; Evgeny Sergeev: Japonya ile Savaşta Rus Askeri İstihbaratı, 1904-05. Secret operations on land and at sea, Routledge, New York 2007; Rotem Kowner: The Impact of the Russo-Japanese War, Routledge, New York 2007; Josef Kreiner (Ed.): Der Russisch-Japanische Krieg (1904/05), V&R unipress, Göttingen 2005

[6] V.I.Lenin: The Fall of Port Arthur (1905), içinde: LCW Cilt 8, s. 53

[7] V.I.Lenin: Otokrasi ve Proletarya (1904), içinde: LCW Cilt 8, s. 28

> *dava, mevcut düzenin tüm Avrupalı koruyucularının yüreğine korku salan askeri bozgunla büyük ölçüde ilerlemiştir. Devrimci proletarya, sınıf egemenliği var olduğu sürece savaşların kaçınılmaz olduğunu her zaman akılda tutarak, savaşa karşı aralıksız bir ajitasyon yürütmelidir. İki burjuva ulus arasındaki bir burjuva savaşından sorumlu olmayan, her burjuvaziyi devirmek için elinden geleni yapan, "barışçıl" kapitalist sömürü döneminde bile halkın çektiği acıların büyüklüğünü bilen ezilen sınıf için, barış à la Jaurès hakkındaki basmakalıp ifadelerin hiçbir faydası yoktur. (...) Eski ve yeni burjuva dünyaları arasında bir savaşa dönüşen bu sömürge savaşını başlatan Rus halkı değil, Rus otokrasisidir. Alçakça bir yenilgiye uğrayan Rus halkı değil otokratik rejimdir. Rus halkı otokrasinin yenilgisinden kazançlı çıkmıştır. Port Arthur'un teslimiyeti çarlığın teslimiyetinin önsözüdür. Savaş henüz sona ermemiştir, ama devamına doğru atılan her adım Rus halkı arasındaki huzursuzluğu ve hoşnutsuzluğu ölçüsüz bir şekilde arttırmakta, yeni bir büyük savaşın, halkın otokrasiye karşı savaşının, proletaryanın özgürlük için savaşının zamanını yaklaştırmaktadır*."[8]

Pasifist tutumları nedeniyle Menşeviklere karşı polemik yürüttüler. Doğru, Menşevikler sosyal-yurtsever bir tutum takınmadılar - bu savaşta kentli aydınların ve burjuvazinin geniş kesimleri bile otokrasiyi hor gördükleri için Çar'ın militarist hedeflerini desteklemediler. (Hatta birçok muhalif parti Japon gizli servisiyle temas halindeydi ve ondan para alıyordu![9]) Ancak Menşevikler Lenin'in "*bozgunculuğu*" savunmasını eleştirdiler ve onu "*Japonofilizmi*" teşvik etmekle suçladılar. Buna karşılık onlar "*acil barış*" sloganını savunuyorlardı.[10]

Lenin böyle bir pasifist pozisyonu reddetti: "*Yeni Iskra da karışık düşünceler sergilemekten kendini alamadı. İlk başta ne pahasına olursa olsun barış hakkında epeyce şey söyledi. Daha sonra, Jaurès genel olarak barış için yarı-sosyalist bir kampanyanın kimin çıkarlarına, ilericilerin çıkarlarına mı yoksa gerici burjuvazinin çıkarlarına mı hizmet edeceğini açıkça gösterdiğinde, 'kendini düzeltmek' için acele etti. Şimdi de Japon burjuvazisinin zaferi üzerine "spekülasyon yapmanın" (?!) mantıksızlığı ve savaşın otokrasinin zaferi ya da yenilgisiyle sonuçlanmasından "bağımsız olarak" bir felaket olduğu*üzerine basmakalıp sözlerle yetiniyor."[11]

---

[8] V.I.Lenin: Port Arthur'un Düşüşü (1905), içinde: LCW Cilt 8, s. 53

[9] Bu konuda bkz. örneğin Akashi Motojirō: Rakka ryusui: Albay Akashi'nin Rus-Japon Savaşı Sırasında Rus Devrimci Partileriyle Gizli İşbirliğine Dair Raporu. O. Fält ve A. Kujala (der.), Studia Historica 31, Helsinki, 1988; Dmitrii B. Pavlov: Japon Parası ve Rus Devrimi, 1904-1905, içinde: Acta Slavica Iaponica, No. 11 (1993), s. 79-87

[10] Bkz: Julius Martow: Geschichte der russischen Sozialdemokratie (1918/26), Erlangen 1973, s. 93-95; ayrıca bakınız Dmitrii B. Pavlov: Japon Parası ve Rus Devrimi, s. 82

[11] V.I.Lenin: Port Arthur'un Düşüşü (1905), in: LCW Cilt 8, s. 52-53

Gördüğümüz gibi, Bolşevik yenilgicilik stratejisi ile sol-Menşevik platonik anti-militarizm ve pasifizm stratejisi arasındaki temel farklılıklar on yıl önce zaten görülebiliyordu.

1914-17 Birinci Dünya Savaşı'nda Lenin'in Defaitist Programının Tam Olarak Geliştirilmesi

Bu nedenle, yakın çalışma arkadaşlarının da tanıklık ettiği üzere, Lenin'in I. Dünya Savaşı'nın ilk kurşunlarının atılmasından birkaç gün sonra devrimci bir bozguncu program hazırlayabilmiş olması şaşırtıcı değildir.[12] Ağustos 1914'te Galiçya'daki hapishaneden on bir gün sonra serbest bırakılmasının ardından Lenin, eşi ve silah arkadaşı Nadezhda Krupskaya'nın yanı sıra Grigory Zinoviev ve Zlata Lilina ile birlikte İsviçre'ye gitti ve burada kendilerini siyasi olarak çökmüş olan İkinci Enternasyonal'in bölünmesi ve Üçüncü, devrimci Enternasyonal'in kurulması için çalışmaya verdiler.[13]

---

[12] Bkz. örneğin Eski Bolşevik Şklovski'nin Hatıraları: "*Lenin'in emperyalist savaştaki taktiğinin temel sloganlarının savaşın ilk günlerinde Avusturya'da kendisi tarafından formüle edildiğine tanıklık edebilirim, çünkü bunları Bern'e tamamen formüle edilmiş olarak getirmişti. Ve dahası! Bu taktiğin Lenin'in kafasında muhtemelen savaşın ilk gününde olgunlaştığını söylemek için her türlü nedene sahibim. Savaşın üçüncü ya da dördüncü gününde tutuklanmam bu iddiamın bir kanıtı olabilir. ... Tutuklanmama Vladimir Ilich'in [Lenin] bana gönderdiği ve İsviçre askeri makamları tarafından ele geçirilen bir telgraf neden oldu. Bu telgrafta Lenin, savaş broşürlerinin ve bildirilerinin yayınlanmasını örgütlemek amacıyla Paris'teki yoldaşlarımızla temasa geçmemi öneriyordu. Bu, Vladimir İliç'in bir an bile şüphe ya da tereddüt yaşamadığını ve savaşın daha ilk gününde savaşa karşı savaşı, yani emperyalist savaşı bir iç savaşa dönüştürmeyi düşündüğünü göstermektedir. Yaklaşık ikinci gün [Lenin'in Bern'e varışından sonra] ormanda bir toplantı yapıldı... burada İlyiç savaşa karşı tutum üzerine konuştu, o sırada bizim için mümkün olan tek tartışma konusu buydu. Birkaç gün sonra, yani 6 ya da 7 Eylül'de, benim dairemde daha samimi bir toplantı yapıldı; bu toplantıda İlyiç savaşla ilgili tezlerini sundu*." (G. L. Shklovsky: Hatıralar (1925), içinde: O.H. Gankin ve H.H. Fisher: The Bolsheviks and the World War, Stanford University Press, Stanford 1940, s. 143)

[13] [İkinci Dünya Savaşı sonrasında çeşitli Marksistler (kelimenin geniş anlamıyla) tarafından, örneğin Hal Draper ya da Brian Pearce gibi kişiler tarafından dile getirilen Lenin'in devrimci yenilgicilik stratejisine yönelik eleştirilerin tamamen temelsiz olduğunu bir kenara not ediyoruz. İlki sözde Marksist bir akademisyen, ikincisi ise Troçki ve diğerlerinin çok sayıda eserini Rusça'dan İngilizce'ye çevirerek değerli işler yapmış bir akademisyendir. Onların suçlamalarının aksine, Lenin ne başlangıçta bozgunculuğu sadece Rusya için geçerli bir strateji olarak gördü, ne de daha sonra bozgunculuğu göreceleştirdi, hatta bıraktı. Bu anlamda Cliff Slaughter'ın yanıtına katılıyoruz (*Lenin and the Imperialist War of 1914-1918*, in: Fourth International, Cilt 4, No. 3, Kasım 1967, s. 81-88). Brian Pearce görüşlerini *Lenin and Trotsky on Pacifism and Defeatism (Lenin ve Troçki Pasifizm ve Yenilgicilik Üzerine*) başlıklı makalesinde detaylandırdı: Labour Review, Cilt 6 (1961), No. 1, http://www.whatnextjournal.co.uk/Pages/History/Pearce.html. Hal Draper'ın Leninizme yönelik revizyonist saldırısının adı: *Lenin'in "Devrimci Yenilgicilik" Miti* ve ilk olarak 1953/54 yıllarında Shachmanite dergisi *New International* 'da yayınlanmıştır, http://www.marxists.org/archive/draper/1953/defeat/index.htm.

Rus Bolşevik G. L. Shklovsky'nin anılarına göre, Lenin Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasından sonra İsviçre'ye vardığında şöyle demişti: "E*mperyalist savaş zamanlarında kendi ülkesinin yenilgisini arzulamayan bir sosyalist değildir*."[14]

Bern'e vardıktan sonraki günlerde Lenin yoldaşlarıyla toplantılar düzenlemeye başladı ve onlara bu emperyalist savaşta gerekli taktikleri anlattı. Bu çabasında başarılı oldu ve savaşla ilgili tezleri, daha sonra bir Manifesto ve çeşitli kararlar olarak genişletildi, hem Rusya'daki yeraltı partisinin önde gelen kurumları hem de yurtdışındaki Bolşevik grupların Bern Konferansı (Şubat 1915'in sonlarında) tarafından kabul edildi ve benimsendi.[15]

Lenin'in yaklaşımının temel fikri, devrimcilerin emperyalist savaşlara karşı mücadeleyi sınıf mücadelesi yöntemleriyle ilerletmesi ve savaşın yol açtığı krizi kendi burjuvazisini devrimci yoldan devirmek için kullanması gerektiğiydi. Bu nedenle savaşta kendi hükümetinin yenilgiye uğratılması için açık bir duruş sergilenmiştir: "*Gerici bir savaş sırasında devrimci bir sınıf kendi hükümetinin yenilgiye uğramasını istemekten başka bir şey yapamaz. Bu aksiyomatiktir ve yalnızca sosyal-şovenistlerin bilinçli yandaşları ya da çaresiz uyduları tarafından tartışılır*."[16]

Lenin, dünya savaşının başında bozguncu pozisyonlarını ilan eden ve tek haklı savaşın ezilenlerin iktidarı ele geçirme savaşı olduğunu belirten İtalyan

---

Lenin'in bozgunculuk programının çok daha üstün ve doğru bir sunumu Roman Rosdolsky tarafından *Studien über revolutionäre Taktik* adlı çalışmasında yayınlanmıştır. *Zwei unveröffentlichte Arbeiten über die II. Internationale und über die österreichische Sozialdemokratie* (Verlag für das Studium der Arbeiterbewegung, West-Berlin 1973; bu çalışma daha sonra *Imperialist War and the Question of Peace* başlığıyla İngilizceye çevrilmiştir ve buradan çevrimiçi olarak okunabilir: https://www.marxists.org/archive/rosdolsky/1978/impwarqpeace/index.htm). Rosdolsky Ukraynalı bir Troçkist ve mükemmel bir Marksist akademisyendir (örneğin Marx'ın *Kapital*'inin ön tarihi üzerine yaptığı çalışmaya bakınız). Bununla birlikte, düşünceli çalışması bile, bir Büyük Gücün rakibinin tüm ülkesini fethedebildiği durumlarda Lenin'in yenilgiciliğini göreceleştirdiği için zayıflıklardan arınmış değildir.

[14] Alfred Erich Senn: The Russian Revolution in Switzerland, 1914-1917, University of Wisconsin Press, London 1971, s. 33'te alıntılanmıştır.

[15] Shklovsky, Bolşevik milletvekillerinin Duma'da yargılandığı duruşmadan şunları aktarmıştır: "*Milletvekili Petrovsky'nin Bolşeviklerin duruşmasında verdiği ifadeden, bu tezlerin Petrograd'daki en büyük yedi şirket tarafından da kabul edildiği ortaya çıktı*." Editörler bir not ekliyor: "*Rusya'da bu tezler teksirle çoğaltıldı ve çeşitli büyük parti örgütlerine gönderildi. Görünüşe göre, 1914 Eylül'ünün ikinci yarısında Petersburg'daki bazı fabrikaların işçileri tarafından tartışılmış ve kabul edilmişler; Kamenev'e gönderilmişler, polis kayıtlarına göre Ekim ayında Moskova'da tartışılmışlar. Bakü'de de bulunmuşlardır. ... Samoilov, Eylül 1914'ün ortasında, yurtdışından döner dönmez, Ivanovo-Voznesensk'te parti üyelerinin katıldığı bir toplantıda Yurtdışı Merkez Komitesi Bürosu'nun bakış açısını sunduğunu hatırlıyor*." (ibid, s. 144)

[16] V.I. Lenin: Emperyalist Savaşta Kendi Hükümetinin Yenilgisi (1915); in: LCW 21, s.275

Marksistlerden onaylayarak alıntı yaptı: *"Biz her zaman 'santa guerra di tutti gli oppressi per la conquista delle loro patrie! (Kendi vatanlarının fethi için tüm ezilenlerin kutsal savaşı!"*[17]

Bu yaklaşım sosyalist devrim için mücadeleyle birleştirildi. Dolayısıyla Bolşeviklerin temel sloganı "iç savaş "tı: "*Mevcut emperyalist savaşın bir iç savaşa dönüştürülmesi tek doğru proleter slogandır*."[18]

> "*İç savaşları, yani ezilen bir sınıfın ezen sınıfa karşı, kölelerin köle sahiplerine karşı, serflerin toprak sahiplerine karşı ve ücretli işçilerin burjuvaziye karşı yürüttüğü savaşları tamamen meşru, ilerici ve gerekli olarak görüyoruz*."[19]

Bolşevikler emperyalist savaşı bir iç savaşa dönüştürme stratejilerini şu şekilde somutlaştırmışlardır:

"*Mevcut emperyalist savaşın bir iç savaşa dönüştürülmesine yönelik ilk adımlar olarak şunlar belirtilmelidir*: *(1) savaş kredilerine oy vermeyi kesinlikle reddetmek ve burjuva hükümetlerinden istifa etmek; (2) sınıf ateşkesi politikasından (bloc national, Burgfrieden) tamamen kopmak; (3) hükümetlerin ve burjuvazinin sıkıyönetim ilan ederek anayasal özgürlükleri ortadan kaldırdığı her yerde bir yeraltı örgütü kurmak; (4) savaşan ulusların askerleri arasında, siperlerde ve genel olarak savaş alanlarında kardeşleşmeye destek vermek; (5) genel olarak proletaryanın her türlü devrimci kitle eylemine destek vermek.* "[20]

Bolşevikler, emperyalist savaşın kaçınılmaz olarak sınıf mücadelesini ilerletmek için kullanılması gereken nesnel bir patlayıcı durumu kışkırttığının tamamen bilincindeydiler: "*Savaş kuşkusuz çok şiddetli bir kriz yaratmış ve kitlelerin sıkıntısını ölçülemeyecek kadar arttırmıştır. Bu savaşın gerici doğası ve tüm ülkelerin burjuvazisinin yağmacı amaçlarını 'ulusal' ideolojiyle gizlemek için söylediği utanmaz yalanlar, nesnel olarak devrimci bir durum temelinde, kaçınılmaz olarak kitleler arasında devrimci ruh halleri yaratmaktadır. Bizim görevimiz kitlelerin bu ruh hallerinin bilincine varmalarına, onları derinleştirmelerine ve onlara şekil vermelerine yardımcı olmaktır. Bu görev yalnızca şu sloganda doğru ifadesini bulur: emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürmek; savaş zamanında tutarlı bir şekilde yürütülen tüm sınıf mücadeleleri ve ciddi bir şekilde yürütülen tüm "kitle eylemi" taktikleri kaçınılmaz olarak buna yol açar. Büyük Güçlerin birinci ya da ikinci emperyalist savaşıyla bağlantılı olarak, bu savaş sırasında ya da sonrasında*

---

[17] V. I. Lenin: Avrupa Savaşı ve Uluslararası Sosyalizm (1914); in: LCW 21, s. 20
[18] V.I. Lenin: The War and Russian Social-Democracy (1914); in: LCW 21, s.34
[19] V.I. Lenin ve G. Zinoviev: Sosyalizm ve Savaş (1915); in: LCW 21, s.299
[20] V.I. Lenin: Yurtdışındaki R.S.D.L.P. Grupları Konferansı (1915); in: LCW 21, s. 161

güçlü bir devrimci hareketin alevlenip alevlenmeyeceğini önceden kestirmek mümkün değildir; her halükarda bu yönde sistematik ve şaşmaz bir şekilde çalışmak bizim kaçınılmaz görevimizdir." [21]

Rusya'da Savaşa Karşı Bolşevik Ajitasyon

Rusya'daki Bolşevikler emperyalist savaş seferberliklerine karşı direnmek için tüm çabalarını ortaya koydular. Önceki haftalarda kitlesel tutuklama dalgasına maruz kalmalarına rağmen, Temmuz, Ağustos ve Eylül 1914'te Petersburg ve diğer şehirlerde yasadışı bildiriler dağıttılar. Ayrıca, askere alınan askerlerin sokak gösterilerini ve protestolarını örgütlemeye çalıştılar. Bolşevikler propagandalarında "*Kahrolsun Savaş!*", "Kahrolsun*Çarlık Rejimi*!" ve "*Yaşasın Devrim*!" gibi sloganları savundular. Ayrıca "*Siyasi olarak örgütlenin!*" ve "*Kendinize Silah Alın, Zaman Tü*keniyor!" gibi sloganlar da yükselttiler.[22]

Savaş döneminde Bolşevik liderlerden biri olan Alexander Shlyapnikov, hatıralarında partinin sokaklarda ve fabrikalarda yürüttüğü savaş karşıtı ajitasyon hakkında bilgi vermektedir. Savaşın başında partinin Petersburg Komitesi tarafından yayınlanan bir broşürden alıntı yapar:

> "'*Kahrolsun savaş! 'Savaşa karşı savaş!' sloganı Rusya'mızın tüm şehir ve köylerinde güçlü bir şekilde yankılanmalıdır. İşçiler, düşmanlarının sınırın ötesinde olmadığını hatırlamalıdır: işçi sınıfı her yerde zenginler ve mülk sahiplerinin iktidarı tarafından ezilmektedir. Her yerde sömürü boyunduruğu ve yoksulluk zincirleri altında ezilmektedir. (...) Petersburg sokaklarındaki işçi kanını temizlemeye vakit bulamadan ve daha dün Petersburg'un tüm işçi sınıfını ve Rusya'nın tüm işçilerini vahşi Kazakların ve paralı polislerin harekete geçtiği "içerideki düşmanlar" olarak damgalayarak, şimdi anavatanın savunulması çağrısında bulunuyorlar. Askerler ve işçiler! Kazak kırbacının zaferi için ve açlıktan ölen köylüleri ve işçileri vuran ve en iyi evlatlarını hapishanede boğan bir anavatanın zaferi için ölmeye çağrılıyorsunuz. Hayır, biz savaş istemiyoruz, bunu beyan etmelisiniz. Biz*

[21] V.I. Lenin ve G. Zinoviev: Sosyalizm ve Savaş (1915), içinde: LCW 21, s.313

[22] Lenin'den alıntılanmıştır: Sämtliche Werke, Band XVIII (Der imperialistische Krieg 1914-15), Verlag für Literatur und Politik, Wien 1929, s. 493 (bizim çevirimiz) Ayrıca bkz. örneğin Olga Hess Fisher, H.H. Gankin: The Bolsheviks and the World War; the Origin of the Third International, Stanford University Press, Stanford 1940; Barbara C. Allen: Alexander Shlyapnikov, 1885-1937. Life of an Old Bolshevik, Haymarket Books, Chicago 2015, s. 56-75; Alexander Shlyapnikov: On the Eve of 1917 (1923), http://www.marxists.org/archive/shliapnikov/1923/eve1917/index.html; W. Astrow, A. Slepkow, J. Thomas (Eds): Illustrierte Geschichte der Russischen Revolution 1917 (1928'de yayınlandı, Verlag Neue Kritik tarafından yeniden basıldı, Frankfurt am Main 1970), s. 73-82

> *Rusya'nın özgürlüğünü istiyoruz. (...) Kahrolsun savaş, kahrolsun çarlık hükümeti! Yaşasın devrim!*"[23]

Sonbahar 1914'te dağıtılan bir başka bildiride ise işçileri örgütlenmeye ve yaklaşan mücadele için silahlanmaya çağırıyorlardı.[24]

Troçki Emperyalist Savaşa Karşı Devrimci Mücadeleyi Sürdürüyor

Daha sonra, Stalinist bürokrasi Komünist Enternasyonal'i revizyonist bir güce dönüştürdükten sonra, Troçki ve Dördüncü Enternasyonal emperyalist savaşa karşı devrimci bir yenilgi programı için mücadele etmeye devam etti. İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasından kısa bir süre önce Troçki şöyle demişti:

> "*Bozgunculuk, savaş sırasında bile asıl düşmanı kendi evinde, kendi emperyalist ülkesinde gören proletaryanın sınıf politikasıdır. Öte yandan yurtseverlik, ana düşmanı kendi ülkesinin dışında gören bir politikadır.* Yenilgicilik*fikri gerçekte şunu ifade eder: ana düşman olarak kendi burjuvazisine karşı, bu mücadelenin kendi hükümetinin yenilgisiyle sonuçlanabileceği gerçeğinden yılmadan uzlaşmaz bir devrimci mücadele yürütmek; devrimci bir hareket söz konusu olduğunda kendi hükümetinin yenilgisi daha az kötüdür*."[25]

Ayrıca Troçki, işçi hareketinin emperyalist savaşlara karşı mücadeleye ancak barış zamanlarında "kendi" emperyalist devletine karşı çıkmayı öğrenmesi halinde hazır olacağını vurgulamıştır.

> "Ulusal devletin*savunulması, her şeyden önce Balkanlaşmış Avrupa'da - ulusal devletin beşiği - kelimenin tam anlamıyla gerici bir görevdir. Sınırları, pasaportları, para sistemi, gümrükleri ve gümrükleri korumak için ordusuyla ulusal devlet, insanlığın ekonomik ve kültürel gelişiminin önünde korkunç bir engel haline gelmiştir. Proletaryanın görevi ulusal devleti savunmak değil, onu tamamen ve nihai olarak tasfiye etmektir. (...) Ulusal savunmayı vaaz eden bir "sosyalist", çürüyen kapitalizmin hizmetindeki bir küçük burjuva gericisidir. Savaş zamanında kendini ulusal devlete bağlamamak, savaş haritasını değil sınıf mücadelesi haritasını izlemek, ancak barış zamanında ulusal devlete karşı uzlaşmaz savaş ilan etmiş olan parti için mümkündür. Proleter öncü, ancak emperyalist devletin nesnel olarak gerici rolünün tam olarak farkına vararak her türlü toplumsal yurtseverliğe karşı savunmasız hale gelebilir. Bu, "ulusal savunma" ideolojisi ve politikasından gerçek bir*

---

[23] Alexander Shlyapnikov: 1917 Arifesinde (1923)

[24] W.I.Lenin'deki tarihi notlara bakınız: Sämtliche Werke Band XVIII, Wien-Berlin 1929, s. 493. Bu broşürden Şlyapnikov'un hatıratında da bahsedilmektedir.

[25] Leon Troçki: Sosyal yurtseverliğe doğru bir adım (1939), in: Leon Troçki'nin Yazıları, 1938-39, s. 209

> *kopuşun yalnızca uluslararası proleter devrim açısından mümkün olduğu anlamına gelir*."[26]

"Bozguncular" ve "bozgunculuk" kategorisi 1914-16 yıllarında ortaya çıkmıştır. Başlangıçta Bolşeviklerin muhalifleri tarafından kullanıldı ve onları "vatansever olmayan" bir şekilde yenilgiyi savunmakla suçladılar (Rusça: "*porashenzy*" - "*yenilgiyi savun*anlar"). Sosyal-yurtsever düşmanları ise "*Oboronzy*" - "*anavatanı savunanlar*" olarak adlandırılıyordu. Buna ek olarak, "*bozgunculuk*" kategorisi de (Bolşevikler de dahil olmak üzere) toplumda egemen sınıfın savaş çabalarına destek vermeyen yaygın bir ruh halini tanımlamak için kullanıldı.

Bolşevikler bu kategoriyi benimsedi ve onunla olumlu bir şekilde özdeşleşti. Birinci Dünya Savaşı sırasında Bolşeviklerin İsviçre'de yayınlanan merkezi yayın organının Lenin'le birlikte editörlüğünü yapan Grigori Zinoviev, Ekim 1916'da programatik bir makalede şöyle yazıyordu "*1914-16 emperyalist savaşında 'bozguncu' olmadan tutarlı bir enternasyonalist olmak mümkün*değildir."[27] Daha sonra Bolşevikler, Komünist Enternasyonal ve Dördüncü Enternasyonal "*bozgunculuk*" ya da "*devrimci boz*gunculuk" kategorisini daha sistematik bir şekilde kullandılar.

Bolşeviklerin yenilgicilik stratejisinin daha önceki Marksistlerin ifadeleri üzerine inşa edilebileceğini de belirtmek gerekir. Gregory Zinoviev, Fransa'da Marksizmin öncülerinden olan Jules Guesde'nin, Rusya ve İngiltere 1885'te Afganistan yüzünden savaşın eşiğine geldiğinde her iki tarafın da "bozgunculuğu" savunduğunu belirtmiştir.

"*1885'te Jules Guesde, Rusya ve İngiltere arasındaki savaş tehdidine, böyle bir felaketten toplumsal bir devrim çıkacağı umuduyla sevinmişti. Guesde bu şekilde hareket ettiğinde, proletaryayı iki dev güç arasındaki savaştan proleter devrimi hızlandırmak için yararlanmaya çağırdığında, Sembat ile birlikte "büyük pasifist hatip Jean Jaurès'in" geleneğini sürdürdüğü günümüze kıyasla çok daha fazla Marksistti*."[28]

---

[26] Leon Troçki: Savaş ve Dördüncü Enternasyonal (1934); in: Troçki Yazıları 1933-34, s. 304-305 (Vurgular orijinalindedir)

[27] Gregory Zinoviev: Der 'Defaitismus' früher und heute (1916); içinde: Lenin/Sinowjew: G. Sinowjew / V. I. Lenin: Gegen den Strom, Verlag der Kommunistischen Internationale, Hamburg 1921, s. 442 (bizim çevirimiz)

[28] Gregory Zinoviev: Pazifismus oder Marxismus (Böse Folgen einer Losung.), içinde: G. Sinowjew / V. I. Lenin: Gegen den Strom, Verlag der Kommunistischen Internationale, Hamburg 1921, s. 119 (İngilizce: Pasifizm ya da Marksizm (Bir Sloganın Yanlış Maceraları), içinde: Spartacist İngilizce baskısı No. 64, Yaz 2014, http://www.icl-fi.org/english/esp/64/zinoviev.html

Guesde o dönemde İngiltere ve Rusya'yı*"farklı şekillerde de olsa eşit derecede baskıcı"*olarak nitelendirdiği*"Yaşasın Savaş"* başlıklı bir makale yayınladı. Guesde, iki hükümetten hangisi yenilirse yenilsin, bunun "*bizim*için", yani sosyalizm için iyi bir şey olacağını açıkladı.

> "*Rusya'nın yenilgisi Çarlığın sonu, Rusya'nın siyasi kurtuluşu anlamına gel*ecektir. *(...) Ve Petersburg'daki siyasi devrimin ilk sonucu, kaçınılmaz sonucu Alman işçilerinin kurtuluşu olacaktır. (...) Britanya'nın yenilgisinin ne daha az ne de daha az avantajlı sonuçları olacaktır. (...) İrlanda'yı kuşatma durumundan kurtarabilir (...) Sudan - ve dolayısıyla Mısır - kendini özgürleştirebilir (...). İngiltere'nin ilk talihsizliğinden kısa bir süre sonra, en büyük ve en çok sömürülen sömürgelerin ayrılması başlayacaktı ...* "[29]

Zinoviev, Guesde'nin yaklaşımını özetledi: "*İngiltere ve Rusya arasındaki savaş çözümü, burjuva toplumsal düzenin sonunu hızlandırabilir. Ama kimin zaferi ve kimin yenilgisi arzu edilir? İngiltere mi, Rusya mı? Ben her ikisinin de yenilgisini diliyorum.*"[30]

Birkaç yıl sonra Komünist Enternasyonal, emperyalist savaşa karşı devrimci mücadele deneyimini özetledi. Mart 1922'de ECCI tarafından kabul edilen programatik bir bildiride, anti-militarist mücadeleye uygun olarak aşağıdaki önlemleri sıraladı.

> "*Bu gerçeklerden ve düşüncelerden hareketle, Komünist Enternasyonal'in genişletilmiş Yürütmesi, tehdit edici savaş tehlikesine karşı tek etkili savunmanın proleter devrim olduğunu ilan* eder. . . . *Bu nedenle, 36 ulusun bir araya gelmiş temsilcileri, savaşı önlemek için en yoğun devrimci sınıf mücadelesine ideolojik ve örgütsel olarak hazırlanmanın tüm komünist partilerin görevi olduğunu düşünmektedir. Bu amaca yönelik araçlar olarak şunları önermektedirler:*
>
> *1. Gençler de dahil olmak üzere emekçi kitlelerin savaşların nedenleri ve karakteri konusunda sistematik olarak eğitilmesi.*
>
> *2. Dış politika, silahlanma vb. ile ilgili tüm sorunların ve kararların en geniş kitlelerin önüne getirilmesi.*
>
> *3. Güçler ve her türden silahlı oluşumlar arasında, onları bu konularda aydınlatmak için iyi örgütlenmiş yasal ve yasadışı propaganda.*

---

[29] Alıntı yapılan eser: Gregorij Sinowjew: Der Krieg und die Krise im Sozialismus, Verlag für Literatur und Kritik, Wien 1924, s. 475 (bizim çevirimiz)

[30] Alıntı yapılan eser: Gregorij Sinowjew: Der Krieg und die Krise im Sozialismus, Verlag für Literatur und Kritik, Wien 1924, s. 475-476 (bizim çevirimiz). Bu konuda ayrıca bkz: Edgar Hardcastle: Sosyalistler ve Savaş (Boris Souvarine üzerine), Socialist Standard, Ağustos 1932, https://www.marxists.org/archive/hardcastle/1932/socialists_war.htm

4. Proletaryaya, emperyalist savaşın patlak vermesi durumunda, askerlerin ve ordu malzemelerinin taşınmasını her ne pahasına olursa olsun engelleme kararlılığını aşılamak.

5. Sokak gösterileri, genel grevler, silahlı ayaklanmalar yoluyla emperyalist savaşın patlak vermesine karşı mücadele etmek için en geniş kitlelerin devrimci iradesini güçlendirmek. .

6. Bu görevlerin yerine getirilmesi için çalışacak yasal ve yasadışı organların oluşturulması.

7. Aralarındaki çelişkilerin en keskin olduğu ülkelerdeki komünistlerin birleşik ve enerjik uluslararası işbirliğini sağlamak için yasal ve yasadışı organ ve kurumların oluşturulması."[31]

Amerikalı Troçkistler de devrimcilerin emperyalist savaşa hazırlanma görevlerini aynı ruhla tanımladılar: "Bu*arada, günlük mücadeleyi sürdürürken, Marksistlerin görevi savaş krizine hazırlanmaktır. Bu amaçla, emperyalist güçlerin savaş planlarını sürekli olarak teşhir etmeli; kitlelerin militarizasyonuna karşı direnmeli; savaşa doğru ilerlemenin her adımını işçi sınıfına açıkça göstermeli; yurtsever savaş propagandasıyla mücadele etmeli; savaş patlak verdiğinde ezilmemeleri için işçi örgütlerinin ideolojik ve maddi olarak güçlendirilmesine yardımcı olmalıdırlar. Ve hangi kamptan olursa olsun, savaşa karşı mücadelede yanıltıcıları ve ihanet edenleri - bin bir araçla işçileri savaş yapımcılarına teslim etmeye hazır olanları - her yerde ve her zaman teşhir et*melidirler."[32]

Bu taktikler o zamandan beri geçerliliğini yitirmedi!

---

[31] Komünist Enternasyonal: Savaş Tehlikesine Karşı Mücadele Üzerine Tezler (1922), in: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler Cilt I 1919-1922, s. 332

[32] John West (James Burnham): War and the Workers (1936), Workers Party Pamphlet, https://www.marxists.org/history/etol/writers/burnham/1936/war/index.htm; ayrıca bkz: Emperyalist Savaşa Karşı Bir Manifesto! Dördüncü Enternasyonal Yürütme Komitesi (Sosyalist Devrimin Dünya Partisi) Eylül 1938, in: Documents of the Fourth International, New York 1973, s. 171-176

XIX. Emperyalist Devletler Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik: Programatik Bileşenler (1)

Şimdi RCIT'nin emperyalistler arası çatışmalarda savunduğu Devrimci Yenilgicilik programının çeşitli bileşenlerini ele alalım.

İşçi Sınıfının Bağımsızlığı İçin - Hiçbir Büyük Güce Destek Yok!

Emperyalist devletler arasındaki bir çatışmada herhangi bir doğru yönelimin başlangıç noktası işçi sınıfının siyasi bağımsızlığı olmalıdır. Bu, sosyalistlerin ne "kendi" emperyalist devletlerine ne de başka herhangi bir emperyalist devlete destek vermeyi reddetmeleri gerektiği anlamına gelir. RCIT, "*Bugün Devrimci Birlik Platformu için Altı Nokta*" başlıklı programatik belgesinde Marksist pozisyonu şu şekilde özetlemiştir:

" *Mevcut kapitalist kriz döneminin itici dinamiğini anlamak ve doğru bir pozisyon almak ancak yalnızca ABD, AB ve Japonya'nın değil, aynı zamanda yeni yükselen güçler olan Rusya ve Çin'in de emperyalist karakterini kabul etmekle mümkündür. Ancak böyle bir temelde bu konudaki tek doğru, anti-emperyalist programa ulaşmak mümkündür: proleter enternasyonalizmi ve devrimci yenilgicilik, yani işçi sınıfının tüm emperyalist güçlerden bağımsız ve onlara karşı tutarlı mücadelesi perspektifi. Bu, devrimcilerin "Asıl düşman içeride!" sloganı altında emperyalistler arası çatışmalarda herhangi bir Büyük Güce destek vermeyi reddetmesi anlamına gelir. (...) Bu Büyük Güçlerin gerici ve emperyalist karakterini göremeyenler, kaçınılmaz olarak tutarlı bir anti-emperyalist, yani Marksist çizgi izleyemeyecek ve bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde "daha az kötü" olarak emperyalist kamplardan birini ya da diğerini destekleyeceklerdir*."[1]

Bu çizgi, Lenin ve Bolşeviklerin Birinci Dünya Savaşı sırasında detaylandırdıkları sınıf çizgisiyle uyumludur. Bolşevik liderler, Eylül 1915'te Zimmerwald'da emperyalist savaşa karşı düzenlenen ilk uluslararası konferanstan kısa bir süre önce yayınladıkları önemli broşürlerinden biri olan *Sosyalizm ve Savaş*'ta, işçi sınıfının diğer Büyük Güçlere olduğu kadar kendisine de karşı çıkması gerektiğini vurgulamışlardır.[2]

---

[1] RCIT: Bugün Devrimci Birlik Platformu için Altı Nokta. Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim'den (RCIT) Bir Öneri, Şubat 2018, https://www.thecommunists.net/rcit/6-points-for-a-platform-of-revolutionary-unity-today/

[2] Zimmerwald Hareketi ve özellikle Lenin'in önderliğindeki Zimmerwald Solu hakkında bkz. örneğin John Riddell, Lenin's Struggle for a Revolutionary International, New York: Pathfinder, 1984; R. Craig Nation, War on War, Duke University Press, Durham 1989; Olga

"*Sosyal-şovenizm, mevcut savaşta "anavatanın savunulması" fikrinin savunulmasıdır. Bu fikir mantıksal olarak savaş sırasında sınıf mücadelesinin terk edilmesine, savaş kredilerine oy verilmesine vb. yol açar. Aslında sosyal-şovenistler proletarya karşıtı bir burjuva politikası izlemektedirler, çünkü aslında yabancı baskıya karşı mücadele anlamında "anavatanın savunulmasını" değil, "Büyük" Güçlerden birinin ya da diğerinin sömürgeleri yağmalama ve diğer ulusları ezme "hakkını" savunmaktadırlar. Sosyal-şovenistler, savaşın ulusların özgürlüğünü ve varlığını korumak için yürütüldüğü yönündeki burjuva aldatmacasını yineleyerek, proletaryaya karşı burjuvazinin yanında yer alırlar. Sosyal-şovenistler arasında, savaşan güç gruplarından birinin hükümetlerini ve burjuvazisini aklayan ve cilalayanların yanı sıra, Kautsky gibi, savaşan tüm güçlerin sosyalistlerinin eşit derecede "anavatanı savunma" hakkına sahip olduğunu savunanlar da vardır. Gerçekte "kendi" (ya da herhangi bir) emperyalist burjuvazisinin ayrıcalıklarını, avantajlarını, yağma ve talan hakkını savunmak olan sosyal şovenizm, tüm sosyalist inançlara ve Basle Uluslararası Sosyalist Kongresi kararına tam bir ihanettir.*"[3]

Böyle bir pozisyon bugün de alınmalıdır. Ancak, yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu ancak sadece eski emperyalist güçlerin (ABD, AB ve Japonya) değil, aynı zamanda yeni ortaya çıkanların da (Çin ve Rusya) sınıf karakterini doğru bir şekilde tanıyabilmekle mümkündür. Böyle bir tanıma olmaksızın, herhangi bir örgüt kaçınılmaz olarak sosyal-şovenist bataklığa kayacaktır.

Şovenizme Karşı Mücadele

Emperyalizme ve militarizme karşı mücadele, sadece Büyük Güçler arasında ateş açıldığında başlayan bir mücadele değildir. Bu, egemen sınıfa karşı topyekûn mücadeleyle organik olarak bağlantılı bir mücadeledir. Bu nedenle, Troçki'nin bir zamanlar belirttiği gibi, öncelikle öncü işçilerin ve nihayetinde proletaryanın çoğunluğunun bütünüyle enternasyonalist, şovenizm karşıtı bir siyasi bilince sahip olmasını gerektirir: "*Savaşa karşı mücadele proletaryanın*

Hess Fisher, H.H. Gankin: The Bolsheviks and the World War; the Origin of the Third International, Stanford University Press, Stanford 1940; Ian D. Thatcher: Leon Trotsky and World War One August 1914-February 1917, Macmillan Press Ltd, London 2000 (Bölüm 4); Alfred Erich Senn: The Russian Revolution in Switzerland, 1914-1917, University of Wisconsin Press, London 1971; Akito Yamanouchi: "Internationalized Bolshevism" : The Bolsheviks and the International, 1914-1917, in: Acta Slavica Iaponica Vol.7 (1989), s. 17-32; Horst Lademacher: Die Zimmerwalder Bewegung. Cilt 1 ve 2, Den Haag 1967; Jules Humbert-Droz: Der Krieg und die Internationale. Die Konferenzen von Zimmerwald und Kienthal, Wien 1964; Angelica Balabanova: Die Zimmerwalder Bewegung 1914-1919. Hirschfeld, Leipzig 1928; Arnold Reisberg: Lenin und die Zimmerwalder Bewegung. Berlin 1966.

[3] G. Zinoviev / V. I. Lenin: Sosyalizm ve Savaş (1915); içinde: LCW Cilt 21, s. 306-307 (bizim vurgumuz)

sınıf mücadelesinden ayrılamaz. Uzlaşmaz sınıf bilinci, savaşa karşı başarılı bir mücadelenin ilk koşuludur."[4]

Savaşa karşı mücadele, her türlü ideolojik şovenizme, mültecilere karşı nefrete, göçmenlere yönelik ulusal baskıya, emperyalist rakiplere karşı jingoizme vb. karşı siyasi mücadele ile yakından ilişkilidir. Başka bir deyişle, emperyalizme ve militarizme karşı mücadele her devrimci örgütün günlük siyasi çalışmasının organik bir parçası olmalıdır.

Aslında son yıllarda tüm Büyük Güçlerde büyük bir şovenizm dalgası görüyoruz. Bu şovenizm her şeyden önce göçmenlere ve ulusal azınlıklara karşı yöneltilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda ABD, Batı Avrupa ve Rusya'da göçmen karşıtı şovenizmde büyük bir artış yaşanmış, bu da hem devlet baskısının hem de ırkçı sağcı ve faşist güçlerin (çoğunlukla ABD'deki Latinlere ve Siyahlara, Batı Avrupa ve Rusya'daki Müslüman göçmenlere ve mektup örneğinde olduğu gibi Kafkasya'daki ulusal azınlıklara karşı) artmasına neden olmuştur. Çin'de şu anda yurtdışından gelen göçmen sayısı çok az çünkü (yukarıda açıkladığımız gibi) çok sayıda "iç göçmen" var. Ancak Pekin, ulusal azınlıklarına - özellikle de Doğu Türkistan'daki (ya da Çin makamlarının resmi adıyla Sincan'daki) Müslüman Uygurlara - karşı şovenizmi silip süpürüyor.[5] Tarihsel olarak tüm Büyük Güçler arasında neredeyse hiç göçmen barındırmayan ve sadece çok küçük bir Koreli azınlığa sahip olan Japonya, geleneksel olarak çok yabancı düşmanıdır (kapitalist sınıfın önümüzdeki dönemde ucuz göçmen işgücü ithal etme ihtiyacı göz önüne alındığında bu durum iç siyasi gerilimleri tetikleyecektir.[6])

Ancak Büyük Güç şovenizmi giderek emperyalist rakiplere karşı da yönelmektedir. Örneğin ABD ve AB'deki Rusya karşıtı histeriye bakınız - özellikle 2014'te Ukrayna'daki olaylardan ve 2016'daki ABD Başkanlık seçimlerinden ve eski bir Rus askeri subayı ve İngiltere'nin istihbarat servisleri için çifte ajan olan Sergei Skripal'e yapılan zehirli saldırıdan bu yana daha da fazla.[7] Aynı şekilde eski emperyalist devletlerde de Çin'e karşı giderek daha

---

[4] Leon Troçki: Savaşa Karşı Nasıl Mücadele Edilir (1937), içinde: Troçki Yazıları 1937-38, s. 54

[5] Bu konuda bkz. örneğin Michael Pröbsting: Çin: Müslüman Uygurları Baskıya Karşı Savunun! 18.10.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/china-defend-the-muslim-uyghurs-against-oppression/

[6] William Pesek: Abe'nin Japonya'sı kesinlikle yabancı bir kavramı deniyor, 19 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/abes-japan-tries-a-decidedly-foreign-concept/

[7] Bu RCIT ile ilgili olarak web sitemizdeki özel alt bölümde belirtilen literatüre bakınız: https://www.thecommunists.net/theory/china-russia-as-imperialist-powers/. Özellikle Michael Pröbsting tarafından hazırlanan broşürümüze atıfta bulunuyoruz: Doğu Ukrayna'daki Ayaklanma ve Rus Emperyalizmi. An Analysis of Recent Developments in the Ukrainian Civil War and their Consequences for Revolutionary Tactics, 22 Ekim 2014, https://www.thecommunists.net/theory/ukraine-and-russian-imperialism/; ayrıca bkz. RCIT ve

saldırgan bir kampanya yürütüldüğünü görüyoruz. Çin'i modern teknolojileri kontrol etmeye çalışmakla ve Batı iletişim sistemlerine casusluk yapmakla suçluyorlar.[8] Rus devleti de tam tersine "yabancı ajanlar" olarak hareket ettikleri bahanesiyle çeşitli STK'lara karşı harekete geçmektedir. Çin ve Japonya'da Doğu Çin Denizi'ndeki Senkaku/Diaoyu adalarıyla ilgili ihtilaf [9] etrafında yürütülen şovenist kampanyalar ya da yaklaşan Küresel Ticaret Savaşı zemininde yürütülen şovenist kampanyalar diğer örneklerdir.

Lenin, reformistlerin ve merkezcilerin genellikle emperyalist savaşa karşı mücadelenin zorluklarını büyük ölçüde hafife aldıklarını vurgulamıştır. Savaş bir kez başladığında, onu durdurmak için grevler ya da diğer kitlesel eylemler örgütleyeceklerini hayal ederler. Lenin, 1922 sonlarında Lahey'de reformist sendikalar tarafından düzenlenen uluslararası bir kongrede komünist delegasyon için yazdığı notlarda bunun tamamen bir yanılsama olduğunu açıklamıştır.

"Lahey'*deki Konferansla bağlantılı olarak, savaş tehlikesiyle mücadele konusunda, en büyük zorluğun bunun basit, açık ve nispeten kolay bir sorun olduğu önyargısını aşmakta yattığını düşünüyorum. "Savaşa grev ya da devrimle karşılık vereceğiz" - tüm önde gelen reformist liderler işçi sınıfına genellikle bunu söylüyor. Ve çoğu zaman önerilen önlemlerin görünüşteki radikalliği işçileri, kooperatifçileri ve köylüleri tatmin etmekte ve yatıştırmaktadır. Belki de en doğru yöntem, bu görüşün en keskin şekilde çürütülmesiyle başlamak; özellikle şimdi, son savaştan sonra, sadece en aptal*

MGKP'nin (Rusya) iki ortak açıklaması: Kerç Boğazında Rusya ve Ukrayna Arasında Askeri Tırmanma. Kahrolsun Her İki Tarafın Gerici Savaş Kışkırtıcılığı! 28 Kasım 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/military-escalation-between-russia-and-ukraine-at-the-kerch-strait/ ve Kahrolsun Tüm Büyük Güçlerin Emperyalist Savaş Kışkırtıcılığı! Suriye saldırısı, Korumacı Tarifeler ve Salisbury zehirlenmesi: Tüm emperyalist diplomatik, ekonomik ve askeri saldırganlığa karşı! ABD, AB, Rusya ve Çin'de: Asıl Düşman İçeride! Ezilen halkların demokratik ve ulusal kurtuluş mücadelelerini destekleyin! 13.04.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/syria-down-with-imperialist-warmongering-of-all-great-powers/

[8] Bu konuda bkz. örneğin Yukon Huang: Opinion: China's Trade War With U.S. Is About Technological Dominance, 16 Mayıs 2018 https://www.caixinglobal.com/2018-05-16/opinion-chinas-trade-war-with-us-is-about-technological-dominance-101250670.html; Gordon Watts: Meng'in tutuklanması ve Huawei iddiaları Çin'in yüksek teknoloji ikilemini gösteriyor, 12 Aralık 2018 http://www.atimes.com/article/meng-arrest-and-huawei-claims-illustrate-chinas-high-tech-dilemma/; Joanna Plucinska, Anna Koper: Polonya, aralarında Huawei çalışanının da bulunduğu iki kişiyi casusluk iddiasıyla tutukladı, 11 Ocak 2019 / https://www.reuters.com/article/us-poland-security/poland-arrests-two-over-spying-allegations-including-huawei-employee-idUSKCN1P50RN; David Hutt: Gözler ABD'de, Avrupa Huawei'ye kuşkuyla bakıyor, 14 Ocak 2019 http://www.atimes.com/article/eye-on-us-europe-looks-askance-at-huawei/

[9] Bu konuda bakınız Michael Pröbsting: Japon ve Çin emperyalizminin şovenist savaş çığırtkanlığına hayır! 23.9.2012, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/no-war-between-china-and-japan/

*ya da tamamen sahtekar insanların savaşla mücadele sorununa böyle bir yanıtın herhangi bir faydası olduğunu iddia edebileceğini ilan etmek; savaşa grevle "misilleme" yapmanın imkansız olduğunu ilan etmek, tıpkı bu terimlerin basit ve gerçek anlamında savaşa devrimle "misilleme" yapmanın imkansız olduğu gibi. İnsanlara gerçek durumu açıklamalı, onlara savaşın büyük bir gizlilik içinde planlandığını ve sıradan işçi örgütlerinin, kendilerine devrimci örgütler deseler bile, gerçekten yaklaşan bir savaş karşısında tamamen çaresiz olduklarını göstermeliyiz. (...) "Anavatanın savunulması" sorununun kaçınılmaz olarak ortaya çıkacağını ve emekçi halkın ezici çoğunluğunun kaçınılmaz olarak burjuvazileri lehine karar vereceğini açıklamak için özel*bir çaba göstermeliyiz."[10]

Bu değerlendirmenin sonuçlarından biri, devrimci partiyi ve kadrolarını yasadışı koşullarda, yani yeraltı çalışması için hazırlamanın yanı sıra, öncü işçilerin ve bir bütün olarak işçi sınıfının *siyasi* hazırlığının gerekliliğidir. Böyle bir siyasi hazırlık, işçi sınıfının bütünüyle enternasyonalist, anti-şovenist bir eğitimini gerektirir. Devrimciler, anavatanın işçilerin anavatanı olacağına dair her türlü düşünceyle mücadele etmelidir. Anavatanın küçük bir soyguncu kapitalist azınlık tarafından "sahiplenildiğini" ve kontrol edildiğini anlatmalıdırlar. Bu haydutlar "bizi ve onları", yani yerli işçileri, göçmen işçileri ve yurtdışındaki işçileri sömürmektedir. İşte bu nedenle emperyalist ülkelerdeki işçiler patronların anavatanını savunmamalıdır. Ancak işçiler sömürücüleri mülksüzleştirir ve kovarlarsa, ancak iktidarı ele geçirirlerse, ancak o zaman anavatan "onların" anavatanı olur, ancak o zaman anavatanı savunmak meşru, hatta gerekli hale gelir. Bu çizgi, bu ruh, emperyalist ülkelerdeki devrimcilerin propaganda ve ajitasyonunda sürekli ortak bir konu olmalıdır!

Marksistlerin, anarşistlerin ve oportünistlerin "savaşa*grev ya da devrimle karşılık*verme" yönündeki boş tehdidine karşı muhalefetinin, çeşitli merkezciler tarafından emperyalist savaşlara karşı herhangi bir grev faaliyeti örgütlenmesine karşı çıkmalarını haklı göstermek için çarpıtıldığına dikkat çekiyoruz. Oysa Lenin ve Bolşevikler sadece şu spesifik fikre karşı çıkıyorlardı: yani ancak büyük bir emperyalist savaş başladığında genel grev örgütleme tehdidinde bulunmak. Bunu doğru yaptılar çünkü böyle bir durumda, burjuva kamuoyunun tüm büyük seferberlikleri ve devlet baskısıyla birlikte büyük bir savaşın başlangıcında, böyle bir genel grevi örgütlemek için çok geç olacaktı. Ancak Marksistler militarizme ve savaş çığırtkanlığına karşı, yani emperyalistler arası büyük bir savaş başlamadan *önce* (ya da 1916-18'de Rusya, Almanya ve Avusturya'da veya 1943 baharında İtalya'da olduğu gibi

[10] V. I. Lenin: Lahey'deki Delegasyonumuzun Görevleri Üzerine Notlar (1922), in: LCW Cilt 33, s. 447-448

büyük bir savaş sırasında) grevler ve genel grevler örgütlemeye hiç de karşı değillerdi.

Komünist Enternasyonal devrimci bir yol izlediği dönemde, emperyalist savaş konusundaki en önemli programatik açıklamasında (yukarıda bahsetmiştik) böyle bir yaklaşımı kodlamıştır. Komintern, savaşa karşı mücadelede önemli araçlar arasında şunları savunuyordu "*Sokak gösterileri, genel grevler, silahlı ayaklanmalar yoluyla emperyalist savaşın patlak vermesine karşı mücadele etmek için en geniş kitlelerin devrimci iradesinin güçlendirilmesi.*"[11]

Örneğin, Aralık 1922'de Lahey'de düzenlenen uluslararası savaş karşıtı kongreye katılan Sovyet sendika delegasyonu, 24 saatlik uluslararası bir protesto genel grevini de içeren uluslararası bir anti-militarist kampanya düzenlemeyi önermiştir.[12]

Lenin, emperyalist ülkelerdeki Marksistlerin görevlerini tartışırken, ezilen ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını kayıtsız şartsız desteklemenin zorunlu olduğunu açıklamıştır. Bunun öneminin yalnızca ezilen ulusların kurtuluş mücadelesinin meşru doğasından değil, aynı zamanda Büyük Güçlerin yerli işçi sınıfını enternasyonalizm ve anti-şovenizm ruhuyla eğitme zorunluluğundan kaynaklandığını vurgulamıştır.

"*Önemli olan, küçük ulusların ellide birinin ya da yüzde birinin sosyalist devrimden önce özgürleşmesi değil, emperyalizm çağında nesnel nedenlerden dolayı proletaryanın iki uluslararası kampa bölünmüş* olmasıdır, *Bunlardan biri egemen ulus burjuvazisinin masasından düşen kırıntılarla -diğer şeylerin yanı sıra küçük ulusların çifte ya da üçlü sömürüsünden elde edilenlerle-yozlaşırken, diğeri küçük ulusları özgürleştirmeden, kitleleri anti-şovenist bir biçimde eğitmeden kendini özgürleştiremez. e., anti-ilhakçı, yani "selfdeterminasyoncu" bir ruhla*eğitmeden özgürleşemez."[13]

Aynı fikir Troçki tarafından, 1934'te yayınlanan ünlü tezleri *Savaş ve Dördüncü Enternasyonal*'de açıklandığı gibi savunulmuştur: "*Ulusal savunmayı vaaz eden bir "sosyalist", çürüyen kapitalizmin hizmetindeki bir küçük burjuva gericisidir. Savaş zamanında kendini ulusal devlete bağlamamak, savaş haritasını değil sınıf mücadelesi haritasını izlemek, ancak barış zamanında ulusal devlete karşı uzlaşmaz bir savaş ilan etmiş olan parti için mümkündür. Proleter öncü, ancak emperyalist devletin nesnel olarak*

[11] Komünist Enternasyonal: Savaş Tehlikesine Karşı Mücadele Üzerine Tezler (1922), in: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler Cilt I 1919-1922, s. 332

[12] Bu konuda bkz. örneğin Autorenkollektiv: Studien zur Geschichte der Kommunistischen Internationale, Dietz Verlag, Berlin 1974, s. 101

[13] V. I. Lenin: The Discussion on Self-Determination Summed Up (1916); in: CW Cilt 22, s.343

gerici rolünün tam olarak farkına vararak her türlü toplumsal yurtseverliğe karşı savunmasız hale gelebilir. Bu, "ulusal savunma" ideolojisi ve politikasından gerçek bir kopuşun yalnızca uluslararası proleter devrim açısından mümkün olduğu anlamına gelir."[14]

Aslında sosyalist Ekim Devrimi liderlerinin bu önemli düşüncesini genelleştirebiliriz. Devrimciler, emperyalist anavatanın savunulmasıyla ilgili *tüm* konuları - sömürge savaşları, yarı-sömürge ülkelerin mali talanı, mültecilere sınırların kapatılması, göçmenlere yönelik ayrımcılık, "terörle mücadele yasaları", İslamofobi, ticaret savaşları, emperyalist rakiplere karşı yurtseverlik vb. - Halk kitlelerini anti-şovenizm, proleter enternasyonalizmi ve uluslararası işçi sınıfı dayanışması ruhuyla eğitmek için.

Ayrıca, her türlü şovenizme karşı tutarlı mücadele, sözde ve eylemde anti-emperyalizm meselesi, işçi hareketinin örgütlerinin gerçek siyasi doğasını değerlendirmek için de belirleyici bir kriterdir. Devrimciler onları - emperyalist egemen sınıfa karşı dürüst savaşçılar mı, kararsız oportünistler mi yoksa burjuvazinin sosyal-emperyalist uşakları mı - emperyalizmin iç ve dış politikasına ilişkin tüm bu konulardaki tutumlarını inceleyerek yargılamalıdır.

Troçki, yukarıda alıntılanan aynı tezlerde, herhangi bir sosyalist örgüt için böyle bir testin önemini vurgulamıştır: "*Aynı zamanda, reformist kamptaki iç mücadeleyi dikkatle takip etmek ve devrim yönünde gelişen sol sosyalist grupları zaman içinde savaşa karşı mücadeleye çekmek gerekir. Belirli bir örgütün eğilimlerinin en iyi ölçütü, pratikte, eylemde, ulusal savunmaya ve sömürgelere, özellikle de belirli bir ülkenin burjuvazisinin sömürge kölelerine sahip olduğu durumlarda, karşı tutumudur. Sadece en yakıcı sorun olan "anavatan savunması" konusunda resmi kamuoyundan tam ve gerçek bir kopuş, bir dönüşü ya da en azından burjuva pozisyonlardan proleter pozisyonlara doğru bir dönüşün başlangıcını ifade eder. Bu türden sol örgütlere yaklaşıma, politikalarındaki tüm kararsızlıkların dostça eleştirisi ve savaşın tüm teorik ve pratik sorunlarının ortaklaşa ele alınması eşlik etmelidir*."[15]

Koşullardaki Değişiklikler ve Sonuçları

İşçi sınıfının ve halk kitlelerinin böylesi sürekli bir siyasi eğitimi, aşağıdaki nedenlerden dolayı bugün daha da önemlidir. Birincisi, egemen sınıf, işçi sınıfını ve halk kitlelerini manipüle etmek için zaten muazzam olan

[14] Leon Troçki: Savaş ve Dördüncü Enternasyonal (1934), içinde: Troçki Yazıları 1933-34, s. 305
[15] Leon Troçki: Savaş ve Dördüncü Enternasyonal (1934), içinde: Troçki Yazıları 1933-34, s. 328

olanaklarını arttırmıştır. Üretici güçlerin gelişmesinin bir yan ürünü olarak, medyanın hacmi ve her günkü varlığı da muazzam bir şekilde artmıştır - özellikle emperyalist ülkelerde. TV ve internetin yaygınlaşması, sadece ev ve iş yerlerinde değil, toplu taşıma araçlarında ve alışveriş merkezlerinde de bulunması, sosyal medya, akıllı telefonların yaygın kullanımı vb. tüm bunlar burjuvaziye insanları günün her saati sürekli bir ideolojik manipülasyon akışına maruz bırakma fırsatı vermektedir. 100 yıl önce, emekçiler haftada bir kez kiliseye ya da camiye gittiklerinde, papazın ya da imamın dini ya da devlet yetkililerinin talimatları doğrultusunda halka ders verdiği köleci propagandaya maruz kalıyorlardı. Bugün ise emekçiler ve gençler haftanın yedi günü ve günün 24 saati egemen sınıfın ince ince örülmüş ideolojik manipülasyonlarına maruz kalmaktadır. Artık rahip ya da imam değil, sayısız anonim medya yıldızı, "influencer", "uzman" ve tabii ki resmi politikacılar ve onların uşakları insanlara ideolojik muamele yapıyor.

Egemen sınıfın ve gerici güçlerin halk kitlelerini manipüle etmek için sosyal medyayı nasıl kullanabildiklerini gösteren çok sayıda örnek var. Avrupa'daki gerici ırkçı güçler tarafından "suçlu mülteciler" hakkında yayılan "sahte haberler", Brezilya'daki Başkanlık seçimleri sırasında sağcı Bolsonaro kampanyasının demagojik kampanyaları ya da Suriye Devrimi'ne karşı Esadistalar ve Putinciler tarafından yürütülen kampanyalar bunlardan sadece birkaçıdır.

Lenin, halk kitlelerinin, tüm bunları kendiliğinden görmelerini ve sınıfsal konumlarını ve buna karşılık gelen görevleri tanımalarını imkansız kılan devasa bir kurumlar, ideolojiler, gelenekler vb. ağıyla karşı karşıya olduklarına zaten dikkat çekmişti. Kitleler tarafından böyle bir tanıma, örgütlü Marksistlerin yardımını gerektirir.

"*Küçük burjuva demokratları, onların günümüzdeki başlıca temsilcileri olan "sosyalistler" ve "sosyal-demokratlar", emekçilerin kapitalizm altında, sadece oy vererek ya da her halükarda uzun bir mücadele deneyimi olmaksızın, belirli bir sınıfı ya da belirli bir partiyi takip edeceklerine önceden karar vermelerini sağlayacak yüksek derecede sınıf bilinci, karakter sağlamlığı, algı ve geniş siyasi bakış açısı kazanabileceklerini hayal ettiklerinde yanılsamaya* kapılmaktadırlar. *Bu sadece bir yanılsamadır. Kautsky, Longuet ve MacDonald tipi bilgiçler ve duygusal sosyalistler tarafından uydurulmuş duygusal bir hikayedir. Kapitalizm, bir yandan kitleleri ezilmiş, ezilmiş ve dehşete düşmüş bir varoluş durumuna, bölünmüşlüğe (kırsal kesim!) ve cehalete mahkum etmeseydi ve diğer yandan burjuvazinin eline işçi ve köylü*

*kitlelerini kandırmak, zihinlerini bulandırmak vb. için devasa bir yalan ve aldatma aygıtı*vermeseydi, kapitalizm kapitalizm olmazdı."[16]

Elbette Marksistler olarak her zaman tüm olguların iç çelişkilerinin farkındayız. İnternet ve sosyal medyanın genişleyen varlığı sadece egemen sınıf tarafından değil, aynı zamanda işçi sınıfı ve ezilenler tarafından da kullanılabilir. Ve çok sayıda protestoda (en son Fransa'daki *Sarı* Yelekliler protestoları[17]) gördüğümüz gibi, bu medya gerçekten de kısa sürede gösteriler ve karşı seferberlikler örgütlemek için etkili bir şekilde kullanıldı.

Bununla birlikte, "internetin özgür olduğunu" hayal eden küçük burjuva ideologlarının aksine, gerçek dünyada üretim araçlarının yanı sıra iletişim araçları da genellikle egemen sınıf tarafından sahiplenilir ve kontrol edilir. Çin'in internet üzerindeki sıkı devlet kontrolü, Facebook ve Twitter'da artan sansürler vb. - Tüm bunlar, internetin ve sosyal medyanın kapitalist kontrolün dışında bir boşlukta var olacağı fikrinin tamamen bir yanılsama olduğunu yansıtmaktadır.

Bu, sosyalist aktivistlerin internet ve sosyal medyadan mümkün olduğunca faydalanmaması gerektiği anlamına gelmiyor. Birincisi, sansür olmaksızın bu tür bir kullanım pek çok ülkede hala mümkündür. İkincisi, bu medya sansürlense bile, devrimcilerin yarı diktatörlükte sınırlı yasal olanaklardan yararlanmasına benzer bir şekilde (örneğin Bolşeviklerin 1905'ten sonra Çarlık Rusya'sında *Pravda* gibi yasal gazeteler yayınlayarak veya Devlet Dumasını devrimci propaganda için bir kürsü olarak kullanarak yaptığı gibi) bunlardan yararlanmak gerekecektir. Üçüncüsü, devrimci örgütler medyanın kapitalist kontrolünü aşabilecek ve onları yasadışı bir şekilde kullanabilecek teknik beceriye sahip aktivistlerden faydalanmalıdır (yani diktatörlükle yönetilen ülkelerdeki devrimcilerin yasadışı gazete basımının 21. yüzyıl versiyonu - Bolşeviklerin *Sotsial-Demokrat* veya *Proletary* 'yi üretirken veya Fransız Troçkistlerin İkinci Dünya Savaşı sırasında bir yeraltı matbaasının yardımıyla *La Vérité'* yi üretirken yaptıkları gibi).[18]

İşçi sınıfı ve halk kitlelerinin sürekli siyasi eğitiminin artan öneminin bir başka nedeni de savaşın değişen doğasında yatmaktadır. Üretici güçlerin gelişimi, askeri teknolojilerin de büyük ölçüde modernleşmesine yol açmıştır. Bu

---

[16] V.I.Lenin: The Constituent Assembly Elections and the Dictatorship of the Proletariat, in: LCW 30, s. 266-267

[17] Bu konuda bkz. örneğin RCIT: Fransa: Devlet Baskısına Karşı "Sarı Yelekliler" Hareketini Savunun! 03.12.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/france-defend-the-yellow-vests-movement-against-state-repression/

[18] Fransız Troçkistlerinin İkinci Dünya Savaşı deneyimi hakkında bkz. örneğin Yvan Craipeau: Akıntıya Karşı Yüzmek. Alman İşgali Altındaki Fransa'da Troçkistler, Merlin Press, Pontypool 2013

önemli konuyu ayrıntılı olarak tartışmanın yeri burası değil. Hava uçaklarının, uyduların, insansız hava araçlarının, internetin vb. askeri savaşta giderek daha baskın bir rol oynadığını söylemek yeterli.

Bu durum bir yandan orduyu askerlere daha az bağımlı hale getiriyor (ve dolayısıyla askerlerin vatanseverlik ahlakının çökmesi riskini de beraberinde getiriyor). Öte yandan, bu gelişme orduyu sanayiye ve askeri donanım için gerekli kesimleri üreten insanlara, yani işçi sınıfına çok daha bağımlı hale getirmektedir. Buradan bir kez daha emperyalizme ve militarizme karşı mücadelenin orduyla sınırlı kalmaması, daha fabrikada başlaması gerektiği sonucu çıkmaktadır.

Devrimci bir militan ve Troçkist bir kadro olan Victor Serge (1935'te Stalin'in Gulag'ından kaçabilen çok az kişiden biri), 1926'da yayınlanan düşünceli bir makalede bu gelişmeye dikkat çekmişti: "*Savaş tekniği, savaşanlar ve savaşmayanlar arasındaki ayrımı sürdürmeyi giderek zorlaştırıyor. Son savaşta -sanırım- siperdeki her topçunun arkasında, endüstriyel iş ve katliam organizasyonu tarafından emilen beş asker ya da işçi vardı. Katliamın daha da makineleşmesiyle birlikte savaşçıların arkasındaki işçi sayısı da şüphesiz artacaktır. Savaş artık savaş alanından çok fabrikada yürütülmektedir. Biri diğerinin devamıdır. Askerlerin değerini ve hizmetindeki subayların yeteneklerini belirleyen fabrikadır. Bu gerçekten hareketle, sanayi merkezleri bir ülkenin kalelerinden, savunmasız noktalarından daha fazlasıdır, her iki tarafın da ölümcül darbesini indirmeye çalışacağı yerlerdir. İyi bir endüstriyel seferberlik, askeri harekatın temel koşuludur. Sonuç: savaş tüm ulusun seferber edilmesiyle başlayacaktır. Gerçekten de tüm proletaryanın yaşamı tehdit altında olacaktır, çünkü havacılığın ve kimyasal silahların gelişmesi düşmanın amacına, yani sanayi merkezlerinin yok edilmesine ulaşmasını mümkün kılmaktadır. (...) Gelecekteki savaşlarda, cephe gerisinin seferberliği, birliklerin seferberliği kadar büyük önem taşıyacaktır. Her şey sabittir. Her fabrikanın, her atölyenin bir görevi, her insanın bir işlevi vardır. Envanterlerden tek bir makine bile çıkarılmamıştır. Makinenin hazırlanmasında, söylemeye gerek yok, ilk darbeyi baskı aygıtı vuracaktır*."[19]

Bugün, neredeyse bir asır sonra, bu gözlem yüz kat daha geçerlidir. Emperyalist savaş makineleri metal üretimine olduğu kadar bilgisayara, tanklara, hava araçlarına (tüm bireysel bileşenler dahil) olduğu kadar internete de bağlıdır. Emperyalizme ve militarizme karşı mücadele her işyerinde, internette vb. yürütülebilir ve yürütülmelidir!

---

[19] Victor Serge: New Aspects of the Problem of War (Ağustos 1926), https://www.marxists.org/archive/serge/1926/08/war.htm

Batılı Emperyalist Ülkelerdeki Ahlaki Kriz

Son olarak, emperyalist ülkelerdeki halk kitlelerinin yurtdışındaki askeri maceralara verdiği desteğin azalması gibi önemli bir gelişmeye defalarca dikkat çektik. Emperyalizmin çürümesi, diğerlerinin yanı sıra, kapitalist devletin artık kitleleri, kendilerini egemen sınıfın hedefleriyle tamamen özdeşleştirecek ve bir savaşta fedakârlık yapmaya hazır olacak kadar manipüle edememesi gerçeğinde yansımasını bulmaktadır.

Bu durum, emperyalistlerin ordularındaki kayıpları mümkün olduğunca sınırlamaya kararlı olmalarına yol açmıştır. ABD'nin, kayıpları Vietnam Savaşı ya da 1950-53 Kore Savaşı'ndan çok daha az olmasına rağmen, Afganistan ve Irak'tan askerlerinin büyük bölümünü geri çekmek zorunda kalması bunun kanıtıdır. Pentagon'un resmi rakamlarına göre ABD ordusu 2003-2010 yılları arasında Irak'ta 4.423, 2001-2014 yılları arasında ise Afganistan'da 2.216 askerini kaybetmiştir.[20] Doğru, bunlar resmi rakamlar ve gerçek rakamların altında olması oldukça mümkün. Ancak Irak Savaşı'ndaki kayıplara ilişkin çeşitli belgeler Wikileaks tarafından yayınlandığı ve farklı bir sayı belirtmedikleri için sapmaların bu kadar büyük olmayacağına kesin gözüyle bakabiliriz.

Bir başka örnek de Rusya'dır. Daha 1994-96 yıllarında Çeçenistan'daki ilk savaşta Rus askerlerinin moralinin düşük olduğu gözlemlenmişti. Bu durum, Çeçen gerillaların Rus ordusunu, Rus ordusunun Çeçen tarafına göre yaklaşık on kat daha güçlü (yaklaşık 70.000 asker) olmasına rağmen yenebilmesiyle sonuçlanmıştır.[21] Bugün bile selefi Yeltsin'in 1990'larda olduğundan çok daha güçlü bir konumda olan Putin rejimi, Suriye'ye askeri müdahalesinde çok fazla kayıp vermekten kaçınmak için temkinli davranmaktadır. Sonuç olarak Moskova birçok askeri görevi Özel Askeri Müteahhitler *Wagner Grubu* gibi paralı askerlere yaptırmaktadır.[22]

Sömürgeci yerleşimci devlet İsrail bile ahlaki bir krizle karşı karşıyadır. Lübnan'da 2006 yazında Hizbullah'a karşı yürüttüğü savaşı sadece 122 İsrail askeri (30,000 askerden) ölmesine rağmen kaybetti. Ya da 2014'teki son Gazze Savaşı'nın sonucunu karşılaştırın: İsrail Hamas'ı yenmeyi başaramadı ama

---

[20] ABD Savunma Bakanlığı: EST 21 Kasım 2018 saat 10 itibariyle Kayıp Durumu, https://dod.defense.gov/News/Casualty-Status/

[21] Bu konuda bkz. örneğin Rus Askerleri Dışarı! Çeçenistan için self-determinasyon! Devrimci Komünist Enternasyonal Birliği (LRCI) ve Troçkist Fraksiyonun Ortak Açıklaması, 30.06.1996, https://www.thecommunists.net/theory/freedom-for-chechnya/; RCIT Rusya'nın Çeçenistan'ı İşgali Konusunda Nerede Duruyor? https://www.thecommunists.net/theory/russia-and-chechnya/

[22] TASS: Rusya, Suriye'deki üç yıllık terörle mücadele operasyonunda 112 askerini kaybetti - Milletvekili, 30 Eylül 2018, http://tass.com/defense/1023714

sadece 73 İsrailli (67'si asker) ölürken 2,300'den fazla Filistinli (çoğu sivil) öldürüldü!

Bu gelişmeler, emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfının devletlerini herhangi bir büyük fikirle özdeşleştirmedikleri ve dolayısıyla onun için fedakarlık yapmaya hazır olmadıkları gerçeğini yansıtmaktadır. Victor Serge, yukarıda bahsi geçen makalesinde zaten buna işaret etmişti: "*Büyük fikirlerle gerekçelendirmeden kitleleri cinayet işlemeye yönlendiremezsiniz*."[23]

Bu durum, emperyalist ve zalim saldırganlara karşı savaşan mazlum halklardan açıkça farklıdır. Onlar işgale ve diktatörlüğe karşı mücadele ediyor ve bu uğurda pek çok fedakarlık yapmaya hazırlar. Sözde İslamcı Cihatçılar arasında meşhur bir söz vardır: "*Sizin yaşamı sevdiğiniz gibi biz de ölümü seviyoruz!*" Gerçekten de emperyalist devletlerde kaç kişi "kendi" ülkesi için canını vermeye hazırdır? Bunu Filistin'de, Suriye'de, Afganistan'da, Çeçenistan'da, Keşmir'de vs. özgürlük için savaşan insanların inanılmaz kahramanlıklarıyla karşılaştırın!

Bunun dini bir mesele olduğu ve sadece Müslüman insanların bu tür fedakarlıklarda bulunmaya hazır olduğu şeklinde bir itiraz gelebilir. Ancak bu doğru değildir. Kurtuluş mücadelelerinde büyük fedakârlıklar yapmaya hazır olan gayrimüslim halkların da sayısız örneği vardır. Örneğin 1918-21 iç savaşında gerici Beyaz Ordulara ve yabancı emperyalist işgalcilere karşı devrimci anavatanlarını başarıyla savunan Rus işçi ve köylülerini ele alalım. Aynı şekilde, Sovyet ordusu ve Partizanlar Doğu Avrupa ve Balkanlar'da 1941-45 yılları arasında Nazi işgalcilerine karşı kahramanca savaştılar. Aynı şey 1965-75 yılları arasında Vietnam'da ABD işgalcilerine karşı yaklaşık bir milyon Vietnamlının öldürüldüğü savaşta da gözlemlenebilir! Ya da 2009'da kanlı bir yenilgiye uğrayana kadar sayıca üstün bir düşmana karşı çeyrek yüzyıl boyunca vatanlarını başarıyla savunan Sri Lanka'daki Tamil halkını ele alalım. ("Tamil Kaplanları "nın Sri Lanka ordusuna karşı intihar operasyonları düzenleyen ve "Kara Kaplanlar" olarak adlandırılan özel bir kanadı vardı).

Özetle, soyguncu devletler olan çökmekte olan emperyalist toplumlar, haklı bir dava uğruna savaşan mazlum halklardan *çok daha az darbe* alabilirler! Emperyalist devletlerdeki devrimciler bunu, halklar arasındaki şovenist "ahlakı" daha da zayıflatarak ve enternasyonalist dayanışmayı savunarak ezilenlerin mücadelesine yardımcı olmak için kullanabilirler.

Doğal olarak bu görev daha geniş bir hedefin parçasıdır - işçi sınıfının enternasyonal dayanışma ruhuyla, şovenizm karşıtlığı ve herhangi bir Büyük

---

[23] Victor Serge: New Aspects of the Problem of War (Ağustos 1926), https://www.marxists.org/archive/serge/1926/08/war.htm

Güçten kopuş ruhuyla siyasi eğitimi. Marx ve Engels'in *Komünist Manifesto* 'sundaki ünlü sözlerin gerçek anlamı budur: "*İşçilerin vatanı yoktur*". İşte bu ruhla sosyalistler, bir halkın diğerine karşı nefretini körükleyen her türlü emperyalist şovenizme kararlılıkla karşı çıkarlar. Bu tür bir şovenizm emekçi halkın bilincini zehirlemeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle, ister kendi emperyalist burjuvazileri ister yabancı bir emperyalist güç olsun, herhangi bir Büyük Güç'e verilen her türlü siyasi ya da ideolojik desteğe karşı kararlı bir kampanya başlatmalıdırlar. Dolayısıyla sosyalistler, işçilerin *emperyalist ulusal devletlerle her türlü siyasi ve ideolojik öz*deşleşmeden kopmaları gerektiğini anlatmalıdır.

XX. Emperyalist Devletler Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik: Programatik Bileşenler (2)

İşçi sınıfını önümüzdeki azgın şovenizm dönemine eğitme ve hazırlama görevi salt edebi bir görev değildir ve olmamalıdır. Siyasi mücadelenin çeşitli somut, pratik yönleriyle ilişkili olarak uygulanmalıdır.

Bir Büyük Gücün Diğerine Karşı Yaptırımları Meselesi

Emperyalistler arası rekabetin bir biçimi, bir Büyük Güç (ya da bir grup Büyük Güç) tarafından bir diğerine (ya da bir başka Büyük Güç grubuna) karşı uygulanan yaptırımlardır. Şu anda bu tür yaptırımlar, Kırım'ın ilhakı ve Ukrayna'nın doğusunda iç savaşın başlamasından bu yana ABD ve Avrupa Birliği tarafından Rusya'ya karşı uygulanmaktadır. Buna karşılık Rusya da yaptırımlarla misillemede bulundu.

Benzer gelişmeleri İkinci Dünya Savaşı öncesi dönemde de görmüştük. Örneğin, *Milletler Cemiyeti* (emperyalistlerin egemenliğindeki *Birleşmiş Milletler*'in öncül örgütü) faşist İtalya'nın 1935'te Etiyopya'yı işgal etmesinin ardından bu ülkeye karşı ekonomik yaptırımlar uygulamıştı.

Sosyalistler emperyalist rakiplerine karşı her türlü yaptırıma karşı çıkmalıdır. Doğal olarak bunu, bu tür yaptırımlardan etkilenen Büyük Güç'e sempati duyduğumuz için yapmıyoruz. Bunlara karşı çıkıyoruz çünkü bunlar ekonomik saldırganlığın, emperyalist savaşın askeri olmayan araçlarla yürütülmesinin bir aracıdır. Rakiplere yönelik emperyalist yaptırımlar askeri saldırganlığın ilk adımıdır. Yaptırımlar, yerel nüfusu ideolojik olarak manipüle etmeye, onları Büyük Güç(ler)in arkasında toplamaya ve onun ya da rakiplerinin düşmanlığını körüklemeye hizmet eder.

Amerikalı Troçkistler, 1936 yılında yayınladıkları bir broşürde, İtalya'nın Etiyopya'yı işgali ve bunun sonucunda Milletler Cemiyeti'nin İtalya'ya yönelik yaptırımları ışığında, bu tür emperyalist yaptırımlara verilen desteğin tehlikelerine karşı yerinde bir uyarıda bulundular: "*Ancak yaptırımlar savaş önlemleridir. Mali kredilerin geri çekilmesini, ticaret ambargolarını, çeşitli boykot biçimlerini içerirler. Bunları gerçekten uygulamak için, yaptırımların uygulandığı ülkenin abluka altına alınması gerekir. Böyle bir ablukanın muhtemel, neredeyse kesin sonucu, tarihin de sık sık kanıtladığı gibi, savaştır; zira abluka altındaki ulus, siyasi egemenliğini teslim etmeden böyle bir tedbiri barışçıl bir şekilde kabul edemez.* (...) *Her iki durumda da, kapitalist hükümetler tarafından uygulanacak yaptırımların desteklenmesi (bu hükümetler Lig üyesi olsun ya da olmasın) aslında bu hükümetlerin*

kendilerinin desteklenmesi anlamına gelir. *Bu, böyle bir desteğin zorunlu olarak savaşa karşı devrimci mücadeleye ve her zaman kapitalist hükümetlere ve onların hükümetleri olan burjuvaziye karşı bir mücadele olan Etiyopya'nın devrimci savunmasına ihanete yol açtığı anlamına gelir.* (...) *O halde Marksistler, Birlik ya da hükümet "yaptırımlarının" her türlü savunusunu reddeder ve ihanet olarak teşhir* ederler.[1]

Bu hiçbir şekilde uluslararası işçi sınıfının belirli bir Büyük Güç'ün gerici saldırıları karşısında pasif kalması gerektiği anlamına gelmez. Yukarıda bahsedilen örneği ele alırsak, devrimci Marksistler Etiyopya'nın kurtuluş savaşıyla uluslararası dayanışma için harekete geçmiş ve İtalya'ya karşı *işçi yaptırımlarını* savunmuşlardır. Bu yaptırımlar, dünyanın dört bir yanındaki sendikalar ve diğer proleter örgütler tarafından İtalya ile ticarete, petrol veya silah sevkiyatına vs. karşı düzenlenen boykot eylemlerinden oluşuyordu. Benzer bir boykot kampanyası 1933'te Hitler'in iktidara gelmesinin ardından Almanya'ya karşı da denenmişti.

Amerikalı Troçkistlerin broşüründen tekrar alıntı yapmak gerekirse: "*Ancak bu, doğal olarak, mevcut krizde ya da başka herhangi bir krizde pasif, eli kolu bağlı bir pozisyon aldıkları anlamına* gelmez. *Marksistler İtalya ve Etiyopya arasındaki anlaşmazlıkta tarafsız değildir. Faşist İtalya'nın yenilgisinden ve böyle bir yenilginin emperyalizme vuracağı darbeden yanadırlar; ve bu nedenle Etiyopya'nın zaferinden yanadırlar. Ancak böyle bir yenilgiye ve zafere, kapitalist hükümetlere ve emperyalist birliğe yardımları ve yaptırımları için başvurarak değil; işçi sınıfına proleter "yaptırımlarını" uygulaması için başvurarak yardım etmeyi öneriyorlar. Savaşa karşı devrimci mücadelede yalnızca işçi sınıfının bağımsız ve özerk eylemlerinin sonucu olan yaptırımların bir değeri vardır; çünkü yalnızca bunlar sınıfı devletten ve sınıf düşmanından ayırır ve yalnızca bunlar işçilerin mücadele gücünü inşa eder ki bu da tek başına işçi iktidarına ve dolayısıyla savaşın yenilgisine giden yoldur. Kitlesel gösteriler, grevler, işçi boykotları, Etiyopya'ya maddi yardım için savunma fonları, İtalya için mühimmat yüklemeyi reddetme, savaş krizine uygulandığı şekliyle Marksizm için devrimci ajitasyon, bunlar işçi sınıfının kullanması gereken yaptırımlardır. Ama bunlar acil krizde etkisiz mi kalacak? Romantik ve ütopik mi? Eğer öyleyse, o zaman devrimci mücadelenin kendisi de etkisiz, romantik ve ütopiktir. Belki bu tür yaptırımlar mevcut krizi "çözmeyecektir". Ancak bunlar ve yalnızca bunlar, sınıfı gelecekteki mücadele*

[1] John West (James Burnham): War and the Workers (1936), Workers Party Pamphlet, https://www.marxists.org/history/etol/writers/burnham/1936/war/index.htm; See also Maurice Spector: Sanctions and the Coming War (1935), New International, Vol.2 No.7, December 1935, https://www.marxists.org/history/etol/writers/spector/1935/12/sanctions.htm

için -sonunda tek çözüm olan işçi iktidarı mücadelesi- maddi ve ideolojik olarak çelikleştirmeye yardımcı olacaktır. "[2]

Bununla birlikte, Troçki'nin o dönemde açıkladığı gibi, *emperyalist* yaptırımlar ile *işçi* yaptırımları arasında önemli, hatta belirleyici bir fark vardır. Birincisi, belirli bir Büyük Güç'ün emperyalist burjuvazisinin rakiplerine karşı yayılmacı hedeflerine hizmet eden bir araçtır. İkincisi ise uluslararası işçi sınıfının kendi yöntemleriyle ve kendi hedefleri için kullandığı bir araçtır.

Troçki, Stalinistlere karşı bir polemikte bu farkı vurgulamıştır: "*Ancak en tehlikelisi Stalinist politikadır. Komünist Enternasyonal partileri, Birliği kınayarak (özür niteliğinde bir kınama), 'işçilerin yaptırımlarını' isteyerek ve sonra yine de 'Birliği yaptırımlar için kullanmalıyız' diyerek özellikle daha devrimci işçilere hitap etmeye çalışıyorlar. Lig'in arabasını çekebilmek için devrimci işçileri şaftlara bağlamaya çalışıyorlar. (...) Gerçek şu ki, eğer işçiler İtalya'ya karşı kendi yaptırımlarını başlatırlarsa, eylemleri kaçınılmaz olarak kendi kapitalistlerini vurur ve Lig tüm yaptırımlardan vazgeçmek zorunda kalır. Şimdi bunları öneriyor çünkü işçilerin sesi her ülkede kısılmış durumda. İşçilerin eylemi ancak ulusal burjuvaziye ve onun uluslararası kombinasyonlarına mutlak muhalefetle başlayabilir.* Birliğe*destek ve işçi eylemlerine destek ateş ve sudur; bunlar birleştirilemez.*[3]

Aynı şekilde Troçki, merkezci "Londra Bürosu "na karşı bir polemikte, devrimcilerin bu tür "yaptırım yanlılarına" hoşgörü gösteren her örgütten kararlılıkla kopmaları gerektiğini açıklamıştı: *"Doğru anlaşılan ve yürütülen savaşa karşı mücadele, proletaryanın ve onun örgütlerinin, her zaman ve her yerde, kendi burjuvazisine ve diğer tüm emperyalist burjuvazilere karşı uzlaşmaz düşmanlığını gerektirir. Yine de Londra Bürosu kongresinin ilan edilen taraftarları arasında, İngiliz ILP'nin iddia ettiği gibi, bu "yaptırımların" muhalifleriyle savaşa karşı ortak bir mücadele örgütlemesi beklenen İtalyan Sosyalist Partisi gibi Milletler Cemiyeti (yani emperyalist) "yaptırımlarının" kötü şöhretli destekçileri bulunmaktadır. Savaşa karşı proleter mücadelenin önkoşulu, "yaptırım" yanlıları ile "yaptırım" karşıtları arasında birlik değil, bunların acımasızca ayrılmasıdır."*[4]

Modern tarihte, işledikleri suçlar nedeniyle küresel nefreti kışkırtan özellikle gerici devletlere karşı uluslararası halk dayanışması kampanyaları

---

[2] John West (James Burnham): War and the Workers (1936), Workers Party Pamphlet, https://www.marxists.org/history/etol/writers/burnham/1936/war/index.htm

[3] Leon Troçki: Bir Kez Daha ILP (1935); içinde: Troçki Yazıları 1935-36, s. 201; ayrıca bakınız Leon Troçki: Bir İngiliz Yoldaşa Açık Mektup (1936); in: Troçki Yazıları 1935-36, s. 295

[4] Leon Troçki: Londra Bürosunun Savaş Karşıtı Kongresi Üzerine Karar (1936), in: Documents of the Fourth International, New York 1973, s. 99

yürütüldüğüne tanık olduk. Bunun bir örneği 1994 yılına kadar Güney Afrika'da Apartheid'a karşı yürütülen uluslararası kampanyaydı. Son yıllarda gerici Apartheid devleti İsrail'e karşı *Boykot, Tecrit, Yaptırım* (BDS) hareketinin Filistin halkına yönelik acımasız baskıya bir tepki olarak ortaya çıktığını gördük. Aynı şekilde, Müslüman devletlerin çoğu emperyalist İsrail devletiyle herhangi bir ekonomik ya da diplomatik ilişki kurmayı reddetmektedir.

RCIT, yarı-sömürge ülkeler tarafından uygulanan bu tür yaptırımları eleştirel bir şekilde desteklerken, bunların sınırlarına da işaret etmektedir. Emperyalist devletlerin bu tür yaptırımlar uygulaması durumunda, bunların emperyalist devletlerin rakiplerine ya da itaatsiz yarı-sömürgelere karşı uyguladığı gerici yaptırımlarla aynı olmadığının farkındayız. Bununla birlikte, Marksistler olarak Siyonist devlet gibi gerici güçlere karşı işçi ve halk yaptırımlarını savunuyoruz. Bu, İsrail'e yönelik ticari ve askeri yardımların durdurulması için işçi eylemleri, tüketici boykotu, akademik boykot vb. anlamına gelmektedir. Bu nedenle, İsrail'e karşı BDS kampanyasını sınırlılıklarına rağmen eleştirel bir şekilde destekliyoruz.

Küresel Ticaret Savaşı ve Enternasyonalist Taktikler

Geçtiğimiz birkaç ay içinde Büyük Güçler arasında bir Küresel Ticaret Savaşı'nın ortaya çıktığını gördük. Trump Yönetimi tarafından başlatılan Küresel Ticaret Savaşı - özellikle de en büyük iki güç olan ABD ve Çin arasında - birbirlerine karşı giderek artan sayıda korumacı önlemler uyguladıkları için dünya ekonomisini ciddi şekilde sekteye uğratma tehdidinde bulunuyor.

Yine, bu tür bir korumacılık emsalsiz değildir. Yukarıda gösterdiğimiz gibi, Almanya, Fransa, Rusya, ABD gibi Büyük Güçler (o zamanın en güçlü emperyalist devleti olan İngiltere hariç) Birinci Dünya Savaşı'ndan önceki yirmi yıl boyunca birbirlerine karşı yüksek gümrük tarifeleri uygulamışlardır.

Açıklamalarımızda ve makalelerimizde açıkladığımız gibi, Küresel Ticaret Savaşı iki ya da daha fazla güç arasındaki salt ekonomik bir çatışma değildir. Ayrılmaz bir şekilde siyasi ve askeri gerilimlerle bağlantılıdır. Şovenizmin siyasi ve ideolojik seferberlikleriyle kaçınılmaz bir şekilde bağlantılıdır. Bu, tarihsel anlamda, dünya egemenliği için bir mücadele ve Üçüncü Dünya Savaşı'nın başlangıcıdır.

Marksist klasikler her zaman Büyük Güçler arasındaki ekonomik, siyasi ve askeri çatışmaların birbiriyle ilişkisine dikkat çekmiştir. Rosa Luxemburg 1911'de yayınlanan bir makalesinde şöyle yazıyordu:

"*Aynı bakış açısından, İngiliz Hükümeti tarafından yapılan bu tür açıklamalarla ilgili olarak Sosyal Demokratların görevi, silahlanmanın kısmi olarak sınırlandırılması fikrinin, tüm uygulanamazlığıyla birlikte, yarım bir önlem olduğunu göstermek ve militarizmin sömürge politikasıyla, tarife politikasıyla ve uluslararası politikayla ve dolayısıyla mevcut Milletlerle yakından bağlantılı olduğunu halka anlatmaya çalışmak olabilir, Eğer gerçekten ciddi ve dürüst bir şekilde rekabetçi silahlanmaya son vermek istiyorlarsa, işe ticari politik alanda silahsızlanarak başlamalı, sömürgeci yağma kampanyalarından ve dünyanın her yerinde uluslararası etki alanları politikasından vazgeçmeli, kısacası iç politikalarında olduğu kadar dış politikalarında da kapitalist bir sınıf devletinin mevcut politikasının doğasının gerektirdiği her şeyin tam tersini yapmalıdırlar. Ve böylece Sosyal Demokrat anlayışın çekirdeğini oluşturan şey, militarizmin her iki biçimiyle de -savaş ve silahlı barış olarak- kapitalizmin meşru bir çocuğu, mantıksal bir sonucu olduğu ve ancak kapitalizmin yıkılmasıyla üstesinden gelinebileceği ve dolayısıyla dünya barışını ve silahlanmanın muazzam yükünden kurtulmayı dürüstçe arzulayan herkesin aynı zamanda Sosyalizmi de arzulaması gerektiği açıkça anlatılmış olacaktır.* Ancak*bu şekilde silahlanma tartışmalarıyla bağlantılı olarak gerçek bir Sosyal Demokrat aydınlanma ve işe*alım gerçekleştirilebilir."[5]

1914'ten beri Lenin'in önde gelen çalışma arkadaşlarından biri olan ve daha sonra 1920'lerde Stalinist bürokrasiye karşı Troçki'nin *Sol Muhalefetinin* merkezi figürlerinden biri haline gelen Karl Radek de emperyalizmle ilgili bir çalışmasında, tarife çatışmasının emperyalist karakterini tanımamanın emperyalizme karşı mücadelede başarısızlıkla sonuçlanacağını vurgulamıştır.

"*Emperyalizmi sanayinin kartelleşmesi ve koruyucu tarife politikasıyla bağlantılı olarak, yani kapitalist gelişmenin son aşamasının zorunlu bir sonucu olarak görmeyenler, emperyalist karşıtlıkları hafife alma ayartmasına kolayca kapılacaklardır.*"[6]

Emperyalist Büyük Güçler arasındaki diğer tüm çatışmalarda olduğu gibi, Marksistler herhangi bir emperyalist kampa destek vermemelidir. Emperyalist devletler arasındaki çatışmalar -ister ekonomik, ister siyasi, ister askeri alanda

---

[5] Rosa Luxemburg: Barış Ütopyaları (1911), içinde: Richard B. Day ve Daniel Gaido (Ed.): Emperyalizmi Keşfetmek. Social Democracy to World War I, Koninklijke Brill NV, Leiden 2012, s. 447, çevrimiçi: https: //www.marxists.org/archive/luxemburg/1911/05/11.htm

[6] Karl Radek: Emperyalizme Karşı Mücadelemiz (1912), Richard B. Day ve Daniel Gaido (Ed.) içinde: Emperyalizmi Keşfetmek, s. 551. Her ne kadar Bolşevikler -1914 öncesi Alman soluna kıyasla- revizyonizme karşı mücadelede ve bundan sonuçlar çıkarmada daha üstün olsalar da, Luxemburg, Liebknecht, Radek, Mehring ve diğerlerinin deneyimlerinden öğrenilebilecek çok şey olduğunu belirtmek isteriz. Bu konuda bkz. örneğin Kurt Mandelbaum: Sozialdemokratie und Imperialismus (1928), in: Kurt Mandelbaum: Sozialdemokratie und Leninismus, Rotbuch Verlag, Berlin 1974

olsun- *tek ve aynı* devrimci bozgunculuk ve anti-emperyalizm programını gerektirir. Sonuç olarak, diğer bazı devrimci örgütlerle birlikte yaptığımız ortak açıklamada da belirttiğimiz gibi, devrimciler Küresel Ticaret Savaşına karşı çıkmalıdır:

"*Yaklaşmakta olan küresel ticaret savaşı karşısında sosyalistler, dünyanın dört bir yanındaki işçileri ve halk örgütlerini uluslararası işçi sınıfı dayanışması ilkeleri temelinde kararlı bir şekilde hareket etmeye çağırmaktadır. Bu ilkeler barış ve savaş zamanlarında, ekonomik yaptırımların yanı sıra askeri saldırganlık durumunda da geçerlidir.*

** Küresel bir ticaret savaşına hayır! Batı'da ve Doğu'da Büyük Güç jingoizmine karşı çıkın! Militarist kılıç şakırtılarına karşı! Emperyalist devletlerde sosyalistler şöyle der: "Asıl Düşman Evdedir!"* ABD, *Çin, Avrupa Birliği, Rusya, Kanada, Japonya veya diğer güçler arasındayaptırım veya ticaret savaşı* olmasıdurumunda, *ilgili tüm ülkelerdeki sosyalistler bu tür yaptırımlara karşı çıkmalıdır. (...)*

** Ne emperyalist küreselleşme ne de emperyalist korumacılık! Batı'daki ve Doğu'daki tüm Büyük Güçlere ve kapitalist şirketlere karşı! İşçilerin ve ezilenlerin çıkarlarını savunmak için uluslararası dayanışma ve ortak sınır ötesi mücadele için!*"[7]

Doğal olarak bu, Marksistlerin emperyalist küreselleşmeyi herhangi bir biçimde destekledikleri anlamına gelmez. Hayır, işçi hareketi ister küreselleşme ister korumacılık biçiminde olsun, emperyalist tekellerin her türlü tahakkümüne karşı çıkmalıdır. Doğal olarak, burjuvazinin hala tarihsel olarak ilerici bir sınıf olduğu yükselen kapitalizm çağında bu durum farklıydı. Bu dönemde Marx ve Engels serbest ticareti savunuyor ve gümrük tarifelerine karşı çıkıyorlardı.[8]

Ancak kapitalizmin tekelcilik aşamasına dönüşmesiyle, yani emperyalist çağın başlamasıyla birlikte devrimci işçi hareketinin taktikleri de buna uygun olarak değişti. Serbest ticaret ve korumacılık giderek iç içe geçmiş ve emperyalist tekellerin ezilen halklara ya da rakiplerine karşı tahakkümünü dayatmanın farklı biçimleri haline gelmiştir. Marksistler, yarı-sömürge ülkelerin emperyalist tekellerin egemenliğine karşı kendilerini savunma önlemlerini desteklerken, emperyalist şirketler ya da güçler arasındaki çatışmalarda hiçbir kampa destek vermezler.

---

[7] Ortak Açıklama: Küresel Ticaret Savaşı: Batı'da ve Doğu'da Büyük Güç Jingoizmine Hayır!
[8] Bkz. örneğin Rudolf Hilferding'in V. Bölümü: Finans Kapital. A Study of the Latest Phase of Capitalist Development (1910), Routledge & Kegan Paul, London, 1981.

Aynı nedenlerle Marksistler Brexit olarak adlandırılan çatışmada, yani Britanya'nın Avrupa Birliği'nde kalması mı yoksa ayrılması mı gerektiği sorusunda herhangi bir kampı destekleyemezler. RCIT ve selefi olan örgüt her zaman hem emperyalist ulusal devletin (Britanya gibi) hem de emperyalist bir devlet federasyonunun (AB gibi) emperyalist siyasi yönetimin iki biçimi olduğunu vurgulamıştır. Bilindiği üzere, Britanya egemen sınıfı AB'de kalmak isteyen bir grup ile AB'den ayrılmak isteyen bir başka grup arasında derin bir bölünme yaşamaktadır. Daha sonra gelenler AB ile olumlu bir ticaret anlaşmasını sürdürmek istiyor ama aynı zamanda diğer Büyük Güçlerle (ABD gibi) daha yakın siyasi ve ekonomik ilişkilere yöneliyor.

Çeşitli broşür ve bildirilerde detaylandırdığımız gibi, Marksistler bu iki emperyalist kamptan herhangi birine destek vermemelidir. Emperyalist küreselleşmeyi ve AB, DTÖ, IMF gibi emperyalist uluslarüstü kurumları "eleştirel" bir şekilde destekleyerek emperyalist korumacılığa ve milliyetçiliğe karşı mücadele etmemelidirler. Her ikisi de emperyalist sömürünün gerici biçimlerini temsil etmektedir. Emperyalist milliyetçilik, emperyalist tekelci sermayenin içsel genişleme dürtüsünün yalnızca bir biçimidir; emperyalist küreselleşme ve imparatorlukların yaratılması (AB gibi) bir başka biçimdir.

Aslında, emperyalist küreselleşme ve emperyalist korumacılık sadece göreli karşıtlıklardır. Modern kapitalizmde mutlak korumacılık (yani tam otarşi) yoktur. Sadece uluslararası ticaretin farklı varyasyonları vardır. Üretici güçler öylesine gelişmiştir ki, yalıtılmışlık basitçe imkansızdır. Aynı zamanda, küreselleşmeler hakkında hiçbir yanılsamaya kapılmamak gerekir. Küreselleşmenin doruk noktası olan son yirmi yılda bile emperyalist uluslar arasında bir dizi "ticaret engeli" var olmaya devam etti (örneğin çevre düzenlemeleri, güvenlik düzenlemeleri vb.). Bu noktada emperyalist güçler ile yarı-sömürge ülkeler arasında yapılan ve yarı-sömürge ülkeler için her zaman dezavantajlı olan ticaret anlaşmalarından bahsetmeyeceğiz.[9]

Emperyalist küreselleşme ile emperyalist korumacılık arasındaki karşıtlığın göreceliliğine dair güncel bir örnek, ABD, Kanada ve Meksika arasında yakın zamanda yeniden müzakere edilen NAFTA anlaşmasıdır. Başlangıçta Trump büyük bir hayranlıkla NAFTA'dan çekildi. Daha sonra, NAFTA'nın ABD emperyalizmi için daha avantajlı koşullar içeren değiştirilmiş bir versiyonu üzerinde anlaşmaya varıldı.[10] Ticaret anlaşmasının bu iki versiyonu arasında niteliksel bir fark görmek saçmalık olur.

---

[9] Bu konuda bkz. örneğin Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu

[10] Bu konuda bakınız Joe Nocera: This Map Shows Why Trump Couldn't Kill Nafta, 1. Oktober 2018, https://www.bloomberg.com/view/articles/2018-10-01/virginia-and-canada-forged-deals-through-nafta?srnd=premium-europe; David Fickling: Küreselciler Trump'ın Yeni Nafta Anlaşmasına Bayılacak. Tantanaya rağmen anlaşma pek bir şey değiştirmiyor. 1.

Sosyalistler emperyalist yayılmacılığın bu biçimlerinden hiçbirine destek vermemelidir. Brexit ya da Remain'i desteklemek, emperyalist siyasi yönetimin bu iki biçiminden birini desteklemekle eşdeğerdir. Her ikisi de devrimciler için kabul edilemezdir. Bu nedenle RCIT her zaman emperyalist yönetimin her iki siyasi biçimine karşı devrimci, bağımsız, bozguncu bir pozisyonu savunmuştur.

Proleter bağımsızlık ilkesine dayanan böyle bir taktik, Marksist klasikçilerin bakış açısına kadar geri gider. Onlar için işçi sınıfının emperyalizm çağında tekelci burjuvazinin iki fraksiyonundan herhangi birini destekleyemeyeceği temel bir aksiyomdu - ne serbest ticareti ve üretimin uluslararasılaşmasını savunanlar ne de koruyucu tarifeleri ve ulus devlet pazarının desteklenmesini savunanlar.

1910'da finans kapitalin ortaya çıkışı üzerine çığır açan bir kitap yayınlayan Avusturyalı Marksist Rudolf Hilferding (daha sonra reformizmin ideologu olmuştur) şöyle yazmıştır:

"*Sermaye emperyalizmden başka bir politika izleyemezken, proletarya da sanayi sermayesinin egemen olduğu dönemden kalma bir politikaya karşı çıkamaz; pro*letaryanın *ileri kapitalizmin politikasına, serbest ticaret ve devlet düşmanlığı döneminden kalma çağdışı bir politikayla karşı çıkmasının hiçbir faydası* yoktur. *Proletaryanın finans kapitalin ekonomik politikasına - emperyalizme- yanıtı serbest ticaret olamaz, yalnızca sosyalizm olabilir. Proleter politikanın hedefi, kapitalizmi yıkarak serbest rekabeti yeniden tesis etmek gibi artık gerici bir ideal olamaz. Proletarya, burjuva ikileminden - korumacılık ya da serbest ticaret - kendi çözümüyle kaçınır; ne korumacılık ne de serbest ticaret, ama sosyalizm, üretimin örgütlenmesi, ekonominin kapitalist kodamanlar tarafından ve onların yararına değil, bir bütün olarak toplum tarafından ve onun yararına bilinçli olarak kontrol edilmesi, böylece doğal dünyanın hareket yasalarını keşfettiğinden beri doğayı kendine tabi kılabildiği gibi ekonomiyi de sonunda kendine tabi kılacaktır. (...) Tam da burjuvazinin politikasının en eksiksiz biçimde hayata geçir*ildiği *ve işçi sınıfının demokratik siyasi taleplerinin en önemli toplumsal boyutlarının gerçekleştiği ülkelerde, işçi sınıfı siyasetinin bağımsızlığını sağlamak ve proleter çıkarların savunulmasındaki üstünlüğünü göstermek için, sosyalizme*

Ekim 2018, https://www.bloomberg.com/view/articles/2018-10-01/globalists-will-love-trump-s-new-nafta-deal?srnd=premium-europe; Jenny Leonard, Josh Wingrove, Jennifer Jacobs ve Andrew Mayeda: Trump Clinches Rebranded Nafta as Canada Joins Pact With Mexico, 1. Oktober 2018, https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-10-01/u-s-canada-agree-to-nafta-replacement-that-will-include-mexico?srnd=premium-europe.

emperyalizme karşı tek alternatif olarak propagandada en *önemli yeri vermek gerekir*."[11]

Emperyalizm üzerine yazdığı kitapta Lenin, Hilferding'den yaptığı bu alıntıyı onaylayarak aktarmış ve eklemiştir:

"*Kautsky, finanskapital çağında 'gerici bir ideali', 'barışçıl demokrasiyi', 'sadece ekonomik faktörlerin işleyişini' savunarak Marksizmden koptu,çünkü nesnel olarak bu ideal bizi tekelci kapitalizmden tekelci olmayan kapitalizme geri götürür ve reformist bir dolandırıcılıktır. Mısır'la (ya da başka herhangi bir sömürge ya da yarı sömürgeyle) ticaret, askeri işgal, emperyalizm ve finans kapital olmaksızın 'daha fazla büyüyebilirdi'. Bu ne anlama geliyor? Serbest rekabet genel olarak tekeller tarafından ya da finans kapitalin 'düzeltmeleri', boyunduruğu (yani aynı zamanda tekeli) tarafından ya da bazı ülkelerin sömürgelere tekelci olarak sahip olması tarafından kısıtlanmasaydı kapitalizm daha hızlı gelişir miydi? Kautsky'nin argümanının başka bir anlamı olamaz; ve bu 'anlam' anlamsızdır. Herhangi bir tekel olmaksızın serbest rekabetin kapitalizmi ve ticareti daha hızlı geliştireceğini varsayalım. Ancak ticaret ve kapitalizm ne kadar hızlı gelişirse, üretim ve sermayenin yoğunlaşması da o kadar büyük olur ve bu da tekele yol açar. Ve tekeller zaten ortaya çıkmıştır - tam da serbest rekabetin dışında! Tekeller artık ilerlemeyi geciktirmeye başlamış olsalar bile, bu, tekeli doğurduktan sonra imkansız hale gelen serbest rekabet lehine bir argüman değildir. Kautsky'nin argümanını hangi yöne çevirirseniz çevirin, içinde gericilik ve burjuva reformizminden başka bir şey bulamazsınız.*"[12]

Aynı pozisyon daha sonra Troçki tarafından İngiliz reformistleriyle girdiği polemiklerde de savunuldu:

"*İngiliz İşçi Partisi içindeki oldukça açık gericilerden biri, bir şovenist, bir militarist ve parlamentoda bir korumacı olan Dr. Haden Guest, kendi partisinin serbest ticaret ve korumacılık sorunundaki çizgisini acımasızca küçümsedi: Guest'in sözleriyle MacDonald'ın pozisyonu tamamen olumsuz bir karaktere sahiptir ve ekonomik çıkmazdan herhangi bir çıkış yolu göstermemektedir. Serbest Ticaret günlerinin sona erdiği gerçekten çok açık: Liberalizmin çöküşü de Serbest Ticaretin çöküşüyle koşullanmıştır. Ancak İngiltere'nin korumacılıkta bir çıkış yolu araması da pek mümkün değil. Yeni gelişmekte olan genç bir kapitalist ülke için korumacılık kaçınılmaz ve ilerici bir gelişme aşaması olabilir. Ancak sanayisi dünya pazarına yönelik, saldırgan ve fetihçi bir karaktere sahip olan en eski sanayi ülkesi için*

[11] Rudolf Hilferding: Finans Kapital. A Study of the Latest Phase of Capitalist Development (1910), Routledge & Kegan Paul, London, 1981, s.366-367 (bizim vurgumuz)
[12] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916) ; in: LCW Cilt 22, s. 289-290 (bizim vurgumuz)

korumacılığa geçiş, bir ölüm sürecinin başlangıcına tarihsel bir tanıklıktır ve uygulamada, aynı İngiliz sanayisinin dünya ve iç pazar koşullarına daha iyi uyum sağlayan diğer dalları pahasına, verili dünya koşullarında daha az uygulanabilir olan belirli sanayi dallarının korunması anlamına gelir. Baldwin'in partisinin bunak korumacılık programına, aynı derecede bunak ve can çekişen bir Serbest Ticaret politikasıyla değil, ancak sosyalist bir geri dönüşün pratik programıyla karşı konulabilir. Ancak bu programla mücadele edebilmek için öncelikle partiyi Guest gibi gerici korumacılardan ve MacDonald gibi gerici serbest tüccarlardan temizlemek gerekir."[13]

Bu yaklaşım, devrimcilerin Küresel Ticaret Savaşı, Brexit ve diğer Büyük Güç rekabeti biçimleriyle karşı karşıya kaldığı günümüzde de geçerliliğini korumaktadır.

Sırasıyla Büyük Güçler ve Vekilleri Arasındaki Savaşlar

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, devrimciler Büyük Güçler arasındaki bir askeri çatışmada herhangi bir kampa destek vermemelidir. "*Asıl düşman evdedir*", "*Kendi ülkelerinin yenilgisi daha az kötüdür*" ve "*Emperyalist savaşın bir iç*savaşa dönüşmesi" sloganlarını savunurlar. Mümkün olan yerlerde, parlamentoda böyle bir savaşı destekleyen tüm önlemlere karşı oy kullanmalıdırlar. Kendilerini devlet tarafından baskıya maruz kalmaya ve dolayısıyla yasadışı koşullar altında yeraltında çalışmaya hazırlamalıdırlar. İşyerlerinde, mahallelerde, askerler arasında, okullarda ve üniversitelerde vs. savaşa karşı hem yasal hem de yasadışı yollarla ajitasyon yapmalıdırlar. Mümkün olan yerlerde, birlikler arasında kardeşleşmeyi savunmalı ve savaşı protesto etmek için kitlesel eylemler çağrısında bulunmalıdırlar.

Bu ilkelere dayanarak, Marksistler I. Dünya Savaşı'nda her iki emperyalist kampta da - İtilaf Devletleri (İngiltere, Fransa, Rusya, ABD) ve Merkezi Güçler (Almanya, Avusturya, Osmanlı İmparatorluğu) - bozguncu bir pozisyon aldılar. İkinci Dünya Savaşı sırasında Marksistler - Troçki ve Dördüncü Enternasyonal'in şahsında - bir yandan emperyalist Almanya ve Japonya, diğer yandan emperyalist İngiltere, Fransa ve ABD arasındaki savaşta benzer bir pozisyon aldılar. (Ancak emperyalist Almanya ile yozlaşmış işçi devleti SSCB arasındaki savaşta, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Dördüncü Enternasyonal ikincisinin savunulması çağrısında bulundu. Aynı şekilde sömürge halklarının emperyalist efendilerine karşı verdikleri kurtuluş mücadelesini de desteklemişlerdir).

[13] Leon Troçki: Britanya Nereye Gidiyor? (1925), içinde: Troçki'nin Britanya Üzerine Yazıları, Cilt 2, New Park Yayınları, Londra 1974, s. 115-116

Bugün, ABD ve AB ile Rusya, ABD ile Çin, Japonya ile Çin vb. arasındaki çatışmaları görüyoruz. Bu çatışmalar şimdiye kadar tam anlamıyla bir savaşa dönüşmemiş olsa da, küresel çelişkilerin iç mantığının kaçınılmaz olarak yeni büyük savaşlara ve nihayetinde bir Üçüncü Dünya Savaşı'na işaret ettiği açıktır. Lenin'in Birinci Dünya Savaşı'nın başında yaptığı uyarı geçerliliğini korumaktadır:

"*Emperyalizm Avrupa kültürünün kaderini tehlikeye atıyor: bir dizi başarılı devrim olmadığı sürece bu savaşı yakında başkaları izleyecek. Bunun 'son savaş' olduğu hikayesi içi boş ve tehlikeli bir uydurma, cahilce bir 'mitoloji' parçasıdır.*"[14]

Geçmiş çalışmalarımızda da ele aldığımız gibi, kendileri bir tür yarı-sömürge devlet olmalarına rağmen ülkelerin emperyalist güçlerin vekili olarak hareket ettikleri durumlar da söz konusu olabilmektedir. Örneğin Birinci Dünya Savaşı'nda Sırbistan (yarı-sömürge bir ülke) Avusturya-Macaristan ile savaşında bağımsız bir rol oynamadı, bunun yerine İtilaf güçlerinin vekili olarak hareket etti. Dolayısıyla Marksistler, savaşa katılan diğer devletlerde olduğu gibi Sırbistan'da da bozguncu bir tavır takındılar.

Son zamanlarda, Çin ve Hindistan arasındaki çatışmada belirli bir benzerlik gördük. Birincisi emperyalist bir güç ve ikincisi yarı-sömürge olsa da (devasa boyutuyla bölgesel bir güç olsa da), RCIT yine de her iki tarafta da bozguncu bir pozisyonu savundu. Broşürümüzde de açıkladığımız gibi bunu yaptık, çünkü Hindistan emperyalist Çin ile bir çatışmaya girerse, bu koşullar altında ancak ABD emperyalizminin bir vekili olarak hareket edebilirdi.[15] Kasım 2018'de Kerç Boğazı'nda çatışan Ukrayna ve Rusya arasındaki çatışmada da aynı durum söz konusuydu.[16]

"Daha Az" (Emperyalist) Kötünün Yanında mı?

Tutarlı bir bozguncu program *tüm* emperyalist devletlere karşı temel bir muhalefeti savunmalıdır. Rakibine kıyasla daha az Büyük Gücü

---

[14] V. I. Lenin: Sosyalist Enternasyonal'in Konumu ve Görevleri (1914) ; in: CW Cilt 21, s. 40

[15] Bu konuda bakınız Michael Pröbsting: Çin-Hindistan Çatışması: Sebepleri ve Sonuçları. Sikkim sınır bölgesinde Çin ve Hindistan arasındaki gerilimin arka planı ve doğası nedir? Sosyalistler ve Kurtuluş Hareketleri Aktivistleri için taktiksel sonuçlar ne olmalıdır? 18 Ağustos 2017, Devrimci Komünizm No. 71, https://www.thecommunists.net/theory/china-india-rivalry/; ayrıca bkz: Alan Boyd: Dörtlü neden bir araya gelemiyor, 20 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/why-the-quad-cant-get-it-together/

[16] Bu konuda bkz. Kerç Boğazı'nda Rusya ve Ukrayna Arasında Askeri Tırmanış. Kahrolsun Her İki Tarafın Gerici Savaş Kışkırtıcılığı! RCIT ve Marksist Grup "Sınıf Politikası" (Rusya) Acil Durum Açıklaması, 28 Kasım 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/military-escalation-between-russia-and-ukraine-at-the-kerch-strait/

desteklemekten, onun yanında yer almaktan ya da ona karşı çıkmaktan kaçınmalıdır. Çeşitli sözde sosyalist örgütler bunu, en güçlü emperyalist güce, yani ABD'ye karşı çıkan tüm güçlerin desteklenmesi gerektiğini savunarak yapmaktadır. Bu daha ziyade *burjuva jeopolitikçiliği* ya da *sosyal-emperyalizmidir* - reformist kavak yelleri stratejisinin iç politikadaki karşılığıdır. Böyle bir yaklaşımı *burjuva jeopolitikçiliği* olarak nitelendiriyoruz çünkü bu, dünyadaki durumu ve mücadelenin görevlerini işçi sınıfı ve ezilen halkların davasını ilerletmek için *uluslararası sınıf mücadelesi* açısından değil, dünyayı eski Büyük Güçlerin (ABD, AB ve Japonya) aleyhine ve yeni Büyük Güçlerin (Çin ve Rusya) lehine *yeniden düzenlemek* açısından tanımlamak anlamına gelmektedir.

Marksistler her zaman, sendikaların 10.000 işçiyi sömüren bir şirketle, 20.000 işçiyi sömüren başka bir şirkete karşı, sırf ikincisi daha büyük (ve dolayısıyla daha güçlü bir düşman) olduğu için ittifak yapmasının gayrimeşru olacağını vurgulamışlardır. Aynı şekilde sosyalistler, daha büyük bir burjuva partisinin adayına karşı daha küçük bir burjuva partisinin adayına seçim desteği veremezler. Daha sağcı partilere karşı bazı liberal güçlerle halk cephesi ittifakı kurmaya daha da az izin verilir.

Bu ilkeler uluslararası düzeyde de geçerlidir. Sosyalistler, sırf biri diğerine göre daha az etki alanına sahip olduğu için bir büyük güce karşı diğerinin yanında yer alamaz.

"*Burjuva, ulusal kurtuluş hareketleri çağında iki ülkenin savaşta olduğunu varsayalım. Günümüz demokrasisi açısından hangi ülkeye başarı dilemeliyiz? Açıkçası, başarısı burjuvazinin kurtuluş hareketine daha büyük bir ivme kazandıracak, onun gelişimini daha hızlı kılacak ve feodalizmin altını daha kararlı bir şekilde oyacak olan ülkeye. Diyelim ki nesnel tarihsel durumun belirleyici özelliği değişti ve ulusal kurtuluş için mücadele eden sermayenin yerini uluslararası, gerici ve emperyalist finans kapital aldı. Diyelim ki birinci ülke Afrika'nın dörtte üçüne sahipken, ikincisi dörtte birine sahiptir. Afrika'nın yeniden paylaşımı, savaşlarının nesnel içeriğidir. Hangi tarafa başarı dilemeliyiz? Eski değerlendirme ölçütlerine sahip olmadığımız için sorunu eski biçimiyle ifade etmek saçma olacaktır: ortada ne on yıllara yayılan bir burjuva kurtuluş hareketi ne de feodalizmin çürümesine ilişkin uzun bir süreç vardır. Günümüz demokrasisinin işi, ne önceki ülkenin Afrika'nın dörtte üçü üzerindeki "hakkını" savunmasına yardım etmek, ne de sonraki ülkenin (ekonomik olarak öncekinden daha hızlı gelişiyor olsa bile) bu dörtte üçü ele geçirmesine yardım*etmektir."[17]

[17] V. I. Lenin: Sahte Bir Bayrak Altında; içinde: LCW Cilt 21, s.143-144

Emperyalistleri yenmek işçi sınıfının görevidir; Troçki'nin de belirttiği gibi, böyle bir görev başka bir Büyük Güce devredilemez ve devredilmemelidir: "*Ancak proletaryanın büyük tarihsel görevleri, kendileri tarafından değil ama can düşmanları olan emperyalist hükümetler tarafından yönetilen savaşlar yoluyla çözebileceğini düşünerek kesinlikle yanılıyorlar*."[18]

Pasifizmin Sefaleti

Emperyalist savaşa karşı yaygın ama güçsüz bir yanıt pasifizmdir. En genel biçimiyle, askeri çatışmalara karşı barış çağrıları ve şiddet içermeyen yöntemler önermektedir. Bu haliyle tamamen küçük-burjuva bir programdır. Tarih, toplumsal çatışmalara yönelik tüm temel çözümlerin güç kullanımını içerdiğini kanıtlamıştır. MÖ 480-479 yıllarında Yunanistan'ın Xerxes'in devasa ordusu ve donanmasına karşı savunulması, 476 yılında baskıcı Roma İmparatorluğu'nun yıkılması, 1258-88 yıllarında Vietnam'ın Moğol istilasına karşı savunulması, 1351-68 yıllarında *Kızıl Türban İsyanı* ile Çin'in Moğol işgalcilerden kurtarılması, 1775-83 yıllarında İngiliz sömürge yönetimine karşı Amerikan Devrimi, 1789 Fransız Devrimi, 1861-65 yıllarında ABD'de köleliğin kaldırılması. 1861-65 yılları arasında ABD'de köleliğin kaldırılması, 1917 Rus Devrimi, 1945 yılında Nazi Üçüncü Reich'ının yıkılması, İngiliz ve Fransız sömürge imparatorluklarının Afrika ve Asya'dan sökülüp atılması gibi birkaç örnek vermek gerekirse, bu tarihsel ilerici adımların hiçbiri şiddet olmadan mümkün olamazdı!

Dahası, kapitalizmin çatışmalar, gerilimler ve savaşlar olmaksızın var olabileceğini düşünmek tam bir saçmalıktır. Kapitalizm sınıf karşıtlığına ve rekabete dayalı bir sistemdir. ABD'li Troçkistlerin İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasından kısa bir süre önce yayınladıkları bir broşürde zaten işaret ettikleri gibi, bu tür gerilimler kaçınılmaz olarak tekrar tekrar savaşları kışkırtmak zorundadır.

"*Marksizm, kapitalizm devam ettiği sürece savaşların da olacağına, kapitalizm altında savaşın bir "kaza" ya da "istisnai bir olay" değil, kapitalizmin mekanizmasının ayrılmaz bir parçası* olduğuna işaret eder. *Ekonomik krizler kadar savaş da kapitalizmin bir parçasıdır. Periyodik krizler olmadan kapitalizme sahip olamazsınız ve periyodik olarak savaşlar olmadan da kapitalizme sahip olamazsınız. Savaşları ortaya çıkaran nedenler, her ileri kapitalist ulusun pazarlarını genişletmeye, daha ucuz hammadde kaynakları elde etmeye, sermaye yatırımı için iç pazarın ötesinde yeni çıkış yolları*

[18] Leon Troçki: Sosyal yurtseverliğe doğru bir adım (1939), in: Leon Troçki'nin Yazıları, 1938-39, s. 211

*bulmaya yönelik kaçınılmaz ihtiyacı, kapitalizmin kendisini ortadan kaldırmadan hiçbiri ortadan kaldır*ılamaz."[19]

Kurtuluşa ulaşmak için gerekli önlemlerin aksine şiddet içermeyen yöntemleri vaaz etmek, en iyi durumda naif ve çaresiz bir hayalperestlik, en kötü durumda ise ezilen halkların kurtuluş mücadelesine ve insanlığın tarihsel ilerlemesine karşı mutlak bir ihanettir! Troçki'nin ifade ettiği gibi: "*Pasifistlerin modasına uyarak barış için iç çekerek emperyalist savaşa karşı mücadele*etmek mümkün değildir."[20]

Pasifizm sorununu daha somut olarak tartışırken, bazı ayrımlar yapmak gerekir. Öncelikle kitlelerin dürüst pasifizmi ile profesyonel politikacıların ve onların kiraladığı akademisyenlerin sahte, ikiyüzlü pasifizmi arasında ayrım yapmalıyız. Birincisi kitlelerin karışık bilincini temsil eder ama militarizm ve emperyalist savaş belasından kurtulmak için ilerici bir istek içerir. Doğal olarak devrimciler böyle bir görüşün eksikliklerini pedagojik olarak açıklamak zorundadırlar ama aynı zamanda bu tür umutlarla ilişki kurmaya çalışmalı ve bunları kitlelerin kolektif mücadelesini ilerletmek için kullanmalıdırlar.

Burjuva politikacıların ve laf ebesi sol entelektüellerin pasifizmi farklı bir şeydir. Devrimciler bunları sert bir şekilde kınamalı ve halk kitlelerine bu tür sahtekarlıkların nesnel olarak gerici rolünü açıklamalıdır.

Saf haliyle pasifizm - her türlü silah ve şiddetin tutarlı bir şekilde reddedilmesi - nadiren mevcuttur. Bu daha ziyade Bertha von Suttner gibi onurlu ama zararsız ahmakların istisnai bir olgusudur. Pasifizmin daha yaygın olan biçimi oldukça tutarsız, "pragmatik" olanıdır. Bu tür "pragmatik" pasifistler ne silahlı polisin (hatta bir ordunun) varlığına karşı çıkarlar ne de "radikal unsurlara" karşı devlet baskısına karşı çıkarlar. Sadece savaşlar başlamadan önce (genellikle savaş başladıktan sonra anavatanın savunucusu olurlar) ya da sömürge bir ülkedeki ezilen halk emperyalist işgal güçlerine karşı güç kullandığında karşı çıkarlar.

Yine devrimciler, Suttner türünden zararsız şaşkınlar söz konusu olduğunda ironi yapmayı göze alabilirler. Ancak, emperyalizmin tehlikeli uşaklarından başka bir şey olmayan hain "pragmatik" pasifistleri şiddetle kınamalıdırlar.

Marksistler ajitasyonlarında belirli koşullar altında barış sloganını kullanmanın meşruiyetini inkar etmezler. Ancak sorun bunun *nasıl* yapıldığıdır. Barış çağrısı, emperyalist savaş çabalarına karşı sınıf mücadelesi yöntemlerini

---

[19] James Burnham: Savaşla Nasıl Mücadele Edilir - İzolasyon, Kolektif Güvenlik, Amansız Sınıf Mücadelesi? (1938), SWP Broşürü, s. 14

[20] Leon Troçki: Lenin on Imperialism (1939), içinde: Troçki Yazıları 1938-39, s. 167

savunmakla birleştirilirse, silahları egemen sınıfa karşı çevirme çağrısıyla birleştirilirse, emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürme stratejisiyle birleştirilirse yararlı olabilir. Bu aynı zamanda devrimcilerin emperyalist savaşa karşı emperyalist bir "barış" önermeyi şiddetle reddettikleri anlamına gelir, çünkü bu yalnızca emperyalist savaşın bir sonraki raundunu hazırlamak için askeri çatışmaların geçici olarak durdurulması anlamına gelebilir.

Bununla birlikte, Marksistlerin savaşa savaşla, işgal savaşına kurtuluş savaşıyla, emperyalist savaşa iç savaşla karşı koyma gerekliliğini açıklamaları temel bir gereklilik olmaya devam etmektedir. Bu şekilde barış vaaz etmek bir strateji değildir, sadece kitlelerin bilincini karıştırmaktır. Gregory Zinoviev bu fikri I. Dünya Savaşı sırasında Bolşeviklerin merkezi yayın organında çok yerinde açıklamıştır:

"Die Friedensideezum Mittelpunkt"-"Sloganlarımızın kalbinde barış fikri"! Şimdi bunu söylüyorlar - ilk pan-Avrupa emperyalist savaşı patlak verdikten sonra! Olaylardan öğrendiğiniz şey bu!

"Nicht Friedensidee, sondern Bürgerkriegsidee"-barış fikri değil, iç savaş fikri-böylesine yetersiz bir ütopya vaat eden bu büyük ütopyacılara haykırmak istediğimiz şey budur. Barış fikri değil, iç savaş fikri, yurttaş Adler! Programımızın ana noktası bu olacak.

Sorun, savaştan önce barış fikrini yeterince vaaz edememiş olmamız değil; sınıf mücadelesi, iç savaş fikrini yeterince ve ciddiyetle vaaz edememiş olmamızdır. Çünkü savaş zamanında,iç savaşı tanımadan sınıf mücadelesini tanımak boş laftır; ikiyüzlülüktür; işçileri kandırmaktır."[21]

"*Evet,biz hiçbir şekilde ilkeli pasifistler değiliz; kesinlikle tüm savaşlara karşı* değiliz. *Onların savaşlarına karşıyız, ezenlerin savaşlarına karşıyız, emperyalist savaşlara karşıyız, amacı sayısız milyon işçiyi köleleştirmek olan savaşlara karşıyız. Ancak "Sosyal Demokratlar devrimci savaşların, yani emperyalist olmayan savaşların, örneğin 1789 ile 1871 yılları arasında yabancı baskısını yıkmak ve parçalanmış feodal topraklardan kapitalist ulusal devletler yaratmak için yürütülen savaşların ya da proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesinde kazandığı fetihleri korumak için yürütülen savaşların*

[21] Gregory Zinoviev: Pazifismus oder Marxismus (Böse Folgen einer Losung.), içinde: G. Sinowjew / V. I. Lenin: Gegen den Strom, Verlag der Kommunistischen Internationale, Hamburg 1921, s. 116 (İngilizce: Pasifizm ya da Marksizm (Bir Sloganın Yanlış Maceraları), in: Spartacist, No. 64, Yaz 2014, http://www.icl-fi.org/english/esp/64/zinoviev.html

olumlu önemini yadsıyamazlar" (bkz. Sotsial-Demokrat No. 40'taki pasifizm üzerine kararımız)."[22]

Birkaç yıl sonra Komünist Enternasyonal pasifizmin tehlikelerini şu şekilde özetledi: "*Emperyalizm kapitalist gerçekliktir, burjuva pasifizmi ise kapitalist yanılsamadır. Pasifizm, kapitalizmin çelişkilerinin, kötülüklerinin ve suçlarının üstesinden gelmek konusunda burjuva sosyal reformu kadar acizdir. Ancak burjuvazinin, orta ve küçük burjuvazinin saflarına anlaşmazlık ve belirsizlik getirecek ve dolayısıyla proletaryanın sınıf düşmanını zayıflatacaktır. Komünistler, işçi sınıfını mücadeleye sürüklemek için her burjuva pasifist girişim fırsatını kullanarak böyle bir zayıflamadan yararlanmalıdır; bu sırada militarizmin ve emperyalizmin aklın ve barış sevgisinin kademeli zaferiyle ortadan kaldırılamayacağını öğreneceklerdir. . . . Bu inanç, pasifizmin proletaryanın devrimci militan enerjisi üzerindeki, burjuva pasifist propagandayla bağlantılı bir tehlike olan, sakatlayıcı ve zayıflatıcı etkilerini bertaraf edecektir. . . . Pasifist duygusal umutların sisleri, burjuvazinin yaşam üretim araçları ve ölüm üretim araçları üzerindeki hakimiyeti sayesinde hükmettiği ve sömürdüğü gerçeğini gizlememelidir. Proletarya kendisini sömürü ve esaretten kurtarmak için her ikisine de sahip olmalıdır. Silah zoruyla özgürlüklerinden alıkonuldukları için, onu fethetmeli ve silah zoruyla savunmalıdırlar*."[23]

Silahsızlanma Sloganı

Emperyalist savaşa ve militarizme karşı mücadele, zorunlu olarak tüm askeri bütçelere ve emperyalist devletin her türlü silahlanmasına karşı mücadeleyi içerir. Ancak, sınıf mücadelesinde böylesi gerekli bir taktik, savaşlardan kaçınmanın bir yolu olarak burjuva silahsızlanma stratejisine verilen destekle karıştırılmamalıdır. Aslında, en güçlü emperyalist güçlerin, ortaya çıkan herhangi bir rakibe karşı askeri avantajlarını korumak için silahsızlanma anlaşmaları çağrısında bulunmaları iyi bilinen bir yöntemdir. Sonuçta, bugün de gördüğümüz gibi, tüm bu anlaşmalar Büyük Güçlerin silahlanmasını, yenilerinin ortaya çıkmasını ve küresel silahlanma yarışını önleyememiştir.

Birinci Dünya Savaşı öncesinde Alman Sosyal Demokrasisi'nin sol kanadının önde gelen temsilcilerinden Paul Lensch, 1912 yılında oldukça yerinde bir formülasyon ortaya koymuştur: "*Silahlanmanın sınırlandırılması fikri programımıza olduğu kadar teorik literatürümüze de yabancıdır. Şimdiye*

---

[22] Gregory Zinoviev: Pazifismus oder Marxismus (Böse Folgen einer Losung.), içinde: G. Sinowjew / V. I. Lenin: Gegen den Strom, Verlag der Kommunistischen Internationale, Hamburg 1921, s. 119 (İngilizce: Pasifizm ya da Marksizm (Bir Sloganın Yanlış Maceraları), in: Spartacist No. 64, Yaz 2014, http://www.icl-fi.org/english/esp/64/zinoviev.html

[23] Komünist Enternasyonal: Savaş Tehlikesine Karşı Mücadele Üzerine Tezler (1922), in: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler Cilt I 1919-1922, s. 331-332

*kadar gerici bir aldatmaca ya da saçma bir pasifist*gevezelik olarak görülüyordu."[24]

Troçki de 1932'de savaş karşıtı bir kongre için hazırladığı bildiride aynı ruhla yazmıştı: ""*Silahsızlanma" iddiasının savaşın önlenmesiyle hiçbir ortak yanı yoktur ve olamaz. "Silahsızlanma" programı, barış zamanında şu ya da bu tür silahlanma masraflarını azaltma girişimini -şimdilik sadece kağıt üzerinde- ifade etmektedir. Bu her şeyden önce bir askeri teknik ve emperyalist kasalar sorunudur. Cephanelikler, mühimmat fabrikaları, laboratuarlar ve nihayet en önemlisi, bir bütün olarak kapitalist sanayi, tüm "silahsızlanma programlarında" tüm gücünü korumaktadır. Ancak devletler silahlı oldukları için savaşmazlar. Aksine, savaşmak zorunda kaldıklarında silahlanırlar. Savaş durumunda tüm barış sınırlamaları bir kenara atılacaktır.... Savunma ve saldırı amaçlı makineli tüfekler, tanklar, uçaklar arasında ayrım yapmaya kalkışmak tam bir şarlatanlıktır. Amerikan politikası bu konuda da en korkunç olan Amerikan militarizminin özel çıkarları tarafından belirlenmektedir. Savaş geleneksel kurallara göre yürütülen bir oyun değildir. Savaş, düşmanı en başarılı şekilde yok edebilecek tüm silahları talep eder ve yaratır. Yüzde 10, yüzde 33 ya da yüzde 50 silahsızlanma önerisini savaşı önlemeye yönelik bir "ilk adım" olarak gören küçük burjuva pasifizmi, tüm patlayıcılardan ve boğucu gazlardan daha tehlikelidir. Melinit ve yperit işlerini ancak barış zamanında halk kitleleri pasifizmin dumanlarıyla zehirlendiği için yapabilirler*."[25]

Dahası, şunu sormak gerekir: bu tür silahsızlanma anlaşmalarının uygulanıp uygulanmadığını kim kontrol ediyor? Örneğin *Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Anlaşmasını* ele alalım. Bu anlaşmanın amacı öncelikle yarı-sömürge ülkelerin nükleer silah edinmelerini engellemek ve böylece Büyük Güçlerin sindirme girişimlerine karşı kendilerini savunamamalarını sağlamaktır. Son yıllardaki gelişmeler bunu çok açık bir şekilde ortaya koymuştur. İsrail'in gayrı resmi olarak 200 kadar nükleer füzeye sahip olduğu bilinmektedir. Ancak hiç kimsenin umurunda değil ve hiç kimse Siyonist devleti Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Anlaşmasını ihlal ettiği için cezalandırmıyor. Şimdi bunu Kuzey Kore'nin nükleer silah üretme girişimleri karşısında Büyük Güçlerin verdiği tepkiyle karşılaştırın! BM Güvenlik Konseyi Pyongyang'a karşı birbiri ardına yaptırımlar uyguluyor. Trump Yönetimi bu küçük ülkeye karşı savaş açmakla tehdit etti. Emperyalist ikiyüzlülüğün ne güzel bir örneği! Batılı Büyük Güçlerin yakın müttefiki İsrail anlaşmayı ihlal ettiğinde, bunun hiçbir

---

[24] Paul Lensch, Eine Improvisation, in: Neue Zeit 30 (1912), İngilizce'den alıntılanmıştır: Richard B. Day, Daniel F. Gaido (Eds): Emperyalizmi Keşfetmek: Sosyal Demokrasiden Birinci Dünya Savaşına, Tarihsel Materyalizm Kitap Serisi Cilt 33, Leiden 2012, s. 563

[25] Leon Troçki: Amsterdam'daki Savaş Karşıtı Kongreye Bildiri (1932), in: Yazılar 1932, S. 151-152

sonucu olmuyor. Kuzey Kore aynı şeyi yapmaya kalkıştığında ise yok edilmekle tehdit ediliyor!

Marksistlerin görevi, halk kitlelerine silahsızlanmaya ilişkin emperyalist anlaşmalardaki yanılsamaların tamamen yersiz olduğunu ve tek çözümün işçi sınıfının tüm silah cephaneliğini kendi eline alması, yani egemen sınıfı devirmesi ve iktidarı alması olduğunu anlatmaktır!

Uluslararası Tahkim Mahkemeleri ve Birleşmiş Milletler

Aynı küçük burjuva pasifizmi ruhuna sahip bir başka kafa karıştırıcı slogan da, Büyük Güçler arasındaki çatışmaları çözmek için Uluslararası Tahkim Mahkemeleri ve Birleşmiş Milletler çağrısıdır. BM ve onun öncülü olan *Milletler Cemiyeti*, her zaman Büyük Güçlerin bir aracından başka bir şey olmamıştır. BM, Büyük Güçler ABD, Rusya, Çin, Fransa ya da İngiltere'den birinin vetosuna karşı bağlayıcı bir karar alamaz. Dolayısıyla, sadece kendi siyasi sınıf çıkarlarına uygun kararları dayatacaktır. Başka bir deyişle, emperyalist çıkarlara aykırı hiçbir karar almayacaktır ve alamaz.

Bunun en bariz örneği İsrail ve Filistinlilerin ulusal kendi kaderlerini tayin hakkı meselesidir. Onlarca yıldan beri, BM Genel Kurulu (tüm devletlerin yıllık genel kurulu) birbiri ardına İsrail'i kınayan ve bir Filistin devletinin kurulmasını destekleyen bir karar kabul etmektedir. Ancak bunun hiçbir önemi yok çünkü ABD emperyalizmi ve müttefikleri İsrail yerleşimci devletinin arkasında duruyor ve onu her koşulda destekliyor.

Ve eğer ABD ortak önlemler almayı kabul ederse, bunun ezilen halkların çıkarlarına karşı olduğuna kesin gözüyle bakılabilir. Örneğin BM'nin 1947'de sömürgeci yerleşimci devlet İsrail'in kurulmasını destekleme kararı, ki bu karar yerli Filistin nüfusunun sürülmesiyle sonuçlandı; ya da 1950'de Kuzey Kore'ye karşı emperyalist savaşı destekleme kararı; ya da 1990'da Irak'a karşı yaptırım uygulama kararı, ki bu karar Ocak-Mart 1991'deki ABD savaşıyla sonuçlandı; ya da geçtiğimiz yıllarda Kuzey Kore'ye karşı açlık yaptırımları.

Egemen sınıfın akıllı politikacıları bu tür kurumların gerçek doğasının çok önceden beri farkındaydı. Alman diplomat ve Şansölye Theobald von Bethmann Hollweg'in yakın danışmanı Kurt Riezler, Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesinden kısa bir süre önce yayınlanan bir kitabında şöyle yazmıştı "Genel olarak, *Uluslararası Tahkim Mahkemeleriaracı sadece öngörülemeyen*

*olaylardan kaynaklanabilecek ve ulusal hayati çıkarlarla ilgili olmayan istenmeyen savaşların patlak vermesini önlemeye hizmet*eder."[26]

Troçki'nin BM'nin öncül örgütüne yönelik keskin kınaması tamamen yerindeydi ve bugüne kadar geçerliliğini korudu: "*Milletler Cemiyeti emperyalist pasifizmin kalesidir. Daha güçlü olanın daha zayıf olana hükmettiği ve satın aldığı, sonra da Amerika'nın önünde süründüğü ya da direnmeye çalıştığı; hepsinin eşit derecede Sovyetler Birliği'nin düşmanı olduğu, ancak aralarındaki en güçlü ve açgözlü olanın her suçunu örtbas etmeye hazır olduğu kapitalist devletlerin geçici bir tarihsel birleşimini temsil eder. Yalnızca siyasi açıdan kör olanlar, yalnızca tamamen çaresiz olanlar ya da halkın vicdanını kasten yozlaştıranlar, Milletler Cemiyeti'ni doğrudan ya da dolaylı olarak, bugün ya da yarın bir barış aracı olarak görebilir. (...)*"[27]

Dolayısıyla, Marksistler BM'ye yapılan çağrılara her zaman karşı çıkmalıdır. Bu tür çağrılar emperyalist bir kurumda sadece yanlış yanılsamalar yaratabilir. BM'yi sistematik olarak kınamalı ve halk kitlelerini bu tür Büyük Güç araçlarından medet ummak yerine kurtuluş için kendi kendilerine savaşmaya çağırmalıdırlar.

RCIT programında formüle edilen değerlendirmemiz tamamen doğrudur: "*Bolşevik-Komünistler her yerde burjuva militarizmine ve emperyalist savaşa karşı mücadele* eder. *Pasifistlerin, sosyal demokratların ve Stalinistlerin silahsızlanmaya, BM arabuluculuğuna, devletler arasında barış içinde bir arada yaşamaya ve şiddetsiz direnişin teşvik edilmesine yönelik çağrılarını kategorik olarak reddediyoruz. Egemenler, BM ya da onun ikiyüzlü uluslararası mahkemeleri gibi laf cambazlıklarıyla savaşı dünyadan asla kaldıramazlar. Bu ancak işçi sınıfı ve ezilen halklar tarafından, silahlı mücadele de dahil olmak üzere uzlaşmaz sınıf mücadelesi yoluyla başarılabilir. Bu nedenle işçi sınıfının kendi kontrolü altında bir askeri eğitimi savunuyoruz. Emperyalist savaşlarda egemen sınıfa verilen her türlü desteği reddediyoruz. Emperyalist devletin yenilgiye uğratılmasını savunuyoruz. Sloganımız Karl Liebknecht'in sloganıdır: "Asıl düşman evdedir". Amacımız emperyalist savaşı egemen sınıfa karşı bir iç savaşa dönüştürmektir*."[28]

---

[26] J. J. Ruedorffer: Grundzüge der Weltpolitik in der Gegenwart, Deutsche Verlags-Anstalt, Berlin 1914, s. 167 (bizim çevirimiz). Ruedorffer, Kurt Riezler'in takma adıydı.

[27] Leon Troçki: Amsterdam'daki Savaş Karşıtı Kongreye Bildiri (1932), in: Yazılar 1932, S. 151

[28] RCIT: The Revolutionary Communist Manifesto, 2012'de yayınlandı, s. 62; RCIT web sitesinde çevrimiçi olarak www.thecommunists.net/rcitmanifesto

XXI. Emperyalist Devletler ve Ezilen Halklar Arasındaki Çatışmalarda Devrimci Yenilgicilik

Bu bölümde emperyalist devletler ile yarı-sömürge ülkeler arasındaki çatışmalara ilişkin Marksist görüşü detaylandıracağız. Yukarıda açıkladığımız gibi, devrimci yenilgicilik *birleşik* bir stratejidir. *Tüm* Büyük Güçlere karşı tutarlı mücadeleyi, ezilen halkların onlara karşı kurtuluş mücadelesine verilen destekle *bütünleştirir*.

Ancak burada, emperyalist devletler ve yarı-sömürge ülkeler arasındaki çatışmalarda bozgunculuk konusunu, bir önceki bölümde emperyalistler arası çatışmalarda yaptığımız gibi kapsamlı bir şekilde ele almayacağız. Bunu yapmamızın nedeni, bir yandan bu kitabın odak noktasının Büyük Güç rekabeti ve bu tür çatışmalarda bozgunculuk stratejisi olmasıdır. Öte yandan, bu konuyu *Güney'in Büyük Soygunu* adlı kitabımızda zaten kapsamlı bir şekilde ele almıştık.[1]

Aynı şekilde, yarı-sömürge ülkeler arasındaki savaşlarda çatışmalarda taktik konusunu da burada ele almayacağız. İlk olarak, bu konu bu kitabın kapsamı dışındadır ve ikinci olarak, bu konuyu 2018 Dünya Perspektifleri kitabımızdaki özel bir bölümde kapsamlı bir şekilde ele aldık.[2]

Bu nedenlerle, bu bölümde kendimizi Büyük Güçler ile ezilen halklar arasındaki çatışmalarda devrimci yenilgici programın ana bileşenlerini özetlemekle, Marksist klasiklerin bu konudaki yaklaşımını ana hatlarıyla ortaya koymakla ve günümüzde bu tür çatışmaların bazı önemli örneklerini tartışmakla sınırlayacağız.

* * * * *

RCIT ve öncülü olan örgütün tüm tarihi boyunca savunduğu genel yaklaşımın kısa bir özetiyle başlayalım. Temel olarak, emperyalist burjuvazi ile ezilen halklar arasındaki çatışmalarda net bir tutum almak tüm sosyalistlerin görevidir. Emperyalist saldırganlara karşı ezilen halkları kayıtsız şartsız desteklemeli ve onların yenilgiye uğratılması için mücadele etmelidirler.

---

[1] *Güney'in Büyük Soygunu* kitabının 12. ve 13. bölümlerine bakınız

[2] Michael Pröbsting'in II. bölümüne bakınız: Dünya Perspektifleri 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Gebe Bir Dünya. Dünyadaki Durum, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri Üzerine Tezler, RCIT Books, Viyana 2018, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/

Troçki'nin vurguladığı gibi, başka herhangi bir tutum sosyal-emperyalizmle eşdeğerdir: *"... emperyalist Fransa ve sömürgeci Çin için ortak kurallar belirlemeye çalışan kötü bir Marksisttir. Ezen ülkeler ile ezilen ülkeleri birbirinden ayırmamak, sömüren sınıf ile sömürülenleri birbirinden ayırmamakla aynı şeydir. Emperyalist ve sömürge ülkeleri aynı düzeye koyanlar, bu gerçeği gizlemek için hangi demokratik ifadeleri kullanırlarsa kullansınlar, emperyalizmin ajanlarından başka bir şey değildirler."*[3]

Bu tür kurtuluş mücadelelerini desteklemek, *anti-emperyalist birleşik cephe taktiğini* uygulama gerekliliğini içerir. Bu da ezilen halkları temsil eden güçlerin yanında yer almak, ancak bu güçlerin liderlerine siyasi destek vermemek anlamına gelir. Bu tür liderlikler genellikle küçük burjuva milliyetçi ya da İslamcı güçlerdir. Bu durumun Lenin ve Troçki zamanında birçok sömürge ülkede de var olduğunu bir kenara not ediyoruz. Komünist Enternasyonal, emperyalist savaş üzerine programatik tezlerinde şöyle diyordu: "*Kapitalist büyük güçlerin dört yıl boyunca yarattığı yıkım ve yağma, İngiliz sömürgelerinde (...) Rus devrimi örneğinden ve Sovyet Rusya'nın varlığından cesaret ve güç alan fırtınalı devrimci hareketler uyandırdı.* Bu hareketler*esas olarak milliyetçi ve dini bir karaktere sahip olmakla birlikte, toplumsal devrimci mücadelelerle de bağlantılıdır*."[4]

Yarı-sömürge burjuva devletlerin bile Büyük Güçlere karşı meşru bir mücadelenin zirvesinde yer aldığı durumlar da olabilir (örneğin 1991'de ve 2003'te ABD liderliğindeki emperyalist koalisyona karşı Irak).

Dolayısıyla sosyalistler *emperyalist* şovenizmin her türüne karşı acımasızca mücadele ederken, ezilenlerin *Anti-Emperyalist Yurtseverliğini* desteklemek ve onların sosyalist, enternasyonalist bir bilinç geliştirmelerine yardımcı olmakla yükümlüdürler.

Büyük Güç egemenliğine ve şovenizme karşı mücadele, emperyalist ülkelerdeki sosyal-pasifist ve sosyal-şovenist güçlerin etkisiyle mücadeleyi de içerir. Bu tür akımlar genellikle resmi işçi hareketine (sosyal demokrat ve Stalinist partiler, sendikalar ve diğer kitle örgütleri) ve yanlış adlandırılmış "radikal" sola hakimdir. Bu güçler genellikle ezilenlerin mücadelesini aktif olarak desteklemekten kaçınırlar.

Böylesi bir anti-emperyalist ve enternasyonalist program, Lenin ve Troçki zamanında Komünist Enternasyonal tarafından ilk kez detaylandırıldığı ve daha sonra Dördüncü Enternasyonal tarafından onaylandığı şekliyle devrimci

---

[3] Leon Troçki: Küçük Burjuva Demokratlar ve Ahlakçılar (1938-39); in: Leon Troçki'nin Yazıları, Ek 1934-40, s. 866

[4] Komünist Enternasyonal: Savaş Tehlikesine Karşı Mücadele Üzerine Tezler (1922), in: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler Cilt I 1919-1922, s. 330

işçi hareketi geleneğine dayanmaktadır. Sosyalistlerin, ezilen halkların işçileri ve yoksul köylüleri ile emperyalist ülkelerdeki ilerici işçiler arasında güven ve birliğin koşullarını yaratmaları ancak böyle bir program temelinde mümkün olacaktır. Ancak böyle bir temel üzerinde uluslararası işçi sınıfını enternasyonalist bir temelde birleştirmek mümkün olacaktır.

Emperyalist Savaşlar ve Yarı Sömürge Ülkelerin İşgalleri

Emperyalizmin tüm tarihi, Büyük Güçlerin Güney halklarına karşı, genellikle topraklarının işgaliyle sonuçlanan bir dizi askeri saldırısıyla karakterize edilir. Doğru, emperyalist egemenliğin *biçimi*[20]. yüzyılın ikinci yarısında değişmiştir. *Doğrudan, sömürgeci* tahakkümün yerini çoğu durumda *dolaylı, yarı-sömürgeci tah*akküm almıştır. Bu tür değişiklikler elbette önemli olmakla birlikte, emperyalist bağımlılığın *özünü* ve bu ülkelerin Büyük Güçler ve tekelleri tarafından sömürülmesini değiştiremedi. Aslında, *Güney'in Büyük Soygunu*'nda gösterdiğimiz gibi, emperyalistler ezilen halkları her zamankinden daha fazla sıkıştırıyorlar!

Marksist klasikler, eski sömürgelerin biçimsel bağımsızlıklarının emperyalizm tarafından tahakküm altına alınmalarının özünü değiştirmediği gerçeğinin tamamen farkındaydılar. Emperyalizm üzerine ünlü kitabında Lenin, yarı-sömürge ülkelerden açıkça "*biçimsel olarak bağımsız, ama aslında mali ve diplomatik bağımlılık ağına*dolanmış" olarak söz etmiştir:

""Yarı-sömürge*" devletlere gelince, bunlar doğanın ve toplumun her alanında rastlanabilecek geçiş biçimlerinin bir örneğini* oluşturmaktadır. *Finans kapital, tüm ekonomik ve uluslararası ilişkilerde öylesine büyük, öylesine belirleyici bir güçtür ki, en geniş siyasi bağımsızlığa sahip devletleri bile kendisine tabi kılabilir ve aslında tabi kılmaktadır; bunun örneklerini birazdan göreceğiz. Elbette, finans kapital, tabi kılınan ülkelerin ve halkların siyasi bağımsızlıklarını kaybetmelerini içeren bir tabi kılma biçimini en "uygun" bulur ve bundan en büyük karı elde eder. Bu açıdan yarı-sömürge ülkeler "orta aşama "nın tipik bir örneğini oluşturmaktadır. Bu yarı-bağımlı ülkeler için verilen mücadelenin, dünyanın geri kalanının çoktan bölünmüş olduğu finans kapital çağında özellikle sertleşmiş olması doğaldır."*[5]

Ve birkaç sayfa sonra devam etti:

"Kapitalist emperyalizm çağında sömürge politikasından bahsettiğimize göre, finans kapitalin ve onun dış politikasının, yani büyük güçlerin dünyanın ekonomik ve siyasi paylaşımı için verdikleri mücadelenin, devlet

[5] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); in: LCW Cilt 22, s. 259-260

bağımlılığının bir dizi geçici biçimine yol açtığını gözlemlemek gerekir. Sadece iki ana ülke grubu, sömürge sahibi olanlar ve sömürgelerin kendileri değil, aynı zamanda siyasi olarak biçimsel olarak bağımsız olan ama aslında mali ve diplomatik bağımlılık ağına dolanmış olan bağımlı ülkelerin çeşitli biçimleri de bu çağın tipik özellikleridir. Bağımlılığın bir biçimine - yarı sömürgeye - daha önce değinmiştik. Bir diğerine örnek olarak Arjantin verilebilir."[6]

Ancak, bu resmi bağımsızlığa rağmen, daha doğrusu bu nedenle, Büyük Güçler halk isyanlarını bastırmak ve güvenilir kuklalar yerleştirmek için bu tür ülkelere defalarca saldırmakta, hatta geçici olarak işgal etmektedir.

Yakın geçmişte bu tür girişimlerin önemli ölçüde arttığına tanık olduk. Birkaç örnek vermek gerekirse, ABD'nin 2001'den beri Afganistan'da, 2003'ten beri Irak'ta, Fransa'nın 2013'ten beri Mali'de, Rusya'nın 2015'ten beri Suriye'de yürüttüğü askeri müdahaleler, savaşlar ve işgallerden bahsedebiliriz. Filistin'in İsrail yerleşimci devleti tarafından süregelen işgali de bir başka örnektir.

Büyük Güçlerin kendi birliklerini göndermek yerine, vekilleri olarak hareket etmek üzere müttefik yarı-sömürge devletlerin birliklerini kullandıkları bir dizi vaka da mevcuttur. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu tür taktikler 19. Ve 20. yüzyılda Britanya İmparatorluğu tarafından geliştirilmişti. Büyük Güçler bugün de benzer bir politikayı giderek daha fazla uygulamaktadır. Buna örnek olarak 2007 yılında BM Güvenlik Konseyi (yani emperyalist Büyük Güçler) tarafından görevlendirilen *Somali'deki* sözde *Afrika Birliği Misyonuna* (AMISOM) atıfta bulunuyoruz. Etiyopya'nın en önemli güç olduğu ve ABD ve Fransız ordusunun yardımıyla yaklaşık 20.000 Afrikalı asker, 2007'den beri küçük burjuva İslamcı *El-Şebab* hareketinin önderliğindeki halk ayaklanmasına karşı savaşmaktadır.

Bir başka örnek de Batı Afrika'da kısa süre önce oluşturulan *G5 Sahel* güçleridir. Fransa tarafından 2014 yılında başlatılan bu güçler beş Sahel ülkesinden (Burkina Faso, Çad, Mali, Moritanya ve Nijer) yaklaşık 10.000 askerden oluşuyor. Görevleri Fransa ile "işbirliği içinde" (yani Fransa'nın komutası altında) "teröristlere" karşı savaşmaktır.

RCIT bu tür durumlarda her zaman emperyalist saldırganların (vekillerinin) yenilgiye uğratılması ve ezilen halkları temsil eden güçlerin askeri zafer kazanması çağrısında bulunan tutarlı bir anti-emperyalist duruşu savunmuştur.

---

[6] V. I. Lenin: Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916) ; in: LCW Cilt 22, s. 263 (vurgular orijinalindedir)

Böyle bir yaklaşım her zaman devrimci işçi hareketinin pozisyonu olmuştur. Bolşevik Parti liderleri bu konuda çok açık sözlü olmuşlardır. Lenin şöyle yazmıştır:

"*Emperyalist çağda sömürgeler ve yarı-sömürgeler tarafından yürütülen ulusal savaşlar yalnızca olası değil, aynı zamanda kaçınılmazdır. Yaklaşık 1.000 milyon insan, yani dünya nüfusunun yarısından fazlası, sömürge ve yarı-sömürgelerde (Çin, Türkiye, İran) yaşamaktadır. Buralardaki ulusal kurtuluş hareketleri ya halihazırda çok güçlüdür ya da büyümekte ve olgunlaşmaktadır. Her savaş, siyasetin başka araçlarla devamıdır. Sömürgelerdeki ulusal kurtuluş siyasetinin devamı kaçınılmaz olarak emperyalizme karşı ulusal savaşlar biçimini alacaktır*."[7]

Lenin ve Zinoviev buradan, bu tür savaşlarda ezilenlerin yanında yer almanın tüm Sosyalistler için en büyük görev olduğu sonucuna varırlar:

"*Sosyalistler 'savunma' savaşından her zaman bu özel anlamda 'adil' bir savaşı anlamışlardır (Wilhelm Liebknecht bir keresinde kendisini tam olarak bu şekilde ifade etmiştir). Sadece bu anlamda sosyalistler 'anavatanın savunulması için' ya da 'savunma' savaşlarını her zaman meşru, ilerici ve adil olarak görmüşlerdir. Örneğin, yarın Fas Fransa'ya, Hindistan İngiltere'ye, İran ya da Çin Rusya'ya vb. savaş ilan etse, ilk saldıran kim olursa olsun, bunlar 'haklı' ve 'savunma' savaşları olacaktır; her sosyalist ezilen, bağımlı ve eşit olmayan devletlerin ezen, köle sahibi ve yağmacı 'Büyük' Güçlere karşı zafer*kazanmasını ister."[8]

Komünist Enternasyonal'in 1922'deki Dördüncü Kongresi'nde Troçki de aynı yaklaşımı dile getirmiştir: "*Egemen ülkedeki (métropole) kapitalist egemenliği zayıflatan her sömürge hareketi ilericidir, çünkü proletaryaya devrimci görevinde yardımcı*olur."[9]

Aynı şekilde, Amerikalı Troçkistler de 1936'da bir broşürde şunları belirtmişlerdir: "*Bu nedenle Marksistlerin görevi bir kenara çekilmek değil, kapitalizme karşı olan ve onu zayıflatabilecek her türlü silahlı mücadeleyi, örneğin sömürgelerin emperyalist zalimlerine karşı isyanlarını, ezilen ve sömürülen tüm ırkların ve ulusların ayaklanmalarını mümkün olan her şekilde aktif olarak desteklemektir - tıpkı Marksistlerin grevleri ya da kapitalist sınıfa*

[7] V.I. Lenin: The Junius Pamphlet (1916); in: LCW 22, s. 310
[8] V.I. Lenin/G. Zinoviev: Sosyalizm ve Savaş (1915); içinde: LCW 21, s. 300-301
[9] Leon Troçki: Komünist Enternasyonal'in Dördüncü Kongresinde Konuşma (1 Aralık 1922), in: John Riddell (Ed.): Birleşik Cepheye Doğru. Proceedings of the Fourth Congress of the Communist International, 1922, Historical Materialism Book Series, Brill, Leiden 2012, s. 1000

*ya da onun hükümetlerine karşı yöneltilen diğer tüm tezahürleri destek*ledikleri gibi."[10]

Sonuç olarak Troçki, ezilen halkların yanında yer almayı reddeden tüm sözde sosyalistleri sert bir şekilde kınadı: "*Savaşa ve onun toplumsal kaynağı olan kapitalizme karşı mücadele, ezilen sömürge halklarının emperyalizme karşı mücadelelerinde ve savaşlarında doğrudan, aktif ve açık bir şekilde desteklenmesini gerektirir. "Tarafsız" bir tutum emperyalizme destek vermekle eşdeğerdir. Yine de, Londra Bürosu kongresinin ilan edilen taraftarları arasında, yağmacı İtalyan faşizmine karşı cesur Etiyopyalı savaşçıları "tarafsızlık" gerekçesiyle yüzüstü bırakmayı savunan ILP'liler ve şu anda bile Arap köylülüğünün karışık da olsa meşru mücadelesine karşı vahşi kampanyasında İngiliz emperyalizmine sırtını dayayan "Sol" Poale Siyonistleri*bulunmaktadır."[11]

Büyük Güçlerle yapılan savaşlarda ezilen halkların mücadelelerinin böylesine açık bir şekilde yanında yer almak, Üçüncü ve daha sonra Dördüncü Enternasyonal'in resmi bildirilerinde yüzlerce kez tekrarlanmıştır. Marksizmin programatik cephaneliğinin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Böyle bir çizgiyi sözde ve eylemde uygulamayan hiçbir devrimci olamaz!

Yarı Sömürge Ülkelere Yönelik Emperyalist Askeri Olmayan Saldırılar

Böylesi bir anti-emperyalist yaklaşım temelinde, Marksistler aynı şekilde yarı-sömürge ülkelere yönelik emperyalist saldırganlığın askeri olmayan diğer tüm biçimlerine de karşı çıkarlar. Bu tür baskıların iyi bilinen bir örneği, Büyük Güçlerin, şu ya da bu şekilde emperyalist isteklere uymaya cesaret edemeyen seçilmiş yarı-sömürge ülkelere karşı uyguladığı ekonomik yaptırımlardır. Bu tür emperyalist yaptırımların yakın zamandaki en korkunç örneği, 1990-2003 yılları arasında Birleşmiş Milletler tarafından Irak'a karşı uygulanan barbarca yaptırımlardır. Çeşitli araştırmalara göre, bu yaptırımlar beş yaşın altındaki 500.000'den fazla çocuğun ölümüne neden olmuştur.[12]

Diğer örnekler Kuzey Kore, İran, Zimbabve ve Venezüella'ya yönelik emperyalist yaptırımlardır. RCIT her zaman uluslararası işçi ve halk hareketini

---

[10] John West (James Burnham): War and the Workers (1936), Workers Party Pamphlet, https://www.marxists.org/history/etol/writers/burnham/1936/war/index.htm

[11] Leon Troçki: Londra Bürosunun Savaş Karşıtı Kongresi Üzerine Karar (1936), in: Documents of the Fourth International, New York 1973, s. 99

[12] Bkz. örneğin UNICEF: 1999 Irak Çocuk ve Anne Ölümleri Araştırması Sonuçları. Rapor *Amerikan Bilim Adamları Federasyonu* tarafından yayınlanmıştır (fas.org/news/iraq/1999/08/990812-unicef.htm) ancak yakın geçmişte şaşırtıcı olmayan bir şekilde silinmiştir.

bu tür yaptırımlara kayıtsız şartsız karşı çıkmaya ve bu yaptırımları zayıflatacak, kıracak ve mümkünse durduracak önlemleri desteklemeye çağırmıştır.

Bazen Büyük Güçler bu tür yaptırımları, nükleer silah sahibi olmaya çalışan ülkeleri etkilediklerini iddia ederek meşrulaştırmaktadır. Çoğu zaman bu sadece bir yalandır. Her halükarda, yüzlerce ya da binlerce nükleer füzeye sahip olan Büyük Güçlerin başkalarının da aynı şeyi yapmasını yasaklamak istemesi tam bir ikiyüzlülüktür! Aslında Büyük Güçler, Güney üzerindeki egemenliklerini daha iyi dayatabilmek için nükleer silah tekelini ellerinde tutmak istemektedirler. Sosyalistler nükleer silahların olmadığı bir dünya için mücadele ederken, nükleer silahlara sahip olan (ya da sahip olmaya çalışan) yarı-sömürge ülkelere yönelik her türlü emperyalist saldırganlığı şiddetle reddediyoruz.

Ulusal Azınlıklara Baskı

Emperyalizmin karakteristik özelliklerinden biri de ulusal azınlıkların ezilmesidir. Lenin, dünya uluslarının ezen ve ezilen uluslar olarak bölünmesinin emperyalist çağın en önemli özelliklerinden biri olduğu sonucuna vardığında, bu temel gerçeği çok önceden fark etmişti:

"*Sosyal-Demokrasi programı* (Marksistler o dönemde kendilerini böyle adlandırıyorlardı, Ed.), *bu küçük burjuva, oportünist ütopyaya karşı bir denge unsuru olarak, ulusların ezen ve ezilen olarak bölünmesini emperyalizm altında temel, önemli ve kaçınılmaz olarak varsaymalıdır*."[13]

Lenin, daha sonra Komünist Enternasyonal'in programının temel direklerinden biri haline gelecek olan bu fikri bir başka makalesinde tekrarlar:

"*Emperyalizm, dünya uluslarının bir avuç Büyük Güç tarafından giderek artan bir şekilde ezilmesi anlamına gelir (...) Bu nedenle Sosyal-Demokrat programın odak noktası, emperyalizmin özünü oluşturan ve sosyal-şovenistler ve Kautsky tarafından aldatıcı bir şekilde geçiştirilen ulusların ezen ve ezilen olarak bölünmesi olmalıdır. Bu bölünme burjuva pasifizmi ya da kapitalizm altında bağımsız uluslar arasında barışçıl rekabet ütopyası açısından önemli değildir, ama emperyalizme karşı devrimci mücadele açısından*çok önemlidir."[14]

---

[13] V. I. Lenin: Sosyalist Devrim ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1916); in: LCW 22, s. 147

[14] V. I. Lenin: Devrimci Proletarya ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1915); in: LCW 21, s. 409

Troçki de aynı fikri vurgulamıştır: "*İngiliz işçilerden Etiyopyalı göçebelere kadar istisnasız modern insanlık emperyalizmin boyunduruğu altında yaşamaktadır. Bu bir an bile unutulmamalıdır. Ancak bu, emperyalizmin kendisini tüm ülkelerde eşit şekilde gösterdiği anlamına gelmez. Bazı ülkeler emperyalizmin taşıyıcısı, bazıları ise kurbanıdır. Bu, modern uluslar ve devletler arasındaki temel ayrım çizgisidir.*"[15]

Ulusal sorunun emperyalist ülkelerdeki yakıcı güncelliği çeşitli krizler, kitlesel protestolar, halk ayaklanmaları ve devlet baskısı ile gözlemlenebilir. Örneğin Çeçen halkının Rus ordusuyla iki savaşa neden olan bağımsızlık mücadelesine bakınız. Diğer Kafkas halkları da Moskova'nın baskısına karşı direnmektedir. Çin'de Uygurlar ve Tibetliler artan devlet baskısına karşı direniyorlar. Aynı şekilde, Katalonya'da ve İskoçya'da ulusal kendi kaderini tayin hakkı için kitlesel hareketler görüyoruz.

Devrimciler ulusal azınlıklara yönelik baskıya kayıtsız şartsız karşı çıkar ve ezilen halkların ulusal kendi kaderini tayin hakkını tam olarak destekler. Bu, eğer isterlerse bağımsız bir devlete sahip olma hakkı da dahil olmak üzere tüm ulusal, demokratik ve kültürel haklarının desteklenmesi anlamına gelmektedir. Aynı şekilde Romanlar, ABD'deki Amerikan yerlileri gibi etnik azınlıklar için de yerel özyönetimi destekliyoruz.

Bolşevizm, ezilen halkların ulusal-özerklik mücadelesini desteklemeyi reddeden herkesi şiddetle kınamıştır: "*Sosyalistler, uluslara yönelik tüm baskılara karşı mücadele etmeden büyük amaçlarına ulaşamazlar. Bu nedenle, ezen ülkelerin (özellikle de sözde "Büyük" Güçlerin) Sosyal-Demokrat partilerinden, ezilen ulusun kendi kaderini tayin hakkını, terimin özellikle siyasi anlamında, yani siyasi ayrılma hakkını tanımalarını ve savunmalarını kesin olarak talep etmelidirler. Bu hakkı savunmayan egemen ya da sömürgeci bir ulusun sosyalisti şovenisttir.*

Bu ilke bugün Lenin'in zamanında olduğundan daha az geçerli değildir!

Kitlesel Mücadele Taktikleri

Emperyalist ülkelerde yaşayan sosyalistler, ezilen halkların kurtuluş mücadelesini bir dizi taktikle desteklemekle yükümlüdür. Ezilen halkların mücadelesine sempati kazanmak için sosyalistler işyerlerinde, mahallelerde, okullarda, üniversitelerde ve siperlerde ajitasyon yapmalıdır. Kurtuluş mücadelesinin haklı davası hakkında bir farkındalık yaratmalıdırlar. Yaygın şovenist önyargılarla mücadele etmelidirler (örneğin "terör tehdidi" histerisi,

[15] Leon Troçki: Fight Imperialism to Fight Fascism (1938); içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, Cilt 1938-39, s. 26

"mültecilerin ülkemizi işgal etmesi", İslamofobi, Güney'deki yoksul insanlara karşı kibir vb.)

Devrimciler, emperyalist saldırganları yenmek için ezilenlerin mücadelesini ilerletmeye yardımcı olan tüm pratik eylemleri desteklemelidir. Bu tür faaliyetler sınıf mücadelesinin tüm biçimlerini kapsar (örneğin gösteriler, genel greve varan grevler, ayaklanmalar, savaşlara katılma, vb. - koşullara ve güçler ilişkisine göre) kapsar. Ayrıca emperyalist efendilerin saldırılarını sabote eden pratik eylemleri de içerir (emperyalist savaş makinelerine karşı seçilmiş grevler, zulme hizmet eden işleri toplu olarak reddetme, emperyalist kalelerin barbar duvarlarını aşmak için mültecilere yardım etme, vb.)

Emperyalist ülkelerdeki devrimcilerin bu tür dayanışma faaliyetlerine örnek olarak Fransa Komünist Partisi'nin (PCF) 1920'lerin başında Riffian Berberilerinin mücadelesini desteklemek için yürüttüğü kampanya gösterilebilir. Bu halk, küçük burjuva İslamcı Abd el-Krim'in önderliğinde İspanyol ve Fransız emperyalistlerine karşı savaşmış ve bu işgalcileri ülkesinden kovmaya çalışmıştır. PCF, Rifflilerle dayanışma içinde,[12] Ekim 1925'te genel grevi de içeren, sömürge karşıtı militan bir kitle kampanyası yürüttü. PCF, propaganda ve ajitasyonunda, "*Fas topraklarıhem* İspanyol hem de Fransız emperyalistlerinden*tamamen kurtarılana*" kadar Rifflilerin mücadelesini desteklediğini açıkça ifade etti.[16]

Uluslararası dayanışmanın yararlı taktiklerinden biri de gerici güçlere karşı *işçi ve halk boykotudur*. Yakın tarihte Birleşmiş Milletler'in (ya da tek tek devletlerin) - ilerici kitle hareketlerinin baskısı altında - özellikle gerici güçlere resmi olarak yaptırım uyguladığı nadir durumlar olmuştur (örneğin 1994'ten önce Güney Afrika Apartheid devletine karşı yaptırımlar). Bugün birçok Müslüman devlet emperyalist İsrail devletine yaptırım uygulamaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi RCIT yarı-sömürge ülkeler tarafından uygulanan bu tür yaptırımları eleştirel bir bakış açısıyla desteklemekte ve bunların sınırlılıklarına işaret etmektedir. Ancak Marksistler olarak Siyonist devlet gibi gerici güçlere karşı işçi ve halk yaptırımlarını savunuyoruz. Bu, İsrail'e yönelik ticari ve askeri yardımların durdurulması için işçi eylemleri, tüketici boykotu vb. anlamına gelmektedir. Bu nedenle, İsrail'e karşı BDS kampanyasını sınırlılıklarına rağmen eleştirel bir şekilde destekliyoruz.

Ayrıca sosyalistler, generallerin gerici kontrolünü zayıflatmak, kitlesel firarları ve "düşmanla" kardeşleşmeyi teşvik etmek için emperyalist orduların rütbeli askerleri arasında siyasi ajitasyon yürütmelidir.

---

[16] Alıntı yapılan eser: David H. Slavin: Fransız Solu ve Rif Savaşı, 1924-25: Racism and the Limits of Internationalism, in: Journal of Contemporary History, Cilt 26, No. 1, Ocak 1991, s. 10; ayrıca PCF'nin Jakob Moneta'da (Almanca) çoğaltılan çok sayıda belgesine bakınız: Die Kolonialpolitik der französischen KP, Hannover 1968, S. 42-61

Silahlı kurtuluş mücadelelerine katılan ezilen halkların, askeri yardım da dahil olmak üzere maddi yardıma ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır. Böyle bir yardım ancak silah üreticilerinden ve devletlerden gelebilir. Sadece platonik "anti-emperyalistler" ve ikiyüzlüler bu tür kurtuluş güçlerinin bu tür kaynaklardan silah edinmesini kınayabilir. Ezilen halkların diğer devletlerden (emperyalist devletler de dahil olmak üzere) askeri ve diğer maddi yardım alma hakkını, bu devletlere siyasi boyun eğmeye yol açmadığı sürece savunuyoruz. (Bunun olumsuz bir örneği, ABD emperyalizminin vekilleri haline gelen Suriye'deki küçük burjuva Kürt YPG'dir). Bu devletlerdeki işçiler kurtuluş mücadelesi için bu tür maddi yardımları desteklemeli ve engellememelidir.

Ezilen halkların kurtuluş mücadeleleriyle dayanışmak için uluslararası hareketler inşa etmek çok önemlidir. Böyle bir hedefe yönelik ilk adım, sosyalistlerin, sendikaların ve ilgili emperyalist ve yarı-sömürge ülkelerdeki diğer işçi ve halk kitle örgütlerinin sınır ötesi ortak açıklamaları ve faaliyetleri olabilir.

Aktivistler arasında genellikle küçük bir azınlık oluşturan devrimciler, mücadelede azami birliği sağlamak için faydalı bir taktik uygulamalıdır. İşçilerin ve ezilenlerin kitle örgütlerini etkili kitle kampanyaları düzenlemeye çağırmalıdırlar. Aynı zamanda, devrimcilerin kendilerine bağımsız propaganda ve ajitasyon özgürlüğünü saklı tutmaları esastır. Bu özgürlük, faaliyetleri kurtuluş mücadelesinin çıkarlarını ihlal ettiğinde, katılımcı devrimci olmayan güçleri eleştirme hakkını da içerir. Böyle bir taktik sekter bir içe kapanmayı önler ve aynı zamanda devrimcilerin işçilerin ve ezilenlerin yerleşik liderliklerin eksikliklerini deneyimlemelerine yardımcı olmalarını sağlar. Nihayetinde bu taktik, işçilerin ve ezilenlerin bağımsız örgütlenmesini ilerletmeye ve onları devrimci bir perspektife kazanmaya yardımcı olmalıdır.

Bir yan not olarak, bu tür taktiklerin, genellikle küçük burjuva milliyetçi ya da İslamcı güçlerin kurtuluş mücadelelerinde öncü rol oynadığı yarı-sömürge ülkelerde daha da önemli olduğunu belirtmek isteriz. Böyle bir taktik devrimci işçi hareketinde *anti-emperyalist birleşik cephe taktiği* olarak bilinir hale gelmiştir. İlk olarak Lenin ve Troçki dönemlerinde Komünist Enternasyonal tarafından geliştirilmiş ve 1922'deki Dördüncü Kongresinde "D*oğu Sorunu Üzerine Tezler*"de özetlenmiştir.[17]

---

[17] Anti-emperyalist birleşik cephe taktiği, (küçük) burjuva güçlerin önderliğinde gerçekleşse bile, emperyalist tahakküme karşı mücadelenin ilerici niteliğini vurguluyordu:
"*Tüm ulusal devrimci hareketler için ortak olan başlıca görev, ulusal birliği sağlamak ve siyasi bağımsızlığı elde* etmektir. *Bu sorunun gerçek ve mantıksal olarak tutarlı çözümü, böyle bir ulusal hareketin gerici feodal unsurlardan ne ölçüde kopabildiğine ve geniş emekçi kitleleri kendi davasına ne ölçüde kazanabildiğine ve programında bu kitlelerin toplumsal*

Stratejik hedef, ezilen halkların işçi sınıfını burjuva ya da küçük burjuva güçlerin her türlü tahakkümünden kurtarmak ve bağımsız örgütlenmesini ilerletmektir. İşçi sınıfı ancak böyle bir siyasi ve örgütsel bağımsızlık temelinde ezilen halkın diğer sınıf ve katmanlarına emperyalizm ve kapitalizmin boyunduruğundan kurtuluş yolunda önderlik edebilecektir.

Dördüncü Enternasyonal'in 1930'lardaki genç liderlerinden Rudolf Klement'in, Büyük Güçler ile ezilen halklar arasındaki çatışmalarda devrimci yenilgicilik programının uygun bir özetini alıntılayarak bitiriyoruz: "*Aksi takdirde - mücadelesinin dışa yansıyan biçimi itibariyle- emperyalizmlerin proletaryası ilerici davaya karşı doğrudan bir mücadel*eye girişir. *Devrim için mücadelesinin yanı sıra, "düşman "ın -burjuvazisinin düşmanı ama kendi müttefikinin- yararına askeri sabotajlar yapmak da onun görevidir. Emperyalist ülkeler arasındaki mücadelede devrimci bozgunculuğun bir aracı olarak askeri sabotaj, tıpkı bireysel terör gibi, tamamen değersizdir. Toplumsal devrimin yerini almaksızın, hatta onu kıl payı ilerletmeksizin, yalnızca bir emperyalizme karşı diğerine yardım eder, öncüyü yanıltır, kitleler arasında yanılsamalar tohumları eker ve böylece emperyalistlerin oyununu kolaylaştırır. Öte yandan askeri sabotaj, emperyalizme karşı savaşan ve dolayısıyla ilerici olan kampı savunmak için acil bir önlem olarak dayatılmaktadır. Bu haliyle kitleler tarafından anlaşılır, memnuniyetle karşılanır ve ilerletilir. Burada kişinin "kendi" ülkesinin yenilgisi, pazarlığa dahil edilen daha az kötü bir şey (iç barış ve devrimin terk edilmesiyle satın*

---

taleplerini ne ölçüde ifade edebildiğine bağlıdır. Komünist Enternasyonal, ulusal bağımsızlık iradesini temsil edenlerin, tarihsel koşulların çeşitliliği nedeniyle, çok farklı türden olabilecekleri gerçeğinin bilincinde olarak, emperyalizme karşı her ulusal devrimci hareketi destekler. Aynı zamanda, yalnızca en geniş kitleleri aktif mücadeleye çekmek için tasarlanmış tutarlı bir devrimci politikanın ve kendi sınıf egemenlikleri uğruna emperyalizmle uzlaşmayı savunan tüm taraftarlardan tam bir kopuşun ezilen kitleleri zafere götürebileceğini unutmaz." (Komünist Enternasyonal: Doğu Sorunu Üzerine Tezler, 5 Aralık 1922, Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi, içinde: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler Cilt I 1919-1922, s. 385-386)

Komünist Enternasyonal, Marksistlerin ulusal kurtuluş hareketlerinin tepesindeki (küçük) burjuva güçler konusunda hiçbir yanılsamaya kapılmamaları gerektiğini vurgulamıştır. Harekete geçirme gücünü en üst düzeye çıkarmak ve bu liderliklerin etkisini zayıflatmak için birleşik cephe taktiğini uygulamalıdırlar.

"*Bu sloganın uygunluğu, tüm devrimci unsurların seferber edilmesini gerektiren dünya emperyalizmiyle uzun süreli ve uzun soluklu bir mücadele beklentisinden kaynak*lanmaktadır. *Bu seferberlik, yerli egemen sınıfların yabancı sermaye ile halk kitlelerinin yaşamsal çıkarlarına karşı uzlaşmalar yapma eğiliminde olması nedeniyle daha da gereklidir. Batı'da proleter birleşik cephe sloganı nasıl sosyal-demokratların proleter çıkarlara ihanetini açığa çıkarmaya yardımcı olduysa ve olmaya devam ediyorsa, anti-emperyalist birleşik cephe sloganı da çeşitli burjuva-milliyetçi grupların kararsızlığını açığa çıkarmaya yardımcı olacaktır. Bu slogan aynı zamanda devrimci iradenin gelişmesini ve emekçi kitlelerin sınıf bilincinin netleşmesini teşvik edecek ve onları yalnızca emperyalizme karşı değil, aynı zamanda feodalizmin kalıntılarına karşı da savaşanların ön saflarına yerleştirecektir*." (ibid, s. 390)

alınan "zaferden" daha az kötü bir şey) değil, doğrudan ve acil hedef, proleter mücadelenin görevi haline gelir Kişinin "kendi" ülkesinin yenilgisi, Bu durumda, ya hiç kötülük olmayacak ya da var olan ya da tehdit eden emperyalist boyunduruktan kurtulan halkın ve onun düşmanının proletaryasının ortak efendisi olan emperyalist sermayeye karşı ortak zaferini ifade edeceği için çok daha kolay pazarlık konusu yapılabilecek bir kötülük olacaktır. Böyle bir zafer, uluslararası proleter devrim için güçlü bir çıkış noktası olacaktır, özellikle de "dost" emperyalist ülkelerde."[18]

Karmaşık Savaş Senaryoları Üzerine

Bir Büyük Güç ile yarı-sömürge bir ülke arasında, ikincisinin (birincisinin rakibi olan) başka bir Büyük Güçten bir tür destek aldığı özel çatışma durumları olabilir. Bu tür durumlar İkinci Dünya Savaşı sırasında Anglo-Amerikan emperyalizminin Alman emperyalizmine karşı SSCB'yi (yozlaşmış bir işçi devleti) desteklemesiyle ortaya çıkmıştır. Batılı güçlerin Japon emperyalizmine karşı yarı-sömürge Çin'i desteklediği ya da Japonya'nın İngilizlere karşı savaşan Subhash Chandra Bose liderliğindeki Hint güçlerini desteklediği benzer durumlar vardı. Güncel bir örnek olarak, ABD'ye karşı Çin ve Rusya tarafından desteklenen yarı-sömürge İran verilebilir. Eğer "barış görüşmeleri" tekrar bozulursa, Çin emperyalizmi tarafından desteklenen yarı-sömürge Kuzey Kore'ye karşı ABD saldırganlığı başka bir örnek olabilir.

Benzer şekilde, işçilerin ve ezilenlerin gerici bir diktatörlüğe karşı savaştığı iç savaşlar da olabilir. Rejim bir Büyük Güçten güçlü bir destek alırken, isyancılar da rakip bir Büyük Güçten destek alırlar. ABD isyancılara zaten çok sınırlı olan desteğinden vazgeçene kadar Suriye'de böyle bir durum söz konusuydu.

Bu tür karmaşık savaş senaryolarını ve sonuçta ortaya çıkan askeri taktikleri başka bir yerde daha ayrıntılı olarak ele almıştık.[19] Bu noktada kendimizi bu tür konulara yaklaşırken kullandığımız yöntemi özetlemekle sınırlandırıyoruz. Belirleyici olan nokta, bu tür meselelere mekanik değil diyalektik bir şekilde yaklaşmaktır. Her iki taraftaki emperyalist ve/veya gerici güçlerin müdahalesi

---

[18] Rudolf Klement: Savaşta İlkeler ve Taktikler

[19] Bakınız Bölüm II "Excurse: Mevcut Dönemde Farklı Savaş Türleri ve Bunun Sonucu Olarak Ortaya Çıkan Devrimci Taktikler" Michael Pröbsting: Dünya Perspektifleri 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Gebe Bir Dünya; Michael Pröbsting: Günümüz Döneminde Diyalektik ve Savaşlar. Rudolf Klement'in Principles and Tactics in War kitabına önsöz, Haziran 2017, https://www.thecommunists.net/theory/dialectics-war/; Michael Pröbsting: Kurtuluş Mücadeleleri ve Emperyalist Müdahale. Batı'da sekter "anti-emperyalizmin" başarısızlığı: Marksist bakış açısından bazı genel değerlendirmeler ve 2011'de Libya'daki demokratik devrim örneği", içinde: RCIT: Devrimci Komünizm, No. 5; http://www.thecommunists.net/theory/liberation-struggle-and-imperialism

nedeniyle, *tarafsız* bir pozisyon almanın en iyisi olduğu sonucuna varmak tamamen basit bir yaklaşım olacaktır. Böyle bir sonuç bazı durumlarda doğru ve uygulanabilir olsa da, diğer durumlarda yanlış da olabilir. Devrimciler, herhangi bir çatışmanın kökenini, tarihini ve itici faktörlerini (ikincil faktörlerin yanı sıra) ve farklı kampların sınıfsal doğasını dikkate almak zorundadır.

Bu yapılmazsa, Marksist analiz ve devrimci taktik geliştirme sanatı sadece artı ve eksilerin çetelesini tutmaya indirgenmiş olur. Oysa gerçeklik, 1920'lerin seçkin Sovyet filozofu Abram Deborin'in sözleriyle, "*somut bir bütünlük, evrensel ile tikelin birliğidir*".[20]

Bu tür karmaşık çatışma ve savaşlarda her zaman tarafsız, çekimser bir pozisyon alan sosyalistler, böyle bir çizginin işçi sınıfının bağımsızlığını savunmalarını sağlayacağı yanılgısına düşmektedirler. Oysa gerçekte onlar, işçi sınıfının toplumsal güçler arasındaki somut mücadelelere katılarak kendi çıkarlarını ilerletmesini engelleyerek, yalnızca onun nesnel gerçeklikten "bağımsızlığını" savunmaktadırlar!

Bu tür çekimserlerin aksine, Marksistler verili bir çatışmayı ya da savaşı somut olarak incelemeli ve buradan uygun taktikleri çıkarmalıdır. Böyle bir yaklaşım olmaksızın Marksizm, gerçekte milyonlarca işçi ve ezilen, egemen sınıflara karşı demokratik ve sosyal hakları için mücadele ederken, soyut doğrulardan oluşan bir örneğe ve daha iyi zamanlar için kenarda bekleyen taktiksel bir pasifliğe indirgenir.

Sonuç olarak, birkaç yıl önce ifade ettiğimiz şeyi tekrarlıyoruz: "*Emperyalist güçlerin tarihsel olarak demokratik mücadeleleri kendi amaçları doğrultusunda kullanmaya çalıştıkları ve bu mücadelelere müdahale ettikleri doğrudur. Bu tür müdahalelere Marksist güçler tarafından karşı çıkılmalıdır. Ancak Lenin'in de dediği gibi, emperyalizm çağında büyük güçler her zaman ulusal ve demokratik çatışmalara müdahale etmeye ve bunları kullanmaya çalışacaktır. Ancak bu gerçek, Marksistlerin bu tür çatışmalarda otomatik olarak devrimci-savunmacı bir pozisyon yerine bozguncu bir pozisyon benimsemelerine yol açmamalıdır. Aksine, Marksistler tarafından alınan pozisyon hangi faktörün baskın hale geldiğine bağlı olmalıdır - ulusal, demokratik kurtuluş mücadelesi ya da emperyalist fetih savaşı*."[21]

---

[20] Abram Deborin: Lenin als revolutionärer Dialektiker (1925); in: Nikolai Bucharin/Abram Deborin: Kontroversen über dialektischen und mechanistischen Materialismus, Frankfurt a.M. 1974, s. 125 (dış çeviri)

[21] Michael Pröbsting: Kurtuluş Mücadeleleri ve Emperyalist Müdahale

XXII. Devrimci Yenilgicilik ve Göçmenlerin Tam Eşitliği için Mücadele

Yukarıda özetlediğimiz gibi, emperyalist ülkelerin nüfusu içinde göçmenlerin payının artması, *işçi sınıfının çok uluslu* hale gelmesine yol açmaktadır. Bunun genel olarak sınıf mücadelesi, özel olarak da emperyalizme ve militarizme karşı yenilgi mücadelesi açısından önemli sonuçları vardır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, yoksul ve yarı-sömürge ülkelerden gelen göçmenler, geldikleri ülkede yaşayan ezilen halklar ile ilgili emperyalist ülkedeki işçi sınıfı arasında önemli bir aktarım bandı oluşturmaktadır. Emperyalist ülkelerdeki yerli işçilerin bilinçlenmesine yardımcı olabilirler, kendi ülkelerindeki militan mücadele ruhunu Kuzey'e taşıyabilirler ve Kuzey'den Güney'e çeşitli beceri ve deneyimleri aktarabilirler. Göçmenlerin ve genel olarak ulusal ve ırksal azınlıkların çeşitli sınıf mücadelelerinde oynadıkları önemli rol bu gerçeğin altını çizmektedir.

Özellikle göçmenler, anti-emperyalist dayanışma çalışmalarında proletaryanın yönelmesi gereken çok önemli bir kesimdir. Emperyalist güçlerin saldırısı altındaki ezilen halklarla dayanışma içinde olmaları doğal bir eğilimdir. Müslüman göçmenlerin 2003 yılında Irak savaşına karşı kitle hareketindeki merkezi rolü ya da Filistin için kitlesel dayanışma seferberlikleri bunun en önemli örnekleridir.

Göçmenlerin emperyalist devletle daha az ulusal özdeşleşmesi göz önüne alındığında, göçmenlerin de emperyalistlerin şovenist ve militarist seferberlik çabalarını baltalamak için devrimcilerin kitlesel çalışmalarında önemli bir rol oynayacağını düşünüyoruz. Bu nedenle göçmen topluluklarla bağlar kurmak ve göçmenlere güçlü bir şekilde odaklanan devrimci bir parti inşa etmek, emperyalist ülkelerdeki Marksistler için merkezi bir görevdir.

Irkçılık ve göç meselesi, doğası gereği, emperyalist şovenizmin önemli unsurlarına temas etmektedir. Bu alandaki anti-şovenist mücadele emperyalist ulusal devletin "ulusal" kimliğine meydan okur, devlet dilinin mutlak hakimiyetinin altını oyar, birçok göçmenin vatandaşlığını reddeden yasal sisteme meydan okur (göçmenlerin ulusal zenginliği arttırma "hakkına" sahip olmalarına rağmen), emperyalist devletin sınırları üzerindeki kontrolüne meydan okur vs.

Bu nedenlerle RCIT, göçmenler ve mülteciler politikasını her ilerici örgüt için bir hazırlık ve turnusol testi olarak görmektedir. Bu konuya yaklaşımı, emperyalist bir savaşın baskılarına dayanıp dayanamayacağını test edecektir.

Sosyalistlerin göçmenleri ve mültecileri ulusal baskıya ve ırkçı ayrımcılığa karşı savunmaları gerektiğini her zaman vurguladık. Göçmenler için tam eşitlik için mücadele etmeli ve onları "misafir işçi" ya da "yabancı" olarak gören her türlü yaklaşıma şiddetle karşı çıkmalıdırlar. Emperyalist güçler, birçok göçmenin geldiği ülkelerin hala acı çektiği uzun bir süper sömürü, askeri maceralar, sömürgecilik vb. tarihine sahiptir. Bugün bu güçler, yarı-sömürge ülkelerin devam eden süper-sömürüsünden hala muazzam kazançlar elde etmektedir. Ayrıca, emperyalist ülkelerin kapitalistleri de göçmenlerin (yerli işçilere göre) daha düşük ücret almaları, (yerli işçilere göre) sosyal hizmetlere daha az erişebilmeleri vs. nedeniyle göçmenlerin süper sömürüsünden kar etmektedir. Dolayısıyla göçmenlerin tam eşitliğe sahip olması gerektiği açıktır.

Bu eşitlik okullarda, üniversitelerde, kamu yönetiminde vs. anadilin kullanımını da içermektedir. Defalarca vurguladığımız gibi, Bolşevikler kendi dönemlerinde devlet dilinin kaldırılması ve Rusya'daki farklı halklar tarafından konuşulan tüm dillerin eşitliği çağrısında bulunmuşlardı. Böyle bir program bugün de tamamen uygundur. Bir diğer önemli talep de eşit işe eşit ücrettir.

RCIT, göçmenlere herhangi bir "asimilasyon" dayatmaya yönelik tüm sosyal-şovenist girişimlere karşıdır. Biz eşit temelde birlik, karşılıklı etkileşim istiyoruz, yerli nüfusun göçmenler üzerinde tahakküm kurmasını değil.

Sosyalistler aynı zamanda göçmenlerin oy kullanma, toplanma, kamu hizmetlerine erişim, sosyal güvenlik, sağlık vb. haklarını da içeren tam vatandaşlık hakları için çağrıda bulunmalıdır. Böylesi tutarlı bir demokratik perspektif, aslında polis tarafından göçmenleri bastırmak için kullanılan çeşitli sözde "terörle mücadele" yasalarına karşı çıkmayı da içerir.

Müslümanlara yönelik giderek daha açık hale gelen dini ayrımcılık, sosyalistlerin din ve devlet işlerinin birbirinden tamamen ayrılması ve tüm dini grupların inançlarını yerine getirmede tam özgürlüğe sahip olması çağrısında bulunmalarının ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Sosyalistler, herkesin uygun fiyatlı konutlara sahip olabilmesi için yeni evlerin inşasını da içeren bir kamu istihdam programı çağrısında bulunmalıdır. Böyle bir program işsizliğin sona ermesini sağlayacaktır. Şovenistler ve reformistler itiraz edeceklerdir: "*Bu nasıl finanse edilecek?*" Cevabımız, parayı hem yurt içinde hem de yurt dışında işçilerden topluca çalanlardan, yani kapitalistlerden almaktır! Dolayısıyla, bu tür bir kamu istihdam programı, zenginlerin vergilendirilmesinde büyük artışlar ve süper zenginlerin kamulaştırılmasıyla finanse edilmelidir.

Sağcı grupların ve devlet güçlerinin artan ırkçı saldırıları karşısında sosyalistler, göçmenleri ve mültecileri ırkçı saldırılara karşı fiziksel olarak savunmak için birleşik bir cephe çağrısında bulunmalıdır (öz savunma grupları vb.).

Özellikle emperyalist devletin gücü meselesini etkileyen bir diğer önemli konu da göçmenlerin ve mültecilerin sınırları özgürce geçme ve zengin ülkelere girme hakkıdır. Çok sayıda belgede detaylandırdığımız gibi, sosyalistler emperyalist devletlerdeki ırkçı göç kontrolüne karşı mücadele etmeli ve mülteciler için '*Açık Sınırları'* savunmalıdır. Bu meselenin ABD'deki güncelliğini Trump'ın göçmenleri toplu sınır dışı etme girişimleri, Göçmen Kervanını[1] durdurmak için Meksika sınırına asker göndermesi, sınıra devasa bir duvar inşa etme kararlılığı, "Müslüman Yasağı" vb. ile gözlemleyebiliriz.

Aynı durum savaş, açlık ve sefaletten kaçan mültecilerin Akdeniz ve Balkanlar'da AB'nin ırkçı Frontex rejimi tarafından tehdit edildiği ve durdurulduğu Avrupa'da da geçerlidir. Avrupa'ya girmeyi başaran mülteciler taciz edilmekte, ayrımcılığa uğramakta ve çoğu zaman sınır dışı edilmektedir. Benzer ırkçı ayrımcılık Rusya'da da Kafkasya ve Orta Asya'dan gelen insanlara karşı uygulanmaktadır.

Böyle bir devrimci stratejinin stratejik hedefi, *işçi sınıfının enternasyonalist bir temelde çok uluslu birliği*için çalışmaktır. Bu, emperyalist ülkelerde yaşayan yerli işçiler ve göçmen işçilerin yanı sıra emperyalist ülkelerde yaşayan işçilerle Güney'in yarı-sömürge ülkelerinde yaşayan ezilen halkları birleştirmeye çalıştığımız anlamına gelir. Böyle bir birlik ancak tutarlı bir işçi sınıfı enternasyonalizmi temelinde mümkündür. Bu da ancak ayrıcalıklı, emperyalist ülkelerin işçilerinin her türlü aristokratik ayrıcalığı ve önyargıyı reddetmeleri ve diğer ülkelerden gelen ya da halen bu ülkelerde yaşayan sınıf kardeşlerinin eşitliğini kabul etmeleri gerektiğini anlamalarıyla mümkündür. Başka bir deyişle, Marksistler işçi sınıfının doğası gereği uluslararası bir sınıf olduğunu ve dolayısıyla çıkarlarının ancak enternasyonalizm temelinde savunulabileceğini anlatmalıdır. Dünya proletaryasının ayrıcalıklı bir azınlığı (zengin ülkelerde yaşayanlar) için dünya proletaryasının büyük çoğunluğuna (Güney'de yaşayanlar) karşı herhangi bir özel hakkın savunulmasına karşı tutarlı bir muhalefet, böyle bir uluslararası birliğin inşası için bir ön koşuldur. Bu nedenle Marksistler her zaman emperyalist devletlerin göç kontrolüne karşı çıkmış ve insanların özgürce hareket etme hakkını desteklemişlerdir.

---

[1] Bu konuda bkz. örneğin RCIT: Orta Amerika / Meksika / ABD: Göçmen Kervanı ile Dayanışma! 01.11.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/latin-america/central-america-mexico-u-s-solidarity-with-the-migrants-caravan/

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, işçi sınıfının çok uluslu hale gelmesi enternasyonalist bir bilincin ortaya çıkması için nesnel bir zemin yaratmaktadır. Ancak bu eğilim önemli karşı eğilimlerle karşı karşıyadır. Bu karşı eğilimlerden ilki, emperyalist devlet mekanizmasının ve sağcı ırkçı partilerin yoğun baskısı ve şovenist propagandasıdır. İkinci olarak, sosyal demokrat ve Stalinist partilerin reformist liderliklerinin ve her zaman açık ya da gizli sosyal-şovenizmi vaaz eden sendikaların muazzam etkisi vardır. Enternasyonalizme yönelik *kendiliğinden eğilimleri* tam anlamıyla gelişmiş bir anti-şovenist sınıf bilincine dönüştürmek için devrimci bir partinin müdahalesi kaçınılmazdır.

Yerli işçiler ve göçmenler arasında böyle bir enternasyonal birlik, enternasyonal dayanışma için soyut çağrılarla yaratılamaz. Ulusal-devlete uyum sağlayarak da yaratılamaz. Bu birlik ancak *acil ekonomik ve siyasi talepler için, göçmenlerin demokratik hakları için ve Güney'deki işçilerin ve ezilenlerin kurtuluş mücadeleleriyle uluslararası dayanışma için ortak mücadel*eler temelinde sağlanabilir.

İslamofobiye karşı mücadele etmek, Güney'deki emperyalist saldırganlığa karşı çıkmak ve kurtuluş mücadelelerini desteklemek için yürütülen sayısız ortak kampanya, Ağustos 2011'de Londra'nın Tottenham semtinde ve diğer İngiliz şehirlerinde olduğu gibi gençlerin kendiliğinden ayaklanmaları, savaştan ve sefaletten kaçan mültecilere yardım etmek için kendiliğinden halk girişimleri (2015 sonbaharında çeşitli Avrupa ülkelerinde olduğu gibi) - tüm bunlar, anti-emperyalist ve anti-şovenist enternasyonalizm ruhu içinde böyle bir çalışmanın sosyalistlerin ilişki kurabileceği gerçek bir tabana sahip olduğunun örnekleridir.

Böyle bir strateji doğrultusunda çalışmak, devrimcilerin, egemen sınıfın işçi sınıfını bölme ve göçmenlere karşı şovenist nefreti ve sözde "Mülteci Krizi" histerisini yayarak farklı ulusal kesimleri arasında nefreti teşvik etme girişimlerine karşı koymalarına yardımcı olacaktır. Devrimcilerin böylesi gerici bir kutuplaşmayı, farklı ülkelerden işçilerin ve ezilenlerin uluslararası birliğinin yaratılmasına dönüştürmesini sağlayacaktır.

Devrimciler böyle bir program temelinde göçmenleri sendikalarda ve işçi sınıfının diğer kitle örgütlerinde örgütlemeye çalışmalıdır. En önemlisi, emperyalist ülkelerde göçmen işçilere ve gençlere güçlü bir şekilde odaklanan devrimci işçi partileri inşa etmeye çalışmalıdırlar.[2]

---

[2] RCIT'nin göç ve devrimci eşitliğin enternasyonalist programı konusundaki pozisyonunun daha ayrıntılı bir açıklaması için okuyucuları yayınladığımız ve web sitemizden erişilebilen çeşitli belgelere yönlendiriyoruz. Bkz. örneğin, Michael Pröbsting: Aptallar için Yurtsever "Anti-Kapitalizm". Yine CWG/LCC'nin ABD'de "İşçilerin" Göç Kontrolü ve Korumacılığına

Böyle bir program, Lenin ve Troçki dönemlerinde Komünist Enternasyonal tarafından geliştirildiği şekliyle devrimci yaklaşıma dayanmaktadır. Bu pozisyon, Komünist Enternasyonal'in 1922'deki Dördüncü Kongresi'nde kabul edilen "*Doğu Sorunu Üzerine Tezler*"de ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Bu belge açık bir şekilde şunu belirtmektedir:

"*Yaklaşan tehlike karşısında, emperyalist ülkelerin -Amerika, Japonya, İngiltere, Avustralya ve Kanada- Komünist Partileri yalnızca savaşa karşı propaganda yapmakla kalmamalı, ülkelerindeki işçi hareketini örgütsüzleştiren ve kapitalistlerin ulusal ve ırksal karşıtlıkları sömürmesini kolaylaştıran faktörleri ortadan kaldırmak için mümkün olan her şeyi yapmalıdır.*

Bu faktörler göç sorunu ve ucuz renkli işgücü sorunudur.

Pasifik'in güneyindeki şeker plantasyonlarında çalıştırılmak üzere Çin ve Hindistan'dan getirilen renkli işçilerin çoğu hala ödünç işçilik sistemi altında istihdam edilmektedir. Bu gerçek, emperyalist ülkelerdeki işçilerin hem Amerika'da hem de Avustralya'da göçe ve renkli işgücüne karşı yasalar çıkarılmasını talep etmelerine yol açmıştır. Bu kısıtlayıcı yasalar, işçi hareketini bölen ve birliğini zayıflatan beyaz ve renkli işçiler arasındaki düşmanlığı derinleştirmektedir.

Amerika, Kanada ve Avustralya Komünist Partileri kısıtlayıcı göçmenlik yasalarına karşı güçlü bir kampanya yürütmeli ve bu ülkelerdeki proleter

---

Desteği Üzerine, 30.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-lcc-us-protectionism/; Michael Pröbsting ve Andrew Walton: "İşçilerin" Göç Kontrolü Sloganı: A Concession to Social-Chauvinism, 27.3.2017, https://www.thecommunists.net/theory/workers-immigration-control/; Michael Pröbsting ve Andrew Walton: Savunulamaz Olanın Sosyal-Şovenist Savunması. Another Reply to the CWG/LCC's Support for "Workers'" Immigration Control, 14.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-immigration-control/ RCIT: Marxism, Migration and Revolutionary Integration, https://www.thecommunists.net/oppressed/revolutionary-integration/; Michael Pröbsting: The Great Robbery of the South, bölüm 8.iv) ve 14ii), https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/; Michael Pröbsting: The British Left and the EU-Referendum: The Many Faces of pro-UK or pro-EU Social-Imperialism, Ağustos 2015, Bölüm II.2, https://www.thecommunists.net/theory/british-left-and-eu-referendum/part-5-1/, RCIT-Program, bölüm V: https: //www.thecommunists.net/rcit-manifesto/fight-against-oppression-of-migrants/, RCIT-Manifesto bölüm IV: https: //www.thecommunists.net/rcit-program-2016/chapter-iv/; ve çeşitli güncel bildiri ve makaleler burada: https: //www.thecommunists.net/worldwide/europe/articles-on-refugees/. Ayrıca bakınız Michael Pröbsting: Göç ve Süper Sömürü: Marksist Teori ve Kapitalist Çürümenin Mevcut Döneminde Göçün Rolü, in: Eleştiri: Journal of Socialist Theory (Cilt 43, Sayı 3-4, 2015), s. 329-346. Göç ve Marksist program üzerine ayrıntılı bir çalışmayı Almanca olarak da yayınladık. Bkz: Michael Pröbsting: Marxismus, Migration und revolutionäre Integration (2010); in: Der Weg des Revolutionären Kommunismus, Nr. 7, s. 38-41, http://www.thecommunists.net/publications/werk-7

kitlelere bu tür yasaların ırksal nefreti körükleyerek uzun vadede kendilerine geri tepeceğini anlatmalıdır.

Kapitalistler, ucuz renkli işgücünün serbestçe ithal edilmesi ve bununla birlikte beyaz işçilerin ücretlerinin düşürülmesi için kısıtlayıcı yasalara karşı çıkmaktadır. Kapitalistlerin saldırıya geçme niyetine tek bir yolla karşılık verilebilir: Göçmen işçiler, beyaz işçilerin mevcut sendikalarının saflarına katılmalıdır. Eşzamanlı olarak, renkli işçilerin ücretlerinin beyaz işçilerin ücretleriyle aynı seviyeye getirilmesi talebi yükseltilmelidir. Komünist Partilerin böyle bir hamlesi kapitalistlerin niyetlerini açığa çıkaracak ve aynı zamanda renkli işçilere uluslararası proletaryanın ırksal bir önyargıya sahip olmadığını grafiksel olarak gösterecektir."[3]

Böylesi bir komünist yaklaşım güncelliğini yitirmemiştir!

[3] Komünist Enternasyonal: Doğu Sorunu Üzerine Tezler, Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi, Aralık 1922, in: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler. Cilt I 1919-1922, s. 391-392, http://marxists.org/history/international/comintern/4th-congress/eastern-question.htm

Bölüm 4: Emperyalizme Karşı Mücadelede Solun Başarısızlığı

XXIII. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Batı Yanlısı Sosyal-Emperyalistler

Bu bölümde, hızlanan Büyük Güç rekabetine karşı çeşitli sol güçlerin önerdiği stratejileri tartışacağız. Bunu yapmadan önce, içinde bulunduğumuz dönemde devrimci yenilgicilik stratejisini detaylandırdığımız önceki bölümlerin ana sonuçlarını kısaca özetleyeceğiz.

Genel Tanıtıcı Açıklamalar

Büyük Güç rekabeti çağında anlamlı bir işçi sınıfı enternasyonalizminin önkoşulları şunlardır

a) bu emperyalist güçlerin varlığının tanınması (yani ABD, AB, Japonya, Rusya ve Çin'in bu güçler olduğu) ve bunun sonucu olarak

b) Sosyalistler *tüm* Büyük Güçlere karşı uzlaşmaz ve tutarlı bir anti-emperyalist muhalefet içinde olmalıdır.

Dolayısıyla sosyalistler Büyük Güçler (ya da onların vekilleri) arasındaki çatışmalarda "ehven-i şer "i seçmemeli, hepsine karşı bozguncu bir pozisyon almalıdır. ("*Asıl düşman içeride!*", "*Emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürün*")

Herhangi bir Büyük Gücün yanında yer almanın bu şekilde kategorik olarak reddedilmesi, tüm bu ülkelerdeki işçilerin ve ezilenlerin egemen sınıfa karşı mücadelelerine ve bu Büyük Güçlerden (ya da vekillerinden) herhangi biri tarafından saldırıya uğrayan ezilen halkların kurtuluş mücadelelerine aktif destekle *birleştirilmezse*, tamamen olumsuz ve platonik kalır. Afganistan'da ABD'ye, Suriye'de Rusya ve kuklası Esad'a, Yemen'de Suudi liderliğindeki (ve Batı destekli) koalisyona, Filistin halkının İsrail'e ya da Uygur halkının Çin'e karşı verdiği ulusal kurtuluş mücadeleleri buna örnek olarak verilebilir. Aynı zamanda General Sisi'nin askeri diktatörlüğüne karşı Mısır'da ya da Hindistan işgaline karşı Keşmir halkında olduğu gibi demokratik mücadelelerin desteklenmesini de içerir. Ve Kuzey Kore, Küba ya da Venezüella gibi ülkelerin ABD saldırganlığına karşı savunulmasını da içerir.

Ayrıca, emperyalist ülkelerdeki göçmenlerin tam eşitliği ve mülteciler için açık sınırlar için tutarlı mücadele de böyle tutarlı bir anti-emperyalist stratejinin parçasıdır.

*Anti-emperyalizm ve özgürlükçülük yan*lısı, *tüm* Büyük Güçlere karşı muhalefet ve işçilerin ve ezilenlerin *tüm* kurtuluş mücadelelerini destekleyen böylesi bir birleşik *strateji* olmadan, böylesi bir birleşik program olmadan, mevcut tarihsel dönemde Marksist bir çizgi izlemek *mümkün* değildir.

Ne yazık ki, böyle bir devrimci bozgunculuk programı çoğu sol-reformist ve merkezci güç tarafından kısmen ya da tamamen reddedilmektedir. Bu örgütlerin yeni emperyalist devler Rusya ve Çin'in karakterini ve bunun hızlanan Büyük Güçler rekabeti açısından sonuçlarını kavramakta nasıl başarısız olduklarını daha önceki bölümlerde tartışmış ve eleştirmiştik. Aşağıda, bu parti ve örgütlerin analizlerinden, içinde bulunduğumuz dönemin başlıca mücadelelerindeki taktikleri için çıkardıkları sonuçları ele alacağız.

Temel olarak sol-reformist ve merkezci güçler arasında aşağıdaki akımları sınıflandırabiliriz:

1. Açıkça Batı yanlısı sosyal-emperyalistler

2. Açıkça Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler

3. Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini inkar edenler ancak sonuç çıkarmakta tereddüt edenler

4. Eklektik Sosyal-Pasifistler

Farklı ittifakları ve taktiksel farklılıkları ne olursa olsun, Batı yanlısı ve Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler aynı siyasi ve sosyal-ekonomik fizyonomiyi paylaşmaktadır. Aynı toplumsal-tarihsel sınıf temeline ve aynı stratejik bakış açısına sahiptirler. Çoğu durumda bu güçler reformist bir programa dayanan burjuva işçi partilerini temsil etmektedir. Bazı durumlarda ise Rus KPRF'si gibi burjuva-popülist oluşumlar ya da Çin, Küba, Vietnam vb. ülkelerdeki "Komünist" Partiler gibi egemen devlet mekanizmasını temsil eden partilerdir.

Bu partiler genellikle kapitalist sistemin siyasi üst yapısına iyi bir şekilde entegre olmuşlardır - ya ulusal ya da bölgesel hükümetlere tekrar tekrar katılarak (burjuva demokratik ülkelerde), düzenli parlamenter temsil yoluyla, sendika bürokrasisine entegre olarak, vb. ya da sadece mevcut tek iktidar partisi olarak hakim olarak (diktatörlüklerde).

Çin, Küba ya da Vietnam gibi diktatörlüklerde bu "Komünist" partiler basitçe devlet bürokrasisi ile yükselen burjuvazi arasındaki ittifakı temsil eder. Reformist güçlerin uzun süredir iktidarda olan partiler olmadığı ülkelerde, genellikle işçi aristokrasisi (yani işçi sınıfının en ayrıcalıklı tabakaları) ve orta sınıfın bazı kesimlerinde toplumsal temelleri vardır. Ya kendi emperyalist

ülkelerinin ya da emperyalist rakiplerinin burjuvazisinin (bir kanadına) uyum sağlarlar.

Reformizm, sosyal-emperyalizm ve işçi aristokrasisi arasındaki ilişki uzun süredir devam eden bir ilişkidir ve Lenin tarafından daha önce vurgulanmıştır.

"*1914-15 savaşında savunmacılığın ekonomik özü nedir? Tüm büyük güçlerin burjuvazisi, dünyayı bölmek, sömürmek ve diğer ulusları ezmek için savaşı yürütüyor. Burjuvazinin devasa kârından birkaç kırıntı, küçük bir grup işçi bürokratının, işçi aristokratının ve küçük burjuva yol arkadaşlarının payına düşebilir. Sosyal-şovenizm ve oportünizm aynı sınıfsal temele, yani ayrıcalıklı işçilerin küçük bir kesiminin işçi sınıfı kitlelerine karşı "kendi" ulusal burjuvazileriyle ittifakına; burjuvazinin uşakları ile burjuvazinin sömürdüğü sınıfa karşı ittifakına sahiptir. Oportünizm ve sosyal-şovenizm aynı siyasi içeriğe sahiptir: sınıf işbirliği, proletarya diktatörlüğünün reddi, devrimci eylemin reddi, burjuva yasallığının koşulsuz kabulü, burjuvaziye güven ve proletaryaya güvensizlik. Sosyal-şovenizm, İngiliz liberal-işçi siyasetinin, Millerandizm ve Bernsteinizm'in doğrudan devamı ve tamamlayıcısıdır*."[1]

Bugün, reformist partilerin bölgesel ve ulusal hükümetlere düzenli katılımları da dahil olmak üzere burjuva sistemine çok daha derin bir şekilde entegre olmasıyla, bu sosyal-emperyalist eğilimler çok daha güçlü, sağlam bir ekonomik ve siyasi temele sahiptir.[2]

Batı yanlısı ve Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler arasında Çin Duvarı (kelime oyunu) yoktur. Farklı ulusal güçlerin burjuvazisine (kanatlarına) uyum sağlarlar. Ancak bilindiği gibi, emperyalist güçler birbirleriyle çatışmayı ve işbirliğini dönüşümlü olarak sürdürmektedir. Dahası, belirli bir ülkenin burjuvazisi monolitik bir sınıf olmayıp farklı fraksiyonlara sahiptir. Bunlar arasında, en azından belirli bir süre için, çatışma yerine başka bir güçle işbirliğini tercih eden kesimler de vardır.

Avrupa Birliği ve Japonya'da yönetici sınıf içinde (ve hatta daha çok orta sınıf içinde) devletlerinin daha "bağımsız" bir küresel politikasına, yani ABD emperyalizminden bağımsız olan ve Rusya ve Çin ile daha fazla işbirliği için çabalayan bir politikaya sempati duyan kesimlerin var olduğu gerçeği göz önüne alındığında bu özellikle doğrudur.

---

[1] V.I.Lenin: Oportünizm ve İkinci Enternasyonal'in Çöküşü (1915), in: LCW 22, s. 112

[2] Günümüz reformizminin daha ayrıntılı bir analizi için bakınız Michael Pröbsting: Marksizm ve Günümüzde Birleşik Cephe Taktiği. The Struggle for Proletarian Hegemony in the Liberation Movement in Semi-Colonial and Imperialist Countries in the Present Period, RCIT Books, Vienna 2016, https://www.thecommunists.net/theory/book-united-front/

Bu nedenle, Batı yanlısı ve Doğu yanlısı kampın partileri arasında temas ve bazen işbirliği olması şaşırtıcı değildir. Örneğin PEL'in Batı yanlısı sosyal-emperyalistleri, Doğu yanlısı Stalinist partiler, çeşitli merkezciler ve Suriye'de ABD emperyalizminin vekilliğini yapan Kürt YPG arasındaki dostane ilişkiler ve işbirliğine bakınız.

Dahası, reformist bürokrasiler hizmet ettikleri efendiyi değiştirebilirler. Sosyal demokrasinin tarihi bu tür çelişkilerle doludur. Unutmayalım ki 1920'lerde ve 1930'larda Batı Avrupa'daki sosyal demokrat partiler aynı örgütün (İkinci Enternasyonal) parçasıydı. Ancak bu partiler, kendi ulusal burjuvazilerinin genellikle birbirleriyle düşmanca ilişkiler içinde olan fraksiyonlarıyla ittifak halindeydiler (örneğin Almanya ile Fransa ya da İngiltere). Bu partilerin ABD emperyalizmiyle yakın ilişkiler içinde olduğu dönemler de oldu. Doğal olarak bu durum bazen birbirleri arasında keskin kırılmalara yol açmıştır.

Bu bölümde Batı yanlısı sosyal-emperyalistleri ele alacağız. Bu reformist güçleri, "kendi" Batılı emperyalist anavatanlarının yanında yer alan ve "kendi" burjuvazilerinin siyasi ve ekonomik çıkarlarını söz ve eylemleriyle destekleyen açıkça Batı yanlısı sosyal-emperyalistler olarak nitelendiriyoruz. Bu akımın en önemli partileri olarak *Avrupa Sol Partisi* (PEL) içinde birleşmiş sol-reformist partileri ve *Japon Komünist Partisi* 'ni (JCP) gösterebiliriz. PEL'in başlıca partileri *Parti Communiste Français* (Fransa), die LINKE (Almanya) ve SYRIZA'dır (Yunanistan).[3] Tüm bu partiler, bu arada neo-sosyal demokrat partilere dönüşmüş olan eski Stalinist güçlerdir.

---

[3] PEL'de son zamanlarda bir bölünme yaşanmıştır. Mélenchon'un La France insoumise'i, İspanya'daki PODEMOS, Bloco de Esquerda (Portekiz), Kırmızı-Yeşil İttifak (Danimarka), Sol Parti (İsveç) ve Sol İttifak (Finlandiya) "Main*tenant le peuple*" ("Şimdi halk") adlı yeni bir hareket kurdu. Bu yeni ittifak Mayıs 2019'daki AB seçimlerinde ayrı bir liste olarak yer alacak. Ayrıca Sarah Wagenknecht'in *aufstehen* adlı girişimini başlatmasıyla Alman LINKE'de de bir bölünme yaşanıyor. Ancak şu ana kadar MLP ve PEL arasındaki siyasi farklılıklar, MLP'nin SYRIZA'nın kemer sıkma yanlısı politikasını eleştirmesi ve PEL'in MLP'nin popülizme adapte olmasını eleştirmesi üzerine odaklanmıştır. PEL yanlısı güçler ayrıca Mélenchon ve Wagenknecht'e sosyal-şovenizme adapte oldukları için (örneğin mülteciler için "açık sınırların" reddedilmesi) saldırmaktadır. Gerçekten de, aşağıda göstereceğimiz gibi, Wagenknecht göç konusunda gerici pozisyonları savunmaktadır. Yine de bu, ikiyüzlü haydutlar arasındaki gülünç bir mücadeledir. Doğru, Mélenchon ve Wagenknecht sosyal-şovenist pozisyonları açıkça ifade etmektedir. Ancak, PEL'in ana güçlerinden biri olan ve Yunanistan'da iktidar partisi olan SYRIZA, AB'nin emperyalist Frontex rejimlerine katıldığı için yıllardan beri gerici bir sosyal-şovenist program *uygulamaktadır*! Aynı şekilde, aşırı sağcı parti ANEL ile bir koalisyon hükümeti kurmuştur. Bölünmenin bürokratik niteliği göz önüne alındığında - gerçekte asıl mesele her iki tarafın da yaklaşan Avrupa seçimlerinde kazanmayı umduğu sandalye sayısıdır - bu bölünmenin sosyal-emperyalist yönelimlerinin özgül karakteri açısından önemli sonuçları olup olmadığı şu ana kadar net değildir. Sonuç olarak, PEL'in bölünmesi konusunu bu kitapta ele almak mümkün değildir. (Bölünme hakkında daha fazla bilgi için bkz. örneğin Angelina Giannopoulou: The Party of the European Left, Diem25 and the transnational campaign of Jean-Luc Mélenchon towards the European Elections in 2019,

Avrupa Sol Partisi (PEL)

Daha önce bir dizi belgede ayrıntılı olarak açıkladığımız gibi, PEL üyesi partiler tamamen reformist, Batı yanlısı sosyal-emperyalist oluşumlardır.[4] Bunu birkaç örnekle açıklayalım. 1997-2002 yılları arasında *Parti Communiste Français* (PCF), 1999'da Sırbistan'a ve 2001'de Afganistan'a karşı NATO savaşlarına aktif olarak katılan Jospin hükümetinin bir parçasıydı. O dönemde İtalya'daki üye partisi - Fausto Bertinotti'nin *Partito della Rifondazione Comunista* 'sı - 1996-98 yıllarında Romano Prodi'nin neoliberal hükümetini destekledi ve 2006-08 yıllarında ikinci bir Prodi hükümetine katıldı. Bu rolüyle İtalya'nın Afganistan'ın emperyalist işgaline katılması ve Lübnan'a asker gönderilmesi yönünde oy kullandı. Alman LINKE şimdiye kadar ulusal hükümetlere katılmadı (parti liderliğinin çok istemesine rağmen) ancak neoliberal kemer sıkma politikasını uygulayan birkaç bölgesel koalisyon hükümetine katıldı.

SYRIZA, Ocak 2015'ten bu yana aşırı sağcı parti ANEL ile ittifak halinde Yunan hükümetine başkanlık etmektedir. Son dört yılda AB'nin dikte ettiği kemer sıkma programlarını muhafazakar ya da sosyal demokrat seleflerinden daha başarılı bir şekilde uyguladı. *Avrupa Birliği Konseyi* 'nde SYRIZA lideri ve Yunanistan Başbakanı Alexis Tsipras, Rusya'ya karşı çeşitli yaptırımlar da dahil olmak üzere AB emperyalizminin tüm kararlarını destekledi.

PEL'in önemli üye partileri, Ortadoğu ve Afrika'da ezilen halklara karşı yürütülen emperyalist savaşa ("*terörle*savaş" bahanesi altında) destek verme konusunda da utanç verici bir sicile sahiptir. ABD'nin 2003'ten bu yana Irak'ı işgalini destekleyen ve ülkenin çeşitli sömürge yönetimlerinde yer alan *Irak Komünist Partisi* ile yakın ilişkiler içindeydiler. PCF - ve Jean-Luc Mélenchon'un *Front de Gauche* 'u - kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda "*Mali hükümetinin Kuzey'deki Cihatçı teröristleri yenme hedeflerini paylaştıklarını*" ifade ettiler.[5] Sosyal demokrat hükümet Mali'ye Fransız birlikleri göndermeye

---

transform europe! 2018; Cécile Barbière: La France Insoumise Avrupa seçimlerini Macron karşıtı bir referanduma dönüştürmek istiyor, 3. Okt. 2018, https://www.euractiv.com/section/eu-elections-2019/news/la-france-insoumise-wants-to-turn-european-elections-into-anti-macron-referendum/; Steffen Vogel: Linke Sammlungsbewegung: Falsches Vorbild Mélenchon, aus: "Blätter" 3/2018, https://www.blaetter.de/archiv/jahrgaenge/2018/maerz/linke-sammlungsbewegung-falsches-vorbild-melenchon; Jürgen Meyer: "Maintenant le Peuple" (MLP, Jetzt das Volk): Spaltung der Europäischen Linken oder neue linke Sammlungsbewegung? 12. Juli 2018 http://internetz-zeitung.eu/index.php/4839-%C2%BBmaintenant-le-peuple%C2%AB-mlp,-jetzt-das-volk-spaltung-der-europ%C3%A4ischen-linken-oder-neue-linke-sammlungsbewegung)

[4] Bkz. örneğin Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu, Bölüm 13

[5] Bkz: PCF: L' intervention militaire française comporte de grands risques de guerre (12.1.2013), http://www.pcf.fr/33977; PCF: C'est le Mali qu'il faut reconstruire, (11.1.2013), http://www.pcf.fr/33940

karar verdiğinde, PCF ve Mélenchon bu kararı tamamen destekledi. Sadece böyle bir müdahalenin Birleşmiş Milletler tarafından yetkilendirilmiş olması gerektiği eleştirisinde bulundu. PCF parlamento milletvekili André Chassaigne şunları söyledi: "*İslamcı fanatiklerin saldırılarını durdurmak için uluslararası bir müdahale acil ve gerekliydi*." Aynı görüş Mélenchon'un FdG'sinin bir milletvekili olan François Asensi tarafından da dile getirilmiştir: "*Sol Cephe'nin hem Komünist hem de Cumhuriyetçi milletvekillerinin tutumu açıktır: Mali halkını fanatiklerin barbarlığına terk etmek siyasi bir hata ve ahlaki bir günah olurdu. Müdahale etmemek en büyük korkaklık olurdu*."[6]

Irkçı *Charlie Hebdo* dergisine 7 Ocak 2015'te yapılan saldırının ardından PCF ve Mélenchon'un FdG'si bu İslamofobik paçavrayı "i*lerici*" olarak övdü. Gerici "*Je Suis*Charlie" kampanyasına katıldılar ve 11 Ocak'ta Paris'te "*ulusal birlik*" için yapılan emperyalizm yanlısı gösteriye katılma çağrısında bulundular - diğerlerinin yanı sıra, savaş suçlusu ve İsrail Devlet Başkanı Benjamin Netanjahu da dahil olmak üzere Batılı emperyalist hükümetlerin başkanları tarafından yönetilen ve dünya çapında televizyonda yayınlanan bir yürüyüş. Hatta 13 Ocak'ta parlamentoda Fransa'nın Irak'a askeri müdahalesinin uzatılmasına karşı oy kullanmayı bile başaramadılar![7]

Paris'te 13 Kasım 2015 tarihinde meydana gelen terör saldırılarının ardından PCF yeniden "*Union Nationale*"e katıldı. Tüm milletvekilleri olağanüstü hal

---

[6] Alıntı Don Franks: Mali invaded in new 'scramble for Africa', 2 Şubat 2013, https://rdln.wordpress.com/2013/02/02/mali-invaded-in-new-scramble-for-africa/. Aynı alıntı Kumaran Ira'da da yer almaktadır: Fransız Sol Cephesi Mali'de savaşı teşvik ediyor, WSWS, 22 Ocak 2013, https://www.wsws.org/en/articles/2013/01/22/left-j22.html ve CoReP: Kahrolsun Mali'deki Fransız emperyalist müdahalesi, http://www.revolution-socialiste.info/CoRePCCItMaliEV.htm; ayrıca bakınız L'intervention jugée nécessaire par les députés, 16 Janvier, 2013, https://www.humanite.fr/politique/l-intervention-jugee-necessaire-par-les-deputes-513009 ve Raoul Rigault: Fransız askerleri neden Mali'de ve Fransız Komünist Partisi neden savaşı destekliyor, 26 Şubat 2013 https://www.marxist.com/why-french-troops-are-in-mali-and-why-the-french-supports-the-war.htm

[7] Bu konuda bkz. örneğin RCIT: Paris'teki Saldırılardan Sonra Fransa: Emperyalist Savaşlara, Şovenist Nefret Söylemlerine ve Devlet Baskısına Karşı Müslüman Halkı Savunun! 9.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/statement-paris-attacks/; Michael Pröbsting: Fransa: "Komünist" Parti Irak'taki Emperyalist Savaşa Karşı Parlamento'da Oy Kullanamadı! 15.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/french-pcf-iraq-war/; Michael Pröbsting: Paris Saldırısından Sonra: Sosyalistler Emperyalizme ve Irkçılığa Karşı Müslüman Halklarla El Ele Vermelidir! Reformist ve Merkezci Güçler Müslümanlarla Dayanışmayı ve Emperyalist Savaş Tüccarlığına Karşı Çıkmayı Başaramayarak İşçi Hareketini Raydan Çıkarmaya Çalışıyor! 17.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/france-defend-muslims/; Michael Pröbsting: Charlie Hebdo'nun Irkçı Karakteri ve emperyalizm yanlısı "Je Suis Charlie" kampanyası. Müslüman Halkla Dayanışma! Charlie Hebdo ile Dayanışma Değil! 17.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/racist-charlie-hebdo/

ve daha sonra üç ay süreyle uzatılması yönünde oy kullandı![8] Bu sosyal-şoven partinin Müslüman kadınlar için başörtüsü ve burka yasağını desteklemesi de şaşırtıcı değildir.[9]

Sahra Wagenknecht'in ve *aufstehen* girişiminin tutumunun arkasında da aynı sosyal-şovenist ruh yatmaktadır. Wagenknecht, Alman LINKE'nin parlamento grubunun lideridir. "Açık sınırlar" sloganını açıkça "*ikiyüzlü*" olarak nitelendirmekte, Angela Merkel'in muhafazakar hükümetini 2015 yılında çok sayıda erkek mülteciyi ülkeye kabul ettiği için eleştirmekte ve -sağcı ırkçılar ve Siyonistler gibi- Müslüman göçmenlere "topluma entegre olmadıkları" için saldırmaktadır.[10]

İslamofobi: 21. Yüzyılın Yeni Antisemitizmi

Bu noktada, birçok "solcu" tarafından büyük ölçüde göz ardı edilen, emperyalist İslamofobinin 21. yüzyılın yeni Anti-Semitizmi olduğu gerçeğine kısaca dikkat çekmek istiyoruz. Büyük Güçler birçok konuda birbirleriyle rekabet halinde olsalar da bir konuda tamamen hemfikirdirler: Müslüman azınlıklara yönelik ayrımcılık ve baskı. Doğal olarak bunu dini nedenlerle değil *siyasi* nedenlerle yapıyorlar. Washington'un Ortadoğu'daki en önemli müttefiklerinden biri Suudi Arabistan'daki Vahhabi Krallığı, Moskova'nın en önemli müttefiklerinden biri ise İran'daki teokratik rejim ve Çeçenistan'daki kasap Kadirov'dur.[11] Ancak Müslüman azınlıklara ve Müslüman halklara karşı nefreti çeşitli nedenlerle vaaz etmekte ve kullanmaktadırlar:

---

[8] Bkz. örneğin RCIT: Paris'teki Terör Ortadoğu'daki Emperyalist Terörün Sonucudur! Fransa'nın ve diğer Emperyalist Güçlerin Savaş Kışkırtıcılığını Durdurun! Fransa içinde Ordu Seferberliğine Hayır! Müslüman Halkları Şovenist Hatemongering ve Devlet Baskısına Karşı Savunun! 14.11.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/terror-in-paris/; RCIT: Avrupa Birliği'nde Artan İstikrarsızlık ve Militarizasyon. Paris'teki Terörist Saldırının Ardından Avrupa'da Açılan Yeni Siyasi Evrede Devrimcilerin Görevleri Üzerine, 08.12.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/militarism-in-eu/

[9] Bu konuda bkz. örneğin RKO BEFREIUNG: Avusturya: İslamofobik Irkçılık Yükselişte! Müslüman Kardeşlerimizle Dayanışma! 7 Caminin Kapatılmasına ve 40 İmam ve Ailelerinin Sınır Dışı Edilmesine Hayır! 8. Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/islamophobic-racism-on-the-rise-in-austria/; Almedina Gunić: Gegen das Verhüllungsverbot! Din Özgürlüğü ve Kadın Hakları İçin! Kampf dem islamophoben Rassismus und der Diskriminierung muslimischer Frauen! https://www.rkob.net/aktuell/kurzmeldungen/kurzmeldungen-september-1/; ayrıca bakınız Yossi Schwartz: Anti-Semitizm ve Anti-Siyonizm, 16 Kasım 2018, https://www.thecommunists.net/theory/anti-semitism-and-anti-zionism/

[10] Bkz. örneğin "Offene Grenzen für alle - das ist weltfremd", Sahra Wagenknecht ile röportaj, erschienen im FOCUS am 10.02.2018, https://www.sahra-wagenknecht.de/de/article/2713.offene-grenzen-f%C3%BCr-alle-das-ist-weltfremd.html

[11] Kadirov'un İslamcılığa resmen adapte olması ve aynı zamanda Çeçen halkına karşı Putin'in yerel diktatörü olarak hizmet etmesi hakkında bkz. örneğin Fred Weir: Kremlin frets as

i) emperyalist ülkelerde ucuz işgücü olarak göçmenleri ezmek ve aşırı sömürmek için;

ii) Müslüman ulusal azınlıkları (örneğin Çeçenler ve diğer Kafkas halkları, Uygurlar vb;)

iii) Esad, General Sisi, Özbekistan, Tacikistan vb. gibi "laik" diktatörlüklere verilen desteği meşrulaştırmak

iv) Suriye, Irak, Afganistan, Somali, Mali, Nijer vb. ülkelerdeki emperyalist savaş ve müdahaleleri meşrulaştırmak.

Bu nedenlerle, emperyalist İslamofobiye yönelik yaklaşımı "sol" olarak adlandırılan kesim için en önemli sınavlardan biri olarak görüyoruz. İster göçmenler ya da ulusal azınlıklarla ilgili iç meselelerde, ister Müslüman ülkelere askeri müdahaleler gibi dış politika konularında ya da Siyonist İsrail'e ve Filistin kurtuluş mücadelesine yaklaşımda olsun, bu belaya her türlü tavizi vermek sosyal-şovenizmin ve emperyalizme teslimiyetin açık bir kanıtıdır. Ne yazık ki, çok sayıda reformist ve merkezci partinin tüm yakın tarihi, çoğunun bu testi utanç verici bir şekilde geçemediğini göstermektedir!

Bu tür bir sosyal-şoven politika, Yunanistan'ın iktidar partisi ve PEL'in başlıca güçlerinden biri olan SYRIZA tarafından hayata geçirilmektedir. *Avrupa Birliği Konseyi* 'ndeki tüm göçmen karşıtı programları kabul ettiği ve bunları sadakatle uyguladığı için (Frontex programı, vb.) AB'nin mültecilere yönelik emperyalist saldırısında tam bir ortak sorumluluk taşımaktadır. Lenin'in söylemekten hoşlandığı gibi, "*insanların sözleriyle değil, eylemleriyle yargılanması gerektiği*" uzun süredir devam eden Marksist bir gerçektir.[12] Eylemlerine bakılırsa, PEL'in anti-emperyalizmle ve göçmenler ve mülteciler için enternasyonalist dayanışmayla hiçbir ilgisi yoktur!

PEL'in köklü sosyal-şovenizminin bir başka ifadesi de Siyonist devlet İsrail'e verdiği destektir. PEL'in önde gelen isimleri bu sömürgeci yerleşimci devlete desteklerini defalarca ifade etmişlerdir. Alman LINKE'nin uzun süredir liderliğini yapan ve şu anda PEL Başkanı olan Gregor Gysi, partisinin "*İsrail ile Dayanışma*" anlamına geldiğini defalarca vurgulamıştır. Bir konuşmasında

---

Russia's once restive Islamist region takes up political Islam. Diktatör Ramzan Kadirov, Putin tarafından Çeçenistan'daki İslamcı ayaklanmayı bastırmak için göreve getirildi. Ancak Kadirov'un bölgede şeriat ve siyasal İslam'ı benimsemesi Rusya'nın laik anayasal düzenine meydan okuyor, 20 Eylül 2017 https://www.csmonitor.com/World/Europe/2017/0920/Kremlin-frets-as-Russia-s-once-restive-Islamist-region-takes-up-political-Islam

[12] V. I. Lenin: Alman ve Alman Olmayan Şovenizm (1916); in: LCW 22, s. 183

"*İsrail ile dayanışmayı Alman devlet aklı için sağlam temellere dayanan ahlaki bir unsur*"*olarak*nitelendirmiştir.[13]

2008/09'daki Gazze savaşı sırasında, Berlin'deki LINKE'nin başkanı Klaus Lederer, "*İsrail'e Destek - Dökme Kurşun Operasyonu*" sloganıyla düzenlenen bir gösteriye katıldı ve diğer burjuva partilerinden politikacılarla birlikte ana konuşmacılardan biri oldu. Alman LINKE, Filistin'de tek devletli bir çözüme yönelik her türlü desteği ve İsrail mallarını boykot etme ya da Gazze dayanışma konvoylarına katılma çağrılarını kınayacak kadar ileri gitmektedir. Hatta bu tür faaliyetleri "Anti-Semitizm" ile ilişkilendirmektedir. Ayrıca bu tür pozisyonları desteklemenin parlamento grubu üyeliğiyle bağdaşmadığını ilan ediyor! Bu pozisyonlar 2011 yılında LINKE'nin liderliği ve parlamento grubu tarafından oybirliğiyle kabul edilmiştir![14] Daha önce de bildirdiğimiz gibi, yine PEL üyesi olan Avusturya Komünist Partisi, RCIT Bölümünü defalarca "Antisemitik" olarak karaladı. Hatta tutarlı Anti-Siyonist pozisyonumuz ve bunun sonucu olarak Filistin kurtuluş mücadelesine verdiğimiz destek nedeniyle kamuya açık etkinliklerinden bile ihraç etti.[15]

---

[13] Gregor Gysi: Die Haltung der deutschen Linken zum Staat Israel, Vortrag von Dr. Gregor Gysi auf einer Veranstaltung "60 Jahre Israel" der Rosa-Luxemburg-Stiftung am 14.4.2008, http://www.juedische.at/TCgi/_v2/TCgi.cgi?target=home&Param_Kat=3&Param_RB=33&Param_Red=9722

[14] Bkz. LINKE weist Antisemitismus-Vorwürfe zurück. Der Parteivorstand der LINKEN hat am 21. Mai 2011 ohne Gegenstimmen die folgende Erklärung verabschiedet: http://www.die-linke.de/partei/organe/parteivorstand/parteivorstand20102012/beschluesse/linkeweistantisemitismusvorwuerfezurueck/; LINKE Parlamenter Grubu: Entschieden gegen Antisemitismus, 8. Juni 2011, http://www.die-linke.de/nc/dielinke/nachrichten/detail/artikel/entschieden-gegen-antisemitismus

[15] RCIT'in Avusturya şubesine yönelik devlet baskısı ve çeşitli "sol" güçler tarafından yürütülen karalama kampanyası ve fiziksel saldırılar hakkında bkz. örneğin aşağıdaki raporlar (daha fazla rapora bağlantılar içermektedir): RKOB: Viyana Savcılığı Michael Pröbsting Hakkındaki Soruşturmayı Durdurdu, 09.02.2017, https://www.thecommunists.net/rcit/investigation-vs-proebsting-stopped/; RKOB: Avusturya: Sağcı Parti RCIT Bölümüne Karşı Parlamento Soruşturması Açtı. En büyük Muhalefet Partisi Troçkistleri "Sol Aşırılık", "Antisemitizm" ve "Radikal İslamcılık" iddialarıyla karalıyor ve Federal İçişleri Bakanlığı'ndan resmi olarak soruşturma başlatmasını istiyor, 29.01.2017, https://www.thecommunists.net/rcit/parliamentary-inquiry-against-rcit-section/; RCIT: Filistin ile Dayanışma İçin Adli Kovuşturmayı Durdurun! Avusturya Devletine Michael Pröbsting'e Yönelik Suçlamaları Düşürme Çağrısı! https://www.thecommunists.net/rcit/solidarity-proebsting/; RKOB: Avusturya: "Solcu" Siyonistler Mültecilerle Dayanışma Gösterisinde Arap Göçmenlere Saldırdı! RCIT Avusturya Şubesi tarafından 26 Kasım'da Viyana'da düzenlenen ırkçılık karşıtı gösteriden (Resim ve Videolarla) Rapor, 27.11.2016, https://www.thecommunists.net/rcit/zionists-attack-rcit-austria/; RKOB: KPÖ schließt RKOB aus und macht den Weg frei für Frauenschläger der Anti-Nationalen Szene. Wiederholter körperlicher Angriff auf Genossin Gunić am Volksstimmefest, Bericht der Revolutionär-Kommunistischen Organisation BEFREIUNG zum Volksstimmefest 2016, 05.09.2016, https://www.rkob.net/wer-wir-sind-1/rkob-aktiv-bei/bericht-vs-fest-2016/; Avusturya'da 2016 1 Mayıs Raporu: Irkçı Saldırılara Karşı Ortak Direniş. Irkçı saldırılara rağmen güçlü, militan,

Büyük Güçler arasındaki rekabetin hızlanması ışığında, PEL liderliği emperyalist AB'nin bağımsız bir güç olarak kurulmasını desteklemektedir: "*Tek tek ulus devletler, şirketler ve bankalar tarafından birbirlerine karşı* kullanılmaya son vermelidir. *İrlanda gibi ülkelerin vergilerini düşürerek, sosyal ve çevresel standartları aşağı çekerek yatırımcı çekmesine artık izin verilmemelidir. Ulus devletler olarak birbirimize karşı çıkmaya devam edersek bu tür dengesizlikleri önlemek için neredeyse hiçbir şey yapamayız - işte bu yüzden Avrupa entegrasyonunu benimsemeliyiz. Ulus devletler kendi başlarına ABD ile bir ticaret savaşına asla etkili bir şekilde karşılık veremeyeceklerdir. Bu noktada Avrupa Birliği'nin birleşik bir tepki vermesine ihtiyacımız var. Elbette Avrupa Birliği'nin bazı bölümlerinin içinde bulunduğu üzücü durumun farkındayım. Ancak Avrupa ekonomisi, Avrupa'nın karşı karşıya olduğu çevre sorunları, bu kıtada savaşın önlenmesi ve nihayetinde sosyal sorun ve özellikle de giderek artan bir şekilde Avrupalı kimliğini benimseyen gençler - bunların hepsi Avrupa entegrasyonunu gerektiriyor, tersini değil*."[16]

Elbette PEL, Afrika ya da Ortadoğu'da emperyalist askeri müdahaleye, İsrail'e ya da olağanüstü hal ilanına verilen bu tür destekleri, bitmek bilmeyen pasifizm, "B*irleşmiş Milletler'in önemi*", "b*arışçıl çözümlere duyulan ihtiyaç"*vb. çağrılarıyla birleştirmektedir.[17] Bu tür laf kalabalığı kısmen (eski) Stalinist muhalefet partileri olarak bu güçlerin onlarca yıllık küçük burjuva pasifist geleneğinden, kısmen de AB'den farklı bir dış politika savunuyor olmalarından kaynaklanmaktadır. Avrupa tekelci burjuvazisinin Washington'dan bağımsız bir pozisyon isteyen kanadına uyum sağlamaktadırlar. Doğal olarak, bağımsız bir Büyük Güç olarak (yani ABD'nin askeri desteği olmadan), AB siyasi ve askeri olarak çok daha zayıf olacaktır. Böylesine zayıflamış bir emperyalist blok olarak AB, diğer rakipleriyle kısa vadeli bir çatışma için değil, onlarla işbirliği ve "pasifist" ilişkiler için çaba göstermelidir.

---

enternasyonalist gösteri, Devrimci Komünist Örgüt LIBERATION tarafından Viyana'da düzenlenen 2016 1 Mayıs'ını kutlayan çokuluslu, enternasyonalist gösteri hakkında Rapor (Resimler ve Videolarla), https://www.thecommunists.net/rcit/report-may-day-2016-in-austria/; RCIT: Zafer! RKOB Sözcüsü ve Filistin Dayanışma Aktivisti Johannes Wiener Hakkındaki Suçlama Düşürüldü! 10.1.2013, http://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/solidarity-with-wiener-won/

[16] Enternasyonalist Bir Cevap, Avrupa Solu Başkanı Gregor Gysi'nin 9 Haziran 2018 tarihinde Leipzig'de düzenlenen Federal Parti Kongresinde mülteciler ve göç konusundaki tartışmalar üzerine yaptığı konuşma, https://www.transform-network.net/blog/article/an-internationalist-answer/

[17] Marksistler daha Birinci Dünya Savaşı öncesinde uluslararası tahkim mahkemelerinde bu tür yanılsamalara karşı mücadele etmeye başladılar. Ne yazık ki reformistler bundan hala bir ders çıkarmış değiller! (Bu konuda bkz. örneğin Annelis Laschitza: Zur Rolle des Zentrismus 1911/12. Ein Beitrag über den Zusammenhang von Imperialismus und Opportunismus, in: Fritz Klein (Ed.): Studien zum deutschen Imperialismus vor 1914, Berlin 1976)

Japon Komünist Partisi

Japon Komünist Partisi (JCP) hiçbir zaman bir koalisyon hükümetinin parçası olmamıştır. Resmi olarak yaklaşık 300.000 üyesi ve ülke genelinde 20.000 şubesi bulunan eski Stalinist, sosyal demokrat büyük bir muhalefet partisidir. JCP, 2017 Temsilciler Meclisi seçimlerinde 4,4 milyon oy ya da %7,91 oy almıştır. Parti 2016 yılında yapılan Meclis seçimlerinde ise 6,02 milyon oy ya da %10,74 oy almıştı.[18]

JCP'nin 1945'teki yasal varlığının başlangıcından bu yana önemli bir programatik özelliği, Japonya'nın emperyalist karakterinin inkar edilmesidir. Parti, Japonya'nın 1945 öncesinde emperyalist bir güç olduğunu kabul etmekle birlikte, o tarihten bu yana köklü bir değişim yaşandığını iddia etmektedir. Ağustos 1948'de yapılan Merkez Komite Plenumu'nda kabul edilen programatik bir deklarasyonda JCP, Japonya'nın bağımsız (yani bağımsız emperyalist) bir devlet olarak statüsünün geri kazanılmasını hedefleri olarak tanımladı. "*Japonya'nın kendini savunma hakkı*", "*ulusal ve tarihsel olarak kendisine ait olan adaların Japonya'ya geri*verilmesi" ve "*Japon ekonomisinin bağımsızlığının garanti*altına alınması" çağrısında bulundu:

"*2. Bağımsızlık: egemenliğin tamamen geri kazanılması. (Egemenliği ihlal edecek hiçbir yükümlülük üstlenilmeyecektir). 3. Toprak: ulusal ve tarihsel olarak Japonya'ya ait olması gereken adaların Japonya'ya geri verilmesi. (...) 5. Savaşın reddi ve meşru müdafaa hakkı: Savaşın reddi; Japonya'yı uluslararası bir anlaşmazlığa sürükleyebilecek her türlü koşula karşı çıkılması ve Japonya'nın meşru müdafaa hakkının onaylanması. 6. Ekonomi: Japon ekonomisinin bağımsızlığının ve halkın yaşamının iyileştirilmesinin garanti altına alınması ve dünyanın her ülkesiyle eşit ekonomik ilişkilerin kurulması.*"[19]

JCP liderliği tarafından Eylül 1957'de yayınlanan (ve daha sonra bir kongrede kabul edilen) bir program taslağında aşağıdaki niteleme yer alıyordu: "*Bugün Japonya'yı temelde yönetenler ABD emperyalizmi ve onunla bağımlı müttefiklik ilişkileri içinde olan Japon tekelci sermayesidir. Japonya son derece gelişmiş bir kapitalist ülke olmasına rağmen, ABD emperyalizmi tarafından yarı işgal edilmiş, fiilen bağımlı bir ülke haline* gelmiştir."[20] Parti buradan, ana hedefin, diğerlerinin yanı sıra "*ulusun tam bağımsızlığının*" elde edilmesi olan bir "*demokratik halk devrimi*" olduğu sonucuna varmıştır.

---

[18] JCP nedir? Japon Komünist Partisi Profili (Kasım, 2017), https://www.jcp.or.jp/english/2011what_jcp.html

[19] Japonya Komünist Partisi Merkez Komitesi: The Fifty Years of the Communist Party of Japan, Japonya Komünist Partisi Merkez Komitesi Yayın Bürosu tarafından yayınlanmıştır, Tokyo 1973, s. 106

[20] Japonya Komünist Partisi'nin Elli Yılı, s. 136

"*Shojiro Kasuga, Tomochika Naito ve Japonya'yı temelde bağımsız bir emperyalist güç olarak gören diğerleri gibi*" parti içi muhalifler "revizyonist" olarak suçlandı ve sonuç olarak ihraç edildi.[21]

JCP, Japonya'nın küresel ekonomideki en güçlü emperyalist güçlerden biri haline geldiği günümüze kadar - İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinden 70 yıldan fazla bir süre sonra - bu pozisyonunu korumaktadır! JCP, 2004 yılında kabul ettiği programında Japonya'yı şu şekilde tanımlamaktadır:

"Japonya son*derece gelişmiş bir kapitalist ülke olmasına rağmen, topraklarının önemli bir kısmı, askeri meseleleri ve diğer devlet işleri ABD tarafından kontrol edilen, fiilen bağımlı bir* ülkedir. *(...) Amerika Birleşik Devletleri, Japonya'nın askeri ve diplomatik işleri üzerinde hala önemli bir güce sahiptir ve Japonya'nın ekonomik işlerine müdahale etmek için muazzam gücünü sürekli olarak kullanmaktadır. Birleşmiş Milletler'de ve diğer uluslararası forumlarda Japon hükümet temsilcileri sıklıkla ABD hükümetinin sözcüsü rolünü oynamaktadır. Japonya-ABD ilişkileri eşit haklara sahip bir ittifak değildir. Japonya'nın mevcut durumu, sadece gelişmiş kapitalist ülkeler arasında değil, sömürgeciliğin tarihe karıştığı günümüz dünyasının uluslararası ilişkilerinde de sıra dışı olan ABD'ye tabi olma durumuyla dikkat çekmektedir.* ABD'*nin Japonya üzerindeki egemenliği açıkça emperyalist bir karaktere sahiptir çünkü ABD'nin dünya stratejisi ve ABD tekelci kapitalizminin çıkarları doğrultusunda Japonya'nın egemenliğini ve bağımsızlığını ayaklar*altına almaktadır."[22]

Buradan hareketle JCP'nin programatik görevleri arasında bağımsız (tabii ki "barışçıl") bir emperyalist devletin kurulması yer almaktadır:

"*Japon toplumunun şu anda ihtiyaç duyduğu değişim, sosyalist bir devrim yerine demokratik* bir devrimdir. *Bu, Japonya'nın ABD'ye olağanüstü bağlılığına ve büyük şirketlerin ve iş çevrelerinin zorba yönetimine son veren bir devrimdir; Japonya'nın gerçek bağımsızlığını güvence altına alan ve siyasette, ekonomide ve toplumda demokratik reformlar gerçekleştiren bir devrimdir. Her ne kadar bunlar kapitalizm çerçevesinde gerçekleştirilebilecek demokratik reformlar olsa da, bunların tam anlamıyla başarılması, devlet iktidarının Japonya'nın tekelci kapitalizmini temsil eden ve ABD'ye tabi olan güçlerden Japon halkının temel çıkarlarını temsil eden güçlere devredilmesiyle mümkün olabilir. Bu demokratik değişimin başarılması, halkın acı çekmesine neden olan sorunların çözülmesine yardımcı olacak ve halkın*

---

[21] Japon Komünist Partisi'nin tarihi hakkında ayrıca bakınız Hans Modrow, Manfred Sohn: Vor dem großen Sprung? Überblick über die Politik der Japanischen Kommunistischen Partei, GNN-Verlag, Schkeuditz 2000

[22] Japon Komünist Partisi Programı, 17 Ocak 2004 tarihinde JCP 23. Kongresinde kabul edilmiştir, http://www.jcp.or.jp/english/23rd_congress/program.html

çoğunluğunun temel çıkarlarını koruyan bağımsız, demokratik ve barışçıl bir Japonya inşa etmenin yolunu açacaktır."

JCP programına göre, böyle bağımsız bir emperyalist Japonya, Japonya-ABD Güvenlik Anlaşmasını feshedecek ... ve ABD emperyalizmiyle "*eşit*koşullarda" işbirliğini sürdürecektir! "*Japonya, ABD ile eşit koşullarda bir dostluk anlaşması imzalayacaktır. Finans, döviz ve ticaret de dahil olmak üzere tüm alanlarda bağımsızlığı tesis etmek için ekonomik konularda da haksız ABD müdahalesi reddedilecektir*."

JCP, tüm sol-reformist partiler gibi pasifizmi vaaz edip Birleşmiş Milletler'i överken[23], programında emperyalist "teröre karşı savaş "ı desteklemeye hazır olduğunu da belirtmektedir: "*Hem halkı mağdur eden ayrım gözetmeyen terörist saldırılara hem de misilleme savaşlarına karşı çıkın ve terörizmin ortadan kaldırılması için uluslararası çağrıları ve ortak eylemi arttırmak için çalışın*." Aynı şekilde JCP lideri Shii Kazuo da "*küresel toplumu*" (yani BM Güvenlik Konseyi'ne hakim olan emperyalist Büyük Güçleri) "*terörizmi ortadan kaldırmak için*" güçlerini birleştirmeye çağırdı: "*O (Shii, Ed.) küresel toplumun terörizmi dünyanın dört bir yanından yok etme çabalarında birleşmesi gerektiğini vurgulamaya devam ediyor*."[24]

JCP: Japon Emperyalizmi için Alternatif Strateji Danışmanı

Bağımsız bir emperyalist Japonya'ya verilen bu destek, içinde bulunduğumuz dönemde merkezi konulardaki sosyal-emperyalist pozisyonlara da yansımaktadır. Eylül 2000'de yayınlanan bir programatik bildiride JCP, barışçıl bir dünya ve ordunun dağıtılması için çalışma iradesini bir kez daha ilan etti ... ancak iki önemli nitelemeyle. Birincisi, böyle bir pasifist senaryo ancak "*Asya'da istikrarlı barışın sağlam bir şekilde sürdürülmesi ve Anayasa'nın 9. Maddesinin tam olarak uygulanması konusunda toplumsal mutabakatın olgunlaşması koşuluyla*" arzu edilmelidir. Emperyalist güçlerin egemen olduğu bir dünyada "*istikrarlı barış*" olamayacağı ve olmayacağı için (ve ABD, Çin, Japonya ve Hindistan arasında Doğu ve Güney Asya'da hegemonya için rekabet göz önüne alındığında kesinlikle mevcut değildir) ve

---

[23] Örneğin JCP'nin Birleşmiş Milletler'in nükleer silahların yasaklanmasına yönelik taahhüt içermeyen ve anlamsız çağrılarına verdiği coşkulu desteğe bakınız: JCP Başkanı Shii nükleer silahların yasaklanması anlaşmasını memnuniyetle karşılayan bir açıklama yayınladı, 9 Temmuz 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/07/20170709jcp-chair-shii-issues-statement.html ve Shii nükleer silahların yasaklanması anlaşması taslağını memnuniyetle karşılayan bir açıklama yayınladı, 24 Mayıs 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/05/20170524shii-issues-statement.html

[24] Şii, Paris'teki terör saldırılarını kınadı, 15 Kasım 2015 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2015/11/20151115-shii-condemns-terror-attacks-in-paris.html

"*kamuoyu mut*abakatı" Japon tekelci sermayesinin gerici güçlerinin de silahsızlanmayı kabul etmesi gerektiği anlamına geldiği için (ki elbette bunu asla yapmayacaklardır), böyle bir pasifist gelecek çok uzak bir geleceğe ertelenmektedir.

Ancak tüm deklarasyonun en önemli ifadesi son cümledir: "*Durum gerektirdiği takdirde, halkın güvenliğini sağlamak için mevcut SDG'den yararlanmamız doğal olacaktır*."[25] Bu, JCP'nin "*durum gerekti*rirse" Japonya'nın emperyalist ordusunun konuşlandırılmasını desteklemesinden başka bir anlama gelmemektedir.

Gerçekte JCP, Japon emperyalizminin kendisini ABD emperyalizmine tabi rolünden "kurtarması" için bir danışman olarak hareket etmektedir. Bunun bir başka örneği de JCP'nin Abe hükümetini 2015 yılında alternatif bir emperyalist finans kurumu olarak kurulan Çin egemenliğindeki *Asya Altyapı Yatırım Bankası* 'na (AIIB) katılmadığı için eleştirmesidir. JCP'nin lideri Shii Kazuo, "*hükümetin Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kurucu üyesi olmama kararına [tepki olarak] Japon hükümetinin Asya'ya odaklanması planlanan yeni küresel yatırım bankasına katılmasını*" talep etti.[26] JCP liderliği bu öneriyi "*AAYB'nin büyük ekonomik güçleri merkeze alan mevcut düzenin yerini alacak alternatif bir uluslararası ekonomik düzeni keşfetmeye yönelik bir hamleyi temsil*ettiğini" iddia ederek garip bir şekilde gerekçelendirmektedir. Belli ki, Çin'in kendisinin halihazırda bir "*büyük ekonomik güç*" haline geldiği gerçeğini duymamışlar. Elbette gerçekte tüm bunlar JCP'nin bağımsız Japon emperyalizmi için bir strateji sunma konseptini gizleyen ikiyüzlü laf kalabalığından başka bir şey değildir.

JCP'nin Japonya'nın Büyük Güç olarak hareket etmesi için danışmanlık yapan sosyal-emperyalist rolüne bir başka örnek de muhafazakar Abe hükümetini son gümrük vergisi anlaşmazlığında Trump Yönetimi ile yeterince sıkı pazarlık yapmadığı için eleştirmesidir: "JCP, Japonya ile ABD*arasında Japonya'nın ekonomik egemenliğini ABD'ye satan ikili ticaret müzakerelerine şiddetle karşı*çıkmaktadır."[27]

Ayrıca JCP, Japonya'nın tarihinde fethettiği çeşitli adaları savunmak için sırasıyla iade çağrısında bulunmaya devam etmektedir. Örneğin 2004 programında "*tarihsel olarak Japonya'nın bir parçası olan Chishima (Kurile)*

---

[25] JCP'nin Anayasa'nın 9. Maddesi ile Öz Savunma Kuvvetleri arasındaki ilişkiye dair görüşü, 30 Eylül 2000, https://www.jcp.or.jp/english/jps_weekly/e000930_03.html

[26] Japonya'nın AAYB'ye katılması için çok geç değil: Shii, 2 Nisan 2015 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2015/04/20150402i.html

[27] JCP, Japonya'nın ekonomik egemenliğini hiçe sayan Japonya-ABD ticaret müzakerelerine karşı çıkıyor, 28 Eylül 2018, http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2018/09/20180928-jcp-opposes-the-japan-us-trade.html

Adaları ile Habomai Adaları ve Shikotan Adası'nın Japonya'ya iadesini" talep etmektedir. (Bu adalar 1945'ten beri SSCB ve dolayısıyla Rusya tarafından kontrol edilmektedir.[28]) Aynı şekilde, 1972 yılında ABD emperyalizmi tarafından Japonya'ya devredilen Senkaku/Diaoyu adalarını da Japonya'nın kontrol etme hakkı olduğu konusunda ısrar etmektedirler. Ancak bu adalar üzerinde Çin de hak iddia etmektedir ve bunun sonucunda 2012 yılında iki güç arasında hararetli gerilimler yaşanmıştır.[29] Ancak sosyal-emperyalist JCP, 1972'den günümüze kadar Japonya'nın iddialarını güçlü bir şekilde savunmuştur.[30]

JCP, Japonya'nın *Dokdo/Takeshima Adası* üzerindeki hak iddiaları söz konusu olduğunda da aynı sosyal-yurtsever pozisyona sahiptir. Bu adalar 1905 yılında Japon emperyalizmi tarafından Kore'den çalınmıştır ve uzun zamandan beri Güney Kore tarafından da talep edilmektedir.[31]

---

[28] Bu arada JCP'nin 1945'ten beri, yani Sovyetler Birliği'nin yozlaşmış bir işçi devleti (ya da JCP'nin iddia ettiği gibi "sosyalist bir ülke") olduğu bir dönemde, bu adaların teslim edilmesini talep ettiğini de belirtelim. Başka bir deyişle, Japon emperyalizminin "ulusal haklarını" yabancı bir "sosyalist ülkenin" haklarından üstün tutacak kadar sosyal-şoven bir partiydi! "Tek ülkede sosyalizm" anlayışları, öncelikle Japon yurtseverleri ve ancak ikinci olarak "sosyalistler" oldukları anlamına geliyordu!

[29] Michael Pröbsting: Japon ve Çin emperyalizminin şovenist savaş çığırtkanlığına hayır! 23.9.2012, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/no-war-between-china-and-japan/

[30] 1972'de ABD emperyalizmi Senkaku/Diaoyu adalarını Japonya'ya devrettiğinde, JCP 31.3.1972'de "*Senkaku Adaları - Japon Toprakları*" başlıklı bir bildiri yayınlayarak tutumunu açıkladı: "*Okinawa Yasama Meclisi, 3 Mart tarihli genel kurul oturumunda 'Senkakuların Japon toprağı olduğu açıktır ve toprak hakları konusunda tartışmaya yer yoktur' kararını* almıştır. *Partimizin görüşü bu iddianın doğru olduğu yönündedir. Partimizin Senkakus sorununa ilişkin görüşünü bir kez daha açıklamak isteriz. Partimiz bir süredir bu konuyla ilgili olarak araştırmalar yürütmüş, tarihsel arka planı ve uluslararası hukuk çerçevesindeki ilişkileri incelemiştir. Araştırmalarımız Senkakus'un Japonya'nın toprağı olduğunu açıkça ortaya koy*muştur." (Senkaku Adaları--Japon Toprakları. JCP Daimi Başkanlık Divanı Üyesi Tomio Nishizawa'nın Basın Toplantısı, Akahata, 31.3.1972; http://www.japan-press.co.jp/modules/feature_articles/index.php?id=34) 2010 yılında yaptığı bir açıklamada bu pozisyonunu yinelemiştir: "*Bildirinin yayınlanmasından sonra ortaya çıkan tarihi belgelerde dahi, JCP'nin bu görüşünü gözden geçirmesini gerektirecek herhangi bir bulgu ortaya konmamıştır. Uluslararası hukuk uyarınca bir ülke egemenliğini sadece kendi karasuları içerisinde kullanabilir. Bu nedenle, Japonya Sahil Güvenliği'nin yabancı gemilerin yasadışı faaliyetlerini*engellemesi doğaldır." (Senkaku Adaları meselesi nasıl çözülür? Japan justifiably claims sovereignty; 20.9.2010, http://www.japan-press.co.jp/modules/feature_articles/index.php?id=34; www.japan-press.co.jp JCP gazetesi Japan Weekly Press'in web sitesidir) Ve yine, Çin ile yaşanan gerilimin ortasında, reformist JCP 21.8.2012 tarihinde ısrar etmiştir: "*Senkaku Adaları ile ilgili olarak Ichida, Japonya'nın adalara sahip olmasının tarih ve uluslararası hukuk temelinde meşru olduğunu açıkça ortaya koyan JCP'nin 2010 tarihli açıklamasına atıfta*bulunmuştur." (Toprak sorunlarını çözmek için sakin diplomatik çabalara ihtiyaç var: JCP Ichida; 21.8.2012, http://www.jcp.or.jp/english/jps_2012/20120821_04.html)

[31] JCP liderliği 1977'de şöyle demiştir:*"... JCP 1977'de Japonya'nın Tkashima Adası üzerinde egemenlik iddiasında bulunmak için tarihsel meşruiyete sahip olduğu görüşünü ifade*etmiştir"

Ancak JCP'nin sosyal-emperyalizminin daha da kötü bir örneği, son yıllarda nükleer ve füze denemeleri yapmaya cüret eden Kuzey Kore'ye karşı Büyük Güçlerin saldırganlığına verdiği tam ve koşulsuz destek olmuştur.[32] En büyük emperyalist güçlerin (Japonya'nın desteğiyle ABD ve hatta Çin ve Rusya'nın zımni desteği) baskısına karşı bu küçük ülkeyi desteklemek yerine, Kuzey Kore'nin emperyalist saldırganlığa karşı kendini savunabilmesi için bazı nükleer füzeler edinme hakkını savunmak yerine, tüm bunların yerine, sosyal-emperyalist JCP bir dizi düşmanca açıklama yayınladı. "*Kuzey Kore'nin pervasız eylemini şiddetle kınamaktadır. (...) JCP, Kuzey Kore'nin BMGK kararlarına uymasını ve daha fazla askeri provokasyona girişmemesini şiddetle talep*etmektedir."[33] Hatta Kuzey Kore'ye karşı açlık ablukasının

---

(Takeshima sorunu diplomasi yoluyla çözülmelidir: JCP başkanı; 11 Ağustos 2012, http://www.jcp.or.jp/english/jps_2012/20120811_01.html) Bu görüş Ağustos 2012'de de tekrarlanmıştır: "*Takeshima Adası ile ilgili olarak Ichida, Japonya'nın ada üzerinde egemenlik iddiasında bulunmak için tarihi gerekçeleri olduğunu belirten JCP'nin 1977 tarihli açıklamasına atıfta* bulundu." (Toprak sorunlarını çözmek için sakin diplomatik çabalara ihtiyaç var: JCP Ichida; 21 Ağustos 2012, http://www.jcp.or.jp/english/jps_2012/20120821_04.html)

[32] Bkz: RCIT: Trump-Kim Zirvesi Doğu Asya'da Barışa Giden Yolu Açtı mı? 14.06.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/has-the-trump-kim-summit-opened-the-road-to-peace-in-east-asia/; RCIT: Kuzey Kore: Amerikan Savaş Kışkırtıcılarını Durdurun! ABD Emperyalizminin Çılgın Adamına Karşı Kuzey Kore'yi Savunun! Kahrolsun Kuzey Kore'ye yönelik emperyalist yaptırımlar! Stalinist Kim Rejimi için siyasi desteğe hayır! 11 Ağustos 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/stop-us-madman-threatening-north-korea/; RCIT: ABD'nin Rusya, İran ve Kuzey Kore'ye Yönelik Yaptırımları Ekonomik Savaş İlanıdır, 30 Temmuz 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/north-america/us-sanctions-vs-russia-iran-north-korea/; RCIT: Kuzey Kore: ABD Emperyalizminin Savaş Tüccarlığını Durdurun! 4 Nisan 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/us-aggression-vs-north-korea/; RCIT: Doğu Asya'da Yeni Emperyalist Tehditler: Kuzey Kore'den Elinizi Çekin! 12.3.2013, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/defend-north-korea/; RCIT: Kuzey Kore'ye Karşı Savaşa Hayır! Savaşın Başladığı Gün Protesto Çağrısı! 6.4.2013, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/no-war-against-north-korea/; Michael Pröbsting: Kuzey Kore'ye karşı ABD Saldırganlığı: CWI'nin "Sosyalist" Pasifizmi, 12.09.2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/cwi-and-north-korea/.
Kuzey Kore'deki kapitalist restorasyon konusunda okuyucuları yakın zamanda yayınladığımız birkaç makaleye yönlendiriyoruz: Michael Pröbsting: Kuzey Kore'de Kapitalist Restorasyon Rubicon'u Geçti mi Geçmedi mi? Władza Rad'ın (Polonya) Polemiğine Yanıt, 15 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/theory/has-capitalist-restoration-in-north-korea-crossed-the-rubicon-or-not/; Michael Pröbsting: Kuzey Kore'de Kapitalist Restorasyondan Hangi Anlamda Söz Edilebilir? "Władza Rad "daki Polonyalı Yoldaşların Çeşitli İtirazlarına Yanıt, 21 Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/theory/north-korea-and-the-marxist-theory-of-capitalist-restoration/; Michael Pröbsting: Yine Kuzey Kore'de Kapitalist Restorasyon Üzerine, 12 Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/again-on-capitalist-restoration-in-north-korea/; Michael Pröbsting: Dünya Perspektifleri 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Gebe Bir Dünya. Dünyadaki Durum, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri Üzerine Tezler, RCIT Books, Viyana 2018, Bölüm VI. Kore Yarımadası: Emperyalist Saldırganlık, Kapitalist Restorasyon ve Devrimci Savunuculuk, s. 95-105, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/

[33] Kazuo Shii: JCP Kuzey Kore'nin balistik füze fırlatmasını şiddetle kınamakta ve mevcut krizin aşılması için derhal doğrudan görüşmeler yapılması çağrısında bulunmaktadır, 29

uygulanmasını açıkça talep edecek kadar ileri giderek "*ülkeye karşı artırılmış ekonomik yaptırımların sıkı* bir şekilde uygulanması" çağrısında bulunur.[34]

Özetle, hem PEL hem de JCP katı Batı yanlısı sosyal-emperyalist partilerdir. İşçi sınıfının çıkarına olan sosyalist bir program yerine, sırasıyla Avrupa ve Japon emperyalizmi için alternatif bir politikayı (ABD'den bağımsızlık, Rusya ve Çin ile işbirliği) savunmaktadırlar. Böyle bir sosyal-emperyalist programı pasifist söylemlerle birleştiriyorlar.

Kasım 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/11/20171129-jcp-strongly-condemns-north-koreas.html. Aynı pozisyon diğer çeşitli açıklamalarda da ifade edilmiştir. Bkz. örneğin, JCP Kuzey Kore'nin nükleer denemesini kınadı ve mevcut krizin aşılması için doğrudan görüşmeler yapılması çağrısında bulundu, 4 Eylül 2017, http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/09/20170904-jcp-condemns-north-koreas-nuclear.html; Shii, Kuzey Kore'nin balistik füze fırlatmasını protesto eden bir açıklama yayınladı, 22 Mayıs 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/05/20170522shii-issues-statement.html; Shii, Kuzey Kore'nin füze fırlatmasını protesto etti, 14 Şubat 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/02/20170214-shii-protests-north-koreas.html; Shii, Kuzey Kore'ye yönelik yeni BMGK yaptırımlarını memnuniyetle karşıladı, 4 Mart 2016 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2016/03/20160304-shii-welcomes-new-unsc-sanctions-on-north-korea.html

[34] Şii, Kuzey Kore'nin füze fırlatmasını kınayan bir açıklama yayınladı, 30 Ağustos 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/08/20170830-shii-issues-statement.html; aynı formülasyon Şii explains to press JCP proposal on North Korea issue'da da tekrarlanıyor, 20 Şubat 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/02/20170220-shii-explains-to-press.html

XXIV. Büyük Güç Rekabetiyle Yüzleşen Sol: Doğu Yanlısı Sosyal-Emperyalistler (Stalinistler)

Geleneksel olarak Stalinizm (genel olarak reformizm gibi) her zaman burjuvazinin bir kesimiyle diğerine karşı *stratejik bir ittifak* kurmaya çalışmıştır. Bu amaç uğruna işçiler ve ezilenler arasındaki nüfuzunu *ikincilleştirmeye ve manipüle* etmeye istekli olmuştur. Bu hem ulusal hem de uluslararası alanda geçerliydi. Buna karşılık, otantik Troçkizm her zaman işçi sınıfını ve ezilenleri ulusal ve uluslararası alanda burjuvazinin *tüm* kesimlerine ve *tüm* Büyük Güçlere karşı bir araya getirmeye çalışmıştır.

Bu nedenle, Stalinistler küresel olarak daha güçlü bir güçken, yani 1989-91'de SSCB'nin çöküşünden önce, emperyalist burjuvazinin "gerici" bir fraksiyonuna karşı "demokratik", "antifaşist", "yurtsever" bir fraksiyonuyla işbirliği ararlardı. Bu, emperyalist partilerle halk cephesi hükümetlerine katılmanın teorik gerekçesiydi (örneğin Fransa'da 1936, 1945, 1981 veya 1997'de; İtalya'da 1945, 1996, 2004'te).[1] Bu aynı zamanda emperyalist devletlerin bir kampını diğerine karşı desteklemenin de teorik gerekçesiydi (örneğin İkinci Dünya Savaşında Almanya ve İtalya'ya karşı ABD ve İngiltere'yi desteklemek).

Maoist ve Maoizm sonrası Çin örneğinde bu reformist teori, sözde "sosyal-emperyalist" SSCB'ye karşı ABD ve Avrupa emperyalizmi ile aşırı gerici işbirliğini meşrulaştırmak için bile kullanıldı.[2] (Aslında tüm Stalinist devletler - hem SSCB liderliğindeki kampta hem de Çin'de - kapitalist ya da hatta emperyalist devletler değil, bürokratik bir kastın kapitalizm sonrası planlı ekonomi temelinde işçi sınıfı ve köylülük üzerinde diktatörce hüküm sürdüğü yozlaşmış işçi devletleriydi.[3]) Sonuç olarak, tuhaf bir anekdottan bahsetmek

---

[1] Stalinist Halk Cephesi politikası üzerine geniĢ bir literatür mevcuttur. Bkz. örneğin Tom Kemp: Stalinism in France, New Park Publications, Londra 1984; Jaques Danos, Marcel Gibelin: Die Volksfront in Frankreich. Generalstreik und Linksregierung im Juni '36, Junius Verlag, Hamburg 1982. Leon Troçki bu Stalinist anlayışı kapsamlı bir şekilde eleştirmiştir. Bkz. örneğin Leo Trotsky: Whither France? New Park Publications, Londra. Önde gelen Stalinist teorisyen Halk Cephesi kavramını 1935'ten sonra çeşitli konuşmalarında ve yazılarında dile getirmiştir. Bunlar şu kitapta özetlenmiştir: Georgi Dimitroff: Birleşik Cephe. The Struggle Against Fascism and War, Proletarian Publishers, San Francisco 1975

[2] Bu konuda örneğin *Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi* broşürümüzdeki "Süper Güç Teorisinin Maoist Kökeni" bölümüne bakınız (tam başlık ve bağlantı için yukarıdaki dipnota bakınız).

[3] Stalinist devletlere ilişkin Troçkist teorinin daha ayrıntılı bir incelemesi Leon Troçki'de okunabilir: The Revolution Betrayed (1936), Pathfinder Press 1972. RCIT'nin analizi Michael Pröbsting kitabımızın II. bölümünde özetlenmiştir: Küba Devrimi Satıldı mı? Devrimden Kapitalizmin Restorasyonuna Giden Yol, Viyana 2013, https://www.thecommunists.net/theory/cuba-s-revolution-sold-out/. Ayrıca bakınız Yossi

gerekirse, Batı Avrupa'daki Maoist grupların üyelerine 1970'lerde "*anavatanlarını*" "*Doğu'dan gelen sosyal-emperyalist tehdide*" karşı savunmak için emperyalist orduya katılmaları talimatı verildi!

Kısacası, Stalinist partiler burjuvazinin bir kampıyla diğerine karşı, emperyalist devletlerin bir kampıyla diğerine karşı yaptıkları işbirliğini, bunun "sosyalist" devletlerin (SSCB, Çin, Doğu Avrupa, Vietnam, Kuzey Kore, Küba, vb.) savunulmasına yardımcı olacağını ileri sürerek meşrulaştırdılar. Sonuç olarak, yozlaşmış işçi devletlerinin egemen Stalinist bürokrasisinin hizmetindeki kapitalizm ve emperyalizm yanlısı sözde sosyalistlerdi.

Ancak bu durum şimdiki durumdan farklıdır çünkü bugün artık hiçbir "sosyalist" devlet, yani yozlaşmış işçi devleti yoktur. Şimdi bu Stalinistler, yozlaşmış bir işçi devletinin muhafazakar bürokrasisi aracılığıyla dolaylı olarak değil, *doğrudan* emperyalist devletlerin bir kampındaki egemen sınıfın bir fraksiyonuna hizmet ediyorlar. Bu nedenle bu tür bir sosyal-emperyalizm *burjuva jeopolitikçiliği* biçimini alır. Burjuva jeopolitizmi diyoruz çünkü bu, dünyadaki durumu ve mücadelenin görevlerini, işçi sınıfının ve ezilen halkların davasını ilerletmek için uluslararası sınıf mücadelesi açısından değil, dünyayı eski Büyük Güçlerin (ABD, AB ve Japonya) aleyhine ve yeni Büyük Güçlerin (Çin ve Rusya) lehine yeniden düzenlemek açısından tanımlamak anlamına gelmektedir. Burjuva jeopolitikçiliği, klasik Stalinist "tek ülkede sosyalizm" teorisinin gayrimeşru çocuğudur. "Sosyalizmi" siler ve bir tür "tek ülkede kapitalizm" ile yetinir.

Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı Etrafındaki Stalinist İttifak

SSCB'nin dağılmasından bu yana Stalinist partiler bölünmüş ve parçalanmış durumdadır ve herhangi bir uluslararası merkezi örgütlenmeden yoksundur. Bazı ülkelerde paralel olarak birden fazla Stalinist oluşum bulunmaktadır. "Tek ülkede sosyalizm" dogmalarına sadık kalarak, her şeyden önce *ulusal* partiler olarak var olmakta ve her türlü uluslararası taktiği ulusal çıkarlarına tabi kılmaktadırlar. Ancak bu, Stalinist partilerin dünya politikasıyla ilgili konularda pozisyon almadıkları anlamına gelmez. Uluslararası işbirliği için çaba göstermedikleri anlamına da gelmez.

Bugün birçok *Stalinist* parti, *Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı* (IMCWP) olarak adlandırılan *toplantıya* gevşek bir şekilde bağlıdır. Bu, 1998 yılında *Yunanistan Komünist Partisi* (KKE) tarafından başlatılan yıllık bir konferanstır. Bu konferansa katılan partiler ortak bildiriler yayınlamaktadır.

Schwartz: Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti Deforme Olmuş Bir İşçi Devleti miydi? Ağustos 2015, https://www.thecommunists.net/theory/south-yemen/

Bazıları *International Communist Review*[4] adlı bir dergi yayınlamakta ve bir *Çalışma Grubu* oluşturmaktadır. Bu yapılar çok federalist ve gevşek bir temelde var olsalar da, yine de bazen önemli dünya siyasi olayları hakkında ortak açıklamalar yapmayı başarırlar.

Yukarıda adı geçen Stalinist partilerin bir kısmı IMCWP konferanslarına sık sık katılmaktadır. Bunlar arasında Çin, Vietnam, Küba, Kuzey Kore ve Laos'un iktidardaki Stalinist partileri; Hindistan'ın iki büyük Komünist Partisi - CPI ve CPI(M) - , Rus KPRF ve RKRP, Güney Afrika, Brezilya, Venezüella, Suriye, Yunanistan, Portekiz KP'leri ve bir dizi diğer küçük parti yer almaktadır.

Bu partilerden bazıları, yukarıda da gösterdiğimiz gibi, emperyalist Çin'i kayıtsız şartsız destekledikleri bir "sosyalist devlet" olarak görmektedir. Bunlar arasında Çinliler, Kübalılar vb. devlet partilerinin yanı sıra CPSA gibi diğerleri de bulunmaktadır. Ancak Stalinist partiler Rusya ve Çin'in sınıfsal karakteri konusunda birleşik bir görüşe sahip değiller. Örneğin Yunan KKE daha eleştireldir ve piyasa reformlarından duyduğu memnuniyetsizliği dile getirmektedir. Aynı şekilde, Rusya'nın sınıf karakteri konusunda da - yukarıda gösterdiğimiz gibi Rus katılımcı partiler arasında da - farklı görüşler bulunmaktadır.

Bununla birlikte, hepsi de dünyayı farklı emperyalist Büyük Güçler (Çin ve Rusya dahil) arasındaki rekabetle karakterize edilen bir dünya olarak *değil*, ABD ve müttefiklerinin en tepede olduğu *tek* bir emperyalist kampın hakim olduğu bir dünya olarak görmekte hemfikirdir. Sonuç olarak, ABD ile çatışma halinde olan güçleri destekleme ve Çin/Rusya kampı ile çatışma halinde olan güçleri kınama konusunda da hemfikirdirler.

Bu durum her yıl düzenlenen IMCWP'nin çeşitli ortak deklarasyonlarında açıkça görülmektedir. Stalinist partiler, Kasım 2018'de Atina'da düzenlenen bir konferansta kabul edilen son bildirgelerinde, "emperyalist" kategorisini yalnızca ABD ve müttefiklerinden bahsederken kullanmaktadır. Rusya ve Çin'den ya da ezilen halkların bu Büyük Güçlere karşı herhangi bir çatışmasından bahsedilmemektedir.

"*Komünist ve İşçi Partileri, emperyalizmin saldırılarına, işgale, egemenlik haklarına ve ulusal bağımsızlığa yönelik her türlü tehdide karşı, barış için, sosyal ve demokratik hakların savunulması ve genişletilmesi için dünyanın dört bir yanındaki işçilerin ve halkların mücadelelerini memnuniyet*le karşılar. *Birçok ülkede ABD, NATO, AB ve müttefiklerinin emperyalist planlarına ve*

[4] Şimdiye kadar bu derginin 8 sayısı çıkmıştır. Web sitesi https://www.iccr.gr/en/home/ adresindedir.

siyasi çizgisine karşı verilen mücadelelerden elde edilen deneyimler değerlidir.

Çelişkilerin keskinleşmesi, zenginlik üreten kaynakların, pazarların ve enerji boru hatlarının kontrolü için yeni emperyalist savaş riskini içermektedir; bu risk, barış ve silahsızlanma için geniş bir anti-emperyalist mücadelenin güçlendirilmesi, büyük sermayenin karlılığına ve emperyalist saldırganlık ve savaşa hizmet eden burjuva hükümetlerinin siyasi çizgisine karşı mücadelenin yoğunlaştırılması için işçi hareketine ve komünistlere ciddi görevler yüklemektedir. (...)

Suriye, Filistin, Kıbrıs halklarıyla; Lübnan, Sudan, Sosyalist Küba, Venezüella, Brezilya, İran halklarıyla, emperyalist saldırı ve tehditlerle karşı karşıya olan tüm halklarla enternasyonalist dayanışmalarını bir kez daha teyit ettiler. (...)"

Bu Stalinist partilerin çağrıda bulunduğu etkinliklere gelince, yine yalnızca ABD ve müttefiklerine yöneliktir (ayrıca 1 Mayıs, çeşitli yıldönümleri vb. etkinliklere de çağrıda bulunmaktadırlar).

"*Komünist ve İşçi partileri önümüzdeki dönemde şu ana eksenlerde ortak ve yakınsak eylemlerin geliştirilmesi çağr*ısında bulunur:

Emperyalist savaşa, müdahalelere ve militarizasyona karşı.

PESCO ve diğer mekanizmalarla daha da askerileştirilen AB'ye ve 4 Nisan 2019'da 70. yıldönümü olan NATO'ya karşı eylemler. (...)

İşgal, emperyalist tehdit ve müdahalelere karşı mücadele eden halklarla Enternasyonalist Dayanışmayı güçlendirmek

Küba'ya yönelik ABD ablukasının ve Bolivarcı Venezüella'ya yönelik müdahale ve tehditlerin sona erdirilmesi talebiyle enternasyonalist dayanışma ve mücadeleyi güçlendirmek. Filistin halkının işgalin sona erdirilmesi ve kendi kaderini tayin hakkı için verdiği mücadeleyi desteklemek, BM kararlarına uygun olarak başkenti Doğu Kudüs olan ulusal, bağımsız bir devlet kurmak, Filistin halkının direnişini desteklemek ve İsrail'in suç politikasını kınamak. Kore Yarımadası'ndaki emperyalist müdahaleleri kınamak ve bağımsız ve barışçıl yeniden birleşme için Kore halkıyla dayanışmayı ifade etmek.

*Mültecilerle ve emperyalizmin işgaline, müdahalesine ve ablukasına maruz kalan tüm halklarla dayanışmayı ifade*etmek."[5]

Stalinist partilerin ABD emperyalizmini ve müttefiklerini kınarken, Büyük Güç rekabetindeki diğer devletleri - Çin ve Rusya'yı "görmezden geldiklerini" görüyoruz. Rusya'nın büyük askeri müdahalesiyle geçici olarak kurtarılan Esad rejiminin yanında yer alıyorlar. Filistin halkını savunuyorlar ama (Moskova ile iyi ilişkileri olan ve Temmuz 2013'teki darbesi Mısır Komünist Partisi tarafından desteklenen) General Sisi'nin askeri diktatörlüğü tarafından acımasızca ezilen Mısır halkı hakkında tek kelime etmiyorlar. Rusya tarafından ezilen Çeçen halkı ya da Çin toplama kamplarında acı çeken Uygur halkı hakkında tek bir kelime bile etmiyorlar. Karakteristik olarak, bu Stalinist partiler o kadar ileri gitmekte ve Kuzey Kore'deki Kim Jong-Un'un Stalinist-Kapitalist kült rejimini eleştirmeden övmektedirler![6]

Suriye'de Stalinizm ve Karşıdevrim

Bu Stalinist partilerin gerici, özgürlük karşıtı ve Rusya/Çin yanlısı karakterlerinin güncel bir örneği Suriye'deki iç savaştır. Trump Yönetimi Nisan 2018'de donanmasına Suriye'deki boş evlere birkaç füze atma emri verdiğinde (Esad güçlerinin Suriye halkına karşı işlediği bir başka Kimyasal

---

[5] 20. Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı Çağrısı, 29.11.2018, http://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-Appeal-of-the-20th-International-Meeting-of-Communist-and-Workers-Parties/

[6] Kasım 2018'deki[20]. yıllık IMCWP kongresine katılan 63 Stalinist parti tarafından imzalanan ortak bir bildiride şu ifadelere yer verilmiştir: "*Bizler, 23-25 Kasım 2018 tarihlerinde Yunanistan'ın başkenti Atina'da düzenlenen 20. Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısına katılanlar, Kore'nin bağımsız ve barışçıl bir şekilde yeniden birleşmesini gerçekleştirmek ve Kore yarımadasında barış ve güvenliği sağlamak için Kore İşçi Partisi ve Kore halkının haklı davasına tam destek ve dayanışma ifade* ediyoruz. *(...) Kore İşçi Partisi'nin ve Kore halkının Kore yarımadasının barış ve güvenliğini savunma ve güçlü bir sosyalist ülke inşa etme yönündeki haklı davası, Komünist ve İşçi Partilerinin uluslararası adalet ve barışı güvence altına alma ve sosyalizm davasını küresel ölçekte muzaffer bir şekilde ilerletme mücadelesine aktif bir katkı teşkil etmektedir. (...) Uluslararası toplumun, Kore Yarımadası'nda gerginliğin azaltılması ve uzlaşmanın sağlanmasına yönelik olarak Kuzey Kore tarafından iyi niyetle alınan tedbirlere olumlu yanıt vereceğini umuyor ve dünyanın tüm Komünist ve İşçi Partileri ile ilerici örgütlerini Kore İşçi Partisi ve Kore halkının haklı davası için uluslararası dayanışma hareketini yoğunlaştırmaya çağırıyoruz*." (Kore'nin Bağımsız ve Barışçıl Birleşmesi ve Kore Yarımadasında Barış ve Güvenlik için Kore İşçi Partisi ve Kore Halkının Haklı Davasını Desteklemek Üzere Komünist ve İşçi Partileri Dayanışma Bildirisi, 20 IMCWP, Komünist ve İşçi Partileri Dayanışma Bildirisi, 25 Kasım 2018 Atina, Yunanistan, h ttp://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-Statement-of-Solidarity-of-Communist-and-Workers-Parties/)

Silah katliamına "misilleme" olarak), Stalinist partiler Moskova'nın Şam'daki kukla rejimini savunmak için toplandılar.[7]

Başka bir yerde analiz ettiğimiz gibi, Stalinistlerin bu olaya tepkisi karakteristikti.[8] Düzinelerce Stalinist parti (çoğu Avrupa'dan ama diğer ülkelerden de) tarafından imzalanan iki bildiride, kınamalarını yalnızca ABD emperyalizminin eylemleriyle sınırladılar. Bunu, kendi hesaplarına göre Moskova'nın müdahalesinin başladığı Eylül 2015'ten bu yana 63.000 asker gönderdiği ve 85.000 "teröristi" öldürdüğü gerçeğini göz ardı ederek yaptılar.[9]

"*İmzacı Taraflar, ABD, Birleşik Krallık ve Fransa tarafından Suriye Arap Cumhuriyeti'ne karşı yürütülen emperyalist askeri saldırıyı şiddetle kınadıklarını ifade*ederler"[10]

"*Avrupa'nın komünist ve işçi partileri, ABD Başkanı D. Trump'ın 11 Nisan'da, ABD'nin geçmişte defalarca yaptığı gibi, kimyasal silah kullanımı bahanesiyle Suriye'yi bombalayacağını açıklamasının ardından emperyalist saldırganlığın tırmanmasını ve Suriye'deki ve daha geniş bölgedeki durumun keskinleşmesini kınamaktadır*."[11]

---

[7] Bu konuda aşağıdaki RCIT belgelerine bakınız: Kahrolsun Tüm Büyük Güçlerin Emperyalist Savaş Kışkırtıcılığı! Suriye saldırısı, Korumacı Tarifeler ve Salisbury zehirlenmesi: Tüm emperyalist diplomatik, ekonomik ve askeri saldırganlığa karşı! ABD, AB, Rusya ve Çin'de: Asıl Düşman İçeride! Ezilen halkların demokratik ve ulusal kurtuluş mücadelelerini destekleyin! RCIT ve Marksist Grup 'Sınıf Politikası' (Rusya) Ortak Açıklaması, 13.04.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/syria-down-with-imperialist-warmongering-of-all-great-powers/; ISL: Trump'ın Suriye'ye saldırısı üzerine, 15.04.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/on-trump-s-attack-on-syria/

[8] Bu konuda bakınız Michael Pröbsting: Suriye ve Büyük Güç Rekabeti: "Sol "un Başarısızlığı. Kanayan Suriye Devrimi ve ABD ile Rusya Arasındaki Emperyalistler Arası Rekabetin Son Dönemdeki Tırmanışı - Sosyal Demokrasi, Stalinizm ve Merkezciliğin Marksist Bir Eleştirisi, 21 Nisan 2018, https://www.thecommunists.net/theory/syria-great-power-rivalry-and-the-failure-of-the-left/

[9] AFP: Russia says over 63,000 troops have fought in Syria, 22 Ağustos 2018, https://www.yahoo.com/news/russia-says-over-63-000-troops-fought-syria-141424820.html; TASS: Russia lost 112 servicemen over three years of counter-terror operation in Syria - MP, 30 Eylül 2018, http://tass.com/defense/1023714; ayrıca bakınız Michael Pröbsting: 63,000 Asker. Rus Emperyalist Güçleri Suriye'de Gerici Esad Rejimini Destekliyor, 27.08.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/63-000-russian-troops-in-syria/

[10] Ortak açıklama: ABD, Birleşik Krallık ve Fransa tarafından Suriye'nin bombalanmasının kınanması, 17 Nisan 2018, http://www.solidnet.org/portugal-portuguese-communist-party/portuguese-cp-condemnation-of-the-bombing-of-syria-by-the-usa-united-kingdom-and-france-en-fr-es-pt

[11] Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Suriye'de emperyalist saldırganlığın tırmanmasını kınayan açıklaması, 13 Nisan 2018, http://www.solidnet.org/greece-communist-party-of-

Aynı şekilde, halk ayaklanmasına karşı Esad rejimine verdikleri desteği de az ya da çok açık bir şekilde ifade etmektedirler:

"*İmzacı partiler, yedi yıldır ABD emperyalizmi ve müttefiklerinin saldırganlığına -doğrudan ya da terörist grupların vekaleten eylemleriyle- karşı koyan, ülkelerinin egemenliğini, bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü savunmak için direnen ve savaşan Suriye halkıyla ve her türlü müdahaleden uzak bir şekilde kendi kaderleri hakkında karar verme hakkıyla dayanışma çağrısında*bulunur."

"*Komünist ve işçi partileri Suriye halkına ve bölgedeki diğer halklara enternasyonalist dayanışmalarını ifade eder, işçi sınıfını ve halk güçlerini NATO, ABD ve AB'nin emperyalist müdahalelerine ve savaşlarına karşı mücadeleyi güçlendirmeye çağırır*."

Dolayısıyla bu iki açıklamadan birinin, Esad'ın Şam'daki sözde parlamentosundaki resmi iktidar bloğunun bir parçası olan Suriye Komünist Partisi tarafından imzalanmış olması mantıklıdır.

Aynı zamanda Stalinistlerin hakimiyetindeki *Dünya Sendikalar Federasyonu* tarafından yayınlanan bir bildiride de aynı tutumu görüyoruz. "*Savaş hazırlıkları yapan ve Suriye'yi ve Suriye halkını füze saldırılarıyla tehdit eden ABD, Fransa ve İngiltere hükümetleri ile müttefiklerini*" sert bir dille kınadılar. Esad rejimi tarafından kimyasal silah kullanıldığına ilişkin suçlamaların "*yanlış*" olduğunu iddia ediyor ve "*kimyasal silahlarla provokasyon düzenlemekle suçlananlar gibi STK'ların çoğunun kirli rolünü*" kınıyorlar. Aynı şekilde Stalinistler, "*Irak, Libya, Lübnan ve Suriye'deki emperyalist müdahaleleri destekleyen ve şimdi bir kez daha NATO ve Avrupa Birliği stratejilerini haklı çıkaran sarı sendika liderlerinin kirli rolünü*" de kınamaktadır.[12]

Yine, Rusya'nın Suriye'de Batı'nınkinden çok daha büyük ve çok daha ölümcül olan askeri müdahalesi hakkında tek bir kelime bile yok. Ve Suriye halkını katleden zalim Esad rejimine karşı tek bir kelime bile yok.

Yunan KKE'si daha önce yaptığı bir başka açıklamada da Arap Devrimi'ni ve özellikle de Suriye'deki ayaklanmayı kınadığını açıkça ifade etmiştir: "KKE'nin*ilk andan itibaren, 2011 yılında, Suriye halkı ve aynı zamanda daha geniş bölge halkları için çok ciddi sonuçları olan müdahaleyi kınadığını belirtmek gerekir. Burjuva ve oportünist partiler sözde "Arap Baharı "nı*

---

greece/cp-of-greece-statement-of-the-communist-and-workers-parties-of-europe-condemning-the-escalation-of-the-imperialist-aggressiveness-in-syria-en-ru-es-ar-fr-sq

[12] WFTU Güneydoğu Akdeniz'deki Durum Hakkında, 12 Nisan 2018, http://www.wftucentral.org/wftu-on-the-situation-in-s-e-mediterranean/

*kutlarken, partimiz emperyalist güçlerin sözde Suriye muhalefetini finanse etme ve silahlandırma yönündeki organize çabalarını ifşa*etmiştir."[13]

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Stalinistlerin Büyük Güçlerin Suriye'ye müdahalesine yönelik ikiyüzlü yaklaşımı, 1939-41 yıllarında "Komünist" Enternasyonal'in İngiliz ve Fransız emperyalizmini sömürge politikası ve saldırgan dış politikası nedeniyle tek taraflı olarak kınadığı ancak Nazi Almanyası'nı desteklediği dönemdeki öncülünün politikasını hatırlatmaktadır.

Şimdi bazı önemli Stalinist partileri ele alalım. Resmi devlet partilerini ele almayacağız çünkü onların politikaları Çin, Küba, Vietnam vb. devlet aygıtlarınınkiyle aynıdır. Aslında bu partiler gerçek anlamda parti olmaktan çok, ilgili devlet aygıtının -başlangıçta yozlaşmış bir işçi devletinin, daha sonra da kapitalist bir devletin- temel bileşenleridir.

Rus Sosyal-Emperyalizmi: KPRF, RKRP ve OKP

Yukarıda da belirttiğimiz üzere, Gennady Zyuganov liderliğindeki *Rusya Federasyonu Komünist Partisi* (KPRF) Rusya'daki en büyük Stalinist partidir. Rusya'yı emperyalist bir Büyük Güç olarak görmez ve "anavatanın" kararlı bir savunucusudur. Aslında, Büyük Rus sosyal-emperyalist bir partidir.

KPRF, Rusya'yı Batılı emperyalistler (aynı zamanda "homoseksüeller" ve "göçmenler") tarafından tehdit edilen bir ülke olarak görmektedir. Bu tür dış tehditlere karşı "ulusal kurtuluş mücadelesi" çağrısında bulunuyor - sanki Rusya emperyalist değil de ezilen yarı-sömürge bir ülke olacakmış gibi!

Parti, programında şöyle demektedir: "*Mevcut koşullarda Rusya Federasyonu Komünist Partisi, görevini sosyal sınıf ve ulusal kurtuluş hareketlerini birleşik bir halk cephesinde birleştirmek olarak görmektedir. (...) Parti, Anavatan'ın birliği, bütünlüğü ve bağımsızlığı için, kardeş Sovyet Halkları Birliği'nin yeniden kurulması için, yurttaşların refahı ve güvenliği, ahlaki ve fiziksel sağlığı için mücadele etmektedir. (...)*

[Rusya'nın toprak bütünlüğünün sağlanması ve yurtdışındaki yurttaşların korunması için de mücadele eder; (...) Uluslararası çatışmaların ateşi sönmez. Rusya sorunu, kapitalist restorasyon yıllarından sonra son derece aciliyet kazanmıştır. Bugün Ruslar gezegendeki en büyük bölünmüş halk haline gelmiştir. Büyük bir ulusun açık bir soykırımı söz konusudur. Rusların sayısı

[13] Elisseos Vagenas: The Military-Political Equation in Syria, (KKE MK'sının siyasi-teorik dergisi "Kommounistiki Epitheorisi "nin 2016 tarihli 1. sayısında yayınlanan makaleden geniş alıntılar), https://inter.kke.gr/en/articles/THE-MILITARY-POLITICAL-EQUATION-IN-SYRIA/.

giderek azalıyor. Tarihsel olarak yerleşmiş kültür ve dil yok edilmektedir. Rus sorununu çözme ve sosyalizm için mücadele etme görevleri özünde aynıdır."[14]

Açıkçası, bu Büyük Rus şovenizminin bir programıdır. Anavatanın "birliği ve bütünlüğü" için mücadele etmek, örneğin Çeçenler gibi ulusal azınlıkların ayrılma hakkını inkar etmekten başka bir anlama gelmez. "*Yurtdışındaki Rus yurttaşların korunması*" çağrısı yayılmacılığın programıdır.

Ve gerçekten de KPRF, Büyük Rus İmparatorluğu yaratmak için açıkça yayılmacılık çağrısında bulunmaktadır. Liderleri Zyuganov kısa süre önce Ukrayna'daki Donbass'ın ilhak edilmesi çağrısında bulundu. "*Eğer (Rusya Federasyonu'nun) Başkanı olsaydım Donbass'ı derhal Rusya'nın bir parçası haline getirirdim. İlk olarak Donetsk ve Lugansk Cumhuriyetini tanırız, tıpkı bir zamanlar Güney Osetya ve Abhazya'da olduğu gibi*."[15]

Aynı şekilde KPRF, 1999'da Çeçenistan'a karşı ikinci savaşı başlattığında ve 2014'te Rusya'nın Ukrayna'ya askeri müdahalesi durumunda Putin rejiminin yanında yer aldı.[16] [Başka bir deyişle, Zyuganov o kadar kararlı bir "vatansever" ki yakında "*Rusya'yı Yeniden Büyük Yap*" sloganlı bir şapka giyebilir!

Aynı Büyük Rus ruhuyla hareket eden KPRF, Putin rejiminin Rus dilini Rusya'daki ulusal azınlıklar arasında yaygınlaştırma çabalarını da desteklemektedir. Tataristan Devlet Konseyi KPRF Milletvekili Artem Prokofiev, partinin görüşünü şu şekilde ifade etti: "Tataristan'*da Rus dili Rusya ortalamasından çok daha küçük bir hacimde öğretiliyor. Ancak unutmamalıyız ki Rusça Birleşik Devlet Sınavı sonuçlarına göre Tataristan çok iyi bir konumdadır. Rusça öğretim hacmi artarsa sonuçlar daha da iyi olacaktır*."[17]

Kendini açıklayan "*Rus dili nasıl korunur?*" başlıklı bir makalede (gerçekten mi? Putin'in Rusya'sında Rus dili tehlike altında mı?!) başlıklı bir makalede,

---

[14] KPRF: Parti Programı (2008), https://kprf.ru/party/program (bizim çevirimiz)

[15] Зюганов попросил признать Донбасс территорией России (Zyuganov Donbass'ın Rusya toprağı olarak tanınmasını istedi), dp.ru, 11.09.2018, https://www.msn.com/ru-ru/news/featured/%D0%B7%D1%8E%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2-%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BB-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%82%D1%8C-%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B1%D0%B0%D1%81%D1%81-%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%B9-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D0%B8/ar-BBN8FXU (çevirimiz)

[16] Bu konuda bkz. örneğin Gennady Zyuganov: Ukrayna'daki kriz ve derin kökleri, Eylül 2014, http://cprf.ru/2014/09/1108/

[17] Екатерина Коростиченко: "Изучение татарского превращается в муку для родителей", 8 сентября 2017, https://vz.ru/society/2017/9/8/886257.html (çevirimiz)

KPRF'ye yakın bir yazar "*devlet dilinin savunulması*" için daha fazla çaba gösterilmesi çağrısında bulunuyor.[18]

Aynı şekilde, gerçek anlamda "vatansever" bir parti olarak Zyuganov'un KPRF'si Putin rejiminin göçmen karşıtı politikasını desteklemekte, "*homoseksüel propagandaya*" karşı çıkmakta ve Ortodoks Kilisesi'nin rolünü övmektedir.[19]

Dolayısıyla KPRF'nin de başından beri Putin'in Suriye'deki savaşını desteklemesi mantıklıdır. Örneğin, Esad zulmüne duyduğu hayranlığı "*Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad, Komünist Parti ve lideri GA. Zyuganov*'un yardımını övdü."[20] Bir başka makalede ise KPRF "*Suriye'nin meşru hükümetinin Hıristiyanların ve Müslümanların barış içinde yaşaması için her şeyi yaptığını*" alkışlamaktadır. (yarım milyonunu öldürerek!)[21]

KPRF kesinlikle emperyalist bir Büyük Güce hizmet eden en açık sözlü, gizlenmemiş Stalinist, sosyal-şovenist partilerden biridir. O kadar şovenist, sosyal-emperyalist bir partidir ki, bazı Stalinistler bile bundan utanç duymaktadır. Bununla birlikte, 20 IMCWP toplantısının tamamına katılmıştır ve bu gevşek Stalinist "Enternasyonal "in merkezi bir gücüdür.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Viktor Tyulkin liderliğindeki *Rusya Komünist İşçi Partisi - Komünistlerin Devrimci Partisi* (RKRP-RPK) daha farklı bir konuma sahiptir. Rusya'nın emperyalist karakterini kabul etmektedir. Ne yazık ki, Stalin'in utanmaz hayranları olarak parti liderliği, "gerici", "faşist" emperyalist rakiplere karşı desteklenmesi gereken "demokratik", "anti-faşist" emperyalist devletler arasında ayrım yapan klasik teoriye bağlı kalmaktadır. Yanlış bir teorinin yanlış uygulanmasındaki ironiyi fark etmemek mümkün değildir. Eğer "demokratik" ve "gerici" emperyalist devletler arasında ayrım yapmak meşru olsaydı, RKRP - hatalı mantığını tutarlı bir şekilde takip ederek - Rusya ve Çin'e karşı Batı'nın yanında yer almak zorunda kalacaktı. Kuzey Amerika'da, Batı Avrupa'da ve Japonya'da, iki Doğulu Büyük Güçten daha fazla burjuva demokrasisi olduğunu inkar edemezler!

---

[18] Viktor Kozhemyako: Rus dili nasıl korunur? 15.06.2012, https://kprf.ru/rus_soc/107254.html (bizim çevirimiz)

[19] Örneğin Zuyganov 2012 yılında şöyle yazmıştır: "*Komünistler ve Ortodoks Kilisesi'nin birleşmesi kutsal bir görevdir*." (Mansur Mirovalev: Rusya'nın Komünist Partisi Ortodoks Kilisesine dönüyor. Onlarca yıllık militan ateizmin ardından Rus Komünistler destekçi kazanmak için dini kurumlara yöneliyor, 2016-12-12, http://www.aljazeera.com/indepth/features/2016/12/russia-communist-party-turns-orthodox-church-161212075756966.html)

[20] Президент Сирии Башар Асад высоко оценил помощь КПРФ и ее лидера Г.А. Зюганова, 25.10.2015, https://kprf.ru/dep/gosduma/activities/147743.html (bizim çevirimiz)

[21] Сирия: Так было и так будет! 17.04.2018, https://kprf.ru/party-live/opinion/174882.html (bizim çevirimiz)

Ancak RKRP liderliği, Marksist teoriyi bilimsel bir kılavuz olarak değil, Büyük Rus emperyalizmini desteklemek için pragmatik bir hizmetkâr olarak görmektedir. Dolayısıyla, Moskova'nın gerici dış politikasına verdiği desteği meşrulaştırmak için "iyi" ve "kötü" emperyalizm arasındaki Stalinist ayrımı eğip bükmektedir. Örneğin RKRP liderliği, Rusya'nın Ukrayna ya da Suriye'de olduğu gibi yurtdışındaki askeri müdahalelerini desteklemektedir. "*Bugün Rus yetkililer, Rus sermayesinin çıkarlarını ifade ederek, Suriye ve Donbass'taki haklı mücadeleyi desteklemektedir*"[22]

Partinin Putin rejimine yönelik eleştirisi, emperyalist müdahaleleri uyguluyor olması değil, yeterince enerjik bir şekilde müdahale etmiyor olmasıdır! RKRP Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Viktor Tyulkin böyle yazıyordu: "*Örneğin bu mücadeleyi Donbass ve Suriye'de görüyoruz. Rusya Federasyonu'nun pozisyonu, bu mücadelede Donbas milislerinin Poroşenko'nun faşist rejimine karşı mücadelesine objektif olarak katkıda bulunmaktadır. RKRP sadece Rus yetkililerin Donbas'a yardımını onaylamakla kalmaz, daha fazlasını, Poroşenko rejiminin faşist olarak ilkeli bir değerlendirmesini ve daha fazla tutarlılık gerektirir. (...) Rusya ve Çin emperyalist ülkeler olarak bir tür birlik oluşturuyor (BRICS de dahil) ve daha saldırgan ve küstah ABD emperyalizmine karşı çıkıyorlar. Bu oldukça anlaşılabilir bir durumdur ve belirli aşamalarda ve belirli durumlarda bu mücadeleyi işçi sınıfının ve dünyanın çıkarları doğrultusunda kullanmak için fırsatlar*sunmaktadır."[23]

Bu bağlamda Putin rejimine yönelik "eleştirilerin" kendi başına ilerici olmadığını kabul etmek çok önemlidir. Bir benzetme yapmak gerekirse: Angela Merkel'in muhafazakar partisi tarafından yönetilen Alman hükümeti son yıllarda mülteci politikası konusunda çeşitli eleştirilere maruz kalmıştır. İlerici, enternasyonalist güçler bu politikayı kısıtlayıcı ve ayrımcı olmakla suçladılar. Sağcı ve yarı faşist güçler (AfD dahil) Merkel'e mültecilere karşı fazla liberal olduğu gerekçesiyle şiddetle saldırdı. Dolayısıyla, Merkel'in mülteci politikasına yönelik eleştiriler tek başına ilerici değildir. Bu eleştirilerin gerici, milliyetçi bir bakış açısından mı yoksa ilerici,

---

[22] RKPR: Savaşa karşı! Savaş kışkırtıcılığına karşı! 16.04.2018, https://rkrp-rpk.ru/2 018/04/ 16/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B2-%D0%B2%D0%BE%D0%B9%D0%BD%D1%8B-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%B2%D0%BE%D0%B5%D0%BD%D0%BD/ (our translation)

[23] Viktor Tyulkin: Some words on the Russian imperialism, 09.10.2017, https://rkrp-rpk.ru/2017/ 10/09/%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D0%BE-%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BC-%D0%B8%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BB/ (our translation)

enternasyonalist bir bakış açısından mı geldiğini somut olarak değerlendirmek gerekir.

Putin'in dış politikasına yönelik eleştirilerde de benzer bir durum söz konusudur. Çok şovenist olduğu ve Esad gibi gerici güçlere destek verdiği için saldırılabilir. Ya da bu tür emperyalist hedefler için yeterince destekleyici olmadığı için saldırılabilir. İlk eleştiri ilerici, ikincisi ise aşırı gericidir. Ne yazık ki Stalinistler ikinci seçeneği tercih ediyorlar.

RKRP'nin Rusya'nın gerici dış politikasına verdiği desteğin bir yönü, Donbass'ta kendi kendini ilan eden Luhansk Halk Cumhuriyeti'nin son askeri komutanı Aleksey Mozgovoy'u eleştirmeden değerlendirmeleri olmuştur. RKRP bir nekrolojide onu "*kendiliğinden*bir*komünist*" olarak övdü: "*Emekçilere çok yakındı, komutanlar arasında en "kızıl"* olan oydu. *En komünist bölüğe sahipti ve "Faşist işgalcilere ölüm!" sloganlı kızıl pankartları vardı. LPR yönetimi tarafından reddedilen uluslararası anti-faşist forumu kabul etti (...) Niyetleri ve ruhuyla kendiliğinden bir komünistti. Bu tür kişilere genellikle partisiz komünist denir*."[24]

Ancak Mozgovoy, komünist söylemi Büyük Rus şovenizmi ve Yahudi düşmanlığı ile birleştirmiştir. Yayınlanan günlüklerinin de gösterdiği gibi, "Yahudi Nazileri" en saçma şeylerle suçlamış ve klasik Anti-Semitik komplo teorilerine katılmıştır: "*Onlar [Yahudi Naziler] sadece Donbass'ın kırsalını ve şehirlerini yok* etmiyorlar. *Ukrayna ordusunu da tencere tava ve anlamsız ilerlemelerle öğüterek yok ediyorlar. Doktorları ve sıhhiye tugayları Ukrayna Silahlı Kuvvetleri askerlerini ve Donbasslı sivilleri parçalıyor, İsrail'e, Avrupa'ya ve ABD'ye akan insan organlarını yağmalayarak zengin oluyorlar. Ukrayna'da yeni bir İsrail inşa ettiklerini zaten açıkça ifade ettiler. Bunu Rus oligarşisi ile birlikte yapıyorlar. (...) Yazarların, rahiplerin ve milletvekillerinin öldürülmesi, medyada sunulduğu gibi "Kiev cuntasının ıstırabı" ya da "Ukraynalı milliyetçilerin öfkesi" ile ilgili değildir. Bu, Ukrayna'da kazanan Yahudi devriminin ardından gelen Yahudi terörüdür. Tıpkı 1917'de olduğu gibi. Şimdi bizim Donbas'ımızda ortaya çıkmıştır*."[25]

RKRP'nin Mozgovoy'u komünist bir kahraman olarak övmesi ne kadar saçma, oysa Mozgovoy aslında antisemit bir deli! Bu durumun, Mozgovoy'a kamuoyu önünde hayranlık duyan Donbass Cumhuriyetlerinin pek çok Batılı "anti-faşist" destekçisi için de geçerli olduğunu belirtmek isteriz.

---

[24] Yoldaşın ölümü üzerine, 24.05.2015, https://rkrp-rpk.ru/2015/05/24/%D1%83%D0%B1%D0%B8%D1%82-%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B5%D0%B9-%D0%BC%D0%BE%D0%B7%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B9/ (çevirimiz)

[25] Alıntı yapılmıştır: Дневник комбрига. Алексей Мозговой, 22.06.2016, http://rusdozor.ru/2016/06/22/dnevnik-kombriga-aleksej-mozgovoj/ (bizim çevirimiz)

Kısacası RKRP, Batılı rakiplerine karşı Rus ve Çin emperyalizmini desteklemenin ve Esad ya da Donbass kukla rejimleri gibi gerici, halk düşmanı diktatörlüklerin yanında yer almanın sınıf mücadelesine ve uluslararası işçi sınıfının çıkarlarına yardımcı olacağını iddia etmektedir. Yukarıda açıkladığımız gibi, böyle bir yaklaşım burjuva ya da sosyal-emperyalist jeopolitikçiliktir. Bolşevik liderler bu tür saçmalıklara karşı uzun zaman önce mücadele etmişlerdir:

"*Burjuva adaleti ve ulusal özgürlük (ya da ulusların var olma hakkı) açısından bakıldığında, Almanya'nın İngiltere ve Fransa'ya karşı kesinlikle haklı olduğu düşünülebilir, çünkü sömürgelerden "mahrum bırakılmıştır", düşmanları ondan ölçülemeyecek kadar çok sayıda ulusu ezmektedir ve müttefiki Avusturya tarafından ezilen Slavlar, kuşkusuz Çarlık Rusya'sının, o gerçek "uluslar hapishanesinin" özgürlüğünden çok daha fazla* yararlanmaktadır. *Ancak Almanya ulusların kurtuluşu için değil, ezilmeleri için savaşmaktadır. Sosyalistlerin işi, daha genç ve daha güçlü soyguncuya (Almanya), daha yaşlı ve aşırı zengin soyguncuları yağmalaması için yardım etmek değildir. Sosyalistler soyguncular arasındaki mücadeleden yararlanarak hepsini devirmelidir. Bunu yapabilmek için sosyalistler her şeyden önce halka gerçeği, yani bu savaşın üç açıdan köleliği pekiştirmek amacıyla köle sahipleri arasında bir savaş olduğunu anlatmalıdır. Bu savaş, ilk olarak, sömürgelerin "daha adil" bir şekilde dağıtılması ve ardından daha uyumlu bir şekilde sömürülmesi yoluyla sömürgelerin köleleştirilmesini arttırmak için; ikinci olarak, "Büyük" Güçler içindeki diğer ulusların baskısını arttırmak için, çünkü hem Avusturya hem de Rusya (Rusya, Avusturya'dan daha büyük ölçüde ve çok daha kötü sonuçlarla) egemenliklerini yalnızca bu tür baskılarla sürdürmekte ve bunu savaş yoluyla yoğunlaştırmaktadır; Üçüncüsü, ücretli köleliği arttırmak ve uzatmak, çünkü proletarya bölünüp bastırılırken, kapitalistler kazançlı çıkmakta, savaştan servet kazanmakta, ulusal önyargıları körüklemekte ve en özgür ve en cumhuriyetçi ülkelerde bile başını kaldıran gericiliği yoğunlaştırmaktadır.* "[26]

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Arjantinli *Partido Obrero* çevresindeki sözde Troçkist *Dördüncü Enternasyonal'in Yeniden Kuruluşu Koordinasyon Komitesi* 'nin (CRFI) müttefiki olan *Birleşik Komünist Parti* (OKP), Rusya'yı emperyalist bir devlet olarak değil, "*çevre kapitalist bir ülke*" olarak görmektedir. Bu elbette Batılı emperyalistlere karşı "anavatanı" savunmak gibi "yurtsever" bir politikayı uygulamak için gayet uygundur. Yukarıda Kurile Adaları'nın Japonya'ya iadesini talep eden "yurtsever" Japon Komünist Partisi'nden bahsetmiştik. Aynı sosyal-emperyalist şovenizm tarafından yönlendirilen OKP, Japonya'ya herhangi bir taviz verilmesini şiddetle reddetmektedir. Kesinlikle Japon "yoldaşlar "dan daha az "yurtsever" değildir!

[26] G. Zinoviev / V. I. Lenin: Sosyalizm ve Savaş (1915); içinde: LCW Cilt 21, s. 303-304

"*Emekçi halkın iradesine*karşı verilen toprak tavizlerini reddediyoruz" başlıklı bir açıklamada, OKP liderliği Japonya'nın "*Rusya'nın Güney Kurillerin bir kısmı üzerindeki egemenliğini iptal*etmek" istediğini kınamaktadır. *(...) Rusya'nın emekçi halkının iradesine karşı verilen ve emperyalistlerle karşı ticaret olarak hizmet eden her türlü toprak tavizini reddediyoruz*."[27]

Aynı şekilde OKP liderleri Rusya'nın yurtdışındaki çeşitli askeri müdahalelerini de desteklemektedir. OKP'nin merkezi liderlerinden Darya Mitina bir süre Donetsk Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'nın Moskova şubesinin başkanlığını yapmıştır.[28] Aynı şekilde OKP liderleri de zalim Esad rejimini ve emperyalizm yanlısı PKK/YPG'yi "eleştirel" bir şekilde desteklemektedir: "*Evet, bugün PKK ve Esad sosyalizm ve Marksizm ideallerinden uzaktır. Ancak, Ortadoğu'daki çatışmaya gerçek enternasyonalizmi getiren muhtemelen sadece* onlardır."[29] Darya Mitina Esad'ın devasa bir portresinin önünde hayranlıkla poz vererek fotoğraf bile çektirdi!

Darya Mitina'nın bir yorumunda, halk ayaklanmasının başını çeken küçük burjuva İslamcı Taliban'a karşı Afganistan'daki emperyalist kukla rejimin yanında yer aldığını belirtmesi, OKP'nin sosyal-emperyalist pozisyonu açısından karakteristiktir. Moskova'nın Afganistan'da savaşan taraflar arasında müzakerelere ev sahipliği yapma girişimine tepki olarak yorum yaptı:

"*Böyle bir rezaletle karşılaşacağımı hiç düşünmemiştim. (...) Teröristler, katiller ve yamyamlar ellerini sıkıyor, fikirlerini soruyor, Moskova'nın devlet sembollerinin arka planında onlarla üst düzeyde fotoğraf çektiriyor. Taliban'ın Moskova'daki biriminin başkanı Mohammad Abbas Stanakzai, "Taliban, Afganistan hükümetiyle doğrudan müzakerelere hazır değil ve ABD ile diyalog yürütecek" dedi. "Her şeyden önce onlarla müzakere etmeyeceğiz" diye belirtti. Bana göre resmi Kabil kesinlikle haklı. Kimse Başkan'ın otellerinde teröristlerle çay içmemeli, onlar yok edilm*eli."[30]

Hiç şüphesiz bu, anti-emperyalist halk ayaklanmalarının yanında duran bir sosyalistin değil, emperyalist efendilerin danışmanının iğrenç sesidir!

---

[27] Заявление Президиума ЦК ОКП: Мы отвергаем территориальные уступки, осуществленные против воли трудящихся, 21 Дек. 2016 http://ucp.su/category/news/683-my-otvergaem-territorialnye-ustupki-osushestvlenny/ (MK OKP Başkanlık Divanı Bildirisi: Emekçi halkın iradesine karşı verilen bölgesel tavizleri reddediyoruz, 21 Aralık 2016) (bizim çevirimiz)

[28] https://wikivisually.com/wiki/Darya_Mitina

[29] UCP'nin Palmira'daki heykellerin yıkımına ilişkin yorumu, https://vk.com/wall-9225_48085 (çevirimiz)

[30] Darya Mitina: Afganistan'daki Taliban hakkında yorum, Не думала, что доживу до такого позорища, 10 Kasım 2018, https://kolobok1973.livejournal.com/4688030.html (çevirimiz)

"*Yunanistan'ın Egemenlik Haklarını Savunmak*": Burjuva Sosyal-Şovenizminin Bir Örneği Olarak Stalinist KKE

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Yunanistan Komünist Partisi KKE, Avrupa ve dünya Stalinist ortamında kilit bir rol oynamaktadır.[31] Geleneksel Stalinizmin, yani ulusal merkezli reformizmin klasik bir örneğidir.[32] Emperyalizmi ve tekelci sermayeyi ... genel bildirgelerle mahkum etmektedir. Ancak konu kendi burjuva devletine ve "kendi" burjuvazisinin şovenizmine geldiğinde KKE enternasyonalizmini sosyal-şovenizmle değiştirmektedir. Enternasyonalizm ... yabancı düşmanlara karşı yöneltildiğinde mükemmeldir. Ancak KKE kutsal "*Yunanistan'ın egemenlik hakları*" ile uğraşmak zorunda kaldığında bir engel teşkil etmektedir.

Yunanistan'ın 1990'larda emperyalist bir devlet olmayı başaramamış ileri bir yarı-sömürge ülke olması bu mesele için önemli değildir.[33] Bu bağlamda önemli değildir çünkü KKE liderliğinin kendisi Yunanistan'ın yarı-sömürge niteliğini reddetmekte ve (yanlış bir şekilde) emperyalist bir devlet haline geldiğini vurgulamaktadır.[34]

---

[31] RCIT'in KKE değerlendirmesi için bkz. örneğin RKOB: Perspectives on the Greek Revolution, 10.11.2011, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/greece-revolution-or-tragedy/; Michael Pröbsting: Yunanistan: Bir İşçi Hükümeti için! SYRIZA ve KKE için kritik seçim desteği! İşçiler! Örgütlenin ve kendinizi iktidar mücadelesine hazırlayın! 6.6.2012, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/greece-for-a-workers-government/; Michael Pröbsting: SYRIZA'nın Yunanistan seçimlerindeki zaferinden sonra: Bir İşçi Hükümeti sorunu ve ileriye doğru devrimci yol, Haziran 2012, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/after-the-greek-elections/; Michael Pröbsting: Yunanistan: Modern Bir Yarı Koloni. Yunan Kapitalizminin Çelişkili Gelişimi, Küçük Bir Emperyalist Güç Olma Yönündeki Başarısız Girişimleri ve Bazı Spesifik Özellikleriyle Gelişmiş Bir Yarı-Sömürge Ülke Olarak Mevcut Durumu (Bölüm IV.4 Excurse: The KKE and the Class Character of Greece), https://www.thecommunists.net/theory/greece-semi-colony/

[32] RCIT ve selefi olan örgüt, işçi hareketi üzerinde bir illet olan Stalinizmi birçok kez analiz etmiştir. Bkz. örneğin Michael Pröbsting: Küba Devrimi Satıldı mı? Devrimden Kapitalizmin Restorasyonuna Giden Yol, Ağustos 2013, RCIT Books, https://www.thecommunists.net/theory/cuba-s-revolution-sold-out/. Ayrıca bakınız LRCI: Yozlaşmış Devrim: Stalinist Devletlerin Kökeni ve Doğası, https://www.thecommunists.net/theory/stalinism-and-the-degeneration-of-the-revolution/

[33] Bu konuda bakınız Michael Pröbsting: Yunanistan: A Modern Semi-Colony (bkz. Bölüm III ve IV), https://www.thecommunists.net/theory/greece-semi-colony/

[34] [KKE 2013 yılında kabul ettiği programında şöyle demektedir: "*Yunanistan'da kapitalizm gelişiminin emperyalist aşamasındadır, uluslararası emperyalist sistemde ara bir konumdadır, ABD ve AB'ye güçlü ve eşitsiz bağımlılıkları* vardır. *(...) Yunanistan'ın NATO'ya katılımı, AB ve ABD'ye olan ekonomik-politik ve politik-askeri bağımlılıkları, Yunan burjuvazisinin bağımsız manevra alanını sınırlamaktadır, çünkü sermayenin tüm ittifak ilişkileri rekabet, eşitsizlik ve dolayısıyla en güçlü olanın avantajlı konumu tarafından yönetilir; eşitsiz karşılıklı*

Dahası, sosyal-şoven KKE'nin "*Yunanistan'ın egemenlik haklarını*" savunduğu "düşmanlar" ülkeye saldıran emperyalist güçler değil, uzun süredir "düşmanları" ve komşu ülkeler - özellikle Türkiye ve Makedonya - olduğu için de konuyla ilgili değildir. Bu son iki ülkenin kendileri de yarı-sömürge devletlerdir ve Makedonya 1991'de bağımsızlığını ilan ettiğinden beri Yunanistan ile zorbalık ve sömürü ilişkileri yaşamaktadır.[35]

---

bağımlılık ilişkileri olarak oluşurlar." (KKE'nin 2013 yılında kabul edilen programı, http://inter.kke.gr/en/articles/Programme-of-the-KKE/)

Aynı şekilde, dönemin KKE Genel Sekreteri Aleka Parariga da şunları yazmıştır: "*Yunanistan'daki oportünizmin temel pozisyonu, ülkenin Alman işgali altında olduğu, bir sömürgeye dönüştürüldüğü veya dönüştürüldüğü ve başta Bayan Merkel olmak üzere kreditörler tarafından yağmalandığıdır. İç ve dış borçların, mali açıkların yönetimini denetleyen ve belirleyen AB temsilcileri, Avrupa Merkez Bankası ve IMF üçlüsü, Almanya'nın kendisi dışında baş düşman olarak görülüyor. Ülkenin burjuva sınıfını ve hükümet partilerini Almanya'ya, kreditörlere ya da bankerlere karşı hain, vatansever olmayan, bağımlı ve itaatkâr olmakla suçluyorlar.*

Boyun eğme ve işgalden bahsedenler, krizden önce önemli olan ve kriz koşullarında azalmadan devam eden Yunanistan'dan sermaye ihracını (emperyalist aşamadaki kapitalizmin karakteristik bir özelliği) kabul etmiyorlar. Sermaye ihracı, diğer ülkelerdeki üretken yatırımlar için ve tabii ki mümkün olan azami karı sağlama sürecine yeniden girebilecekleri koşullar oluşana kadar Avrupa bankalarında gerçekleştirilmektedir. Aşırı birikim değil, sermaye kıtlığı görüyorlar.

Aşırı birikim meselesini görmüyorlar çünkü kapitalist ekonomik krizin karakterini kabul etmek zorunda kalacaklar ki bu da tekel yanlısı siyasi önerilerini paramparça edecek bir şey. Burjuva partileri ve oportünistler, aralarındaki çeşitli farklılıklara rağmen, kaçınılmaz olarak gerici yeniden yapılandırmaları ön plana çıkaran, daha ucuz emek gücü sağlayan, devletin sindirme, baskı ve anti-komünizmini yoğunlaştıran ve aynı zamanda özellikle Yunan sermayesinin daha geniş bir bölgeye (Balkanlar, Doğu Akdeniz, Karadeniz bölgesi) yayılmasına odaklanan yerli tekellerin rekabet gücünün korunmasını desteklemektedirler. Bu, diğer şeylerin yanı sıra, yeni ve daha derin bir kriz döngüsüne yol açan bir kısır döngüdür.

Lenin ve emperyalizm üzerine çalışması, karşılaştırmanın gelişmiş kapitalist ülkeler ile geri kalmış kapitalist ülkeler arasında değil, sermaye ihracı arasında yapılabileceğini ekler; bu, oportünistlerin her yerde kabul etmek istemedikleri ve cesaret edemedikleri bir konudur, çünkü Yunanistan'ın işgaline ilişkin görüşleri, Yunanistan'ın bir sömürge olduğu, yalnızca bu kriterle çürütülmektedir. (...)

Sonuç olarak KKE'nin Yunanistan'ın emperyalist sisteme ait olduğu, organik olarak dahil olduğu ve başrol oyuncularının müttefiki olarak savaşta aktif bir rol oynadığı yönündeki pozisyonu kesinlikle doğrulanmıştır. Bu, İngiliz ve ABD emperyalizmini silahlı halkı askeri güçlerle, silahlarla ve doğrudan askeri operasyonlarla ezmeye iki kez davet etmiş olan burjuvazinin çıkarlarına uygun bir seçimdir." (Aleka Parariga (KKE Genel Sekreteri): Yunanistan'ın Uluslararası Kapitalizm İçindeki Konumu, Meksika KP'sinin Teorik ve Politik Dergisi "El Machete" için Makale, http://mltoday.com/the-position-of-greece-within-international-capitalism)

KKE'nin Yunan kapitalizmi analizinin RCIT eleştirisi için bkz. bölüm IV.4 *Excurse*: KKE*ve Yunanistan'ın Sınıfsal Karakteri* kitabımızda Yunanistan *:* Yukarıda bahsedilen*Modern Bir Yarı-Sömürge*.

[35] RCIT'nin ileri bir yarı-sömürge olarak Türkiye analizi için bkz: Michael Pröbsting: Dünya Perspektifleri 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Gebe Bir Dünya. Dünyadaki Durum, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri Üzerine Tezler (Bölüm V), RCIT

Aslında Yunanistan'ın burjuva devleti, topraklarındaki ulusal azınlıklara yönelik baskı ve etnik temizlik konusunda uzun ve utanç verici bir geçmişe sahiptir. Atina, 1920'lerden bu yana yüz binlerce Türk, Makedon ve diğer vatandaşlarını topraklarından kovmuştur. Marksistler bu azınlıklara yönelik her türlü Yunan şovenizmine her zaman kategorik olarak karşı çıkmış ve onların ulusal kendi kaderlerini tayin hakkını savunmuşlardır.[36]

KKE, "Yunanistan'a saldırmaya cüret eden her yabancı işgalciyi yok etme" sözü veriyor

Ancak Stalinist KKE böyle bir komünist anti-şovenist pozisyondan çok uzaktır. KKE, 2013 yılındaki kongresinde kabul ettiği programında,

---

Books, Viyana 2018, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/; Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu. Yarı Sömürge Dünyanın Tekelci Sermaye Tarafından Süper Sömürülmesinde Süreklilik ve Değişimler. Consequences for the Marxist Theory of Imperialism (Bölüm 9), RCIT Books, Viyana 2013, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/; TEK YOL DEVRİM! Sınıf Savaşı (Devrimci Komünist Enternasyonal Türkiye Seksiyonu) Türkiye Eylem Programı, Ekim 2016, https://www.thecommunists.net/theory/program-turkey/.
Makedonya hakkında bkz: RCIT: Makedonya: Polis Şiddetini Durdurun! Arnavut Azınlığın Ulusal Kendi Kaderini Tayin Hakkını Destekleyin! Bir İşçi ve Köylü Hükümeti için! Balkan Halklarının Sosyalist Federasyonu İçin! 8.5.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/macedonia-statement/; ayrıca bkz. bölüm II.3 *Excurse*: *Yunanistan* kitabımızdaki*Yunan Şovenizmi ve Makedonya Sorunu*: Yukarıda bahsedilen*Modern Bir Yarı-Sömürge*.

[36] Bu konuda bakınız Michael Pröbsting: Yunanistan: A Modern Semi-Colony (bkz. bölüm II.3 Excurse: Yunan Şovenizmi ve Makedonya Sorunu ve bölüm V.3 Yunan Şovenizmine Karşı Mücadele: The Macedonian Question), https://www.thecommunists.net/theory/greece-semi-colony/. Bu kitapta gösterdiğimiz gibi, Leon Troçki ve Yunan Troçkistler bu konuda her zaman tutarlı bir enternasyonalist pozisyon aldılar. Yunan şovenizmine karşı çıktılar ve ulusal azınlıkların haklarını savundular. Örneğin Troçki Yunan Marksistlerine Makedonya sorunuyla ilgili şu tavsiyede bulunmuştur: "*Biz sadece, eğer Makedonlar istiyorsa, o zaman onların yanında olacağımızı, karar vermelerine izin verilmesi gerektiğini ve kararlarını destekleyeceğimizi söylüyoruz. Beni rahatsız eden Makedon köylüleri sorunundan ziyade Yunanlı işçilerin içinde şovenist bir zehir olup olmadığıdır. Bu çok tehlikeli bir durum. Sovyet devletlerinden oluşan bir Balkan federasyonundan yana olan bizler için, Makedonya'nın özerk bir bütün ya da başka bir devletin parçası olarak bu federasyona ait olması fark etmez. Bununla birlikte, Makedonlar burjuva hükümeti tarafından eziliyorsa ya da ezildiklerini hissediyorlarsa, onlara destek vermeliyiz*." (Leon Troçki: Yunanistan Üzerine Bir Tartışma (Bahar 1932), İçinde: Leon Troçki'nin Yazıları: Supplement (1929-33), Pathfinder, New York 1979, s. 129-130)
KKE'nin ilk Genel Sekreteri ve 1920'lerde ve 1930'larda Yunan Troçkizminin tarihi lideri Pantelis Pouliopoulos da kategorik olarak şunları ifade etmiştir: "*Her kim Yunan, Bulgar, Sırp Makedonyası'nda bugüne kadar çözülmemiş bir ulusal Makedon sorununun varlığını reddediyorsa, hiç şüphesiz burjuvazinin fino köpeğidir. Her kim Makedonların tarihsel kurtuluş hareketini reddediyorsa, ya cahildir ve bu hareketin tarihini ve ulusal kahramanlarını öğrenmelidir ya da yine üç baskıcı burjuvaziden birinin f*ino köpeğidir." (Pantelis Pouliopoulos: Komünistler ve Makedonya Sorunu [Mayıs 1940], Spartakos No. 30, 1991'de yeniden yayınlandı, https://www.marxists.org/archive/pouliop/works/1940/05/commac.htm)

Yunanistan'da "sosyalizm" programının mevcut sınırların ve "Yunanistan'ın*egemenlik haklarının*" savunulmasıyla ayrılmaz bir şekilde bağlantılı olduğunu kategorik olarak ilan etmiştir. "*İşçi sınıfı ve halk tabakaları açısından sınırların, Yunanistan'ın egemenlik haklarının savunulması için verilen mücadele, sermaye iktidarının yıkılması için verilen mücadelenin ayrılmaz*bir parçasıdır."[37]

Bu, kapitalist devletin herhangi bir "düşmana" karşı savunulmasının yanı sıra, şovenist "*Yunanistan'ın egemenlik haklarını*" tehlikeye atacağı için bu devletin ezilen azınlıkların ulusal haklarına karşı savunulmasından başka bir şey değildir! Başka bir deyişle, KKE'nin "anti-emperyalist" kabuğu, burjuva sosyal-şovenist bir çekirdeği gizlemektedir.

Bu durum, sözde "*Yunanistan'ın egemenlik hakları*" riske girdiğinde -en azından histerik burjuva medyasına göre böyle bir risk olduğunda- her fırsatta ortaya çıkmaktadır. Bunu yakın zamandan iki örnekle göstereceğiz. 2018'de Yunanistan ile Türkiye arasında yaşanan gerginlik sırasında, Yunan faşistleri KKE'yi Türkiye ile bir savaş durumunda ülkelerini savunmamakla suçladılar. Buna karşılık KKE öfkesini dile getirdi. KKE Genel Sekreteri Dimitris Koutsoumbas, Selanik'teki bir mitingde kelimenin tam anlamıyla şunları söyledi "*Biz komünistler, yüzyıllık tarihimizde her zaman yaptığımız gibi, toprak bütünlüğümüzü ve egemenlik haklarımızı savunmak için en ön sırada duracağız. Bunu, Yunanistan'a saldırmaya cüret eden herhangi bir yabancı saldırganın yok edilmesi için*yapıyoruz."[38]

KKE'nin Marksizm-Leninizm ve anti-emperyalist enternasyonalizm ilkelerini övmekte hiçbir sorun yaşamadığını görüyoruz. Ancak, anavatanının "*toprak bütünlüğü ve egemenlik hakları*" Türkiye tarafından (sözde) tehlikeye atıldığında, KKE liderliği bir anda komşularını yok etmeye hazır vahşi şovenistlere dönüşüyor.

KKE liderinin konuşması retorik bir gaf değildi, zira yukarıdaki alıntıda da görüldüğü üzere parti bu konuşmayı onaylayarak basınında yayınladı. Bu durum, partinin Nisan 2018'de uluslararası bir konferans için yayınladığı programatik tezlerde bu sosyal-şoven çizgiyi tekrarlamasıyla da doğrulanmaktadır.

---

[37] KKE Programı, KKE 19. Kongresinde kabul edilmiştir, 11-14 Nisan 2013, http://inter.kke.gr/en/articles/Programme-of-the-KKE/

[38] Alıntı Nikos Mottas: Was werden die griechischen Kommunisten im Falle eines Krieges tun?; in: Einheit und Widerspruch (Theoretisches und Diskussionsorgan der Partei der Arbeit Österreichs), Heft 6, Juni 2018, s. 117, http://parteiderarbeit.at/?page_id=1915 (bizim çevirimiz)

"*Özellikle bölgemizde, Yunanistan ve Türkiye arasındaki durumun diğer ülkelerin de katılımıyla keskinleşmesi mümkündür. Türk burjuva sınıfının Yunanistan'ın sınırlarını ve egemenlik haklarını sorgulaması, bölgedeki Yunan burjuva sınıfıyla olan rekabetçi ilişkileri çerçevesinde bütünleşmektedir. Yunan burjuva sınıfı, geniş bölgedeki konumunu stratejik olarak güçlendirmek amacıyla emperyalist planlara, müdahalelere, rekabete ve savaşlara aktif olarak katılmaktadır. Ülkenin olası bir savaşa sürüklenmesinin sorumluluğunu taşımaktadır. Parti Programı, emperyalist savaşa ilişkin tutumumuzu ve faaliyet çizgimizi belirlemiştir: "İşçi sınıfı ve halk tabakaları açısından Yunanistan'ın sınırlarının, egemenlik haklarının savunulması için verilen mücadele, sermaye iktidarının yıkılması için verilen mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Bunun şu ya da bu emperyalist kutbun planlarının savunulmasıyla ve şu ya da bu tekelci grubun karlılığıyla hiçbir ilişkisi yoktur. Yunanistan'ın emperyalist bir savaşa, ister savunmacı ister saldırgan bir savaşa dahil olması durumunda, Parti, hem yerli hem de yabancı işgalci burjuva sınıfının tam yenilgisine yol açacak ve bunu pratikte iktidarın fethiyle ilişkilendirecek şekilde, işçi-halk mücadelesinin tüm biçimleriyle bağımsız örgütlenmesine öncülük etmelidir.*"[39]

KKE'nin "*emperyalist savaşlara karşı*" ve "*iktidarın fethi*" için muhalefetten söz etmesi, Yunan şovenizmine sosyal-yurtsever teslimiyetini gizlemek için boş bir retoriktir. Aslında bu parti iktidarı fethetmekten çok uzaktır. Bu durum, son on yılda Yunanistan'da yaşanan devrim öncesi kriz sırasında - iktidarı ele geçirmekten bahsetmek bir yana - etkisini arttırmadaki mutlak başarısızlığıyla bir kez daha kanıtlanmıştır. Aslında, 35 genel grev ve çok sayıda şiddetli sınıf mücadelesinden sonra KKE seçimlerde eskisinden daha az oy alıyor!

İktidarı ele geçirmek uzak gelecekte belirsiz bir olasılık olsa da, Türkiye veya Makedonya ile yaşanan gerilimler ve Yunanistan kamuoyunun şovenist propagandası bugün gerçekleşiyor. Ve bugün, bu tür çatışmalarda KKE, Yunan kapitalist devletinin "*toprak bütünlüğünü ve egemenlik haklarını*" herhangi bir "*yabancı işgalciye*" karşı savunmayı vaat ediyor!

Gerçek komünistler ne Yunanistan'a ne de Türkiye'ye destek vermemelidir. Her ikisi de ABD, AB ve Rusya gibi emperyalist güçlerle işbirliği yapan gerici bir burjuvazinin egemen olduğu kapitalist yarı-sömürge devletlerdir. Hiçbiri "daha az kötü" değildir. İşgal altındaki Filistin'deki yoldaşlarımızın bir süre önce belirttiği gibi, Leninist devrimci bozgunculuk programı böyle bir durumda tamamen uygulanabilir:

---

[39] Emperyalist savaş tehlikesi ve Komünistlerin tutumu, Yunanistan Komünist Partisi'nin (KKE) 12. Uluslararası "V.I. Lenin ve Çağdaş Dünya" Konferansındaki Tezleri, 20.04.2018, https://inter.kke.gr/en/articles/THESES-OF-THE-COMMUNIST-PARTY-OF-GREECE-KKE-AT-THE-12TH-INTERNATIONAL-CONFERENCE-V.I-LENIN-AND-THE-CONTEMPORARY-WORLD/

"*Tekrar etmek gerekirse, sadece Türkiye ve Yunanistan arasında bir savaş durumunda RCIT her iki tarafa da devrimci bozgunculuk çağrısında* bulunur. *Bu, sosyalistlerin her iki ülkedeki savaş çabalarını desteklememesi ve "kendi" devletlerinin yenilgisini savunması gerektiği anlamına gelmektedir. Doğal olarak, emperyalist güçlerin her iki tarafa da dahil olması (her iki ülkenin de Büyük Güçlerle olan yakın ilişkileri göz önünde bulundurulduğunda) savaşın karakterini değiştirebilir. Genel bir ilke olarak RCIT'in hem ABD ve AB hem de Rus emperyalizmine karşı olduğunu belirtiyoruz*."[40]

KKE Makedonya'nın ulusal haklarını inkar ediyor

KKE aynı iğrenç şovenizmi Makedonya'nın resmi adının değiştirilmesine ilişkin referandumunda da sergilemiştir. Bu noktada bu referandum meselesini tartışmıyor ve okuyucuları Yunan OKDE'den Troçkist yoldaşların web sitemizde (kısa bir önsözle) yeniden yayınladığımız açıklamasına yönlendiriyoruz.[41] Burada ilgi çekici olan KKE'nin pozisyonu ve argümanlarıdır.

Kısa süre önce yayınlanan resmi bir açıklamada KKE, Yunan ve Makedon hükümetleri arasındaki anlaşmayı yalnızca NATO yanlısı içeriği nedeniyle değil (devrimcilerin de doğal olarak reddettiği), aynı zamanda sözde "*Makedon irredantizmine*" kapı açtığı için de eleştirmektedir!

"*Yunanistan ve FYROM hükümetleri arasındaki anlaşma ABD, NATO ve AB'nin açık müdahalesiyle sağlanmış, onların mührünü taşımakta ve bu kuruluşların Batı Balkanlar'da Avroatlantik entegrasyonun ilerlemesi için belirledikleri son tarihler ve gündemler çerçevesinde imzalanmıştır. Bu hedef anlaşma metninden açıkça anlaşılmaktadır. Bu anlaşmayı ilk karşılayanların Dışişleri Bakanlığı, NATO ve AB olması tesadüf değildir. Bu nedenle tüm süreç komşu ülkenin ismi konusuna odaklanırken, irredantizmle mücadele, komşu ülkenin Anayasasında gerekli değişikliklerin yapılması gibi bir dizi kritik konu belirsiz bir geleceğe ertelenmekle kalmadı, aynı zamanda Yunan hükümetinin irredantizmin özünü oluşturan "Makedon vatandaşları" ve "Makedon dili" ile ilgili pozisyonları kabul etmesiyle durum daha da karmaşık hale geldi. Sonuç olarak bu anlaşma ne Yunan halkının, ne komşu ülke*

[40] Bu konuda, yukarıda bahsedilen kapitalist Yunanistan hakkındaki kitabımıza ek olarak, örneğin Max Bonham'a bakınız: Tırmanan Yunan-Türk Gerilimi Üzerine, Enternasyonalist Sosyalist Birlik (RCIT İsrail/İşgal Altındaki Filistin Bölümü), 30 Nisan 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/escalating-greek-turkish-tensions/

[41] OKDE: Prespa Anlaşması - Komşu Makedonya'da Referandum, 24.9.2018, https://www.thecommunists.net/forum/okde-greece-referendum-in-neighboring-macedonia/

halkının ne de bölge halklarının lehine bir çözümü garanti edemeyecek bir anlaşmadır."[42]

Bundan daha saçma bir şey olamaz! Yunan devletinin Makedon halkına karşı, neredeyse tamamının sürülmesiyle sonuçlanan uzun bir acımasız baskı tarihi vardır. Bugün Makedonların sadece küçük bir azınlığı kuzey Yunanistan'da yaşamaya devam etmektedir. Makedonya, yabancı kapitalist tekeller (aralarında Yunanistan'dan gelenler de var) tarafından sömürülen küçük ve yoksul bir ülkedir. Yunanistan uzun ve utanç verici bir Makedon karşıtı şovenizm geleneğine sahiptir. (Örneğin, ülke tarihindeki en büyük gösteriler 1992 ve 1994 yıllarında, bağımsız Makedonya Cumhuriyeti'nin resmi tanımlamasında "Makedonya" adını seçmeye cesaret etmesini protesto etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir!)

Bu şovenist gelenekten bağımsız olarak, daha doğrusu bu gelenek nedeniyle, KKE Yunan milliyetçi ana akımına katılıyor ve Makedonya'yı "*irredantizm*" ile suçluyor (Yunan devletini dayanılmaz şovenizmiyle suçlamak yerine)! Hatta reformist SYRIZA hükümetini "Makedon *vatandaşlarından* " ve "Makedon *dilinden*" bahsetmeyi kabul ettiği için "Makedon*irredantizmine*" taviz vermekle suçluyor *!*

Bu açıklama, KKE'nin Yunan şovenizminin tüm tarihi boyunca yaydığı ve Makedon ulusunun varlığını (haklarından bahsetmeye bile gerek yok) inkar eden en gerici yalanları tamamen desteklediğini bir kez daha yansıtmaktadır!

Bu durum, yakın zamanda teorik dergisinde yayınlanan bir makalede de teyit edilmektedir: "*Gerçek bir çözüm, irredantizmin, milliyetçiliğin, [toprak] iddialarının ortadan kaldırılmasının garanti altına alınması, sınırların dokunulmazlığının sağlanması anlamına gelir ki bu da FYROM Anayasasında yakın gelecekte değil, şimdi değişiklik*yapılması demektir." KKE, Cumhuriyet tarafından benimsenen herhangi bir ismin "*kesinlikle coğrafi bir tanıma sahip olması gerektiğinde*" ısrar etmektedir.

Dahası KKE, diğer Balkan halklarının ulusal varlığını inkar eden klasik Yunan şovenist mitini hiç utanmadan tekrarlamaktadır: "*İrredantizmin temelini oluşturan ve bir azınlığın varlığı, hak talepleri ve haklarının savunulması gibi meseleleri gündeme getiren, tarihsel olarak oluşmuş bir 'Makedon' ulusu, 'Makedon' etnisitesi, 'Makedon' dili mevcut*değildir."[43]

---

[42] KKE: Yunanistan-FYROM arasındaki anlaşma hakkında, 14/6/2018, KKE MK Basın Ofisi, http://www.solidnet.org/article/CP-of-Greece-On-the-agreement-between-Greece-FYROM/

[43] Kommounistiki Epitheorisi (No. 2, 2018), SL: Balkanların Sosyalist Federasyonu İçin! Yunanistan: Makedonya Üzerindeki Şovenist Çılgınlık, Birinci Bölüm, Workers Vanguard No. 1142, 19 Ekim 2018, https://www.icl-fi.org/english/wv/1142/macedonia.html

Sonuçlar

Lenin, şovenizme tutarlı bir şekilde karşı çıkmayan Rus komünistleri hakkında şöyle derdi: "*Bazı Komünistleri kazıyın, karşınıza Büyük Rus ş*ovenistleri çıkacaktır."[44] KKE liderliğinin sınır tanımayan gerici Yunan şovenizmini görmek için kaşımaya hiç gerek olmadığı açıktır!

Özetle, Yunan KKE'si, burjuva reformist bir eğilim olarak Stalinizm analizimiz için mükemmel bir örnektir. Emperyalizm ve savaş söz konusu olduğunda, Stalinistler Marksist klasiklere atıfta bulunabilir ve Lenin'in emperyalizmle ilgili şu ya da bu sözünü ezbere söyleyebilirler. Ancak özünde gerici bir sosyal-şovenist çizgi izlerler ve Yunanistan'ın kapitalist devletini ve mevcut sınırlarını her türlü "yabancı işgalciye" karşı savunurlar. Kendi burjuvazilerine karşı bozguncu değiller. Onlar sadece uluslararası işçi sınıfına ve ezilen halklara karşı bozguncudurlar!

Stalinistler Kosovalı Arnavutlara Karşı Sırp Şovenizmini Destekliyor

Bu tür şovenist patlamaların sadece Yunan KKE'sine özgü bir mesele olduğunu düşünmek tamamen yanlış olur. Hayır, ezen ulusların şovenizmine uyum sağlamak Stalinizmin siyasi DNA'sında vardır. İktidardaki bürokrasinin ya da müttefik devletlerin çıkarlarına hizmet ettiğinde, Stalinistler her zaman ulusal azınlıkların ezilmesini desteklemeye ve şovenizmi vaaz etmeye istekli olmuşlardır. Stalin'in Büyük Rus şovenizmini SSCB'nin resmi politikası haline getirme politikası ve 1944'te Kafkas halklarına yönelik korkunç sürgünler iyi bilinmektedir.[45]

Stalinistler, 1989-91'de Doğu Avrupa ve SSCB'deki bürokratik rejimlerin çöküşüyle bürokratik iktidarlarının kalesini kaybetmelerinden yıllar sonra bile şovenizme adapte olmaya devam ediyorlar. Yunan KKE örneğini daha önce vermiştik. İşte bir başka gerçek örnek.

---

[44] V. I. Lenin: Parti Programı Üzerine Tartışmayı Kapanış Konuşması, R.C.P.(B.) Sekizinci Kongresi 18-23 Mart 1919, in: LCW Cilt 29, s. 194, https://www.marxists.org/archive/lenin/works/1919/rcp8th/04.htm

[45] Bu konuda bkz. örneğin William Flemming: Çeçen ve İnguş Halklarının Sürgünü: Eleştirel Bir İnceleme, in: Ben Fowkes (Ed.): Rusya ve Çeçenya: Kalıcı Kriz. Essays on Russo-Chechen Relations, Macmillan Press Ltd 1998, s. 65-88; Alex Marshall: The Caucasus under Soviet rule, Routledge, London 2010, s. 244-271; Brian Glyn Williams: Inferno in Chechnya, University Press of New England 2015, s. 46-75; John Dunlop: Rusya Çeçenistan'la Yüzleşiyor. Roots of a Separatist Conflict, Cambridge University Press 1998, s. 46-74; Amjad Jaimoukha: The Chechens. A handbook, RoutledgeCurzon 2005, s. 60-73

Birçok Stalinist parti bugüne kadar Sırpların Kosova (Arnavutça Kosova) üzerindeki yayılmacı iddialarını destekledi. Kasım 2018'deki 20. yıllık IMCWP kongresine katılan 36 Stalinist parti, burada tamamını yeniden yayınladığımız ortak bir bildiri yayınladı:

"*Sırbistan Cumhuriyeti'nin Ayrılmaz Bir Parçası Olarak Kosova'ya [sic] Destek*

*"Sırbistan Komünistleri" Partisi, 1999'dan bu yana NATO'nun işgali altında olan ve Arnavut ayrılıkçılara bağlı bir rejimin hüküm sürdüğü Kosova'yı Sırbistan Cumhuriyeti'nin ayrılmaz bir parçası olarak desteklemek için dünyanın Komünist ve İşçi Partilerinden destek ist*emektedir."[46]

Aynı şekilde, bu kongreye katılan Avusturyalı Stalinistler, *Emek Partisi* (Partei der Arbeit), Kosova'dan aynı Sırp şovenist ruhla ("Kosova'nın Sırp*vilayeti*") bahsettikleri faaliyetleri hakkında bir rapor yayınladılar.[47]

Kosova'da %90 oranında Arnavut çoğunluğun yaşadığı göz önünde bulundurulduğunda bu utanç verici bir skandaldır! Sırbistan'ın 1913'teki sömürgeci işgalinin başlangıcından bu yana ulusal baskı altında tutulan Arnavutlar her zaman Belgrad'dan bağımsızlık istemişlerdir. Tüm işgal tarihi boyunca Kosovalı Arnavutlar direnmiş ve Sırp işgal güçleri tarafından acımasızca bastırılan halk ayaklanmalarına kalkışmışlardır. Nihayet 1997'de başlayan silahlı ayaklanma başarıya ulaştı ve Kosovalı Arnavutlar Sırp zulmünden kurtuldu.

Ancak Kosovalıların küçük burjuva milliyetçisi UÇK önderliğinde yürüttüğü meşru kurtuluş mücadelesi, 1999 yılında NATO emperyalizmi tarafından gasp edildi ve yeni cumhuriyeti işgal etmek için istismar edildi.

RCIT, öncülümüz olan ayaklanmanın zaferini savundu ve Kosova'da bir işçi cumhuriyeti kurulması çağrısında bulundu. UÇK liderliğine hiçbir siyasi destek vermedik ve NATO bombardımanına karşı Sırbistan'ı savunduk. Avusturya şubemiz 1997/98'deki ayaklanma sırasında Arnavut toplumu ile dayanışma faaliyetlerine katıldı. Bugün RCIT, Kosova halkının NATO/AB

---

[46] 20 IMCWP, SIRBİSTAN CUMHURİYETİ'NİN AYRILMAZ BİR PARÇASI OLARAK KOSOVA'YA DESTEK, 12/10/2018 http://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-SUPPORT-FOR-KOSOVA-AS-AN-INTEGRAL-PART-OF-THE-REPUBLIC-OF-SERBIA/. Aptal Stalinistlerin başlıktaki "Kosova" ismini istemeden Arnavutça versiyonunda (Kosova) yazdıklarını fark etmemeleri komik bir anekdot! Ya da belki de orijinal metni İngilizceye çeviren kişi bu ifadeden duyduğu tiksintiyi bu şekilde dile getirmiştir?

[47] 20 IMCWP, Avusturya İşçi Partisi Bilgilendirme Notu, 19.11.2018 http://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-Informative-note-of-Party-of-Labour-of-Austria/, http://parteiderarbeit.at/?p=5020

işgalinden kurtulma ve bize göre bir işçi cumhuriyeti olması gereken tam bağımsız bir devlete sahip olma arzusunu koşulsuz olarak desteklemektedir. Kosova'daki Sırp nüfusun azınlık haklarını desteklerken, Sırp devletinin ülkeyi yeniden işgal etme girişimlerini şiddetle kınıyoruz.[48]

Birkaç on yıl önce Stalinistler Sırp şovenizmine verdikleri desteği, eski Yugoslavya'daki Tito rejiminin "sosyalist" karakterine atıfta bulunarak gerekçelendirdiler. Doğal olarak bu, Arnavutların bağımsızlık arzusunu bastırmak için meşru bir neden değildi. Ancak bugünün koşullarında Sırp iddialarına verilen bu destek, böyle bir sözde gerekçeden bile yoksundur. Artık ne Tito ne de Yugoslavya var ve Sırbistan kapitalist bir devlet haline geldi. Dahası, Sırbistan Aleksandar Vučić ve SNS hükümeti tarafından yönetilmektedir; bu hükümet, azılı savaş suçlusu Vojislav Šešelj'in liderliğindeki yarı faşist Çetnik partisi SRS'den ayrılmıştır. Bu baş gericiler, tarihi iddialarını 1389 yılında efsanelerle örtülü bir olay olan sözde *Kosova* Meydan Muharebesi'ne atıfta bulunarak haklı çıkarmaktadırlar.

Ancak tüm bu gerçekler, Stalinistlerin "*Kosova'yı Sırbistan Cumhuriyeti'nin ayrılmaz bir parçası olarak destekleme*" ve "*Arnavut ayrılıkçıları*" kınama çağrısında bulundukları ortak bir bildiri kabul etmelerine engel değildir. Bu, neredeyse tüm Kosova halkının iradesine karşı gerici Sırp yayılmacılığına utanmazca destek vermekten başka bir şey değildir!

Elbette Stalinistlerin mantığı gerici olduğu kadar şeffaftır. Onlara göre sadece ABD, AB ve Japonya emperyalisttir, Rusya ve Çin ise sözde "sosyalist" (ya da en azından "ilerici", "anti-emperyalist") güçleri temsil etmektedir. Sonuç olarak Stalinistler, Rusya ve Çin ile müttefik olan tüm rejimleri ve güçleri -örneğin Donbass'taki monarşistler, faşistler ve yarı-faşistler de dahil olmak üzere- desteklemektedir.

Bu bildirinin Esad yalakası *Suriye Komünist Partisi*, çeşitli Rus Stalinist partileri (örneğin Zyuganov'un KPRF'si ve Tyulkin'in RKRP-RPK'si), Yunan KKE'si, Alman DKP'si, Komünist Parti (İtalya) ve diğerleri tarafından imzalanmış olması semboliktir.

Son olarak, Stalinistlerin Sırp şovenizmini destekleyerek çeşitli aşırı gerici güçlerle aynı safta yer aldıklarını da belirtmeliyiz. Beyaz Rus monarşistleri de dahil olmak üzere tüm Büyük Rus şovenistleri Sırbistan'ın Kosova üzerindeki hak iddiasını desteklemektedir. Aynı durum Batı Avrupa'daki çeşitli radikal sağcı partiler için de geçerlidir. Örneğin Avusturyalı FPÖ her zaman

---

[48] Bkz. örneğin Johannnes Wiener ve Ime Berisha: Kosova için Özgürlük ve Kendi Kaderini Tayin Hakkı! Kahrolsun Zenginlerin ve Emperyalizmin Uşağı İsa Mustafa Haşim Thaçi Hükümeti! 31.01.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/freedom-for-kosova/

Kosova'nın Sırbistan'ın bir parçası olduğunu ilan etmiştir. Partinin lideri HC Strache, Sırp Ortodoks tespihi olan *Brojanica* 'yı bileğine gururla takmaktadır.[49] "Solcu" ve sağcı şovenistlerin kutsal olmayan ittifakı!

Bütün bunlar bir kez daha kanıtlıyor: Stalinizm hiçbir zaman işçi sınıfı enternasyonalisti bir güç olmamıştır, değildir ve olmayacaktır. Organik olarak yozlaşmış ve şovenisttir. İçinde bulunduğumuz Büyük Güç rekabeti çağında, Stalinistler kaçınılmaz olarak şu ya da bu emperyalist Büyük Güç'ün uşaklığını yapmaktadır. Devrimciler bu burjuva reformist eğilimi acımasızca teşhir etmelidir!

Ultra-Stalinist CPGB-ML: Rus ve Çin Emperyalizminin Sadık Amigoları

Yukarıda ultra-Stalinist *Büyük Britanya Komünist Partisi'nden (Marksist-Leninist)* bahsetmiştik. Bu grup Rusya ve Çin'in rolünü "*ilerici ve anti-emperyalist*" olarak görmektedir. Her ne kadar Stalin, Kaddafi ve Esad'a tapan bu kişiler Marksist teori alanında aptal olsalar da, Stalinist yol arkadaşlarının çoğundan daha tutarlı ve açık sözlü oldukları inkar edilemez. Esad'ı selamlıyorlar ve "*Suriye başkanına, hükümetine, ordusuna ve halkına zafer!*" çağrısında bulunuyorlar. (bu sırayla!).[50]

Liderlerinden Joti Brar, CPGB-ML'nin aynı zamanda Çin ve Rusya'nın Batılı rakiplerine karşı zafer kazanmasından yana olduğunu açıkça ifade etti: "*Dahası, eğer İngiltere ve ABD gerçekten de Rusya ya da Çin'e karşı bir savaş başlatırsa, CPGB-ML'nin görüşüne göre gerçek anti-emperyalistler ve sosyalistler bu ülkelerin savunulmasını destekleyecek ve kendi egemen sınıflarının yenilgisi için çalışacaklardır. Böyle bir durumda gerçek bir anti-emperyalist savaş karşıtı hareketin sloganları şunlar olmalıdır: Rusya ve Çin'e*

[49] Bkz. örneğin "Solidarität mit Serbien": Jubel für Strache in Belgrad, Der Standard, 5. Mai 2008, https://derstandard.at/3290627/Solidaritaet-mit-Serbien-Jubel-fuer-Strache-in-Belgrad

[50] Örneğin CPGB-ML'nin yakın zamanda yayınlanan ve şu sonuca varan bir makalesine bakınız: "*Emperyalizmin Suriye halkını zaferinden mahrum bırakmayı umduğu tüm komplo ve entrikalara karşı dimdik duran Esad* şunları söyledi: *"Burası bizim toprağımız, bu bizim hakkımız, [işgal altındaki bu bölgeleri] özgürleştirmek bizim görevimiz ve Amerikalılar buradan gitmeli. Bir şekilde gidecekler." Zafer Suriye devlet başkanının, hükümetinin, ordusunun ve halkınındır!*" (CPGB-ML: Suriye kurtuluşa doğru ilerliyor. Suriye halkı, emperyalizmin onları zaferlerinden mahrum bırakmayı umduğu tüm komplo ve entrikalara karşı dimdik ayakta, 10 Temmuz 2018, https://www.cpgb-ml.org/2018/07/10/news/syria-advances-to-liberation/); ayrıca bkz: CPGB-ML: ABD emperyalizmi Suriye'de oyunu kaybediyor. Askeri ilerlemelerle birleşen güçlü diplomasi Suriye halkını nihai zaferlerine daha da yaklaştırırken emperyalistler öfkeden kuduruyor, 9 Aralık 2018, https://www.cpgb-ml.org/2018/12/09/news/us-imperialism-losing-the-plot-in-syria-war/

zafer; İngiliz emperyalizmine yenilgi; İngiliz emperyalist savaşlarıyla işbirliğine hayır!"[51]

Aynı çizgi son kongrelerinde kabul edilen bir kararla da teyit edilmiştir: "*Kongre, böyle bir savaşın patlak vermesi durumunda, İngiliz proletaryasının 'kendi' emperyalist burjuvazisinin zaferinden hiçbir çıkarı olmayacağını ve tüm çıkarının anti-emperyalizm güçlerinin zaferinde olduğunu teyit* eder. *(...) Kongre ayrıca, savaşın patlak vermesi durumunda, partimizin Rusya ve Çin'in zaferi için çağrıda bulunmasına ve kitleleri modern dünyadaki tüm savaşların nedeni olan emperyalist sistemin kendisine karşı harekete geçirmek için çalışmasına karar*verir."[52]

Bu ultra-Stalinistler taktiksel sonuçlar çıkarma konusunda Rus ve Çin emperyalizminin diğer destekçilerinden kesinlikle daha tutarlıdırlar. Moskova ve Pekin'in Batılı rakiplerine karşı zafer kazanmaları için yaptıkları çağrılar onları tam anlamıyla Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler olarak nitelendirmektedir. Bu, özgürlük için ayaklanan halklarını katleden Esad ve Kaddafi'nin kapitalist diktatörlüklerinin gerici destekçileri olarak oynadıkları rolün mükemmel bir tamamlayıcısıdır!

Kuşkusuz bu İngiliz Stalinistler, "kendi" burjuvazilerine karşı çıktıkları ve NATO'nun rakiplerini destekledikleri için kendilerini sıkı anti-emperyalistler olarak görüyorlar. Duruşları, CPGB'nin İngiliz emperyalizmini öfkeyle kınadığı ve onu (ve Fransa'yı) Dünya Savaşının tek sorumlusu olarak gösterdiği (Hitler'in sözde "barış girişimini" överken!) Hitler-Stalin Paktı döneminde İngiliz Stalinistlerinin "yenilgici" yaklaşımını andırıyor. Doğal olarak, bu sözde yenilgici pozisyon, 22 Haziran 1941'den sonra Moskova talep ettiğinde, yerini hiç beklenmedik bir şekilde aşırı muhafazakar vatanseverliğe bıraktı.

Açıkçası o dönemde bu tür bir "bozgunculuğun" "anti-emperyalizmle" hiçbir ilgisi yoktu çünkü emperyalizme karşı değil, sadece bir Büyük Gücün çıkarlarına karşı ve başka bir Büyük Gücün çıkarları lehineydi. Troçki, benzer bir politika 1933'ten sonra Alman reformistleri tarafından sergilendiğinde, bu tür bir sözde yenilgiciliği doğru bir şekilde kınadı.

"*Alman Sosyal Demokrasisinin göç konusundaki tüm liderlerinin kendi tarzlarında "bozguncu" olduklarını hatırlayalım. Hitler onları nüfuz ve gelir kaynaklarından mahrum bırakmıştır. Bu "demokratik", "anti-faşist"*

---

[51] Joti Brar: Rusya ve Çin'e Karşı Savaş Dürtüsü, CPGB(ML), Shakun Printers, Shahdara 2017, s. 45

[52] CPGB(ML): Rusya ve Çin ile 3. Dünya Savaşı'na giden yola dikkat, CPGB(ML)[8]. Kongresi Parti açıklaması, 21 Kasım 2018 https://www.cpgb-ml.org/2018/11/21/news/beware-the-drive-to-ww3-with-russia-and-china/

bozgunculuğun ilerici niteliği tam olarak sıfırdır. Devrimci mücadeleyle değil, Fransız ya da başka bir emperyalizmin "kurtarıcı" rolüne umut bağlamakla bağlantılıdır. Belgenin yazarları, açıkça kendi iradeleri dışında, ne yazık ki tam da bu yönde bir adım atmışlardır."[53]

"*Ancak proletaryanın büyük tarihsel görevleri, kendileri tarafından değil ama can düşmanları olan emperyalist hükümetler tarafından yönetilen savaşlar yoluyla çözebileceğini düşünerek kesinlikle yanılıyorlar*."[54]

Özetle, CPGB-ML'nin Rusya ve Çin'e yönelik utanmaz övgüsü, Stalin'in sosyal-emperyalist politikasının modern bir versiyonundan başka bir şey değildir.

Mazaret: "Pasifist" ve "Savaşçı" Sosyal-Emperyalistler Üzerine Bazı Gözlemler

Bu noktada, Batı yanlısı ve Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler arasındaki ilginç ve önemli bir "metodolojik" fark hakkında bir gözlemde bulunmak istiyoruz. Birinciler, yani *Avrupa Sol Partisi* (PEL) ve *Japon Komünist Partisi* (JCP), genellikle hükümetlerini Rusya ve Çin'e karşı çok agresif ve çatışmacı olmakla eleştiriyorlar. Hükümetlerini Putin ve Xi'nin çeşitli girişimlerini (örneğin *Asya Altyapı Yatırım Bankası*'nın kurulması) kabul etmeye çağırıyorlar. Pasifizm ve Batı ile Rusya ve Çin arasındaki çıkarların uzlaştırılması gerektiğini vaaz ediyorlar.

Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler için durum farklıdır. Eğer dış politika alanında Putin ve Xi rejimine karşı eleştirilerini dile getirirlerse, bu Batı'ya karşı çok düşmanca davranacakları anlamına *gelmez*, aksine çok uzlaşmacı olacakları anlamına gelir. Hatta bazı Rus Stalinistleri Kremlin'in ABD'nin uşağı olacağını iddia etmektedir![55] Örneğin, Buzgalin ve Kagarlitsky gibi çeşitli Rus Stalinistleri ve diğer sol entelektüeller Rus devletini anti-emperyalist bir bakış açısıyla eleştirmemektedir. Tam tersine, Putin hükümetinin politikasına "*yeterince saldırgan olmadığı*", Esad'a verdiği sözleri yerine getirmediği vb. için saldırıyorlar. *Vestnik Buri* adlı web sitesi buna en iyi örnektir. Sosyal ağlarının propagandasında şunları belirtiyorlar: "*Çeşitli koşullarda kaybedilen Su-24, Su-25 ve Tu-154 (Soçi'de), An-26, Su-30'un düşürülmesini hatırlayın. Düzenli birlikler arasındaki gizli kayıpları*

[53] Leon Troçki: Sosyal yurtseverliğe doğru bir adım (1939), in: Leon Troçki'nin Yazıları, 1938-39, s. 209
[54] Leon Troçki: Sosyal yurtseverliğe doğru bir adım (1939), in: Leon Troçki'nin Yazıları, 1938-39, s. 211
[55] Bkz. örneğin Stalinist web sitesi Politsturm: Почему Путин помог Майдану победить? (Putin neden Maidan'ın kazanmasına yardım etti), 16.08.2018, https://politsturm.com/pochemu-putin-pomog-majdanu-pobedit/

hatırlayın. ABD/İsrail öncülüğündeki koalisyonun müttefikimiz olan egemen devlete karşı cevapsız kalan darbelerini hatırlayın (sic!). Beşar Esad'ın 2011 yılında Rusya'dan hava savunma kompleksleri de dahil olmak üzere nasıl yardım istediğini ve yardımın ancak 2014 yılında, durum neredeyse umutsuzken geldiğini. Suriye'nin nüfuz bölgelerine ayrılmış olması ve ordumuzun (sic!) görevlerinden birinin (Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması) başarısız olması."[56]

Vestnik Buri' nin Rusya'nın politikasını kınaması, yazarlarının Rus devletinin başında olmaları halinde, sözde "zayıf" mevcut hükümetin aksine yabancı rakiplerini derhal acımasızca ezeceklerini öne sürecek şekilde yapılmıştır. Böylesi bir sosyal-emperyalist politika genellikle bilinçli olarak değil, reformist güçlere - *Vestnik Buri* örneğinde bu güç CLR sendikalarının bürokratik liderliğidir - uyum sağlamanın bir yan ürünü olarak ortaya çıkmaktadır.

Dolayısıyla Batı yanlısı sosyal-emperyalistler hükümetlerini Rusya ve Çin ile daha fazla işbirliği yapmaya teşvik ederken, Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler hükümetlerini daha düşmanca davranmaya teşvik ediyor. Bu farklılığın nedeni nedir?

Bunun temel nedeni bu partilerin spesifik ideolojileri ya da programları değildir. Temelde hepsi egemen sınıfın kesimlerine uyum sağlayan reformist güçlerdir. Ancak farklı ülkelerdeki egemen sınıflara, özgül ekonomik temel ve siyasi üstyapının farklı somut koşullarıyla karşı karşıya olan egemen sınıflara uyum sağlamak zorundadırlar.

Yukarıda detaylandırdığımız gibi, Batı ve Doğu'daki Büyük Güçlerin egemen sınıfları farklı dinamiklerle karakterize edilmektedir. Rusya ve özellikle Çin yükselirken, genel olarak Batı ve özel olarak ABD düşüştedir. Bu gerçek birkaç önemli sonuç doğurmaktadır:

a) İlk toplumlar arasında göreceli bir kötümserlik ve ikinci toplumlar arasında göreceli bir iyimserlik hissi.

b) Batılı Büyük Güçler arasında: iç kriz, burjuvazi içinde derin bölünmeler ve yönetici sınıf, orta sınıf ve işçi aristokrasisinden oluşan "*tarihi blok*" içinde ciddi kırılmalar; buna karşılık Çin ve Rusya'da rejime yönelik görece güçlü bir toplumsal destek var ya da en azından derin bölünmeler ve güçlü muhalif güçler yok.

---

[56] https:// v k.com/wall-73211733_50539

Sonuç olarak, Avrupa ve Japon burjuvazisi ve orta sınıfı arasında Doğulu Büyük Güçlerle çatışma değil işbirliği arayışında olan (hatta onların siyasi yönetim biçimine sempati duyan) kesimler vardır. Geleneksel ABD hegemonyasından daha bağımsız olmak istiyorlar. Batı yanlısı sosyal-emperyalist partiler bu kesimlere uyum sağlamaktadır. Buna karşılık, Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler, Rus ve Çin burjuvazisi ve orta sınıfı arasında Batılı rakiplere karşı daha saldırgan bir yaklaşımı destekleyen, Batı neo-liberalizminden nefret eden vb. kesimlere uyum sağlamaktadır. Bu, "pasifist" ve "savaşçı" sosyal-emperyalistler arasındaki farklılıkların maddi temelidir.

XXV. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Doğu Yanlısı Sosyal-Emperyalistler (Stalinist Olmayanlar)

Doğu yanlısı sosyal-emperyalistlerin akımının Stalinist partilerle sınırlı kalacağını düşünmek yanlış olur. Aslında, Rus ve Çin emperyalizmini az ya da çok eleştirerek müttefik olarak gören bir dizi Stalinist olmayan güç de vardır. Bu bölümde birkaç temsili örneği ele alacağız.

Boris Kagarlitsky ve *Rabkor*: Moskova'nın Çıkarları İçin "K*an ve Demirle*" Savaşmaya Hazır Büyük Rus "Marksistleri"

Yukarıda, Moskova'daki *Küreselleşme ve Toplumsal Hareketler Enstitüsü* 'nün (IGSO) Direktörü ve *Rabkor* adlı çevrimiçi derginin editörü olan Boris Kagarlitsky'den bahsetmiştik. Her ne kadar bir partiyi temsil etmese de, teorileri Rus solu arasında oldukça etkili ve Batılı solcular arasında da oldukça saygın. Ne yazık ki hiçbir zaman Stalinist olmamış olan Kagarlitsky (1980'lerde muhalifti) giderek Büyük Rus şovenizminin "Marksist" bir destekçisi haline geldi.

Bölüm VIII'de gösterdiğimiz gibi, Rusya'yı emperyalist bir devlet olarak değil, Meksika veya Hindistan gibi diğer büyük yarı-sömürge ülkelerle karşılaştırılabilecek bir "*çevre kapitalist devlet*" olarak tanımlamaktadır (LIT ve UIT'nin pozisyonlarına benzer şekilde). Bu değerlendirme, pratikte Rus emperyalizmini ve onun gerici müttefiklerini desteklemek için teorik bir gerekçe olarak kullanılmaktadır.

Örneğin, Kagarlitsky ve *Rabkor* dergisi 2014'ten bu yana Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesinin destekçisi haline gelmiştir. Bu dergi 2016 yılında, Ukrayna'nın "*Weimar'dan yeni bir Re*ich'a" dönüştüğü konusunda uyarıda bulunan ve Hitler'in Üçüncü Reich'ı ile çağrışımlar uyandıran bir makale yayınladı! Sonuç olarak dergi Moskova'yı Ukrayna ile "*kan ve demirle*" başa çıkmaya çağırdı!

"*Böylece Ruslar, Ukrayna'nın Weimar Cumhuriyeti'nden Reich'a dönüşümünü gözlemleyecektir. Ancak Rusya'nın Reich ile anlaşmaya yanaşmaması, Reich'ın Rusya'yı rahat bırakacağı anlamına gelmiyor. Hayır, Rusya gelecekte*

dönüşmüş bir Ukrayna ile yüzleşmek zorunda kalacak ve bu sorunla başa çıkmak için tek araç kan ve demir olacaktır."[1]

Gördüğümüz gibi, Rusya'nın emperyalist karakterini inkar etmekten gerici savaş çığırtkanlığının ateşli bir kırbacı olmaya sadece küçük bir adım!

Kagarlitsky ve *Rabkor* dergisinin aşırı sağcı maceraperest Igor Strelkov'a da yer vermesi hiç de şaşırtıcı değil. Strelkov'un GRU'dan (Rusya'nın dış askeri istihbarat örgütü) emekli bir albay olduğu söyleniyor. Kendisi 2014 yılında Donbass Cumhuriyeti'nin ilk aşamasında askeri lider olarak öne çıkmıştır. Kendisi bir Büyük Rus şovenisti, bir Beyaz Rus monarşisti ve bir Yahudi karşıtıdır. Kendisini açıkça tanımlamaktadır: "*Kendimi Rusya'daki otokratik monarşinin bir destekçisi olarak görüyorum*." Karakteristik olarak rakiplerinin "*uluslararası Yahudi-Anglo-Sakson sermayesiyle ayrılmaz bir şekilde bağlantılı olan çıkarlarından*" bahsetmektedir.[2] 2016 yılında, Manifestosunda "*Rusya Federasyonu, Ukrayna, Belarus ve diğer Rus topraklarını tek bir Rus devletinde birleştirmek ve eski SSCB topraklarının tamamını koşulsuz bir Rus nüfuz bölgesine dönüştürmek*" çağrısında bulunan Rus *Ulusal Hareketi* adlı yeni bir parti kurdu. Ayrıca Orta Asya ve Kafkasya'daki eski Sovyet cumhuriyetlerinden gelen göçmen işçiler için katı bir kota sistemini desteklemektedir.[3]

Tüm bunlar Kagarlitsky ve *Rabkor* dergisinin Strelkov'u desteklemesine ve ona gerici propagandası için bir kürsü vermesine engel olmadı. Dergi 2015 yılında Strelkov'la yaptığı ve Strelkov'un kızıl-kahverengi bir ittifak kurulması çağrısında bulunduğu bir röportajı yayınladı.[4]

---

[1] Ivan Lisan: Weimar Cumhuriyetinden Reich'a, 01.02.2016, http://rabkor.ru/columns/debates/2016/02/01/weimar-republic-to-reich/ (bizim çevirimiz)

[2] Her iki alıntı da şuradan alınmıştır: Zbigniew Marcin Kowalewski: Ukrayna: Donbass'taki Rus Beyaz Muhafızlar, 29 Haziran 2014, https://www.nihilist.li/2014/07/25/russkie-belogvardejtsy-na-donbasse/#english

[3] Eski Ayrılıkçı Lider Rusya'nın İmparatorluğunu Yeniden Kurmayı Amaçlayan Parti Kurdu, https://web.archive.org/web/20160602041435/http://georgiatoday.ge/news/3927/Ex-Separatist-Leader-Launches-Party-Aimed-at-Restoring-Russia%E2%80%99s-Empire

[4] Стрелков рассказал, что сейчас объединяет "красных" и "белых", 24.01.2015 http://rabkor.ru/columns/events/2015/01/24/conference-novorossia/. Aynı gerici kızıl-kahverengi dayanışmasından hareketle, Rusya Bilimler Akademisi Merkez Ekonomi ve Matematik Enstitüsü araştırmacısı ve Kagarlitsky'nin ortağı olan Dzarasov Ruslan Soltanovich 2016 yılında şunları söylemiştir: "*Strelkov'un antikomünist dünya görüşünü kabul edemeyeceğimi saklamayacağım. Ancak onu eleştirmekten kaçınacağım çünkü Novorossiya isyanının sembolü haline gelen Strelkov'a karşı yürütülen ideolojik kampanyaya dolaylı olarak bile destek vermek istemiyorum*."

Kagarlitsky'yi Aleksandr Dugin'in Avrasya hareketinden faşist ve yarı-faşist figürlerle toplantılara katılmaya yönlendiren de aynı gerici kızıl-kahverengi ruhtur.[5]

Kagarlitsky'nin Büyük Rus şovenizmine ilk adaptasyonunun 2014'teki Ukrayna savaşından çok önce başladığını belirtmek isteriz. Rusya'nın tarihi üzerine 2008 yılında yayınlanan ve Rusya'daki en son olayları da kapsayan kitabında, Çeçenlerin [20]. yüzyıldaki trajik kaderini tamamen görmezden geliyor. Bu küçük Kafkas halkının Stalin tarafından barbarca sürgünü, Rusya'nın iki soykırım savaşı - ilki Yeltsin tarafından 1994-96'da ve ikincisi Putin tarafından 1999-2002'de - tüm bunlar bu Büyük Rus "Marksisti" için tek bir kelimeye bile değmez![6]

Büyük Rus emperyalizmine böylesine gerici bir adaptasyonun Kagarlitsky'nin diğer konulardaki görüşleri üzerinde kaçınılmaz büyük sonuçları vardır. Kagarlitsky'nin *Rabkor* dergisi bir başyazısında, Lenin tarafından detaylandırıldığı şekliyle devrimci bozgunculuğun artık geçerli olmadığını ilan ediyor. Kagarlitsky, "*bozgunculuğun*" "*burjuva*" haline geldiğini iddia ediyor:

"*Birinci Dünya Savaşı'ndan yüz yıl sonra Lenin'e, Zimmerwald konferansına ve anti-emperyalist "bozgunculuğa" atıfta bulunmanın hiçbir faydası* yoktur. *Birincisi, 1914'ün başlangıcının aksine savaş yoktur, olmayacaktır ve olamaz. İkincisi, XX. yüzyılın başındaki bozgunculuk sistem karşıtı ve burjuva karşıtıydı. Ancak bugün, her sosyalistin mücadele etmesi gereken aynı neoliberal politikaların desteklenmesine odaklanmış, tamamen burjuva ideolojisiyle karşı karşıyayız. Lenin ya da Martov'un 1914'teki pozisyonu nasıl değerlendirilirse değerlendirilsin, onlar Alman ve Avusturya bayrakları altında gösterilere gitmediler, bu imparatorlukları Rus ordusu üzerindeki baskıyı arttırmaya çağıran broşürler yazmadılar*."[7]

Kagarlitsky, Katalonya'daki halk bağımsızlık hareketi üzerine yazdığı bir makalede bu isyanı sert bir şekilde kınamaktadır.[8] Şöyle diyor: "*Katalan*

---

[5] Bu konuda bakınız Anton Shekhovtsov: Boris Kagarlitsky, Kremlin'in sol hareket içindeki köstebeği, http://anton-shekhovtsov.blogspot.co.uk/2014/09/boris-kagarlitsky-kremlins-mole-in.html

[6] Boris Kagarlitsky: Çevrenin İmparatorluğu. Rusya ve Dünya Sistemi, Pluto Press, Londra 2008

[7] Başyazı: Rusya ve Kırım, 24.03.2014, http://rabkor.ru/columns/editorials/2014/03/24/russia-and-crimea/ (bizim çevirimiz)

[8] RCIT, Katalan halkının bağımsızlık mücadelesine ilişkin bir dizi belge yayınlamıştır. Bunlar web sitemizdeki özel bir alt sayfada toplanmıştır: https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/collection-of-articles-on-catalunya-s-independence-struggle/. Özellikle bu mücadelenin arka planına ilişkin uzun bir makaleye atıfta bulunuyoruz: Michael Pröbsting: Catalunya's Struggle for Independence and its Pseudo-"Left-

isyanı, İskoç ayrılıkçılığı gibi, zenginlerin yoksullara karşı bir ayaklanmasıdır. Liberal bir toplumun, yeniden dağıtımcı bir sosyal devletin kalıntılarına karşı bir protestosudur." Hatta ezilen halkların milliyetçiliğini de kınayarak, bunu ezen bir ulusun şovenizmiyle aynı seviyeye koydu: "Bu*yüzden sol, azınlık milliyetçiliğinin emekçilerin çıkarlarına diğer milliyetçiliklerden daha az düşman olmadığını kabul etmeye cesaret* edemiyor."[9]

Dolayısıyla Kagarlitsky'nin aşırı gerici ABD Başkanı Trump'ın seçim zaferini memnuniyetle karşılaması şaşırtıcı değil, aksine Putin rejiminin "eleştirel" bir sözcüsüne dönüştüğünü teyit eder nitelikteydi! Trump'ı mali oligarşi karşıtı ve emperyalist küreselleşmeye karşı desteklenmeye değer bulduğu emperyalist korumacılığın anti-liberal ideolojisinin bir temsilcisi olduğu için övdü. Hatta işçi sınıfını bu konuda Trump'ı desteklemeye çağırdı. *Counterpunch* tarafından yayınlanan bir makalede, şaşkın bir okuyucu kitlesine şunları söyledi

"*Ayrıca, Trump Afrikalı Amerikalılar, kadınlar ya da eşcinsellerle ilgili hiçbir zaman yanlış bir şey söylemedi, yıllar önce arkadaşına bir bayanı taciz etmeye yönelik başarısız bir girişimden bahsettiği özel bir konuşma dışında..."*

"Amerika*Birleşik Devletleri'nin kırk beşinci Başkanı korumacılık ilkelerine sıkı sıkıya bağlıdır; ABD pazarlarını ve istihdamını koruyacaktır. Ve en önemlisi, ABD'de yerleşik çok uluslu şirketlerin çıkarlarını dikkate almadan diğer ülkeleri de aynı şeyi yapmaya teşvik ediyor. Daha da kötüsü, bu şirketleri Amerika'ya yönelik başlıca tehdit olarak görüyor*."

"*Burjuvazinin bu kesimi doğal olarak ulusötesi şirketlere karşı ayaklandı (...) Ulusötesi oligarşilere karşı ayaklanan ortalama iş dünyası müttefik aramak zorunda* kaldı. *Buna karşılık, on yıllardır neoliberal politikalardan muzdarip olan toplumun alt sınıfları da isyana coşkuyla katıldı. Bu ittifak çok uzun sürmeyecektir, ancak tesadüfi değildir. İşçi hareketini yeniden canlandırmak ve ivme kazanmasını sağlamak için işçilerin konumunu güçlendiren ve onlara güven veren sanayi, iç pazar ve sosyal politikaların geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Kısacası korumacılığa ihtiyacımız* var."

"*Kuşkusuz, Amerika Birleşik Devletleri'nin kırk beşinci Başkanının ideolojisi çelişkilerle örülüdür, programı ve etrafında kurulan sosyal güçler koalisyonu geçicidir, yalnızca tek ama kesinlikle temel bir göreve odaklanmıştır - mali oligarşinin egemenliğinin altını* oymak. *Suriye'den ya da İran'dan Müslüman insanların (herhangi bir insanın) ABD'ye girişini engelleyen eylemlerini desteklememiz mümkün değildir. Trump'ın solun asla kabul etmeyeceği daha*

Wing" Critiques, 27.10.2017, https://www.thecommunists.net/theory/catalunya-s-struggle-for-independence-and-its-pseudo-left-wing-critiques/

[9] Boris Kagarlitsky: Revolt of the Rich, 06.10.2017, http://rabkor.ru/columns/editorial-columns/2017/10/06/bunt-bogatih/ (bizim çevirimiz)

pek çok kararı ve politikası var. Ancak Washington'daki yönetim nihayet, radikal aktivistlerin en azından 1999'da Seattle'daki protestolardan bu yana öne sürdükleri talepleri hayata geçirmeye kararlı bir politikacı tarafından yönetiliyor gibi görünüyor. Ve bu gerçekten tarihi bir dönüm noktasıdır."

"*... ABD Başkanı potansiyel bir darbeyle karşı karşıya olduğunun farkında ve tehdidin nereden geldiğini biliyor. Alt sınıfların harekete geçirilmesine ve örgütlenmesine katkıda bulunmak zorunda kalacaktır. Bu durumda ona işçi sınıfından başka kimse yardım etmeyecektir*."[10]

Trump'ın yozlaşmış, spekülatif bir oligarşinin cisimleşmiş hali olduğu, işçilerin, göçmenlerin ve kadınların gerici bir düşmanı olduğu, ABD'nin rakiplerine karşı bir (Soğuk) Savaş taciri olduğu - tüm bunlar bu Putinist "Marksist" tarafından rahatlıkla halının altına süpürülüyor!

Bu bölümü Alexander Buzgalin ve Ruslan Dzarasov gibi diğer reformist dünya-sistemi düşünürlerinin de Rus devletine ve onun iç ve dış politikaya müdahalesine "eleştirel" bir destek verdiğini belirterek bitiriyoruz. Örneğin Buzgalin, solun Rus devletiyle ittifakını teşvik etmekte ve devlet-kapitalist planlamanın unsurlarıyla (Buzgalin'in "*XXI. Yüzyılın Gosplan*'ı") birlikte bir miktar sosyal refahın tesis edilmesi için reform talep etmektedir. Sergey Glazyev gibi devletle bağlantılı Rus yanlısı emperyalist ekonomistlerin de tekrar tekrar Dünya Sistemi analizine atıfta bulunmaları şaşırtıcı değildir.[11]

Rusya/Çin Yanlısı Sözde Troçkistler (PO/CRFI)

---

[10] Tüm alıntılar Boris Kagarlitsky'den: The Choices for the Left in the Age of Trump, 7 Şubat 2017, http://www.counterpunch.org/2017/02/07/the-choices-for-the-left-in-the-age-of-trump/

[11] Bkz. örneğin Batı Putin'den Neden Nefret Ediyor? - A. Buzgalin ile RAI (10/12), 25 Temmuz 2018, https://therealnews. com/stories/why-does-the-west-hate-putin-rai-with-a-buzgalin-10-12; Демидова Светлана Евгеньевна Особенности индикативного планирования в России // Вестник Псковского государственного университета. Серия: Экономика. Право. Управление. 2016. №3. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-indikativnogo-planirovaniya-v-rossii; Александр Бузгалин: "Российский капитал не пустили на рынки - и он начал драться", 16.03.2018, https://www.business-gazeta.ru/article/382298.

Geçerken birkaç istisna olduğunu da belirtelim. Örneğin Alexander Tarasov da Dünya-Sistemi analizinin sol kanat destekçilerindendir ve Rusya'yı yarı-çevre ve yarı-sömürge olarak görmektedir. Ancak Kagarlitsky, Buzgalin ve Dzarasov gibi sosyal-emperyalistlerin aksine, Rus emperyalist devletinin cesur bir muhalifidir. Stalinizm döneminde zaten muhalifti, 1970'lerin başında "*Yeni Komünistler Partisi*" adında gizli bir grup kurdu ve bu nedenle KGB tarafından hapsedildi. Diğer eski muhaliflerin aksine, 1989'dan sonra kapitalist devletle herhangi bir işbirliğini reddetti. Birçok görüşü "post-Marksist" ve aşırı sol olsa da, onurlu bir solcu aktivist ve yazar olmaya devam etmektedir.

Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini tanımayı reddeden ve dolayısıyla Batılı rakiplerine karşı açıkça onların yanında yer alan bazı sözde Troçkistler de vardır. Bu sosyal-emperyalist "Troçkistlerin" en büyüğü, *Dördüncü Enternasyonal'in Yeniden Kuruluşu için Koordinasyon Komitesi* (CRFI) olarak adlandırılan ve PT (Uruguay), EEK (Yunanistan) ve DIP'yi (Türkiye) de içeren Arjantinli *Partido Obrero* (PO, İşçi Partisi) etrafındaki uluslararası eğilimdir. Ve yukarıda da belirttiğimiz gibi PO/CRFI, *Birleşik Komünist Parti* 'nin (OKP) Rus Stalinistleri (ve Esad destekçileri) ile de işbirliği yapmaktadır.

Yukarıda ayrıntılı olarak açıkladığımız gibi, PO/CRFI Rusya ve Çin'de kapitalist restorasyonun tamamlandığını reddetmektedir. Sonuç olarak, bu devletlerin Büyük Güçler haline geldiği fikrini şiddetle reddetmektedirler. Yakın zamanda kabul ettikleri bir bildiride, Rusya ve Çin'in emperyalist olmadıklarını ve olamayacaklarını ilan etmektedirler. Bu ülkelerin ya Batı emperyalizminin sömürgeleri ya da sosyalist devletler olma alternatifine sahip olduklarını belirtiyorlar. Çin ve Rusya'ya ilişkin sınıfsal nitelendirmemizi "*emperyalist propaganda*" olarak değerlendiriyorlar: "*Bu emperyalist propagandanın soldaki yansıması, ister bilinçli ister başka türlü olsun, Rusya ve Çin'i emperyalist güçler olarak tanımlamaktır*."[12]

Buradan, Rusya ve Çin'in bugün ABD, AB ve Japonya'ya karşı savunulması gerektiği kaçınılmaz sonucunu çıkarmaktadırlar. Bir kenara not edelim ki, PO/CRFI teorisi onları, geriye dönük olarak, 1917'den önce Almanya ya da İngiltere ile yalıtılmış bir savaşta kapitalist Rusya'nın yanında yer almak zorunda bırakacaktı.[13]

---

[12] Levent Dölek: 21'inci Yüzyılda Savaşın Karakteri: Çin ve Rusya savaşın hedefi mi yoksa tarafı mı? İçinde: Dünya Devrimi / Revolución Mundial Sayı 1 (Sonbahar 2018), s. 49

[13] Yukarıda ayrıntılı olarak açıkladığımız gibi, PO/CRFI'nin yeni teorisi, Rusya'nın emperyalist karakterini yalnızca bugün için değil, 1917 öncesi dönem için bile reddetmektedir. Aşağıdaki alıntının gösterdiği gibi, bu onları Bolşeviklerin devrimci yenilgici programından vazgeçmeye yaklaştırmaktadır: "*Rus emperyalizmine egemen olan militarizm ve feodalizm unsurları Osmanlı emperyalizminde de mevcuttu. Ancak Osmanlı İmparatorluğu bir yarı-sömürgeydi ve kapitalizmin en yüksek aşaması olarak tanımlanan emperyalizmin belirgin özelliklerine sahip değildi. Bu nedenle, ne Rusya ne de Osmanlı İmparatorluğu I. Dünya Savaşı'nın (emperyalist) karakterini tanımlayan emperyalist güçler olarak görülemez. Büyük emperyalist güçlere bağımlıydılar ve bu nedenle emperyalistler arası rekabette (en iyi ihtimalle) ikincil bir konuma sahiptiler. Dolayısıyla Rusya ve Osmanlı emperyalizmi, kapitalist emperyalizmden ziyade Büyük Roma emperyalizmine benziyordu.* (...) *Lenin bu ayrımı özellikle Rusya ile ilgili olarak sürekli vurgulamıştır. Öte yandan Lenin, I. Dünya Savaşı'na İngiliz ve Fransız emperyalizminin yanında katılan ve sömürgeci/talancı karakterde bir savaş yürüten Rusya'ya karşı mücadelede "devrimci yenilgicilik" taktiğini ve "savaşı iç savaşa dönüştürme" stratejisini kullanmıştır. Bu mücadele kuşkusuz Rusya'nın egemen sınıfları tarafından yürütülen savaşın haksız ve emperyalist karakterini vurgulamayı gerektiriyordu.*

Lenin şöyle demeyi severdi: "*Bizim doktrinimiz bir dogma değil, bir eylem rehberidir*."[14] Doğru bir teori bir partiyi doğru bir pratiğe yönlendirir. Tersinden söylersek, revizyonist bir teori bir partiyi revizyonist bir pratiğe yönlendirir.

Ne yazık ki PO/CRFI'nin durumu budur. Rusya ve Çin'in emperyalist güç olmadığı yönündeki analizlerinden, Batılı rakiplerine karşı bu Doğulu güçleri desteklemek gibi stratejik bir sonuç çıkarmaktadırlar. Bu durum, Büyük Güçler arasındaki gerilimin son tırmanışına tepki olarak kısa süre önce yayınlanan ortak bildiride açıkça ortaya çıkmaktadır:

"*Amerika, Avrupa, Rusya ve Çin arasında tırmanan uluslararası ticaret savaşı, emperyalist savaş dürtüsünü her yerde yoğunlaştırıyor. Ortadoğu'nun savaş volkanından Balkanlar'a ve Avrupa'nın doğu sınırındaki Ukrayna'ya, Kafkasya'dan Orta Asya'ya, Güney Çin Denizi'ne ve Kore'ye kadar emperyalizm, Rusya ve Çin'i parçalamak, yeniden sömürgeleştirmek ve dünya kapitalizmine dahil etmek için doğrudan ya da dolaylı olarak onlarla çatışmaya girmiş durumda. İşçi sınıfı ve halk hareketleri, insanlığı ve yeryüzündeki her canlıyı dünya savaşı ve nükleer yok oluşla tehdit eden bu çatışmada tarafsız kalamaz: Kremlin ya da Pekin'deki restorasyoncu Bonapartist elitleri desteklemeden ya da onlara herhangi bir yanılsama beslemeden, Rusya ve Çin'in emperyalist yeniden sömürgeleştirme savaşına karşı savaş ilan ediyoruz*."[15]

Rusya'nın her zaman emperyalist olduğunu iddia edenlerin yanılgısı, bu vurgunun yanlış okunmasından kaynaklanmaktadır." (Levent Dölek: 21. Yüzyılda Savaşın Karakteri, s. 52-53)

Bu etkili bir şekilde aşağıdaki revizyonist fikir anlamına gelmektedir: Birinci Dünya Savaşı öncesinde Rusya emperyalist bir güç değil, bir yarı-sömürgeydi ("Osmanlı İmparatorluğu gibi"). Eğer Rusya Birinci Dünya Savaşı'nda emperyalist güçler Britanya ve Fransa'nın yanında yer almasaydı, ama varsayalım ki yalnızca Almanya'yla (PO/CRFI standartlarına göre bile kuşkusuz emperyalist bir güçtü) savaşsaydı, PO/CRFI yoldaşları (emperyalist) Almanya'ya karşı ("yarı-sömürge") Rusya'yı savunmak zorunda kalacaklardı! Lenin ve Bolşeviklerin PO/CRFI'nin tutumunu duyduklarında nasıl bir dehşete kapılacaklarını hayal etmek için sadece bir saniye düşünmek yeterlidir!

[14] V.I. Lenin: Marksizmin Tarihsel Gelişiminin Bazı Özellikleri (1910); in: CW 17, s. 39

[15] Acil Avrupa-Akdeniz Buluşması Sonuç Bildirgesi: Emperyalizme ve savaşa karşı uluslararası sosyalist devrimle mücadele edin! Devrimci Enternasyonal'e doğru ileri! Eretria, Yunanistan, 25 Temmuz 2018 (Tez 3), http://redmed.org/article/emergency-euro-mediterranean-encounter-final-resolution-fight-imperialism-and-war.

Aynı fikir PO/CRFI dergisinde kısa süre önce yayınlanan makalede de ele alınmaktadır: "*Tüm dünya yeni bir savaşın eşiğinde olduğumuz*un farkında. *ABD'nin savaşan güçlerin bir tarafını oluşturacağı, Rusya ve Çin'in ise şu ya da bu şekilde ABD'ye karşı konumlanacağı artık yaygın olarak kabul*ediliyor." (Levent Dölek: 21. Yüzyılda Savaşın Karakteri, s. 49) Ayrıca bkz: "*21. yüzyılda savaşın karakterini belirleyen şey, ABD emperyalizminin Avrupa ve Japon emperyalizminin tali müttefikleriyle ittifak halinde Rusya ve Çin'i kuşatması ve bu ülkelerdeki kapitalist restorasyon sürecini tamamlayarak söz konusu ülkeleri sınırsız bir şekilde*

"Rusya ve Çin yarı-sömürgelerdir" tezinin yıkıcı sonuçlarını diğer destekçilerden daha açık bir şekilde dile getirdikleri için PO/CRFI yoldaşlarına teşekkür etmek gerekir. Aynı tutum, CRFI'nin Nisan 2018'deki bir kongresinde kabul edilen bir bildiride de ifade edilmiştir.

"*Rusya ya da Çin'de emperyalist bir sermaye yaratılmamıştır ve yalnızca devlete dayalı bir emperyalizm olasılığı zayıf bir* hipotezdir. *Kapitalizme geçiş sürecindeki bu rejimler bir yandan emperyalist sömürgecilikle (ve savaşlarla), diğer yandan da proleter devrimle karşı karşıyadır. Sömürgeci nitelikte bir kapitalist restorasyon gerçekleştirmek için Rusya ve/veya Çin'e karşı emperyalist savaş hipotezi göz önüne alındığında, devrimci sosyalistler emperyalizmin tamamen yenilgiye uğratılması için mücadele edecek ve bu mücadeleden işçi sınıfının bağımsız siyasi gücü olarak sovyetlerin yeniden dirilişini teşvik etmek için yararlanacaktır; Oligarşiyi ve bürokrasiyi mülksüzleştirmek ve Ekim devriminin devrimci ve enternasyonalist kökeninden [esinlenerek] Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin yeniden inşası perspektifinde halkların kendi kaderlerini özgürce tayin etmesini savunan sosyalist bir devrim geliştirmek.*"[16]

Sözde sosyalist retorik, bu ifadenin içerdiği sosyal-emperyalist pozisyonu zar zor gizleyebilmektedir. Eğer Rusya ve Çin emperyalist değilse (aslında PO liderliğine göre tam anlamıyla kapitalist bile değiller) ve eğer Batılı Büyük Güçler emperyalistse, "*devrimci sosyalistler emperyalizmin tam yenilgisi için mücadele edecekler*" formülasyonunun tek bir anlamı olabilir: PO'nun eski emperyalist güçlere karşı Rusya ve Çin'in yanında yer alması.

PO/CRFI liderliğinin Darya Mitina'nın Rus Stalinist OKP'si ile kurduğu ittifakın teorik ve stratejik temeli budur. Yukarıda gösterdiğimiz gibi, bu parti de Rusya'nın emperyalist bir devlet olduğu fikrini reddetmekte ve onu daha ziyade "*çevre kapitalist bir ülke*" olarak görmektedir. Böyle bir ortak temelde bu güçler Rus ve Çin emperyalizmini destekleme konusunda anlaşabilirler.

---

emperyalist dünya sistemine entegre etmesidir. (...) *Dünya proletaryasının çıkarı emperyalizmin yenilgiye uğratılmasında yatmaktadır. Rusya ve Çin'in askeri gücü, emperyalist bir işgal olasılığını neredeyse imkânsıza indirgemektedir. Ancak, askeri bir saldırı öncesinde, bu ülkeler, proleter devrimin tüm kazanımlarının yok edilmesi ve tüm kapitalist kriz dinamiklerinin bu ülkelere keskin bir şekilde seferber edilmesinden kaynaklanan ekonomik ve siyasi bir çöküş riskiyle karşı karşıyadır. Yani bu güçler emperyalizme direnseler bile onu yenemezler. Öte yandan, Rusya ve Çin'in emperyalizm karşısında yenilgiye uğraması dünya çapında gerici sonuçlar doğuracaktır. Dolayısıyla emperyalizm ile bu ülkeler arasında tarafsızlık mümkün değildir. Aksine, emperyalizmin aldığı her darbe devrimci dinamiklerin önünü açacaktır*." (a.g.e., s. 58-59)

[16] Partido Obrero, PT (Uruguay), DIP (Türkiye), EEK (Yunanistan): Uluslararası Konferans Deklarasyonu, 13 Nisan 2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/online/internacionales/declaration-of-the-international-conference

Görüyoruz ki: teorik kafa karışıklığı ve dünya siyasetinin toplumsal-tarihsel gelişmelerini tanımadaki dipsiz başarısızlık, kaçınılmaz olarak sınıf mücadelesinde yanlış tarafta yer almakla ve uluslararası proletaryanın ve ezilen halkların kurtuluşu davasına açık ihanetle sonuçlanmaktadır! Revizyonist teori, Çin ve Rus emperyalizminin revizyonist badanacılarını yaratmaktadır. Ve tüm bunlar "Marksizm" ve "Anti-Emperyalizm" adına yapılıyor!

Yine de PO/CRFI yoldaşlara bir şey için teşekkür etmek gerekiyor: diğer çalışmalarımızda gösterdiğimiz gibi, kendini "Troçkist" ilan eden birçok örgüt Rusya ve Çin'in emperyalist devletler olmadığı tezini paylaşıyor. Ancak, Batılı rakiplerine karşı Çin ve Rusya'yı destekleme çağrısı yaparken bu pozisyonun yıkıcı sonuçlarını bu kadar tutarlı ve açık bir şekilde ifade etmeye hazır olan çok az kişi var.

Gerçek Marksistler tutarlı anti-emperyalizm ile Doğu yanlısı sosyal-emperyalizm arasında bir ayrım çizgisi çizerler. Birincisi tüm Büyük Güçlere karşı çıkar ve ezilen halkların onlara karşı kurtuluş mücadelesini destekler. İkincisi ise Batılı rakiplerine karşı Çin ve Rusya'nın yanında yer alır ve ezilen halkların Putin ve Xi rejimlerine ya da onların yerel müttefiklerine karşı yürüttükleri kurtuluş mücadelelerini desteklemeyi reddeder. PO/CRFI liderliğinin Esad tiranlığına ve onların Rus ve İranlı emperyalist efendilerine karşı savaşan Suriye halkına herhangi bir destek vermeyi reddetmesi son derece mantıklıdır. Aslında, son ortak açıklamalarında uyardıkları gibi, açıkça Esad'ın kampına katılmaya hazırlanıyorlar:

"*Mayıs 2017*'deki[4].*Avrupa-Akdeniz Konferansı, Trump'ın ABD dışındaki ilk ziyaretini Suudi Arabistan ve İsrail'e yapmasının sonuçlarını vurgulamıştı: İsrail, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır ve Sudan'dan oluşan ve İran ile bölgedeki müttefiklerine, özellikle de Lübnan'daki Hizbullah ve Suriye'deki Beşar Esad rejimine karşı emperyalizm yanlısı bir savaş ekseninin oluşturulması*."[17]

İran ve Suriye'nin efendisi olan Rusya'nın emperyalist karakterini inkar ederek, Orta Doğu'daki siyasi olayları sadece Batı emperyalizmine karşıtlık prizmasından görüyorlar. Öyleyse PO/CRFI'nin bu açıklamada yaptığı gibi "*Emperyalistler Suriye*'den defolun" çağrısını yükseltmesi ama Rus ve İran askerlerinin Suriye'den çıkarılması gerektiğinden hiç bahsetmemesi ne anlama geliyor? Bu, halk kurtuluş mücadelesini bastırmak için Suriye topraklarında konuşlandırılan karşıdevrimci Rus ve İran güçlerinin varlığının devamına

[17] Acil Avrupa-Akdeniz Buluşması Sonuç Bildirgesi: Emperyalizme ve savaşa karşı uluslararası sosyalist devrimle mücadele edin! Devrimci Enternasyonal'e doğru ileri! Eretria, Yunanistan, 25 Temmuz 2018 (Tez 4), http://redmed.org/article/emergency-euro-mediterranean-encounter-final-resolution-fight-imperialism-and-war

örtülü destekten başka bir anlama gelmemektedir! Açıktır ki devrimci Marksistler Çin ve Rus emperyalizminin bu şekilde revizyonist bir şekilde aklanmasına şiddetle karşı çıkmaktadır.

"*Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgicilik Üzerine Tezler*"de özetlediğimiz pozisyonumuzu yineleyerek bitiriyoruz: "*RCIT, emperyalist devletler arasındaki çatışmalarda, dünyanın dört bir yanındaki işçileri ve halk örgütlerini uluslararası işçi sınıfı dayanışması ilkeleri temelinde kararlı bir şekilde hareket etmeye çağırır. Bu, her iki kampı da desteklememeleri gerektiği anlamına gelir. Hem kendi egemen sınıflarının hem de karşıt emperyalist kampın yanında yer almayı reddetmelidirler: Kahrolsun tüm emperyalist Büyük Güçler - ister ABD, AB, Japonya, Çin ya da Rusya olsun!*"

"*Büyük Güç rekabetini mevcut dönemin temel bir özelliği olarak tanımayı reddetmek ve bununla bağlantılı olarak Çin ve Rusya'nın emperyalist karakterini tanımayı reddet*mek" kaçınılmaz*olarak*"*Rus ve Çin emperyalizmini desteklemekle*" sonuçlanır.[18]

Spartakist mezhepler ve Çin'in "Deforme İşçi Devleti "ni savunmaları

Geçerken, Stalinistler gibi benzer sonuçlara varan başka sözde Marksist grupların da olduğunu belirtelim. Buna örnek olarak ABD'deki WWP ve PSL'nin yanı sıra bazı "Troçkistler" - daha doğrusu Troçkizmin karikatürleri diyelim - verilebilir. Spartakist ICL, IBT ya da Jan Norden'in IG/LFI'si gibi Stalinofil tarikatlar, kapitalist restorasyondan çeyrek yüzyıldan fazla bir süre sonra Çin'in hala "deforme olmuş bir işçi devleti" olacağını iddia ediyorlar! Şüphesiz, çok sayıda Çinli milyarder bu tür açıklamalarla karşılaşsalar gülmekten kendilerini alamazlardı! Ayrıca Rusya'nın emperyalist bir devlet olmadığını da öne sürüyorlar.[19] [Yukarıda belirttiğimiz gibi, *Dünya Sosyalist Web Sitesi* (WSWS), Çin ve Rusya'yı emperyalist güçler olarak nitelendirmeye cüret ettiğimiz için RCIT'ye karşı bir polemik bile yayınladı.

---

[18] RCIT: Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgicilik Üzerine Tezler, 8 Eylül 2018, https://www.thecommunists.net/theory/theses-on-revolutionary-defeatism-in-imperialist-states/

[19] IBT adlı küçük grup kısa süre önce bir bölünme yaşadı ve bir kısmı -diğerinin tersine kendisini IBT olarak adlandırmaya devam ediyor- Rusya konusundaki geleneksel pozisyonlarını değiştirdi. Bu akımın artık Rusya'nın 2000'li yıllarda emperyalist bir güç haline geldiğini kabul ettiğini onaylayarak not ediyoruz. Ayrıca bundan gerekli taktiksel sonuçları çıkarıyor ve Rusya'da bozguncu bir pozisyonu savunuyor. (Bkz. IBT: Dünya Durumu Üzerine Bir Not. Rusya'da Son Ayrılıklar ve Çizgi Değişikliği, 27.10.2018, http://www.bolshevik.org/statements/ibt_20181019_world_situation.html) Ne yazık ki, bu yoldaşlar 2018 yılının sonunda hala! - Çin'in "deforme olmuş bir işçi devleti" olduğuna inanıyor!

Sonuç olarak, hepsi Suriye halkının Esad diktatörlüğüne karşı devam eden halk kurtuluş mücadelesini desteklemeyi reddediyor. Amerikan WWP ve PSL ya da İngiliz *Socialist Fight* grubu gibi bazıları, ABD'ye ve Suriye Devrimine karşı Rusya ve Esad'ı destekleyen açıklamalar bile yaptılar.

Sonuç olarak bu gruplar, iddia ettikleri gibi "*anti-emperyalist*birleşik cephe" yerine, ABD'ye karşı Rusya ile *sosyal-emperyalist bir* leşik cephe çağrısında bulunuyorlar: "*Rusları dışarı çağırmıyoruz, çünkü bu nesnel olarak ABD/NATO emperyalistlerine ve destekledikleri cihatçı gruplara (ve aynı zamanda karşı olduklarına, yani ABD'ye) yardım etmek anlamına gelecektir. Eğer ABD ve NATO müttefikleri Suriye'deki Rus güçlerine doğrudan saldırırsa, biz bu güçlerin emperyalizme karşı savunulmasından* yanayız."[20]

SF grubu da aynı ruhla bir açıklama yayınladı: "*Suriye ve Rusya'yı Savunun: Emperyalizm Orta Doğu*'dan çıksın"[21]

Görünüşte Marksistler, ABD emperyalizminin Suriye'ye ve tüm Ortadoğu'ya askeri müdahalesine karşı çıkma konusunda Stalinistler ve sözde Troçkistlerle hemfikirmiş gibi görünebilir. Ancak gerçek şu ki, ABD'nin bu bölgedeki dış politikasına çok farklı nedenlerle karşı çıkılabilir. Buna devrimci enternasyonalist ve anti-emperyalist bir bakış açısıyla karşı çıkılabilir. Ama aynı zamanda küçük burjuva pasifist, liberal-hümanist ya da Rusya yanlısı sosyal-emperyalist, Esad yanlısı, hatta faşist bir bakış açısıyla da karşı çıkılabilir.[22]

Troçki bir keresinde diyalektik düşüncenin, dünya durumunun genel analizini, önemli faktörlerin ve bunların etkileşiminin somut bir analiziyle birleştirmeyi gerektirdiğini belirtmişti. "Emperyalizm" hakkındaki yaygın ifadeleri tekrarlamak ve son bir, yirmi yılda meydana gelen temel değişiklikleri anlamadan yalnızca Batı'nın eski Büyük Güçlerine odaklanmak - bu tür şematik, mekanik düşünce kaçınılmaz olarak dünya durumunun dinamikleri ve

---

[20] Bakınız IG: Emperyalistleri Ortadoğu'dan Çıkarın! ABD/NATO: Kanlı Pençelerinizi Suriye'den Çekin! http://www.internationalist.org/syriausnatobloodyhands1804.html

[21] Bkz: SF: Suriye ve Rusya'yı Savunun: Emperyalizm Orta Doğu'dan Çıkıyor, 14/04/2018 https://socialistfight.com/2018/04/14/defend-syria-and-russia-imperialism-out-of-the-middle-east/

[22] Birçok faşist örgütün Esad rejimine verdiği desteği belgeleyen çok sayıda makale yayınlanmıştır. Bkz. örneğin Alex Rowell: Küçük bir mucize: Esad rejimi ile küresel faşist aşk ilişkisi, https://pulsemedia.org/2017/08/20/small-wonder-the-global-fascist-love-affair-with-the-assad-regime/; Patrick Strickland: İtalyan faşistler Suriye'nin Beşar Esad'ına neden tapıyor? 14 Feb 2018, http: //www.aljazeera.com/news/2018/01/italian-fascists-adore-syria-bashar-al-assad-180125115153121.html. ABD'nin Suriye'ye yönelik son saldırısına ABD'li Nazilerin muhalefeti konusunda bkz. örneğin Gregory Conte ve Richard Spencer'ın açıklaması: Stay Out Of Syria, 14 Nisan 2018 https://nationalpolicy.institute/2018/04/14/stay-out-of-syria/

dolayısıyla sınıf mücadelesi için sonuçta ortaya çıkan görevler hakkında büyük yanlış değerlendirmelerle sonuçlanmalıdır.

"*Marksist düşünce somuttur, yani herhangi bir sorundaki tüm belirleyici ya da önemli faktörlere yalnızca karşılıklı ilişkileri açısından değil, aynı zamanda gelişimleri açısından da bakar. Anlık durumu asla genel perspektif içinde eritmez, ancak genel perspektif aracılığıyla anlık durumun tüm özellikleri içinde analizini mümkün kılar. Siyasetin çıkış noktası tam da bu tür bir somut analizdir. Oportünist düşünce ile sekter düşüncenin ortak özelliği şudur: Koşulların ve güçlerin karmaşıklığından, kendilerine en önemli görünen (ve bazen de öyle olan) bir ya da iki faktör çıkarırlar, bunları karmaşık gerçeklikten yalıtırlar ve bunlara sınırsız ve kısıtlanmamış güçler atfederler*."[23]

Ve gerçekten de, Büyük Güçler arasındaki emperyalistler arası rekabet ve ezilen halkların devam eden kurtuluş mücadeleleriyle karakterize edilen nesnel gerçeklik, bu gruplar için kapalı bir kitaptır. Herhangi bir teorik pusuladan yoksun olan bu gruplar, Stalinistlerin çoğundan çok daha acınası bir tutarlılıkla Rus emperyalizminin kampında tökezlemek zorunda kalmaktadır.

Lenin bu tür kafası karışık örgütler konusunda uyarıda bulunmuştur: "*Rusya'da sürekli olarak belirli bir parti ya da grubun sloganlarını ve taktiklerini, genel eğilimini, grubun kendisi için iddia ettiği niyetler ya da güdülerle yargılama hatasına* düşüyoruz. *Böyle bir yargı değersizdir. Cehenneme giden yol - uzun zaman önce söylendiği gibi - iyi niyetlerle döşelidir. Sloganların, taktiklerin ya da genel olarak belirli bir parti ya da grubun eğiliminin kaderini ve önemini belirleyen şey niyetler, güdüler ya da sözler değil, bunlardan bağımsız olarak nesnel durumdur*."[24]

Aynı durum bugün Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler için de geçerlidir. Anti-emperyalizmi ve diğer birçok iyi şeyi övüyorlar. Ancak birkaç Troçkist cümle onların Rusya ya da Çin yanlısı sosyal-emperyalist politikalarını gizleyemez. İşin doğrusu, ne günahkâr aceleyle birkaç dua etti diye cennete girecek ne de kamufle olmuş yarı-Stalinistler Troçki'nin kitaplarından ezberledikleri birkaç alıntıyı ezbere okudukları için işçi sınıfı enternasyonalizmi kampına katılacaklardır.

Şu acı gerçeği göz ardı etmemek gerekir: Kızıl Ordu'nun kurucusuna yönelik anlamsız ve boş hayranlığı Çin ve Rus emperyalizminin revizyonist

---

[23] Leon Troçki: Genel Olarak Aşırı Solcular ve Özel Olarak İflah Olmaz Aşırı Solcular (Birkaç Teorik Değerlendirme), 1937, içinde: Leon Trotsky: The Spanish Revolution (1931-39), Pathfinder Press, New York 1973, s. 292, https://www.marxists.org/archive/trotsky/1937/1937-ultra.htm

[24] V. I. Lenin: Word and Deed (1913); içinde: LCW 19, s. 262

aklanmasıyla birleştiren Rus/Çin yanlısı sözde Troçkistler, "Troçkist" koyun postuna bürünmüş Stalinist kurtlardan başka bir şey değildir!

XXVI. Tersine Çevrilmiş Sosyal-Emperyalizm ve Rusya ile Çin'in "Anti-Emperyalist" İtirazları Üzerine

Bu bölümde, yükselen emperyalist büyük güçler olarak Çin ve Rusya'nın kendine özgü karakterlerinden kaynaklanan bazı özel meseleleri ele almak istiyoruz. Özellikle bu özgün karakterin sosyal-emperyalizmin özgül siyasi fizyonomisi açısından sonuçlarını tartışacağız.

Rusya ve Çin'in yersiz "anti-emperyalist" itirazlarının nedenleri nelerdir?

Doğu yanlısı sosyal-emperyalizmin bazı aktivistler için sahip olabileceği özel çekiciliği anlamak bizim için önemli görünüyor. Bazıları için Rusya ve Çin'in yanında yer alan bu güçler, Batı yanlısı sosyal-emperyalistlerden daha radikal, daha "anti-emperyalist" görünüyor olabilir. Çoğu ilerici aktivist için ABD'nin, Avrupalı güçlerin ya da Japonya'nın neden emperyalist olarak görülmesi gerektiği konusunda fazla bir açıklamaya gerek yoktur. Bu emperyalist güçlerin Güney halklarına yönelik doğrudan ya da dolaylı baskı ve sömürülerinin onlarca hatta yüzyıllara dayanan uzun bir geçmişi vardır.

Rusya ve Çin için durum farklıdır. Çin'in baskıcı bir Büyük Güç olarak tarihi, Batılı Güçlerin Orta Krallık'a saldırdığı ve bu gururlu ulusu aşağılamaya başladığı 1839-42'deki ilk Afyon Savaşı ile aşağı yukarı sona ermiştir. Bundan önce Pekin, *Cefong Sistemi* (Çin'in İmparatorluk Haraç Sistemi) aracılığıyla doğrudan ya da dolaylı olarak çeşitli Müslüman halklara, Kore'ye, Vietnam'a, Tayland'a vs. hükmetmiştir. Ancak 19. yüzyılın ortalarından itibaren Çin, Avrupalı Güçlerin, Rusya'nın ve Japonya'nın egemenliğine karşı mücadele etti. Çin, 1949 Devrimi'nden sonra kendisini Stalinist bir devlet olarak yeniden inşa etmiştir. Pekin ancak son bir, yirmi yılda Orta Krallığı küresel bir aktör güç olarak yeniden inşa etmeye çalıştı.

Benzer bir durum Rusya için de geçerlidir. Yüzyıllar boyunca genişleyen ve baskıcı bir Büyük Güç iken, 1917'deki sosyalist Ekim Devrimi ile bu durum kökten değişti. Sovyetler Birliği'nin kurulmasıyla birlikte artık emperyalist bir güç değil, Büyük Güçlerin en önemli rakibi ve emperyalist tahakküme karşı mücadele eden birçok mazlumun kilit müttefikiydi. Moskova, Stalinist yozlaşmayla birlikte devrimci cazibesini yitirmiş olsa da, ABD emperyalizmi ve müttefiklerinin hakim olduğu bir dünyada belli bir dereceye kadar ilerici bir faktör olarak kaldı. 1991/92'de kapitalizmin restorasyonundan sonra Rusya ilk

yıllarda oldukça zayıf bir devlet olarak kaldı. Yeni bir emperyalist güç olarak yükselişi, Çin örneğinde olduğu gibi, oldukça yeni bir olgudur.

Hem Pekin'in hem de Moskova'nın hegemonya için çabalamadıklarını vurgulamaları şaşırtıcı değildir. Propagandalarındaki ana tema "*tek kutuplu dünya düzenine*" karşı çıkmak ve "*çok taraflılığı*", yani Doğu ve Batı'da birkaç Büyük Gücün bir arada var olmasını savunmaktır. Böyle bir ideolojinin nesnel gerçeklikte bir temeli vardır çünkü Rusya ve Çin'in ABD'yi yenmesi ve öngörülebilir gelecekte yeni dünya hegemonu olarak onun yerini alması gerçekçi *bir* beklenti değildir. Bir dereceye kadar konumları, 19. yüzyılın sonlarında ve[20]. yüzyılın başlarında "geç gelen", yükselen güçler olan ABD, Japonya veya Almanya'ya benzemektedir. İngiltere, Fransa ya da Rusya'nın aksine, bu ülkelerin neredeyse hiç sömürgeleri yoktu ve pastadan "adil paylarını" talep ediyorlardı.

Tüm bu nedenlerden ötürü, Rusya ve Çin'in dünyadaki pek çok ilerici aktivist için "emperyalistler" olarak değil, Batı'nın eski emperyalist güçlerinin rakipleri ya da meydan okuyucuları olarak görülmesi şaşırtıcı değildir. (Aynı şekilde, Başkan Wilson yönetimindeki ABD de pek çok kişiye emperyalist bir güç olarak değil "ilerici" olarak görünmüştür). Aslında, iki dünya savaşından önceki dönemlere benzer şekilde, dünyadaki durum eski güçlere meydan okumaya çalışan emperyalist Büyük Güçlerin yükselişiyle karakterize edilmektedir. Sonuç olarak, *hem* eski hem de yeni emperyalist güçler silahlanma yarışını körüklemekte ve ezilen halkları tehdit etmektedir.

İşte bu nedenle RCIT, ortaya çıkan Büyük Güçlere ilişkin her türlü yanılsamaya ve onlara verilecek her türlü desteğe karşı uyarıda bulunmaktadır. Troçki 1930'larda Stalinist Komintern'in kurtuluş mücadelesi için en tehlikeli düşman olduğunu, çünkü sosyal demokratlardan daha az itibar kaybettiğini açıklamıştır:

"*Savaşa karşı mücadele proletaryanın sınıf mücadelesinden ayrılamaz. Uzlaşmaz sınıf bilinci, savaşa karşı başarılı bir mücadelenin ilk koşuludur. Şu anda sınıf bilincinin en kötü yıkıcıları ve devrimci mücadelenin en kötü sabotajcıları sözde 'komünistlerdir'. (...) Bu nedenle savaşa karşı mücadele, nihayetinde emperyalist burjuvazinin bir ajanı haline gelmiş olan Komintern'in hain rolünün maskesini düşürmekle başlamalı ve bitmelidir. İkinci Enternasyonal de elbette daha iyi değildir. Ancak daha uzlaşmacıdır ve bu nedenle daha az tehlikelidir*."[1]

[1] Leon Troçki: Savaşa Karşı Nasıl Mücadele Edilir (1937), içinde: Troçki Yazıları 1937-38, s. 54

Buradan, Doğu yanlısı reformistler tarafından ilan edildiği gibi, Çin ve Rusya'nın "*çok taraflı bir dünya düzeni*" stratejik hedefine yönelik her türlü desteğin özünde sosyal-emperyalist olduğu sonucu çıkmaktadır. "*Çok taraflı dünya*düzeni", doğaları gereği birbirlerine karşı tam bir rekabet içinde olan birkaç Büyük Güç'ten oluşan bir dünya düzeninden başka bir anlama gelmediğinden, Stalinistlerin böyle bir hedefi desteklemelerinin sosyalizmle hiçbir ilgisi yoktur ve her şey burjuva jeopolitikçiliğiyle ilgilidir. Böyle bir dünya düzeninin daha barışçıl değil, en az geçmişte olduğu kadar kriz dolu ve savaş çığırtkanı olacağını anlamak için Einstein olmaya gerek yoktur.

Uzun vadeli ve istikrarlı bir "*çok taraflı dünya düzeni*"ne ilişkin bu reformist boş hayalin arkasında, emperyalist burjuvaziye yayılma çabalarını durdurması ve rakipleriyle barış içinde bir arada yaşamayı kabul etmesi için baskı yapma olasılığına ilişkin revizyonist yanılsama yatmaktadır. Bu, yukarıda da belirttiğimiz gibi, " *dünya burjuvazisinintarafsızlaştırılması* "nın mümkün olabileceği şeklindeki sahte Stalinist teorinin bir sonucudur. Troçki'nin eleştirisi geçerliliğini yitirmemiştir: "*Savaşa karşı mücadele, hükümet üzerindeki baskı ile değil, yalnızca iktidar için devrimci mücadele* ile belirlenir. *Proleter sınıf mücadelesinin 'pasifist' etkileri, tıpkı reformist etkileri gibi, iktidar için devrimci mücadelenin yalnızca yan ürünleridir; yalnızca göreli bir güce sahiptirler ve kolayca karşıtlarına dönüşebilirler, yani burjuvaziyi savaş yoluna sürük*leyebilirler."[2]

Sonuç olarak, bu sosyal-emperyalistler işçilerin ve ezilenlerin kurtuluş mücadelelerine, dünyanın Rusya ve Çin'in çıkarına olacak şekilde yeniden düzenlenmesi hedeflerini ilerletip ilerletmedikleri açısından bakmaktadırlar. Onlar sadece Batı'yı zayıflatacak ve Doğulu Güçlerin küresel konumunu güçlendirecek mücadeleleri destekleyeceklerdir. Dolayısıyla Yemen halkının ABD müttefiki Suudi Arabistan'a karşı direnişi iyidir. İran ve Venezüella'nın ABD'ye karşı direnişi de öyledir. "G*ilet Jaunes*" (Sarı Yelekliler) kitle hareketi de öyledir çünkü AB hükümetine karşıdır. Çinli ya da Rus işçilerin grevleri, Çeçenlerin ya da Uygurların ulusal mücadeleleri ya da Suriye halkının Rusya'nın müttefiki Esad'a karşı mücadelesi farklıdır.

Bir kez daha Stalinist "anti-emperyalizmin" sadece Büyük Güçlerin bir kampına karşı "anti-emperyalist" olduğunu ama diğerine karşı olmadığını görüyoruz. Bu durum, ülkelerindeki insan hakları durumunu iyileştirmek için Batı'nın yaptırımlarını ve "uluslararası toplumun" "kendi" hükümetlerine yönelik baskılarını destekleyen Rusya ve Çin'deki liberal güçlerden daha iyi değildir. Doğru, Batılı ülkelerdeki Stalinistler Doğulu Büyük Güçlere desteklerini genellikle "sosyalist" bir dille ifade ederken, Rusya ve Çin'deki küçük burjuva ya da burjuva demokratlar daha çok BM İnsan Hakları

[2] Leon Troçki: The Permanent Revolution (1929), Pathfinder Press, New York 1969, s. 268

Sözleşmesine atıfta bulunuyorlar. Ancak bu, onların incir yaprağının farklı olabileceğinden başka bir anlama gelmemektedir. Her iki durumda da öz aynıdır: rakip bir Büyük Güç için tersine çevrilmiş sosyal-emperyalist destek. Başka bir deyişle, bu tür "anti-emperyalizm" sadece yarı "anti-emperyalizm" ve yarı "pro-emperyalizm" olup, sonuçta sosyal-emperyalizme eşittir.

Bu tür sözde "anti-emperyalizm" genellikle izolasyonist ulusal-merkezcilikle birleştirilir. Bu tür Stalinistler ya da yarı-Stalinistler tek önemli meselenin kendi burjuvazilerine karşı çıkmak olduğunu iddia ederler. Böyle bir tutumu haklı çıkarmak için de meşhur "*Asıl düşman evdedir*" formülüne başvururlar. Elbette böyle bir argüman herhangi bir temelden yoksundur. Sanki Lenin ve Liebknecht sadece Rus ya da Alman egemen sınıfına karşı çıkacaklarmış gibi! Birinci Dünya Savaşı sırasında işçi hareketinin tarihini yeni öğrenen herkesin bildiği gibi, Marksistler sadece "kendi" egemen sınıflarına değil, savaşa katılan Büyük Güçlerin diğer tüm egemen sınıflarına da karşı çıktılar!

Tek bir burjuvaziye karşı çıkmakla yetinmek, Stalinist "tek ülkede sosyalizm" teorisini yansıtmaktadır. Bu teori, otantik sosyalist politikanın yalnızca kendi sınırlarıyla ilgili konularda tavır alarak, tamamen ulusal hatlar üzerinde tanımlanabileceği gibi yanlış bir düşünceyi ifade etmektedir. Ama aslında sosyalistler için bu imkansızdır! Belirli bir ulusun siyasi meseleleri ayrılmaz bir şekilde küresel meselelerle bağlantılıdır. Emperyalizm bir dünya sistemidir. Emperyalizme karşı muhalefet ancak dünya ölçeğinde mümkündür, tek bir ülkede değil! Eğer "sosyalistler" "kendi" emperyalist yöneticilerine karşı çıkıyor ama rakiplerini destekliyorlarsa, kendi burjuvazileri açısından değil ama rakip burjuvazi açısından sosyal-emperyalisttirler! Onlar, Dördüncü Enternasyonal'in bu tür güçleri adlandırdığı gibi, basitçe *tersine çevrilmiş sosyal-emperyalistlerdir*![3]

Emperyalist rakiplerine karşı ezilen halkların mücadelelerini desteklemek Büyük Güçlerin iyi bilinen bir uygulamasıdır. Japonlar 1904/05 yıllarında Rusya'ya karşı savaşırken bunu yaptılar; Almanlar Birinci Dünya Savaşı sırasında İngiltere'ye karşı İrlandalı devrimcileri desteklediler; İkinci Dünya Savaşı sırasında Japonlar Bose'nin *Hindistan Ulusal Ordusunu* desteklediler ve Batılı emperyalistler Japonya'ya karşı savaşan Çinli güçleri ve Balkanlardaki Alman karşıtı Partizanları desteklediler. Daha pek çok örnek verilebilir. Kısacası, rakip bir Büyük Güç'e karşı bir kurtuluş mücadelesini desteklemek

---

[3] "*Göç halindeki Alman Stalinistleri, Versailles Barış Antlaşmasına karşı milliyetçi şampiyonlardan, aynı antlaşmanın yarattığı statükonun savunucularına dönüşerek, tersine çevrilmiş sosyal-yurtseverler haline* gelmişlerdir. *Alman Stalinistlerinin mevcut konumundan, Almanya'daki faşist diktatörlüğün yerini başka tür bir burjuva rejimi alır almaz kendilerini gerçek sosyal-yurtseverlere dönüştürecekleri* sonucu çıkmaktadır." (Komintern'in Evrimi. Temmuz 1936'da Dördüncü Enternasyonal için Birinci Konferans Kararı, in: Documents of the Fourth International, New York 1973, s. 127)

ille de anti-emperyalizmi göstermez, sadece bir emperyalist kampın Büyük Güç çıkarlarına hizmet edebilir.

Son olarak, güçlü devletlerin bazen yarı-sömürge ülkelerde şu ya da bu güce karşı savaşmak için anlaşıp güçlerini birleştirebildiklerini de not edelim. Bu durum 1850'li ve 60'lı yıllarda Çin'deki Taiping Ayaklanması ya da 1899-1901 yıllarında Çin'deki sözde Boxer Ayaklanması sırasında da yaşanmıştı. Büyük Güçlerin Arap Devrimi'ne ve çeşitli küçük burjuva İslamcı güçlere karşı düşmanlığı bunun güncel örnekleridir. Bu nedenle Doğu yanlısı ve Batı yanlısı sosyal-emperyalist partilerin de, örneğin sözde radikal İslamcılara karşı bazen aynı fikirde olmaları şaşırtıcı değildir.

Gerçek devrimcilerin görevi dünyayı şu ya da bu Büyük Güç lehine yeniden düzenlemek değil, tüm büyük Güçlere karşı savaşmak ve emperyalist düzeni tamamen yıkarak yerine sosyalist bir dünya kurmaktır!

Sınıf-İşbirliğinin Bir Varyasyonu Olarak Tersine Çevrilmiş Sosyal-Emperyalizm

Bu bağlamda, tersine çevrilmiş sosyal-emperyalizm olgusunun tarihsel kökenlerine kısaca değinmek gerekmektedir. Az önce açıkladığımız gibi bu kategori, açık ya da gizli olarak kendi emperyalist burjuvazilerini değil, rakip bir Büyük Güç'ün emperyalist burjuvazisini destekleyen sözde sosyalist güçleri karakterize etmektedir. Marksist klasikler, sosyal-şovenizmin tek bir biçimi değil, birçok çeşidi olduğu gerçeğine defalarca dikkat çekmiştir. Lenin ve Troçki, kendi emperyalist egemen sınıfına teslimiyetin yanı sıra, rakip emperyalist güçlerin egemen sınıfına teslimiyet olarak sosyal-şovenizmin de var olduğunu açıklamışlardır. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Rusya'daki küçük burjuva *Yahudi Bund* 'un (İkinci Enternasyonal'in bir parçasıydı) önemli bir kesimi, Çar'ı baş düşman olarak gördükleri için Alman emperyalist kampını destekledi. Bir başka ünlü örnek de, gençlik günlerinde Troçki'nin ve Alman sosyal demokrasisindeki sol kanadın yakın işbirlikçisi olan Rus-Yahudi sosyalist Alexander Parvus'tu. Daha sonra reformist ve Alman emperyalizminin işbirlikçisi oldu.

1920'lerde - kapitalizmin sözde "istikrar" döneminde - Avrupa sosyal demokrasisi Dawes Planı'nın savunucusu oldu ve Amerika'nın eski kıta üzerindeki hegemonyasını destekledi. ABD emperyalizmiyle işbirliği yaptı ve "onların" egemen sınıflarına karşı bir tür muhalefet içindeydi. Troçki'nin o

dönemde ifade ettiği gibi: "*Avrupa Sosyal Demokrasisi gözlerimizin önünde Amerikan kapitalizminin siyasi ajansı halinegeliyor.*"[4]

Benzer şekilde, 1930'larda ve İkinci Dünya Savaşı sırasında Alman, Avusturyalı ve İtalyan sosyal demokratlar, Stalinistler ve SAP gibi merkezcilerin çoğu Batı emperyalizmini desteklemiştir. Fransız, İngiliz ve ABD emperyalizmine verdikleri desteği, asıl düşmanlarının kendi ülkelerindeki faşist yönetici sınıf olduğunu söyleyerek gerekçelendirdiler. Sovyetler Birliği'ndeki egemen bürokrasi 1939-41 yıllarında Hitler'le ittifak halindeyken, Stalinistler Nazilere karşı ilerleme kaydettiler ve ateşlerini savaş çığırtkanı "plütokratik demokrasiler" İngiltere ve Fransa'ya karşı yoğunlaştırdılar.[5]

Troçkistler, "sıradan" sosyal-emperyalistleri kınadıklarından daha az olmamak üzere, bu tür tersyüz edilmiş sosyal-emperyalistleri her zaman sert bir şekilde kınadılar. Amerikalı Troçkistler, 1933'ten sonra Alman sosyal demokrasisinin sürgündeki liderlerinin acınası doğası hakkında böyle yazdılar:

"*Bir ülkede burjuva demokrasisinin bir ölçüsü muhafaza edildiği sürece, yani sosyal demokrasiye müsamaha gösterildiği sürece, o [sosyal demokrasi, Ed.] burjuvazi için vazgeçilmezliğini tüm krizlerde, özellikle de savaş çıktığında kanıtlar, çünkü o zaman yurtseverlik gayretinde kendisini aşmasına izin* vermez. *Peki ya faşizmin hoyratça bastırdığı ya da sürgün ettiği, demokrasinin esamesinin bile okunmadığı bir ülkenin sosyal demokrat partisi, nasıl olur da "vatan savunması "ndan yana tavır koyabilir? Bunu yapamaz ve kural olarak da yapmaz. Ancak yaptığı şey, yabancı bir demokrasinin egemen sınıfına hizmetlerini kiralamak ve karşılığında sadece geçici yabancı işvereninin silah arabalarında bir zamanlar kendi ülkesinde işgal ettiği konuma geri getirilmesini istemektir. Sürgündeki Alman sosyal demokrat liderliği şu anda dünya meselelerinde tam da bu pek de onurlu olmayan rolü oynamaktadır. Bir*

---

[4] Leon Troçki: Perspectives of World Development (1924), https://www.marxists.org/archive/trotsky/1924/07/world.htm
[Dördüncü Enternasyonal, Hitler-Stalin Paktı'nın imzalanmasının ardından Stalinistlerin 180 derecelik ani dönüşünü kınadı: "*Komünist Enternasyonal'in Fransız ve İngiliz seksiyonlarının tutumu ilk bakışta taban tabana zıt* gibi görünüyordu. *Almanların aksine, kendi hükümetlerine saldırmak zorunda kaldılar. Ancak bu ani bozgunculuk enternasyonalizm değil, yurtseverliğin çarpıtılmış bir çeşidiydi -bu beyler anavatanlarını, refahlarının bağlı olduğu Kremlin olarak görüyorlardı. Fransız Stalinistlerinin çoğu zulüm altında tartışılmaz bir cesaretle davrandılar. Ancak bu cesaretin siyasi içeriği, düşman kampın açgözlü politikasını süslemeleriyle lekelendi. Fransız işçileri bu konuda ne düşünmelidir?*" (Dördüncü Enternasyonal: Emperyalist Savaş ve Proleter Dünya Devrimi, Dördüncü Enternasyonal Acil Konferansı tarafından kabul edilmiştir, 19-26 Mayıs 1940; in: Documents of the Fourth International, The Formative Years (1933-40), Pathfinder Press, New York 1973, s. 337, http://www.marxists.org/history/etol/document/fi/1938-1949/emergconf/fi-emerg02.htm)

[5] Max Shachtman: Old Garbage in New Pails, in: New International, Vol.5 No.6, Haziran 1939, https://www.marxists.org/archive/shachtma/1939/06/garbage.htm

*buçuk yıl önce Saarland sosyal demokrasisinin zavallı kahramanı Max Braun'un gazetesine ve hareketine mali destek sağlanması için Fransız hükümetine başvurduğunun ortaya çıkması bunun en bariz örneğidir. Braun, Alman göçünün gençleri arasında askeri propaganda yaparak onları "Alman faşizmine karşı" Fransız ordusunun ateşli askerleri haline getirecektir. Emrinde yenilmez güçler varken faşizme korkakça teslim olan ve şimdi muhaliflerinden birinin dediği gibi "yabancı süngülerden kurtuluş bekleyen bir politika" ile iktidarlarını yeniden kurmayı uman Alman sosyal demokrat liderlerin sapkın savaş çığırtkanlığı Fransa ile sınırlı değildir. Alman sosyal demokratlarının tüm emperyalist "demokrasilerde", ana faaliyetleri işçi hareketini bu kez "çarlığa karşı" değil ama "faşizme karşı" yeni bir Kutsal Savaş için seferber etmeye yönelik elçileri ve temsilcileri vardır. Çoğunluğu Weimar Reichstag'ının eski üyeleri olan bu hanımefendi ve beyefendilerden Amerika Birleşik Devletleri de payına*düşeni almaktadır."[6]

Troçki, emperyalist bir devlete verilen desteği faşizmle mücadele gerekliliği argümanıyla gerekçelendirenlerin argümanını da tamamen reddetti. Sovyetler Birliği Kızıl Ordusu'nun 1933'te Hitler'e karşı müdahalesine verdiği desteği çarpıtanlara şu yanıtı verdi

"*Ancak proletaryanın büyük tarihsel görevleri, kendileri tarafından değil ama can düşmanları olan emperyalist hükümetler tarafından yönetilen savaşlar yoluyla çözebileceğini düşünerek kesinlikle yanılıyorlar. Belge şu şekilde yorumlanabilir: Çekoslovakya krizi sırasında Fransız ya da İngiliz yoldaşlarımız kendi burjuvazilerinin askeri müdahalesini talep etmeli ve böylece savaşın sorumluluğunu üstlenmeliydiler - genel olarak savaşın değil, elbette devrimci bir savaşın değil, verili emperyalist savaşın sorumluluğunu üstlenmeliydiler. Belgede Troçki'nin, Moskova'nın Hitler'i ezmek için, o korkunç bir tehlike haline gelmeden önce, daha 1933'te inisiyatif alması gerektiği yönündeki sözlerine atıfta bulunulmaktadır (Biulleten Oppozitsii, 21 Mart 1933). Ancak bu sözler yalnızca, bir işçi devletinin gerçek bir devrimci hükümetinin davranışının böyle olması gerektiği anlamına gelmektedir.* Peki*aynı talebi emperyalist bir devletin hükümetine iletmek mümkün*müdür?"[7]

Bugün Almanya ve Avusturya'da "Anti-Almanlar" ya da "Anti-Ulusallar" olarak adlandırılan gruplar arasında da benzer bir olguya tanık oluyoruz. Bu, aşırı derecede Siyonist ve Amerikan yanlısı olan ve bu gerici güçlere verdikleri desteği şovenizme ve Alman ve Avusturya halkının sözde doğasında var olan "Anti-Semitizm "e karşı çıkmalarıyla gerekçelendiren aşırı gerici, sahte solcu bir akımdır.

---

[6] Leon Troçki: Sosyal yurtseverliğe doğru bir adım (1939), in: Yazılar 1938-39, s. 211

[7] G. Zinoviev / V. I. Lenin: Sosyalizm ve Savaş (1915) ; içinde: LCW Cilt 21, s. 306-307 (bizim vurgumuz)

Lenin ve Zinovyev, bu akımın yalnızca "kendi" emperyalist burjuvazilerini destekleyenleri değil, aynı zamanda rakip bir emperyalist gücün egemen sınıfını destekleyenleri de kapsadığını açıkça ortaya koyan aşağıdaki kapsamlı sosyal-şovenizm tanımını yaptılar.

"*Sosyal-şovenizm, mevcut savaşta "anavatanın savunulması" fikrinin savunucusudur. Bu fikir mantıksal olarak savaş sırasında sınıf mücadelesinin terk edilmesine, savaş kredilerine oy verilmesine vb. yol açar. Aslında sosyal-şovenistler proletarya karşıtı bir burjuva politikası izlemektedirler, çünkü aslında yabancı baskıya karşı mücadele anlamında "anavatanın savunulmasını" değil, "Büyük" Güçlerden birinin ya da diğerinin sömürgeleri yağmalama ve diğer ulusları ezme "hakkını" savunmaktadırlar. Sosyal-şovenistler, savaşın ulusların özgürlüğünü ve varlığını korumak için yürütüldüğü yönündeki burjuva aldatmacasını yineleyerek, proletaryaya karşı burjuvazinin yanında yer alırlar. Sosyal-şovenistler arasında, savaşan güç gruplarından birinin hükümetlerini ve burjuvazisini aklayan ve cilalayanların yanı sıra, Kautsky gibi, savaşan tüm güçlerin sosyalistlerinin eşit derecede "anavatanı savunma" hakkına sahip olduğunu savunanlar da vardır. Gerçekte "kendi" (ya da herhangi bir) emperyalist burjuvazisinin ayrıcalıklarını, avantajlarını, yağma ve talan hakkını savunmak olan sosyal şovenizm, tüm sosyalist inançlara ve Basle Uluslararası Sosyalist Kongresi'nin kararına tam bir ihanettir.*"[8]

Troçki'nin ve Dördüncü Enternasyonal'in, tersine çevrilmiş sosyal-emperyalizmin bu türden tüm tezahürlerini kararlılıkla kınadığını söylemeye gerek yok. Otantik Marksizm ya tutarlı bir şekilde enternasyonalist ve anti-emperyalisttir ya da Marksizm değildir! RCIT, tutarlı bir anti-emperyalist programa dayanan yeni bir Devrimci Dünya Partisi için mücadele eder. Böyle bir program sosyal-emperyalizmin *her* biçimine koşulsuz karşı çıkmayı içerir.

Tersyüz Edilmiş Sosyal-Emperyalistler Büyük Bir Savaş Durumunda Ne Yapacak?

Emperyalistler arası çatışmaların niteliksel olarak hızlanması durumunda ne olacak? Tersine çevrilmiş sosyal emperyalistler rakip Büyük Güçlerin sadık destekçileri olarak mı kalacaklar yoksa çöküp kendi egemen sınıflarına teslim mi olacaklar?

1930'lar ve 1940'lardaki Stalinistler örnek alınabilir. Genel olarak Moskova'nın dikte ettiği her şeyi sadakatle uyguladılar: kendi burjuvazilerine hizmet ettiler ve rakiplerine hizmet ettiler - Komintern merkezi ne talep ederse. Fransız ve

[8] Leon Troçki: İlerici Felç. The Second International on the Eve of the New War (1939), in: Leon Troçki'nin Yazıları, 1939-40, s. 37

İngiliz Stalinistleri 1939 sonbaharında (Hitler yerine) "kendi" burjuvazilerini baş düşman ilan etmek zorunda kaldıklarında bazı zorluklar yaşandı. Örneğin, Fransa'daki Stalinist Parlamento Üyelerinin üçte biri partiden ayrıldı ve birçok üye o dönemde "Komünist" partilerden ayrıldı. Ancak Moskova genel olarak büyük kırılmalardan kaçınmayı başardı.

Gelecekteki savaş benzeri dönemlerde böyle bir senaryonun tekrarlandığını görecek miyiz? Elbette bunu tahmin etmek kolay değil. Ancak biz bunun pek olası olmadığını düşünüyoruz çünkü bize öyle geliyor ki o zamanki durumla şimdiki durum arasındaki farklar benzerliklerden daha ağır basıyor. Birincisi, o dönemde Stalinistler, SSCB'yi hala Ekim Devrimi'nin anavatanı olarak gören çok sayıda sadık kadroya sahip konsolide bir uluslararası örgüte sahipti. Pek çok kadro Moskova'da zaman geçirmiş ve yıllarca orada eğitilmiştir. Bugün bu türden hiçbir şey mevcut değildir. Komintern yoktur - IMCWP herhangi bir örgütsel merkezi olmayan gevşek ve heterojen bir ittifaktır; kısacası: hiçbir şekilde birleşik bir örgüt değildir. Stalinistler Rusya'nın yanındalar ama onları Putin rejiminin aygıtının organik bir parçası olarak görmek tamamen saçmalık olur. Çinliler hiçbir zaman - Maoist altın çağda bile - Komintern tipi bir örgütlenmeye yaklaşacak bir şey inşa etmeye çalışmadılar. Moskova'daki Stalinist rakiplerine kıyasla her zaman çok daha ulusal merkezli olmuşlardır.

Dahası, Stalinist Komintern parti aygıtını finanse etmek için pek çok bölümde çok para harcadı. Sonuç olarak, bu partiler Sovyet bürokrasisine son derece bağımlıydı. Bugün ne Moskova ne de Pekin benzer önemli meblağlar harcıyor. Evet, *Russia Today* gibi çeşitli medya kuruluşları ya da Çin merkezli *World Association for Political Economy* (WAPE) gibi akademik kurumlar var ama bunlar SSCB'nin o dönemki çabalarıyla kıyaslanamaz bile.

Yani genel olarak sıkıştıklarında, vatanseverlik zihniyetiyle eğitilmiş tersyüz edilmiş sosyal-emperyalistler büyük olasılıkla çoğunluk olarak sahte yenilgiciliklerini bırakıp anavatanlarının vatansever savunucularının saflarına katılacaklardır. Tersi yöne iten tek faktör, yeni bir rejimin tüm muhalifleri topluca hapse atacağı 1933 sonrası Almanya'sı gibi bir durum olacaktır. Bu koşullarda, eleştirel reformistler bile sosyal-yurtsever olmanın hiçbir faydasını görmeyecek, daha sonra konumlarını yeniden kazanma umuduyla emperyalist bir rakibe yöneleceklerdir. Bu, reformistlerin artık "şişman" değil, Troçki'nin yerinde tanımlamasıyla oldukça "zayıf" hale geldiği bir durum olacaktır.

"Zayıf*partilerin kampı farklı bir resimle tasvir* edilir. *Yönetici bürokrasilerinin karakteri, tüm geçmişleri ve özlemleri bakımından bu partiler şişmanlardan farklı değildir. Ama ne yazık ki, tıpkı onları kovan emperyalist anavatanların sömürgelerden mahrum bırakılması gibi, onlar da otlaklardan mahrum bırakılmışlardır. Şişmanlar en çok hem kendi ülkelerinde hem de uluslararası alanda statükoyu korumakla ilgilenirler. Zayıflar için statüko iktidarsızlık,*

*sürgün, yetersiz tayın anlamına gelir. İtalyan, Alman, Avusturya ve şimdi de İspanyol sosyalist partileri, hizmetlerini bir tekmeyle reddeden ulusal emperyalizmin disiplinine doğrudan bağlı değillerdir. Geleneklerine ve en iyi niyetlerine aykırı bir yasadışılığın içine atıldılar. Bu nedenle, doğal olarak, en ufak bir şekilde devrimci olmadılar. Elbette sosyalist devrimi hazırlamayı akıllarından bile geçirmiyorlar. Ama yurtseverlikleri geçici olarak ters yüz olmuş durumda. İnatla "demokrasilerin" silahlı gücünün ulusal faşist rejimlerini devireceğini ve eski mevkilerine, yazı işlerine, parlamentolara, sendikaların lider organlarına yeniden yerleşmelerini ve banka hesaplarını yeniden açmalarını sağlayacağını hayal ediyorlar. Şişmanlar sadece barış içinde kalmakla ilgilenirken, zayıflar tam tersine aktif bir uluslararası politikayla kendi yollarında ilgilen*mektedirler." [9]

XXVII. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Rusya ve Çin'in Emperyalist Karakterini Sonuç Çıkarmadan İnkâr Edenler

Şimdi Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini inkar eden ancak daha önce tartışılan güçlerin aksine Batılı güçlere karşı onların yanında yer alma sonucunu (henüz) tutarlı bir şekilde çıkarmayan örgütleri ele alacağız. Yukarıda tartıştığımız gibi, bu örgütler - Moreno'cu LIT, UIT ve FT - Rusya ve Çin'i Brezilya gibi daha büyük yarı-sömürge ülkelerle bir tutmaktadır.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Rusya ve Çin'in emperyalist olmayan, yarı-sömürge ülkeler olarak böyle bir sınıfsal nitelendirilmesi, onları -eğer meseleyi mantıksal sonucuna kadar tutarlı bir şekilde düşünürlerse- Batılı rakiplerine karşı Doğulu Güçlerin yanında yer almaya zorlayacaktır. Çünkü bilindiği üzere, Marksistler için herhangi bir çatışmada emperyalist güçlere karşı yarı-sömürge ülkeleri desteklemek klasik ve doğru pozisyondur. Troçki, yarı-sömürge Brezilya ile emperyalist İngiltere arasındaki çatışma örneğini ele alarak bunu açık bir şekilde ortaya koymuştur:

"*En basit ve açık örneği ele alacağım. Brezilya'da şu anda her devrimcinin sadece nefretle bakabileceği yarı faşist bir rejim hüküm sürmektedir. Ancak yarın İngiltere'nin Brezilya ile askeri bir çatışmaya girdiğini varsayalım. Size soruyorum, işçi sınıfı bu çatışmada kimin tarafında yer alacak? Kendi adıma cevap vereyim - bu durumda ben "demokratik" Büyük Britanya'ya karşı "faşist" Brezilya'nın tarafında olacağım. Neden mi? Çünkü aralarındaki çatışmada mesele demokrasi ya da faşizm meselesi olmayacaktır. Eğer İngiltere galip gelirse, Rio de Janeiro'ya bir faşist daha yerleştirecek ve Brezilya'ya çifte zincir vuracaktır. Aksine Brezilya galip gelirse, bu ülkenin ulusal ve demokratik bilincine güçlü bir ivme kazandıracak ve Vargas diktatörlüğünün devrilmesine yol açacaktır. İngiltere'nin yenilgisi aynı zamanda İngiliz emperyalizmine bir darbe indirecek ve İngiliz proletaryasının devrimci hareketine bir ivme kazandıracaktır. Dünyadaki karşıtlıkları ve askeri çatışmaları faşizm ve demokrasi arasındaki mücadeleye indirgemek için gerçekten de boş bir kafaya sahip olmak gerekir. Tüm maskelerin altında sömürücüleri, köle sahiplerini ve soyguncuları ayırt etmeyi bilmek gerekir!*"[1]

LIT ve UIT liderlerinin neyse ki (şimdiye kadar) ABD'ye karşı Rus ve Çin emperyalizminin yanında yer almak gibi bir sonuca varmadıkları doğrudur. Ancak bu onların doğru analizlerinin bir sonucu değil, daha ziyade siyasi tembelliklerinin bir ürünüdür. Emperyalizmin ne olduğunu ve ne olmadığını

[1] Leon Troçki: Anti-Emperyalist Mücadele Kurtuluşun Anahtarıdır. Mateo Fossa ile Söyleşi (1938); içinde: Leon Troçki'nin Yazıları 1938-39, s. 34

anlamadaki teorik başarısızlıkları şüphesiz kolayca kangrene dönüşebilecek bir çiziktir.

FT de bu tür sosyal-emperyalist sonuçlara varmamış olsa da, Rusya ve Çin'e ilişkin yanlış analizlerinin içsel tehlikesini yansıtan açıklamaları var. Fransa'daki liderlerinden Philippe Alcoy, yakın zamanda yayınlanan bir açıklamasında Putin rejiminin gerici olduğunu ancak emperyalist olmadığını belirtti. Bu rejimin emperyalist saldırıya *karşı* (yanlış) bir tepkiyi temsil ettiğini vurguladı.

"*Tüm bunlar işçi sınıfı hareketinin ve devrimci solun Putin'de bir tür "antiemperyalist" görmesi gerektiği anlamına mı geliyor? Hayır. Putin gerici bir rejimin tepesindedir; çağdaş Rus kapitalizminin yüzüdür. Ve gördüğümüz gibi, Rus kapitalistlerinin çıkarlarını savunmak için insani felaketler, katliamlar üretebiliyor ve Suriye'de Esad gibi katil diktatörleri destekleyebiliyor. Ancak devrimci sol net bir anti-emperyalist duruşa sahip olmadığı sürece Putin'in Rusya işçi ve halk sınıfları üzerindeki etkisiyle mücadele etmek mümkün olmayacaktır. Putin, 1990'larda Rusya'daki emperyalist saldırının bir sonucudur ve Rus kapitalizminin bu saldırıya verdiği gerici cevabı temsil etmektedir. Devrimci sol, oligarklardan çok Rus işçi sınıfına ve sıradan insanların büyük çoğunluğuna zarar veren ekonomik yaptırımlar da dahil olmak üzere Batı'nın Rusya'ya yönelik saldırısını kınamalı ve teşhir etmelidir. Elbette bu asla Putin'e siyasi destek anlamına gelmemelidir. Emperyalist saldırganlığa karşı sınıfsal bir duruş, Putin'le mücadele etmenin de en iyi yoludur.*"[2]

Açıkça sosyal-emperyalist sonuçlar çıkarmamakla birlikte, bu açıklama bu yönde bir kapı açmaktadır. Putin rejimini "*emperyalist saldırıya karşı bir tepki*" olarak nitelemek, Rusya'ya karşı yaptırımlara karşı çıkmak (ama tersi değil), işçi hareketini Batı'yı kınamaya çağırmak (ama Rusya'yı değil) - tüm bunlar her iki emperyalist kampa karşı bozguncu bir pozisyon almak yerine Rusya'nın yanında yer almayı öneriyor.

FT'nin bu açıklamasında Rus Putin rejimini nitelemesi, daha ziyade yarı-sömürge burjuva rejimlerini andırmaktadır (örneğin Irak'taki Saddam Hüseyin diktatörlüğü gibi). Daha önce de belirttiğimiz gibi, Marksistler bu tür rejimleri kınarlar ve gerici olarak nitelendirirler, ancak aynı zamanda bu tür ülkeleri, başında böyle gerici bir rejim olsa bile savunurlar. Emperyalist güçler tarafından saldırıya uğrayan yarı-sömürge bir ülke söz konusu olduğunda böyle bir yaklaşım tamamen meşru olsa da, Büyük Güçler söz konusu

[2] Philippe Alcoy (Fransa'da FT), içinde: Rossen Djagalov: Biz Sorduk: Jeopolitik ve Sol (Bölüm I: Rusya ve Batı), LeftEast 19 Nisan 2018, http://www.criticatac.ro/lefteast/we-asked-rusia-and-the-west/

olduğunda tamamen yanlıştır. Bununla birlikte, Rusya ve Çin'in (ABD veya Japonya'ya karşı) böylesine feci bir sosyal-emperyalist savunusu, FT'nin bu Büyük Güçleri emperyalist olmayan devletler olarak analiz etmesinin mantıksal sonucudur.

LIT, UIT ve FT'nin Büyük Güç rekabeti alanındaki teorik kafa karışıklığının diğer önemli dünya siyasi olaylarındaki benzer kafa karışıklığına tekabül etmesi tesadüfi değildir. LIT ve UIT, diğer birçok merkezcinin aksine, Esad rejimine karşı Suriye Devrimini savunmaya devam etmektedir. Suriye Devrimi ile dayanışmalarının zayıflıklarını ele almanın yeri burası değil. Bu noktada, Suriye kurtuluş mücadelesini desteklemeye devam eden küçük sosyalist azınlığın bir parçası olduklarını söylemek yeterli olacaktır.

Bununla birlikte, bu örgütlerin karşı devrimin yanında yer aldığı diğer merkezi mücadelelerdeki yıkıcı pozisyonlarının, onların tarafındaki bu artının değerini düşürdüğüne işaret etmekten de geri durulamaz. Örneğin, 2014 yılında Ukrayna'daki sağcı, yarı faşist isyana[3] ya da Venezüella'daki sağcı muhalefetin sol burjuva Bonapartist Maduro hükümetine karşı gerici provokasyonlarına verdikleri destek aklımızda. [4] LIT liderliği daha da ileri giderek Temmuz 2013'te General Sisi'nin Mısır'daki askeri darbesini "*ikinci devrim*" olarak övdü ve Brezilya'da gerici burjuvazinin Rousseff'i görevden almasını ve Lula'yı tutuklamasını alkışladı.[5]

Aynı şekilde, FT'deki yoldaşlar da dünya sınıf mücadelesinin önemli olayları konusunda büyük bir kafa karışıklığı yaşamaktadır. Suriye Devrimini (ve Yemen'deki ulusal kurtuluş mücadelesini) "*Beşar Esad'ın despotik rejimi*" ile "*sözde 'isyancılar'*" arasındaki "*gerici*bir*iç savaş*" olarak nitelendiriyorlar.[6]

Son XI. Konferansında FT yoldaşları bu değerlendirmeyi doğruladılar. Merkezi dünya perspektifleri belgesinde açıkça belirttiler: "*Bizim bakış*

---

[3] RCIT'nin Ukrayna'daki olaylara ilişkin analizinin bir özeti ve reformist ve merkez solun eleştirisi için web sitemizdeki Avrupa alt bölümünde bu konuyla ilgili çok sayıda makalemize bakınız: https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/

[4] RCIT'in Venezuela'daki olaylara ilişkin analizine genel bir bakış için web sitemizdeki Latin Amerika alt bölümünde bu konuyla ilgili çok sayıda makalemize bakınız: https://www.thecommunists.net/worldwide/latin-america/

[5] LIT/PSTU'ya yönelik eleştirilerimizin bir özeti için bkz. örneğin RCIT: PSTU/LIT-CI Bölünmesinin Ardından, Ne Dersler Çıkarılabilir? Uluslararası İşçi Birliği (Dördüncü Enternasyonal) Üyelerine ve Sempatizanlarına Açık Mektup, 11.7.2016, https://www.thecommunists.net/rcit/open-letter-lit-qi/

[6] Claudia Cinatti: Suriye'deki İç Savaşın Jeopolitiği, 14 Eylül 2016, http://www.leftvoice.org/The-Geopolitics-of-the-Civil-War-in-Syria

açımıza göre, 'Arap Baharı'nın bir parçası olan Esad'a karşı demokratik ayaklanma, uzun zaman önce tamamen gerici bir iç savaşa dönüşmüştür."[7]

Suriye halkının devam eden kurtuluş mücadelesini desteklemeyi reddeden aynı tutumun "*Beşinci Enternasyonal için Birlik*" (L5I)[8] ya da *Sürekli Devrim Kolektifi* (CoReP) gibi daha küçük gruplar tarafından da paylaşıldığını belirtmek isteriz.[9] Bu gruplar en azından Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini tanıma yeteneğine sahip olsalar da, Batı'nın İslamofobisine teslim olmakta ve Esad diktatörlüğüne karşı halk mücadelesinin İslamcı liderliğini Suriye'de çekimser, Üçüncü-Kampçı bir pozisyon almak için bahane olarak kullanmaktadırlar.

Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini inkar eden ama bundan mantıklı (en azından Marksistler için) sonuçlar çıkarmakta, yani Doğulu Büyük Güçlerin Batılı rakiplerine karşı zafer kazanması çağrısında bulunmakta tereddüt eden yoldaşlar, Sol Muhalefetin 1927'de Stalinist bürokrasiye karşı platformlarında formüle ettikleri programatik ifadeyi akıllarında tutmalıdırlar:

"*Anavatan Savunması sloganı, emperyalistlere karşı ulusal devrimci savaş yürüten sömürge ve yarı-sömürge ülkeler hariç, tüm burjuva ülkelerde emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden sahte bir kılık olacaktır. Sovyetler*

---

[7] Yukarıda alıntılanan son FT konferansında kabul edilen merkezi karara bakınız.

[8] *Beşinci Enternasyonal için Birlik* (L5I) yoldaşları birkaç yıl boyunca Suriye Devriminin yanında yer alırken, daha sonra desteklerini çektiler ve " *Suriye devriminin yenildiğinikabul* etmek gerektiği" sonucuna vardılar. Arap Devrimi'nin nihayet sona erdiğini ilan ettiler: "*Şimdi, Suriye'deki acımasız iç savaş İdlib ve diğer kurtarılmış bölgelerin yeni saldırılara* maruz kalmasıyla yeniden başlasa*bile, altı yıl önce başlayan Suriye* devriminin *stratejik bir yenilgiye uğ*radığını kabul etmek zorundayız. *Aslında Libya ve Yemen'deki iç savaşların gerici doğası göz önüne alındığındabu yargıyı tüm Arap Baharı* 'na*uygulayabiliriz. El Sisi ya da Esad* gibi *askeri bonapartistler, Bahreyn'de olduğu gibi monarşistler ya da direnişin içinden çıkan selefi-cihatçılar* gibi bir*dizi karşı devrimci güçtarafından yenilgiye* uğratıldı. *Ortadoğu'da ve uluslararası alandadevrimcilerin görevi, ne kadar acı olursa* olsun, *kitlesel mücadelelerin yeniden ortaya*çıkmasından *önce, ne kadar* süreceğini *bilemeyecekleri* bir *karşıdevrimci dönemle karşı karşıya* oldukları *gerçeğiyle yüzleşmektir*." (L5I: Resolution on Syria, 02/03/2017, http://www.fifthinternational.org/content/resolution-syria) Sözde "geri kalmış" Müslüman halkların kurtuluş mücadelelerini küçümseyen Batı Avrupa'daki orta sınıf solcu çevreye ne talihsiz bir oportünist uyarlama!

[9] CoReP: Merkezciler İrtibat Komitesi İslamcılığın önünde teslim oluyor, 2 Ekim 2016, http://www.revolucionpermanente.com/english/?p=250. Bu tuhaf açıklamada CoReP grubu, RCIT de dahil olmak üzere Suriye'deki kurtuluş mücadelesini desteklemeye devam eden Troçkistlere "*İslamcılığa teslim*olanlar" olarak saldırmaktadır. Aslında bu makale, Fransız CoReP liderliğinin emperyalist Fransa'nın İslamofobik sosyal-şovenist kamuoyuna uyum sağlamasının lanetleyici bir iddianamesidir!

Birliği'nde "Anavatan Savunması" sloganı doğrudur, çünkü biz sosyalist bir anavatanı ve dünya işçi sınıfı hareketinin üssünü savunuyoruz."[10]

Ya-ya da: Çin ve Rusya gerçekten yarı-sömürge ülkeler olacaksa, LIT, UIT ve FT yoldaşlarının görevi Batılı emperyalistlere karşı onların yanında yer almak olacaktır. Eğer siyasi içgüdüleri bunun yanlış olacağını söylediği için Çin ve Rusya'nın yanında yer almazlarsa, teorik bir sonuç çıkarmalı ve ortaya çıkan Büyük Güçlerin emperyalist olduğunu kabul etmelidirler. Ya-Ya da!

[10] Muhalefetin Platformu (1927), içinde: Leon Troçki: Sol Muhalefetin Meydan Okuması (1926-27), s. 367-368

XXVIII. Büyük Güç Rekabeti Karşısında Sol: Eklektik Sosyal-Pasifistler

Yukarıda Peter Taaffe'nin CWI'si, Alan Woods'un IMT'si ve Alex Callinicos'un IST'si gibi Rusya ve Çin'i en azından zaman zaman "emperyalist" olarak nitelendirmeyi başaran bazı merkezci örgütler olduğunu belirtmiştik. Ancak, açıkladığımız gibi, bu güçlerin dünya politik analizinde ifadesini bulmayan oldukça platonik bir "isim takma "dır. Ne yazık ki, bu tür teorik kafa karışıklığı, Leninist devrimci bozgunculuk programını anlama ve uygulama konusundaki başarısızlıkla birleşmektedir.

Güney'in Büyük Soygunu kitabımızda hem CWI'nin hem de IMT'nin Lenin'in devrimci yenilgicilik stratejisini açıkça reddettiğini gösterdik.[1] Bu noktadaki eleştirimizi kısaca özetleyelim. Temelde bu iki örgüt Lenin'in teorisinin oportünist bir yorumunu, daha doğrusu çarpıtılmasını savunmaktadır ki bu da Büyük Güçlere sosyal-pasifist uyarlamalarına meşruiyet kazandırmaya hizmet etmektedir. (Bu arada, CWI ve IMT'nin işçi sınıfının iktidarı barışçıl bir şekilde ve parlamenter reformlar yoluyla alabileceğine dair reformist teoriyi de vaaz ettiklerini belirtmek isteriz).

Leninizmin bu şekilde tahrif edilmesine CWI ve IMT'nin umutsuzca ihtiyacı vardır çünkü yarı-sömürge ülkelerin ve ezilen halkların Büyük Güçlere - özellikle de bu akımların "ana şubelerinin" bulunduğu İngiltere'ye- karşı yürüttükleri meşru kurtuluş mücadelelerine defalarca ihanet etmelerini meşrulaştırmak zorundadırlar.

CWI/IMT: Yarı Sömürge Ülkeleri Emperyalizme Karşı Savunmayı Reddetmek

Başka bir yerde ayrıntılı olarak gösterdiğimiz gibi, CWI/IMT - o zamanlar hala tek bir örgütte birleşmişlerdi - 1982'deki Malvinas savaşı sırasında, Londra bu bölgedeki sömürgelerini korumak için filosunu Güney Atlantik'e gönderirken, yarı-sömürge Arjantin'i İngiliz emperyalizmine karşı savunmayı reddetti. (SWP/IST de bu savaşta Arjantin'i savunmayı reddetti.[2]) Bu merkezciler Arjantin'in yanında yer almanın "aşırı sol" olacağını iddia ettiler

---

[1] Bakınız Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu, Bölüm 13 (Alt Bölüm: Devrimci Yenilgicilik İşçi Sınıfı İçin Çok mu Fazla? CWI ve IMT'nin Lenin ve Troçki'nin Yöntemini Tahrif Etmesi Üzerine, s. 357-365)

[2] SWP/IST, 1982'de Britanya ile Arjantin arasındaki savaşta "*ilerici ve gerici bir kamp olmadığını*" ilan eder. (Alex Callinicos: Günümüzde Marksizm ve Emperyalizm, içinde: A. Callinicos, J. Rees, C Harman & M. Haynes: Marxism and the New Imperialism, Londra 1994, s. 51)

ve bunun yerine "Arjantin'e*karşı sosyalist bir savaş yürüten İşçi Hükümetleri*" çağrısında bulundular! CWI, 25 yıl sonra yayınladığı bir makalede, İngiliz emperyalizmine utanç verici teslimiyetlerini hala savunuyordu. "*Yine de, uzlaşmaz 'Marksist' yaklaşımlarını göstermeye kararlı olan günümüzün aşırı sol tarikatları, yanlış 'bozgunculuk' anlayışlarına dayanan sloganlar ileri sürmeye devam*ediyorlar." CWI, Arjantin'in yanında yer almanın yalnızca Britanyalı işçileri (ki bu "enternasyonalistler" için en önemli kriter bu gibi görünüyor) geri püskürteceğini ilan ediyor: "[*T]olar ("mezhepler", Ed.) bunun Cunta'yı destekleyerek yapılabileceğine inanıyorlar, oysa çoğu işçi 'faşist' olarak gördükleri rejime karşı içgüdüsel bir nefret ve onun yenildiğini görmek için anlaşılabilir bir arzu* duyuyor. *Muhafazakârlar elbette işçilerin anti-faşist duygularını alaycı bir şekilde sömürüyorlar; ancak Cunta'ya destek, Marksistleri işçilerin gözünde gözden düşürecek ve Muhafazakârları ikiyüzlü bir şekilde 'faşizme karşı mücadele'den faydalanma konusunda serbest bırakacaktır*."

Dahası, bu "anti-emperyalistler" için Arjantin kıyılarının önündeki Malvinas Adalarında yaşayan küçük bir grup İngiliz yerleşimcinin haklarını savunmak belirleyicidir: "*Görünüşe göre sözde Marksistler, savaşa karşı sosyalist bir muhalefete desteğin, Falkland Adalıları Cunta'nın şefkatli merhametine terk eden, Cunta'nın ayaklarının altındaki topraklar üzerindeki yasal hak iddiası lehine haklarını yok sayan bir politika yoluyla kazanılabileceğine de inanıyorlar*."

Sonuç olarak CWI, İngiliz Donanmasının ("G*örev Gücü"*) yenilgiye uğratılması çağrısında bulunan Leninist pozisyonun uygulanmasını kınadı: "*Ancak tarikatların pozisyonunun en korkunç saçmalığı, tarikat temsilcilerinin kamuoyunda ifade ettiği gibi, kelimenin tam anlamıyla "filonun batırılması" çağrısında bulunarak, Görev Gücü'nün yenilgiye uğratılması çağrısı temelinde işçilerin sosyalist bir pozisyona kazanılabileceği fikridir! Donanma ve ordu saflarındaki işçilerin katledilmesinden yanadırlar ve bu temelde işçi sınıfının kitlesel desteğini kazanacaklardır! Bu, herhangi bir etkisi olduğu ölçüde, 'Marksistleri' Arjantin cuntasını destekleyen aptallar olarak göstermelerine olanak tanıyarak Muhafazakârların ve İşçi Partisi'nin sağının ekmeğine yağ süren bir Marksizm rez*aletidir."[3]

CWI/IMT, Arjantin'e karşı İngiliz savaşının sona erdirilmesi ya da İngiliz filosunun geri çekilmesi çağrısını reddedecek kadar ileri gitti... çünkü "iş*çiler bunu anlamazdı*"! Şöyle savunuyorlardı: "*Görev Gücü'nün geri çekilmeye zorlanması bir genel grevin örgütlenmesini gerektirecekti ki bu da sosyalist bir hükümetin iktidara gelmesi sorununu ortaya* çıkaracaktı. *Ancak savaşın*

[3] Sosyalist Parti (CWI): Falkland Savaşı: İşçi hareketi için ne gibi dersler var? İçinde: Socialism Today, No 108, Nisan 2007, http://www.socialismtoday.org/108/falklands.html

*başlangıcında, böyle bir talep İngiliz işçilerinden hiçbir destek alamazdı. (...) Savaşı durdurma ya da donanmayı geri çekme çağrısı, kitlesel bir gösteri, toplantı ve ajitasyon kampanyası için bile bir temel*oluşturmazdı."[4]

İngiliz işçi aristokrasisi arasındaki en geri sosyal-emperyalist önyargılara bu utanç verici adaptasyon tekil bir hata değildi. Daha ziyade bu akımın siyasi DNA'sının - sosyal-pasifist, merkezci yönteminin - bir ifadesidir. Bunu 1914'te I. Dünya Savaşı'nın başlangıcında Bolşeviklerin tutumuyla karşılaştırın. Bolşevikler baskı ve yasadışılık koşulları altında çalışmak zorunda kalmış olsalar da ve bu emperyalist savaşta Marksistler herhangi bir tarafı destekleyememiş olsalar da (1982'deki Malvinas savaşının aksine), tüm bunlardan bağımsız olarak, Rus devrimciler asla CWI/IMT'nin yaptığı gibi korkak ve sosyal-yurtsever bir tavır takınmadılar!

Yukarıda XVIII. bölümde gösterdiğimiz gibi, Bolşevikler I. Dünya Savaşı'nın başında sokaklarda ve fabrikalarda savaş karşıtı ajitasyonu yaymak için hummalı bir faaliyet içine girdiler. Petersburg'da "*Kahrolsun savaş!* " ve "Savaşa *karşı* savaş!" bildirileri yayınladılar. CWI ve IMT'nin emperyalist bir savaştaki acınası korkak tutumundan ne kadar da farklı!

İngiltere'nin bir diğer önemli askeri macerası olan 2001'den bu yana Afganistan'daki emperyalist savaş ve işgal sırasında CWI, işgalcilere ve onların kuklalarına karşı küçük burjuva İslamcı Taliban hareketi tarafından yönetilen Afgan mücadelesine herhangi bir destek vermeyi yine şiddetle reddediyor.

CWI'nin merkezi lideri Peter Taaffe, programatik bir makalede, CWI politikasını örgütümüz gibi ilkeli anti-emperyalistlerin politikasıyla karşılaştırmıştır: "*Dolayısıyla, bu savaşı emperyalizm açısından tamamen gerici olarak algılıyorsak, bu, 'eleştirel' de olsa, ABD juggernaut'una, yani Bin Ladin'e, onun El Kaide'sine ve Taliban hükümetine 'direndiği' iddia edilenlerle aynı safta yer alacağımız anlamına mı* geliyor? *İnanılmaz bir şekilde, Workers Power* (öncül örgütümüz, Ed) *ve Morenoite LITgibi bazı küçük Troçkist grupların pozisyonu* budur. *Sonuncusu büyük ölçüde Latin Amerika'da yerleşiktir. Onların yaklaşımı dünya işçi sınıfı, özellikle de gelişmiş kapitalist ülkelerdeki proletarya arasında kesinlikle yankı bulmayacaktır.* Bununla *birlikte, savaş sırasındaki konumlarını haklı çıkarmak için Troçki'nin geçmişteki bazı yazılarını kullandıkları için, kendileriyle temas kuran bazı*

[4] Peter Taaffe: The Rise of Militant, Londra 1995, Bölüm 20 "The Falklands/Malvinas War", http://socialistalternative.org/literature/militant/

*gençlerin ve işçilerin kafasını karıştırabilirler ve bazı durumlarda*karıştırmışlardır da."[5]

Bu alıntı, Taaffe'nin CWI'nin pozisyonunun Troçki'nin yöntemiyle açık bir çelişki içinde olduğunun farkında olduğunu göstermektedir. Yukarıda gösterdiğimiz gibi, Troçki 1935'te "demokratik" İngiliz emperyalizmine karşı "yarı faşist" bir Brezilya'yı ya da İtalya'ya karşı Etiyopya'nın mutlak monarşisini bile savunmaya çağırmıştı. Ancak CWI, Troçki'nin yaklaşımının bugün artık geçerli olmayacağını iddia etmektedir: "Ancak*sekter örgütlerin Troçki'nin bu sözlerini alıntılayarak yaptığı gibi, sanayileşmiş ülkelerin çoğundaki halk kitlelerinin bugün Bin Ladin ve Taliban'a karşı aynı tutumu alabileceğini ima etmek saçmalıktır."*[6]

Kısacası, CWI, IMT ya da IST gibi güçler, yarı-sömürge ülkeleri ve ezilen halkları savunmayı reddetmektedirler çünkü iddia ettikleri gibi, emperyalist Büyük Güçlerdeki siyasi geri kalmış işçiler "*böyle bir pozisyonu anlamayacaklardır*". Bu, sosyal demokrasinin 1914'te "*emperyalist anavatanın savunulması*"na verdikleri desteği meşrulaştırmak için kullandıkları klasik mantıktır. "*Savaşa karşı çıksaydık işçiler anlamazdı*" - Birinci Dünya Savaşı'nın başında Noske, Ebert ve Kautsky'nin toparlayıcı çığlığı buydu! "*Taliban ya da Arjantin askeri cuntası tarafından yönetilen tarafı tutarsak işçiler anlam*az" - bugün CWI ve IMT'nin toparlayıcı çığlığı budur! Farklı zamanlar ama aynı sosyal-pasifist mantık!

Bu merkezciler, Lenin ve Troçki'nin defalarca açıkladığı gibi, işçi sınıfının çoğunluğunun genellikle büyük bir savaşın başlangıcında emperyalist anavatanının savunmasını desteklediği tarihsel gerçeğini görmezden geliyorlar. Lenin 1922'de, Birinci Dünya Savaşı sırasında Bolşeviklerin deneyimlerini özetlerken, yaklaşan bir savaşla ilgili olarak işçi hareketine yönelik politika hakkında şunları yazmıştır ""*Anavatanın savunulması" sorununun kaçınılmaz olarak ortaya çıkacağını ve emekçi halkın ezici çoğunluğunun kaçınılmaz olarak burjuvazileri lehine karar vereceğini açıklamak için özel*bir çaba göstermeliyiz."[7]

Troçki de 1938'deki *Geçiş Programı* 'nda bu fikri vurgulamıştır: "*Savaşın başında Dördüncü Enternasyonal'in seksiyonları kaçınılmaz olarak kendilerini yalıtılmış hissedeceklerdir: her savaş ulusal kitleleri gafil avlar ve onları*

---

[5] Peter Taaffe: Afganistan, İslam ve Devrimci Sol (2002), http://www.socialistworld.net/pubs/afghanistan/afghanchp1.html
[6] Age.
[7] V.I. Lenin: Lahey'deki Delegasyonumuzun Görevleri Üzerine Notlar (1922); in: LCW 33, s. 447

*hükümet aygıtının tarafına iter. Enternasyonalistler akıntıya karşı yüzmek zorunda kalacak*lardır."[8]

CWI'yi, emperyalist güçler tarafından yerli Arap nüfusu kovarak dayatılan sömürgeci yerleşimci bir varlık olan İsrail'in varlığını savunmaya iten de aynı yöntemdir.[9] Peter Taaffe'nin dediği gibi, CWI İsrail Apartheid devletinin yıkılmasını ve yerine İsrailli Yahudiler için azınlık haklarına sahip bir Filistin devletinin kurulmasını destekleyemez çünkü "İsrailli*Yahudiler buna karşı çıkacaktır*": "*... İsrailliler için azınlık hakları olan bir Filistin devleti fikri hala* var. *Böylesine soyut bir slogan İsrail halkı tarafından asla kabul gör*meyecektir."[10]

Aynı sosyal-emperyalizme uyum sağlama mantığını izleyen CWI ve IMT de - diğer birçok merkezci güç gibi - Suriye Devrimi'ne verdikleri desteği uzun zaman önce bırakmışlardır. Her iki örgüt de birkaç yıldan beri kurtuluş mücadelesinin, desteklenmeye değer hiçbir tarafı olmayan bir "mezhepsel iç savaşa" dönüştüğünü iddia etmektedir:

"*Irak ve Suriye'deki durumlar şu anda Orta Doğu'yu saran krizin merkez üssünü oluşturmaktadır. Emperyalizmin mirası olan düzen, çeşitli gerici güçler ve rejimler arasında cereyan eden nüfuz mücadelelerinin etkisi altında en acımasız şekilde patlamaktadır. (...) Suriye konusunda, uluslararası soldan bazıları, Esad'a karşı savaşan -çoğunluğu cihatçı- silahlı isyancıları güzelleyerek ya da Esad'dan özür dileyerek, yanlış bir şekilde "kampçı" bir tutum benimsediler*."[11]

"*Bu durum temelde, 2011 yılında Esad yönetimine karşı Tunus ve Mısır'daki devrimci hareketlerden ilham alan gerçek bir kitlesel isyanın ardından Suriye'de ortaya çıkan karşı devrimin bir sonucudur. Güçlü, birleşik, işçi sınıfı örgütlerinin ve sosyalist bir liderliğin yokluğunda, mezhepçi ve İslamcı güçler, gerici Körfez Ülkeleri, Türkiye ve Batılı güçlerin desteğiyle bu boşluğa adım*

---

[8] Leon Troçki: Kapitalizmin Ölüm Sancısı ve Dördüncü Enternasyonal'in Görevleri. Geçiş Programı (1938); içinde: Documents of the Fourth International, New York 1973, s. 200

[9] RCIT'nin CWI'nin İsrail devletine verdiği gerici desteğe yönelik eleştirisi için bakınız Yossi Schwarz: İşgal Altındaki Filistin / İsrail: İki Devletli Çözüm için Çıkmaz Sokak. The Palestinian Liberation Struggle and the CWI's Centrist Adaptation to Zionism, 12.11.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/palestine-and-cwi/;
Michael Pröbsting: CWI'nin "Sosyalist" Siyonizmi ve Filistin Kurtuluş Mücadelesi. RCIT'den Bir Yanıt, 15.9.2014, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/cwi-and-israel/

[10] Peter Taaffe: Sosyalist bir dünya mümkün - CWI'nin tarihi, 31.08.2004 http://www.socialistworld.net/doc/4779

[11] CWI: Orta Doğu Üzerine Tezler, Aralık 2016, http://workerssocialistparty.co.za/committee-for-a-workers-international/cwi-international-executive-committee-2016/cwi-international-executive-committee-2016-doc-3/

atabildiler. Bu da kitlesel isyanın kısır, çok yönlü bir iç savaşa dönüşmesine yol açtı."[12]

IMT Rusya: "Çeçen Ayrılıkçılığına" Destek Yok

Sosyal-şovenizme adaptasyonun bir başka örneği de IMT'nin ve Rusya şubesinin Çeçen halkının bağımsızlık mücadelesi konusundaki tutumudur. Yukarıda belirttiğimiz gibi, Çeçen halkı 1991/92'de SSCB'nin çöküşünden sonra bağımsız bir devlet ilan etti ve ezici Rusya'nın askeri saldırganlığına karşı iki savaşta ulusal haklarını kahramanca savundu. Bugün Rus Marksistlerinin görevi, Moskova'nın yerel uşağı kasap Ramzan Kadirov'un acımasız baskısına karşı Çeçenleri savunmaktır.

Ancak IMT farklı bir duruş sergilemektedir. Çeçen halkının kendi devletine sahip olma yönündeki açık arzusuna rağmen IMT, Rus sosyal-şovenizmine uyum sağlamaktadır. "Ayrılıkçılığı" kınıyor ve Çeçenleri ve diğer ezilen halkları emperyalist Rusya'da kalmaya çağırıyor:

"*Dolayısıyla, ister Rusya'da ister Ukrayna'da olsun, ayrılıkçılığa karşı toprak bütünlüğünü savunmanın yanlış* bir tarafı yoktur. *Elbette bu, mümkün olduğu sürece sorunun askeri çözümüne karşı çıkmamamız gerektiği anlamına gelmiyor. Bu, burjuva ordusunun zulmüne vs. karşı çıkmamamız gerektiği anlamına da gelmiyor. Ancak ulusların kendi kaderini tayin hakkı mücadelesi sloganı altında ayrılıkçılığı, özellikle de Donbas, Kafkasya ya da Kuzeydoğu Hindistan'da olduğu gibi silahlı mücadele niteliği taşıyan ayrılıkçılığı desteklemek gerekli değildir. Bu tür ayrılıkçılık çoğu zaman bölgedeki üretici güçlerin gelişimini azaltmaktan başka bir işe yaramamaktadır. Burada bu tür ayrılıkçılığı sömürgelerin kurtuluşu için verilen mücadeleden ayırmak gerekir. Vietnam, Cezayir ve Filistin sakinleri kendilerini ezen ülkelerin vatandaşları değillerdi. Dolayısıyla bu gibi durumlarda ulusal bir devletin kurulması için verilen mücadele eşitlik mücadelesiyle birleşmektedir. (...) Ulusal olarak homojen devletlerin ulusal sorunlardan ziyade sınıfsal sorunlara kayacağını sık sık duyabiliriz. Belki 20. yüzyılın ilk yarısında bu doğruydu. Ancak pek çok çok uluslu imparatorluk çoktan çöktü ve modern Rusya geçen yüzyılın başındakinden çok daha homojen bir yapıya sahip. Dolayısıyla homojenliği mutlak hale getirmeye gerek yoktur. (...) Eğer küçük milliyetlerin yaşadığı bölgeleri ülkelerden ayırırsak, göçmenler hiçbir yerde yok olmayacaktır. Ve modern milliyetçilik esas olarak onlara karşı yöneltilmiştir. Tüm bunlar, kapitalizmin mevcut gelişme aşamasında, bazı ulusları diğerlerinden, özellikle de silahlı olanlardan ayırma mücadelesini desteklemenin bir anlamı olmadığı*

[12] Niall Mulholland: Trump, Şayrat hava üssüne füze saldırısı emri verdi, Committee for a Workers' International, The Socialist sayı 944, 12 Nisan 2017 https://www.socialistparty.org.uk/keyword/Committee_for_a_Workers_International/Cwi/25244/12-04-2017/attacks-ratchet-up-syrian-conflict-and-fuel-tensions-between-powers

sonucuna götürmektedir. Burjuva hükümetlerinin yürüttüğü savaşlara karşı ve gelecekteki sosyalist devrim için mücadele etmek daha iyidir."[13]

Rus IMT yoldaşlarının bu açıklaması, sosyal-şovenizme iğrenç bir şekilde uyum sağlandığını göstermektedir! Vietnam, Cezayir ve Filistin halklarının ulusal kurtuluş mücadelelerini Çeçenistan ya da Keşmir'deki halklarınkiyle karşılaştırmak tamamen yanlıştır. Ezen devletlerinin pasaportuna sahip olmaları sadece biçimsel bir farktır. Çeçen ya da Keşmir halkının, kendilerini ezen devletin pasaportuna sahip olmayı gönüllü olarak istemedikleri, aksine bunun onlara zorla dayatıldığı kesindir! Öyleyse bu gerçek "Marksistler" tarafından kurtuluş mücadelelerine desteği reddetmek için nasıl kullanılabilir?

Rusya'nın "*geçen yüzyılın başındakinden daha homojen olduğu*" kesinlikle doğrudur. Fakat bu ne anlama gelmektedir? IMT, Moskova'nın[20]. yüzyılın başındaki kadar olmasa da belli sayıda insanı ezme hakkına sahip olduğunu mu öne sürüyor? Hayır, Marksistler her bir ulusal baskı vakasına karşı çıkarlar. Biz ezilen ulusların kurtuluş mücadelesini destekliyoruz - silahlı ya da silahsız olmasına ve ezen devletin bir, beş ya da on küçük insanı boyunduruk altına almasına bakılmaksızın!

CWI'nin politikasının sosyal-şovenist mantığına bir başka örnek de 2008'deki "*İngiliz İşçiler için İngiliz İşleri*" grevine verdikleri destektir. O dönemde Lindsey Petrol Rafinerisi'ndeki İngiliz işçiler göçmen işçilerin işe alınmasını durdurmak istiyordu. Utanç verici bir şekilde bu gerici grev sendika bürokrasisinden ve CWI ve IMT gibi bazı sözde Troçkist örgütlerden destek aldı. Hatta bugüne kadar CWI'nin Britanya şubesi, üyelerinden birinin bu grevin lideri olmasıyla gurur duyuyordu!

CWI liderliğinin göçmenlerin herhangi bir emperyalist sınır kontrolü olmaksızın sınırları geçme hakkına karşı çıkması da aynı mantığa dayanmaktadır. Neden karşı çıkıyor? Bilirsiniz, "işçiler anlamaz" (belli ki CWI'nin aklında sadece İngiliz işçi aristokratları var, Güney'de yaşayan ve acı çeken dünya işçi kitleleri değil!)[14]

---

[13] IMT Rusya: Украина и национальный вопрос (Ukrayna ve ulusal sorun), http://www.1917.com/XML/E3YCowmZXwKhYk2bWYgKwrZ-lZ4.xml (bizim çevirimiz)

[14] "İlerici pozisyonlar" bahanesiyle "açık sınırların" reddedilmesinin CWI ile sınırlı olmayan bir olgu olduğunu geçerken belirtelim. Örneğin, Angela Nagle kısa bir süre önce "*Açık Sınırlara Karşı Sol Dava*" başlıklı bir makale yayınladı ve bu makale sağcı şovenistler tarafından malum nedenlerle alkışlandı. (American Affairs, Cilt II, Sayı 4 (Kış 2018), s. 17-30, https://americanaffairsjournal.org/2018/11/the-left-case-against-open-borders/). Hatta CWG gibi bazı gruplar açık sınırlara olan muhalefetlerini sözde Troçkist "argümanlarla meşrulaştırmayı bile başarıyor. (Bu konuda bkz. Michael Pröbsting: Aptallar için Yurtsever "Anti-Kapitalizm". Yine CWG/LCC'nin ABD'de "İşçilerin" Göç Kontrolü ve Korumacılığına Desteği Üzerine, 30.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-lcc-us-

"*Elbette göçmen işçiler ve diğer göçmenler de dahil olmak üzere işçi sınıfının en çok ezilen kesimlerini savunmak zorundayız. Irkçılığa kararlılıkla karşı çıkıyoruz. Sığınma hakkını savunuyor ve gözaltı merkezleri gibi baskıcı önlemlerin son bulmasını talep ediyoruz. Aynı zamanda, işçi sınıfının çoğunluğunun bakış açısı göz önüne alındığında, işçileri hem göçmenlik hem de diğer konularda sosyalist bir programa ikna etmenin önünde bir engel teşkil edecek olan 'açık sınırlar' ya da 'göçmenlik kontrolleri yok' gibi kel [sic] bir slogan öne süremeyiz. Böyle bir talep işçi sınıfının büyük çoğunluğunu yabancılaştıracaktır, buna uzun süredir göçmen olarak yaşayanlar da dahildir ve bunlar bu talebi işlere, ücretlere ve yaşam koşullarına yönelik bir tehdit olarak göreceklerdir. Göçle ilgili kaygılarını dile getiren işçileri 'ırkçı' olarak görme hatasına da düşmemeliyiz. Irkçılık ve milliyetçilik açıkça göçmen karşıtı duyguların unsurları olsa da, bilinçli olarak ırkçılık karşıtı olan ve göçün boyutlarından endişe duyan pek çok işçi* vardır."[15]

CWI'nin sosyal-şovenizme adaptasyonu Brexit'e, yani Britanya'nın Avrupa Birliği'nden ayrılmasına verdiği desteğe de yansımıştır. Bu konuyla ilgili özel bir broşürde gösterdiğimiz gibi, CWI liderliği bu tavrını (emperyalist) ulusal devletin (emperyalist) Avrupa Birliği'ne tercih edilebilir olduğunu iddia ederek gerekçelendirmektedir.[16]

Bu korkak oportünistlerin aksine, Marksistler her türlü sosyal-şovenizme ve emperyalist saldırganlığa karşı tutarlı bir şekilde mücadele ederler. RCIT ve onun gibi düşünen devrimciler soyut "anti-emperyalizm" ifadeleriyle yetinmez, emperyalist bir Büyük Güce karşı savaşan ezilen halkların yanında yer alırlar. Marksistler için belirleyici kriter, şu ya da bu politik olarak doğru pozisyonun zaten işçilerin çoğunluğu tarafından paylaşılıp paylaşılmadığı değildir. Devrimci bir öncü örgütün görevi tam da bu tür baskılara direnmek ve Marksist programa dayanan pozisyonları savunmaktır. Bizim görevimiz bu tür doğru fikirleri işçi sınıfına aktarmaktır, işçilerin çoğunluğunun bu tür pozisyonları kendilerinin geliştirmesini beklemek değil!

---

protectionism/; Michael Pröbsting ve Andrew Walton: "İşçilerin" Göç Kontrolü Sloganı: A Concession to Social-Chauvinism, 27.3.2017, https://www.thecommunists.net/theory/workers-immigration-control/; Michael Pröbsting ve Andrew Walton: Savunulamaz Olanın Sosyal-Şovenist Savunması. Another Reply to the CWG/LCC's Support for "Workers'" Immigration Control, 14.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-immigration-control/)

[15] Sosyalist Parti: Britanya Perspektifleri 2013 (Kongre Belgesi), http://www.socialistparty.org.uk/partydoc/British_Perspectives_2013:_a_Socialist_Party_congress_document/16413

[16] Bu konuda bkz. örneğin Michael Pröbsting: Britanya Solu ve AB Referandumu: Birleşik Krallık ya da AB yanlısı Sosyal-Emperyalizmin Birçok Yüzü (Bölüm II.2. SPEW/CWI: Gizli Yurtsever "Sosyalistler"), Ağustos 2015, http://www.thecommunists.net/theory/british-left-and-eu-referendum/

Dolayısıyla, bu mücadelelerin başındaki devrimci olmayan güçleri siyasi olarak desteklemesek de, bu tür görüşlerle olan anlaşmazlığımızı adil bir kurtuluş mücadelesini terk etmek için bahane olarak görmüyoruz. Hayır, devrimciler Büyük Güçlere karşı yürütülen tüm meşru kurtuluş mücadelelerini, bu mücadeleler devrimci olmayan güçler tarafından yönetiliyor olsa bile desteklemelidir. Bolşeviklerin ve Troçkistlerin yöntemi buydu ve bugün de bizim yöntemimiz budur!

"*Kim doğrudan ya da dolaylı olarak sömürge ve himaye sistemini, İngiliz sermayesinin Hindistan'daki egemenliğini, Japonya'nın Kore ya da Mançurya'daki, Fransa'nın Çinhindi ya da Afrika'daki egemenliğini destekliyorsa, kim sömürgeci köleleştirmeye karşı mücadele etmiyorsa, kim ezilen ulusların ayaklanmalarını ve bağımsızlıklarını desteklemiyorsa, Gandizmi, yani sadece silah gücüyle çözülebilecek sorunlarda pasif direniş politikasını savunan ya da idealize eden her kim olursa olsun, iyi niyetli ya da kötü, emperyalistlerin, köle sahiplerinin, militaristlerin bir uşağı, bir savunucusu, bir ajanıdır ve onların eski ya da yeni amaçları doğrultusunda yeni savaşlar hazırlamalarına yardımcı* olur. "[17]

Lenin Devrimci Yenilgicilik Programını "düzeltti" mi?

Ne yazık ki, CWI ve IMT'nin revizyonizmi o kadar ileri gitmektedir ki, Lenin'in devrimci yenilgicilik formülünü "abarttığını" ve daha sonra kendisini düzelttiğini açıkça iddia etmektedirler. Bu merkezciler, böylesi bir tarihsel tahrifata dayanarak, kendi yenilgiciliklerini bırakıp sosyal-emperyalizme uyum sağlamaları için gerekçe aramaktadırlar.

IMT'nin merkezi lideri Alan Woods uzun bir programatik makalede böyle bir davayı tartışmaya çalışır:

"*Soyut siyaset ile diyalektik yöntem arasındaki fark, Lenin'in 1914'ten 1917'ye kadar olan dönemde devrimci taktikler konusundaki tutumunun evrimiyle gösterilmiştir. Ağustos 1914'te 2. Enternasyonal'deki bölünme tamamen yeni bir durum yarattı. Sosyal Demokrasinin benzeri görülmemiş ihanetinin ışığında, Marksizmin küçük ve yalıtılmış güçlerini uluslararası alanda yeniden toparlamak ve yeniden eğitmek gerekiyordu. Lenin bu dönemde devrimci enternasyonalizmin temel ilkelerine, özellikle de eski Enternasyonal'e geri dönmenin imkansızlığına ve yurtseverliğin (devrimci bozgunculuğun) her türüne amansız bir şekilde karşı çıkmaya büyük önem verdi. Lenin, Bolşevik liderlerin şüpheleri ve kararsızlıklarıyla mücadele etmek için, "emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürmek" ve "kendi burjuvazisinin yenilgisi daha az*

[17] Leon Troçki: Amsterdam'daki Savaş Karşıtı Kongreye Bildiri (1932), in: Yazılar 1932, S. 153

kötüdür" gibi bu fikirlere mümkün olan en keskin ifadeyi verdi. Zaman zaman abarttığı da tartışılabilir [sic]. Lenin'in "sopayı doğrultmak" için onu diğer yöne doğru çok fazla eğmesi ilk kez olmuyor. Temel meselelerde Lenin'in haklı olduğuna dair hiçbir şüphe yoktur. Ancak onun yöntemini, sadece ne yazdığını değil neden yazdığını anlamadığımız sürece, tam bir karmaşa içinde kalabiliriz.

Aşırı sol ve sekter gruplar Lenin'in sözlerini tek bir satırını bile anlamadan tekrarlayıp duruyorlar. Onun savaş üzerine yazdıklarını zaman ve mekânın dışında, mutlak bir şey olarak ele alıyorlar. Lenin'in o dönemde kitleler için değil, verili bir tarihsel bağlamda küçük bir avuç kadro için yazdığını anlamıyorlar. Bunu anlamadığımız sürece, temel bir hata yapabiliriz. Şovenizmle mücadele etmek ve Sosyal Demokrasiyle, özellikle de onun sol kanadıyla (Kautsky ve "merkez") herhangi bir uzlaşmanın imkansızlığını vurgulamak için Lenin, kuşkusuz abartılı [sic] bazı formülasyonlar kullandı. Örneğin bu tür abartılar, Troçki'nin pozisyonunu tamamen yanlış olan "merkezcilik" olarak nitelendirmesine yol açtı. Lenin'in bu dönemdeki pozisyonunun tek taraflı yorumlanmasından sonsuz kafa karışıklıkları ortaya çıkmıştır.

Lenin, Mart 1917'den sonra Rusya'ya döndüğünde, pozisyonunu temelden değiştirdi [sic]. Bu, emperyalist savaşa karşı muhalefetinin daha az ya da sosyal şovenizme karşı muhalefetinin daha az amansız olduğu anlamına gelmiyordu. Bolşevik liderlerin savaş sorununda herhangi bir geri adım atmasına karşı uyanık olmaya devam etti. Ancak burada mesele artık bir teori meselesi değil, kitlelerin canlı hareketiydi. Lenin'in Mart 1917'den sonraki tutumu, daha önce ileri sürdüğü sloganlarla çok az benzerlik taşıyordu [sic]. Somut koşullarda, işçi ve köylü kitlelerinin anladıkları şekliyle "Devrimin savunulması" konusunda yanılsamalara sahip olduğunu gördü. Bolşevikler kitlelerin gerçek ruh haliyle bağlantı kuracaksa, bunu kesinlikle hesaba katmak gerekiyordu. Eğer Lenin eski tutumunu sürdürseydi, bu sadece doktriner bir tutum olurdu. Bolşevikleri işçi ve köylülerin gerçek hareketinden tamamen koparmış olurdu. Sadece umutsuz sekterler ve doktrinerler aradaki farkı göremeyebilirdi. (...) Nitekim "devrimci bozgunculuk" sloganları, kitleleri Ekim devrimine hazırlamakta hiçbir rol oynamadı."[18]

Bu uzun alıntının neredeyse hiçbir cümlesi mantıklı değil. "Aşırı sol tarikatlarla" alay eden Alan Woods, ne Lenin'in ve Troçki'nin pozisyonunu ne de tarihsel gerçekleri anlıyor.

---

[18] Alan Woods: Marxism and the State, International Marxist Tendency, Aralık 2008, http://www.marxist.com/marxism-and-the-state-part-one.htm

Woods, Lenin'in emperyalist savaşa karşı Bolşevik yenilgi programını "abarttığını" iddia ediyor. Bu da daha sonra geri çektiği anlamına gelir. Aslında, yukarıda gösterdiğimiz gibi, Bolşevikler, Komintern ve daha sonra Dördüncü Enternasyonal, Lenin'in 1914'te ortaya attığı tüm temel fikirleri ve sloganları daha sonra doğruladı.

Troçki'nin kendisi de Dördüncü Enternasyonal'in programında devrimci yenilgicilik ilkelerinin hayati önemini vurgulamıştır: "*Uluslararası proletaryanın siyasetinin temel içeriği sonuç olarak emperyalizme ve onun savaşına karşı mücadele olacaktır. Bu mücadelede temel ilke şudur: "Baş düşman kendi ülkenizdedir" ya da " kendi (emperyalist) hükümetinizin yenilgisi daha az kötüdür." (...) Ezilen ülkelere zalimlere karşı savaşlarında yardım etmek uluslararası proletaryanın görevi olacaktır. Aynı görev SSCB'ye ya da savaştan önce ya da savaş sırasında ortaya çıkabilecek diğer işçi hükümetlerine yardım etmek için de geçerlidir. İşçi devletiyle ya da sömürge bir ülkeyle mücadelede her emperyalist hükümetin yenilgiye uğratılması ehven-i şerdir*."[19]

Dördüncü Enternasyonal'in bir diğer lideri Rudolf Klement, Leninist devrimci bozgunculuk programının geçerliliğini tekrarladı: "*Emperyalist burjuvaziye ve onun devletine karşı devrimci bozgunculuğun uygulanmasında, burjuvazinin proletarya tarafından desteklenen davaya "dost" ya da düşman olması, proletaryanın müttefikleriyle (Stalin, yarı-sömürge ülkelerin burjuvazisi, sömürge halkları, anti-faşist liberalizm) haince bir ittifak içinde olması ya da onlara karşı bir savaş yürütmesi arasında temel bir fark olamaz*. Devrimci*bozgunculuğun yöntemleri değişmeden kalır: devrimci propaganda, rejime karşı uzlaşmaz muhalefet, sınıf mücadelesinin salt ekonomik biçiminden en yüksek siyasi biçimine (silahlı ayaklanma) kadar, birliklerin kardeşleştirilmesi, savaşın iç savaşa dönüştürülmesi*."[20]

Alan Woods, Lenin'in 1917 Şubat Devrimi'nden sonra Rusya'ya döndüğünde pozisyonunu değiştirdiğini iddia etmektedir. Bu sadece merkezci bir uydurmadır! Lenin'in yaptığı şey yenilgicilik pozisyonundan ya da savaşın iç savaşa dönüştürülmesinin gerekliliğinden vazgeçmek değildi. Onun yaptığı daha ziyade aynı programı yeni koşullara *uyarlamak* ve kitlelere pedagojik olarak açıklamaktı. Bu bir pozisyon değişikliği değil, aynı pozisyonun sunumunda bir değişikliktir. Bu, Lenin'in 1921'de Komintern'in Üçüncü Kongresi delegelerine yaptığı bir konuşmada açıkça ortaya çıkmaktadır:

---

[19] Leon Troçki: Kapitalizmin Ölüm Sancısı ve Dördüncü Enternasyonal'in Görevleri, s. 200 (vurgular orijinalindedir)

[20] Rudolf Klement: Savaşta İlkeler ve Taktikler

"*Savaşın başında biz Bolşevikler tek bir slogana bağlıydık: iç savaş sloganı, hem de acımasız bir slogan. İç savaş fikrini desteklemeyen herkesi hain olarak damgaladık. Ancak Mart 1917'de Rusya'ya geri döndüğümüzde pozisyonumuzu tamamen değiştirdik. Rusya'ya dönüp köylüler ve işçilerle konuştuğumuzda, hepsinin Menşeviklerden oldukça farklı bir anlamda vatanın savunulmasından yana olduğunu gördük ve bu sıradan işçi ve köylülere alçak ve hain diyemezdik. Biz bunu "dürüst savunmacılık" olarak tanımladık. Bu konuda büyük bir makale yazmak ve tüm materyalleri yayınlamak niyetindeyim. 7 Nisan'da ihtiyat ve sabır çağrısı yaptığım tezlerimi yayınladım. Savaşın başındaki ilk duruşumuz doğruydu: o zaman kesin ve kararlı bir çekirdek oluşturmak önemliydi. Sonraki duruşumuz da doğruydu. Kitlelerin kazanılması gerektiği varsayımından hareket ediyorduk. O dönemde Geçici Hükümet'in derhal devrilmesi fikrini zaten reddetmiştik. Şöyle yazmıştım: "Bu hükümet devrilmelidir, çünkü bir halk hükümeti değil oligarşik bir hükümettir ve barış ya da ekmek sağlayamamaktadır. Ancak şu anda devrilemez, çünkü işçi Sovyetleri tarafından iktidarda tutuluyor ve şu ana kadar işçilerin güvenine sahip. Biz Blanquist değiliz, çoğunluğa karşı işçi sınıfının bir azınlığı ile yönetmek istemiyoruz." Kurnaz politikacılar olan Kadetler, eski tutumumuz ile yeni tutumumuz arasındaki çelişkiyi hemen fark ettiler ve bizi ikiyüzlü olarak nitelendirdiler. Ancak aynı nefeste bize casus, hain, alçak ve Alman ajanı dedikleri için, eski yakıştırma hiçbir etki yaratmadı. İlk kriz 20 Nisan'da meydana geldi. Milyukov'un Çanakkale Notası hükümetin emperyalist bir hükümet olduğunu gösterdi. Bunun ardından silahlı asker kitleleri hükümet binasına karşı harekete geçti ve Milyukov'u devirdi. Linde adında partili olmayan bir adam tarafından yönetiliyorlardı. Bu hareket Parti tarafından örgütlenmemişti. O dönemde bu hareketi şu şekilde nitelendirmiştik: silahlı bir gösteriden daha fazlası ve silahlı bir ayaklanmadan daha azı. Sol eğilim 22 Nisan'daki konferansımızda Hükümetin derhal devrilmesini talep etti. Merkez Komite ise tam tersine iç savaş sloganına karşı olduğunu ilan etti ve taşradaki tüm ajitatörlere Bolşeviklerin iç savaş istediğine dair çirkin yalanı reddetmeleri talimatını verdik. 22 Nisan'da 'Kahrolsun Geçici Hükümet' sloganının yanlış olduğunu, çünkü halkın çoğunluğu arkamızda olmasaydı bu sloganın ya boş bir laf ya da maceracılık olacağını yazdım.*"[21]

Dolayısıyla Lenin ve Bolşeviklerin tüm bu yıllar boyunca aynı stratejik hedefler için - emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürmek, burjuva hükümetinin devrilmesi ve işçi sınıfı iktidarı için mücadele etmek - savaştıklarını görüyoruz. Böyle bir program için önce öncüleri, daha sonra da kitleleri kazanmaya çalıştılar. Başka türlü olamazdı çünkü öncüyü kazanmadan kitleleri kazanmak mümkün değildi. Ancak CWI ve IMT, bırakın kitleleri, devrimci yenilgicilik için öncüyü kazanmayı bile asla denemedi. Kendilerini "*işçiler*

[21] V. I. Lenin: Komünist Enternasyonal Üçüncü Kongresi, Alman, Polonya, Çekoslovak, Macar ve İtalyan Delegasyonları Üyelerinin Toplantısında Yapılan Konuşmalar, 11.7.1921, in: LCW Cilt 42, s. 325

bunu anlamıyor" sorununa atıfta bulunarak mazur görüyorlar. Sanki CWI ve IMT işçi sınıfının çoğunluğunu kazanma göreviyle karşı karşıya kalacakmış gibi! Onlar hiçbir zaman Bolşeviklerin en zayıf dönemlerinde bile oldukları kadar güçlü olamadılar! İşçi sınıfının çoğunluğunu kazanma mücadelesine kafa yormadan önce, bir savaşta devrimci bozgunculuk için birkaç bin öncü işçiyi kazanmayı denemeliydiler! Bunu yapmadılar ve yapamadılar. Neden mi? Çünkü kendileri, liderleri ve muhtemelen üyeleri arasında yıllarca oportünizm içinde eğitilmiş pek çok kişi, emperyalist savaş konusunda Marksist bir pozisyonu paylaşmıyordu! CWI ve IMT liderlerinin, işçilerin neyi anlayıp neyi anlamadıklarına dair sözde ifadelerinin arkasına saklamaya çalıştıkları gerçek budur!

Gördüğümüz gibi, CWI ve IMT'nin devrimci yenilgicilik üzerine klasik Marksist pozisyona ilişkin yorumu tamamen tahrifata dayanmaktadır. Ancak bu tesadüfi bir tahrifat değildir. Hem Peter Taaffe'nin CWI'sini hem de Alan Woods'un IMT'sini şekillendiren Ted Grant geleneğinin tamamı, reformist bürokrasinin ideolojik önyargılarına sistematik bir uyarlama ile damgalanmıştır. CWI/IMT'nin kapitalizmin barışçıl yollarla sosyalizme dönüşümü saçmalığı, burjuva parlamentosunda "sosyalist çoğunluk" yoluyla böyle bir dönüşümün mümkün olabileceğine dair tuhaf fikir, polis erkek ve kadınlarının "üniformalı işçiler" olarak nitelendirilmesi vb.[22] Bu aşırı sağcı oportünizm, doğal olarak, sınıf karşıtlığının en keskin biçimlerinden biri olan emperyalist savaşlar meselesinde de ifadesini bulmaktadır.

Hiç şüphe yok ki CWI ve IMT, Büyük Güçler ile ezilen halkların kurtuluş mücadeleleri arasındaki rekabetin hızlandığı önümüzdeki dönemde işe yaramaz merkezcilerdir. Sosyal-emperyalizmin mantığına hapsolmuş olan CWI ve IMT, ne Büyük Güçler arasındaki çatışmalarda devrimci bir bozgunculuk programı uygulayabilir ne de ezilenlerin mücadelesini destekleyen özgürlük yanlısı bir program için mücadele edebilir.

Rus Sosyalist Hareketi: Kafası Karışık Eklektikçiler

Son olarak Rusya'da Mandelist "Dördüncü Enternasyonal "in bazı üyelerini de içeren bir başka merkezci gruba kısaca değinelim. Bu örgüt, halkların kendi kaderlerini tayin etme hakkını tanımakta ve Rus olmayan halklar arasında ayrımcılık yapan dil yasasına karşı çıkmaktadır. Aynı şekilde, Rusya'nın emperyalist karakterinin farkındalar ve Suriye ve Ukrayna'daki askeri maceralarına karşı çıkıyorlar. Bu bağlamda, Zyuganov ve diğerleri gibi Büyük

---

[22] Bu konuda bkz. örneğin Michael Pröbsting: *Britanya'yı sarsan ama solu uyandırmayan beş gün. İngiltere'de ezilenlerin Ağustos ayaklanması sırasında solun iflası: Özellikleri, kökleri ve ileriye giden yol*, in: Devrimci Komünizm No. 1, s. 30-31 (Eylül 2011), http://www.thecommunists.net/theory/britain-left-and-the-uprising/sp-and-committee-for-a-workers-international

Rus Stalinistleri ile olumlu bir tezat oluşturuyorlar. Ancak, bağımsız bir Çeçen devletine karşı olduklarını da belirtmek zorunda hissediyorlar! Programlarında böyle yazıyorlar:

"*RSM, halkların kendi kaderlerini tayin etme hakkını tanır, çünkü tarihsel bir perspektiften ulusları zorla Rusya içinde tutmanın kanlı çatışmalar ve ülkenin çöküşünden başka bir şeye yol açmayacağını anlar. Aynı zamanda, Çeçenistan'ın ya da diğer ulusların Rusya'dan ayrılmasının bu halkların emekçi halklarına ne gerçek bir bağımsızlık, ne barış ne de refah getireceğine inanıyoruz. Küçük, ekonomik olarak zayıf devletlerin oluşumu kaçınılmaz olarak onları emperyalist ülkelerin yağmaya ve siyasi istikrarsızlığa mahkum yoksul yarı-sömürgelerine dönüştürür.*"[23]

Gerçek refahın ancak Çeçenistan'da, Rusya'da ve uluslararası alanda işçi sınıfının sosyalist devrimiyle mümkün olduğu kesinlikle doğrudur. Ancak Çeçenler neden en azından Rus askerleri ve onların yerel uşakları tarafından her gün aşağılanmadıkları ve tehdit edilmedikleri yoksul bir yarı-sömürge yerine yoksul bir sömürgede yaşamayı tercih etsinler ki? Yoksa RSM, Çeçenistan'ın Putin ve Kadirov'un kanlı çizmeleri altında harap olmuş bir sömürge olduğu gerçeğini inkar mı etmek istiyor?

Ne yazık ki RSM, Rus şovenizmine verilen bu tür tavizleri Avrupa emperyalizmine dair tuhaf yanılsamalar vaaz etmekle birleştirmeyi başarıyor. RSM "*sosyalist bir Rusya'nın Avrupa Birliği'ne katılmasını*" öneriyor! Böylesine aptalca bir öneri, AB'nin reforme edilmesine yönelik reformist perspektifin desteklenmesiyle birleştirilmektedir. Yine RPM, *Avrupa Solu Partisi* 'nin bu saçmalığını tekrarlamakla yetinmiyor, daha da ileri giderek bunun bir "*dünya Sovyetler cumhuriyeti*"ne giden en iyi yol olacağını iddia ediyor!

"*Sosyalist Rusya'nın, uluslararası emperyalizme ve sermaye birikimi mantığına boyun eğmemiz anlamına gelmemesi koşuluyla, Avrupa Birliği yapılarına ve diğer entegrasyon yapılarına katılma olasılığı konusunda iyimseriz. Avrupalı sol partilerin ve politikacıların AB'nin bürokratikleşmesi ve mevcut üst düzey devletler birliğinden tek bir "siyasi ulusa" dönüşmesi yönündeki önerilerini destekliyoruz. Belki de böyle bir senaryo, yüz yıl önce ülkemizde hayalini kurduğumuz Sovyetler'in dünya cumhuriyetine giden en iyi yoldur.*"[24]

---

[23] Rus Sosyalist Hareketi: Программа (Program), http://anticapitalist.ru/programm/ (bizim çevirimiz)

[24] Rus Sosyalist Hareketi: Социализм и загадка наций (İmparatorluk dil politikalarına hayır!), 27.06.2016, http://anticapitalist.ru/2016/06/27/337/ (bizim çevirimiz)

Aslında AB her zaman emperyalist bir kurum olmuştur ve başka türlü de olamaz. "Emperyalist boyunduruk altına girmeden" ona katılma çağrısı yapmak, mağarasındaki bir boz ayıya "size dokunmaması koşuluyla" katılmak kadar gerçekçi. Böylesine tuhaf bir fikre karşı çıkmayan RPM liderleri, "*AB'nin bürokrasiden*arındırılmasının" onu ileri sosyalizmin bir aracı haline getirmek için yeterli olacağını da öne sürüyorlar! Ne Rusya'da ne de Avrupa'da herhangi bir sosyalist devrim "bürokrasiden*arındırma*" ile mümkün değildir. Böyle bir ilerleme ancak kapitalist sınıfın mülksüzleştirilmesi ve burjuva devlet aygıtının yok edilmesiyle mümkündür!

RSM liderleri bu tür AB yanlısı emperyalist sonuçlara nasıl varıyorlar? Kadrolarının bir kısmının AB tarafından finanse edilen *Saint Petersburg'daki Avrupa Üniversitesi* 'ne yakın olması bir rol oynayabilir mi? Ya da ILO'ya benzer bir tür sınıf işbirlikçiliğini teşvik eden CLR sendikalarının bürokratik liderlerine yönelmeleriyle bağlantılı olabilir mi?

XXIX: Büyük Güç Rekabeti Çağında Devrimci Dünya Partisini İnşa Etmek

Gözleri açık olan hiç kimse dünyanın bir felaketler ve derin çalkantılar dönemine doğru ilerlediğini inkar edemez. Kapitalizmin çürümesi Büyük Güçleri -eskileri olduğu kadar yenilerini de- birbirleriyle savaşmaya ve ezilen halkların sömürüsünü sıkılaştırmaya itmektedir. Bu durum kaçınılmaz ticaret savaşlarını, diplomatik gerilimleri ve nihayetinde emperyalist güçler arasında büyük savaşları ve bir dünya savaşını kışkırtır. Bu durum, aynı derecede kaçınılmaz olarak, yoksul ülkelerin çok uluslu şirketler tarafından ekonomik olarak sıkıştırılmasına ve emperyalist egemenliği güvence altına almak için artan sayıda askeri müdahaleye yol açmaktadır.

Böyle bir gelişmeye özellikle kötü bireyler neden olmaz. Trump'ın yerine başka biri gelseydi, ABD'nin daha az Twitter mesajı gönderen ve İngilizce dilbilgisine hakim bir Başkanı olabilirdi. Ancak dünya siyasetinin temel dinamiği farklı olmayacaktır. Dünyayı uçuruma sürüklemekle tehdit eden, bireysel deliler değil, çürümekte olan kapitalizmdir.

Kurtuluş *gerçekleşmeyecektir*. Kurtuluş ancak *zorla* sağlanabilir. Emperyalist tekellere ve hükümetlere *karşı* uygulanabilir. İşçi sınıfının ve ezilen halkların *güçlü müdahalesiyle*. Kendiliğinden gerçekleşmeyecek ve gerçekleşemeyecek olan, ancak *planlanması ve örgütlenmesi* gereken bir müdahale. Planlayıcılar olmadan plan, örgütleyiciler olmadan da örgütlenme olamaz. Başka bir deyişle, devrimci bir parti olmadan işçi sınıfının ve ezilen halkların bilinçli bir müdahalesi olamaz. Ve hiçbir parti, öncesinde bir parti öncesi örgüt yaratılmadan ve inşa edilmeden var olamaz.[1] Böyle bir parti bir program, bir perspektif, bir mücadele planı hazırlayabilir. Komünist Enternasyonal'in açık tezi geçerliliğini yitirmemiştir: "Komünist*Parti işçi sınıfının kurtuluşu için başlıca ve temel silahtır*."[2]

Leon Troçki bu sonucu 1924 yılında temel belgelerinden biri olan *Ekim Dersleri*'nde şu keskin sözlerle özetlemiştir: "Bir*parti olmadan, bir partiden*

---

[1] RCIT'nin devrimci parti analizi üzerine bkz. örneğin Michael Pröbsting: Teori ve Pratikte Devrimci Partinin İnşası. Bolşevizm için 25 Yıllık Örgütlü Mücadelenin Ardından Geriye ve İleriye Bakış, Viyana 2014, https://www.thecommunists.net/theory/rcit-party-building/

[2] Komünist Enternasyonal: İkinci Komintern Kongresi (1920) tarafından onaylanan Proleter Devriminde Komünist Partinin Rolü Üzerine Tezler; in: John Riddell (Ed.): Dünya İşçileri ve Ezilen Halklar, Birleşin! (Cilt 1), Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi Bildirileri ve Belgeleri, 1920, s. 200

*ayrı olarak, bir partinin başı üzerinde ya da bir partinin yerine geçen bir partiyle, proleter devrim fethedilemez. Geçtiğimiz on yılın temel dersi*budur."[3]

Kapitalizm bir *dünya* sistemi olarak var olduğundan ve var olabileceğinden, işçi sınıfı sadece ulusal değil, aynı zamanda uluslararası alanda da örgütlenmeli ve mücadele etmelidir. Amerika, Avrupa ve Asya'daki emperyalist güçlere karşı ulusal olarak yalıtılmış bir örgütlenmeyle mücadele etmek mümkün değildir. Ulusal merkezcilik her zaman yanlıştır. Ancak işçi sınıfının kaçınılmaz ulusal baskılara dayanabilecek ve programını ulusal sınırların ve ulusal merkezli çıkarların üzerine çıkarabilecek bir örgüte ihtiyaç duyduğu Büyük Güç rekabeti çağında yıkıcıdır.

RCIT'in daha önce defalarca vurguladığı şeyi tekrarlıyoruz: Başından beri, gerçekten devrimci bir parti ya da parti öncesi örgüt *uluslararası* bir *oluşum* olmalıdır. Sadece uluslararası bir örgüt olarak gerçekten enternasyonalist bir bakış açısı geliştirebilir, uluslararası deneyimi içselleştirebilir ve enternasyonalist devrimciler olarak çalışabiliriz. Eğer bir grup ulusal bir örgüt olarak çok uzun süre var olursa, ulus merkezli bir deneyim ve perspektif geliştirme tehlikesiyle karşı karşıya kalır. Bu da nihayetinde devrimci olmayan bir deneyim ve perspektif anlamına gelir!

Dahası, partinin uluslararası karakteri devrimci programın ve faaliyetin doğasına tekabül eder. Nasıl ki devrimci program ancak devrimci militanlardan oluşan bir örgütte yaşayabilir, nefes alabilir ve gelişebilirse, uluslararası program ve proleter enternasyonalizmi ve dayanışması da ancak *uluslararası* bir örgütte var olabilir. Bu olmadan, ulusal merkezcilik ve nihayetinde milliyetçi sapmalar kaçınılmazdır. Troçki bir keresinde haklı olarak şöyle demişti: "'*Tek ülkede' Marksist politikalar, 'tek ülkede' sosyalist bir toplumun inşası kadar imkansızdır*."[4]

Troçki'nin çok sayıda makale ve mektupta açıkladığı gibi, böyle bir anlayış hem bir parti hem de parti öncesi bir örgüt için geçerlidir:

"*Dolayısıyla Muhalefet, ilk adımlarından itibaren uluslararası bir hizip olarak hareket etmelidir - **Komünist Manifesto***'nun*yayınlandığı günlerde **Komünistlerin** ya da savaşın başında Zimmerwald Solu*'nun*yaptığı gibi . Tüm bu örneklerde gruplar çoğunlukla sayısal olarak küçüktü ya da izole bireyler söz konusuydu; ancak yine de uluslararası bir örgüt olarak hareket ettiler. Emperyalizm çağında böyle bir pozisyon, Marx'ın günlerine kıyasla yüz kat daha zorunludur.*

---

[3] Leon Troçki: The Lessons of October (1924); içinde: Leon Troçki: The Challenge of the Left Opposition (1923-25), Pathfinder Press, New Your 1975, s. 252

[4] Leon Troçki: Sol Muhalefeti Birleştirmek (1930); içinde: Yazılar 1930, s. 99

Uluslararası Sol'un bir gün ulusal grupların basit bir toplamı olarak şekilleneceğine ve bu nedenle uluslararası birleşmenin ulusal gruplar "güçlenene" kadar süresiz olarak ertelenebileceğine inananlar, uluslararası faktöre yalnızca ikincil bir önem atfetmekte ve tam da bu nedenle ulusal oportünizm yoluna girmektedirler.

Her ülkenin kendine özgü büyük özellikleri olduğu yadsınamaz; ancak çağımızda bu özellikler yalnızca enternasyonalist bir bakış açısıyla değerlendirilebilir ve devrimci bir şekilde kullanılabilir. Öte yandan, yalnızca uluslararası bir örgüt uluslararası bir ideolojinin taşıyıcısı olabilir.

Kendi aralarında bölünmüş ve kendi kaynaklarına bırakılmış izole Muhalif ulusal grupların kendi başlarına doğru yolu bulabileceklerine ciddi olarak inanan var mıdır? Hayır, bu ulusal yozlaşmaya, mezhepçiliğe ve yıkıma giden kesin bir yoldur. Uluslararası Muhalefetin karşı karşıya olduğu görevler son derece zordur. Muhalefetin*ulusal grupları ancak birbirlerine ayrılmaz bir şekilde bağlanarak, ancak mevcut tüm sorunlara ortak yanıtlar üreterek, ancak uluslararası platformlarını oluşturarak, ancak attıkları her adımı karşılıklı olarak doğrulayarak, yani ancak tek bir uluslararası organda birleşerek tarihi görevlerini yerine*getirebileceklerdir."[5]

Devrimci Bir Dünya Partisi İnşa Etmenin Koşullarındaki Değişimler

Bazı eleştirmenler devrimci bir parti inşa etmenin koşullarının Lenin döneminden çok farklı olduğuna itiraz edebilirler. Bu elbette doğrudur. Ancak aradaki farkın *tam olarak nerede* yattığını anlamak gerekir. Üretici güçlerin gelişiminin eğitim düzeyi, beceriler, iletişim teknolojileri vb. üzerinde kesinlikle önemli sonuçları vardır. Bugün işçi sınıfının eğitim düzeyi kesinlikle geçmişte olduğundan çok daha yüksektir. Bu da devrimcilerin ajitasyon ve propagandalarını yaymalarını kolaylaştırıyor. İnternet ve akıllı telefonlar da iletişim biçimini değiştiriyor ve uluslararası işbirliğini çok daha kolay hale getiriyor. Öldürmek de modern makineli tüfekler, insansız hava araçları ve nükleer silahlarla ordular için çok daha kolay hale geldi.

Ancak tüm bu teknolojik gelişmeler kapitalizmin ve emperyalizmin özünü değiştirmedi. İşçi sınıfının sömürüsü ve yoksul köylülerin sefaleti devam ediyor. Silahlar değişti ama emperyalist savaşların gerici karakteri aynı kaldı.

Bu, devrimci çalışmayı etkileyen önemli değişiklikler olduğunu inkar etmek anlamına gelmemektedir. Daha önce *Güney'in Büyük Soygunu* 'nda ve bu kitapta kısaca ele aldığımız gibi, kapitalist üretimde ve dolayısıyla uluslararası işçi sınıfında eski emperyalist ülkelerden Çin'e ve yarı-sömürge Güney'e doğru

[5] Leon Troçki: Leninbund'un Tüm Üyelerine Açık Mektup (1930); in: Yazılar 1930, s. 91-92

önemli bir kayma olmuştur. Bunun Devrimci Dünya Partisi inşasının öncelikleri açısından derin sonuçları vardır, çünkü böyle bir örgüt bugün uluslararası proletaryanın yaklaşık %85'inin çalıştığı ve mücadele ettiği bu ülkelere odaklanmalıdır.

Yüz yıl önce, dünya proletaryasının ¾'ü Avrupa ve Kuzey Amerika'dayken, devrimci çalışmayı bu bölgelere odaklamanın belli bir gerekçesi vardı. Ancak o dönemde bile komünistler sömürge halkları arasındaki çalışmanın önemini vurguluyorlardı. Ancak bugün, güçler ilişkisi tersine döndüğünde ve dünya proletaryasının 4/5'inden fazlası Çin ve Rusya gibi yeni emperyalist ülkelerde ve yarı-sömürge Güney'de bulunduğunda, bu koşullar altında parti inşasını hala eski emperyalist devletlere odaklamaya yönelik her türlü geri ısrarı geri *Birinci Dünyacılık* olarak görüyoruz. Böyle bir *Birinci Dünyacılık* tamamen gericidir ve Devrimci Dünya Partisinin inşasında bir engeldir!

Dikkate alınması gereken bir başka değişiklik de emperyalist devletlerin çok daha zenginleştiği gerçeğidir. Bu, egemen sınıfın işçi sınıfını ve gençliği entegre etmek ve manipüle etmek için daha ince dokunmuş bir üst yapı inşa etme fırsatını elde ettiği anlamına gelmektedir. Aynı şekilde, işçi aristokrasisine rüşvet verme ve entegre etme kaynakları da artmıştır.

Buna ek olarak, son derece çelişkili olan şu gelişmeyi de gözlemleyebiliriz: küreselleşmenin son on yıllarında tuhaf bir çelişki ortaya çıkmış ve bu çelişki daha da güçlenmiştir. Bir yandan dünya daha önce hiç olmadığı kadar "entegre" hale geldi - sadece ekonomik olarak değil, bilgiye erişim (internet, akıllı telefon, vb.), göç, seyahat, vb. yoluyla sosyal olarak da. Öte yandan, hem ülkeler arasında hem de ülke içinde sosyal eşitsizlik de önemli ölçüde artmıştır.

Bu kombinasyonun bir sonucu olarak iki dünya arasında - zengin ve fakir ülkeler, üst tabakalar ve alt tabakalar arasında - gelişmiş bir çatışma yaşanmaktadır. Bu gelişmenin sağ kanattan bir yansıması Samuel Huntington'ın ünlü "*Medeniyetler Çatışması*" tezidir.[6] Böyle bir çatışma, liberal orta sınıfı ve işçi aristokrasisini, ayrıcalıklarını şehirlerdeki ve banliyölerdeki "pleblere" ve Güney'den gelen "geri kalmış barbarlara" karşı inatla savunmaya itmektedir. Bu, ideolojik gerekçesini "*fanatik Müslümanlara*" karşı burjuva laikliğini savunmak ya da "*eğitimli insanların*" hakim olduğu kurumları "*aptal, yalan haberlerle manipüle*edilmiş insanlara" karşı savunmak gibi ideolojilerde buluyor. Elbette orta sınıf ve işçi aristokrasisi de kemer sıkma çağında acı çekiyor. Ancak orta sınıf ve işçi aristokrasisinin giderek daha fazla temas ettiği dünya işçi sınıfının büyük

[6] Bakınız Samuel P. Huntington: The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order, Simon & Schuster, New York 1996

çoğunluğuyla karşılaştırıldığında, hala oldukça ayrıcalıklı durumdalar. Bu çelişki, küresel kapitalist değerin büyük kısmının artık eski emperyalist ülkelerde yaratılmadığı gerçeğiyle daha da derinleşmektedir.

Bu, emperyalist ülkelerdeki "sözde" sol içinde artan kutuplaşma ve birçok reformist ve merkezcinin göçmen gençlerin ayaklanmalarına ve Arap Devrimine karşı düşmanlığı için tek olmasa da önemli bir faktördür[7].

Başka bir deyişle, bu gelişmeler reformist ve merkezci solda aristokratizm eğilimlerini büyük ölçüde güçlendirmektedir. Bu durum devrimcilerin aristokratizme karşı mücadele etmesini ve proletaryanın alt katmanlarına ve yarı-sömürge dünyasındaki halk kitlelerine yönelmesini daha da acil hale getirmektedir.

Son olarak ve en önemlisi, devrimci güçler bugün çok daha zayıftır ve proletaryanın sınıf bilinci yüz yıl öncesine göre çok daha geridir. Aynı zamanda, reformist bürokrasinin ve küçük burjuva popülist güçlerin etkisi önemli ölçüde artmıştır.

Böylesine dezavantajlı bir gelişmeyi kabul etmek kötümserlik anlamına gelmez ve kesinlikle sözde sol arasında çok yaygın olan şüpheciliği ve sinizmi haklı çıkarmaz.

Öncelikle, kitlelerin bilincinin gelişmesindeki temel faktörlerin, kapitalist sistemin yanı sıra sınıflar ve devletler arasındaki çelişkilerin nesnel gelişmeleri olduğu unutulmamalıdır. İşçilerin ve yoksul köylülerin bilincini harekete geçiren, her şeyden önce Bolşeviklerin küçük yeraltı edebiyatı değil, onların acımasız yaşam koşulları ve özellikle de egemen sınıfın ağır yenilgilere uğradığı ve prestijini kaybettiği 1904/05 ve 1914-17 savaşlarıydı. Önümüzdeki dönemin bu tür ekonomik ve ekolojik felaketler, siyasi krizler ve askeri felaketlerle dolu olduğuna şüphe yok. Bu durum Marksistlere sınıf mücadelelerine müdahale etmek ve işçilere ve ezilenlere devrimci bir program temelinde örgütlenmenin gerekliliğini anlatmak için bolca fırsat sağlayacaktır.

İkinci olarak, bugün devrimcilerin sayıca yüz yıl öncesine göre çok daha az olduğu doğrudur. Ancak devletler ve sınıflar arasındaki çelişkilerin ivme kazanması, reformist ve popülist aygıtı kaçınılmaz olarak zayıflatacak ve altını oyacak ve otantik Marksistlerin önünü açacaktır. Sosyal-emperyalizm ve pasifizm fikirleri, gerici Büyük Güç politikası ve siyasi kriz tarafından açığa çıkarılacaktır. Tüm Büyük Güçlerin bağımsızlığına ve tüm kurtuluş

[7] Eski emperyalist ülkelerdeki reformist ve merkezci çevrenin önemli kesimleri arasında gerici gelişmelerin güçlenmesinin nedenleri olarak a) Büyük Güçler arasında hızlanan rekabet ve b) 1968'den sonra ve 1989-91'de Stalinizmin çöküşünden sonra işçi hareketinin uğradığı ve siyasi, ideolojik ve örgütsel gerilemesinde ifadesini bulan siyasi yenilgiler eklenmelidir.

mücadelelerinin desteklenmesine dayanan işçi sınıfı enternasyonalizmi çizgisi çekicilik kazanacaktır.

Bize göre devrimciler böyle bir değerlendirmeden şu sonuçları çıkarmalıdır: a) küçük güçleri ilkeli bir temelde birleştirmenin son derece acil olduğu ve b) yeni bir partinin ancak programımızı mücadelelerde deneyim kazanan yeni işçi sınıfı ve gençlik aktivistleri katmanlarıyla kaynaştırarak inşa edilebileceği. Bunlar siyasi olarak hala ham olabilirler ama militan ve yeni fikirlere açıktırlar. Devrimcilerin yönelmesi gereken ve Devrimci Dünya Partisi'nin inşa edileceği ortam budur!

İşçi Sınıfının ve Gençliğin Yeni Militan Katmanlarına Yönelim

Bu noktada şu hususa dikkat çekmekte fayda var. Bugün devrimci Marksizm ile merkezciliğin çeşitli tonları arasındaki temel ayrım çizgilerinden biri "geri kalmış" kitlelere yönelik yaklaşımdır. Bu "geri" kitleler, din esintili küçük burjuva ideolojileri altında Büyük Güçlere ve onların yerel diktatörlerine karşı ayaklanan işçiler ve yoksul köylüler, milliyetçilik bayrağı altında özgürlük için savaşan ezilen bir halk, 2005'te Paris'in banliyölerindeki göçmen gençler, 2011'de Tottenham'daki siyah ve göçmen gençler ya da 2018'de Fransa'da Sarı Yelekliler olarak gösteri yapan kent çevresi kitleler olabilir.

Birçok kez tartıştığımız gibi, Marksistler - küçük burjuva liderliğe ve kitlelerin politik olarak daha az gelişmiş bilincine rağmen - bu tür mücadeleleri enerjik bir şekilde *desteklemelidir*.[8] "Geri kalmış" kitlelere kibirli bir şekilde tepeden bakan ve onların mücadelelerinin dışında kalmayı (hatta "laiklik" ya da "kamu güvenliği" adına düşmanlarını desteklemeyi!) tercih eden çeşitli merkezcilerin aksine, devrimciler işçilerin ve ezilenlerin bu tür kurtuluş mücadelelerinin yanında yer alır ve onlara katılırlar. Merkezciler bu tür kitlelerin umutsuzca geri olduğunu ve öğrenene kadar beklemek gerektiğini ve ancak ondan sonra onlarla güç birliği yapılabileceğini söylerler. Buna karşılık Marksistler, savaşan kitlelere, onlar hala yanlış ideolojileri takip ederken ama zalimlere karşı mücadele ederken katılmakta ısrar eder ve bu mücadeleler sırasında ve

---

[8] Bu konuda bkz. örneğin RCIT: Fransa: Devlet Baskısına Karşı "Sarı Yelekliler" Hareketini Savunun! 03.12.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/france-defend-the-yellow-vests-movement-against-state-repression/; Nina Gunić ve Michael Pröbsting: Bunlar "ayaklanma" değil - bu Britanya şehirlerindeki yoksulların ayaklanması! Stratejik görev: Ayaklanmadan devrime!, 10.8.2011, http://www.rkob.net/new-english-language-site-1/uprising-of-the-poor-in-britain/; Michael Pröbsting: Britanya'da yoksulların, ulusal ve ırksal olarak ezilenlerin Ağustos ayaklanması: Devrimci bir örgüt ne yapardı?, 18.8.2011, http://www.rkob.net/new-english-language-site-1/august-uprising-what-should-have-been-done/; Bericht der RKOB-Delegation über ihren Aufenthalt in London 2011, http://www.rkob.net/international/berichte-uprising-in-gb/, Michael Pröbsting: Britanya: "Sol" ve Ağustos Ayaklanması, 1 Eylül 2011, https://www.thecommunists.net/theory/britain-left-and-the-uprising/

ortasında, onların siyasi olarak öğrenmelerine ve bilinçlerini geliştirmelerine yardımcı olacağız.

Troçki bu farklı yaklaşımları uygun bir şekilde özetlemiştir:

"*Bununla birlikte, Ledebour'un bu sorundaki konumu bile merkezciliğin* sınırları dışına çıkmıyor. *Ledebour sömürgeci baskıya karşı savaş açılmasını talep ediyor; parlamentoda sömürgeci kredilere karşı oy kullanmaya hazır; ezilmiş bir sömürgeci ayaklanmanın kurbanlarını korkusuzca savunmayı üstlenmeye hazır. Ancak Ledebour sömürgeci bir ayaklanmanın hazırlanmasına katılmayacaktır. Böyle bir çalışmayı darbecilik, maceracılık, Bolşevizm olarak görür. Meselenin özü de burada yatmaktadır.*

Ulusal sorunda Bolşevizmi karakterize eden şey, ezilen uluslara, hatta en geri kalmış olanlara karşı tutumunda, onları siyasetin yalnızca nesnesi değil, aynı zamanda öznesi olarak görmesidir. Bolşevizm, onların kendi kaderlerini tayin etme "hakkını" tanımakla ve bu hakkın çiğnenmesine karşı parlamenter protestolarla yetinmez. Bolşevizm ezilen ulusların arasına girer; onları ezenlere karşı ayaklandırır; onların mücadelesini kapitalist ülkelerdeki proletaryanın mücadelesiyle birleştirir; ezilen Çinlilere, Hindulara ya da Araplara ayaklanma sanatını öğretir ve uygar cellatların karşısında bu işin tüm sorumluluğunu üstlenir. Bolşevizm, yani eylem halindeki devrimci Marksizm ancak burada başlar. Bu sınırı aşmayan her şey merkezcilik olarak kalır."

Bu, Marksizm ile merkezcilik arasındaki, Bolşevizm ile Menşevizm arasındaki parti inşasında hangi katmanlara odaklanılacağı konusundaki stratejik farkla ilgilidir. Menşevikler her zaman aydınlara ve işçi sınıfının üst tabakalarına yönelirken, Bolşevikler öncelikle işçi sınıfının alt tabakalarına (gençlik dahil) yönelmiştir. Troçki bu yaklaşımı iyi ifade edilmiş bir formülle özetlemiştir:

"*Bolşevizmin gücü ve anlamı, işçi sınıfının üst katmanlarına değil, ezilen ve sömürülen kitlelere hitap etmesinden kaynaklanır.*"[9]

Parti inşasında Bolşevizm ve Menşevizm arasındaki bu fark, devrimin stratejik çizgilerindeki farklılıklarla ilgiliydi. Menşevikler liberal burjuvaziyi yaklaşan devrimde proletaryanın merkezi müttefiki olarak görüyorlardı. Öte yandan, köylülüğü sınıf mücadelesinde ilerici bir rol oynayamayacak tutucu, geri bir kitle olarak görüyorlardı. Buna karşılık Bolşevikler liberal burjuvaziyi devrimci mücadelede merkezi bir düşman olarak görürken, yoksul köylü

[9] Leon Troçki: Doğu'da Perspektifler ve Görevler. Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi'nin üçüncü yıldönümü konuşması (21 Nisan 1924); in: Leon Trotsky Speaks, Pathfinder 1972, s. 205

kitlelerini işçi sınıfının en önemli müttefiki olarak görüyorlardı. Lenin stratejik yönelimdeki bu farklılıkları şu şekilde özetlemiştir:

"*Rusya'daki 1905 Devrimi ve onu izleyen karşı-devrimci dönemin deneyimi bize, ülkemizde iki sınıf -proletarya ve liberal burjuvazi- arasında kitlelerin önderliği için bir mücadele olduğu anlamında iki devrim çizgisinin gözlemlenebileceğini öğretmektedir. Proletarya devrimci bir tarzda ilerliyor ve demokratik köylülüğü monarşinin ve toprak sahiplerinin devrilmesine doğru yönlendiriyordu. Köylülüğün demokratik anlamda devrimci eğilimler sergilediği, tüm büyük siyasi olaylar tarafından kitlesel ölçekte kanıtlandı (...) Rus burjuva demokratik devriminin ilk çizgisi, "stratejik" gevezeliklerden değil, olgulardan çıkarıldığı üzere, proletaryanın kararlı mücadelesiyle belirlendi ve bunu köylülük kararsızca izledi. Bu iki sınıf da monarşiye ve toprak sahiplerine karşı savaştı. Bu sınıflardaki güç ve kararlılık eksikliği yenilgilerine yol açtı (otokrasi yapısında kısmi bir gedik açılmasına rağmen).*

Liberal burjuvazinin davranışı ikinci çizgiydi. Biz Bolşevikler, özellikle 1906 baharından beri, bu çizginin Kadetler ve Oktobristler tarafından tek bir güç olarak temsil edildiğini her zaman teyit ettik. 1905-15 on yılı görüşümüzün doğruluğunu kanıtlamıştır. Mücadelenin belirleyici anlarında Kadetler, Oktobristlerle birlikte demokrasiye ihanet ederek çarın ve toprak sahiplerinin yardımına koştular. (...)

Bolşevikler proletaryanın bilinçli bir şekilde ilk çizgiyi takip etmesine, üstün bir cesaretle savaşmasına ve köylülere önderlik etmesine yardımcı oldular. Menşevikler sürekli ikinci çizgiye kayıyorlardı; hareketlerini liberallere uyarlayarak proletaryanın moralini bozuyorlardı (...) Sadece bu eğilimler - Bolşevik ve Menşevik- 1904-08'de ve daha sonra 1908-14'te kitlelerin siyasetinde kendilerini gösterdiler. Neden böyle oldu? Çünkü sadece bu eğilimlerin sağlam sınıfsal kökleri vardı - birincisi proletaryada, ikincisi liberal burjuvazide."[10]

Doğal olarak, 21. yüzyılın başlarında dünya kapitalizmindeki somut durum, bir yüzyıl önceki Rusya'dan farklıdır. Ancak oportünizm ile Marksizm arasındaki sınıfsal yönelimdeki temel farklılıklar aynı kalmıştır. Reformistler, burjuvazinin "ilerici" bir kesimiyle, ABD emperyalizmine karşı çıkan bir Büyük Güçle, aydınlanmış entelijensiya ile vb. ittifaka yönelirler. Buna karşılık, "ilkel" kitleleri, "eğitimsiz" alt tabakaları, dindar göçmen gençleri, Güney'de "*Allahu ekber*" diye bağıran "fanatik" insanları vs. hor görürler. Merkezciler genellikle onları takip eder ve reformistlerle, üniversitelerdeki "eğitimli" insanlarla ve işçi bürokratlarıyla birlikte olmayı, politik olarak ham işçilere ve banliyölerdeki göçmen gençlere tercih ederler.

---

[10] V. I. Lenin: Devrimdeki İki Çizgi Üzerine (1915), in: LCW Cilt 21, s. 416-417

21. yüzyılın Bolşevizmi, emperyalist burjuvazinin kesimleriyle ya da herhangi bir Büyük Güçle herhangi bir ittifaka kategorik olarak karşıdır. Devrimciler, kitleleri harekete geçirmek için gerektiğinde işçi bürokratlarına ve ilerici akademisyenlere birleşik cephe taktiğini uygularken, bu "geri" kitleler arasında çalışmaya odaklanırlar. Bu soruyu tam olarak anlamadan 21. yüzyılda devrimci bir parti inşa etmek mümkün değildir!

Engel Olarak Reformizm ve Merkezcilik

Emperyalizme ve savaşa karşı mücadele iki temel ve birbiriyle ilişkili ilkeye dayanmalıdır:

a) Hem Doğu'daki hem de Batı'daki *tüm* Büyük Güçlere karşı mücadele etmek;

b) İşçilerin ve ezilen halkların herhangi bir Büyük Güce ya da onun gerici uşaklarına karşı verdiği *tüm* kurtuluş mücadelelerini desteklemek.

Hiçbir örgüt, politikasını birbiriyle ilişkili bu iki ilkeye dayandırmadan tutarlı bir anti-emperyalist program uygulayamaz.[11]

İşçi sınıfını emperyalizme ve savaşa karşı bir araya getirme mücadelesinin bir boşlukta gerçekleşmediği açıktır ve bunu bu kitapta ayrıntılı olarak gösterdik. Aslında, resmi işçi hareketine Batı yanlısı ve Doğu yanlısı sosyal-emperyalistler hakimdir. Arada bocalayan çeşitli merkezci güçler, geçmişteki programatik başarısızlıklarının ve reformist bürokrasiye oportünist uyumlarının tutsağıdır.

Dolayısıyla, herhangi bir devrimci örgütün öncü işçileri ve öncü işçiler aracılığıyla proleter kitleleri kazanma mücadelesi, kaçınılmaz olarak bu sosyal-emperyalist ve sosyal-pasifist güçlere karşı mücadeleyle bağlantılıdır.

Marksistler, egemen sınıfın hakimiyetini kendi iç gücüyle değil, işçi bürokrasisinden aldığı destek sayesinde başarıyla sürdürdüğünü defalarca vurgulamışlardır. Amerikan Komünizminin ve Troçkizmin tarihi lideri James P. Cannon bir keresinde şöyle demiştir: "*Kapitalizmin gücü kendisinde ve kendi kurumlarında değildir; sadece işçilerin örgütlerinde destek tabanlarına sahip* olduğu için ayakta kalır. *Şimdi gördüğümüz gibi, Rus Devrimi ve sonrasında öğrendiklerimizin ışığında, sosyalizm için mücadelenin onda*

[11] Okuyucuları RCIT'nin temel programatik belgelerine yönlendiriyoruz: "*Devrimci Komünist Manifesto*" (2012) ve "*Devrimci Kurtuluş Manifestosu*" (2016). Her ikisi de https://www.thecommunists.net/rcit-manifesto/ ve https://www.thecommunists.net/rcit-program-2016/ adreslerindeki web sitelerimizden çevrimiçi olarak okunabilir veya indirilebilir.

*dokuzu, parti de dahil olmak üzere işçi örgütlerindeki burjuva etkisine karşı mücadel*edir."[12]

Ve aslında, Batı yanlısı ve Doğu yanlısı tüm sosyal-emperyalist güçler, şu ya da bu Büyük Güce yardım ettikleri ve bu yolla uluslararası işçi sınıfını bölüp kafasını karıştırdıkları için, bu tür burjuva etkisinin ajanlarıdır.

Yukarıdaki bölümlerde gösterdiğimiz gibi, Stalinist, eski Stalinist ve yarı-reformist güçler açık ya da gizli olarak şu ya da bu emperyalist Büyük Güce hizmet etmektedir. Çeşitli merkezciler Rusya ve Çin'in gerçek karakterini anlamaktan acizdir ve bu nedenle mevcut tarihsel dönemin devrimcilerin tüm emperyalist devletlere karşı mücadele etmesi gereken hızlanan bir Büyük Güç rekabeti olarak doğasını kabul etmekte başarısız olmaktadır. Aynı şekilde, birçoğu ezilen halkların Büyük Güçlerden birine ya da diğerine karşı yürüttükleri kurtuluş mücadelelerini tutarlı bir şekilde desteklememektedir.

Bu reformist ve merkezci güçlerin uluslararası işçi sınıfının kurtuluş mücadelesi önünde bir *engel* teşkil ettiği açıktır. Dolayısıyla, tutarlı bir anti-emperyalist program için öncü işçileri kazanma mücadelesi, sosyal-emperyalistlerin ve sosyal-pasifistlerin etkisine karşı enerjik bir mücadele olmaksızın ilerleyemez.

Nitekim bu reformist ve merkezci güçlerin birçoğu o kadar çürümüştür ki, önümüzdeki sınıf mücadelesinde ilerici bir rol oynamaları beklenemez. RCIT, çeşitli devrimcilerin yıllardan ve on yıllardan beri burjuva düzenine uyum sağlayan bu tür güçlerin bir tür kendi kendini iyileştirme sürecini umut etmesini bir hata olarak görmektedir. Hayır, geleceğin devrim partisi öncelikle reformist ya da merkezci partilerin parçalarından değil, işçi sınıfı ve ezilenlerin yeni ortaya çıkan militan katmanlarından inşa edilecektir. Bu yeni, ham unsurlar, sağlıklı bir ruha ve kurtuluş mücadelesi davasına militan bir adanmışlığa sahip devrimci bir parti inşa etmek için dinamik ve verimli malzemeyi sağlayacaktır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, emperyalizme *karşı* mücadele aynı zamanda işçilerin ve ezilenlerin kurtuluşu *için* verilen bir mücadeledir. Devrimci bir örgüt böyle bir mücadeleyi proletaryanın yerine geçerek yürütemez, ancak proleter kitleler arasında güçlü kökler aracılığıyla ve onlarla birlikte yürütebilir. Emperyalist ülkelerdeki reformist ve merkezci güçlerin şovenist baskıya karşı sayısız teslimiyeti, kendilerini işçi sınıfının alt katmanlarına, ezilen kitlelere, göçmenlere, renkli insanlara vb. dayandıramamaları ile ilgilidir. Aslında devrimci bir örgüt, entelektüellerin ve işçi aristokratlarının

[12] James P. Cannon: E.V. Debs (1956); in: James P. Cannon: The First Ten Years of American Communism, Pathfinder Press, New York 1962, s. 270

değil, işçi sınıfının alt ve ezilen katmanlarından gelen aktivistlerin hakim olduğu bir üyeliğe ve liderliğe sahip olmak için çaba göstermelidir.

Aynı şekilde, bugün devrimci bir Enternasyonal'in ana temeli Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'daki eski emperyalist metropollerde olmamalıdır. Dünya proletaryasının 21. yüzyıldaki büyük çoğunluğunun - yaklaşık %85'inin - Güney'de, yani eski emperyalist metropollerin dışında yaşadığı bir dönemde, herhangi bir devrimci dünya partisi bu kitleler arasında inşa etmeye odaklanmalıdır.

Bugün otantik devrimci güçlerin zayıf olduğunun tamamen farkındayız. Yeni bir Dünya Sosyalist Devrim Partisi gökten zembille inmeyecektir. Böyle bir partinin inşası, kitleler arasında kök salma, kadroların eğitimi, pratik sınavlar vb. gibi daha uzun bir süreç gerektirir. Ancak zorlukların ve zayıflıkların farkında olmak umutsuzluğa kapılmak için bir neden değil, aksine mevcut sorunların bilinçli bir şekilde üstesinden gelmek ve enerjik bir şekilde çalışmaya devam etmek için bir nedendir!

Ünlü Romalı filozof Seneca'nın sözleri önemini yitirmemiştir: *Fata volentem ducunt, nolentem trahunt* (Kaderler isteklileri yönlendirir, isteksizleri sürükler). Hiç kuşkusuz, "kader" (yani sınıf mücadelesinin yasaları) revizyonistleri bir çıkmaz sokağa sürükleyecektir. Ancak, mücadele etmeye ve öğrenmeye istekli devrimciler, kapitalizmin yaklaşan krizlerini ve sınıf mücadelelerinin fırtınalarını, kurtuluş mücadelesi için güçlü bir araç inşa etmede ilerlemek için kullanabilirler!

Bugün RCIT böyle bir dünya partisini inşa etmeye kendini adamış bir parti öncesi örgüttür. Hâlâ küçük bir örgütüz ama geçtiğimiz yedi yıl içinde tüm kıtalarda 18 ülkede şubeleri ve kardeş grupları olan uluslararası bir örgüt inşa etmeyi başardık. Küresel sınıf mücadelesinin en önemli konularında bizimle hemfikir olan dünyanın dört bir yanındaki tüm devrimci örgütlere ve aktivistlere sesleniyoruz. Devrimci bir Dünya Partisi inşa etmek için güçlerimizi birleştirelim! Hem Doğu'daki hem de Batı'daki *tüm* Büyük Güçlere karşı mücadele eden ve işçilerin ve ezilen halkların herhangi bir Büyük Güce ya da onun gerici uşaklarına karşı verdiği *tüm* kurtuluş mücadelelerini destekleyen ortak bir uluslararası örgüt inşa edelim.

Bu mücadelede bize katılın! RCIT'e katılın!

Ek: Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgicilik Üzerine Tezler

1. Küresel Ticaret Savaşı'nın başlamasıyla niteliksel bir şiddetlenme yaşayan emperyalist Büyük Güçler (ABD, AB, Çin, Rusya ve Japonya) arasında hızla ivme kazanan rekabet, devrimci yenilgicilik programını emperyalist devletlerdeki tüm sosyalistler için en önemli meselelerden biri haline getirmektedir.

2. Yeni emperyalist güçlerin (Çin ve Rusya) ortaya çıkışı ve ardından tüm Büyük Güçler arasındaki bu rekabetin hızlanması, RCIT'nin birçok kez açıkladığı gibi, 2008'de açılan tarihi dönemin temel özellikleridir. Kapitalizmin böyle bir tarihsel kriz döneminde, tüm emperyalist devletlerin egemen sınıfları aşağıdakiler için çabalamaktadır

i) İşçi sınıfının sömürüsünün yoğunlaştırılması;

ii) Bu ülkelerdeki göçmenlerin ezilmesinin ve aşırı sömürülmesinin yoğunlaştırılması;

iii) Yarı-sömürge ülkelere yönelik baskı ve süper sömürünün yoğunlaştırılması;

iv) "*Terörle Savaş*" gibi ikiyüzlü bir ifade altında yarı-sömürge dünyada (özellikle Ortadoğu ve Afrika'da) askeri müdahalelerin ve saldırı savaşlarının yoğunlaştırılması;

v) Rakiplere karşı yaptırımların ve ticaret savaşlarının giderek daha fazla kullanılması;

vi) Rakiplere karşı silahlanmanın ve militarist propagandanın hızlandırılması (ABD ve Japonya'ya karşı Çin, ABD ve AB'ye karşı Rusya, vb.)

3. Bu amaçlar doğrultusunda, emperyalist devletlerin egemen sınıfları (Trump, Putin, Xi, vb. yönetimleri tarafından temsil edilen) Büyük Güçler şovenizmini ve militarizmini büyük ölçüde hızlandırmışlardır ve kaçınılmaz olarak bunu yapmaya devam edeceklerdir. Bu jingoizm (militarist, saldırgan şovenizm) rakip Büyük Güçlere ve özellikle de ezilen uluslara ve azınlıklara (yani yarı-sömürge ülkelerdeki halklara ve emperyalist devletlerdeki göçmenlere ve ulusal azınlıklara) karşı yöneltilmektedir.

4. Eğer işçi sınıfı emperyalist savaş çığırtkanlarına karşı harekete geçmez ve sonunda onları devirmezse, bu ticaret savaşları ve samur çıngırakları eninde sonunda Üçüncü Dünya Savaşı ile sonuçlanacaktır. Bu yakın gelecekte olası olmasa da, RCIT öncü işçileri Büyük Güç rekabetinin tarihsel tehlikelerini tam olarak anlamaları ve mümkün olan en kısa sürede devrimci bir mücadele programı temelinde birleşmeleri konusunda uyarır.

5. Emperyalist ülkelerdeki devrimcilerin bu tür emperyalist şovenizm ve militarizme karşı kayıtsız şartsız mücadele etmesi son derece önemlidir. RCIT, hareketimizin genellikle *Devrimci Yenilgicilik* formülü ile özetlenen klasik programı üzerinde durmaktadır. Temelde bu, Marksist programın ve sınıf mücadelesinin genel yöntemlerinin anti-şovenist ve anti-militarist mücadele zeminine uygulanmasından başka bir anlama gelmez. İşçi sınıfının doğası gereği *uluslararası* bir sınıf olduğu aksiyomuna dayanır. Bu nedenle, çıkarları emperyalist burjuvazinin çıkarlarıyla keskin bir karşıtlık içindedir. Belirli bir işletmedeki işçilerin patronlarıyla hiçbir ortak çıkarı olmadığı gibi, işçi sınıfının da belirli bir kapitalist devletin egemen sınıfıyla hiçbir ortak çıkarı yoktur. Tam tersine, işçiler "kendi" şirketlerinin sahiplerini zayıflatmak, yenmek ve nihayetinde mülksüzleştirmek istedikleri gibi, belirli bir kapitalist ülkenin işçileri de egemen sınıfı zayıflatmak, yenmek ve nihayetinde devirmek isterler. (Tarihsel olarak "yenilgicilik" kategorisi, Bolşeviklerin Rusya'nın emperyalist savaşlarında egemen sınıfın yenilgiye uğratılması çağrısında bulunma pozisyonundan türemiştir). Bu nedenlerle işçiler, sınıf düşmanlarının dahil olduğu her çatışmayı kendi çıkarlarını ilerletmek ve mücadele güçlerini arttırmak için kullanacaklardır.

6. RCIT, *emperyalist devletler arasındaki çatışmalarda*, dünyanın dört bir yanındaki işçileri ve halk örgütlerini *uluslararası işçi sınıfı dayanışması* ilkeleri temelinde kararlı bir şekilde hareket etmeye çağırır. Bu, *her iki kampı da desteklememeleri gerektiği* anlamına gelir. Hem kendi egemen sınıflarının hem de karşıt emperyalist kampın yanında yer almayı reddetmelidirler: *Kahrolsun tüm emperyalist Büyük Güçler - ister ABD, AB, Japonya, Çin ya da Rusya olsun!* Sosyalistler egemen sınıfın her türlü şovenist propagandasını tamamen reddederler. "Kendi" egemen sınıflarını desteklemek yerine, uzlaşmaz sınıf mücadelesinin propagandasını yaparlar (Karl Liebknecht'in Birinci Dünya Savaşı'ndaki ünlü sözünü takip ederek "*Asıl düşman evdedir*"). Bu strateji, savaş durumunda, Lenin ve Bolşevik Parti tarafından 1914'te formüle edildiği gibi, devrimcilerin "*emperyalist savaşın iç savaşa dönüşmesi*", yani savaş koşulları altında proleterlerin iktidar mücadelesinin ilerletilmesi için çaba göstermeleri anlamına gelir. Aynı ruhla, *Küresel Ticaret Savaşının yönetici elite karşı iç politik sınıf mücadelesine dönüştür*ülmesini savunuyoruz. Böyle bir program, uluslararası işçi sınıfını *enternasyonalist* bir temelde *birleştirmenin* ve *işçilerin "kendi" emperyalist burjuvazileriyle* ve onların işçi hareketi içindeki uşaklarıyla *her türlü "yurtsever" birliğini*

kırmanın tek yoludur. Devrimci yenilgicilik programı, ancak bir savaş patlak verdiğinde geçerli olmaya başlayan bir program değil (bunun için ancak o zaman mücadele edilmeye başlanırsa çok geç olacaktır), şu andan itibaren uygulanması gereken bir programdır.

7. Daha somut olarak, RCIT sosyalistleri emperyalist devletler arasındaki çatışmalarda aşağıdaki taktikleri uygulamaya çağırır:

i) Sosyalistler, bir halkın diğerine karşı nefretini körükleyen her türlü emperyalist şovenizme kararlılıkla karşı çıkar. Bu tür bir şovenizm emekçi halkın bilincini zehirlemeye yöneliktir. Bu nedenle, ister kendi emperyalist burjuvazileri ister yabancı bir emperyalist güç olsun, herhangi bir Büyük Güç'e verilen her türlü siyasi ya da ideolojik desteğe karşı kararlı bir kampanya başlatmalıdırlar.

ii) Emperyalist rakiplere karşı her türlü yaptırıma ve ticaret savaşı önlemlerine karşı çıkmak sosyalistlerin görevidir.

iii) Aynı şekilde, militarizmin her türüne, silahlanmaya ve Büyük Güç rakipleri arasındaki savaşlara karşı mücadele etmelidirler.

iv) İşçi sınıfı örgütlerinin parlamentolarda temsilcileri olduğu yerlerde, bu tür şovenist önlemlere karşı oy kullanmakla yükümlüdürler. Ancak sınıf mücadelesinin can alıcı alanı parlamento değil, işyerleri, mahalleler, okullar, üniversiteler ve kışlalardır. Sosyalistler propagandalarını buralarda yapmalı ve sınıf mücadelesi eylemleri için ajitasyon yapmalıdır (örneğin gösteriler, genel greve varan grevler, ayaklanmalar vb. - koşullara ve güçler ilişkisine göre).

v) Devrimcilerin, sosyalistlerin, sendikaların ve çatışmaya dahil olan ilgili emperyalist ülkelerdeki diğer işçi ve halk kitle örgütlerinin sınır ötesi ortak açıklamalarını ve faaliyetlerini savunmaları son derece önemlidir. Bu tür önlemler, somut enternasyonalist işçi sınıfı dayanışmasının güçlü bir işareti olabilir!

8. RCIT, *emperyalist burjuvazi ile ezilen halklar arasındaki çatışmalarda*, dünyanın dört bir yanındaki işçileri ve halk örgütlerini *devrimci anti-emperyalizm ve işçi sınıfı enternasyonalizmi* ruhuyla kararlı bir şekilde hareket etmeye çağırır. *Emperyalist saldırganlara karşı ezilen halkları kayıtsız şartsız desteklemeli* ve onların yenilgiye uğratılması için mücadele etmelidirler. *Anti-emperyalist birleşik cephe taktiğini* uygulamalıdırlar - bu, kendi liderliklerine (genellikle küçük burjuva milliyetçileri veya İslamcılar; hatta bazen yarı-sömürge burjuva devletler) siyasi destek vermeksizin bu ezilen insanları temsil eden güçlerin yanında yer almak anlamına gelir. Emperyalist ülkelerdeki sosyalistler, Büyük Güç ayrıcalıklarının sosyal-şovenist destekçilerine ve

ezilenlerin mücadelesini aktif olarak desteklemekten kaçınan korkak merkezcilere karşı acımasızca mücadele etmekle yükümlüdür. Sosyalistler ezilenlerin *Anti-Emperyalist Yurtseverliğini* destekler ve onların sosyalist, enternasyonalist bir bilinç geliştirmelerine yardımcı olurlar. Sosyalistler*ancak böyle bir program temelinde* ezilen halkların işçilerinin ve yoksul köylülerinin emperyalist ülkelerdeki ilerici işçilerle güven ve birlik koşullarını yaratabilirler. Ancak böyle bir temel üzerinde uluslararası işçi sınıfını enternasyonalist bir temelde birleştirmek mümkün olacaktır.

9. Bu, daha somut olarak, RCIT'nin aşağıdaki taktikleri savunduğu anlamına gelir:

i) Yarı-sömürge ülkelere yönelik emperyalist askeri olmayan saldırganlık durumlarında (örneğin Kuzey Kore, İran, Zimbabve, Venezüella vb. yaptırımlar), sosyalistler buna koşulsuz olarak karşı çıkmalı ve bunu zayıflatacak, kıracak ve mümkünse durduracak önlemleri desteklemelidir. Nükleer silahların olmadığı bir dünya için mücadele ederken, nükleer silahlara sahip olan (ya da sahip olmaya çalışan) yarı-sömürge ülkelere yönelik her türlü emperyalist saldırganlığı şiddetle reddediyoruz.

ii) Yarı-sömürge ülkelerde emperyalist savaş ve işgal durumlarında (örneğin ABD 2001'den beri Afganistan'da, 2003'ten beri Irak'ta, Fransa 2013'ten beri Mali'de, Rusya 2015'ten beri Suriye'de, İsrail yerleşimci devleti Filistin'i işgal ediyor), sosyalistler emperyalist saldırganların yenilgiye uğratılması ve ezilen halkları temsil eden güçlerin askeri zaferi için çağrıda bulunur. Aynı taktik, Büyük Güçlerin vekil ordularının (örneğin Somali'deki AU güçleri, Batı Afrika'daki Sahel ülkelerindeki G5 güçleri) saldırıları için de gereklidir.

iii) Aynı şekilde, sosyalistler ulusal azınlıklara yönelik baskılara kayıtsız şartsız karşı çıkar ve ezilen halkların (örneğin Rusya'daki Çeçen ve diğer Kafkas halkları, Çin'deki Uygurlar ve Tibetliler, İspanya'daki Katalonya) ulusal kendi kaderini tayin hakkını tam olarak destekler. Bu, istedikleri takdirde bağımsız bir devlete sahip olma hakkı da dahil olmak üzere tüm ulusal, demokratik ve kültürel haklarının desteklenmesi anlamına gelmektedir. Aynı şekilde Romanlar, ABD'deki Amerikan yerlileri gibi etnik azınlıklar için de yerel özyönetimleri destekliyoruz.

iv) Aynı ruhla, sosyalistler göçmenleri ve mültecileri ulusal baskıya ve ırkçı ayrımcılığa karşı savunurlar. Bu savunma, göçmenler için tam eşitlik mücadelesini de içerir (anadil kullanımı, vatandaşlık hakları, eşit ücret; İslamofobik ırkçılığa karşı Müslüman göçmenlerle tam dayanışma, vb.) Ayrıca göçmenleri ve mültecileri ırkçı saldırılara karşı fiziksel olarak savunmak için birleşik bir cephe çağrısında bulunuyoruz (öz savunma grupları vb.). Bu aynı zamanda emperyalist devletlerdeki ırkçı göç kontrolüne karşı mücadele etmek

ve mülteciler için 'Açık Sınırları' savunmak anlamına da gelmektedir. Trump'ın göçmenleri kitlesel olarak sınır dışı etmesi ve "Müslüman Yasağı", AB'nin Akdeniz'de ve Balkanlar'daki ırkçı Frontex rejimi, Rusya'nın Kafkasya ve Orta Asya'dan gelen insanlara karşı ayrımcılığı vb. bu konulara ilişkin güncel örneklerdir.)

v) Stratejik hedef, ezilen halkların işçi sınıfını burjuva ya da küçük-burjuva güçlerin tahakkümünden kurtarmak ve bağımsız örgütlenmesini ilerletmektir. İşçi sınıfı ancak böyle bir siyasi ve örgütsel bağımsızlık temelinde ezilen halkın diğer sınıf ve katmanlarına emperyalizm ve kapitalizmin boyunduruğundan kurtuluş yolunda önderlik edebilecektir.

vi) Bu hedefler uğruna mücadeleyi ilerletmek için sosyalistler işyerlerinde, mahallelerde, okullarda, üniversitelerde ve siperlerde ajitasyon yapmalıdır. Emperyalist saldırganları yenmek için ezilenlerin mücadelesini ilerletmeye yardımcı olacak tüm pratik eylemleri destekleyeceklerdir. Bu tür faaliyetler sınıf mücadelesinin tüm biçimlerini kapsar (örneğin gösteriler, genel greve varan grevler, ayaklanmalar, savaşlara katılma vb. - koşullara ve güçler ilişkisine göre) kapsar. Ayrıca emperyalist efendilerin saldırılarını sabote eden pratik eylemleri de içerir (emperyalist savaş makinelerine karşı seçilmiş grevler, zulme hizmet eden işleri toplu olarak reddetme, emperyalist kalelerin barbar duvarlarını aşmak için mültecilere yardım etme, vb.) Ayrıca sosyalistler, generallerin gerici kontrolünü zayıflatmak, kitlesel firarları ve "düşmanla" kardeşleşmeyi ilerletmek için emperyalist orduların rütbeli askerleri arasında siyasi ajitasyon yürütmelidir. Ezilen halkların diğer devletlerden (emperyalist devletler dahil) askeri ve diğer maddi yardım alma hakkını, bu devletlere siyasi boyun eğmeye yol açmadığı sürece savunuyoruz. Bunun olumsuz bir örneği, ABD emperyalizminin vekilleri haline gelen Suriye'deki küçük burjuva Kürt YPG'dir. Bu tür devletlerdeki işçiler, kurtuluş mücadelesi için bu tür maddi yardımları desteklemeli ve engellememelidir.

vii) Yakın tarihte Birleşmiş Milletler'in (ya da tek tek devletlerin) -ilerici kitle hareketlerinin baskısı altında- özellikle gerici güçlere resmi olarak yaptırım uyguladığı nadir durumlar olmuştur (örneğin 1994'ten önce Güney Afrika Apartheid devletine karşı yaptırımlar). Bugün pek çok Müslüman devlet emperyalist İsrail devletine yaptırım uygulamaktadır. Yarı-sömürge ülkeler tarafından uygulanan bu tür yaptırımları, sınırlılıklarına işaret ederek eleştirel bir şekilde destekliyoruz. Emperyalist devletlerin bu tür yaptırımlar uygulaması durumunda, bunların emperyalist devletlerin rakiplerine ya da itaatsiz yarı-sömürgelere karşı uyguladığı gerici yaptırımlarla aynı olmadığının farkındayız. Bununla birlikte, Marksistler olarak Siyonist devlet gibi gerici güçlere karşı işçi ve halk yaptırımlarını savunuyoruz. Bu, İsrail'e yönelik ticari ve askeri yardımların durdurulması için işçi eylemleri, tüketici boykotu vb.

anlamına gelmektedir. Bu nedenle, İsrail'e karşı BDS kampanyasını sınırlılıklarına rağmen eleştirel bir şekilde destekliyoruz.

viii) Aynı şekilde devrimciler, sosyalistlerin, sendikaların ve ilgili emperyalist ve yarı-sömürge ülkelerdeki diğer işçi ve halk kitle örgütlerinin sınır ötesi ortak açıklamalarını ve faaliyetlerini savunurlar.

10. *Devrimci Yenilgiciliğin* iki temel yönü - (i) Büyük Güçler arasındaki çatışmalarda herhangi bir kampın yanında yer almayı reddetmek ve (ii) emperyalistleri yenilgiye uğratmak için ezilen halkların mücadelesine aktif destek vermek - birbiriyle *ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır*. Büyük Güçler arasındaki gerilimler, büyük ölçüde, her bir egemen sınıfın rakipleri pahasına Güney'deki etki alanını genişletme arzusuna dayanmaktadır. Ezilen halkların ezilmesi ve aşırı sömürülmesi, Büyük Güçlerin küresel hakimiyet dürtüsü tarafından belirlenmektedir. Ezilen halkların kurtuluş mücadelelerine tam destek vermeden Büyük Güçlere karşı muhalefet etmek en iyi ihtimalle "*platonik anti-emperyalizm*" ya da en kötü ihtimalle "*gizli sosyal-emperyalizm*"dir. *Tüm* Büyük Güçlere karşı kararlı bir muhalefet olmaksızın şu ya da bu kurtuluş mücadelesine destek vermek, diğerine karşı bir emperyalist kampın yanında yer alma ve dolayısıyla bir kurtuluş gücünü şu ya da bu Büyük Gücün vekiline dönüştürme riskini beraberinde getirir.

11. RCIT, Büyük Güçler arasındaki çelişkileri hızlandıran son gelişmelerin, genel olarak kapitalizmin ve özel olarak emperyalizmin bir *dünya* sistemi olduğu ve ancak böyle var olabileceği şeklindeki Marksizmin temel gerçeğinin altını bir kez daha çizdiğine işaret etmektedir. Dolayısıyla, küresel sefalete sosyalist yanıt ulusal izolasyon değildir - modern üretici güçlerin uluslararası doğası göz önüne alındığında yoksulluk ve geri kalmışlıkla sonuçlanması kaçınılmaz olan yanılsamalı bir alternatif. Hayır, biz ne emperyalist küreselleşmeden ne de emperyalist korumacılıktan yanayız - ileriye giden yol, *sosyalist bir dünya ekonomisinin* ve *dünya çapında bir işçi ve köylü cumhuriyetleri federasyonunun* yaratılması için uluslararası sınıf mücadelesidir. Böyle bir program bir dünya partisi, yani *ulusal-izole* gruplar değil, *uluslararası* bir örgüt gerektirir.

12. Buradan, Çu ya da bu neoliberal saldırıya, Çu ya da bu savaÇa vs. karÇı sayısız hareketi *uluslararası* ölçekte bir araya getirme aciliyeti ortaya çıkmaktadır. Şu anda tüm bu hareketler ulusal olarak izole edilmiş durumdadır. En iyi durumda, bölgesel koordinasyonlar mevcuttur. Ancak Küresel Ticaret Savaşları, Büyük Güçler arasındaki küresel gerilimler, dünyanın dört bir yanındaki emperyalist saldırılar gibi zamanlarda işçi ve halk hareketlerini (sendikalar da dahil olmak üzere) uluslararası düzeyde birleştirmek belirleyicidir. Irak savaşına karşı 15 Şubat 2003 tarihinde 15-20 milyon insanın katıldığı küresel eylem günü, dünya sosyal forum hareketi,

uluslararası sendika federasyonları uluslararası birliğin mümkün olduğunun örnekleridir. Ancak bir günden daha uzun sürecek, bürokratik manipülatörlerden ve özgürlükçü karışık kafalardan arınmış bir uluslararası birliğe ihtiyacımız var. *İşçilerin, gençlerin ve ezilenlerin yeni bir dünya kitle hareketine ihtiyacımız var!*

13. RCIT, *küçük burjuva pasifizm programını* kınamaktadır. Bu program, ezilenlerin şiddeti olmaksızın emperyalist saldırganlığın üstesinden gelmenin mümkün olduğu yanılsamasını yaymaktadır. Tarih bunun aksini kanıtlamıştır! Dahası, pasifistlerin "barışın" hakim olması için herhangi bir yolla savaşı basitçe sona erdirmeye odaklanmaları hiçbir şekilde ilerici değildir. Böyle bir mücadele, emperyalist burjuvazinin devrimci bir şekilde alaşağı edilmesiyle birleştirilmediği sürece, böyle bir strateji basitçe savaş öncesi emperyalist "barış" koşullarının, yani kaçınılmaz olarak emperyalist savaşa yol açan koşulların yaratılmasını savunmak anlamına gelir. Devrimciler profesyonel pasifist kafa karıştırıcılara karşı uzlaşmaz bir şekilde mücadele ederken, sıradan kitleler arasındaki barış arzusuyla pedagojik olarak ilgilenmek zorundadırlar. Barış sloganı, devrimci bir anti-militarist mücadele programına entegre edildiği takdirde ilerici bir rol oynayabilir.

14. RCIT, emperyalist ülkelerde son on yıllarda meydana gelen ve devrimci yenilgicilik programı açısından hayati sonuçları olan önemli toplumsal gelişmelere dikkat çeker. Bu gelişmeler bir yandan *göçün muazzam artışı* ve bunun sonucu olarak *emperyalist metropollerde göçmenlerin yüksek payıdır*. Bu göçmenler (ikinci ve üçüncü kuşak çocukları da dahil olmak üzere) *ulusal azınlıklar olarak sistematik bir şekilde ezilmekte ve aşırı sömürülmektedir* ve emperyalist ülkelerdeki *işçi sınıfının önemli* bir bölümünü oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu göçmenler, *genel olarak devrimci bir işçi partisinin inşası ve özel olarak da devrimci bozguncu strateji için stratejik öneme* sahiptir. Aslında göçmenler ve mülteciler politikası, her ilerici örgüt için emperyalist bir savaşın baskılarına dayanıp dayanamayacağını gösterecek bir hazırlık ve turnusol testidir. Göçmenler arasında bazı sosyal yükselişçiler ve Quisling benzeri "süper vatanseverler" olsa da, büyük çoğunluğu genellikle daha yoksul, yarı-sömürge ülkelerden geldikleri için *yeni emperyalist "anavatanları* " ile çok daha *düşük* bir özdeşleşmeye sahiptir. Bu durum, emperyalist bir ülke ile söz konusu emperyalist devlette yaşayan göçmenlerin asıl anavatanları arasındaki her futbol maçında sembolik olarak kanıtlanmaktadır. Bu gibi durumlarda göçmenler her zaman coşkulu bir şekilde emperyalist ev sahibi ülkenin değil, asıl anavatanlarının tarafını tutacaktır (örneğin Almanya ya da Avusturya Türkiye'ye karşı; Fransa Cezayir'e karşı, ABD Meksika'ya karşı). Özetle, devrimciler *göçmenlere karşı şovenist nefretin ve sözde "Mülteci Krizi" histerisinin, farklı ülkelerden işçilerin ve ezilenlerin uluslararası birliğinin yaratılmasına dönüştürülmesi* için mücadele etmektedir. Böyle bir birlik, *acil ekonomik ve siyasi talepler için, göçmenlerin demokratik hakları için ve*

*Güney'deki işçilerin ve ezilenlerin kurtuluş mücadeleleriyle uluslararası dayanışma için ortak mücadel*eler temelinde sağlanabilir.

15. Yakın geçmişteki bir diğer önemli gelişme de, *uluslararası işçi sınıfının* ¾'ünden fazlasının, yani *büyük çoğunluğunun artık eski emperyalist devletlerde* (ABD, Batı Avrupa ve Japonya) değil, yarı-sömürge ülkelerde ve Çin'de yerleşik olmasıdır. Dolayısıyla, bu ülkelerdeki işçilerin ve ezilenlerin mücadelesi, eski emperyalist ülkelerdeki yaşam standardının bağlı olduğu küresel kapitalist değer üretimini doğrudan etkilemektedir.

16. Öte yandan, emperyalistler bugün, işçi sınıfı ve ezilenlere yönelik şovenist manipülasyonun 24 saat kesintisiz akışını sağlayan *kalın bir kapitalist medya ağına* (TV, internet, sosyal medya, ücretsiz gazeteler vb.) sahiptir. Bu, toplumda sürekli bir "terörist saldırı" ve "mülteci dalgaları geliyor" tehlikesi altında olunduğu duygusunu kışkırtmak için özellikle etkili bir şekilde kullanılmaktadır. Aynı şekilde, burjuvazi tekelindeki medyayı işçilerin sosyal ve ekonomik haklarının kısıtlanmasını desteklemek ve hatta 2016'da Brezilya'da olduğu gibi yarı-sömürge ülkelerdeki darbeleri desteklemek için de sıklıkla kullanmaktadır. Bununla birlikte, internetin (sosyal medya dahil) kitlesel yayılımının işçilere ve ezilenlere bilgi alışverişinde bulunmak ve küresel ölçekte harekete geçmek için çok daha iyi fırsatlar sunduğu da bir gerçektir. Sosyalistlerin, işçi öncülerini ezilenlerin sesini duyurmak için bu medyayı kullanmaya teşvik etmesi hayati önem taşımaktadır.

17. Kapitalist toplumlardaki ekonomik ve sosyal gelişmeler, egemen sınıfların *işçi sınıfının ve halk kitlelerinin iç cephedeki siyasi desteğine daha bağımlı* hale geldiği bir durum yaratmıştır. Bu durum, emperyalistlerin ordularındaki kayıpları mümkün olduğunca sınırlamaya kararlı olmalarına yol açmıştır. ABD'nin, kayıpları Vietnam Savaşı ya da 1950-53 Kore Savaşı'ndan çok daha az olmasına rağmen, Afganistan ve Irak'tan askerlerinin büyük bölümünü geri çekmek zorunda kalması bunun kanıtıdır. Aynı şekilde İsrail 2006 yazında Hizbullah'a karşı yürüttüğü savaşı sadece 122 askerinin ölümüyle kaybetmiştir (30,000 askerden). Kısacası, soyguncu devletler olan çökmekte olan emperyalist toplumlar, haklı bir dava uğruna savaşan mazlum halklardan *çok daha az darbe* alabilirler! Emperyalist devletlerdeki devrimciler, halk arasındaki şovenist "ahlakı" daha da zayıflatarak ve enternasyonalist dayanışmayı savunarak ezilenlerin mücadelesine yardımcı olmak için bunu kullanabilirler.

18. Marksist gelenek her zaman reformist güçleri *burjuvazinin işçi hareketi içindeki temsilcileri,* merkezcileri de *bu reformistlere oportünistçe uyum* sağlayanlar olarak tanımlamıştır. Eski emperyalist ülkelerdeki işçi hareketinin kitlesel burjuvalaşması, reformist partilerin giderek işçi aristokrasisiyle sınırlanması ve merkezci güçlerin çoğunun öncelikle reformist ve akademik

çevrelerin küçük burjuva dünyasına yönelmesi göz önüne alındığında, tüm bunlar bu güçlerin genel olarak ve özellikle emperyalizme yaklaşımlarıyla ilgili olarak *daha fazla siyasi dejenerasyona* uğramasına neden olmuştur.

19. Birçok reformist ve merkezcinin revizyonizmi aĢağıdaki özellikleri içermektedir:

i) *Büyük Güç rekabetini mevcut dönemin temel bir özelliği olarak tanım* ayı reddetme ve bununla bağlantılı olarak *Çin ve Rusya'nın emperyalist karakterini tanımayı reddet* me (örn. PSTU/LIT, PTS/FT, UIT, PO/CRFI, FLTI); *Avrupa Sol Partisi* Marksist emperyalizm anlayıĢını fiilen açıkça reddetmektedir; CWI ya da IMT gibi örgütler Rusya ve Çin'in emperyalist karakterini zaman zaman kabul etmekte ancak bundan hiçbir sonuç çıkarmamaktadır; çoğu Stalinist ve bazı merkezciler (örneğin Altamira'nın PO/CRFI'si, sözde Spartakistler) Çin'i "sosyalist" ya da "deforme olmuĢ bir iĢçi" devleti olarak bile nitelendirmektedir. Sonuç olarak, reformist ve merkezci güçlerin çoğu oportünist bir şekilde ya Batılı ya da Doğulu Büyük Güçlere (Batı yanlısı ya da Doğu yanlısı sosyal-emperyalizm) uyum sağlamaktadır. Güney Afrika KP'sinin Çin yanlısı tutumu; Yunanistan SYRIZA'sının (*Avrupa Solu Partisi*'nin bir parçasıdır) AB'nin Rusya'ya yönelik yaptırımlarını desteklemesi; Zyuganov'un KPRF'sinin, Lakeev'in UCP'sinin ya da Tyulkin'in RKRP'sinin 2014'ten beri Ukrayna'da emperyalist Rusya'yı desteklemesi buna örnek olarak verilebilir; Japon KP'sinin Tokyo'nun Çin'e karşı toprak taleplerini desteklemesi; CWI'nin Batı emperyalizmine uyum sağlaması (1982 Malvinas Savaşı'nda İngiltere'ye örtülü destek, Siyonizme destek, Irak veya Afganistan'ı ABD/İngiltere'ye karşı savunmayı reddetme), vb. . Ayrıca reformist ve merkezci güçlerin, aslında *tersine çevrilmiş sosyal-şovenizm* olan sözde bozgunculuğu, yani kendi emperyalist burjuvazileriyle çatışma halinde olan Büyük Güçlere oportünist uyarlanmayı vaaz ettiklerini de görüyoruz (bunun tarihsel örnekleri 1933-45 arasında Alman, Avusturyalı ve İtalyan reformist ve merkezcilerin Müttefik yanlısı tutumları; 1939-41 arasında Stalinistlerin Nazi Almanya'sıyla flört etmeleridir). Bugün ABD ve Batı Avrupa'daki çeşitli Stalinist ve merkezcilerin Rus ve Çin emperyalizmini desteklediğini görüyoruz. (Bir yan not olarak, bu tür gerici "bozgunculuğun" Batı Avrupa'da Dugin'in *Avrasyacılığını* benimseyen ve Rus emperyalizmine meyleden çeşitli aşırı gerici ve faşist gruplar tarafından da takip edildiğine dikkat çekiyoruz).

ii) *Emperyalist saldırganlara ve onların Güney'deki yerel uşaklarına karşı ezilen halkların ulusal ve demokratik kurtuluş mücadelelerini desteklemeyi reddetmek*. Hatta çeşitli Stalinistler ve merkezciler utanmadan emperyalist savaşları desteklemektedir (örneğin Fransız PCF'nin bir hükümet partisi olarak 1999'da Yugoslavya'ya ve 2001'de Afganistan'a karşı savaşları ve 2013'te Mali'ye ve 2014'te Irak'a yapılan askeri müdahaleleri desteklemesi; bir başka

örnek de KPRF, UCP, RKRP ve diğer Stalinistlerin Rusya'nın Suriye'deki savaşını desteklemesidir). Bu Stalinistler ve çeşitli merkezciler aynı zamanda Suriye'de Esad veya Mısır'da General Sisi gibi emperyalizm yanlısı diktatörlüklerin de yanında yer almaktadır (örneğin ABD'de WWP, PSL, ANSWER; İngiltere'de CPB, Counterfire ve "Stop the War Coalition"; Alan Woods IMT ve Morenoite LIT Temmuz 2013'te Mısır'da gerçekleşen askeri darbeyi "İ*kinci Devrim*" olarak övmüştür).

iii) Neredeyse tüm reformistler ve merkezciler tarafından *göçmenler için tam eşitliği tutarlı bir şekilde desteklemeyi ve mülteciler için Açık Sınır için mücadele etmeyi reddetmek*. Yunanistan'ın SYRIZA'sı bir hükümet partisi olarak mültecilere yönelik AB emperyalist saldırısının (Frontex programı, vb.) tam sorumluluğunu taşımaktadır. Çeşitli sözde sosyalistler, göçmenlerin işgücü piyasasından dışlanması için sosyal-şovenist mücadeleleri desteklemektedir (örneğin 2009'da sendika bürokrasisi, Stalinist CPB, merkezci CWI ve IMT vb. tarafından desteklenen "*İngiliz İşçiler için İngiliz İşleri*" grevi). PCF'nin İslamofobik *Charlie Hebdo* dergisi için gerici *Je suis Charlie* kampanyasına verdiği destek ve terör saldırısının ardından Hollande hükümetinin olağanüstü hal ilan etmesi için parlamentoda oy kullanması (her ikisi de 2015'te) sosyal-şovenizmin diğer örnekleridir.

20. Özetle RCIT, içinde bulunduğumuz tarihi dönemin zorluklarının üstesinden gelebilmek için *Devrimci Yenilgicilik* programının hayati önemini vurgulamaktadır. Böyle bir program olmaksızın, herhangi bir sosyalist örgütün, Büyük Güçler arasındaki rekabetin hızla ivme kazandığı ve emperyalistler ile uşaklarının işçi sınıfı ve ezilen halklara karşı aralıksız saldırganlıklarının damgasını vurduğu bir dönemde doğru bir yönelim bulması mümkün değildir. RCIT, tüm kurtuluş savaşçılarını, emperyalizmin küresel olarak yıkılması ve baskı ve sömürünün olmadığı sosyalist bir toplumun kurulması için tutarlı bir şekilde mücadele eden bir parti olan *Devrimci Dünya Partisi* 'ni inşa etme mücadelesinde bize katılmaya çağırmaktadır. Böyle bir dünya partisinin inşası, diğerlerinin yanı sıra, kendi Büyük Güçlerine ya da bir başkasına uyum sağlayan tüm sosyal-emperyalistlere karşı uzlaşmaz bir mücadeleyi; ezilen halkların Büyük Güçlere ve onların Güney'deki yerel rejimlerine karşı mücadelelerini desteklemeyi reddeden tüm revizyonistlerin sistematik olarak geri püskürtülmesini gerektirmektedir. Bir dünya partisi olmadan emperyalizme ve militarizme karşı uluslararası ölçekte tutarlı bir program için mücadele etmek mümkün değildir.

21. Doğal olarak böyle bir partinin inşası, kitleler arasında kök salma, kadroların eğitimi, pratik sınavlar vs. gibi uzun bir süreç gerektirir. Bugün RCIT, böyle bir dünya partisini inşa etmeye kendini adamış bir parti öncesi örgüttür. Şu anda biz sadece gelecekteki dünya partisinin çekirdeğini oluşturuyoruz. Ancak böyle bir dünya partisi gökten zembille inmeyecektir!

Yalnızca ulusal bir zeminde inşa edilemez, çünkü bu yalnızca kaçınılmaz siyasi deformasyonlarla birlikte ulusal merkezli örgütlerin yaratılmasıyla sonuçlanacaktır. Hayır, bir dünya partisi inşa etme süreci ancak enternasyonalist bir program temelinde uluslararası sınıf mücadelesinin siperlerinde gerçekleşebilir. RCIT, dünyanın dört bir yanındaki tüm devrimcileri bu en önemli görevde bize katılmaya çağırıyor!

İşçiler ve Ezilenler: Doğu ve Batı'daki tüm Büyük Güçlerle Savaşın!

Tüm Büyük Güçlere - ABD, Çin, AB, Rusya ve Japonya - karşı Uluslararası Mücadele Birliği!

Büyük Güçler Arasındaki Çatışmalarda: Asıl Düşman İçeride! Küresel Ticaret Savaşının Yönetici Elitlere Karşı Sınıf Mücadelesine Dönüşümü! Emperyalist Savaşın Devrimci İç Savaşa Dönüşmesi!

İşçilerin ve Ezilenlerin Büyük Güçlere ve onların Güneydeki Yerel Rejimlerine Karşı Tüm Kurtuluş Mücadelelerini Destekleyin! Ancak bu Mücadelelerin Devrimci Olmayan Liderliklerine Siyasi Destek Yok!

Göçmenlere Karşı Şovenist Nefretin ve Sözde "Mülteci Krizi" Histerisinin Farklı Ülkelerden İşçilerin ve Ezilenlerin Uluslararası Birliğinin YaratılmasınaDönüştürülmesi! *Acil Ekonomik ve Siyasi Talepler, Göçmenlerin Demokratik Hakları ve Güneydeki İşçi ve Ezilenlerin Kurtuluş Mücadeleleriyle Uluslararası Dayanışma için birlikte mücadele edin!*

Tüm Ülkelerin İşçileri ve Ezilenleri, Birleşin!

Sosyalizm Olmadan Gelecek Olmaz! Devrimsiz Sosyalizm Olmaz! Devrimci Dünya Partisi Olmadan Devrim Olmaz!

RCIT'nin İnşasında İleriye! Yeni bir Dünya Sosyalist Devrim Partisi için!

* * * *

Okuyucuları ayrıca RCIT'in aşağıdaki belgelerinede yönlendiriyoruz:

Ortak Açıklama: Küresel Ticaret Savaşı: Batı'da ve Doğu'da Büyük Güç Jingoizmine Hayır! Ne Emperyalist Küreselleşme Ne de Emperyalist Korumacılık! İşçi Sınıfı ve Ezilen Halkların Uluslararası Dayanışması ve Ortak Mücadelesi İçin! 4 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/rcit/joint-statement-on-the-looming-global-trade-war/

Ortak Açıklama: Orta Doğu'da Savaş Kışkırtıcılığı: Kahrolsun Tüm Emperyalist Büyük Güçler ve Kapitalist Diktatörlükler! 13 Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/joint-statement-warmongering-in-the-middle-east/

Michael Pröbsting: Güney'in Büyük Soygunu. Yarı Sömürge Dünyanın Tekelci Sermaye Tarafından Süper Sömürülmesinde Süreklilik ve Değişimler. Consequences for the Marxist Theory of Imperialism, RCIT Books, Viyana 2013, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/.

Bibliyografya

Abraham Ascher: 1905 Devrimi. Cilt 1 ve 2, Stanford Üniversitesi Yayınları, Stanford 1992

Agence France-Presse: Çinli şirketler Fortune Global 500 listesinde Japonya'yı geride bıraktı, 9 Temmuz 2012, http://www.rawstory.com/rs/2012/07/09/chinese-companies-push-out-japan-on-fortune-global-500-list/

____ Rusya 63.000'den fazla askerinin Suriye'de savaştığını açıkladı, 22 Ağustos 2018, https://www.yahoo.com/news/russia-says-over-63-000-troops-fought-syria-141424820.html

Allen, Barbara C.: Alexander Shlyapnikov, 1885-1937. Life of an Old Bolshevik, Haymarket Books, Chicago 2015

Allison, Graham T.: Destined for War: Can America and China Escape Thucydides's Trap? Houghton Mifflin Harcourt, New York 2017; Graham Allison: Çin ve Rusya: A Strategic Alliance in the Making, 14 Aralık 2018 https://nationalinterest.org/feature/china-and-russia-strategic-alliance-making-38727

____ Thucydides Tuzağı: ABD ve Çin Savaşa mı Gidiyor? 24 Eylül 2015 The Atlantic, https://www.theatlantic.com/international/archive/2015/09/united-states-china-war-thucydides-trap/406756/

Alvaredo, Facundo, Lucas Chancel, Thomas Piketty, Emmanuel Saez, Gabriel Zucman: Dünya Eşitsizlik Raporu 2018

Armstrong, Martin: Dünya Ticareti - Ticaret Savaşında Gerçekten Kim Zarar Görüyor, 7 Nisan 2018

Arrighi, Giovanni ve Beverly J. Silver: Chaos and Governance in the Modern World System (Modern Dünya Sisteminde Kaos ve Yönetim), University of Minnesota Press, Minneapolis 1999

Arslanalp, Serkan ve Takahiro Tsuda: Tracking Global Demand for Emerging Market Sovereign Debt, Uluslararası Para Fonu, Çalışma Belgesi, Mart 2014

Astrow, W., A. Slepkow, J. Thomas (Eds): Illustrierte Geschichte der Russischen Revolution 1917 (1928'de yayınlandı, Verlag Neue Kritik tarafından yeniden basıldı, Frankfurt am Main 1970)

Attard, Joe: ABD-Çin ticaret anlaşmazlığı: Trump'ın pervasızlığı istikrarsızlığı derinleştiriyor, 17 Mayıs 2018 https://www.marxist.com/us-china-trade-dispute-trump-s-recklessness-deepens-instability.htm

Autorenkollektiv: Studien zur Geschichte der Kommunistischen Internationale, Dietz Verlag, Berlin 1974

Avrich, Paul: Russian Rebels, 1600-1800, Schocken Books, New York 1972

Babones, Salvatore: American Tianxia, Chinese money, American power, and the end of history, Policy Press, Bristol 2017

Bachtell, John: 'Çin özellikleri' ile sosyalizmi inşa etmek için yeni bir dönem, 14 Haziran 2018, http://www.cpusa.org/article/a-new-era-for-building-socialism-with-chinese-characteristics/

Bairoch, Paul ve Richard Kozul-Wright: Küreselleşme Mitleri: Some Historical Reflections on Integration, Industrialization and Growth in the World Economy, UNCTAD Discussion Papers No. 113, 1996

Balabanova, Angelica: Die Zimmerwalder Bewegung 1914-1919. Hirschfeld, Leipzig 1928

Barber, John: Soviet Historians in Crisis, 1928-32, Macmillan Press, Londra 1981

Baron, Samuel H.: Plekhanov, Trotsky and the Development of Soviet Historiography, in: Soviet Studies, Vol. 26 (1974), No. 3

Barmin, Yury: Rusya ve İsrail: İlişkilerin Orta Doğu vektörü, Rusya Uluslararası İlişkiler Konseyi, Afro-Orta Doğu Merkezi (AMEC) Brifing No. 13/2018 10 Kasım 2018

Bassin, Mark: Imperialer Raum / Nationaler Raum, in: Geschichte und Gesellschaft Cilt 28 (2002)

Batsaikhan, Uuriintuya, Zsolt Darvas ve Inês Gonçalves Raposo: Hareket halindeki insanlar: Avrupa Birliği'nde göç ve hareketlilik, Bruegel Blueprint Serisi Cilt XXVIII, Bruegel, Brüksel 2018

Battilossi, Stefano: The Determinants of Multinational Banking during the First Globalization, 1870-1914, Working Papers 114, Oesterreichische Nationalbank (Austrian Central Bank), 2006

Bayerlein, Bernhard H.. Der Verräter, Stalin, bist Du! Vom Ende der linken Solidarität 1939-1941. Komintern und kommunistische Parteien im Zweiten Weltkrieg, Aufbau Verlag, Berlin 2009

BBC: Xi Jinping: 'Time for China to take centre stage', 18 Ekim 2017, http://www.bbc.com/news/world-asia-china-41647872

Behrendt, Lutz-Dieter: M.N. Pokrovskij als Historiker der Großen Sozialistischen Oktoberrevolution, in: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 22, Berlin 1978

Beiträge zur Marx-Engels-Forschung: David Borisovič Rjazanov ve ilk MEGA. Beiträge zur Marx-Engels-Forschung. Neue Folge. Sonderband 1. Argument, Hamburg 1996

Biffl, Gudrun: Die Zuwanderung von Ausländern nach Österreich. Kosten-Nutzen-Überlegungen und Fragen der Sozialtransfers (1997), WIFO

Bishop, Bill: Çin küresel düzeni yeniden şekillendirmek istiyor, in: Axios China, 19 Ocak 2018, https://www.axios.com/chinas-growing-global-aspirations-in-the-xi-jinping-era-1516305566-aa5be206-c156-4313-8229-cfa88af9b75a.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=&stream=top-stories

Bisovsky, Gerhard, Hans Schafranek ve Robert Streibel (Ed.): Der Hitler-Stalin-Pakt, Verlag: Picus Verlag;, 1990

Blanco, Roberto Mansilla: Latin Amerika'da Rusya: Jeopolitik ve pragmatizm, 28 Kasım 2018 https://theglobalamericans.org/2018/11/russia-in-latin-america-geopolitics-and-pragmatism/

Bloomberg: Çin 40 Yılda Küresel Bir Ekonomi İnşa Etti. Şimdi Yeni Bir Planı Var, 16 Aralık 2018, https://www.bloomberg.com/news/features/2018-12-15/president-xi-jinping-s-next-moves-dictate-china-s-economic-future?srnd=premium-europe

Bond, Patrick: BRICS ve alt-emperyalizm eğilimi, 2014-04-10, Pambazuka, Sayı 673, http://www.pambazuka.org/en/category/features/91303

____ ve Ana Garcia (Eds.): BRICS - An Anti-Capitalist Critique, Pluto Press, Londra 2015; Patrick Bond: Towards a Broader Theory of Imperialism, 2018-04-19, http://roape.net/2018/04/18/towards-a-broader-theory-of-imperialism/

Bonham, Max: Tırmanan Yunan-Türk Gerginliği Üzerine, Enternasyonalist Sosyalist Birlik (RCIT İsrail/İşgal Altındaki Filistin Bölümü), 30 Nisan 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/escalating-greek-turkish-tensions/

Bonwetsch, Bernd: Das ausländische Kapital in Rußland, in: Jahrbücher für Geschichte Osteuropas, Vol. 22 (1974)

Boston Consulting Group: Küresel İşgücü Krizi: 10 Trilyon Dolar Risk Altında, BCG Raporu, Haziran 2014

Boyd, Alan: Dörtlü neden bir araya gelemiyor, 20 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/why-the-quad-cant-get-it-together/

Brar, Joti: Rusya ve Çin'e Karşı Savaşa Sürüklenme, CPGB(ML), Shakun Printers, Shahdara 2017

Brenner, Richard, Michael Pröbsting, Keith Spencer: The Credit Crunch - A Marxist Analysis, Londra 2008

Brügel, J.W.: Stalin ve Hitler. Europaverlag, Viyana 1973

Buber-Neumann, Margarete: Als Gefangene bei Stalin und Hitler, Seewald Verlag, Stuttgart 1985

Budd, Adrian: Yöneticiler hoşnutsuzluğa hazırlanıyor, Socialist Review, Sayı: Ekim 2018 http://socialistreview.org.uk/439/rulers-make-ready-discontent

____ Çin: Devlet kapitalizminde yeni gerginlikler, Socialist Review, Sayı: Mayıs 2018, http://socialistreview.org.uk/435/china-new-strains-state-capitalism

Buharin, Nikolay: Toward a Theory of the Imperialist State (1915), içinde: Robert V. Daniel: A Documentary History of Communism, Cilt 1, Vintage Russian Library, Vintage Books, New York 1960, https://www.marxists.org/archive/bukharin/works/1915/state.htm

____ Ökonomik der Transformationsperiode. Mit Randbemerkungen von Lenin, Dietz Verlag, Berlin 1990

____ ve Evgenii Preobrazhensky: The ABC of Communism (1920), Büyük Britanya Komünist Partisi tarafından yayınlanmıştır, 1922

Burkhard, Bud: D. B. Rjazanov ve Marx-Engels Enstitüsü: Notes toward further Research, içinde: Sovyet Düşüncesi Çalışmaları 30 (1985)

Burnham, James: (John West): Savaş ve İşçiler (1936), İşçi Partisi Broşürü, https://www.marxists.org/history/etol/writers/burnham/1936/war/index.htm

____ Savaşla Nasıl Mücadele Edilir - İzolasyon, Kolektif Güvenlik, Amansız Sınıf Mücadelesi? (1938), SWP Broşürü

Buzgalin, Alexander: "Российский капитал не пустили на рынки - и он начал драться", 16.03.2018, https://www.business-gazeta.ru/article/382298

____ Batı Putin'den Neden Nefret Ediyor? - A. Buzgalin ile RAI (10/12), 25 Temmuz 2018, https://therealnews.com/stories/why-does-the-west-hate-putin-rai-with-a-buzgalin-10-12

Byrnes, Robert F.: Creating the Soviet Historical Profession, 1917-1934, in: Slavic Review, Cilt 50 (1991), No. 2

Callinicos, Alex: Günümüzde Marksizm ve Emperyalizm, in: A. Callinicos, J. Rees, C Harman & M. Haynes: Marxism and the New Imperialism, Londra 1994

____ Trump'ın ticaret savaşı egemen sınıf için kaos anlamına geliyor, 6 Mart 2018, Socialist Worker, Sayı 2594 https://socialistworker.co.uk/art/46224/Trumps+trade+war+means+chaos+for+the+ruling+class

____ Trump ciddileşiyor, Uluslararası Sosyalist Dergi, Sayı: 158 (2018), http://isj.org.uk/trump-gets-serious/

____ Kararan umutlar, Uluslararası Sosyalist Dergi, Sayı: 159 (2018), http://isj.org.uk/darkening-prospects/

____ Küresel ticaret savaşı çözülmedi, 31 Temmuz 2018, Socialist Worker, Sayı 2615, https://socialistworker.co.uk/art/46986/The+global+trade+war+hasnt+been+resolved

Cannon, James P: E.V. Debs (1956); içinde: James P. Cannon: The First Ten Years of American Communism, Pathfinder Press, New York 1962

Çin İşçi Bülteni: Çin'deki göçmen işçiler, 6 Haziran, 2008, http://www.clb.org.hk/en/node/100259

Chu, Daye ve Zhang Dan: Aşağı yönlü baskının ortasında sonuçlar ekonomiyi destekliyor, Global Times 2019/1/17 http://www.globaltimes.cn/content/1136176.shtml

Cinatti, Claudia: Suriye'deki İç Savaşın Jeopolitiği, 14 Eylül 2016, http://www.leftvoice.org/The-Geopolitics-of-the-Civil-War-in-Syria

Clarke, Renfrey ve Roger Annis: 'Rus emperyalizmi' efsanesi: Lenin'in analizlerini savunurken, Links International Journal of Socialist Renewal, 29 Şubat 2016, http://links.org.au/node/4629

Clausewitz, Carl von: Vom Kriege (1832), Hamburg 1963; İngilizce: Carl von Clausewitz: Savaş Üzerine, http://www.gutenberg.org/files/1946/1946-h/1946-h.htm

Cohen, Michael, Samer Al-Atrush, Henry Meyer ve Margaret Talev: America's Moment of Truth in Africa: It's Losing Out to China, 14. Dezember 2018, https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-12-14/-1-billion-a-month-the-cost-of-trump-s-tariffs-on-technology

Cohen, Stephen F.: Soviet fates and lost alternatives: from Stalinism to the new Cold War; Columbia University Press 2009

Bir İşçi Enternasyonali için Komite: Dünya Perspektifleri - Yeni İstikrarsızlık ve Devrimler Dönemi, CWI Avrupa Bürosu Tezi, 6 Mayıs 2011, http://www.socialistalternative.org/news/article11.php?id=1590

____ Dünya perspektifleri, CWI 2013 Uluslararası Yürütme Komitesi (IEC) için Tez, 22/11/2013, http://www.socialistworld.net/doc/6565;

____ Dünya Perspektifleri: Tarihte çalkantılı bir dönem, CWI Uluslararası Sekreteryası, 27 Kasım 2014 http://www.socialistworld.net/index.php/other-topics/activities/6995-World-Perspectives--A-turbulent-period-in-history

____ CWI Dünya Kongresi 2016 Dünya Perspektifleri, http://www.socialistworld.net/index.php/other-topics/activities/7517-11th-CWI-World-Congress--World-Perspectives

____ Orta Doğu Üzerine Tezler, Aralık 2016, http://workerssocialistparty.co.za/committee-for-a-workers-international/cwi-international-executive-committee-2016/cwi-international-executive-committee-2016-doc-3/

____ World Perspectives, 08 Aralık 2017, CWI Uluslararası İcra Komitesi, http://www.socialistworld.net/index.php/theory-analysis/9544-cwi-world-perspectives

Komünist Enternasyonal: Doğu Halklarına Manifesto, Doğu Halkları Kongresi tarafından yayınlanmıştır, Bakü 1920, içinde: Bakü: Doğu Halkları Kongresi, New Park Yayını 1977, çevrimiçi: http: //www.marxists.org/subject/arab-world/documents/ppls_of_east.htm

____ Proleter Devrimde Komünist Partinin Rolü Üzerine Tezler, İkinci Komintern Kongresi tarafından onaylanmıştır (1920); in: John Riddell (Ed.): Dünya İşçileri ve Ezilen Halklar, Birleşin! (Cilt 1), Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi Bildirileri ve Belgeleri, 1920

____ Savaş Tehlikesine Karşı Mücadele Üzerine Tezler (1922), içinde: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler Cilt I 1919-1922

____ Doğu Sorunu Üzerine Tezler, Komünist Enternasyonal Dördüncü Kongresi, Aralık 1922, içinde: Jane Degras: Komünist Enternasyonal 1919-1943. Belgeler. Cilt I 1919-1922, http://marxists.org/history/international/comintern/4th-congress/eastern-question.htm

Büyük Britanya Komünist Partisi (Marksist-Leninist): Suriye kurtuluşa doğru ilerliyor. Suriye halkı, emperyalizmin kendilerini zaferlerinden mahrum bırakmayı umduğu tüm komplo ve

entrikalara karşı dimdik ayaktadır, 10 Temmuz 2018, https://www.cpgb-ml.org/2018/07/10/news/syria-advances-to-liberation/

____ Rusya ve Çin ile 3. Dünya Savaşı'na sürüklenmekten sakının, CPGB(ML)[8]. Kongresi Parti açıklaması, 21 Kasım 2018 https://www.cpgb-ml.org/2018/11/21/news/beware-the-drive-to-ww3-with-russia-and-china/

____ ABD emperyalizmi Suriye'de oyunu kaybediyor. Askeri ilerlemelerle birleşen güçlü diplomasi Suriye halkını nihai zaferlerine daha da yaklaştırırken emperyalistler öfkeden kuduruyor, 9 Aralık 2018, https://www.cpgb-ml.org/2018/12/09/news/us-imperialism-losing-the-plot-in-syria-war/

Yunanistan Komünist Partisi: KKE Programı, KKE'nin 19. Kongresinde kabul edilmiştir, 11-14 Nisan 2013, http://inter.kke.gr/en/articles/Programme-of-the-KKE/

____ Emperyalist savaş tehlikesi ve Komünistlerin tutumu, Yunanistan Komünist Partisi'nin (KKE) 12. Uluslararası "V.I. Lenin ve Çağdaş Dünya" Konferansındaki Tezleri, 20.04.2018, https://inter.kke.gr/en/articles/THESES-OF-THE-COMMUNIST-PARTY-OF-GREECE-KKE-AT-THE-12TH-INTERNATIONAL-CONFERENCE-V.I-LENIN-AND-THE-CONTEMPORARY-WORLD/

____ Yunanistan-FYROM arasındaki anlaşma hakkında, 14/6/2018, KKE MK Basın Ofisi, http://www.solidnet.org/article/CP-of-Greece-On-the-agreement-between-Greece-FYROM/

____ Kommounistiki Epitheorisi (No. 2, 2018), SL'de alıntılanmıştır: Balkanların Sosyalist Federasyonu İçin! Yunanistan: Makedonya Üzerindeki Şovenist Çılgınlık, Birinci Bölüm, Workers Vanguard No. 1142, 19 Ekim 2018, https://www.icl-fi.org/english/wv/1142/macedonia.html

Rusya Federasyonu Komünist Partisi: Parti Programı (2008), https://kprf.ru/party/programCondemnationSuriye'nin ABD, Birleşik Krallık ve Fransa tarafından bombalanması, 17 Nisan 2018, http://www.solidnet.org/portugal-portuguese-communist-party/portuguese-cp-condemnation-of-the-bombing-of-syria-by-the-usa-united-kingdom-and-france-en-fr-es-pt

Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası, http://www.npc.gov.cn/englishnpc/Constitution/2007-11/15/content_1372963.htm

Conte, Gregory ve Richard Spencer: Suriye'den Uzak Durun, 14 Nisan 2018 https://nationalpolicy.institute/2018/04/14/stay-out-of-syria/

Dördüncü Enternasyonal'in Yeniden Kurulması Koordinasyon Komitesi: IV Enternasyonal'in Yeniden Kuruluşu Kongresi için programatik tez taslağı, 2004, http://www.progettocomunista.it/04BairesTesiProgrammaticheing.htm

____ Acil Avrupa-Akdeniz Buluşması Sonuç Bildirgesi: Emperyalizme ve savaşa karşı uluslararası sosyalist devrimle mücadele edin! Devrimci Enternasyonal'e doğru ileri! Eretria, Yunanistan, 25 Temmuz 2018, http://redmed.org/article/emergency-euro-mediterranean-encounter-final-resolution-fight-imperialism-and-war.

CoReP: Kahrolsun Mali'deki Fransız emperyalist müdahalesi, http://www.revolution-socialiste.info/CoRePCCItMaliEV.htm

____ Merkezciler İrtibat Komitesi İslamcılığın önünde teslim oldu, 2 Ekim 2016, http://www.revolucionpermanente.com/english/?p=250

Craipeau, Yvan: Akıntıya Karşı Yüzmek. Alman İşgali Altındaki Fransa'da Troçkistler, Merlin Press, Pontypool 2013

Crawford, Neta C.: 11 Eylül Sonrası Savaşların İnsani Maliyeti: Ölümcüllük ve Şeffaflık İhtiyacı, Kasım 2018, Brown Üniversitesi Watson Uluslararası ve Kamu İşleri Enstitüsü

Credit Suisse Araştırma Enstitüsü: Küresel Servet Raporu 2013

____ Küreselleşmeyi Aşmak, 2017

____ Global Wealth Databook 2018, Ekim 2018

Crouzet, François: A History of the European Economy, 1000-2000, University Press of Virginia, 2001

Küba, Komünist Parti Kongresi Dolayısıyla Çin'i Kutladı, 18 Ekim 2017 https://www.telesurtv.net/english/news/Cuba-Congratulates-China-on-Communist-Party-Congress-20171018-0029.html

Демидова Светлана Евгеньевна Особенности индикативного планирования в России // Вестник Псковского государственного университета. Серия: Экономика. Право. Управление. 2016. №3. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-indikativnogo-planirovaniya-v-rossii

Дневник комбрига. Алексей Мозговой, 22.06.2016, http://rusdozor.ru/2016/06/22/dnevnik-kombriga-aleksej-mozgovoj/

Доходы Москвы от мигрантов превысили налоги с нефтяных компаний, 6.8.206, https://lenta.ru/news/2016/08/06/migrants_pay/

Dahlmann, Dittmar: Zwischen Europa und Asien. Russischer Imperialismus im 19.Jahrhundert, in: Wolfgang Reinhard (Ed): Imperialistische Kontinuität und nationale Ungeduld im 19. Jahrhundert, Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt a.M. 1991

Danos, Jaques, Marcel Gibelin: Die Volksfront in Frankreich. Generalstreik und Linksregierung im Juni '36, Junius Verlag, Hamburg 1982

Dalvit, Paolo: Die Außenpolitik im Klassenkampf. Die Position von Marx und Engels zum Krimkrieg, in: Marx und Russland. Beiträge zur Marx-Engels-Forschung Neue Folge 2012, Argument, Hamburg 2014

Dao, Mai Chi, Mitali Das, Zsoka Koczan, Weicheng Lian: Emek Küresel Gelirden Neden Daha Az Pay Alıyor? Teori ve Ampirik Kanıtlar. IMF Çalışma Belgesi, Temmuz 2017

Davis, Donald E. ve Walter S.G. Kohn: Lenin on Clausewitz, in: Soviet Armed Forces Review Annual, Cilt I, Academic International Press, 1977, Gulf Breeze, Florida

Day, Richard B., Daniel F. Gaido (Eds): Emperyalizmi Keşfetmek: Sosyal Demokrasiden Birinci Dünya Savaşına, Tarihsel Materyalizm Kitap Serisi Cilt 33, Leiden 2012

Deborin, Abram: Lenin als revolutionärer Dialektiker (1925); içinde: Nikolai Bucharin/Abram Deborin: Kontroversen über dialektischen und mechanistischen Materialismus, Frankfurt a.M. 1974

Dessein, Bart: Faith and Politics: (New) Confucianism as Civil Religion, in: Asya Çalışmaları II (XVIII), 1 (2014)

Dicken, Peter: Küresel Değişim. Mapping The Changing Contours Of The World Economy (Altıncı Baskı), The Guilford Press, New York 2011

Dimitroff, Georgi: Birleşik Cephe. The Struggle Against Fascism and War, Proletarian Publishers, San Francisco 1975

Djagalov, Rossen: Biz Sorduk: Jeopolitik ve Sol (Bölüm I: Rusya ve Batı), LeftEast 19 Nisan 2018, http://www.criticatac.ro/lefteast/we-asked-rusia-and-the-west/

Dölek, Levent: 21'inci Yüzyılda Savaşın Karakteri: Çin ve Rusya savaşın hedefi mi yoksa tarafı mı? İçinde: Dünya Devrimi / Revolución Mundial Sayı 1 (Sonbahar 2018)

Dollar, David: Çin'in Yeniden Dengelenmesi: Lessons from East Asian Economic History, The Brookings Institution, Working Paper Series, Ekim 2013

Donnert, Erich: Pokrovskijs Stellung in der sowjetischen Geschichtswissenschaft, in: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 7, Berlin 1963

Draper, Hal: Lenin'in "Devrimci Yenilgicilik Efsanesi (1953/54), http://www.marxists.org/archive/draper/1953/defeat/index.htm

Dugin, Aleksandr: Dördüncü Siyaset Teorisi, Arktos, Avrasya Hareketi, Londra 2012

____ Putin Putin'e Karşı - Vladimir Putin Sağdan Bakıyor, Arktos, Londra 2014

____ Avrasya Misyonu: An Introduction to Neo-Eurasianism, Arktos, Londra 2014

____ Dünya Adasının Son Savaşı - Çağdaş Rusya'nın Jeopolitiği, Arktos, Londra 2015

Dunlop, John: Rusya Çeçenistan'la Yüzleşiyor. Roots of a Separatist Conflict, Cambridge University Press 1998

Dzarasov, Ruslan: Rus Kapitalizminin Muamması. The Post-Soviet Economy in the World System, Pluto Press, Londra 2014

Екатерина Коростиченко: "Изучение татарского превращается в муку для родителей", 8 сентября 2017, https://vz.ru/society/2017/9/8/886257.html

Eastspring Yatırımları: Ticaret ve Gümrük Tarifeleri, Tarihten Dersler, 2018

Ekonomi, Elizabeth: Üçüncü Devrim. Xi Jinping and the New Chinese State, Council on Foreign Relations, Oxford University Press, New York 2018

Engdahl, William F: Hedef: Çin. How Washington and Wall Street Plan to Cage the Asian Dragon, Progressive Press, 2014

____ Kayıp Hegemon. Tanrılar Kimi Yok Edecekti, mineBooks, Wiesbaden 2016

____ Avrasya Yüzyılı Artık Durdurulamaz, 7 Ekim 2016, http://www.4thmedia.org/2016/10/the-eurasian-century-is-now-unstoppable/

____ Avrasya Kara Alanında Dönüşüm Projeleri, 2016-09-10, http://journal-neo.org/2016/09/10/transformational-projects-in-eurasia-land-space-3/

Eiermann, Karin-Irene: Wuhan'daki Rus İmtiyazı (1896-1925) - Emperyalizm ve Büyük Güç Rekabeti, in: COMPARATIV Cilt 15 (2005), No. 5/6

Engels, Friedrich: Avrupa Savaşı (1854), içinde: MECW 12

____ Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni. Lewis H. Morgan'ın Araştırmaları Işığında (1884), içinde: MECW Cilt 26

____ Joseph Bloch'a Mektup (1890); içinde: MECW Cilt 49

Enteen, George M.: Marksistler Marksist Olmayanlara Karşı: 1920'lerde Sovyet Tarih Yazımı, içinde: Slavic Review, Cilt 35 (1976), No. 1

____ Sovyet Tarihçileri Kendi Geçmişlerini Gözden Geçiriyor: Pokrovsky'nin Rehabilitasyonu, in: Soviet Studies, Vol. 20 (1969), No. 3

____ Sovyet Akademisyen-Bürokrat: M. N. Pokrovskii ve Marksist Tarihçiler Derneği, Pennsylvania Eyalet Üniversitesi 1978

____ ve Tatiana Gorn, ve Cheryl Kern: Soviet Historians and the Study of Russian Imperialism, The Pennsylvania State University Press, 1979

Escobar, Pepe: Avrasya ve Asya-Pasifik Boyunca Sıvı Savaş: Boru Hattıistan'dan Kartpostal, içinde: The Asia-Pacific Journal, Vol 21, May 23, 2009, http://www.japanfocus.org/-Pepe-Escobar/3149/article.html

____ The Geopolitical Earthquakes Reshaping Eurasia's Economy, 19 Mayıs 2014, http://www.thenation.com/article/179916/geopolitical-earthquakes-reshaping-eurasias-economy

____ Kaos İmparatorluğu. Gezgin Göz Koleksiyonu, Cilt 1, Nimble Books 2014

____ BRICS artı Almanya gerçekte neyin peşinde? 27 Şubat 2015 http://rt.com/op-edge/236219-russia-china-germany-trade-axis/

____ Avrasya Büyük Patlaması. How China and Russia Are Running Rings Around Washington, 23.7.2015, http://www.huffingtonpost.com/pepe-escobar/the-eurasian-big-bang_b_7856614.html

____ The Pivot to Eurasia, 23 Temmuz 2015, http://www.tomdispatch.com/post/176026/tomgram%3A_pepe_escobar%2C_the_pivot_to_eurasia/

____ Kartal-Ayı ile Buluşuyor ve Suriye Çekişmesi, 5 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/eagle-meets-bear-and-the-syria-tug-of-war/

____ Çin ile '50 yıllık ticaret savaşını başlatan' gümrük vergileri; 6 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/tariffs-kick-off-50-year-trade-war-with-china/

____ Trump, NATO ve 'Rus saldırganlığı', 13 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/trump-nato-and-russian-aggression/

____ İşte ABD'nin Rusya ile görüşmesinin gerçek nedeni, 21 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/heres-the-real-reason-the-us-must-talk-to-russia/

____ BRICS Plus ABD'nin İran'a yönelik ekonomik savaşıyla nasıl çatışıyor, 28 Temmuz 2018 http://www.atimes.com/article/how-brics-plus-clashes-with-the-us-economic-war-on-iran/

____ İran'a karşı ekonomik savaş, Avrasya entegrasyonuna karşı savaştır, 14 Ağustos 2018 http://www.atimes.com/article/economic-war-on-iran-is-war-on-eurasia-integration/

____ İşte 30 yıllık ticaret savaşı geliyor; 23 Eylül 2018 http://www.atimes.com/article/here-comes-the-30-year-trade-war/

____ Pepe Escobar: Cehennemden G-20'ye Hoş Geldiniz, 14 Ekim 2018 http://www.atimes.com/article/welcome-to-the-g-20-from-hell/

____ Yeni İpek Yolları Büyük Avrasya'da nasıl birleşiyor, 13 Aralık 2018 http://www.atimes.com/article/how-the-new-silk-roads-are-merging-into-greater-eurasia/

____ Çinli akademisyen Pekin'in stratejik zihniyetine ışık tutuyor. Güvenlik uzmanı Profesör Zhang Wenmu'nun makalesi Çin'in 'Batı Pasifik Çin Denizi'nden Ay'ın uzak yüzüne kadar uzanan jeostratejik bakış açısına ışık tutuyor, 5 Ocak 2019 http://www.atimes.com/article/chinese-scholar-offers-insight-into-beijings-strategic-mindset/

____ Hepsi Cennetin Altında, Çin'in Vestfalya sistemine meydan okuması. Pekin, yeniden canlanan jeopolitik ve ekonomik gücünü yansıtmak için Batı düzeninin kurallarını değiştiriyor, ancak bazı Amerikalılar bunu yaşam tarzlarına yönelik bir tehdit olarak görüyor, 10 Ocak 2019 http://www.atimes.com/article/all-under-heaven-chinas-challenge-to-the-westphalian-system/

Eurasia Group: En Önemli Riskler 2018

Eski Ayrılıkçı Lider Rusya'nın İmparatorluğunu Yeniden Kurmayı Amaçlayan Partisini Kurdu, https://web.archive.org/web/20160602041435/http://georgiatoday.ge/news/3927/Ex-Separatist-Leader-Launches-Party-Aimed-at-Restoring-Russia%E2%80%99s-Empire

Faiola, Anthony ve Karen DeYoung: Venezuela'da Rusya, nakit kurtarma karşılığında kilit enerji varlıklarını cebe indiriyor, Washington Post, 24 Aralık 2018, https://www.washingtonpost.com/world/national-security/in-venezuela-russia-pockets-key-energy-assets-in-exchange-for-cash-bailouts/2018/12/20/da458db6-f403-11e8-80d0-f7e1948d55f4_story.html?noredirect=on&utm_term=.4c57edeb1009

Falletti, Sebastien: ABD ticaret savaşı yeni bir Soğuk Savaş hayaletini gündeme getiriyor, 25 Aralık 2018 http://www.atimes.com/article/us-trade-war-raises-the-specter-of-new-cold-war/

Ferre, Juan Cruz: 21. Yüzyıl Ekonomik Milliyetçiliği, 26 Mart 2018 http://www.leftvoice.org/21st-Century-Economic-Nationalism

Fickling, David: Küreselciler Trump'ın Yeni Nafta Anlaşmasına Bayılacak. Tantanaya rağmen anlaşma pek bir şey değiştirmiyor. 1. Oktober 2018, https://www.bloomberg.com/view/articles/2018-10-01/globalists-will-love-trump-s-new-nafta-deal?srnd=premium-europe

Financial Times: Nijerya bankalarının serveti petrol fiyatına bağlı, 20.11.2018, https://www.ft.com/content/370057c8-c71f-11e8-86e6-19f5b7134d1c

Fisher, Olga Hess, H.H. Gankin: The Bolsheviks and the World War; the Origin of the Third International, Stanford University Press, Stanford 1940

Flemming, William: Çeçen ve İnguş Halklarının Sürgünü: Eleştirel Bir İnceleme, içinde: Ben Fowkes (Ed.): Rusya ve Çeçenistan: Kalıcı Kriz. Essays on Russo-Chechen Relations, Macmillan Press Ltd 1998

Forbes Global 2000 Listesi (2017), https://www.forbes.com/global2000/list/45/#tab:overall

Fortune: Fortune Global 500 Listesi 2018: Bakın Kim Girmiş, http://fortune.com/global500/list/

Dördüncü Enternasyonal: Komintern'in Evrimi. Temmuz 1936'da Dördüncü Enternasyonal için Birinci Konferans Kararı, in: Documents of the Fourth International, New York 1973

____ Emperyalist Savaşa Karşı Bir Manifesto! Dördüncü Enternasyonal Yürütme Komitesi (Sosyalist Devrimin Dünya Partisi) Eylül 1938, in: Documents of the Fourth International, New York 1973

____ Emperyalist Savaş ve Proleter Dünya Devrimi, Dördüncü Enternasyonal Acil Durum Konferansı tarafından kabul edilmiştir, 19-26 Mayıs 1940; in: Documents of the Fourth International, The Formative Years (1933-40), Pathfinder Press, New York 1973, http://www.marxists.org/history/etol/document/fi/1938-1949/emergconf/fi-emerg02.htm

Fracción Leninista Trotskista Internacional - Colectivo por la Refundación de la IV Internacional: ABD, Putin, İranlı Ayetullahlar, soykırımcı Esad, Siyonizm, Katar, ÖSO'nun burjuva generallerini, Suudi Arabistan'ın IŞİD şeflerini, Kürt burjuvazisini eline alan Türkiye ile Viyana Zirvesi... Obama'nın komutası altında Mağrip ve Ortadoğu'daki devrimlerin tüm cellatları buluşuyor, 4.11.2015, https://www.flti-ci.org/ingles/medio_oriente/noviembre2015/proclama_viena03nov2015.html

Franks, Don: Mali yeni 'Afrika mücadelesinde' işgal edildi, 2 Şubat 2013, https://rdln.wordpress.com/2013/02/02/mali-invaded-in-new-scramble-for-africa/

Fransız Komünist Partisi : C'est le Mali qu'il faut reconstruire, (11.1.2013), http://www.pcf.fr/33940

____ L' intervention militaire française comporte de grands risques de guerre (12.1.2013), http://www.pcf.fr/33977

Fukuyama, Francis: The End of History and the Last Man, Free Press, New York 1992

Furtado, Celso: Latin Amerika'nın Ekonomik Gelişimi. Historical Background and Contemporary Problems, New York 1984

Gan, Nectar: Çin'i yeniden büyük yapmak: Komünist Parti dünya düzenini yeniden şekillendirmek için 'tarihi' anı yakalamaya çalışıyor. Yüksek profilli yorum yazısı ülkeyi Xi etrafında toplanmaya ve ulusun küresel hedeflerini gerçekleştirmeye çağırıyor, 18 Ocak 2018, http://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/2128711/make-china-great-again-communist-party-seeks-seize

Getzler, Israel: Lenin'in İç Savaş Olarak Devrim Kavramı, içinde: The Slavonic and East European Review, Cilt 74, No. 3 (Temmuz, 1996)

Geyer, Dietrich: Der russische Imperialismus. Studien über den Zusammenhang von innerer und auswärtiger Politik 1860-1914, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1977

____ (Ed.): Wirtschaft und Gesellschaft im vorrevolutionären Rußland, Kiepenheuer & Witsch, Köln 1975

Ghelli, Nathan: Rusya'nın Afrika'daki Yatırımları Afrika'nın Gelişimine Katkı Sağlıyor, 18 Haziran 2018 https://www.borgenmagazine.com/russian-investment-in-africa/

Giannopoulou, Angelina: Avrupa Solu Partisi, Diem25 ve Jean-Luc Mélenchon'un 2019 Avrupa Seçimleri'ne yönelik ulusötesi kampanyası, transform europe! 2018; Cécile Barbière: La France Insoumise Avrupa seçimlerini Macron karşıtı bir referanduma dönüştürmek istiyor, 3. Okt. 2018, https://www.euractiv.com/section/eu-elections-2019/news/la-france-insoumise-wants-to-turn-european-elections-into-anti-macron-referendum/

Gilbert, Simon: Çin'e odaklanın: İşçiler ve ulusal sorun, Socialist Review, Sayı: Eylül 2018 http://socialistreview.org.uk/438/focus-china-workers-and-national-question

____ Çin: Oluşmakta olan bir işçi hareketi, Socialist Review, Sayı: Nisan 2018, http://socialistreview.org.uk/434/china-labour-movement-making

Gluckstein, Donny: The Paris Commune: A Revolution in Democracy, Bookmarks Publication, Londra 2006

Gmundner, Hans: Straches Handlangerdienste, KPÖ, 10.11.07, http://www.kpoe.at/index.php?id=23&tx_ttnews[tt_news]=105&tx_ttnews[backPid]=2&cHash=7fe484e968

Godeiro, Nazareno: Lenin'in emperyalizm teorisinin geçerliliği, LIT-CI, International Courier, 09 Ekim 2014, http://www.litci.org/en/index.php?option=com_content&view=article&id=2568:the-validity-of-lenins-imperialism-theory&catid=729:international-courier&Itemid=39

Godfrey, John: Capitalism at War: Industrial Policy and Bureaucracy in France, 1914-1918, Berg Publishers, Leamington Spa 1987

Guarino, Arthur S.: The Economic Implications of an Aging Global Population, 02.08.2018, https://www.focus-economics.com/blog/economic-implications-of-an-aging-global-population

Gunić, Nina: Gegen das Verhüllungsverbot! Din özgürlüğü ve kadın hakları için! Kampf dem islamophoben Rassismus und der Diskriminierung muslimischer Frauen! https://www.rkob.net/aktuell/kurzmeldungen/kurzmeldungen-september-1/

____ ve Michael Pröbsting: Bunlar "ayaklanma" değil - bu Britanya kentlerindeki yoksulların ayaklanması! Stratejik görev: Ayaklanmadan devrime!, 10.8.2011, http://www.rkob.net/new-english-language-site-1/uprising-of-the-poor-in-britain/

Guriev, Sergei ve Andrei Rachinsky: Oligarklar: Rus kapitalizminin geçmişi mi geleceği mi? Temmuz 2004

Guschanski, Alexander ve Özlem Onaran: Gelişmekte olan ekonomilerde ücret payı neden düşüyor? Endüstri düzeyinde kanıtlar, University of Greenwich, 2017

Gysi, Gregor: Die Haltung der deutschen Linken zum Staat Israel, Vortrag von Dr. Gregor Gysi auf einer Veranstaltung "60 Jahre Israel" der Rosa-Luxemburg-Stiftung am 14.4.2008, http://www.juedische.at/TCgi/_v2/TCgi.cgi?target=home&Param_Kat=3&Param_RB=33&Param_Red=9722

____ Enternasyonalist Bir Cevap, Avrupa Solu Başkanı, Leipzig'deki Federal Parti Kongresi'nde yapılan konuşma, 9 Haziran 2018, mülteciler ve göç konusundaki tartışmalar üzerine, https://www.transform-network.net/blog/article/an-internationalist-answer/

Haberly, Daniel ve Dariusz Wójcik: Vergi cennetleri ve offshore DYY üretimi: Ampirik bir analiz (2013)

Hagen, Manfred: Der Russische "Bonapartismus" nach 1906, in: Jahrbücher für Geschichte Osteuropas' Vol. 24 (1976), No. 3

Hallgarten, G.W.F. : Das Schicksal des Imperialismus im 20. Jahrhundert. Drei Abhandlungen über Kriegsursachen in Vergangenheit und Gegenwart, Europäische Verlagsanstalt, Frankfurt a.M. 1969

Hardach, Gerd: Birinci Dünya Savaşı, 1914-1918, Penguin Books, New York 1987

Hardcastle, Edgar: Socialists and War (Boris Souvarine üzerine), Socialist Standard, Ağustos 1932, https://www.marxists.org/archive/hardcastle/1932/socialists_war.htm

Hardy, Jane ve Adrian Budd: Çin kapitalizmi ve kriz, Uluslararası Sosyalist Dergi, Sayı: 133, 9 Ocak 2012, http://isj.org.uk/chinas-capitalism-and-the-crisis/

Haumann, Heiko: Staatsintervention und Monopole im Zarenreich - ein Beispiel für Organisierten Kapitalismus? in: Geschichte und Gesellschaft Cilt 5 (1979), No. 2

Henry, James S.: The Price of Offshore Revisited. Vergi Adaleti Ağı 2012

Hiratuka, Celio: Brezilya'da Doğrudan Yabancı Yatırım ve Ulusötesi Şirketler: Son Eğilimler ve Ekonomik Kalkınma Üzerindeki Etkileri, Nisan 2008

Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevikler) Tarihi: Short Course, Edited by a Commission of the C.C. of the C.P.S.U.(B.), International Publishers, New York 1939

Heer, Jeet: Amerikan İmparatorluğu'nun Çöküşüne mi Tanıklık Ediyoruz? Trump'ın başkanlığı sıklıkla Roma'nın çöküşüyle kıyaslanıyor, ancak gerçek çok daha karmaşık, 7 Mart 2018 https://newrepublic.com/article/147319/witnessing-fall-american-empire

Heller, Pablo: Çin: El otro bonapartismo, 9 Mart 2017, Prensa Obrera # 1449 http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/1449/internacionales/china-el-otro-bonapartismo

____ A dónde va China. Entre la guerra comercial y la restauración capitalista, 26 de abril de 2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/1499/internacionales/a-donde-va-china

Henehan, Kathleen: Siyah ve etnik azınlık çalışanlarının karşı karşıya olduğu 3,2 milyar sterlinlik ücret cezası, 27 Aralık 2018 Job https://www.resolutionfoundation.org/media/blog/the-3-2bn-pay-penalty-facing-black-and-ethnic-minority-workers/

Hilferding, Rudolf: Finans Kapital. A Study of the Latest Phase of Capitalist Development (1910), Routledge & Kegan Paul, Londra, 1981.

Hobsbawm, E. J. : The Age of Empire, Vintage Books, New York 1989

Hofmeister, Ulrich: Zwischen Kontinentalimperium und Kontinentalmacht. Repräsentationen der russischen Herrschaft in Turkestan, 1865-1917, içinde: Martin Aust ve Julia Obertreis (der.): Osteuropäische Geschichte und Globalgeschichte, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 2014

Holland, Steve, Lesley Wroughton: ABD Afrika'da Çin ve Rusya'nın etkisine karşı koyacak: Bolton, 13 Aralık 2018, https://www.reuters.com/article/us-usa-trump-africa/u-s-to-counter-china-russia-influence-in-africa-bolton-idUSKBN1OC1XV

Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi: Değişen Küresel Üretim Ortamı ve Asya'nın Gelişen Tedarik Zinciri, 3 Ekim 2017

Horwitz, Josh: Çin Komünist Partisi teknolojinin gücüne inanıyor, 25 Ekim 2017, https://qz.com/1102948/chinas-communist-party-is-all-in-on-the-power-of-technology-and-thats-tricky-for-its-tech-giants/?fbclid=IwAR3F7pagTdowLCempaER6LSBBEUe4wN1P66YArkLh7SXKlA0gWy4GMUv3x4

Hoston, Germaine A.: Marxism and the Crisis of Development in Prewar Japan, Princeton University Press, Princeton 1986

Lordlar Kamarası (İngiltere): Rapor - Birleşik Krallık'ta Göçün Ekonomik Etkisi (2008)

Rusya Afrika'daki rolünü silah, yatırım ve 'eğitmenler' ile nasıl artırıyor, 14 Ağustos, 2018, https://www.scmp.com/news/world/africa/article/2159622/how-russia-boosting-its-role-africa-weapons-investment-and

Huang, Yang: Erken Yunan ve Çin'de Barbar Algısı, içinde: CHS Araştırma Bülteni 2, No. 1 (2013). http://nrs. harvard.edu/urn-3:hlnc.essay:HuangY.Perceptions_of_the_Barbarian_in_Early_Greece_and_China.2013

Huang, Yukon: Görüş: Çin'in ABD ile Ticaret Savaşı Teknolojik Hakimiyetle İlgili, 16 Mayıs 2018 https://www.caixinglobal.com/2018-05-16/opinion-chinas-trade-war-with-us-is-about-technological-dominance-101250670.html

Humbert-Droz, Jules: Der Krieg und die Internationale. Die Konferenzen von Zimmerwald und Kienthal, Wien 1964

Huntington, Samuel P: The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order, Simon & Schuster, New York 1996

Hurun Küresel Zenginler Listesi 2017, http://www.hurun.net/EN/HuList/Index?num=8407ACFCBC85

Hutt, David: Gözler ABD'de, Avrupa Huawei'ye kuşkuyla bakıyor, 14 Ocak 2019 http://www.atimes.com/article/eye-on-us-europe-looks-askance-at-huawei/

ING: Rusya 3Ç'de net dış borç itfasını yoğunlaştırdı, 11.10.2018, https://think.ing.com/snaps/russia-intensifies-foreign-debt-redemption-in-3q/

Uluslararası Çalışma Örgütü: G20 Ekonomilerinde İşgücü Payı, Uluslararası Çalışma Örgütü ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Raporu, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası Grubu'nun katkılarıyla, G20 İstihdam Çalışma Grubu için hazırlanan Rapor, Antalya, Türkiye, 26-27 Şubat 2015

____ Dünya İstihdam ve Sosyal Görünüm - Trendler 2015, Destekleyici Veriler

Uluslararası Bolşevik Eğilim: Dünya Durumu Üzerine Bir Not. Rusya'da Son Ayrılıklar ve Çizgi Değişikliği, 27.10.2018, http://www.bolshevik.org/statements/ibt_20181019_world_situation.html

Uluslararası Marksist Eğilim: Dünya Devrimi için Perspektifler 2014, 29 Ocak 2014, http://www.marxist.com/world-perspectives-2014.htm

____ Kriz ve Sınıf Mücadelesi: World Perspectives 2016, 26 Mart 2016 https://www.marxist.com/crisis-and-class-struggle-world-perspectives-2016-part-one.htm

____ World Perspectives 2016 - An update, 06 Aralık 2016, https://www.marxist.com/world-perspectives-2016-an-update.htm

____ Dünya perspektifleri: 2018 - kapitalist kriz yılı, 05 Nisan 2018 https://www.marxist.com/world-perspectives-2018-a-year-of-capitalist-crisis.htm

IMT Rusya: Украина и национальный вопрос (Ukrayna ve ulusal sorun), http://www.1917.com/XML/E3YCowmZXwKhYk2bWYgKwrZ-lZ4.xml

Uluslararası Komünist ve İşçi Partileri Toplantısı: Komünist ve İşçi Partileri 20. Uluslararası Toplantısı Çağrısı, 29.11.2018, http://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-Appeal-of-the-20th-International-Meeting-of-Communist-and-Workers-Parties/

____ Kore'nin Bağımsız ve Barışçıl Bir Şekilde Yeniden Birleşmesi ve Kore Yarımadasında Barış ve Güvenlik için Kore İşçi Partisi ve Kore Halkının Haklı Davasını Destekleyen Komünist ve İşçi Partileri Dayanışma Bildirisi, 20 IMCWP, Komünist ve İşçi Partileri Dayanışma Bildirisi, 25 Kasım 2018 Atina, Yunanistan, h

ttp://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-Statement-of-Solidarity-of-Communist-and-Workers-Parties/

____ 20 IMCWP, SIRBISTAN CUMHURIYETI'NIN AYRILMAZ BIR PARÇASI OLARAK KOSOVA'YA DESTEK, 12/10/2018 http://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-SUPPORT-FOR-KOSOVA-AS-AN-INTEGRAL-PART-OF-THE-REPUBLIC-OF-SERBIA/

____ 20 IMCWP, Avusturya İşçi Partisi Bilgilendirme Notu, 19.11.2018 http://www.solidnet.org/article/20-IMCWP-Informative-note-of-Party-of-Labour-of-Austria/, http://parteiderarbeit.at/?p=5020

Uluslararası Para Fonu: Dünya Ekonomik Görünümü: İvme Kazanıyor mu? Washington, Nisan 2017

Uluslararası İşçi Birliği - Dördüncü Enternasyonal: IWU-FI Dördüncü Kongresinde tartışılan ve oylanan Küresel Politika Tezleri, Bölüm "VI. Çin: Yeni bir hegemonik güce doğru mu?", http://uit-ci.org/index.php/mundo/2018-04-05-19-24-25/1912-vi-china-towards-a-new-hegemonic-power

____ Suriye'ye yönelik emperyalist bombardımanı reddediyoruz! Trump'ın katil füzelerine hayır! 14 Nisan 2018, http://uit-ci.org/index.php/news-a-documents/1985-we-repudiate-the-imperialist-shelling-on-syria-no-to-trumps-killer-missiles)

Enternasyonalist Sosyalist Birlik (RCIT İşgal Altındaki Filistin / İsrail Bölümü): Trump'ın Suriye'ye saldırısı üzerine, 15.04.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/on-trump-s-attack-on-syria/

Enternasyonalist Grup: Emperyalistleri Ortadoğu'dan Çıkarın! ABD /NATO: Kanlı Pençelerinizi Suriye'den Çekin! http://www.internationalist.org/syriausnatobloodyhands1804.html

Iturbe, Alejandro: Çin'in ekonomik krizinin ortaya çıkardığı kesinlikler ve sorular - Bölüm 1, 30 Mart 2016 https://litci.org/en/certainties-and-questions-raised-by-chinas-economic-crisis-part-1/

____ Çin'in ekonomik krizinin ortaya çıkardığı kesinlikler ve sorular - Bölüm 2, 22 Mart 2016 https://litci.org/en/certainties-and-questions-raised-by-chinas-economic-crisis-part-2/

____ Çin'de Kapitalist Restorasyon, 7 Eylül 2017 https://litci.org/en/capitalist-restoration-in-china-special/

____ Trump'ın Çin'e yönelik ticari yaptırımları, 29 Mart 2018 https://litci.org/en/trumps-trade-sanctions-against-china/

Jaimoukha, Amjad: Çeçenler. Bir el kitabı, RoutledgeCurzon 2005

Japon Komünist Partisi: Senkaku Adaları--Japon Toprakları. JCP Daimi Başkanlık Kurulu Üyesi Tomio Nishizawa'nın Basın Toplantısı, Akahata, 31.3.1972; http://www.japan-press.co.jp/modules/feature_articles/index.php?id=34

____ The Fifty Years of the Communist Party of Japan, Japonya Komünist Partisi Merkez Komitesi Yayın Bürosu tarafından yayınlanmıştır, Tokyo 1973

____ JCP'nin Anayasa'nın 9. Maddesi ile Öz Savunma Kuvvetleri arasındaki ilişki hakkındaki görüşü, 30 Eylül 2000, https://www.jcp.or.jp/english/jps_weekly/e000930_03.html

____ Japon Komünist Partisi Programı, 17 Ocak 2004 tarihinde JCP 23. Kongresinde kabul edilmiştir, http://www.jcp.or.jp/english/23rd_congress/program.html

____ Senkaku Adaları sorunu nasıl çözülür? Japonya haklı olarak egemenlik iddia ediyor; 20.9.2010, http://www.japan-press.co.jp/modules/feature_articles/index.php?id=34

____ Takeshima sorunu diplomasi yoluyla çözülmelidir: JCP başkanı; 11 Ağustos 2012, http://www.jcp.or.jp/english/jps_2012/20120811_01.html

____ Bölgesel sorunların çözümü için sakin diplomatik çabalara ihtiyaç var: JCP Ichida; 21.8.2012, http://www.jcp.or.jp/english/jps_2012/20120821_04.html

____ Japonya'nın AAYB'ye katılması için çok geç değil: Shii, 2 Nisan 2015 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2015/04/20150402i.html

____ Şii, Paris'teki terör saldırılarını kınadı, 15 Kasım 2015 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2015/11/20151115-shii-condemns-terror-attacks-in-paris.html

____ Shii, Kuzey Kore'ye yönelik yeni BMGK yaptırımlarını memnuniyetle karşıladı, 4 Mart 2016 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2016/03/20160304-shii-welcomes-new-unsc-sanctions-on-north-korea.html

____ Shii Kuzey Kore'nin füze fırlatmasını protesto ediyor, 14 Şubat 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/02/20170214-shii-protests-north-koreas.html

____ Shii basına Kuzey Kore konusunda JCP önerisini açıkladı, 20 Şubat 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/02/20170220-shii-explains-to-press.html

____ JCP Başkanı Shii, nükleer silahların yasaklanması anlaşmasını memnuniyetle karşıladıklarını belirten bir açıklama yayınladı, 9 Temmuz 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/07/20170709jcp-chair-shii-issues-statement.html

____ Shii, N. Kore'nin balistik füze fırlatmasını protesto eden bir açıklama yayınladı, 22 Mayıs 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/05/20170522shii-issues-statement.html

____ Shii, N-ban taslak anlaşmasını memnuniyetle karşılayan bir açıklama yayınladı, 24 Mayıs 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/05/20170524shii-issues-statement.html

____ Shii, N. Kore'nin füze fırlatmasını kınayan bir açıklama yayınladı, 30 Ağustos 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/08/20170830-shii-issues-statement.html

____ JCP Kuzey Kore'nin nükleer denemesini kınadı ve mevcut krizi yatıştırmak için bir kez daha doğrudan görüşme çağrısında bulundu, 4 Eylül 2017, http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/09/20170904-jcp-condemns-north-koreas-nuclear.html

____ JCP Nedir? Japon Komünist Partisi Profili (Kasım, 2017), https://www.jcp.or.jp/english/2011what_jcp.html

____ Kazuo Shii: JCP, Kuzey Kore'nin balistik füze fırlatmasını şiddetle kınıyor ve mevcut krizin aşılması için derhal doğrudan görüşmeler yapılması çağrısında bulunuyor, 29 Kasım 2017 http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2017/11/20171129-jcp-strongly-condemns-north-koreas.html

____ JCP, Japonya'nın ekonomik egemenliğini hiçe sayan Japonya-ABD ticaret müzakerelerine karşı çıkıyor, 28 Eylül 2018, http://www.jcp.or.jp/english/jcpcc/blog/2018/09/20180928-jcp-opposes-the-japan-us-trade.html

Jeffreys, Alan, Patrick Rose (der.): Hint Ordusu, 1939-47: Deneyim ve Gelişim, Ashgate Publishing Limited, Furnham 2012

Jiang, Jingyi ve Kei-Mu Yi: Çin Ne Kadar Zengin Olacak? Güney Kore ve Japonya'nın deneyimlerine dayalı basit bir hesaplama, Federal Reserve Bank of Minneapolis, in: The Region, Haziran 2015

Ürdün, Serge: Suriye'nin bombalanmasına hayır! Savaşa karşı kitlesel bir hareket inşa edin, CWI 12 Nisan 2018 http://www.socialistworld.net/index.php/international/middle-east/151-syria/9750-no-to-the-bombing-of-syria-build-a-mass-movement-against-the-war

Joll, James: The Origins of the First World War, Longman, New York 1984

Kagarlitsky, Boris: Çevrenin İmparatorluğu. Rusya ve Dünya Sistemi, Pluto Press, Londra 2008

____ Trump Çağında Solun Önündeki Seçenekler, 7 Şubat 2017, http://www.counterpunch.org/2017/02/07/the-choices-for-the-left-in-the-age-of-trump/

____ Zenginlerin İsyanı, 06.10.2017, http://rabkor.ru/columns/editorial-columns/2017/10/06/bunt-bogatih/

Kahanec, Martin ve Martin Guzi: How Immigrants Helped EU Labor Markets to Adjust during the Great Recession, IZA - Institute of Labor Economics, Discussion Paper No. 10443, Aralık 2016

Kappeler, Andreas: Rußland als Vielvölkerreich. Entstehung, Geschichte, Zerfall. Beck, München 1992

Karabarbounis, Loukas ve Brent Neiman: The Global Decline of the Labor Share, NBER Working Paper 19136, Haziran 2013

____ İşgücü Payının Küresel Düşüşü (Ve Devamındaki Düşünceler), Chicago Üniversitesi, Mart 2014

____ The Global Decline of the Labor Share, Quarterly Journal of Economics (2014), Sergio Feijoo tarafından sunulmuştur, 29 Mart 2017

Kautsky, Karl: Der Imperialismus, in: Die Neue Zeit 32-II., 1914, içinde: İngilizce: Karl Kautsky: Selected Political Writings (edited and translated by Patrick Goode), The Macmillan Press, Hong Kong 1983, http://www.marxists.org/archive/kautsky/1914/09/ultra-imp.htm

Kemp, Tom: Fransa'da Stalinizm, New Park Yayınları, Londra 1984

Khlebnikov, Alexey: 2018: Putin için Orta Doğu'da birçok zorlukla dolu bir yıl. Rusya Suriye, Libya ya da İsrail/Filistin konusunda bölgesel aktörlerin beklentilerini karşılayamazsa güvenilir bir ortak olarak imajını zedeleyecektir, Middle East Eye, 15 Ocak 2018, http://www.middleeasteye.net/columns/russia-middle-east-2018-533160191

Kim, Kwan S.: The Korean Miracle (1962-1980) Revisited: Myths and Realities in Strategy and Development, Notre Dame Üniversitesi Kellogg Enstitüsü, Çalışma Belgesi #166, Kasım 1991

Kincaid, Sally: Kadınlar ve Çin: Ne değişti? Socialist Review, Sayı: Haziran 2018, http://socialistreview.org.uk/436/women-and-china-what-has-changed

Kimber, Charlie: Trump, azalan desteğini artırmak için ticaret savaşlarını artırıyor, 18 Eylül 2018, Socialist Worker Sayı 2622, https://socialistworker.co.uk/art/47220/Trump+ramps+up+trade+wars+to+boost+his+flagging+support

Kipp, Jacob W.: Lenin ve Clausewitz: Marksizmin Militarizasyonu, 1914-1921, içinde: Military Affairs Cilt 49, 1985

Klare, Michael: Çin ile Savaş Ufukta mı? 19 Haziran 2018, http://www.tomdispatch.com/post/176438/tomgram%3A_michael_klare%2C_is_a_war_with_china_on_the_horizon/#more

Klein, Fritz (Ed.): Deutschland im ersten Weltkrieg, Cilt 1-3, Akademie-Verlag, Berlin 1968

____ Neue Studien zum Imperialismus vor 1914, Akademie-Verlag, Berlin 1980

Klement, Rudolf: Principles and Tactics in War (1938); in The New International (Theoretical journal of the Socialist Workers Party, US-American section of the Fourth International), May 1938, Vol. 4, No. 5, https://www.marxists.org/history/etol/revhist/backiss/vol1/no1/printact.html

Kolbl, Otto: Çin'in gelişimi, http://www.rainbowbuilders.org/china-entwicklung/

Kolo, Vincent: 'Kuşak ve Yol': Çin özellikleri taşıyan emperyalizm. Devasa Kuşak ve Yol altyapı planı - Çin diktatörlüğünün ekonomik ve jeopolitik stratejisinin öncüsü, 19 Şubat 2018 http://chinaworker.info/en/2018/02/19/16985/

Kolonickij, Boris: 100 Jahre und kein Ende. Sowjetische Historiker und der Erste Weltkrieg, in: Osteuropa Jg. 64 (2014), Bd. 2-4

Kowalewski, Zbigniew Marcin: Ukrayna: Donbass'taki Rus Beyaz Muhafızlar, 29 Haziran, 2014, https://www.nihilist.li/2014/07/25/russkie-belogvardejtsy-na-donbasse/#english

Kowner, Rotem: The Impact of the Russo-Japanese War (Rus-Japon Savaşının Etkileri), Routledge, New York 2007

Kozhemyako, Viktor: Rus dili nasıl korunur? 15.06.2012, https://kprf.ru/rus_soc/107254.html

Kreiner, Josef (Ed.): Der Russisch-Japanische Krieg (1904/05), V&R unipress, Göttingen 2005

Kroeber, Arthur R.: Çin Ekonomisi. What Everyone Needs To Know, Oxford University Press, New York 2016

Kroll, Luisa ve Kerry A. Dolan: Forbes 2017 Milyarderler Listesi: Gezegendeki En Zengin İnsanlarla Tanışın, 20.3.2017, https://www.forbes.com/sites/kerryadolan/2017/03/20/forbes-2017-billionaireslist-meet-the-richest-people-on-theplanet/#2084cc6362ff

Kuczynski, Jürgen: Studien zur Geschichte der Weltwirtschaft, Berlin 1952

Kumaran Ira: Fransız Sol Cephesi Mali'de savaşı destekliyor, WSWS, 22 Ocak 2013, https://www.wsws.org/en/articles/2013/01/22/left-j22.html

Kusber, Jan: Krieg und Revolution in Russland 1904-1906. Das Militär im Verhältnis zu Wirtschaft, Autokratie und Gesellschaft, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 1997

L'intervention jugée nécessaire par les députés, 16 Janvier, 2013, https://www.humanite.fr/politique/l-intervention-jugee-necessaire-par-les-deputes-513009

Lademacher, Horst: Die Zimmerwalder Bewegung. Cilt 1 ve 2, Den Haag 1967

Landes, David S.: The Unbound Prometheus. Technological change and industrial development in Western Europe from 1750 to the present, Cambridge University Press, Cambridge 1969

Laruelle, Marlene: Rus Avrasyacılığı: Bir İmparatorluk İdeolojisi, Woodrow Wilson Center Yayınları, 2008

Laschitza, Annelis: Zur Rolle des Zentrismus 1911/12. Ein Beitrag über den Zusammenhang von Imperialismus und Opportunismus, in: Fritz Klein (Ed.): Studien zum deutschen Imperialismus vor 1914, Berlin 1976

Lavrov, P. L.: Die Pariser Kommune vom 18. März 1871, Verlag Klaus Wagenbach, Berlin 1971;

Laverycev, Vladimir: Der staatsmonopolistische Kapitalismus in Rußland. Ergebnisse und Aufgaben der weiteren Forschung, in: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 29, Berlin 1985

Beşinci Enternasyonal için Birlik: Suriye Kararı, 02/03/2017, http://www.fifthinternational.org/content/resolution-syria

Devrimci Komünist Enternasyonal Birliği: Yozlaşmış Devrim: Stalinist Devletlerin Kökeni ve Doğası, https://www.thecommunists.net/theory/stalinism-and-the-degeneration-of-the-revolution/

____ Barbar Troçkizm: Morenoculuğun Tarihi (1992), Bölüm 1 ve 2, https://www.thecommunists.net/theory/morenoism-part-1/ ve https://www.thecommunists.net/theory/morenoism-part-2/

____ Rus Askerleri Dışarı! Çeçenistan için kendi kaderini tayin hakkı! LRCI ve Troçkist Fraksiyonun Ortak Açıklaması, 30.06.1996, https://www.thecommunists.net/theory/freedom-for-chechnya/

Leckey, Colum: David Riazanov ve Rus Marksizmi, içinde: Russian History/Histoire Russe, Vol. 22, N° 2 (1995)

Lenin, Vladimir Illich: The Autocracy and the Proletariat (1904), içinde: Lenin Collected Works (LCW) Cilt 8, Progress Publishers, Moskova, 1960-1980

____ The Fall of Port Arthur (1905), içinde: LCW Cilt 8

____ Marksizmin Tarihsel Gelişiminin Bazı Özellikleri (1910); içinde: LCW 17

____ Word and Deed (1913); içinde: LCW 19

____ Conspectus of Hegel's Science of Logic (1914); içinde: Toplu Eserler Cilt 38

____ Avrupa Savaşı ve Uluslararası Sosyalizm (1914); içinde: LCW 21

____ Savaş ve Rus Sosyal-Demokrasisi (1914); içinde: LCW 21

____ The Position and Tasks of the Socialist International (1914), in: LCW Cilt 21

____ Avrupa Savaşı ve Uluslararası Sosyalizm (1914); içinde: LCW 21

____ Under A False Flag (1915); içinde: LCW Cilt 21

____ Diyalektik Sorunu Üzerine (1915); içinde: LCW Cilt 38

____ Devrimci Proletarya ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1915); in: LCW Cilt 21

____ The Conference of the R.S.D.L.P. Groups Abroad (1915); LCW 21 içinde

____ N. Buharin'in Broşürüne Önsöz, Emperyalizm ve Dünya Ekonomisi (1915), içinde: LCW Cilt 22

____ Oportünizm ve İkinci Enternasyonal'in Çöküşü (1915), in: LCW 22

____ The Collapse of the Second International (1915), in: LCW Cilt 21

____ Devrimde İki Çizgi Üzerine (1915), in: LCW Cilt 21

____ On the Slogan for a United States of Europe (1915), in: LCW 21

____ Enternasyonalist İfadelerin Arkasında Sosyal-Şovenist Politika (1915); içinde: CW Cilt 21

____ İtalya'da Emperyalizm ve Sosyalizm (1915), in: LCW Cilt 21

____ Emperyalist Savaşta Kendi Hükümetinin Yenilgisi (1915); içinde: LCW 21

____ The Junius Pamphlet (1916); içinde: LCW 22

____ The Discussion on Self-Determination Summed Up (1916); in: CW Cilt 22

____ Alman ve Alman Olmayan Şovenizm (1916); içinde: LCW 22

____ Sosyalist Devrim ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı (1916); içinde: LCW Cilt 22

____ Emperyalizm. Kapitalizmin En Yüksek Aşaması (1916); içinde: LCW Cilt 22

____ Emperyalizm ve Sosyalizmdeki Bölünme (1916); içinde: LCW Cilt 23

____ Marksizm ve Emperyalist Ekonomizmin Bir Karikatürü (1916); içinde: LCW Cilt 23

____ Proleter Devrimin Askeri Programı (1916); içinde: LCW Cilt 23

____ Savaş ve Devrim (1917), içinde: LCW 24

____ Yaklaşan Felaket ve Onunla Nasıl Mücadele Edileceği (1917); içinde: LCW Cilt 25

____ Devlet ve Devrim. Marksist Devlet Teorisi ve Devrimde Proletaryanın Görevleri (1917), in: LCW Cilt 25

____ Proleter Devrim ve Dönek Kautsky (1918), in: LCW Cilt 25

____ Programın Gözden Geçirilmesi ve Partinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Rapor, 8 Mart (1918), in: LCW Cilt 27

____ The Heroes of the Berne International (1919); içinde: LCW 29

____ Parti Programı Üzerine Tartışmayı Kapanış Konuşması, R.C.P.(B.) Sekizinci Kongresi 18-23 Mart 1919, içinde: LCW Cilt 29

____ Kurucu Meclis Seçimleri ve Proletarya Diktatörlüğü, içinde: LCW 30

____ Komünist Enternasyonal Üçüncü Kongresi, Alman, Polonya, Çekoslovak, Macar ve İtalyan Delegasyonları Üyelerinin Toplantısında Yapılan Konuşmalar, 11.7.1921, in: LCW Cilt 42

____ Lahey'deki Delegasyonumuzun Görevleri Üzerine Notlar (1922), in: LCW Cilt 33

____ Emperyalizm Sorunu Üzerine, içinde: LCW 39

____ Sämtliche Werke, Band XVIII (Der imperialistische Krieg 1914-15), Verlag für Literatur und Politik, Wien 1929

____ Clausewitz'in 'Vom Kriege' adlı eseri. Auszüge und Randglossen, Verlag des Ministeriums für nationale Landesverteidgung, Berlin 1957

____ ve G. Zinoviev: Sosyalizm ve Savaş. R.S.D.L.P.'nin Savaşa Karşı Tutumu (1915); in: LCW 21

Leonard, Jenny, Josh Wingrove, Jennifer Jacobs ve Andrew Mayeda: Trump Clinches Rebranded Nafta as Canada Joins Pact With Mexico, 1. Oktober 2018, https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-10-01/u-s-canada-agree-to-nafta-replacement-that-will-include-mexico?srnd=premium-europe

Lieven, D. C. B.: Russia and the Origins of the First World War, Palgrave Macmillan, Londra 1983

Linke, Horst Gunther: Das zarische Russland und der Erste Weltkrieg. Diplomatie und Kriegsziele 1914-1917, Wilhelm Fink Verlag, München 1982

LINKE: LINKE, Antisemitizmle mücadeleye devam ediyor. Der Parteivorstand der LINKEN hat am 21. Mai 2011 ohne Gegenstimmen die folgende Erklärung verabschiedet: http://www.die-linke.de/partei/organe/parteivorstand/parteivorstand20102012/beschluesse/linkeweistantisemitismusvorwuerfezurueck/

____ LINKE Parlamenter Grubu: Entschieden gegen Antisemitismus, 8. Juni 2011, http://www.die-linke.de/nc/dielinke/nachrichten/detail/artikel/entschieden-gegen-antisemitismus

Lisan, Ivan: Weimar Cumhuriyetinden Reich'a, 01.02.2016, http://rabkor.ru/columns/debates/2016/02/01/weimar-republic-to-reich/

Lissagaray, Prosper: Geschichte der Kommune von 1871, Rütten & Loening, Berlin 1956

Lo, Bobo: Rusya ve yeni dünya düzeni, Chatham House, Londra 2015

Lopes, Tiago Camarinha: Marx and Marini on Absolute and Relative Surplus Value, on: Uluslararası Eleştirel Düşünce, Cilt 3, Sayı 2 (2013)

____ ve Mário Costa de Paiva Guimarães Júnior: Troçki's Law of Uneven and Combined Development in Marini's Dialectics of Dependency, Fourth Annual Conference in Political Economy, 9-11 Temmuz 2013, Lahey, Hollanda

Longworth, Philip: Peasant leadership and the Pugachev revolt, in: The Journal of Peasant Studies, 2:2 (1975)

Löw, Raimund: Der Zerfall der Kleinen Internationale: Nationalitätenkonflikte in der Arbeiterbewegung des alten Österreich (1889-1914), Europaverlag, Wien 1984

Löwy, Michel: Marksistler ve Ulusal Sorun, içinde: New Left Review 96, Mart-Nisan 1976

Ludeña, Miguel Perez: Latin Amerika deneyimine uyum sağlamak; in: EAST ASIA FORUM QUARTERLY, Vol.4 No.2 April-June 2012

Luft, Paul: Strategische Interessen und Anleihenpolitik Rußlands im Iran, in: Geschichte und Gesellschaft Cilt 1 (1975), No. 3

Luxemburg, Rosa: Barış Ütopyaları (1911), in: Richard B. Day ve Daniel F. Gaido (Eds): Emperyalizmi Keşfetmek: Sosyal Demokrasiden Birinci Dünya Savaşına, Tarihsel Materyalizm Kitap Serisi Cilt 33, Leiden 2012, çevrimiçi: https: //www.marxists.org/archive/luxemburg/1911/05/11.htm

Maddison, Angus: Dünya Ekonomisi: Bin Yıllık Bir Perspektif, Cilt 1, 2001

Maito, Esteban Ezequiel: Sermayenin tarihsel geçiciliği. XIX. yüzyıldan bu yana kâr oranındaki düşüş eğilimi, 2014

Mandel, Ernest: Die EWG und die Konkurrenz Europa - USA, Europäische Verlagsanstalt, Frankfurt a.M. 1968

____ The Meaning of the Second World War, Verso, Londra 1986

Mandelbaum, Kurt: Sozialdemokratie und Imperialismus (1928), içinde: Kurt Mandelbaum: Sozialdemokratie und Leninismus, Rotbuch Verlag, Berlin 1974

Marini, Ruy Mauro: Brezilya Alt Emperyalizmi, içinde: Monthly Review Cilt 23, No. 9 (Şubat 1972)

Marshall, Alex: The Caucasus under Soviet rule, Routledge, Londra 2010

Martin, Neil A.: Marksizm, Milliyetçilik ve Rusya, in: Journal of the History of Ideas, Cilt 29, No. 2 (Nisan-Haziran 1968)

Martin, Simon Zamora: Neue Eskalationsstufe im Handelskrieg der USA gegen China, 19. Eylül 2018, https://www.klassegegenklasse.org/neue-eskalationsstufe-im-handelskrieg-der-usa-gegen-china/

Martow, Julius: Geschichte der russischen Sozialdemokratie (1918/26), Erlangen 1973

Marx, Karl: The Eighteenth Brumaire of Louis Bonaparte (1852), içinde: Marx Engels Toplu Eserler, Cilt 11

____ Fransa'da İç Savaş, in: MECW, Cilt 22

____ Grundrisse der Kritik der politischen Ökonomie; içinde: MECW, Cilt 29

____ Die Geschichte der Geheimdiplomatie des 18. Jahrhunderts. Über den asiatischen Ursprung der russischen Despotie, Berlin, Olle & Wolter, Berlin 1977

____ Doğu Sorunu. A Reprint of Letters written 1853-1856 dealing with the events of the Crimean War, Edited by Eleanor Marx Aveling and Edward Aveling, Swan Sonnenschein & Co, London 1897

____ ve Frederick Engels: Komünist Parti Manifestosu (1847), içinde: MECW Cilt 6

____ ve Friedrich Engels: Alman Dış Politikası ve Prag'daki Son Olaylar (in: Neue Rheinische Zeitung 12 Temmuz 1848), in: MECW Cilt 7

McCurry, Justin: Japonya, Çin endişeleri arasında İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk uçak gemisini alacak, 29 Kasım 2018 https://www.theguardian.com/world/2018/nov/29/japan-to-get-first-aircraft-carrier-since-second-world-war-amid-china-concerns

McKinsey Küresel Enstitüsü: Küresel büyüme: Yaşlanan bir dünyada verimlilik günü kurtarabilir mi? Ocak 2015

Merli, Francesco: Rusya'nın Kırım'ı ilhakı - Dünya ilişkileri için ne gibi sonuçlar doğuracak? 21 Mart 2014 https://www.marxist.com/russian-annexation-of-crimea-what-consequences-for-world-relations.htm

Meier, Manfred: Nachbeben des Brexit - Zur Rechtswende von L5I: das "JA" zum Verbleib in der EU, Ağustos 2016, http://www.thecommunists.net/home/deutsch/gam-brexit/

Meyer, Jürgen: "Maintenant le Peuple" (MLP, Jetzt das Volk): Spaltung der Europäischen Linken oder neue linke Sammlungsbewegung? 12. Juli 2018 http://internetz-

zeitung.eu/index.php/4839-%C2%BBmaintenant-le-peuple%C2%AB-mlp,-jetzt-das-volk-spaltung-der-europ%C3%A4ischen-linken-oder-neue-linke-sammlungsbewegung

Michael, Franz ve Chung-li Chang: Taiping İsyanı. Tarih ve Belgeler Cilt 1, Washington Üniversitesi Yayınları, Londra 1966

Mirovalev, Mansur: Rusya Komünist Partisi Ortodoks Kilisesi'ne yöneliyor. Onlarca yıllık militan ateizmin ardından Rus Komünistler destekçi kazanmak için dini kurumlara yöneliyor, 2016-12-12, http://www.aljazeera.com/indepth/features/2016/12/russia-communist-party-turns-orthodox-church-161212075756966.html

Mitina, Darya: Afganistan'daki Taliban Hakkında Yorum, Не думала, что доживу до такого позорища, 10 Kasım 2018, https://kolobok1973.livejournal.com/4688030.html

Modrow, Hans, Manfred Sohn: Vor dem großen Sprung? Überblick über die Politik der Japanischen Kommunistischen Partei, GNN-Verlag, Schkeuditz 2000

Moneta, Jakob: Die Kolonialpolitik der französischen KP, Hannover 1968

Morena, Mariana: Sanciones cruzadas entre Estados Unidos y China: ¿Hacia una "guerra comercial global"? http://www.uit-ci.org/index.php/noticias-y-documentos/crisis-capitalista-mundial/2071-2018-07-13-01-07-42

Morley, Daniel: 2016'da Çin ve Dünya Ekonomisi: "Her Şeyi Sat", 12 Ocak 2016 http://www.marxist.com/china-world-economy-2016-sell-everything.htm

Motojirō, Akashi: Rakka ryusui: Albay Akashi'nin Rus-Japon Savaşı Sırasında Rus Devrimci Partileriyle Gizli İşbirliğine İlişkin Raporu. O. Fält ve A. Kujala (der.), Studia Historica 31, Helsinki, 1988

Mottas, Nikos: Was werden die griechischen Kommunisten im Falle eines Krieges tun?; in: Einheit und Widerspruch (Theoretisches und Diskussionsorgan der Partei der Arbeit Österreichs), Heft 6, Juni 2018, http://parteiderarbeit.at/?page_id=1915

Mulholland, Niall: Trump orders missile strikes against Shayrat air base, Committee for a Workers' International, The Socialist sayı 944, 12 Nisan 2017 https://www.socialistparty.org.uk/keyword/Committee_for_a_Workers_International/Cwi/25244/12-04-2017/attacks-ratchet-up-syrian-conflict-and-fuel-tensions-between-powers

Karşılıklı çıkarlar Güney Afrika-Çin ilişkilerini güçlendiriyor, 2018-29 Mayıs, http://www.szdaily.com/content/2018-05/29/content_21019455.htm

Münz, Rainer ve Heinz Fassmann: Avrupa'daki Göçmenler ve Ekonomik Konumları: Avrupa İşgücü Anketi ve Diğer Kaynaklardan Elde Edilen Kanıtlar (2004)

Nagle, Angela: Açık Sınırlara Karşı Sol Dava, in: American Affairs, Cilt II, Sayı 4 (Kış 2018), https://americanaffairsjournal.org/2018/11/the-left-case-against-open-borders/

Nation, R. Craig: Savaş Üzerine Savaş, Duke Üniversitesi Yayınları, Durham 1989

Navarro, Peter: The Coming China Wars - Where They Will Be Fought and How They Can Be Won, Financial Times Press, New Jersey 2006

____ Crouching Tiger: What China's Militarism Means for the World, Prometheus Books, New York 2015;

____ ve Greg Autry: Death by China: Confronting the Dragon - A Global Call to Action for the Western World, Pearson Education, New Jersey 2011

Nayyar, Deepak: Dünya Ekonomisinde Güney: Geçmiş, Bugün ve Gelecek, UNDP İnsani Gelişme Raporu Ofisi, Ara Rapor 2013/01

Nocera, Joe: This Map Shows Why Trump Couldn't Kill Nafta, 1. Oktober 2018, https://www.bloomberg.com/view/articles/2018-10-01/virginia-and-canada-forged-deals-through-nafta?srnd=premium-europe

Nussbaum, Helga: Der europäische Wirtschaftsraum. Verflechtung, Angleichung, Diskrepanz, in: Fritz Klein / Karl Otmar von Aretin (Eds): Europea um 1900, Akademie-Verlag, Berlin 1989

OKDE: Prespa Anlaşması - Komşu Makedonya'da Referandum, 24.9.2018, https://www.thecommunists.net/forum/okde-greece-referendum-in-neighboring-macedonia/

Oborne, Peter: ABD'nin İran'a yönelik yaptırımları nasıl derin bir küresel güç değişiminin habercisi olabilir, 2 Kasım 2018 https://www.middleeasteye.net/columns/how-us-sanctions-iran-could-herald-profound-global-power-shift-538116542

Omissi, David: The Sepoy and the Raj: The Indian Army, 1860-1940, Studies in Military and Strategic History, Palgrave Macmillan UK, Londra 1994.

Omura, Tomohiro: The Maturity of Emerging Economies and New Developments in the Global Economy, Mitsui Global Strategic Studies Institute Monthly Report, Nisan 2017

Pal, Adam: Pakistan: Çin'in giderek artan gücü, 02 Mart 2017, http://www.marxist.com/pakistan-the-ever-growing- power-of-china.htm

Parariga, Aleka (KKE Genel Sekreteri): Yunanistan'ın Uluslararası Kapitalizm İçindeki Konumu, Meksika KP'nin Teorik ve Politik Dergisi "El Machete" için Makale, http://mltoday.com/the-position-of-greece-within-international-capitalism

Parslow, Kevin (Sosyalist Parti, İngiltere ve Galler'de CWI): CWI Okulu 2018: 2007/8 krizinden 10 yıl sonra kapitalizm hiçbir şeyi çözmedi, 08 Ağustos 2018 http://www.socialistworld.net/index.php/192-cwi/9901-cwi-school-2018-world-perspectives

Partido Obrero: Uluslararası konferans tartışmasına katkı (Partido Obrero Ulusal Komitesi tarafından kabul edilmiştir), 21.3.2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/online/en/partido-obrero-s-contribution-to-the-international-conference-debate

—, PT (Uruguay), DIP (Türkiye), EEK (Yunanistan): Uluslararası Konferans Deklarasyonu, 13.4.2018, http://www.prensaobrera.com/prensaObrera/online/internacionales/declaration-of-the-international-conference

Pasha: Çin: Derinleşen kriz ve kitlesel direniş, Socialist Action (CWI in Hong Kong), 14 Ağustos 2018 http://www.socialistworld.net/index.php/international/asia/china/9905-china-deepening-crisis-and-mass-resistance)

Pavlov, Dmitrii B.: Japon Parası ve Rus Devrimi, 1904-1905, in: Acta Slavica Iaponica, No. 11 (1993)

Pearce, Brian: Lenin and Trotsky on Pacifism and Defeatism, in: Labour Review, Cilt 6 (1961), No. 1, http://www.whatnextjournal.co.uk/Pages/History/Pearce.html

Pei, Minxin: Çin'in Crony Kapitalizmi. The Dynamics of Regime Decay, Harvard University Press, Cambridge 2016

____ Çin-Amerikan soğuk savaşının ikincil zararı. 19 Ekim 2018 http://www.arabnews.com/node/1390641

Pentagon: Amerika Birleşik Devletleri'nin İmalat ve Savunma Sanayi Tabanının ve Tedarik Zinciri Dayanıklılığının Değerlendirilmesi ve Güçlendirilmesi, 13806 Sayılı Yürütme Emrini Yerine Getiren Kurumlar Arası Görev Gücü Tarafından Başkan Donald J. Trump'a Sunulan Rapor, Eylül 2018

Perlez, Jane: Xi Jinping Gücünü Artırıyor ve Çin Yeni Bir Soğuk Savaşa Hazırlanıyor, 27 Şubat 2018 NYT, https://www.nytimes.com/2018/02/27/world/asia/xi-jinping-china-new-cold-war.html

Pesek, William: Abe'nin Japonya'sı kesinlikle yabancı bir kavramı deniyor, 19 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/abes-japan-tries-a-decidedly-foreign-concept/

Petrov, Ju.A. : Die Bourgeoisie Rußlands zu Beginn des 20.Jahrhunderts: Versuche einer politischen Konsolidierung, in: Berliner Jahrbuch für osteuropäische Geschichte, 1997

Peters, Dorothea: Politische und gesellschaftliche Vorstellungen in der Aufstandsbewegung unter Pugačev (1773-1775). Wiesbaden, Berlin 1973

Pinchuk, Denis, Maria Kiselyova: 'No miracles': labor shortage set to hit Russia's GDP, Reuters, 3 Ekim 2017 https://www.reuters.com/article/us-russia-labour-demography/no-miracles-labor-shortage-set-to-hit-russias-gdp-idUSKCN1C80CY

Plate, Alice: Der Pugačev-Aufstand: Kosakenherrlichkeit oder sozialer Protest, in: Heinz-Dietrich Löwe: Volksaufstände in Rußland. Von der Zeit der Wirren bis zur "Grünen Revolution" gegen die Sowjetherrschaft, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2006

Platt, Stephen R.: Göksel Krallıkta Sonbahar: Çin, Batı ve Taiping İç Savaşı'nın destansı öyküsü, Alfred A. Knopf, New York 2012

Plucinska, Joanna, Anna Koper: Polonya casusluk suçlamasıyla aralarında Huawei çalışanının da bulunduğu iki kişiyi tutukladı, 11 Ocak 2019 / https://www.reuters.com/article/us-poland-security/poland-arrests-two-over-spying-allegations-including-huawei-employee-idUSKCN1P50RN

Podkaminer, Leon: Has Trade Been Driving Global Economic Growth, Viyana Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü 2016, Çalışma Belgesi 131

Politsturm: Почему Путин помог Майдану победить? (Putin Maidan'ın kazanmasına neden yardım etti), 16.08.2018, https://politsturm.com/pochemu-putin-pomog-majdanu-pobedit/

PONARS Avrasya: Kırım Sonrası Rus Dış Politikası - Nasıl Anlaşılır ve Ele Alınır, Policy Perspectives, Eylül 2017

M. N. Pokrovskii: Aus den Geheim-Archiven des Zaren. Ein Beitrag zur Frage nach den Urhebern des Weltkrieges, August Scherl, Berlin 1919

____ Historische Aufsätze. Ein Sammelband, Verlag für Literatur und Politik, Wien und Berlin 1928

____ Geschichte Russlands von seiner Entstehung bis zur neuesten Zeit, C.L.Hirschfeld Verlag, Leipzig 1929

____ Russische Geschichte, Berlin 1930

____ Vorwort des russischen Herausgebers, in: Otto Hoetzsch (Ed.): Internationale Beziehungen im Zeitalter des Imperialismus, Reihe 1, 1. Band, Verlag von Reimar Hobbing, Berlin 1931

____ Russia in World History; Selected Essays, Edited by Roman Szporluk, University of Michigan Press, Ann Arbor 1970

Pouliopoulos, Pantelis: Communists and the Macedonian Question [Mayıs 1940], Spartakos No. 30, 1991'de yeniden yayınlandı, https://www.marxists.org/archive/pouliop/works/1940/05/commac.htm

PravdaReport: Rusya'nın altın rezervleri ilk kez 2.000 tonu aştı, 02 Kasım 2018, http://www.pravdareport.com/news/russia/economics/02-11-2018/141931-russian_gold-0/

PricewaterhouseCoopers: Uzun Görüş. 2050'ye kadar küresel ekonomik düzen nasıl değişecek? Şubat 2017

Pröbsting, Michael: Der kapitalistische Aufholprozeß in Südkorea und Taiwan; in: Revolutionärer Marxismus Nr. 20 (1996). Bu makalenin kısaltılmış bir versiyonu "*Güney Kore ve Tayvan'da Kapitalist Gelişme*" adıyla yayınlandı: Troçkist Enternasyonal No. 21 (1997), http://www.thecommunists.net/theory/capitalism-in-south-korea-taiwan/

____ Emperyalizm, Küreselleşme ve Kapitalizmin Çöküşü (2008), içinde: Richard Brenner, Michael Pröbsting, Keith Spencer: The Credit Crunch - A Marxist Analysis, Londra 2008, https://www.thecommunists.net/theory/imperialism-and-globalization/

____ Die Frage der Vereinigung Europas im Lichte der marxistischen Theorie. Zur Frage eines supranationalen Staatsapparates des EU-Imperialismus und der marxistischen Staatstheorie. Die Diskussion zur Losung der Vereinigten Sozialistischen Staaten von Europa bei Lenin und Trotzki und ihre Anwendung unter den heutigen Bedingungen des Klassenkampfes, in: Unter der Fahne der Revolution Nr. 2/3 (2008), http://www.thecommunists.net/theory/marxismus-und-eu/

____ Marxismus, Migration und revolutionäre Integration (2010); içinde: Der Weg des Revolutionären Kommunismus, Nr. 7, http://www.thecommunists.net/publications/werk-7. Bu çalışmanın İngilizce dilinde bir özeti: Michael Pröbsting: Marxism, Migration and revolutionary Integration, in: Revolutionary Communism, No. 1 (RCIT'nin İngilizce Dergisi), http://www.thecommunists.net/oppressed/revolutionary-integration/

____ Die halbe Revolution. Lehren und Perspektiven des arabischen Aufstandes, in: Der Weg des Revolutionären Kommunismus, Nr. 8 (2011), http://www.thecommunists.net/publications/werk-8

____ Britanya'da yoksulların, ulusal ve ırksal olarak ezilenlerin Ağustos ayaklanması: Devrimci bir örgüt ne yapardı?, 18.8.2011, http://www.rkob.net/new-english-language-site-1/august-uprising-what-should-have-been-done/

____ Britanya'yı sarsan ama solu uyandırmayan beş gün. Britanya'da ezilenlerin Ağustos ayaklanması sırasında solun iflası: Özellikleri, kökleri ve ileriye giden yol, in: Devrimci Komünizm No. 1 (Eylül 2011), https://www.thecommunists.net/theory/britain-left-and-the-uprising/

Yunanistan: Bir İşçi Hükümeti için! SYRIZA ve KKE için kritik seçim desteği! İşçiler! Örgütlenin ve kendinizi iktidar mücadelesine hazırlayın! 6.6.2012, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/greece-for-a-workers-government/

____ SYRIZA'nın Yunanistan seçimlerindeki zaferinin ardından: Bir İşçi Hükümeti sorunu ve ileriye dönük devrimci yol, Haziran 2012, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/after-the-greek-elections/

____ Çin'in emperyalist bir güce dönüşümü. Büyük bir güç olarak Çin'in ekonomik, siyasi ve askeri yönleri üzerine bir çalışma (2012), in: *Devrimci Komünizm* No. 4, http://www.thecommunists.net/publications/revcom-number-4

____ Japon ve Çin emperyalizminin şovenist savaş çığırtkanlığına hayır! 23.9.2012, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/no-war-between-china-and-japan/

____ Kurtuluş Mücadeleleri ve Emperyalist Müdahale. Batı'da mezhepçi "anti-emperyalizmin" başarısızlığı: Marksist bakış açısından bazı genel değerlendirmeler ve 2011'de Libya'daki demokratik devrim örneği, Sonbahar 2012, https://www.thecommunists.net/theory/liberation-struggle-and-imperialism/

____ Güney'in Büyük Soygunu. Yarı Sömürge Dünyanın Tekelci Sermaye Tarafından Süper Sömürülmesinde Süreklilik ve Değişimler. Consequences for the Marxist Theory of Imperialism, RCIT Books, Viyana 2013, https://www.thecommunists.net/theory/great-robbery-of-the-south/

____ Filistin'de Siyonist Baskı ve Sürekli Devrimin Bazı Sorunları Üzerine", içinde: Devrimci Komünizm Nr. 10 (Haziran 2013), http://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/permanent-revolution-in-palestine

____ Küba Devrimi Satıldı mı? Devrimden Kapitalizmin Restorasyonuna Giden Yol, RCIT Books, Viyana 2013, https://www.thecommunists.net/theory/cuba-s-revolution-sold-out/

____ Mısır'daki Darbe ve Solun "Ordu Sosyalizmi "nin İflası, Ağustos 2013, https://www.thecommunists.net/theory/egypt-and-left-army-socialism/

____ CWI'nin "Sosyalist" Siyonizmi ve Filistin Kurtuluş Mücadelesi. RCIT'den Bir Yanıt, 15.9.2014, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/cwi-and-israel/

____ Büyük Bir Emperyalist Güç Olarak Rusya. Rus Tekelci Sermayesinin ve İmparatorluğunun Oluşumu - Eleştirmenlerimize Bir Yanıt, 18 Mart 2014, in: *Devrimci Komünizm* No. 21, http://www.thecommunists.net/theory/imperialist-russia/

____ Lenin'in Emperyalizm Teorisi ve Rusya'nın Büyük Güç Olarak Yükselişi. Lenin'in Emperyalizm Teorisi Işığında Günümüz Emperyalistler Arası Rekabetin Anlaşılması ve Yanlış Anlaşılması Üzerine. Rusya'nın Emperyalist Karakterini İnkar Eden Eleştirmenlerimize Bir Yanıt Daha, in: *Devrimci Komünizm* No. 25, Ağustos 2014, http://www.thecommunists.net/theory/imperialism-theory-and-russia/

____ CWI'nin "Sosyalist" Siyonizmi ve Filistin Kurtuluş Mücadelesi. RCIT'den Bir Yanıt, 15.9.2014, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/cwi-and-israel/

____ Doğu Ukrayna'daki Ayaklanma ve Rus Emperyalizmi. Ukrayna İç Savaşındaki Son Gelişmeler ve Bunların Devrimci Taktikler Açısından Sonuçları Üzerine Bir Analiz, 22.Ekim.2014, https://www.thecommunists.net/theory/ukraine-and-russian-imperialism/

____ Çin Sorunu ve Marksist Emperyalizm Teorisi, Aralık 2014, https://www.thecommunists.net/theory/reply-to-csr-pco-on-china/

____ Teori ve Pratikte Devrimci Partinin İnşası. Bolşevizm için 25 Yıllık Örgütlü Mücadelenin Ardından Geriye ve İleriye Bakmak, Viyana 2014, https://www.thecommunists.net/theory/rcit-party-building/

____ Fransa: "Komünist" Parti Irak'taki Emperyalist Savaşa Karşı Parlamento'da Oy Kullanamadı! 15.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/french-pcf-iraq-war/

____ Paris Saldırısının Ardından: Sosyalistler Emperyalizme ve Irkçılığa Karşı Müslüman Halkla El Ele Vermelidir! Reformist ve Merkezci Güçler, Müslümanlarla Dayanışmayı ve Emperyalist Savaş Tüccarlığına Karşı Çıkmayı Başaramayarak İşçi Hareketini Raydan Çıkarmaya Çalışıyor! 17.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/france-defend-muslims/

____ Charlie Hebdo'nun Irkçı Karakteri ve Emperyalizm Yanlısı "Je Suis Charlie" Kampanyası. Müslüman Halklarla Dayanışma! Charlie Hebdo ile Dayanışma Değil! 17.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/racist-charlie-hebdo/

____ Britanya Solu ve AB-Referandumu: İngiltere ya da AB yanlısı Sosyal-Emperyalizmin Birçok Yüzü. Solun hem Britanya hem de Avrupa emperyalizmine karşı bağımsız, enternasyonalist ve sosyalist bir duruş için mücadele etmekteki başarısızlığının analizi, Devrimci Komünizm Nr. 40, Ağustos 2015 http://www.thecommunists.net/theory/british-left-and-eu-referendum/

____ UIT-CI ile temel farklılıklarımızın özeti, Ekim 2015, https://www.thecommunists.net/theory/critique-of-uit-ci/

____ FLTI ile Temel Farklılıklarımızın Özeti, Ekim 2015, https://www.thecommunists.net/theory/critique-of-flti/

____ Çin'in "Sosyalist" Milyarderleri, 16.11.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/asia/china-s-billionaires

____ Yunanistan: Modern Bir Yarı-Sömürge. The Contradictory Development of Greek Capitalism, Its Failed Attempts to Become a Minor Imperialist Power, and Its Present

Situation as an Advanced Semi-Colonial Country with Some Specific Features, RCIT Books, Vienna 2015,, https://www.thecommunists.net/theory/greece-semi-colony/

____ Göç ve Süper Sömürü: Marksist Teori ve Kapitalist Çürümenin Mevcut Döneminde Göçün Rolü, içinde: Eleştiri: Sosyalist Teori Dergisi (Cilt 43, Sayı 3-4, 2015)

____ WSWS'nin Gönülsüz Kendini İfşa Etmesi. David North'un WSWS'sinin RCIT'ye Yönelik Uzun Saldırısına Kısa Bir Yanıt, 18.4.2016, http://www.thecommunists.net/theory/reply-to-wsws-short/

____ Marksizm ve Günümüzde Birleşik Cephe Taktiği. İçinde Bulunduğumuz Dönemde Yarı Sömürge ve Emperyalist Ülkelerdeki Kurtuluş Hareketlerinde Proleter Hegemonya Mücadelesi, RCIT Books, Viyana 2016, https://www.thecommunists.net/theory/book-united-front/

____ Günümüzde Kapitalizm ve Eşitsiz Gelişme Yasası: Marksist Gelenek ve Mevcut Tarihsel Dönemde Uygulanması, içinde: Critique: Sosyalist Teori Dergisi, Cilt 44, Sayı 4, (2016), http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03017605.2016.1236483

____ Marksizm, Avrupa Birliği ve Brexit. L5I ve Avrupa Birliği: Marksizmden Sağa Dönüş. L5I'nin AB üyeliğini desteklemeye yönelik tutumundaki son değişiklik, kendi geleneğinden, Marksist yöntemden ve gerçeklerden uzaklaşmayı temsil etmektedir; Ağustos 2016, in: Devrimci Komünist No. 55, http://www.thecommunists.net/theory/eu-and-brexit/

____ AB "Burjuva Demokratik İlerlemesini" Temsil Ediyor mu? Bir kez daha, AB ve İşçi Sınıfının Taktikleri Üzerine - L5I'nin Sağa Dönüşü ve AB Üyeliğini Desteklemesine Yönelik Eleştirimize Bir Ek, 16.09.2016, https://www.thecommunists.net/theory/eu-brexit-article/

____ Trump'ın Zaferinin Anlamı, Sonuçları ve Dersleri. ABD Başkanlık Seçimi Sonuçlarının Dersleri ve Yerel ve Uluslararası Sınıf Mücadelesi Perspektifleri Üzerine, 24 Kasım 2016, https://www.thecommunists.net/theory/meaning-of-trump/

____ Suriye Devrimi Sona mı Eriyor? Üçüncü Kamp Çekimserliği Haklı mı? Suriye'nin kurtarılmış bölgesinde halk iktidarının organları, Suriyeli isyancıların farklı kesimlerinin karakteri ve Suriye Devrimi'ni terk eden solcuların başarısızlığı üzerine bir deneme, 5 Nisan 2017, https://www.thecommunists.net/theory/syrian-revolution-not-dead/

____ Aptallar için Vatansever "Anti-Kapitalizm". Yine CWG/LCC'nin ABD'de "İşçilerin" Göç Kontrolü ve Korumacılığına Desteği Üzerine, 30.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-lcc-us-protectionism/

____ Diyalektik ve Günümüz Savaşları. Rudolf Klement'in Principles and Tactics in War kitabına önsöz, Haziran 2017, https://www.thecommunists.net/theory/dialectics-war/

____ Çin-Hindistan Çatışması: Nedenleri ve Sonuçları. Sikkim sınır bölgesinde Çin ve Hindistan arasında yaşanan gerilimin arka planı ve doğası nedir? Sosyalistler ve Kurtuluş Hareketleri Aktivistleri için taktiksel sonuçlar ne olmalıdır? 18 Ağustos 2017, Devrimci Komünizm Sayı 71, https://www.thecommunists.net/theory/china-india-rivalry/

____ Michael Pröbsting: Kuzey Kore'ye karşı ABD Saldırganlığı: CWI'nin "Sosyalist" Pasifizmi, 12.09.2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/cwi-and-north-korea/.

____ Catalunya's Struggle for Independence and its Pseudo-"Left-Wing" Critiques, 27.10.2017, https://www.thecommunists.net/theory/catalunya-s-struggle-for-independence-and-its-pseudo-left-wing-critiques/

____ Dünya Perspektifleri 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Gebe Bir Dünya. Dünyadaki Durum, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri Üzerine Tezler, RCIT Books, Viyana 2018, https://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2018/

____ Suriye ve Büyük Güç Rekabeti: "Sol "un Başarısızlığı. Kanayan Suriye Devrimi ve ABD ile Rusya Arasındaki Emperyalistler Arası Rekabetin Son Dönemdeki Tırmanışı - Sosyal Demokrasi, Stalinizm ve Merkezciliğin Marksist Bir Eleştirisi, 21 Nisan 2018, https://www.thecommunists.net/theory/syria-great-power-rivalry-and-the-failure-of-the-left/

____ "Katastrofizm" Teorisinin Feci Başarısızlığı. Marksist Kapitalist Çöküş Teorisi ve Partido Obrero (Arjantin) ve onun "Dördüncü Enternasyonal'in Yeniden Kuruluşu Koordinasyon Komitesi" tarafından Yanlış Yorumlanması Üzerine, RCIT Broşürü, Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/theory/the-catastrophic-failure-of-the-theory-of-catastrophism/

____ Çılgın Adam yine ateşle oynuyor. Trump'ın ABD'yi İran Nükleer Anlaşmasından Çekme Kararı Üzerine Bir Yorum, 9 Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/trump-pulls-u-s-out-of-iran-nuclear-deal/

____ Sosyalistler Yaklaşan Küresel Ticaret Savaşı Karşısında Nerede Duruyor? Çin Devletinin Sınıf Karakterinin Değerlendirilmesinin Pratik Sonuçlarına Dair Bir Vitrin, 17 Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/theory/where-do-socialists-stand-in-face-of-the-looming-global-trade-war/

____ Küresel Ticaret Savaşı Başladı. Bunun Anlamı Nedir ve Sosyalistlerin Tepkisi Ne Olmalıdır?, 13 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/theory/the-global-trade-war-has-begun/

____ Again on Capitalist Restoration in North Korea, 12 Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/again-on-capitalist-restoration-in-north-korea/

____ Kuzey Kore'de Kapitalist Restorasyondan Hangi Anlamda Söz Edilebilir? "Władza Rad "dan Polonyalı Yoldaşların Çeşitli İtirazlarına Yanıt, 21 Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/theory/north-korea-and-the-marxist-theory-of-capitalist-restoration/

____ Kuzey Kore'de Kapitalist Restorasyon Rubicon'u Geçti mi Geçmedi mi? Władza Rad'ın (Polonya) Polemiğine Yanıt, 15 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/theory/has-capitalist-restoration-in-north-korea-crossed-the-rubicon-or-not/

____ 63,000 Asker. Rus Emperyalist Güçleri Suriye'de Gerici Esad Rejimini Destekliyor, 27.08.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/63-000-russian-troops-in-syria/

____ Çin: Müslüman Uygurları Zulme Karşı Savunun! 18.10.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/china-defend-the-muslim-uyghurs-against-oppression/

____ Çin: Milyarderler için Bir Cennet. Küresel Süper Zenginlere ilişkin son UBS/PwC Raporu, Çin'in Stalinist "Sosyalizm" Mitine Bir Ezici Darbe Daha İndiriyor, 27.10.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/china-is-a-paradise-for-billionaires/

____ Küresel Süper Zenginler Daha da Zenginleşiyor. UBS/PwC Dünyanın Milyarderleri Hakkında Son Raporunu Yayınladı, 27.10.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/global/the-global-super-rich-get-even-richer/

____ ve Almedina Gunić: Pentagon Dünyadaki Durumu Nasıl Görüyor? ABD Ordusu Tarafından Yapılan Yeni Bir Çalışma Marksistlerin Mevcut Tarihi Döneme İlişkin Analizlerini Doğruluyor, 25 Temmuz 2017, https://www.thecommunists.net/theory/pentagon-study/

____ ve Andrew Walton: "İşçilerin" Göçmen Kontrolü Sloganı: Sosyal-Şovenizme Bir Taviz, 27.3.2017, https://www.thecommunists.net/theory/workers-immigration-control/

____ ve Andrew Walton: Savunulamaz Olanın Sosyal-Şovenist Savunması. CWG/LCC'nin "İşçilerin" Göçmenlik Kontrolüne Desteğine Başka Bir Yanıt, 14.5.2017, https://www.thecommunists.net/theory/cwg-immigration-control/

Puşkin, Alexander: Geschichte des Pugatschew'schen Aufruhrs, Stuttgart 1840

Rabkor: Başyazı: Rusya ve Kırım, 24.03.2014, http://rabkor.ru/columns/editorials/2014/03/24/russia-and-crimea/

____ Стрелков рассказал, что сейчас объединяет "красных" и "белых", 24.01.2015 http://rabkor.ru/columns/events/2015/01/24/conference-novorossia/

Rachel, Lukasz ve Thomas D Smith: Secular drivers of the global real interest rate, İngiltere Merkez Bankası, Personel Çalışma Belgesi No. 571, Aralık 2015

Radek, Karl: Emperyalizme Karşı Mücadelemiz (1912), Richard B. Day ve Daniel F. Gaido (Eds): Emperyalizmi Keşfetmek: Sosyal Demokrasiden Birinci Dünya Savaşına, Tarihsel Materyalizm Kitap Serisi Cilt 33, Leiden 2012

Raeff, Marc: Pugachev'in İsyanı, içinde: Robert Forster (Ed.): Preconditions of Revolution in Early Modern Europe, Johns Hopkins University Press, Baltimore 1970

Rauch, Georg von: Rußland im Zeitalter des Nationalismus und Imperialismus (1856-1917), Kopernikus Verlag, München 1961

RED*LIBERATION (İşçi Partisi'ndeki Sosyalistlerin Bülteni): BIRLEŞIK KRALLIK: Cameron'ın Tuzağına Hayır: Birleşik Krallık'ın AB üyeliğine ne EVET ne de HAYIR! Referandumda Çekimser Oy İçin! Momentum'u bir "Üçüncü Kamp" oluşturmaya ve sosyalist ve enternasyonalist bir kampanya başlatmaya çağırıyoruz! Britanyalı, Göçmen ve Avrupalı İşçilerin Uluslararası Birliği için! 25 Şubat 2016, https://redliberation.wordpress.com/2016/05/02/100/

Reinl, James: Asya'da bir ABD-Çin savaşı kaçınılmaz mı? 2018-10-30 https://www.aljazeera.com/news/2018/10/china-war-asia-inevitable-181029195111603.html

Reisberg, Arnold: Lenin und die Zimmerwalder Bewegung. Berlin 1966.

Restrepo-Echavarria, Paulina ve Maria A. Arias: Kaplanlar, Kaplan Yavruları ve Ekonomik Büyüme, 25 Mayıs 2017 https://www.stlouisfed.org/on-the-economy/2017/may/tigers-tiger-cubs-economic-growth

Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilimi: Yunan Devrimi Üzerine Perspektifler, 10.11.2011, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/greece-revolution-or-tragedy/

____ Devrimci Komünist Manifesto, 2012, https://www.thecommunists.net/rcit-manifesto/

____ Zafer! RKOB Sözcüsü ve Filistin Dayanışma Aktivisti Johannes Wiener hakkındaki suçlama düşürüldü! 10.1.2013, http://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/solidarity-with-wiener-won/

____ Kuzey Kore'ye Karşı Savaşa Hayır! Savaşın Başlayacağı Gün Protesto Çağrısı! 6.4.2013, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/no-war-against-north-korea/

____ Doğu Asya'da Yeni Emperyalist Tehditler: Kuzey Kore'den Elinizi Çekin! 12.3.2013, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/defend-north-korea/

____ Paris'teki Saldırıların Ardından Fransa: Emperyalist Savaşlara, Şovenist Nefret Söylemlerine ve Devlet Baskısına Karşı Müslüman Halkı Savunun! 9.1.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/statement-paris-attacks/;

____ General Sisi, Hollande, Obama: Libya'dan Elinizi Çekin! General Haftars'ın Emperyalist Uşaklarını Yenin! Kahrolsun Daaş Katiller Çetesi! Bir İşçi ve Halk Hükümeti için! 26.2.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/hands-off-libya/

____ Makedonya: Polis Şiddetini Durdurun! Arnavut Azınlığın Ulusal Kendi Kaderini Tayin Hakkını Destekleyin! Bir İşçi ve Köylü Hükümeti için! Balkan Halklarının Sosyalist Federasyonu İçin! 8.5.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/macedonia-statement/

____ Avrupa / Kuzey Afrika: Roma'nın Kapılarına Saldırın! Mülteciler için Sınırları Açın! Mültecilere Karşı Emperyalist AB Savaşını Durdurun! Libya'ya Karşı Emperyalist Saldırı Hazırlıklarına Hayır! 22.5.2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/eu-war-against-refugees/

____ Paris'teki Terör Ortadoğu'daki Emperyalist Terörün Sonucudur! Fransa'nın ve Diğer Emperyalist Güçlerin Savaş Kışkırtıcılığını Durdurun! Fransa İçinde Ordu Seferberliğine Hayır! Müslüman Halkları Şovenist Hatemongering ve Devlet Baskısına Karşı Savunun! 14.11.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/terror-in-paris/

____ Avrupa Birliği'nde Artan İstikrarsızlık ve Militarizasyon. Paris'teki Terörist Saldırı Sonrasında Avrupa'da Açılan Yeni Siyasi Evrede Devrimcilerin Görevleri Üzerine, 08.12.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/militarism-in-eu/

____ ABD'nin Libya'yı Bombalamasını Durdurun! 23.2.2016, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/us-bombing-libya/

____ Arap Dünyasında Devrim ve Karşıdevrim: Devrimciler için Bir Asit Testi, http://www.thecommunists.net/theory/theses-arab-revolution/

____ ve RCIT Britanya: Cameron'ın Tuzağını Boykot Edin: Ne Brüksel, Ne Downing Street! Britanya'daki AB Referandumunda Çekimser Oy İçin! İşçilerin ve Ezilenlerin Uluslararası Birliği ve Mücadelesi için! Hem Britanya hem de Avrupa Emperyalizmine karşı mücadele! Avrupa Birleşik Sosyalist Devletleri'ne İleri, 2 Ağustos 2015, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/eu-referendum-in-uk/

____ Devrimci Kurtuluş Manifestosu, 2016, https://www.thecommunists.net/rcit-program-2016/

____ Karşıdevrimin İlerlemesi ve Sınıf Çelişkilerinin Hızlanması Yeni Bir Siyasi Aşamanın Açılışına İşaret Ediyor. Dünyadaki Durum, Sınıf Mücadelesi Perspektifleri ve Devrimcilerin Görevleri Üzerine Tezler (Ocak 2016), in: Devrimci Komünizm No. 46, http://www.thecommunists.net/theory/world-perspectives-2016/

____ TEK YOL DEVRIM! Sınıf Savaşı'ndan Türkiye Eylem Programı (Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim Türkiye Seksiyonu), Ekim 2016, https://www.thecommunists.net/theory/program-turkey/.

____ BREXIT Oylamasından Sonra - Britanya'daki işçiler ve ezilenleri fırtınalı günler bekliyor, 24.6.2016, http://www.thecommunists.net/worldwide/europe/brexit-vote-results/

____ PSTU/LIT-CI Bölünmesinin Ardından, Ne Gibi Dersler Çıkarılabilir? Uluslararası İşçi Birliği (Dördüncü Enternasyonal) Üyelerine ve Sempatizanlarına Açık Mektup, 11.7.2016, https://www.thecommunists.net/rcit/open-letter-lit-qi/

____ Filistin ile Dayanışma İçin Adli Kovuşturmayı Durdurun! Avusturya Devletine Michael Pröbsting Hakkındaki Suçlamaları Düşürme Çağrısı! https://www.thecommunists.net/rcit/solidarity-proebsting/

____ Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru Çin Emperyalizminin Pakistan'ı Sömürgeleştirme Projesidir! RCIT Uluslararası Sekreteryası ve Devrimci İşçi Örgütü (RCIT Pakistan Seksiyonu) Ortak Açıklaması, 22.1.2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/pakistan-cpec/

____ Kuzey Kore: ABD Emperyalizminin Savaş Tüccarlığını Durdurun! 4 Nisan 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/us-aggression-vs-north-korea/

____ Kuzey Kore: Amerikan Savaş Kışkırtıcılarını Durdurun! ABD Emperyalizminin Çılgın Adamına Karşı Kuzey Kore'yi Savunun! Kahrolsun Kuzey Kore'ye yönelik emperyalist

yaptırımlar! Stalinist Kim Rejimine siyasi desteğe hayır! 11 Ağustos 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/stop-us-madman-threatening-north-korea/

____ RCIT Rusya'nın Çeçenistan'ı İşgali Konusunda Nerede Duruyor? https://www.thecommunists.net/theory/russia-and-chechnya/

____ Küresel Ticaret Savaşı: Batı'da ve Doğu'da Büyük Güç Jingoizmine Hayır! Ne Emperyalist Küreselleşmeye Ne de Emperyalist Korumacılığa! İşçi Sınıfı ve Ezilen Halkların Uluslararası Dayanışması ve Ortak Mücadelesi İçin! 4 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/rcit/joint-statement-on-the-looming-global-trade-war/

____ ABD'nin Rusya, İran ve Kuzey Kore'ye Yaptırımları Ekonomik Savaş İlanıdır, 30 Temmuz 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/north-america/us-sanctions-vs-russia-iran-north-korea/

____ Bugün Devrimci Birlik Platformu için Altı Nokta. Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim'den (RCIT) Bir Öneri, Şubat 2018, https://www.thecommunists.net/rcit/6-points-for-a-platform-of-revolutionary-unity-today/

____ Orta Doğu'da Savaş Kışkırtıcılığı: Kahrolsun Tüm Emperyalist Büyük Güçler ve Kapitalist Diktatörlükler! Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilim (RCIT), Alkebulan Siyah Çalışmaları Okulu (Kenya), Pacesetters Hareketi (Nijerya), Pan-Afrikan Bilinç Rönesansı (Nijerya), Marksist Grup 'Sınıf Politikası' (Rusya) ve Sınıf Savaşı (Türkiye) Ortak Açıklaması, 13 Mayıs 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/joint-statement-warmongering-in-the-middle-east/

____ Trump-Kim Zirvesi Doğu Asya'da Barış Yolunu Açtı mı? 14.06.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/asia/has-the-trump-kim-summit-opened-the-road-to-peace-in-east-asia/

____ Emperyalist Devletlerde Devrimci Yenilgi Üzerine Tezler, 8 Eylül 2018, https://www.thecommunists.net/theory/theses-on-revolutionary-defeatism-in-imperialist-states/

____ Trump INF Anlaşmasından çekilmekle tehdit ediyor: Yeni Bir Emperyalist Silahlanma Yarışına Hayır! Büyük Güçler Arasındaki Rekabetin Hızlanması Üçüncü Dünya Savaşı Riskini Arttırıyor, 25 Ekim 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/global/trump-threatens-to-withdraw-from-inf-treaty/

____ Orta Amerika / Meksika / ABD: Göçmen Kervanı ile Dayanışma! 01.11.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/latin-america/central-america-mexico-u-s-solidarity-with-the-migrants-caravan/

____ Fransa: Devlet Baskısına Karşı "Sarı Yelekliler" Hareketini Savunun! 03.12.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/france-defend-the-yellow-vests-movement-against-state-repression/

____ ve MGKP (Rusya): Rusya ve Ukrayna Arasında Kerç Boğazında Askeri Tırmanma. Kahrolsun Her İki Tarafın Gerici Savaş Kışkırtıcılığı! 28 Kasım 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/military-escalation-between-russia-and-ukraine-at-the-kerch-strait/

Devrimci Komünist Örgüt LIBERATION (RCIT Avusturya Seksiyonu): Bericht der RKOB-Delegation über ihren Aufenthalt in London 2011, http://www.rkob.net/international/berichte-uprising-in-gb/,

____ Avusturya'da 1 Mayıs 2016 Raporu: Irkçı Saldırılara Karşı Ortak Direniş. Irkçı saldırılara rağmen güçlü, militan, enternasyonalist gösteri, Devrimci Komünist Örgüt LIBERATION tarafından 2016 1 Mayıs'ında Viyana'da düzenlenen çok uluslu, enternasyonalist gösteriye ilişkin Rapor (Resim ve Videolarla), https://www.thecommunists.net/rcit/report-may-day-2016-in-austria/

____ KPÖ schließt RKOB aus und macht den Weg frei für Frauenschläger der Anti-Nationalen Szene. Wiederholter körperlicher Angriff auf Genossin Gunić am Volksstimmefest, Bericht der Revolutionär-Kommunistischen Organisation BEFREIUNG zum Volksstimmefest 2016, 05.09.2016, https://www.rkob.net/wer-wir-sind-1/rkob-aktiv-bei/bericht-vs-fest-2016/

____ Avusturya: "Solcu" Siyonistler Mültecilerle Dayanışma Gösterisinde Arap Göçmenlere Saldırdı! RCIT Avusturya Şubesi tarafından 26 Kasım'da Viyana'da düzenlenen ırkçılık karşıtı gösteriden (Resim ve Videolarla) Rapor, 27.11.2016, https://www.thecommunists.net/rcit/zionists-attack-rcit-austria/

____ Avusturya: Sağcı Parti RCIT Bölümüne Karşı Parlamento Soruşturması Açtı. En büyük Muhalefet Partisi Troçkistleri "Sol Aşırılık", "Antisemitizm" ve "Radikal İslamcılık" iddialarıyla karalıyor ve Federal İçişleri Bakanlığı'ndan resmi olarak soruşturulmalarını istiyor, 29.01.2017, https://www.thecommunists.net/rcit/parliamentary-inquiry-against-rcit-section/

____ Viyana Savcılığı Michael Pröbsting Hakkındaki Soruşturmayı Durdurdu, 09.02.2017, https://www.thecommunists.net/rcit/investigation-vs-proebsting-stopped/

____ Avusturya: İslamofobik Irkçılık Yükselişte! Müslüman Kardeşlerimizle Dayanışma! 7 Caminin Kapatılmasına ve 40 İmam ve Ailelerinin Sınır Dışı Edilmesine Hayır! 8. Haziran 2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/islamophobic-racism-on-the-rise-in-austria/

Remnick, David: Donald Trump'ın Giderek Artan Uygunsuzluğu. Batı Kanadı, herkesin paranoyayla dolup taştığı ve herkesin herkesi hor gördüğü Twitter'ın en nemli alemlerine benzemeye başladı, 15 Ocak 2018, https://www.newyorker.com/magazine/2018/01/15/the-increasing-unfitness-of-donald-trump

Riddell, John: Lenin's Struggle for a Revolutionary International, New York: Pathfinder, 1984

Riezler, Kurt (J. J. Ruedorffer): Grundzüge der Weltpolitik in der Gegenwart, Deutsche Verlags-Anstalt, Berlin 1914

Rigault, Raoul: Fransız askerleri neden Mali'de ve Fransız Komünist Partisi neden savaşı destekliyor, 26 Şubat 2013 https://www.marxist.com/why-french-troops-are-in-mali-and-why-the-french-supports-the-war.htm

Rjazanov, David Borisovič: Vorwort zur MEGA 1927, in: UTOPIE kreativ, S. 206 (Aralık 2007)

____ Karl Marx über den Ursprung der Vorherrschaft Rußlands in Europa. Kritische Untersuchungen, in: Karl Marx, Die Geschichte der Geheimdiplomatie des 18. Jahrhunderts. Jahrhunderts

Roberts, James W.: Sovyet Kullanımında Lenin'in Emperyalizm Teorisi, in: Soviet Studies Vol. 29, Nr. 3 (Temmuz 1977)

Roberts, Michael: Bir dünya kâr oranı. Küreselleşme ve dünya ekonomisi (2012), http://thenextrecession.files.wordpress.com/2012/07/roberts_michael-a_world_rate_of_profit.pdf

____ Emperyalizm, küreselleşme ve sermayenin karlılığı, in: Rupture Magazine, Sayı 1, https://rupturemagazine.org/2018/01/25/imperialism-globalization-and-the-profitability-of-capital/

Rosdolsky, Roman: Studien über revolutionäre Taktik. Zwei unveröffentlichte Arbeiten über die II. Internationale und über die österreichische Sozialdemokratie, Verlag für das Studium der Arbeiterbewegung, West-Berlin 1973; İngilizce: Emperyalist Savaş ve Barış Sorunu ve çevrimiçi olarak buradan okunabilir: https://www.marxists.org/archive/rosdolsky/1978/impwarqpeace/index.htm

____ Engels ve "Tarihsiz" Halklar: The National Question in the Revolution of 1848, Critique Books, Glasgow 1986

Ross, John: Asya ve Çin ekonomik büyüme modelleri - modern bulguların ekonomik büyüme üzerindeki etkileri, 2009-09-08, http://socialisteconomicbulletin.blogspot.com/

____ Çin ve Hindistan Neden Bu Kadar Hızlı Büyüyor? Devlet Yatırım, 29 Ağustos 2016, http://www.huffingtonpost.com/john_ross-/china-india-growth_b_11655472.html

Ross, Robert: ABD'nin Asya'daki Deniz Hakimiyetinin Sonu, 18 Kasım 2018, https://www.lawfareblog.com/end-us-naval-dominance-asia

Rothstein, Theodore: Beiträge zur Geschichte der Arbeiterbewegung in England, Viyana 1929

Rowell, Alex: Küçük bir mucize: Esad rejimiyle küresel faşist aşk ilişkisi, https://pulsemedia.org/2017/08/20/small-wonder-the-global-fascist-love-affair-with-the-assad-regime/

Roy, Kaushik (Ed): İki Dünya Savaşında Hint Ordusu, Harp Tarihi 70, Brill Academic Publishers, Leiden 2012

Rusya Toplam Dış Borç, https://tradingeconomics.com/russia/external-debt

Rusya Küba'da üretim tesisleri geliştirecek, 21 Haziran 2016, Russia Today, https://www.rt.com/business/347586-russia-cuba-facilities-development/

Rus şirketleri Venezuela'da altın madenciliği için yeşil ışık aldı, 26 Aralık 2018 https://www.rt.com/business/447438-venezuela-russia-gold-exploration/

Rusya Komünist İşçi Partisi: On the death of comrade, 24.05.2015, https://rkrp-rpk.ru/2015/05/24/%D1%83%D0%B1%D0%B8%D1%82-%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B5%D0%B9-%D0%BC%D0%BE%D0%B7%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B9/

____ Savaşa karşı! Savaş çığırtkanlığına karşı! 16.04.2018, https://rkrp-rpk.ru/2018/04/16/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B2-%D0%B2%D0%BE%D0%B9%D0%BD%D1%8B-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B2-%D0%BD%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%B2%D0%BE%D0%B5%D0%BD%D0%BD/

Rus Sosyalist Hareketi: Программа (Program), http://anticapitalist.ru/programm/

—— Социализм и загадка наций (İmparatorluk dil politikalarına hayır!), 27.06.2016, http://anticapitalist.ru/2016/06/27/337/

Ryan, James: 'Devrim Savaştır': V. I. Lenin'in Şiddet Üzerine Düşüncesinin Gelişimi, 1899-1907, içinde: The Slavonic and East European Review, Cilt 89, No. 2 (Nisan 2011)

Safa, Henri: Enerjinin Küresel Ekonomi Üzerindeki Etkisi, içinde: Uluslararası Enerji Ekonomisi ve Politikası Dergisi, Cilt 7(2017), No. 2

Sanborn, Joshua A.: Rus Emperyalizmi, 1914-2014: İlhakçı mı, Maceracı mı, Yoksa Endişeli mi?, içinde: Revolutionary Russia, Vol. 27 (2014), No. 2

Schlarp, Karl-Heinz: Ursachen und Entstehung des Ersten Weltkrieges im Lichte der sowjetischen Geschichtsschreibung, Alfred Metzner Verlag, Hamburg 1971

Schmidt, Gustav: Der europäische Imperialismus, R. Oldenburg Verlag, München 1985

Schramm, Gottfried: Das Zarenreich: ein Beispiel für Imperialismus, in: Geschichte und Gesellschaft Cilt 7 (1981), No. 2

Schularick, Moritz: A Tale of two 'Globalizations': Küresel Finansın İki Döneminde Zenginlerden Yoksullara Sermaye Akışları, in: Uluslararası Finans ve Ekonomi Dergisi 11 (2006)

Schwartz, Yossi: Mısır: ABD'nin Askeri Darbeye Desteği ve Solun Cehaleti, 11.7.2013, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/egypt-us-support-for-military-coup/

____ Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti Deforme Olmuş Bir İşçi Devleti miydi? Ağustos 2015, https://www.thecommunists.net/theory/south-yemen/

____ İşgal Altındaki Filistin / İsrail: İki Devletli Çözüm İçin Çıkmaz Sokak. Filistin Kurtuluş Mücadelesi ve CWI'nin Siyonizme Merkezci Adaptasyonu, 12.11.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/palestine-and-cwi/

____ Önümüzdeki ABD Seçimlerinde veya Başka Bir Zamanda Neden Demokrat Parti'ye Oy Verilmemelidir, 2.3.2016, https://www.thecommunists.net/worldwide/north-america/no-vote-sanders/

____ Bir Kez Daha: ABD Solunun Fırsatçılığı Ortaya Çıktı. ABD 2016 Seçim Kampanyası Üzerine Bir Analiz, 14 Ağustos 2016, https://www.thecommunists.net/worldwide/north-america/left-and-us-election/;

____ Rakka: ABD Emperyalist Saldırısını Bozguna Uğratın! ABD/SDG/YPG'nin IŞİD'e karşı savaşı üzerine bir değerlendirme, Nisan 2017, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/us-offensive-in-raqqa/

____ İsrail'in Suriye'deki İran Güçlerine Saldırısı, 14.5.2018, https://www.thecommunists.net/worldwide/africa-and-middle-east/israel-s-attack-on-iranian-forces-in-syria/

____ Kapitalist Ticaret ve Yaklaşan 3. Dünya Savaşı, 15 Temmuz 2018, https://www.thecommunists.net/theory/capitalist-trade-and-looming-3rd-world-war/

____ Anti-Semitizm ve Anti-Siyonizm, 16 Kasım 2018, https://www.thecommunists.net/theory/anti-semitism-and-anti-zionism/

Seidel, Jamie: Başkan Xi orduya 'savaş hazırlıklarına yoğunlaşmalarını' söyledi, 29 Ekim 2018, https://www.news.com.au/technology/innovation/military/president-xi-tells-military-to-concentrate-preparation-for-fighting-a-war/news-story/e3929306705b623290b925cbba1fda9b

Semyonov, Alexander: Rus Liberalizmi ve İmparatorluk Çeşitliliği Sorunu, içinde: Matthew Fitzpatrick (Ed): Avrupa'da Liberal Emperyalizm, Palgrave Macmillan, New York 2012

Senn, Alfred Erich: The Russian Revolution in Switzerland, 1914-1917, University of Wisconsin Press, Londra 1971

Serge, Victor: New Aspects of the Problem of War (Ağustos 1926), https://www.marxists.org/archive/serge/1926/08/war.htm

Sergeev, Evgeny: Japonya ile Savaşta Rus Askeri İstihbaratı, 1904-05. Karada ve denizde gizli operasyonlar, Routledge, New York 2007

Sewell, Rob: "Ticaret savaşları iyidir" - Trump kırılgan dünya ekonomisini tehdit ediyor, 12 Mart 2018 https://www.marxist.com/trade-wars-are-good-trump-threatens-fragile-world-economy.htm

Shachtman, Max: Yeni Kovalarda Eski Çöpler, in: New International, Vol.5 No.6, Haziran 1939, https://www.marxists.org/archive/shachtma/1939/06/garbage.htm

Shekhovtsov, Anton: Boris Kagarlitsky, Kremlin'in sol hareket içindeki köstebeği, http://anton-shekhovtsov.blogspot.co.uk/2014/09/boris-kagarlitsky-kremlins-mole-in.html

Shen, Jianguang: Ticaret anlaşmasına varılsa bile Çin'in ABD ile uzun vadeli rekabete hazırlanması gerekiyor, Global Times, 2019/1/9 http://www.globaltimes.cn/content/1135170.shtml

Sinitsina, Irina: Rusya ve Orta Asya Ülkeleri Arasındaki Ekonomik İşbirliği: Eğilimler ve Genel Görünüm, 2012

Shlyapnikov, Alexander: On the Eve of 1917 (1923), http://www.marxists.org/archive/shliapnikov/1923/eve1917/index.html

Shukow, I. M. (Ed.): Weltgeschichte, VEB Deutscher *Verlag* der Wissenschaften, Berlin 1963, Cilt 1-10

Singh, Ajit: Çin'in yükselişi Amerikan halkını değil ABD emperyalizmini tehdit ediyor, Monthly Review Online, 09 Nisan 2018, https://mronline.org/2018/04/09/chinas-rise-threatens-u-s-imperialism-not-american-people/

____ Sosyalist Çin için Yeni Bir Dönem, 24 Ekim 2017, https://www.telesurtv.net/english/opinion/A-New-Era-for-Socialist-China-20171024-0008.html

____ Hindistan ve Çin: Kurtuluşta Rakipler mi Potansiyel Ortaklar mı? 2 Kasım 2017, http://www.hamptoninstitution.org/india-and-china.html

Slaughter, Cliff: Lenin ve 1914-1918 Emperyalist Savaşı, içinde: Fourth International, Cilt 4, No. 3, Kasım 1967

Slavin, David H.: Fransız Solu ve Rif Savaşı, 1924-25: Irkçılık ve Enternasyonalizmin Sınırları, içinde: Journal of Contemporary History, Cilt 26, No. 1, Ocak 1991

Smith, David: Trump hails foreign policy shift on surprise visit to US troops in Iraq, 27 Aralık 2018 https://www.theguardian.com/us-news/2018/dec/26/trump-iraq-visit-us-troops-shutdown

Sosyalist Mücadele: Suriye ve Rusya'yı Savunun: Emperyalizm Ortadoğu'dan Çıkıyor, 14/04/2018 https://socialistfight.com/2018/04/14/defend-syria-and-russia-imperialism-out-of-the-middle-east/

Sosyalist Parti (CWI): Falkland Savaşı: İşçi hareketi için ne gibi dersler var? İçinde: Socialism Today, No 108, Nisan 2007, http://www.socialismtoday.org/108/falklands.html

_____ British Perspectives 2013 (Kongre Belgesi), http://www.socialistparty.org.uk/partydoc/British_Perspectives_2013:_a_Socialist_Party_congress_document/16413

"Solidarität mit Serbien": Jubel für Strache in Belgrad, Der Standard, 5. Mai 2008, https://derstandard.at/3290627/Solidaritaet-mit-Serbien-Jubel-fuer-Strache-in-Belgrad

Sontag, Raymond James ve James Stuart Beddie (Ed.): Nazi-Sovyet İlişkileri, 1939-1941. Alman Dışişleri Bakanlığı Arşivlerinden Belgeler, Dışişleri Bakanlığı, 1948

South China Morning Post: Rusya Afrika'daki rolünü silah, yatırım ve 'eğitmenler' ile nasıl artırıyor, 14 Ağustos, 2018, https://www.scmp.com/news/world/africa/article/2159622/how-russia-boosting-its-role-africa-weapons-investment-and

____ Dünyanın süper zenginleri hiç olmadığı kadar zenginleşirken, Çin her hafta iki milyarder kazanıyor, 26 Ekim 2018, https://www.scmp.com/news/world/united-states-canada/article/2170348/china-making-two-billionaires-every-week-worlds

____ Çin'in özel ekonomisini 'beklenenden daha soğuk ve uzun' bir kış bekliyor, milyarder iş adamı uyardı, 28 Aralık, 2018, https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/2179762/chinas-private-economy-set-winter-colder-and-longer-expected

____ Çin'in devlete ait şirketleri, özel sektör bocalarken bile rekor kârlar elde ediyor, 18 Ocak 2019, https://www.scmp.com/economy/china-economy/article/2182552/chinas-state-owned-companies-enjoy-record-profits-even-private

Spector, Maurice: Sanctions and the Coming War (1935), New International, Vol.2 No.7, Aralık 1935, https://www.marxists.org/history/etol/writers/spector/1935/12/sanctions.htm

Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Suriye'de emperyalist saldırganlığın tırmanmasını kınayan açıklaması, 13 Nisan 2018, http://www.solidnet.org/greece-communist-party-of-

greece/cp-of-greece-statement-of-the-communist-and-workers-parties-of-europe-condemning-the-escalation-of-the-imperialist-aggressiveness-in-syria-en-ru-es-ar-fr-sq

Steinberg, John W., Bruce W. Menning, David Schimmelpenninck, Van Der Oye, David Wolff, Shinji Yokote (der.): Küresel Perspektifte Rus-Japon Savaşı. World War Zero, Cilt I ve II, Brill, Leiden 2005 ve 2007

Sterk, Andre ve Robin van Daalen: Immigration Holds Key to Labor Shortage, Wall Street Journal, 28 Haziran 2011, https://www.wsj.com/articles/SB10001424052702304314404576411362925170744

Stern, Johannes: Rusya ve Çin'in "emperyalist" olarak tanımlanmasının arkasında: Teorik şarlatanlık üzerine bir vaka çalışması, WSWS, 14 Nisan 2016, http://www.wsws.org/en/articles/2016/04/14/prob-a14.html

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü: SIPRI Yıllığı 2017 (Özet)

____ SIPRI Yıllığı 2018 (Özet)

____ SIPRI Bilgi Notu, Dünya Askeri Harcamalarındaki Eğilimler, 2017, Mayıs 2018

____ SIPRI Yearbook 2018, Armaments, Disarmament and International Security

Strauß, Hanno: Von Engels' "Panslawismus" zu Marx' "Geheimdiplomatie". Eine Herleitung politischer Ambitionen, in: Marx und Russland. Beiträge zur Marx-Engels-Forschung Neue Folge 2012, Argument, Hamburg 2014

Strickland, Patrick: İtalyan faşistler Suriye'nin Beşar Esad'ına neden tapıyor? 14 Feb 2018, http://www.aljazeera.com/news/2018/01/italian-fascists-adore-syria-bashar-al-assad-180125115153121.html

Strobel, Georg W.: Quellen zur Geschichte des Kommunismus in Polen 1878-1918, Verlag Wissenschaft und Politik., Köln 1968

____ Die Partei Rosa Luxemburgs, Lenin und die SPD. Der polnische 'europäische' Internationalismus in der russischen Sozialdemokratie; Franz Steiner Verlag, Wiesbaden 1974

Suchkov, Maxim A.: Rusya ve Çin Orta Doğu'da işbirliği yapabilir mi? 12 Aralık 2018 https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/12/russia-china-cooperation-syria-middle-east.html

Sugasti, Daniel: Trump'ın Suriye'ye daha fazla saldırı tehdidini reddediyoruz! LIT-CI, 10 Nisan 2018 https://litci.org/en/we-repudiate-trumps-threats-on-more-attacks-to-syria/

Sun, Irene Yuan, Kartik Jayaram, Omid Kassiri: Aslanların ve ejderhaların dansı. Afrika ve Çin nasıl etkileşime giriyor ve ortaklık nasıl gelişecek? McKinsey & Company, Haziran 2017

Sumner, B. H.: New Material on the Revolt of Pugachev, in: The Slavonic and East European Review, Cilt 7, No. 19 (Haziran 1928)

____ Pugaçev İsyanı Üzerine Yeni Materyaller: II, in: The Slavonic and East European Review, Cilt 7, No. 20 (Ocak 1929)

Svensson, Niklas Albin: Dünya ticareti: Trump gözünü Çin'e dikti, 29 Mart 2018 https://www.marxist.com/world-trade-trump-sets-his-eyes-on-china.htm

____ Trump'ın küreselleşmeye karşı savaşı, 04 Haziran 2018 https://www.marxist.com/trump-s-war-on-globalisation.htm

____ Çin: Burjuvanın arkasında durabileceği bir ticaret savaşı, 21 Haziran 2018 https://www.marxist.com/china-a-trade-war-the-bourgeois-can-get-behind.htm

____ Trump-Çin ticaret savaşındaki gerçek riskler, 08 Ekim 2018 https://www.marxist.com/the-real-stakes-in-the-trade-war-between-trump-china-trade-war.htm

Taaffe, Peter: The Rise of Militant, Londra 1995, Bölüm 20 "The Falklands/Malvinas War", http://socialistalternative.org/literature/militant/

____ Afganistan, İslam ve Devrimci Sol (2002), http://www.socialistworld.net/pubs/afghanistan/afghanchp1.html

____ Sosyalist bir dünya mümkün - CWI'nin tarihi, 31.08.2004 http://www.socialistworld.net/doc/4779

Tarnovskij, K.N. : Probleme des russischen Imperialismus in der sowjetischen Geschichtsschreibung, in: Jahrbuch für Geschichte der sozialistischen Länder Europas, Jg. 27, Berlin 1983

TASS: Rusya, Suriye'deki üç yıllık terörle mücadele operasyonunda 112 askerini kaybetti - Milletvekili, 30 Eylül 2018, http://tass.com/defense/1023714

Thatcher, Ian D.: Leon Troçki ve Birinci Dünya Savaşı Ağustos 1914-Şubat 1917, Macmillan Press Ltd, Londra 2000

____ Late Imperial Russia, Manchester University Press, Manchester 2005

Associated Press: Emekli ABD'li General Çin ile Savaşın 15 Yıl İçinde Olabileceğini Söyledi, 24 Ekim 2018 https://www.nytimes.com/aponline/2018/10/24/world/europe/ap-eu-poland-us-china.html

Süper döngü devam ediyor: EM büyümesi kilit önemde, Standard Chartered Bank, Özel Rapor, 06 Kasım 2013

Trotsky, Leon: Die Russische Revolution 1905, Vereinigung Internationaler Verlagsanstalten, Berlin 1923 (Leo Trotzki: Ausgewählte Werke, Cilt 1, Verlag Neuer Kurs, Berlin 1972 içinde yeniden yayımlanmıştır)

____ Über den russischen Imperialismus (1916), in: Leo Trotzki: Europa im Krieg, Arbeiterpresse Verlag, Essen 1998

____ Our Revolution. Essays on Working-Class and International Revolution, 1904-1917, Henry Holt and Company, New York 1918 (Moissaye J. Olgin tarafından düzenlenmiştir), https://www.marxists.org/archive/trotsky/1918/ourrevo/ch11.htm)

____ Komünist Enternasyonal'in Dördüncü Kongresi'ndeki Konuşma (1 Aralık 1922), in: John Riddell (Ed.): Birleşik Cepheye Doğru. Proceedings of the Fourth Congress of the Communist International, 1922, Historical Materialism Book Series, Brill, Leiden 2012

____ Doğu'da Perspektifler ve Görevler. Doğu Emekçileri için Komünist Üniversite'nin üçüncü yıldönümünde yapılan konuşma (21 Nisan 1924); in: Leon Troçki Konuşuyor, Pathfinder 1972

____ The Lessons of October (1924); içinde: Leon Troçki: The Challenge of the Left Opposition (1923-25), Pathfinder Press, New Your 1975

____ Perspectives of World Development (1924), https://www.marxists.org/archive/trotsky/1924/07/world.htm

____ Britanya Nereye Gidiyor? (1925), içinde: Troçki'nin Britanya Üzerine Yazıları, Cilt 2, New Park Yayınları, Londra 1974

____ Sloganlar ve Farklılıklar Üzerine Bir Analiz, içinde: Leon Troçki: The Challenge of the Left Opposition 1923-25, New York 1975

____ Muhalefetin Platformu (1927), içinde: Leon Troçki: Sol Muhalefetin Meydan Okuması (1926-27)

____ Yenilgicilik' ve Clemenceau (1927); içinde: Leon Troçki: Sol Muhalefetin Meydan Okuması (1926-27)

____ Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal. Komünist Enternasyonal Program Taslağı: A Criticism of Fundamentals (1928), Pathfinder Press, New York 1970

____ The Permanent Revolution (1929), Pathfinder Press, New York 1969

____ Sol Muhalefeti Birleştirmek (1930); içinde: Yazılar 1930

____ Leninbund'un Tüm Üyelerine Açık Mektup (1930); içinde: Yazılar 1930

____ History of the Russian Revolution (1930), Haymarket Books, Chicago 2008

____ Prometeo'nun Yayın Kuruluna (1930); içinde: Yazılar 1930

____ Amsterdam'daki Savaş Karşıtı Kongreye Bildiri (1932), içinde: Troçki Yazıları 1932

____ Yunanistan Üzerine Bir Tartışma (Bahar 1932), İçinde: Leon Troçki'nin Yazıları: Supplement (1929-33), Pathfinder, New York 1979

____ Philip Pomper (Editör): Troçki'nin Not Defterleri, 1933-1935: Lenin, Diyalektik ve Evrimcilik Üzerine Yazılar, Columbia University Press, New York 1986

____ Savaş ve Dördüncü Enternasyonal (1934), içinde: Troçki Yazıları 1933-34

____ Bir Kez Daha ILP (1935); içinde: Troçki Yazıları 1935-36

____ Rusya'yı Kim Savunuyor? Hitler'e Kim Yardım Ediyor? (1935); içinde: Troçki Yazıları 1935-36

____ Bir İngiliz Yoldaşa Açık Mektup (1936); içinde: Troçki Yazıları 1935-36

____ Leo Troçki: Fransa Nereye? New Park Yayınları, Londra

____ The Revolution Betrayed (1936), Pathfinder Press 1972

____ Londra Bürosu'nun Savaş Karşıtı Kongresi Kararı (1936), in: Documents of the Fourth International, New York 1973

____ Genel Olarak Aşırı Solcular ve Özel Olarak Tedavi Edilemez Aşırı Solcular (Birkaç Teorik Değerlendirme), 1937, içinde: Leon Trotsky: The Spanish Revolution (1931-39), Pathfinder Press, New York 1973, https://www.marxists.org/archive/trotsky/1937/1937-ultra.htm

____ Yeni Bir Dünya Savaşının Eşiğinde (1937); içinde: Troçki Yazıları 1936-37

____ Savaşa Karşı Nasıl Mücadele Edilir (1937), içinde: Troçki Yazıları 1937-38

____ Bozgunculuğa Karşı Savunmacılık (1937), içinde: Troçki Yazıları 1937-38

____ Kapitalizmin Ölüm Sancısı ve Dördüncü Enternasyonal'in Görevleri. Geçiş Programı (1938); içinde: Documents of the Fourth International, New York 1973

____ Çin Devrimi (Harold R. Isaacs, The Tragedy of the Chinese Revolution, Londra 1938'e giriş), in: Fourth International [New York], Vol.6 No.10 (Whole No.59), Ekim 1945, http://www.marxists.org/archive/trotsky/1938/xx/china.htm

____ Düşünmeyi Öğrenin: Bazı Ultra-Solculara Dostça Bir Öneri (1938); içinde: Troçki Yazıları 1937-38

____ Anti-Emperyalist Mücadele Kurtuluşun Anahtarıdır. Mateo Fossa ile Söyleşi (1938); içinde: Leon Troçki'nin Yazıları 1938-39

____ Fight Imperialism to Fight Fascism (1938); içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, Cilt 1938-39

____ Küçük Burjuva Demokratlar ve Ahlakçılar (1938-39); içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, Ek 1934-40

____ For A Courageous Reorientation (1939), içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, 1938-39

____ Lenin on Imperialism (Şubat 1939), içinde: Writings of Leon Trotsky, Vol. 1938-39, Pathfinder Press, New York 1974

____ İlerleyen Felç. Yeni Savaşın Arifesinde İkinci Enternasyonal (1939), içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, 1939-40

____ Sosyal yurtseverliğe doğru bir adım (1939), içinde: Leon Troçki'nin Yazıları, 1938-39

____ "Tanaka Anıtı" (1940), içinde: Troçki Yazıları 1939/40, http://www.marxists.org/archive/trotsky/1940/01/tanaka.htm

____ ve G. Zinoviev, Yevdokimov: Tüm Rusya Metal İşçileri Sendikası Kararı (1927); içinde: Leon Troçki: Sol Muhalefetin Meydan Okuması (1926-279)

Troçkist Fraksiyon: FT XI Konferansı: Tensionses económicas e inestabilidad política. Documento sobre situación internacional discutido en la XI Conferencia de la FT, 22.3.2018, 2018, http://www.laizquierdadiario.com/Tensiones-economicas-e-inestabilidad-politica

____ Die Welt im Jahr 2018 (Teil 1): Wirtschaftliche Spannungen und politische Instabilität, https://www.klassegegenklasse.org/die-welt-im-jahr-2018-teil-1-wirtschaftliche-spannungen-und-politische-instabilitaet/)

____ Suriye'yi Bombalamayı Durdurun! Bu bombalamadan ya da başka bir emperyalist askeri müdahaleden iyi bir şey çıkmaz, 14 Nisan 2018 http://www.leftvoice.org/Stop-Bombing-Syria

Tyulkin, Viktor: Some words on the Russian imperialism, 09.10.2017, https://rkrp-rpk.ru/2017/10/09/%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D0%BE-%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2-%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BC-%D0%B8%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BB/

Birleşik Krallık Dışişleri Bakanı Orta Doğu'da 'Birinci Dünya Savaşı riski' uyarısında bulundu, 20 Kasım 2018 https://www.middleeasteye.net/news/britains-hunt-warns-another-first-world-war-middle-east-2121358881

Union Bank of Switzerland / PricewaterhouseCoopers: Yeni vizyonerler ve Çin Yüzyılı. Milyarderler İçgörüleri 2018

____ UBS/PwC Billionaires Report 2018: Toplam milyarder serveti yüzde 19 artarak 8,9 trilyon ABD doları ile rekor kırdı, 26 Ekim 2018, https://www.ubs.com/global/en/ubs-news/r-news-display-ndp/en-20181026-billionaires-report-2018.html

Birleşik Komünist Parti (Rusya): UCP'nin Palmira'daki heykellerin yıkımına ilişkin yorumu, https://vk.com/wall-9225_48085

____ Заявление Президиума ЦК ОКП: Мы отвергаем территориальные уступки, осуществленные против воли трудящихся, 21 Дек. 2016 http://ucp.su/category/news/683-my-otvergaem-territorialnye-ustupki-osushestvlenny/ (MK OKP Başkanlık Divanı Bildirisi: Emekçi halkın iradesine karşı verilen bölgesel tavizleri reddediyoruz, 21 Aralık 2016)

Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi: 2014'te Dünya Nüfusunun Durumu. A Concise Report, Birleşmiş Milletler, Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, New York, 2014

____ Nüfus 2030. Sürdürülebilir kalkınma planlaması için demografik zorluklar ve fırsatlar, Birleşmiş Milletler, Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, New York, 2015

____ Dünya Nüfus Beklentileri, 2017 Revizyonu. Key Findings and Advance Tables, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Dairesi, Nüfus Bölümü, New York, 2017

Birleşmiş Milletler: Uluslararası Göç Raporu 2017, Önemli Noktalar, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, New York 2017

UNCTAD: Dünya Yatırım Raporu 1994

____ Ticaret ve Kalkınma Raporu 2016, New York ve Cenevre, 2016

____ Ticaret ve Kalkınma Raporu 2017, New York ve Cenevre, 2017

____ Ticaret ve Kalkınma Raporu 2018, New York ve Cenevre, 2018

____ Dünya Yatırım Raporu 2018

UNICEF: 1999 Irak Çocuk ve Anne Ölümleri Araştırması Sonuçları, Amerikan Bilim İnsanları Federasyonu, fas.org/news/iraq/1999/08/990812-unicef.htm

UNIDO: 2002/2003 Endüstriyel Kalkınma Raporu. Yenilik ve Öğrenme Yoluyla Rekabet

____ Endüstriyel Gelişim Raporu 2013

____ Endüstriyel Gelişim Raporu 2018. Üretim Talebi: Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Endüstriyel Kalkınmanın İtici Gücü

ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu, Kore Cumhuriyeti'nde (Güney Kore) Kişi Başına Reel GSYİH, FRED'den alınmıştır, Federal Reserve Bank of St. Louis; https://fred.stlouisfed.org/series/KORRGDPC, 17 Eylül 2018

ABD Savunma Bakanlığı: EST 21 Kasım 2018 saat 10 itibariyle Kayıp Durumu, https://dod.defense.gov/News/Casualty-Status/

Güney Çin Denizi'nde çatışma çıkarsa ABD suçlanacak: Çinli araştırmacı, 9 Ocak 2019, https://www.reuters.com/article/us-china-usa-military/u-s-to-blame-if-any-south-china-sea-clash-chinese-researcher-idUSKCN1P31CK

Vagenas, Elisseos: The Military-Political Equation in Syria, (KKE MK'sının siyasi-teorik dergisi "Kommounistiki Epitheorisi "nin 2016 tarihli 1. sayısında yayınlanan makaleden geniş alıntılar), https://inter.kke.gr/en/articles/THE-MILITARY-POLITICAL-EQUATION-IN-SYRIA/

Vargas-Silva, Carlos: Küresel Uluslararası Göçmen Stoku: Uluslararası Karşılaştırmada Birleşik Krallık (2011), www.migrationobservatory.ox.ac.uk

Velde, Dirk Willem te: Doğrudan Yabancı Yatırım ve Kalkınma. Tarihsel bir perspektif, 30 Ocak 2006, '2006 Dünya Ekonomik ve Sosyal Araştırması' için arka plan belgesi, Denizaşırı Kalkınma Enstitüsü

Velychenko, Stephan: The Size of the Imperial Russian Bureaucracy and Army in Comparative Perspective, in: Jahrbücher für Geschichte Osteuropas, Vol. 49 (2001), No. 3

Villain, Jean: Die großen 72 Tage. Ein Report von Jean Villain über die Pariser Kommunarden, Verlag Volk und Welt, Berlin 1981

Vogel, Steffen: Linke Sammlungsbewegung: Falsches Vorbild Mélenchon, aus: "Blätter" 3/2018, https://www.blaetter.de/archiv/jahrgaenge/2018/maerz/linke-sammlungsbewegung-falsches-vorbild-melenchon

Vogt, Gabriele: Japonya'da Bevölkerungsentwicklung: Fokus Migration, Berlin-Instituts für Bevölkerung und Entwicklung, 2008

Wagenknecht, Sahra: "Offene Grenzen für alle - das ist weltfremd", Sahra Wagenknecht ile röportaj, erschienen im FOCUS am 10.02.2018, https://www.sahra-wagenknecht.de/de/article/2713.offene-grenzen-f%C3%BCr-alle-das-ist-weltfremd.html

Wang, Ban (Ed.): Dünya Düzeninin Çin Vizyonları. Tianxia, Culture, and World Politics, Duke University Press, Durham ve Londra 2017

Wang, Brian: Japonya, Güney Kore ve Tayvan'a kıyasla Çin'in gelişimi, 31 Mart 2014 https://www.nextbigfuture.com/2014/03/china-development-compared-to-japan.html

Wang, Gungwu ve Zheng Yongnian: China and the New International Order, Routledge, New York 2008;

Wang Mingming: Her şey cennetin altında (tianxia). Cosmological perspectives and political ontologies in pre-modern China, in: HAU: Etnografik Teori Dergisi 2 (1)

Watts, Gordon: Hope springs eternal for a China-US trade deal, 9 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/hope-springs-eternal-for-a-china-us-trade-deal/

____ Meng'in tutuklanması ve Huawei iddiaları Çin'in yüksek teknoloji ikilemini gözler önüne seriyor, 12 Aralık 2018 http://www.atimes.com/article/meng-arrest-and-huawei-claims-illustrate-chinas-high-tech-dilemma/

Weir, Fred: Kremlin frets as Russia's once restive Islamist region takes up political Islam, 20 Eylül 2017 https://www.csmonitor.com/World/Europe/2017/0920/Kremlin-frets-as-Russia-s-once-restive-Islamist-region-takes-up-political-Islam

Westwood, J. N.: Rusya Japonya'ya Karşı, 1904-1905: Rus-Japon Savaşına Yeni Bir Bakış, New York Eyalet Üniversitesi, 1986

WFTU Güneydoğu Akdeniz'deki Durum Hakkında, 12 Nisan 2018, http://www.wftucentral.org/wftu-on-the-situation-in-s-e-mediterranean/

Beyaz Saray Ticaret ve Üretim Politikası Ofisi: Çin'in Ekonomik Saldırganlığı Amerika Birleşik Devletleri ve Dünyanın Teknolojilerini ve Fikri Mülkiyetini Nasıl Tehdit Ediyor, Haziran 2018

Komünist Çin Neden Bu Kadar Çok Milyardere Ev Sahipliği Yapıyor, 29 Kasım 2018, http://fortune.com/2018/11/29/communist-china-billionaires-jack-ma/

Wiener, Johannes: Dünya Sosyalist Hareketinin Kendini "Lider" İlan Edenlerine Yanıt Olarak. DEUK/WSWS'nin RCIT'e Karşı Son Polemiğine Bir Yanıt, 30 Nisan 2016, https://www.thecommunists.net/theory/reply-to-wsws-long/

____ ve Ime Berisha: Kosova için Özgürlük ve Kendi Kaderini Tayin Hakkı! Kahrolsun Zenginlerin ve Emperyalizmin Uşağı İsa Mustafa Haşim Thaçi Hükümeti! 31.01.2015, https://www.thecommunists.net/worldwide/europe/freedom-for-kosova/

Wijk, Rob de: Güç Politikaları. How China and Russia Reshape the World, Amsterdam University Press B.V., Amsterdam 2015; Robert Ross: Denizcilikte süper güç yarışı: Çin '15 yıl içinde ABD'yi geçecek'. 28 Kasım 2018 http://www.atimes.com/article/naval-superpower-race-china-to-overtake-us-in-15-years/

Wikipedia: Fortune Global 500, https://en.wikipedia.org/wiki/Fortune_Global_500

Wilkins, Mira: The History of Foreign Investment in the United States, 1914-1945, Harvard University Press, Cambridge 2004

Williams, Brian Glyn: Inferno in Chechnya, University Press of New England 2015

Who Owns Russia: 32 Largest Business Groups Make 51% of GDP, Emerging Markets Venue, 12 Temmuz 2010, http://www.emergingmarketsvenue.com/2010/07/12/russian_business_groups/

Wolter, Heinz: Die Alternativkonzeption der Sozialdemokratie zum außenpolitischen Kurs Bismarcks nach 1871, in: Ernst Engelberg (Ed.): Diplomatie und Kriegspolitik vor und nach der Reichsgründung, Akademie-Verlag, Berlin 1971

Woods, Alan: Marksizm ve Devlet, International Marxist Tendency, Aralık 2008, http://www.marxist.com/marxism-and-the-state-part-one.htm

Wolfe, Bertram: Savaş Rusya'ya Geliyor, içinde: The Russian Review Cilt 22 (1963), No. 2

Wong, Lawrence: Çin ve milliyetçilik, Mektuplar, Socialist Review, Sayı: Ekim 2018 http://socialistreview.org.uk/439/china-and-nationalism

Dünya Bankası, Devlet Konseyi Kalkınma Araştırma Merkezi, Çin Halk Cumhuriyeti: Çin 2030. Modern, Uyumlu ve Yaratıcı Yüksek Gelirli Bir Toplum İnşa Etmek, Washington 2013

Dünya parti liderleri Çin'i ÇKP kongresinden dolayı kutladı, 2012/11/08, http://dm.china-embassy.org/eng/zt/sbd/t987943.htm

Dünya Ticaret Örgütü: Dünya Ticaret Raporu 2017. Ticaret, teknoloji ve istihdam

____ Dünya Ticareti İstatistiki İnceleme 2018

Wright, Logan, Daniel Rosen: Credit and Credibility - Risks to China's Economic Resilience, Stratejik ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi, Ekim 2018

Wygodski, S.L.: Der gegenwärtige Kapitalismus (1969), Berlin 1972

Xi, PLA Güney Tiyatro Komutanlığını teftiş etti, komuta yeteneğinin geliştirilmesini vurguladı, Xinhua, 2018-10-26 http://www.xinhuanet.com/english/2018-10/26/c_137561097.htm

Xie, Jun: Çin'in sosyal net serveti ikinci en yüksek, ancak dengesizliklere dikkat edilmesi gerekiyor, Global Times, 2018/12/27 http://www.globaltimes.cn/content/1133892.shtml

Xinhua: Toparlama: Venezuelalı analistler Çin Komünist Partisi'nin liderliğinin dikkat çekici olduğunu söylüyor, 2016-07-11, http://www.xinhuanet.com/english/2016-07/11/c_135504402.htm

Xinhua: CPC gazetesi Çin'in "tarihi fırsatı yakalaması gerektiğini" söylüyor, 15.01.2018, http://www.xinhuanet.com/english/2018-01/15/c_136897189.htm

Yamanouchi, Akito "Internationalized Bolshevism" : The Bolsheviks and the International, 1914-1917, in: Acta Slavica Iaponica Cilt 7 (1989)

Yanfei, Wang: Kıdemli ekonomistler, Çin'in yabancı sermaye üzerindeki kısıtlamaları azaltması gerektiğini söylüyor, China Daily, 2017-09-25, http://www.chinadaily.com.cn/business/2017-09/25/content_32448925.htm

Yaresh, Leo: The "Peasant Wars" in Soviet Historiography, in: American Slavic and East European Review, Cilt 16, No. 3 (Ekim 1957)

Yu, Au Loong: Çin Ekonomisinin Gücü ve Çelişkileri: Au Loong Yu ile Söyleşi, 13 Eylül 2018, http://www.leftvoice.org/Strength-and-Contradictions-of-the-Chinese-Economy-An-Interview-With-Au-Loong-Yu)

Zhe, Zhan Dou ve Dan Morley: Çin nereye gidiyor: planlı ekonomiye geri mi dönüyor yoksa kapitalizmi mi güçlendiriyor? 30 Kasım 2017 https://www.marxist.com/where-is-china-going-back-to-the-planned-economy-or-strengthening-capitalism.htm

Zheng Yongnian (Ed.): Çin ve Uluslararası İlişkiler. The Chinese view and the contribution of Wang Gungwu, Routledge, New York 2010

Zhu, Wenqian: Pekin bir kez daha dünyanın milyarder başkenti olarak listelendi, China Daily, 2017-03-08, http://www.chinadaily.com.cn/business/2017-03/08/content_28470987.htm

Zinoviev, Gregory: Die russische Sozialdemokratie und der russische Sozialchauvinismus (1915); in: W. I. Lenin/G. Sinowjew: Gegen den Strom. Aufsätze aus den Jahren 1914-1916, Hamburg 1921

____ Pazifismus oder Marxismus (Böse Folgen einer Losung.), in: G. Sinowjew / V. I. Lenin: Gegen den Strom, Verlag der Kommunistischen Internationale, Hamburg 1921 (İngilizce: Pasifizm ya da Marksizm (Bir Sloganın Yanlış Maceraları), içinde: Spartacist İngilizce baskı No. 64, Yaz 2014, http://www.icl-fi.org/english/esp/64/zinoviev.html

____ Der 'Defaitismus' früher und heute (1916); içinde: Lenin/Sinowjew: G. Sinowjew / V. I. Lenin: Gegen den Strom, Verlag der Kommunistischen Internationale, Hamburg 1921

____ Der Krieg und die Krise im Sozialismus, Verlag für Literatur und Kritik, Wien 1924

Zucman, Gabriel: Ulusların Kayıp Zenginliği: Avrupa ve ABD Net Borçlu mu Yoksa Net Alacaklı mı? içinde: The Quarterly Journal of Economics (2013)

Zyuganov, Gennady: Ukrayna'daki kriz ve derin kökleri, Eylül 2014, http://cprf.ru/2014/09/1108/ CPRF____ Президент Сирии Башар Асад высоко оценил помощь КПРФ и ее лидера Г.А. Зюганова, 25.10.2015, https://kprf.ru/dep/gosduma/activities/147743.html

____ Сирия: Так было и так будет! 17.04.2018, https://kprf.ru/party-live/opinion/174882.html

Зюганов попросил признать Донбасс территорией России (Zyuganov Donbass'ın Rusya toprağı olarak tanınmasını istedi), dp.ru, 11.09.2018, https://www.msn.com/ru-ru/news/featured/%D0%B7%D1%8E%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2-%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BB-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%82%D1%8C-%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B1%D0%B0%D1%81%D1%81-%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%B9-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D0%B8/ar-BBN8FXU (çevirimiz)

Yazar Hakkında

Michael Pröbsting 1967 yılında Viyana'da (Avusturya) doğdu. Siyasi olarak 14 yaşındayken aktif hale geldi ve 16 yaşından beri örgütlü bir Troçkist militan oldu. Ernest Mandel'in *Dördüncü Enternasyonal Birleşik Sekreterliği* 'ndeki beş yıllık üyeliğinin ardından, Şubat 1989'da *Devrimci Komünist En* ternasyonal için Birlik'e (daha sonra *Beşinci* Enternasyonal için Birlik olarak yeniden adlandırıldı) katıldı. Kendisi ve silah arkadaşları Nisan 2011'de bu örgütün çoğunluğu tarafından ihraç edilene kadar, 1989'dan itibaren Avusturya seksiyonunun ve 1994'ten itibaren de LRCI/LFI'nin liderlik organlarında görev yaptı. Bundan kısa bir süre sonra, Avusturya'da *Kurtuluş için Devrimci Komünist Örgütü* ve tüm kıtalarda 18 ülkede şubeleri, aktivistleri ve kardeş örgütleri olan *Devrimci Komünist Enternasyonal Eğilimi* 'ni kurdular. RCIT'nin Uluslararası Sekreteri olarak görev yapmaktadır.

Michael Pröbsting, uluslararası siyasi çalışmalarının bir parçası olarak 1985'te işgal altındaki Filistin'de (İsrail), 1989-91 siyasi devrim sürecinde Doğu Almanya'da, 1994'te İngiltere'de ve 2002'de Arjantin'deki devrim sürecinde uzun süreler geçirmiştir. Ayrıca Latin Amerika, Orta Doğu, Afrika, Avrupa ve Kuzey Amerika'da çok sayıda ülkeye yaptığı ziyaretler sırasında işçi ve anti-emperyalist hareketler konusunda deneyim kazanmıştır.

Michael Pröbsting, Almanca ve İngilizce dillerinde çok sayıda makale ve broşürün yazarıdır ve bunların bir kısmı başka dillere de çevrilmiştir. Kitapları şunlardır:

* *Rosa Luxemburg - "Ich bin ein Land der unbeschränkten Möglichkeiten"* (Ortak Yazar, 1999)

* *The Credit Crunch - A Marxist Analyses* (Ortak Yazar, 2008)

* *Marxismus, Migration und revolutionäre Integration* (2010)

* *Die halbe Revolution. Lehren und Perspektiven des arabischen Aufstandes* (2011)

* *Güney'in Büyük Soygunu. Yarı Sömürge Dünyanın Tekelci Sermaye Tarafından Süper Sömürülmesinde Süreklilik ve Değişimler Marksist Emperyalizm Teorisi için Sonuçlar* (2013)

* *Küba Devrimi Satıldı mı? Devrimden Kapitalizmin Restorasyonuna Giden Yol* (2013)

* *Teori ve Pratikte Devrimci Partinin İnşası* (2014)

* *Yunanistan: Modern Bir Yarı Koloni. Yunan Kapitalizminin Çelişkili Gelişimi* (2015)

* *Günümüzde Marksizm ve Birleşik Cephe Taktiği* (2016)

* *Dünya Perspektifleri 2018: Savaşlara ve Halk Ayaklanmalarına Gebe Bir Dünya* (2018)